

XVII

METSÄTILASTO FORSTSTATISTIK

STATISTIQUE FORESTIÈRE

21

KERTOMUS METSÄHALLINNON TOIMINNASTA
BERÄTTELSE ÖVER FORSTFÖRVALTNINGENS
VERKSAMHET

*RAPPORT SUR L'ACTIVITÉ DE L'ADMINISTRATION
FORESTIÈRE*

1917—1920

SISÄLTÖ.

	S.	V
Alkulause		
I. Metsähallinto	1	
Metsähallitus sekä sen alaiset viran- omaiset ja laitokset	1	
II. Varsinaiset valtionmetsät	7	
1. <i>Pinta-alasuhteet</i>	7	
2. <i>Arvioimistyö ja metsien tila</i>	16	
a. Arvioimistyö	16	
b. Tukkipuuvarasto	20	
c. Koko puuvarasto	21	
d. Ikäluokat ja puulajit	22	
3. <i>Hakkausmäärä</i>	24	
4. <i>Liiketoiminta</i>	28	
a. Puutavaramarkkinat	28	
b. Pystymetsän myynti	31	
c. Puutavaran hankinnat	46	
d. Puunjalostustoiminta	62	
e. Polttopuutoimisto	70	
f. Suomen valtion laskuun hoidettavan Venäjän Kauppa- ja Teollisuusminis- teriön polttoainekomitean toiminta vv. 1918—1920	74	
g. Metsähallituksen asettama komissio venäläisten sotilasviranomaisten kaa- dattamien puiden talteenottoa y. m. varten	83	
5. <i>Kuljetussuhteiden parantaminen</i>	89	
a. Tientekotyöt	91	
b. Uittoväylien tutkiminen ja kunnos- taminen	94	
6. <i>Metsien hoito</i>	98	
a. Luonnonsiemennystä tarkoittavat toimenpiteet	98	
b. Metsänviljelystyöt	99	
c. Taimiston hoito ja kasvatushakkauk- set	100	
d. Vesiperäisten maiden kuivattaminen metsänkasvua varten	101	
7. <i>Metsävahingot</i>	106	
a. Kulot	106	
b. Myrskyt ja lumenmurrot	109	
c. Lumituhot	110	
d. Hyönteis- ja sienituhot	111	
e. Metsänhaaskaukset	112	

INNEHÅLL.

	S.	V
Förord		
I. Forstförvaltningen	1	
Forststyrelsen samt dess underlydande myndigheter och inrättningar	1	
II. De egentliga statsskogarna	7	
1. <i>Arealförhållanden</i>	7	
2. <i>Taxationsverksamheten och skogarnas tillstånd</i>	16	
a. Taxationsverksamheten	16	
b. Timmerförrådet	20	
c. Hela virkesförrådet	21	
d. Åldersklasserna och trädslagen	22	
3. <i>Avverkningsbeloppet</i>	24	
4. <i>Affärsverksamheten</i>	28	
a. Trävarumarknaden	28	
b. Försäljning av virke på rot	31	
c. Anskaffningen av trävaror	46	
d. Träförädlingsverksamheten	62	
e. Brännvedsbyrån	70	
f. Den för finska statens räkning hand- havda ryska Handels- och Industri- ministeriets bränslekommittés verk- samhet under åren 1918—1920 ..	74	
g. Den av Forststyrelsen tillsatta kom- missionen för tillvaratagande m. m. av träd, som fällt av de ryska mi- litärmyndigheterna	83	
5. <i>Förbättrandet av transportförhållandena</i>	89	
a. Vägbyggnadsarbetena	91	
b. Undersökningen och istandsättandet av flottlederna	94	
6. <i>Skogarnas vård</i>	98	
a. Åtgärder för självsådd	98	
b. Skogsodlingsverksamheten	99	
c. Plantskogens vård och beståndsgall- ringar	100	
d. Torrläggning av sankmarker för skogs- bruk	101	
7. <i>Skador i skogarna</i>	106	
a. Skogseldar	106	
b. Stormar och snötryck	109	
c. Skador förorsakade av snötryck	110	
d. Skador, förorsakade av insekter och svampar	111	
e. Skogsåverkan	112	

	S.		S.
8. Laiduntaminen, metsästys ja kalastus ..	114	8. Mulbete, jakt och fiske	114
a. Laiduntaminen	114	a. Mulbete	114
b. Metsästys ja kalastus	115	b. Jakt och fiske	115
9. Työväestö	117	9. Arbetspersonalen	117
a. Työntekijän ja työpäivien luku sekä työpalkat	117	a. Antal arbetare och arbetsdagar samt avlöningar	117
b. Tapaturmat	122	b. Olycksfall	122
10. Asutustoiminta ja maanluovutukset	123	10. Kolonisationsverksamheten och upplå- tandet av jord	123
a. Uudistalot	123	a. Nybygghemman	123
b. Torpat	130	b. Torp	130
c. Asuntotilat ja muut vuokramaat ..	136	c. Bostadslägenheter och andra arrende- marker	136
d. Valtionmaiden luovutukset muihin kuin asutustarkoituksiin	145	d. Överlåtande av statsjord för andra än kolonisationsändamål	145
e. Tilusvaihdot	146	e. Ägobyten	146
f. Metsänhoitovirkailijain virka-asun- not	147	f. Forstfunktionärernas tjänstebostä- der	147
11. Metsähallituksen alaisten valtionmaitten y. m. kiinteistöjen lisääntyminen	151	11. Tillökningen av Forststyrelsens underly- dande statsjord och andra fastigheter	151
a. Maitten y. m. kiinteistöjen ostot val- tiolle	151	a. Inköp av jord o. a. fastigheter för sta- tens räkning	151
b. Metsähallituksen hoidettavien val- tionmaitten lisääntyminen muulla tavoin kuin ostamalla	154	b. De under Forststyrelsens förvaltning stående jordområdenas tillökning på annat sätt än genom inköp	154
12. Valtionpuistoksi julistaminen ja valtion- puistojen manttaalkin pano	154	12. Förklaring för kronopark och kronopar- kernas mantalsättning	154
13. Luonnon- ja kansallispuistot sekä säästö- metsät	157	13. Natur- och nationalparker samt »sparsko- gar»	157
III. Sotilas- ja siviilivirkakunnan virkatalot	162	III. Militär- och civilstatens boställen	162
IV. Kirkollisvirkatalot	171	IV. Ekklesiastikstatens boställen	171
V. Yksityismetsäin valvonta	177	V. Övervakandet av privatskogarna	177
VI. Metsäopetus	190	VI. Forstundervisningen	190
VII. Metsätieteellinen Koelaitos	196	VII. Forstvetenskapliga Försöksanstalten	196
VIII. Metsänhoitolaitoksen tulot ja menot	202	VIII. Forstförvaltningens inkomster och utgifter	202
L'activité de la Direction générale forestière en 1917—1920 (Résumé)		214	

Oikaisu.

S. 62 toisella rivillä taulukon alla on 12 377 801: 50;
pitää olla: 12 480 902: 27.

Rättelse.

S. 62 rad 2 nedanom tabellen står 12 377 801: 50;
bör vara: 12 480 902: 27.

Alkulause.

Esillä oleva kertomus Metsähallituksen sekä sen alaisten laitosten ja viranomaisten toiminnasta vv. 1917—1920 eroaa huomattavasti siitä muodosta, jossa vastaavat edellisten vuosien kertomukset ovat ilmestyneet. Noudattaen pyrkimystä välttää tarpeettomia painatuskustannuksia esitti Metsähallitus Maatalousministeriölle syksyllä 1920, että vuosien 1917—1920 toimintakertomus saataisiin julkaista yhtenä entisestä asusta huomattavasti supistettuna nitteenä, johon ehdotukseen Maatalousministeriö kirjessään 22/XII 1920 (n:o 4734) antoi suostumuksensa. Virastokomitean syksyllä 1920 virastojen vuosikertomuksista antamassa lausunnossa esitettyjä näkökohtia on julkaisua laadittaessa myöskin pidetty silmällä.

Supistukset entisiin kertomuksiin veraten kohdistuvat ensi kädessä taulukoihin, joista on esitetty vain supistelmia tekstissä. Siten on saatu julkaisu kokonaisuudessaan kaksikielisenä sopimaan yhteen tilaan. Tekstissäkin on melkoisia supistuksia toimitettu pyrkimällä asiallisesti yhtenäiseen yleispiirteiseen kuvaan metsähallinnon toiminnasta.

Helsingissä, toukokuun 18 p:nä 1923.

A. K. CAJANDER.

**J. Oskari Peurakoski.
E. J. Koskenmaa.
V. R. Toijala.**

**Adolf Burgman.
Aug. Tötterman.
Heikki Hakosalo.
Eino Saari.**

Förord.

Föreliggande berättelse över Forststyrelsens och densamma underlydande inrättningars och myndigheters verksamhet för åren 1917—1920 skiljer sig till formen märkbart från den, i vilken motsvarande berättelser för föregående år framträtt. För att undvika onödiga tryckningskostnader hemställde Forststyrelsen hösten år 1920 hos Lantbruksministeriet att berättelsen för verksamhetsåren 1917—1920 finge utgivas i ett betydligt mindre omfångsrikt band än föregående berättelser, till vilken hemställer Lantbruksministeriet i skrivelse av den 22/XII 1920 (n:o 4734) gav sitt samtycke. Vid utarbetandet av publikationen har uppmärksamhet jämväl fästs vid de synpunkter, som av ämbetsverkskommittén framställt i dess hösten 1920 avgivna utlåtande över ämbetsverkens årsberättelser.

Inskränkningarna med avseende å närmast föregående berättelser framträda främst i tabellerna, av vilka endast sammandrag införts i texten. Härigenom har det blivit möjligt att utgiva publikationen tvåspråkig i ett band. Men även i texten ha avsevärda inskränkningar gjorts, varvid beaktats kravet på en sakligt enhetlig framställning av huvudragen i forstförvaltningen.

Helsingfors, den 18 maj 1923.

**O. J. Lakari.
Mauno Pekkala.
K. Somervalli.**

Préface.

Le présent rapport sur l'activité de la Direction générale forestière et des institutions et autorités adhérentes pendant les années 1917—1920 diffère par la disposition des matières notablement de ces rapports des dernières années écoulées. S'efforçant d'éviter les dépenses d'imprimerie inutiles la Direction générale forestière en automne 1920 s'en remit à la décision du Ministère de l'Agriculture pour pouvoir publier les rapports des années 1917—1920 en un seul tome considérablement moins ample que les relations précédentes, ce qui eu l'approbation du Ministère de l'Agriculture par l'écrit du 22/XII 1920 (n:o 4734). A la rédaction de cette publication on a aussi

pris en considération les points de vue embrassés par le comité pour l'organisation des autorités dans sa décision de l'automne 1920 concernant les rapports annuels des autorités.

Les réductions relatives aux rapports précédents se font remarquer principalement dans les tableaux, dont on a seulement inséré des résumés dans le texte. Ainsi il a été possible de faire paraître la publication en deux langues dans un seul tome. Aussi par rapport au texte on a fait des réductions importantes tout en tenant compte d'une exposition positivement homogène des traits principaux de l'administration forestière.

Helsinki (Helsingfors), le 18 mai 1923.

A. K. CAJANDER.

J. Oskari Peurakoski.

E. J. Koskenmaa.

V. R. Toijala

Adolf Burgman.

Aug. Tötterman.

Heikki Hakosalo.

Eino Saari.

O. J. Lakari.

Mauno Pekkala.

K. Somervalli.

I. Metsähallinto.

Metsähallitus sekä sen alaiset viranomaiset ja laitokset.

Metsähallituksen järjestely on v. 1917 ollut pääasiassa entisen tapainen. Väkinaisen virkamiehistö ja kunkin toimiala ovat olleet seuraavat: ylitirehtööri, 2 metsäneuvosta [1] metsänmyynti, 2 valtion metsämaiden käyttö y.m.s.], metsänhoidon ylitarkastaja (metsätalouden järjestely), 3 metsäinsinööriä [1] uittoväylä- ja lauttausasiat, 2 valtion virkatalot, 3) valtion sahalaitokset], 3 metsänhoitajaa [1] eräät metsänmyynnit ja niiden kirjanpito, 2) maanvuokra-asiat, 3) kirkollisvirkatalot], metsänarvostelija (maanmittaus- ja kartta-asiat), aktuaari (tilasto), sihteeri ja notaari (lainopilliset asiat), kamreeri ja 2 apukamreeria (tilit), kirjaaja ja 2 kirjanpitäjää. Ylimääräisiä virkamiehiä on ollut 9 (suonkuivausasiat, tie- ja vesirakennusteknilliset työt, valtion halkovarastot, metsänmyynti, virkatalot, tilasto). Apuvirkailijoita on ollut: 8 kartanpiirtäjää, 9 puhtaaksikirjoittajaa, 14 kanslia- ja laskuapulaista. Valtimestareita on ollut 2.

V. 1918 pantiin toimeen eräitä uudistuksia. Eniten niitten tarpeessa oli liikeasiain hoito. Metsähallituksen liiketoiminta oli edellisinä vuosina kasvanut ja moninaistunut sängen laajaksi. Niinpä Metsähallituksen hankintahakkuut v. 1917 nousivat n. 2 milj. m³:iin ja hankintakustannukset 27 milj. mk:aan. Valtion sahoilta myytiin puutavaraa v. 1916 n. 2 milj. mk:n ja v. 1917 n. 3.5 milj. mk:n arvosta. V. 1917

I. Forstförvaltningen.

Forststyrelsen samt dess underlydande myndigheter och inrättningar.

Forststyrelsens organisation har under år 1917 huvudsakligen varit densamma som därförinnan. De ordinarie tjänstemännen och deras verksamhetsområden hava varit följande: överdirektör, 2 forstråd [1] skogsförsäljningen, 2) användningen av statens skogsmarker m.m.d.], en överforstnervisör (skogsindelning), 3 forstingenjörer [1] ärenden rörande flottleder och flottningsärenden, 2) kronoboställen, 3) statens såginnrättningar], 3 forstmästare [1] särskilda skogsförsäljningar och deras bokföring, 2) jordlegoärenden, 3) ekklesiastikstatens boställen], en skogstaxator (lantmäteri- och kartaärenden), en aktuarie (statistik), en sekreterare och en notarie (juridiska ärenden), en kamrerare och 2 kammarförvanner (räkenskaperna), en registrator och 2 bokförare, 9 extra tjänstemän (mossuttorkningsärenden, väg- och vattenbyggnadstekniska arbeten, statens vedförråd, skogsförsäljning, kronoboställen, statistik). Biträdande personal: 8 kartariterskor, 9 renskriverskor, 14 kansli- och räknebiträden. Vaktmästare hava funnits 2.

År 1918 infördes särskilda reformer. Framst var detta av behovet påkallat med hänsyn till affärsverksamhetens ordnande. Forststyrelsens affärsverksamhet hade under de gagna åren tillvuxit och utvecklats i avsevärd grad. Sålunda stego Forststyrelsens anskaffningsavverkningar under år 1917 till omkr. 2 milj. m³ och anskaffningskostnaderna till 27 milj. mark. Från statens sågar försåldes trävaror år 1916 till

hankittiin Helsinkiin valtion ja yleisille laitoksille sekä valtion virkamiehille 95 670 m³ halkoja, arvoltaan 2 245 000 mk. N. s. Pietarin polttoainekomitean halkovarastot (arvoltaan n. 11.5 milj. mk.) olivat siirtyneet Metsähallituksen alaisen komission hoitoon. Liiketoiminnan kirjeenvaihto oli v. 1909 684 kirjettä, mutta v. 1917 4 086 kirjettä. — Liiketoimintaa (pystymetsänmyyntejä lukuun ottamatta) oli v. 1912 hoitanut metsäinsinööri ja avustava metsänhoitaja sekä v. 1915 asetettu kasööri. V. 1918 alusta oli vielä tullut lisää avustava metsänhoitaja. — Suureksi paisunut toiminta (3 sahaa, 9 halkolaitosta, lukuisat hakkuut, vedätykset ja uitot j. n. e.) vaati kykenevää ja kokenutta johtoa sekä tehokasta valvontaa, jos mieli saada tulokset vastaamaan ajan vaatimuksia. Sitä varten oli osittain ja itsestään syntynyttä työjakoa Metsähallituksessa kehitettävä edelleen. V. 1918 perustettiin tässä tarkoituksessa eri liikkeenhaaroja varten 3 toimistoa: sahaustoimisto, hankintatoimisto ja polttopuutoimisto. Näihin tuli kuhunkin johtajaksi asioita ennen käsitelleet avustavat metsänhoitajat ja metsäinsinööri. Lisäksi tuli kuhunkin toimistoon apulaisjohtaja. (Kyseessä olevia asioita ennen käsitelleet ylimääräiset virat lakkautettiin. Pystymetsänmyynnit jäivät toistaiseksi niitä käsitelleelle metsäneuvokselle. — Uuden metsäasetuksen (v. 1917), johdosta perustettiin Metsähallitukseen v. 1918 yksityismetsien ylitarkastajan virka. Vinkatalohoitoalueiden muodostaminen aiheutti väliaikaisen ylimetsänhoitajan toimien asettamisen Metsähallitukseen. Ylimääräinen virkatalojen metsänhoitajan toimi säilytettiin sitäpaitsi. Ylimääräisiä esittelijöitä asetettiin v. 1918 kirkollisvinkataloja varten, maanluovutusasioita varten, tilapäisesti eräitten metsän sivutuotteitten käyttöä varten, varsinaisia metsänhoidollisia asioita varten ja kamreerinkonttoriin. Tilasto-osastolle asetettiin

ett värde av omkring 2 milj. mark och år 1917 till ett värde av ungefär 3.5 milj. mark. År 1917 anskaffades till Helsingfors för statens och allmänna inrättnings behov samt åt statens tjänstemän 95 670 m³ ved till ett värde av 2 245 000 mark. Den s. k. Petersburgska bränslekommitténs vedförråd (till ett värde av ca 11.5 milj. mark) hade överförts till en under Forststyrelsens överinseende stående kommission. Brevväxlingen i följd av affärsverksamheten, vilken under år 1909 utgjordes av 684 brev, steg år 1917 till 4 086. — Affärsverksamheten (förutom försäljningen av ståndsskog) hade sedan år 1912 omhändertagits av en forstingenjör och en biträdande forstmästare samt av en år 1915 anställd kassör. Från ingången av år 1918 hade ytterligare anställts en biträdande forstmästare. — Den vidlyftiga verksamheten (3 sågar, 9 vedsågar, talrika avverkningar, utdrivningar och flottningar m. m.) fordrade en insiktsfull och enfaren ledning samt en effektiv kontroll, för att resultatet skulle motsvara tidens krav. För den skull var det nödvändigt att vidare utveckla den inom Forststyrelsen så småningom av sig själv uppkomna arbetsfördelningen. År 1918 inrättades därför i och för olika affärgrenar tre byråer: sågbyrån, anskaffningsbyrån och brännvedsbyrån. Såsom föreståndare för en var av dessa byråer fungerade de biträdande forstmästare och forstingenjören, som tidigare handlagt dessa ärenden. I varje byrå anställdes dessutom en biträdande chef. De extra tjänster, vilkas innehavare förut handhaft dessa ärenden, indrogos. Försäljningen av ståndsskog omhändertogs av samma forstråd, som även förut skött dessa ärenden. — Med anledning av den nya skogsförordningen av år 1917 inrättades i Forststyrelsen 1918 en överinspektörstjänst för privatskogarna. Inrättandet av kronoboställsreviren föranledde anställandet av en interimistisk öyerforstmästare.

aktuaarin ja apulaisaktuaarin avuksi ylimääräinen metsänhoitaja. Huolehtimaan Metsähallinnon tarvikkeista y.m.s. otettiin Metsähallitukseen varastonhoitaja.

Liiketoiminnan edelleen kehittämiseksi perustettiin v. 1919 pystymetsänmyyntejä varten edellä mainittuihin toimistoihin verrattava metsänmyyntitoimisto johtajineen, jolloin asianomaisen ylimääräisen esittelijän toimi lakkasi. — V. 1920 ei Metsähallituksen järjestelyssä tapahtunut sanottavia muutoksia, koska metsähallinnon perinpohjainen uudelleen järjestäminen oli odotettavissa. Metsänmyyntitoimistoon on kuitenkin asetettu apulaishoitaja. — Metsähallituksen apulaishenkilökunnan luku v:n 1920 lopulla oli seuraava: kartanpiirtäjiä 8, puhtaaksikirjoittajia 9, konttori- ja laskuapulaisia 28. Vahtimestareita oli edelleen 2.

Metsähallitukseen saapuneiden ja sieltä lähetettyjen kirjeiden luku selviää seuraavasta:

	1917	1918	1919	1920
Saapuneita kirjeitä — Ankomna brev	17 295	13 668	18 670	21 288
Lähetettyjä kirjeitä — Avsända brev	23 944	21 014	29 074	27 492

Ylimetsänhoitajia oli kertomusvuosina toiminnassa yhdeksän. He ovat johtaneet tarkastuspiiriensä hallintoa ja mahdollisuuden mukaan tehneet tarkastusmatkoja. Metsätalouden kehittyessä ovat kansliatyöt yhä kasvaneet. Niinpä oli ylimetsänhoitajan lähettämien kirjeiden luku eräissä tarkastuspiireissä v. 1920 yli 3 000. Tarkastustoiminnan näin pakostakin supistuessa on ylimetsänhoitajalaitoksen tarkoituksenmukaisuus viime aikoina tullut ky-

tjänst vid Forststyrelsen. Extraordinarie boställsforstmästartjänsten bibehölls därjämte. Extra föredragande anställdes år 1918 för ecklesiastikstatens boställen, för ärenden angående överlåtelse av jord, temporärt för handläggning av ärenden rörande vissa statsskogsbyprodukter, för den egentliga skogsvården och vid kamrerarekontoret. Vid statistiska avdelningen anställdes såsom biträde åt aktuarien och biträdande aktuarien en extra forstmästare. För vården av forstförvaltningens förråd m. m. d. anställdes å Forststyrelsen en för radsförvaltare.

För affärsverksamhetens fortsatta utveckling inrättades år 1919 i och för försäljning av ståndskog en med de ovan nämnda byråerna likställd skogs försäljningsbyrå med egen chef, varvid motsvarande extra föredragande befattning indrogs. — År 1920 inträffade icke några nämnvärda förändringar inom Forststyrelsen, emedan en fullständig omorganisation inom forstförvaltningen var att emotse. Likväl anställdes en biträdande chef vid skogs försäljningsbyrån. — Forststyrelsens biträdande personal var vid utgången av år 1920 följande: 8 kartariterskor, 9 renskri-verskor, 28 kontors- och räknebiträden. Vaktmästare funnos fortsättningsvis 2.

Antalet till Forststyrelsen ankomna och därifrån avsända brev framgår ur följande tabell:

Överforstmästare funnos under ifrågavarande tidsperiod till ett antal av nio. Dessa hava omhändertäckt förvaltningen av resp. inspektionsdistrikt och såvitt möjligt gjort inspektionsresor. I och med skogshushållningens utveckling hava även kansliarbetena ökat. Sålunda har i vissa inspektionsdistrikt antalet av överforstmästaren expedierade brev under år 1920 överstigit 3 000. Till följd härav måste inspektionsverksamheten oundvikligen lida

seenalaiseksi. Metsähallinnon uuden järjestyksen voimaan astuttua se tulee lakkaamaan ja vastaavat tehtävät siirtyvät perustettaville piirikuntakonttoreille piiritarkastajineen.

Varsinaisten valtionmetsien hoitoalueiden henkilökunta. Valtionmetsien hoitoalueita on kertomusvuosina ollut 86 yhdistettyinä 9 tarkastuspiiriksi. Lisäksi tulevat 4 metsänvartijakoulun harjoitusalueet, yliopiston metsäharjoittelualue, Heinolan kihlakunnan valtionmaat ja Kymölän seminaarimetsä sekä v:sta 1918 Annantehtaan metsät, jotka eivät kuulu mihinkään tarkastuspiiriin. Kussakin varsinaisessa hoitoalueessa on aluemetsänhoitajansa ja metsäkasvöörinsä sekä sitäpaitsi usein avustavia metsänhoitajia. Metsänvartijoita ja metsätöyryjohtajia on vaihteleva määrä. Harjoitusalueet ovat yleensä asianomaisen opettajiston hoidossa. Heinolan kihlak. valtionmailla sekä Annantehtaan metsillä on oma metsänhoitajansa, jälkimmäisellä v:sta 1920 lisäksi apulaismetsänhoitaja. Kymölän seminaarimetsän huolto on uskottu Soanlahden hoitoalueen metsänhoitajalle. — Valtionmetsien henkilökunnan luku kertomusvuosina selviää seuraavasta:

och har ändamålsenligheten av överforstmästareinstitutionen på senaste tider med anledning härav blivit ifrågasatt. Efter det den nya omorganisationen av forstförvaltningen blivit genomförd, kommer sagda institution även att indragas och motsvarande göromål komma att överföras till de nybildade distriktskontoren och dessas distriktsinspektörer.

De egentliga statsskogsrevirens personal. Statsskogarna hava under dessa år varit indelade i 86 revir, vilka varit förenade till 9 inspektionsdistrikt. Härtill komma 4 övningsområden för skogvaktarskolorna, universitetets forstliga övningsområde, Heinola härads statsjordar samt Kymölä seminarieskog ävensom från år 1918 S:t Annae bruks skogar, vilka icke höra till något inspektionsdistrikt. Vid varje egentligt revir äro en forstmästare och en forstkassör samt dessutom ofta biträdande forstmästare anställda. Skogvaktare och skogsarbetsledare finnas till olika antal. Skötseln av övningsområdena åligger i allmänhet resp. lärare. Heinola härads statsjordar samt S:t Annae bruks skogar hava sin egen forstmästare; vid det sistnämnda området är sedan år 1920 dessutom anställd en biträdande forstmästare. Vården av Kymölä seminarieskog är ombetrudd forstmästaren i Soanlahti revir. — Funktionärernas antal för statsskogarna under ifrågavarande tidsperiod framgår ur följande tabell:

Aluemetsänhoitajia ja avustavia metsänhoitomiehiä ¹⁾ Revirforstmästare och bitr. forstmästare ¹⁾				Metsäkasvöörjä — Forstkassörer				Metsätöyryjohtajia — Skogsarbetsledare				Metsänvartijoita — Skogvaktare			
1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920
175	142	161	158	92	93	93	94	95	103	94	95	998	1 035	1 001	958

Hoitoalueiden henkilökunnan palkkaus nähdään seuraavasta yhdistelmästä:

Avlöningen för revirens personal framgår ur följande sammanställning:

Palkkaus ²⁾ , markkaa — Avlöning ²⁾ , mark			
1917	1918	1919	1920
1 941 163	2 387 074	3 425 200	4 917 087

¹⁾ Mukaan on luettu metsäkoulujen johtajat ja opettajat; Kymölän seminaarimetsää edustaa ainoastaan metsätöyryjohtaja. — Inberäknat skogvaktarskolornas föreståndare och lärare; Kymölä seminarieskog företrädes av endast en skogsarbetsledare.

²⁾ Tähän ei sisälly metsäkoulujen opettajiston eikä yliopiston metsänhoitajan palkkaa. Kalliinajanlisäykset on luettu mukaan. — Häri ingå icke lönerna för skogvaktarskolornas lärare och universitetets forstmästare. Dyrtidstilläggen hava medräknats.

Kuten on mainittu, toimii valtionmet-
sissä joukko avustavia metsänhoitajia,
metsäkonduktöörjä. V. 1917 oli
eri pitkäaikaisilla määräyksillä hoitoalueis-
sa 70 ja valtion virkataloilla 20 metsäkon-
duktööriä. Seuraavana vuonna perustettiin
edistyneimpiä metsäkonduktöörjä varten
15 ylim. metsänhoitajan tointa. Kaik-
kiaa oli v. 1918 ylim. metsänhoitajia ja
metsäkonduktöörjä avustajina hoitoalueis-
sa 40 ja valtion virkataloilla 13. V. 1919
olivat vastaavat luvut 50 ja 19 sekä v. 1920
50 ja 15.

Valtion virkatalojen met-
sänhoitoa varten oli v. 1917 vakin.
metsänhoitajia 3 ja ylimääräisiä 1. Seuraa-
vana vuonna muodostettiin 7 virkatalo-
hoitoaluetta, kuhunkin metsänhoitaja ja
kasööri. Tämä järjestelmä säilyi vv. 1919
ja 1920.

Metsänhoidontarkastajia 10-
vuosittain toimitettavaa metsänhoidon jär-
jestelytyötä varten oli v. 1917 14. Kahtena
seuraavana vuotena pysyi heidän lukunsa
ennallaan, mutta v. 1920 aleni 8:aan.

Metsänarvostelijoita, jotka
avustavat metsätaloudentarkastuksissa, oli
v. 1917 4, v. 1918 14 ja vv. 1919 ja 1920
12.

Suonkuviväusmetsänhoitajia
oli v. 1917 5, lisäksi avusti heitä 2 metsä-
konduktööriä. Kahtena seuraavana vuo-
tena oli suonk.-metsänhoitajia 6 ja v.
1920 5.

Valtion sahalaitoksia oli v.
1917 3 ja isohkoja halkolaitoksia 1. Kus-
sakin on johtajansa ja kasöörinsä. Vv. 1917
—1918 perustettiin lisäksi Uimaharjun hal-
kolaitos, jossa on samat virkailijat.

Metsähallituksen valvonmassa olevien
kirkollisvirkatalojen metsien
hoitoa varten on Metsähallituksen palveluk-
sessä ollut 3 vakinaista ja 6 ylim. metsän-
hoitajaa. Vakinaisten luku on pysynyt ker-

Såsom tidigare omnämnts äro för arbeten
i statsskogarna anställda flere biträdande
forstmästare, forstkonduktörer. År
1917 voro enligt förordnanden för olika
långa tider anställda i reviren 70 och å
statens boställen 20 forstkonduktörer. Föl-
jande år inrättades för mera erfarna forst-
konduktörer 15 extra forstmästartjänster.
Inalles voro år 1918 såsom biträdande an-
ställda i reviren 40 och å statens boställen
13 extra forstmästare och forstkonduktörer.
År 1919 voro motsvarande tal resp. 50 och
19, samt år 1920 50 och 15.

För skogsvården å statens bo-
ställen voro år 1917 anställda 3 ordina-
rie och 1 extra forstmästare. Följande år
inrättades 7 boställsnevör med var sin forst-
mästare och kassör. Denna organisation
fortfor under åren 1919 och 1920.

Forstrevisorer i och för de vart
tionde år skeende skogsrevisionerna funnos
år 1917 till ett antal av 14. Under de två
följande åren förblev deras antal oföräm-
drat, men år 1920 minskades antalet till 8.

Skogstaxatorer, vilka biträda vid
skogsrevisionerna, funnos år 1917 till ett
antal av 4, år 1918 14, samt åren 1919 och
1920 12.

Mossuttorkningsforstmästa-
re funnos år 1917 till ett antal av 5 och
biträddes dessa av 2 forstkonduktörer. De
två följande åren voro mossuttorknings-
forstmästarna 6 och år 1920 5.

Statens såginrättningar voro
3 under år 1917 samt dessutom en större
vedsåg med en föreståndare och en kassör
i envar av dessa inrättningar. Åren 1917—
1918 inrättades därjämte Uimaharju vedsåg
med samma antal funktionärer.

I och för den under Forststyrelsens upp-
sikt stående skogsvården på ecklesia-
stikstatens boställen har i
Forststyrelsens tjänst varit anställda 3 or-
dinarie och 6 extra forstmästare. Antalet

tomusvuosina muuttumatta, ylimääräisten on hiukan vaihdellut.

Valtion metsänhoidon neuvoston toimi lakkautettiin v. 1919 toimenhaltijan erotessa.

Valtion metsänvartijakouluja on 5; näistä 4 suomenkielistä, 2-vuotista ja 1 ruotsinkielinen, 1-vuotinen. Tuomarniemen, Nikkarilan ja Rovaniemen kouluissa hoitaa opetusta johtaja ja opettaja, Evon koulussa lisäksi apulaismetsänhoitaja ja ruotsinkielisessä johtaja yksin.

Läänin metsälautakunnat toimivat Metsähallituksen valvonnassa. Niiden tehtävänä on eläistensä virkailijain avustamana valvoa uuden metsäasetuksen marrask. 2. p:ltä 1917 noudattamista. Näitä lautakuntia on 8, yksi joka läänissä (Ahvenanmaa toistaiseksi yhdistetty Turun ja Porin läänin piiriin). Lautakunnassa on 3 jäsentä ja sama määrä varajäseniä. Kunkin palveluksessa on metsänhoitaja, virkainimeltä lääninmetsäntarkastaja ja metsänvartijoita läänin suuruuden ja olosuhteiden vaatima määrä 2—9. Lääninmetsälautakuntien avuksi on kuhunkin kuntaan asetettu kunnanmetsälautakunta¹⁾. — Varsinaisen toimintansa saattoivat lääninmetsälautakunnat aloittaa vasta v:n 1918 jälkipuoliskolla. Kaikkia kunnanmetsälautakuntia ei saatu mainitun vuoden kuluessa valituksi, joten koko koneisto saatiin käyntiin vasta v. 1919.

ordinarie forstmästare har under ifråga-varande tidsperiod förblivit oförändrat, varemot antalet extra forstmästare något varierat.

Statens skogsinstruktörsbefattning indrogs år 1919, då dess innehavare avgick.

Statens skogvaktarskolor äro 5; 4 av dessa äro 2-åriga med finskan som undervisningsspråk, 1 skola är 1-årig med svenskt undervisningsspråk. I Domarnäs, Nikkarila och Rovaniemi skolor omhändervarar undervisningen av föreståndaren jämte 1 lärare, i Evois skogvaktarskola dänjämte av en biträdande forstmästare, i den svenskspråkiga skolan enbart av föreståndaren.

Länsskogs nämnderna arbeta under Forststyrelsens överinseende. Till deras åligganden hör att med biträde av dem underlydande personal övervaka efterlevnaden av den nya skogsförordningen av den 2. nov. 1917. Dessa nämnder äro till antalet 8, en i varje län (Åland tillvidare sammanfört med Åbo och Björneborgs läns distrikt). Till nämnden höra 3 medlemmar och lika många suppleanter. Varje nämnd har i sin tjänst en forstmästare, kallad länsskogsinspektör samt skogvaktare varierande emellan 2 och 9, allt efter huru länets storlek och förhållandena i övrigt det fordra. Till biträde åt länsskogs nämnderna finnes i varje kommun en kommunal skogs nämnd.¹⁾ — Länsskogs nämnderna vidtogo med sin egentliga verksamhet först under senare hälften av år 1918, men under detta år fick man ännu icke i alla kommuner kommunala skogs nämnder till stånd, varför denna organisation i sin helhet kunde genomföras först år 1919.

¹⁾ Eräissä pienimetsäisissä kunnissa suorittaa kunnallislautakunta metsälautakunnan tehtävät. — I en del skogfattiga kommuner utför kommunalnämnden skogs nämndens åligganden.

II. Varsinaiset valtionmetsät.

1. Pinta-alasuhteet.

Valtionmetsien pinta-ala v:n 1920 lopussa sekä silloiset tiluslajisuhteet esitetään seuraavassa taulukossa hoitoalueittain sekä tarkastuspiireittäin. Samassa taulukossa on esitettyä myöskin valtionmetsien kameraalinen jakaantuminen sekä valtionpuistojen mantaalimäärät.

Vuosilta 1919, 1918 ja 1917 ei ole katsottu olevan tarpeellista painattaa yksityiskohtaista luetteloa. Niistä on otettu vain kaikkia valtionmetsiä yhteensä koskevat loppusummat. Pinta-alojen muutokset ovat nimittäin yleensä olleet verraten pieniä ja aiheutuvat maan ostoista, etupäässä tonttijä varastoalueiksi, tilusvaihdosta sekä uusissa metsätaloudentarkastuksissa korjatuista pinta-aloista.

Paitsi näitä muutoksia, on valtionmetsien pinta-alaan kertomuskautena tullut sängen huomattava lisä, nim. n. s. Annantehtaan alue Suojärvellä, vesineen 223 043 ha. Mainittu alue sisältyy ensi kerran v:n 1919 pinta-aloihin. Tarton rauhassa v. 1920 alue vasta lopullisesti jäi Suomen valtiolle. — Metsähallituksen alaisten maitten lisäyksistä ja vähennyksistä tehdään tarkemmin selvää jäljempänä.

II. De egentliga statsskogarna.

1. Arealförhållanden.

Statsskogarnas areal vid utgången av år 1920 samt beskaffenheten av dåvarande ägoslagsförhållanden fördelade enligt revir och inspektionsdistrikt framgår ur följande tabell. I samma tabell ingå även statsskogarnas kameraal indelning och kronoparkernas mantal.

Det har icke ansetts vara nödigt att för åren 1919, 1918 och 1917 i tryck utge detaljerad förteckning. Från dessa år har endast intagits slutsummorna av alla statsskogar sammanlagt. Arealförändringarna hava nämligen i allmänhet varit relativt små och förorsakade av jordköp, främst avsedda till tomt- och upplagsplatser, av ägobyten samt av gjorda arealförändringar vid de nya skogshushållningsrevisionerna.

Förutom dessa förändringar har statsskogarnas areal under tiden för denna berättelse i avsevärd grad ökats genom det s. k. St. Annae bruks område i Suojärvi, vilket omfattar 223 043 ha inkl. vattendragen. — Sagda område ingår för första gången i arealen år 1919. Först vid fredsslutet i Dorpat år 1920 tillföll ovannämnda område definitivt finska staten. — För ökning och minskning av Forststyrelsen underlydande jord, redogöres noggrannare längre fram.

Valtionmetsien pinta-ala 1920-vuoden lopussa. —

1	2	3	4	5	6	7	8	
Tarkastuspiiri ja hoitoalue Inspektionsdistrikt och revir	Viljeltyä maata ja tontteja Odlad jord och tomter		Metsää kasvavaa maata Skogbevuxen mark					
	Peltotä, kartanompaik- koja ja tontteja Äkrar, gårdsplatser och tomter	Niittöjä ja suo- viljelyksiä Ängar och kärr- odlingar	Kasvullista metsä- maata Växtlig skogsmark	Kehnokasvuista metsämaata Mindre växtlig skogsmark				
				Korpi- kärr	Rämetti Myrar	Skogbevuxna berg	Metsälaik- vuorot	Yhteensä Summa
Hehtaaria — Hektar								
Turun-Hämeen läänien tkp. Åbo-Tavastehus läns insp.-distr.								
Loppi — Loppis	272.57	143.38	8 544.66	1 364.43	1 259.01	282.39	2 905.83	
Yläne	206.52	442.65	5 082.08	438.44	794.25	824.97	2 057.66	
Kankaanpää	248.17	664.22	13 807.29					
Parkano	315.70	277.41	11 514.44	406.07	951.31	429.62	1 787.00	
Kihniö	335.68	526.35	13 531.32	1 283.22	6 047.21	957.32	8 287.75	
Nerkoo	282.21	411.98	16 437.66	2 738.86	4 835.94	854.88	8 429.68	
Aure	152.24	211.70	12 646.90	2 165.93	2 356.93	861.73	5 384.59	
Kuru	41.36	14.42	10 057.30	2 578.47	1 892.63	942.97	5 414.07	
Orivesi	173.62	248.04	7 694.78	920.34	681.17	432.41	2 033.92	
Yhteensä — Summa	2 028.07	2 940.15	99 316.43					
Siikakankaan hoitoalue — Siika- kangas revir								
Evon-Vesijaon hoitoalue — Evois- Vesijako revir	57.44	55.30	2 320.14	361.90	94.52	111.56	567.98	
Tuomiston varastoalue, Tammi- saaren kaupungissa tontti, Roi- kan vaihteella varastoalue — Tuomisto upplagsplats, tomt i Ekenäs, upplagsplats vid Roikka vexel	120.76	301.47	6 378.38	1 168.78	743.71	—	1 912.49	
	¹⁾ 1.88	—	8.15					
Viipurin-Mikkelin läänien tkp. Viborgs-S:t. Michels läns insp.- distr.								
Miehikkälä	32.59	100.95	5 922.52	730.60	603.09	682.31	2 016.00	
Pällilä	69.54	49.07	8 923.32				4 364.81	
Rajajoki	50.41	115.22	9 768.01	932.68	1 418.74	—	2 351.42	
Laatokka — Ladoga	14.88	99.45	10 311.97	713.68	1 248.76	45.21	2 007.65	
Uomaa	58.25	260.74	31 380.53				14 295.26	
Loimola	26.00	337.81	22 508.48	8 926.03	2 297.27	—	11 223.30	
Soanlahti	23.00	177.69	17 487.60				14 127.94	
Korpiselkä	18.61	23.16	23 029.14				14 372.08	
Mikkeli — S:t Michel	209.42	381.22	21 061.24				5 290.45	
Yhteensä — Summa	502.70	1 545.31	150 392.81				70 048.91	
Imatran valtionmaa — Imatra statsjord								
	27.66	2.34	128.81				2.11	

¹⁾ Tästä Tammissaaren kaupungissa olevan tontin pinta-ala 0.23 ha, Roikan vaihteella olevan i Ekenäs stad belägna tomten, samt 0.24 ha arealen för den vid Roikka vexel belägna upplagsplat-

²⁾ Yksityisiltä lunastettu ampumaradan osa. — Av privata personer inköpt del av skjutbana.

Statsskogarnas areal vid utgången av år 1920.

9 Metastätinnin soita, kallioita y. m. Skoglösa berg, mossar m. m.	10 Sarakkeiden 8—9 summa Summan av kolumnerna 8—9	11 Vesil — Vattendrag	12 Koko pinta-ala Totaleareal	Pinta-alasta oli Arealen bestod av				17 muuta maata öfrig jord	18 Valtionpuikkojen maantalli Kronoparkernas mantal
				valtion liikkamaata kronoöverloppsajord		valtionpuikkoja kronoparker	valtion omistamaa veroluonnotista maata sitien tilhörtiga mar- ker av skattemått		
				Yhteensä Summa	Siltä viljelys- tark. määrätty Åvead för odling				
Hehtaaria — Hektar									
1 397.45	4 303.28	642.61	13 906.50	—	—	13 906.50	—	—	4.069
4 091.35	6 149.01	326.84	12 207.10	—	—	275.54	11 931.56	—	0.062
	15 155.46	361.75	30 236.89	701.61	—	27 765.58	1 769.70	—	4.790
13 623.06	15 410.06	1 135.89	28 653.50	—	—	28 653.50	—	—	3.880
10 076.25	18 364.00	1 210.59	33 967.94	—	—	33 967.94	—	—	5.500
8 132.46	16 562.14	1 828.22	35 522.21	—	—	35 522.21	—	—	5.470
4 713.95	10 098.54	1 159.27	24 268.65	—	—	24 268.65	—	—	5.020
1 822.67	7 236.74	814.23	18 164.05	—	—	18 079.70	84.35	—	4.100
314.62	2 348.54	790.52	11 255.60	—	—	10 450.75	804.75	—	2.505
	95 627.77	8 269.92	208 182.34	701.61	—	192 890.37	14 590.36	—	35.386
788.76	1 356.74	57.01	3 846.63	—	—	3 846.63	—	—	0.820
86.86	1 999.35	508.91	9 308.87	—	—	9 296.17	12.70	—	2.050
	0.12	—	10.15	—	—	—	10.15	—	—
1 252.02	3 268.02	412.48	9 736.56	—	—	9 326.88	409.68	—	3.132
2 380.35	6 745.16	160.01	15 947.10	—	—	—	2 153.24	—	—
2 218.27	4 569.69	256.38	14 759.71	—	—	15 947.10	—	—	5.710
572.09	2 579.74	307.23	13 313.27	—	—	14 756.56	3.15	—	6.266
8 229.15	22 524.41	3 203.09	57 427.02	106.47	—	12 897.18	416.09	—	4.666
16 961.03	28 184.33	3 142.97	54 199.59	—	—	57 041.70	278.85	—	13.720
3 013.41	17 141.35	763.26	35 592.90	—	—	54 199.59	—	—	8.380
6 453.71	20 825.79	6 734.20	50 630.90	—	—	35 566.36	26.54	—	7.880
2 381.38	7 671.83	953.97	30 277.68	3 069.61	—	50 470.55	160.35	—	10.330
						17 493.51	9 714.56	—	3.838
43 461.41	113 510.32	15 933.59	281 884.73	3 176.08	—	267 699.43	11 009.22	—	63.922
			2 153.24	—	—	—	2 153.24	—	—
			284 037.97	—	—	—	13 162.46	—	—
1.43	3.54	50.51	212.86	—	—	—	212.86	—	—

varastoalueen pinta-ala 0.24 ha, loput Tuomiston varastoaluetta. — Härav är 0.23 ha arealen för den sen, återstoden arealen för Tuomisto upplagsplats.

Jatkoa.

1	2	3	4	5	6	7	8
Tarkastuspiiri ja hoitoalue Inspektionsdistrikt och revir	Viljeltyä maata ja tontteja Odlad jord och tomter		Metsää kasvavaa maata Skogbevuxen mark				
	Peltoja, parranonpal- koja ja tontteja Äkrar, gårdsplatser och tomter	Niittyjä ja suo- viljeltyä Ängar och kärr- odlingar	Kasvullista metsä- maata Växtlig skogsmark	Kehnokasvuista metsämaata Mindre växtlig skogsmark			
				Korpi- kärr	Rämeikkä Myrar	Metsäsilä vuonon Skogbevuxna berg	Yhteensä Summa
Hehtaaria — Hektar							
Annantehtaan metsät — S:t Annae bruks skogar	167.59	67.24	106 655.54	14 645.00	54 073.00	81.00	68 799.00
Raivolan metsäalue — Raivola skogsområde	3.12	3.36	90.27	3.90	—	—	3.90
Unksun halkolaitos — Unksu ved- säg	16.00	7.36	86.26	51.34	4.31	—	55.65
Kymölän seminaarimetsä — Ky- mölä seminarieskog	11.39	35.03	552.71	9.83	14.35	123.14	147.32
Joroisten hoitoalue — Jorois revir	46.00	34.99	5 700.52	.	.	.	.
<i>Kuopion läänin tkp. Kuopio läns insp.-distr.</i>							
Pohjois-Ilomantsi — Norra Ilo- mants	43.35	130.95	24 416.48	8 281.82	9 180.34	38.61	17 500.77
Etelä-Ilomantsi — Södra Ilomants	37.52	222.62	38 450.32	12 702.02	10 955.80	64.44	23 722.26
Suomusjärvi	125.27	868.06	41 275.10	.	.	.	14 311.88
Jongunjoki	92.35	835.59	41 371.54	.	.	.	10 934.66
Kuohatti	58.83	297.77	22 674.99	6 671.58	4 555.20	1 666.69	12 893.47
Halmejärvi	324.03	465.72	25 120.99	16 773.04	.	238.98	17 012.02
Palojärvi	113.46	670.13	28 250.13	8 202.40	13 059.03	1 285.21	22 546.64
Iisalmi	65.28	187.99	14 859.79	5 057.93	8 282.16	62.69	13 402.78
Yhteensä — Summa	860.09	3 678.83	236 419.34	.	.	.	132 324.48
Sukevan sahan alue — Sukeva säh- område	68.95	159.02	296.00	—	—	—	—
Kevätniemen sahan alue — Kevät- niemi sähområde	20.60	—	—	—	—	—	—
Uimaharjun halkolaitos — Uima- harju vedsäg	11.48	—	0.84	—	—	—	—
<i>Keski-Suomen tkp. Mellersta Finlands insp.-distr.</i>							
Vilppula	521.76	532.52	11 764.76	1 655.72	860.79	186.23	2 702.74
Jämsä	414.10	207.15	9 778.28	1 906.68	686.07	274.70	2 867.46
Toivakka	412.61	758.82	11 912.70	2 383.75	2 101.47	195.96	4 681.18
Saarijärvi	347.75	15 660.81	2 848.16	4 188.97	324.68	7 361.81	.
Karstula	98.50	142.16	9 422.75	.	.	.	.
Multia	119.21	283.66	11 588.32	2 924.52	4 153.51	107.15	7 185.18
Virrat — Virtdois	392.40	851.36	12 107.12	1 450.67	4 952.36	744.82	7 147.85
Kivijärvi	90.73	574.94	19 090.32	911.81	4 257.22	88.88	5 257.91
Vitasaari	145.27	727.60	19 414.92	3 611.53	3 881.90	457.34	7 950.77
Yhteensä — Summa	2 194.58	4 078.21	120 739.98	.	.	.	.
+ 347.75							
Heinolan kihlak. valtionmaat — Heinola härads statsjordar.....	199.70	272.29	7 107.14	.	.	.	.
Tuomarniemen hoitoalue — Do- marnäs revir	47.15	68.77	1 343.33	665.31	—	—	665.31

1) Alue on aikaisemmin ollut n. s. lahjoitusmaita ja sellaisena julistettu rälssimaaksi, jonka säsom sädant förklarar för frälsejord, vilken ryska staten sedermera inlöste av dess innehavare. — ensi kerran v:n 1920 pinta-alatilastoon. — Området, i vilket ingår Raivola lärkrädsskog har förut

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Metakittimäki soita, kallioita y. m. Skoglösa berg, mosar m. m.	Sarakkeiden 8--9 summa Summan av kolumneina 8--9	Vesiä — Vaihdenus	Koko pinta-ala Totaleal	Pinta-alasta oli Arealen bestod av					Valttonpustiojen määntä Kronoparkernas mantal
				valtion liikamaata kronoöverloppsajord		valtionpustioja kronoparker	valtion omistamien veronmaksajien maasta staten tillhöriga mar- ker av skattematur	muuta maasta övrig jord	
				Yhteensä Summa	Siltä viljelys- tark. määrätyt Avesid för odling				
Hehtaaria — Hektar									
36 641.70	105 440.70	10 712.29	223 043.36	—	—	—	223 043.36	—	—
0.28	4.18	3.05	103.98	—	—	—	—	103.98	—
—	55.65	—	165.27	—	—	—	165.27	—	—
—	147.32	17.80	764.25	—	—	—	764.25	—	—
—	1 141.47	105.00	7 027.98	—	—	2 526.81	4 501.17	—	0.660
20 176.95	37 677.72	1 889.28	64 157.78	25 207.18	—	38 950.60	—	—	—
21 497.09	45 219.35	3 790.42	87 720.23	12 306.77	—	75 413.46	—	—	0.080
24 773.60	39 085.48	3 662.47	85 016.38	1 072.27	—	83 903.51	40.60	—	16.480
29 487.74	40 422.40	6 372.57	89 094.45	—	—	89 094.45	—	—	14.800
9 942.97	22 836.44	3 167.69	49 035.72	—	—	49 035.72	—	—	9.360
11 193.05	28 205.07	1 814.16	55 929.97	—	—	55 929.97	—	—	10.940
10 759.93	33 306.57	1 990.29	64 330.58	—	—	64 330.58	—	—	10.600
4 618.94	18 021.72	249.27	33 384.05	11.56	—	33 372.49	—	—	6.033
132 450.27	264 774.75	22 936.15	528 669.16	38 597.78	—	490 030.78	40.60	—	68.293
3.22	3.22	—	527.19	—	—	—	527.19	—	—
—	—	—	20.60	—	—	—	20.60	—	—
—	—	0.15	12.47	—	—	—	12.47	—	—
638.00	3 340.74	1 799.07	17 958.85	1 121.84	—	16 371.09	465.92	—	4.580
567.54	3 434.99	243.43	14 077.95	—	—	14 077.95	—	—	4.560
2 237.66	6 918.84	1 303.26	21 306.23	1 487.62	1 487.62	15 882.74	3 935.87	—	4.200
1 908.28	9 270.09	972.69	26 251.34	268.84	268.84	25 982.50	—	—	4.840
—	13 776.35	309.63	23 749.39	1 440.34	1 440.34	22 309.05	—	—	2.390
6 389.37	13 574.55	549.23	26 114.97	4 942.22	—	21 172.75	—	—	6.570
5 995.65	13 143.50	431.87	26 926.25	18 705.73	—	8 220.52	—	—	2.200
12 516.23	17 774.14	902.82	38 432.95	1 378.09	1 378.09	37 054.86	—	—	1.540
3 939.01	11 889.78	2 002.20	34 179.77	34 179.77	—	—	—	—	—
—	93 122.98	8 514.20	228 997.70	63 524.45	4 574.89	161 071.46	4 401.79	—	30.880
—	1 110.40	957.47	9 647.00	—	—	—	9 647.00	—	—
0.08	665.39	706.00	2 830.64	—	—	—	69.74	2 760.90	—

Venäjän valtio sittemmin osti sen haltijalta. — Området har tidigare varit s. k. donationsgods och
 *) Alue johon sisältyy Raivolan lehtikuusikko, on aikaisemmin kuulunut Venäjän valtiolle. Sisältyy
 tillhört ryska staten. Ingår första gången i arealstatistiken år 1920.

Jatkoa.

1	2	3	4	5	6	7	8
Tarkastuspiiri ja hoitoalue Inspektionsdistrikt och revir	Viljeltyä maata ja tontteja Odlad jord och tomter			Metsää kasvavaa maata Skogbevuxen mark			
	Peltoja, kortanonpalk- koja ja tontteja Äkrar, gårdsplatser och tomter	Niittyjä ja suo- viljelystä Ängar och kärr- odlingar	Kasvullista metsä- maata Växtlig skogsmark	Kehnokasvuista metsämaata Mindre växtlig skogsmark			
				Korpiä Kärr	Rämeikkä Myrar	Skogbevuxna berg	Yhteensä Summa
Hehtaaria — Hektar							
<i>Pohjan tkp. Bottniska insp.-distr.</i>							
Jalasjärvi	2 219.39		19 558.63	491.93	11 754.72	550.76	12 797.41
Alajärvi	600.18	1 163.76	25 917.33	.	.	.	12 257.34
Perho	92.76	896.35	20 796.36	553.77	8 706.86	341.69	9 602.32
Lesti	105.93	314.30	31 263.54	.	.	.	.
Kalajoki	199.09	405.36	31 742.64	717.69	2 451.11	111.34	3 280.14
Haapajärvi	152.51	774.31	42 959.01	.	.	.	.
Pyhäjoki	247.00	307.93	23 190.41	1 429.56	12 586.30	489.05	14 504.91
Sukajoki	266.88	117.97	35 524.99	2 990.43	9 579.73	201.53	12 771.69
Utajärvi	2 245.51		28 650.13	.	.	.	18 239.75
Yhteensä — Summa	1 664.35	3 979.98	259 603.04	.	.	.	.
<i>Oulujärven tkp. Uleåträsk insp.-distr.</i>							
Paltamo	450.12	400.94	41 732.58	10 186.48	16 444.78	25.01	26 656.27
Sotkamo	180.34	957.36	47 423.97	10 560.51	11 501.02	439.59	22 501.12
Kuhmo	108.30	1 257.67	50 730.69	.	.	.	18 519.55
Lentiira	70.00	1 652.33	56 765.98	.	.	.	13 885.45
Katerra	235.00	4 888.63	54 321.14	.	.	.	14 847.77
Hyrynsalmi	135.74	347.50	53 882.86	.	.	.	16 140.56
Vuokki	299.00	2 691.94	71 645.07	.	.	.	4 893.65
Piispajärvi	422.00	3 798.39	68 944.00	.	.	.	10 888.14
Suomussalmi	366.00	3 296.39	60 614.61	.	.	.	17 050.70
Puolanka	382.00	4 438.75	68 139.89	.	.	.	18 834.84
Yhteensä — Summa	2 648.50	23 229.90	574 200.79	.	.	.	164 218.05
<i>Iin tkp. — Ijo insp.-distr.</i>							
Ii — Ijo	83.05	1 022.97	23 605.39	.	.	.	13 227.83
Pudasjärvi	134.60	3 498.30	90 491.91	10 872.88	8 414.81	509.76	19 797.45
Puhos	134.00	1 661.32	56 670.66	.	.	.	18 736.74
Etelä-Taivalkoski — Södra Tai- valkoski	151.65	2 476.54	71 375.20	.	.	.	17 189.15
Pohjois-Taivalkoski — Norra Tai- valkoski	135.90	3 153.27	76 643.94	9 759.79	15 646.72	1.54	25 408.05
Kuusamo	46.60	30.15	140 748.38	—	23 773.83	6 070.24	29 844.07
Kitka	32.74	152.73	136 311.56	.	.	.	41 884.08
Ranua	179.69	2 079.78	63 217.01	34 135.54	.	—	34 135.54
Kuivaniemi	239.91	418.38	35 710.73	7 029.06	20 834.46	154.00	28 017.52
Simo	161.80	261.06	40 157.69	.	.	.	43 276.52
Ylisimo	75.77	90.56	54 150.02	14 579.35	21 571.99	—	36 151.34
Yhteensä — Summa	1 375.71	14 845.06	789 082.49	.	.	.	307 668.29
<i>Kemin tkp. — Kemi insp.-distr.</i>							
Kemi	102.45	139.94	42 570.85	9 674.35	15 566.87	1 922.40	27 163.62
Murola	54.66	1 365.75	79 259.65	.	.	.	40 107.14

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Metastadionin soita, kalliotta y. m. Skogdissa berg. mosar m. m.	Sarakeiden 8—9 summa Summan av kolmunnera 8—9	Vesik — Vattentdrag	Koko pinta-ala Totaleareal	Pinta-alaasta oli Arealen bestod av			valtion omlämnade verolouhosista maista staden tillhöriga mar- ker av skattebatur	munia maista övrig jord	Valtontupukojen maantalli Kronoparternas mantall
				valtion liikamaasta kronoöverloppsajord		valtionpusta- joja kronoparker			
				Yhteensä Summa	Siltä viljele- tark. määrätyt Areadit för odling				
Hehtaaria—Hektar									
13 827.32	26 624.73	623.82	49 026.57	24 969.22	—	24 057.35	—	—	4 790
22 666.28	34 923.62	726.43	63 331.32	17 235.18	17 232.68	40 944.95	5 151.19	—	7 040
16 008.41	25 610.73	1 194.48	48 590.68	9 742.43	1 205.32	31 560.20	7 288.05	—	6 890
	25 399.52	1 350.00	58 433.39	1 121.10	—	57 312.19	—	—	11 197
20 734.12	24 014.26	783.73	57 145.08	—	—	57 142.14	2.94	—	7 850
	22 385.89	564.20	66 835.92	5 142.93	—	61 692.99	—	—	10 170
11 565.82	26 070.73	280.47	50 096.54	1 090.39	659.90	49 000.23	5.87	—	6 870
31 132.90	43 904.59	509.01	80 323.44	21 940.56	—	58 382.88	—	—	9 354
49 916.68	68 156.43	2 683.59	101 735.66	33 115.22	—	64 288.66	4 331.78	—	7 330
	297 090.50	8 715.73	575 518.50	114 357.03	19 097.90	444 381.64	16 779.83	—	71 091
38 708.51	65 364.78	4 074.84	112 023.26	26 826.13	—	85 197.13	—	—	13 710
14 365.16	36 866.28	3 621.60	89 049.55	48 692.50	—	40 357.05	—	—	4 770
30 928.53	49 448.08	2 788.57	104 333.31	91 131.95	—	13 201.36	—	—	2 410
32 998.48	46 883.93	2 615.37	107 987.61	107 987.61	—	—	—	—	—
29 108.53	43 956.30	—	102 901.07	102 901.07	—	—	—	—	—
37 415.64	53 556.20	802.76	108 725.06	41 019.63	—	67 705.43	—	—	11 000
60 024.83	64 918.48	—	139 554.49	58 813.31	2 458.82	80 741.18	—	—	—
43 447.50	54 335.64	—	127 500.03	127 500.03	—	—	—	—	—
35 064.11	52 114.81	2 719.06	119 110.87	119 110.87	—	—	—	—	—
36 312.71	55 147.56	4 741.07	132 849.26	132 849.26	1 866.39	—	—	—	—
558 374.00	522 592.05	21 363.27	1 144 034.51	856 832.36	4 325.21	287 202.15	—	—	31 890
38 476.58	51 704.41	824.84	77 240.68	2 191.41	—	75 049.26	—	—	6 060
83 439.81	103 237.26	1 215.28	198 577.35	10 916.43	—	187 660.92	—	—	15 310
49 076.52	67 813.26	2 766.83	129 046.07	27 720.84	5 197.22	101 313.59	11.64	—	6 350
24 302.35	41 491.50	5 283.39	120 778.28	120 778.28	—	—	—	—	—
19 855.05	45 263.10	8 396.81	133 593.02	10 670.00	—	122 923.02	—	—	24 640
68 451.34	98 295.41	14 388.83	253 509.37	253 509.37	—	—	—	—	—
66 431.50	108 315.58	11 598.90	256 411.51	256 411.51	—	—	—	—	—
58 639.84	92 775.38	4 078.35	162 330.21	40 162.20	7 794.29	122 168.01	—	—	—
39 651.95	67 669.47	937.56	104 976.05	9 638.81	4 735.44	95 337.24	—	—	5 480
57 132.43	100 408.95	1 710.74	142 700.24	7 580.66	7 580.66	134 996.79	122.79	—	0 080
60 089.63	96 240.97	5 101.38	155 658.70	63 792.63	—	91 858.32	7.75	—	—
565 547.00	873 215.29	56 802.91	1 784 821.46	803 372.14	25 807.61	931 307.14	142.18	—	57 820
21 653.78	48 817.40	573.01	92 203.65	91 931.29	—	272.36	—	—	0 060
27 268.35	67 375.49	3 560.85	151 616.40	151 616.40	—	—	—	—	—

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Metastönien soita, kalliota y. m. Skoglösa berg, mossar m. m.	Sarakeiden 8—9 summa Summan av kolumneina 8—9	Vesi — Vattendrag	Koko pinta-ala Totalareal	Pinta-alasta oli Arealen bestod av					
				valtion liikamaata kronoöverloppsjord		valtion omistamaa kronoparker	valtion omistamaa verhoitontausta maata staden tillhöriga mark- er av skattemat	muuta maata öfrigt jord	Valtionpuistojen maa- allion kronoparkien maa- allion
				Yhteensä Summa	Siis viljeily- tark määrittä- yksenä Arealen för odling				
Hehtaaria — Hektar									
26 271.53	68 210.94	2 964.15	132 361.38	54 200.04	—	78 056.56	104.78	—	—
24 248.30	45 425.65	1 971.14	115 437.86	115 437.86	—	—	—	—	—
55 799.41	81 542.51	1 285.05	175 151.56	175 149.56	—	—	2.00	—	—
42 114.60	85 098.89	6 592.84	204 882.27	204 882.27	—	—	—	—	—
53 854.15	102 938.86	17 424.35	277 326.00	277 326.00	—	—	—	—	—
18 006.14	30 514.60	2 714.49	83 191.32	83 191.32	—	—	—	—	—
41 845.67	58 140.23	5 828.63	149 109.91	149 109.91	—	—	—	—	—
117 599.34	137 694.66	15 948.43	361 071.07	361 071.07	—	—	—	—	—
187 641.59	206 098.71	6 398.81	577 992.49	577 992.49	—	—	—	—	—
616 302.86	931 857.94	65 261.75	2 320 343.91	2 241 908.21	—	78 328.92	106.78	—	0.060
—	—	—	42.84	—	—	—	42.84	—	—
—	—	—	0.17	—	—	—	0.17	—	—
—	6 616.55	48.88	12 471.91	12 471.91	—	—	—	—	—
205 531.17	225 714.50	5 248.31	536 534.41	536 534.41	—	—	—	—	—
211 776.08	272 276.08	4 315.00	479 981.42	479 981.42	—	—	—	—	—
76 946.02	132 936.00	1 925.95	247 022.22	247 022.22	242.78	—	—	—	—
—	225 489.14	2 379.50	423 825.23	423 825.23	—	—	—	—	—
—	106 186.31	1 015.28	222 163.19	221 868.10	—	—	295.09	—	—
135 654.72	149 119.02	4 113.97	291 653.40	291 653.40	—	—	—	—	—
34 727.00	53 151.00	6 590.00	142 300.00	142 300.00	834.00	—	—	—	—
—	773 052.00	38 600.00	906 003.10	906 003.10	—	—	—	—	—
248 280.00	318 280.00	108 600.00	927 050.00	927 050.00	—	—	—	—	—
725 181.00	1 031 181.00	62 400.00	1 215 650.00	1 215 650.00	—	—	—	—	—
—	8 287 385.05	235 188.01	5 392 182.97	5 391 887.88	1 076.78	—	295.09	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	98 983.98	8 835.84	221 347.99	701.61	—	206 033.17	14 613.21	—	38.256
—	—	—	2 153.24	—	—	—	2 153.24	—	—
—	221 413.58	27 779.71	522 849.43	3 176.08	—	270 226.24	249 343.13	103.98	64.582

kaupungissa oleva tontti ja Roikan vaihteella oleva varastoalue. — Häri ingå Siikakangas revir, vexel.
laitos, Kymölän semin.-metsä, Joroisten h.-a. ja Heinolan kihlak. valtionmaat. — Häri ingå Imatra rois revir och Heinola härads statsjordar.

Jatkoa.

1	2	3	4	5	6	7	8
Tarkastuspiiri ja hoitoalue Inspektionsdistrikt och revir	Viljeltyä maata ja tontteja Odlad jord och tomter		Metsää kasvavaa maata Skogbevuxen mark				
	Peltoja, kartanonpaik- koja ja kontteja Åkrar, gårdsplatser och tomter	Nittettyä ja suo- viljeltyä. Ängar och kärr- odlingar	Kasvullista metsä- maata Växtlig skogsmark	Kehnokasvuista metsämaata Mindre växtlig skogsmark			
				Korpi Kärr	Rämettä Myrar	Skogbevuxna berg	Metsäistä vuoria
Hehtaaria — Hektar							
Kuopion l. tkp. ¹⁾ — Kuopio läns insp.-distr. ¹⁾	961.12	3 837.85	236 716.18	.	.	.	132 324.48
Keski-Suomen tkp. ²⁾ — Mellersta Finlands insp.-distr. ²⁾	2 241.73	4 146.98	122 083.31	.	.	.	.
	+ 347.75						
Pohjan tkp. — Bottniska insp.- distr.	1 664.85	3 979.98	259 603.04	.	.	.	.
	+ 4 464.90						
Oulujärven tkp. — Uleåträsk insp.- distr.	2 648.50	23 229.90	574 200.79	.	.	.	164 218.05
Iin tkp. — Ijo insp.-distr.	1 375.71	14 845.06	789 082.49	.	.	.	307 668.29
Kemin tkp. ³⁾ — Kemi insp.-distr. ³⁾ {	615.92	10 864.06	1 300 051.69	.	.	.	.
	+ 17 542.04						
Lapin tkp. — Lappmarkens insp.-d.	196.49	1 224.47	1 868 188.95	.	.	.	.
Yhteensä — Summa {	102 683.96		5 528 663.61	.	.	.	.
1919 yhteensä — summa.	100 719.91		5 521 739.14	.	.	.	.
1918 » — »	99 286.24		5 474 994.63	.	.	.	.
1917 » — »	80 493.89		5 418 582.48	.	.	.	.

Huom.! Vv. 1917—1919 tässä mainittuihin pinta-aloihin on vielä lisättävä 2 153.24 arealer för åren 1917—1919 måste ännu tilläggas 2 153.24 ha jord av skattenatur, vars

2. Arvioimistyö ja metsien tila.

a. Arvioimistyö.

Metsätalouden tarkastamista ja järjestelyä varten valtionmetsäin hoitoalueissa on pyritty toimittamaan metsätaloudentarkastuksia säännönmukaisesti joka 10:s vuosi. Tällaisissa tarkastuksissa on varhaisempina aikoina otettu hakkausmäärän perusteeksi pääasiallisesti vain tukkipuuvarasto. Menekkiolojen parantuessa ja metsätalouden kehittyessä on kuitenkin käynyt tarpeelli-

2. Taxationsverksamheten och skogarnas tillstånd.

a. Taxationsverksamheten.

I och för granskningen och ordnandet av skogshushållningen i de olika reviren av statsskogarna har man strävat till att verkställa skogshushållningsrevisioner regelbundet vart 10:de år. Vid sådana revisioner har tidigare såsom grund för avverkningens beloppet huvudsakligast tagits endast timmerförrådet. I och med de förbättrade avsättningsmöjligheterna och skogshushåll-

¹⁾ Tähän sisältyy Sukevan sahan alue, Kevätniemen sahan alue ja Uimaharjun halkolaitos. — Tuomarniemen h.-a. — Häri ingår Domarnäs revir. — ²⁾ Tähän sisältyy Veitsiluodon sahan alue, område, tomplatsen i Kemi stad och Rovaniemi skogvaktarskolas revir. — ³⁾ Tähän luettu Annan-
tar S:t Annae bruks skogs areal, sedan år 1920 slutligen underlydande Forststyrelsen.

9	10	11	12	13				14	15	16	17	18
				Pinta-alasta oli Arealen bestod av								
				valtion liikamaata kronoöverloppsjord		valtion omistama veroluontoista maata staden tillhöriga mar- ker av skattenatur						
Metsätkönnin soita, kallioita y. m. Skogsbä, berg, mossar m. m.	Sarakkeiden 8-9 summa Summan av kolumnerne 8-9	Vesit — Vattendrag	Koko pinta-ala Totalareal	Yhteensä Summa	Sitt viljel- sark. määrätyt Avsedd för odling	valtionpuistoja kronoparker	maata övrig jord	Valtionpuistojen metsäsi- Kronoparkensa maant.				
Hehtaaria — Hektar												
132 453.49	264 777.97	22 936.30	529 229.42	38 597.78	—	490 030.78	600.86	—	68.293			
	93 788.37	9 220.20	231 828.34	63 524.45	4 574.89	161 071.46	4 471.53	2 760.90	30.880			
	297 090.50	8 715.73	575 518.50	114 357.03	19 097.90	444 381.64	16 779.83	—	71.091			
358 374.00	522 592.05	21 363.27	1 144 034.51	856 832.36	4 325.21	287 202.15	—	—	31.890			
565 547.00	873 215.29	56 302.91	1 734 821.46	803 372.14	25 307.61	931 307.14	142.18	—	57.820			
	938 474.49	65 310.63	2 332 858.83	2 254 380.12	—	78 328.92	149.79	—	0.060			
	3 287 385.05	235 188.01	5 392 182.97	5 391 887.88	1 076.78	—	295.09	—	—			
	6 597 721.28	455 652.60	12 684 671.45	9 526 829.45	54 882.39	2 868 581.50	286 395.62	2 864.88	362.872			
			2 153.24	—	—	—	2 153.24	—	—			
			12 686 824.69	—	—	—	288 548.86	—	—			
	6 602 642.72	454 247.83	12 679 349.60	9 712 974.68	—	2 691 783.78	271 830.24	2 760.90	349.343			
	6 528 963.47	442 951.21	12 546 195.55	9 801 279.54	—	2 694 039.01	48 116.10	2 760.90	323.145			
	6 508 984.89	433 679.02	12 441 740.28	9 698 855.66	—	2 692 015.44	48 108.28	2 760.90	323.000			

ha veroluontoista maata, jonka tiluslajisuhteista ei ole tietoa. — Obs! Till här nämnda ägoslagsförhållanden icke äro kända.

seksi kiinnittää huomiota metsän koko puuvarastoon; puulaji- ja ikäluokkasuhteisiin, maitten laatuun, kasvuun y. m. seikkoihin. Näin on metsätaloudentarkastajain työkin melkoisesti lisääntynyt ja sitä mukaa on heidän lukumääränsä täytynyt enentää, niin että se oltuaan ennen vuotta 1907 vain 7 on vuosina 1912—1918 ollut 14. Vuodesta 1918 lähtien on kuitenkin tarkastustöitä huomattavasti supistettu. Mainittuna vuotena pakotti elintarvepula työskentelemään vain noin puolella voimalla. Sitten on

ningens utveckling har det likväl befunnits nödvändigt att fästa avseende vid skogens hela virkesförråd, förhållandena emellan olika trädslag och emellan åldersklasserna, markens beskaffenhet, tillväxt m. fl. d. omständigheter. Härigenom har forstrevisorer-nas arbete avsevärt ökats, och har man därför även varit tvungen att öka deras antal, vilket från att år 1907 hava varit endast 7, under åren 1912—1918 stigit till 14. Efter år 1918 har revisionsverksamheten likväl betydligt inskränkts. Den under sagda

Häri ingå Sukeva sågområde, Kevätieniemi sågområde och Uimaharju vedsåg. — *) Tähän sisältyy Kemian kaupungissa olevan tontin alue ja Rovaniemen mv:n h.-a. — Häri ingå Veitsiluoto såg-tehtaan metsien pinta-ala; joutui lopullisesti v. 1920 Metsähallituksen hallintaan. — Summan omfat-

työpalkkojen yhä noustessa ja pyrittäessä noudattamaan mahdollisimman suurta säästäväisyyttä muutettu työtapaa vähemmän aikaa ja työtä vaativaksi. Sen sijaan että noudatettavana. olevan Metsähallituksen kiertokirjeen mukaan (heinäkuun 3. p:ltä 1907) käytännössä oli tullut tavaksi lukea tukkipuut yksitellen verraten laajoilta aloilta niistä osista hoitoaluetta, mitkä katsottiin tulevan lähivuosina hakattaviksi, on viime vuosina tästä arvioimistavasta luovuttu ja tyydytty vain silmämääräiseen arviointiin koealojen perusteella sekä linja-arvioimiseen käyttämällä viimeksi mainitussa arvioimistavassa laajoissa hoitoalueissa niinkin pieniä alaprocentteja kuin 1 à $\frac{1}{2}$ %. Yksin puin lukemista ei olekaan pidetty välttämättömänä, kun hakkausmäärän laskeminen, mikä on metsätaloudentarkastuksen päätarkoituksia, voidaan tyydyttävän tarkasti toimittaa ilman puunlukuakin. Kun arvioimistoitä säästäväisyyssyyistä muutenkin on toimeenpantu suhteellisesti rajoitetussa määrässä on täten työkustannukset saatukin pysytetyiksi kohtuuden rajoissa. Sitä osoittavat seuraavat kertomuskauden eri vuosina metsätaloudentarkastukseen käytetyt menoerät:

v. 1917 käytetty Smk.	511 737: 69
„ 1918 „ „	358 199: 02
„ 1919 „ „	518 515: 79
„ 1920 „ „	534 029: 96

Toisekseen on metsätaloudentarkastajien lukumääräkin vähentynyt. Kaikkiaan on kertomusvuosina tarkastustoissa työskennellyt:

v. 1917 14 metsätaloudentarkastajaa ja 4 metsänarvostelijaa,
v. 1918 14 metsätaloudentarkastajaa ja 13 metsänarvostelijaa,
v. 1919 12 metsätaloudentarkastajaa ja 12 metsänarvostelijaa,
v. 1920 8 metsätaloudentarkastajaa ja 12 metsänarvostelijaa,

år rådande livsmedelsbristen förorsakade, att arbetena kunde utföras endast med ungefär halv arbetsstyrka. Sedermera har man, då arbetslönerna oavbrutet stigit och största möjliga sparsamhet varit av nöden, ändrat arbetsmetoden sålunda, att mindre tid och arbete erfordras. I stället för att enligt Forststyrelsens cirkulär (av den 3. juli 1907) specialtaxera timmertillgången på relativt vidsträckta arealer inom de delar av reviret, vilka antogs bliva avverkade inom närmaste framtid, har man de senaste åren avstått från detta förfaringsätt och åtnöjt sig med okulär taxering på grund av provytor samt med linjetaxering, varvid inom vidsträckta revir t. o. m. så liten provareal använts som 1 à $\frac{1}{2}$ %. Man har icke ansett det nödigt att uppmäta varje träd, emedan skogshushållningsrevisionens huvudändamål, beräkningen av avverkningsbeloppet, tillräckligt noggrant kan uppnås även utan över hela området sig utsträckande timmerräkning. Då taxationsarbetena dessutom av sparsamhetsskäl utförts i relativt ringa omfång hava härigenom arbetskostnaderna kunnat nedbringas i avsevärd grad, vilket framgår av nedanstående under olika år för revisionerna använda utgiftsbelopp:

år 1917 använts Fmk.	511 737: 69
„ 1918 „ „	358 199: 02
„ 1919 „ „	518 515: 79
„ 1920 „ „	534 029: 96

Likaledes har även forstrevisorernas antal minskats. Under ifrågavarande tidsperiod har med revisionsarbeten sysselsatts inalles:

år 1917 14 forstrevisorer och 4 skogstaxatorer,
år 1918 14 forstrevisorer och 13 skogstaxatorer,
år 1919 12 forstrevisorer och 12 skogstaxatorer,
år 1920 8 forstrevisorer och 12 skogstaxatorer,

sekä joitakuuta metsäkonduktöörejä kunkin vuonna.

Tarkastustyöt ovat kertomusvuosina olleet käynnissä seuraavissa hoitoalueissa:

Vuonna 1917 jatkettiin edellisenä vuotena tai jo aikaisemminkin aloitettuja tarkastustöitä Mikkelin, Palojärven, Iisalmen, Virtain, Jalasjärven, Pyhäjoen, Etelä-Taivalkosken, Muurolan, Sotkamon ja Ylikittilän hoitoalueissa sekä pantiin alkuun tarkastustyö Kankaanpään, Nerkoon, Jämsän, Kuivaniemen ja Ylitornion hoitoalueissa.

Vuonna 1918 jatkettiin tarkastusta Kankaanpään, Nerkoon, Jämsän, Kuivaniemen, Mikkelin, Muurolan ja lyhyen aikaa Iisalmen hoitoalueissa, minkä ohessa kapinan takia talvella keskeytyneitä sisätöitä jatkettiin kesän aikana Ylitornion, Etelä-Taivalkosken, Palojärven, Virtain, Alakittilän ja Sotkamon hoitoalueiden metsätaloudentarkastuskirjain valmistamiseksi.

Vuonna 1919 toimitettiin loppuun Mikkelin, Jämsän, Ylitornion ja Alakittilän hoitoalueiden metsätaloudentarkastukset, jatkettiin edellisenä vuotena keskeytyksissä ollutta Ylikittilän hoitoalueen tarkastusta ja pantiin alkuun Lestin, Pällilän, Haapajärven ja Perhon hoitoalueissa sekä Annantehtaan metsissä.

Vuonna 1920 päätettiin Lestin, Haapajärven ja Perhon hoitoalueen sekä Annantehtaan metsien tarkastus, kokonaan suoritettiin tarkastus Kihniön ja Rovaniemen hoitoalueissa sekä aloitettiin tarkastus Karstulan ja Pohjois-Taivalkosken hoitoalueissa.

Kertomuskautena on Metsähallitus noudatettavaksi vahvistanut seuraavien hoitoalueiden metsätaloudentarkastuskirjat:

samt varje år några forstkonduktörer.

Revisionsarbeten hava under ifrågavarande tid pågått i följande revir:

År 1917 fortsattes de under föregående år eller redan tidigare påbörjade revisionsarbetena i S:t Michels, Palojärvi, Iisalmi, Virdois, Jalasjärvi, Pyhäjoki, Södra Taivalkoski, Muurola, Sotkamo och Ylikittilä revir samt vidtogs med revisionsverksamheten i Kankaanpää, Nerkoo, Jämsä, Kuivaniemi och Övertorneå revir.

År 1918 fortsattes med revisionen av Kankaanpää, Nerkoo, Jämsä, Kuivaniemi, S:t Michels, Muurola och under en kort tid Iisalmi revir, varjämte de i följd av upproret under vintern avbrutna kansliarbetena med förfärdigandet av handlingarna från skogsrevisionerna under sommaren fortsattes i Övertorneå, Södra Taivalkoski, Palojärvi, Virdois, Alakittilä och Sotkamo revir.

År 1919 slutfördes skogshushållningsrevisionerna i S:t Michels, Jämsä, Övertorneå och Alakittilä revir, fortsattes den under föregående år avbrutna revisionen i Ylikittilä revir samt vidtogs med verksamheten i Lesti, Pällilä, Haapajärvi och Perho revir samt i S:t Annae bruks skogar.

År 1920 slutfördes revisionen av Lesti, Haapajärvi och Perho revir samt S:t Annae bruks skogar, vidare utfördes helt och hållet revisionen av Kihniö och Rovaniemi revir samt vidtogs med revisionen i Karstula och Norra Taivalkoski revir.

Under ifrågavarande tidsperiod har Forststyrelsen till efterrättelse stadfäst följande revirs skogshushållningsrevisionshandlingar:

Hoitoalue — Revir	Vahvistus- vuosi Året för stadfä- stelsen	Tarkastus toimitettu vuosina Revisionen utförd under åren	Hoitoalue — Revir	Vahvistus- vuosi Året för stadfä- stelsen	Tarkastus toimi- tettu vuosina Revisionen utförd under åren
Loppi	1917	1914	Salla	1918	1914—1916
Parkano	»	1915	Aure	1919	1916
Miehikkälä	»	1915	Orivesi	»	1916
Etelä-Ilomantsi — Södra			Vilppula	»	1915—1916
Ilomants	»	1914—1915	Murola	»	1916—1918
Halmejärvi	»	1914—1915	Alakittilä	»	1915—1916, 1919
Multia	»	1914—1915	Palojärvi	1920	1916—1917
Kuohatti	»	1914—1915	Iisalmi	»	1916—1918
Kuru	1918	1915	Pyhäjoki	»	1915—1917
Simo	»	1915—1916	Sotkamo	»	1916—1917
Kemi	»	1915—1916	Tuntsa	»	1913—1914
Etelä-Kemijärvi — Södra					
Kemijärvi	»	1914—1915			

Metsätaloudentarkastuksissa saatuihin tietoihin nojautuvat seuraavassa esitettyt luvut tukkipuitten määrästä, koko puuvarastosta ja ikäluokkien sekä puulajien suhteesta.

b. Tukkipuuvarasto.

Kuten mainittiin, on metsätaloudentarkastuksissa aina arvioitu tukkipuitten luku. Kun arviot ovat eri ajoilta, eivät yhdistelmässä käytetyt tiedot eri hoitoalueista kuitenkaan ole aivan rinnastettavia. Seuraavassa taulukossa olevat luvut ovat otetut uusimmista v:n 1919 loppuun mennessä vahvistetuista taloussuunnitelmista. Lehti-puut eivät sisälly näihin määriin.

På de vid skogshushållningsrevisionerna erhållna uppgifterna grunda sig de här nedan främställda talen angående antalet timmerträd, hela virkesförrådet, ävensom förhållandet emellan åldersklasser och emellan trädslag.

b. Timmerförrådet.

Såsom ovan anförts har vid skogshushållningsrevisionerna alltid taxerats antalet timmerträd. När uppskattningarna äro gjorda på olika tider, kunna likväl icke de i sammanställningen ingående uppgifterna från de olika reviren fullt jämnställas. I följande tabell äro de flesta tal tagna ur de nyaste mot slutet av år 1919 stadfästa hushållningsplanerna. Lövträden ingå icke i dessa belopp.

Valtionmetsien koko tukkipuuvarasto. — Statsskogarnas absoluta timmerförråd.

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	Tukkipuitten luku — Antal timmerträd				
	1,3 m korkeudella på en höjd av 1,3 m 25—30 cm		1,3 m korkeudella på en höjd av 1,3 m > 30 cm		yh- teensä summa
	1000 kpl. 1000 st.	% sum- masta % av summan	1000 kpl. 1000 st.	% sum- masta % av summan	
Turun-Hämeen läänien t.kp. — Åbo-Tavastehus läns insp.-d.	3 181	56.8	2 418	43.2	5 599
Viipurin-Mikkelin l. t.kp. ¹⁾ — Viborgs-St Michels läns insp.-d. ¹⁾	13 915	55.2	11 296	44.8	25 211
Kuopion läänin t.kp. — Kuopio läns insp.-d.	12 297	58.9	8 579	41.1	20 876
Keski-Suomen t.kp. — Mellersta Finlands insp.-d.	4 988	63.9	2 818	36.1	7 806
Pohjan t.kp. — Bottniska insp.-d.	4 667	65.5	2 460	34.5	7 127
Oulujärven t.kp. — Uleåträsk insp.-d.	15 409	62.8	9 143	37.2	24 552
Iin t.kp. — Ijo insp.-d.	18 434	61.9	11 335	38.1	29 769
Kemin t.kp. — Kemi insp.-d.	25 479	51.6	23 910	48.4	49 389
Lapin t.kp. — Lappmarkens insp.-d.	22 678	55.5	18 155	44.5	40 833
Yhteensä — Summa	121 048	57.3	90 114	42.7	211 162

¹⁾ Tähän sisältyvät tiedot Annantehtaan alueen toistaiseksi vielä vahvistamattomasta taloussuunnitelmasta. — Häri ingå uppgifterna från St Annae bruks områdes tillsvidare icke stadfästa hushållningsplan.

Erilliset hoitoalueet, jotka hallinnollisesti eivät kuulu mihinkään tarkastuspiiriin, on tässä samoin kuin seuraavissa yhdistelmissä luettu niihin tarkastuspiireihin, joihin ne maantieteellisesti liittyvät.

Jotta saataisiin jonkinlainen käsitys siitä, minkälaisia määriä nämä luvut esittävät vastaavaan pinta-alaan nähden, on seuraavassa koko summa jaettu: 1) kasvullisen metsämaan alalla, 2) koko metsämaan (kasvullinen + kehnokasvuinen metsämaa) alalla, 3) koko pinta-alalla.

De fristående revir, vilka icke i avseende å förvaltning höra till något inspektionsdistrikt, äro i denna, såsom även i de följande sammanställningarna, förda till de inspektionsdistrikt, till vilka de i geografiskt hänseende kunna räknas.

För bibringande av en uppfattning om i vilket förhållande dessa tal stå till arealen är i det följande hela summan fördelad på: 1) växtlig skogsmark, 2) hela skogsarealen (växtlig + mindre växtlig skogsmark), 3) hela arealen.

Valtionmetsien tukkipuuvaramon suhde pinta-alaan. — Statsskogarnas timmerförråd i förhållande till arealen.

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	Tukkipuuluku, kpl. — Antal timmerträd, st. per ha								
	kasvull metsä- maan ha kohti växtlig skogs- mark			koko metsäalan ha kohti hela skogs- arealen			koko maa-ala ha kohti hela arealen		
	1 s m X 20-30 cm	1 s m X > 30 cm	Yht. — Sa	1 s m X 20-30 cm	1 s m X > 30 cm	Yht. — Sa	1 s m X 20-30 cm	1 s m X > 30 cm	Yht. — Sa
Turun-Hämeen l. tkp. — Åbo-Tavastehus läns insp.-d. ..	30	22	52	21	16	37	15	12	27
Viipurin-Mikkelin l. tkp. — Viborgs-St Michels läns insp.-d.	51	42	93	34	27	61	28	23	51
Kuopion l. tkp. — Kuopio läns insp.-d.	52	36	88	33	23	56	25	17	42
Keski-Suomen tkp. — Mellersta Finlands insp.-d.	41	23	64	28	16	44	23	13	36
Pohjan tkp. — Bottniska insp.-d.	18	9	27	13	7	20	8	5	13
Oulujärven tkp. — Uleåträsk insp.-d.	27	16	43	21	12	33	14	8	22
Iin tkp. — Ijo insp.-d.	24	14	38	17	10	27	11	7	18
Kemin tkp. — Kemi insp.-d.	20	18	38	16	15	31	11	11	22
Lapin tkp. — Lappmarkens insp.-d.	12	10	22	8	7	15	4	4	8
Yhteensä — Summa	22	16	38	16	12	28	10	7	17

Huomattava on, että sarakkeissa „kasvullisen metsämaan ha kohti” olevat luvut eivät suorastaan kuvaa keskimääräistä tukkipuulukua kasvullisella metsämaalla, koska niitä laskettaessa on otettu lukuun myös kehnokasvuisten maitten tukkipuut.

c. Koko puuvarasto.

Tietoja koko puuvarastosta ei ole vanhimmissa taloussuunnitelmissa. Uusimmissa nekin on ilmoitettu. Näihin sekä muihin saatavissa oleviin tietoihin nojaten on tehty seuraava arvio v. 1919. Siitä samalla nähdään, mitenkä puuvarasto on jakautunut

Observeras bör att talen i kolumnen för „st. per ha växtlig skogsmark” icke motsvara det faktiska medeltalet av timmerträd på växtlig skogsmark, enär vid beräkningen av desamma även timmerträden å mindre växtliga skogsmarker medtagits.

c. Hela virkesförrådet.

Uppgifter angående hela virkesförrådet saknas i de äldsta hushållningsplanerna. I de nyaste äro även dessa upptagna. På grund av dessa och andra tillbudsstående uppgifter har uppgjorts följande uppskattning år 1919. Därav framgår även virkes-

kasvullisten ja kehnokasvuisten metsämait-
ten kesken sekä relatiiviset puuvarastot.

förrådets fördelning emellan växtliga och
mindre växtliga skogsmarker och likaså de
relativa virkesförråden.

Valtionmetsien koko puuvarasto. — Statsskogarnas hela virkesförråd.

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Yhteensä, 1000 k.-m ³ Summa, 1000 m ³ f. m.			Keskimäärin ha:lla, k.-m ³ — Medeltal per ha, m ³ f. m.		% summasta % av summan	
	kasv. metsäm. Å växtlig skogsm.	kehnok. metsäm. Å mindre växtlig skogsm.	yhteensä summa	kasv. metsäm. Å växtlig skogsm.	kehnok. metsäm. Å mindre växtlig skogsm.	kasv. metsäm. Å växtlig skogsm.	kehnok. metsäm. Å mindre växtlig skogsm.
Turun-Hämeen l. — Åbo-Ta- vastehus läns	8 705	2 343	11 048	81	51	78.8	21.2
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs- S:t Michels läns	31 612	7 358	38 970	117	52	81.1	18.9
Kuopion l. — Kuopio läns	18 530	5 400	23 930	78	41	77.4	22.6
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	9 700	2 427	12 127	79	45	80.0	20.0
Pohjan — Bottniska	16 000	2 100	18 100	62	21	88.4	11.6
Oulujärven — Uleåträsk	34 000	4 300	38 300	59	26	88.8	11.2
Iin — Ijo	50 425	6 500	56 925	64	21	88.6	11.4
Kemin — Kemi	50 225	5 300	55 525	39	17	90.5	9.5
Lapin — Lappmarkens	74 750	12 200	86 950	40	15	86.0	14.0
Yhteensä ja keskim. — Summa och medeltal	293 947	47 928	341 875	53	23	86.0	14.0

*Valtionmetsien puuvaraston metsäteknologinen jaoittelu. — Virkesförrådets i statsskogarna
skogsteknologiska fördelning.*

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	% koko puuvaraston kuutiomäärästä % av hela virkesförrådets kubikmängd		
	pientä havu- puuta ja lehti- puuta klenare barr- träds- samt lövträdsvirke	pientä tukki- puuta klenare tim- mervirke (1.3 m × 25–80 cm)	järeätkukki- puuta grovt tim- mervirke (1.3 m × > 30 cm)
Turun-Hämeen l. tkp. — Åbo-Tavastehus läns insp.-d. . .	64.0	15.0	21.0
Viipurin-Mikkelin l. tkp. — Viborgs-S:t Michels läns . .			
Kuopion läänin tkp. — Kuopio läns insp.-d.			
Keski-Suomen — Mellersta Finlands insp.-d.	75.9	11.5	12.6
Pohjan tkp. — Bottniska insp.-d.			
Oulujärven tkp. — Uleåträsk insp.-d.			
Iin tkp. — Ijo insp.-d.	75.5	10.7	13.8
Kemin tkp. — Kemi insp.-d.			
Lapin tkp. — Lappmarkens insp.-d.			
Keskimäärin — I medeltal	73.3	11.9	14.8

d. Ikäluokat ja puulajit.

Ikäluokkien pinta-alasuhteet kasvulli-
sella metsämaalla nähdään tarkastuspiireit-
tään seuraavasta taulukosta, jossa havu- ja
lehtimetsät on käsitelty erikseen.

d. Åldersklasserna och trädslagen.

Åldersklassernas arealförhållanden på
växtlig skogsmark i varje inspektionsdi-
strikt framgå ur följande tabell, vari barr-
och lövskogarna äro särskilt angivna.

Ikäluokkien pinta-alasuhteet kasvullisella metsämaalla erikseen havu- ja lehtimetsissä. Äldersklassernas arealförhållanden på växtlig skogsmark särskilt i barr- och särskilt i lövskogar.

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Havumetsä — Barrskog												Lehtimetsä Lövskog			
	v. — 1—20	21—40	41—60	61—80	v. — 81—100	v. — 101—120	121—140	141—160	v. — 161—180	v. — 181—200	v. — 201—220	v. — 221—240	v. — 241—260	v. — 261—280	v. — 281—300	v. — 301—320
	Prosenttia — Procent															
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus l.	1.2	6.4	12.5	22.2	16.4	12.9	9.8	7.1	11.5	—	—	—	—	—	4.0	21.7
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels l. ...	5.0	7.0	8.7	25.3	16.1	12.6	10.3	4.4	10.6	—	—	—	—	—	3.3	17.9
Kuopion l. — Kuopio l.	0.2	4.0	5.2	22.5	28.8	11.2	6.4	4.0	17.7	—	—	—	—	—	0.1	13.7
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	3.7	9.7	19.0	14.5	11.6	8.6	8.9	7.0	17.0	—	—	—	—	—	8.8	13.3
Pohjan — Bottniska	1.7	7.2	20.5	38.3	21.5	7.7	1.3	0.9	0.9	—	—	—	—	—	2.3	14.3
Oulujärven — Uleåträsk	0.6	6.5	18.3	32.1	19.4	7.7	3.8	3.0	8.6	—	—	—	—	—	4.9	15.3
Iin — Ijo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.8	24.1	33.8	26.9	9.4	—	—
Kemin — Kemi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.2	10.5	26.8	29.8	27.7	—	—
Lapin — Lappmarkens ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.8	17.3	22.4	23.7	31.8	—	—

Havumetsien ikäluokkia on erotettu kaksi eri järjestelmää: 20-vuotisia ja 50-vuotisia, sillä Pohjois-Suomessa on useimmissa metsätaloudentarkastuksissa käytetty viimeksi mainittua jaoittelua, kun Etelä-Suomessa nykyään ikäluokat erotetaan 20-vuotiseksi. Lehtimetsien ikäluokista pohjoisimmissa tarkastuspiireissä ei ole varmaa arviota.

Huomattavimpana yleisenä piirteenä on nuorimpien ikäluokkien suhteellinen vähyys havu- ja lehtimetsissä Pohjois- ja Etelä-Suomessa.

Havu- ja lehtimetsien sekä aukeitten alojen keskinäiset pintasuhteet kasvullisella metsämaalla käyvät selville seuraavasta taulukosta:

Barrskogarnas äldersklasser äro indelade enligt tvenne olika system: i 20-åriga och 50-åriga, enär i norra Finland i de flesta skogsrevisioner använts sistnämnda indelningssätt, medan i södra Finland äldersklasserna numera indelas i 20-års klasser. Beträffande lövskogarnas äldersklasser i de nordligaste inspektionsdistrikten föreligga icke säkra uppgifter.

Det mest utmärkande allmänna draget är den relativt ringa förekomsten av yngre äldersklasser i norra och södra Finlands barr- och lövskogar.

Barr- och lövskogarnas samt de obebuvna arealernas inbördes förhållande på växtlig skogsmark framgår ur följande tabell:

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	Havumetsä Barrskog	Lehtimetsä Lövskog	Aukeat alat Obebuvna arealer
	% kasvullisen metsämaan alasta — % av växtlig skogsmarks areal		
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns.	89.4	9.9	0.7
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns.	91.2	8.4	0.4
Kuopion l. — Kuopio läns.	97.2	1.8	1.0
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	88.2	10.8	1.0
Pohjan — Bottniska	94.4	5.3	0.3
Oulujärven — Uleåträsk	93.9	4.7	1.4
Iin — Ijo	88.1	11.2	0.7
Kemin — Kemi	91.9	7.2	0.9
Lapin — Lappmarkens	78.1	17.6	4.3
T.-H. l., Vp.-M. l., K. l., K.-S. ja Pohjan yhteensä — A.-T. l., V.-S:t M. l., K. l., Mell.-F. och Bottn. sammanlagt	93.7	5.7	0.6

3. Hakkausmäärä.

Valtionmetsien vuotuisen hakkausmäärän suuruuden osoittaa suunnilleen vuosittain luovutettujen puuerien summa, johon vielä mitättömänä lisänä tulevat luvatta viedyt puumäärät. Tosin määrätyn kalenterivuoden aikana hakatut ja luovutetut puumäärät eivät ole aivan samoja, vuoden alussa ja lopussa hakattuina olevat mutta vielä luovuttamattomat varastot kun myöskin jonkun verran vaikuttavat asiaan. Voidaan kuitenkin katsoa, että se ei vaikuta häiritsevästi.

Seuraavassa on tarkastuspiireittäin kulta-kin kertomusvuodelta mainittu koko hakkausmäärä k.-m³:ssä. Luovutettujen puumäärien summaan on tällöin lisätty myös luvatta hakatuista puumääristä ne erät, joita ei ole saatu takaisin. — Koko hakkausmäärä on jaettu kussakin tarkastuspiirissä 1) kasvullisen metsämaan alalla, 2) koko metsämaan ja joutomaan yhteisellä alalla ja 3) kasvullisen ja kehnokasvuisen metsämaan yhteisellä alalla. Luvut sarakkeessa 3 eivät näin ollen esitä hakkausmäärää ha kohti kasvullisella metsämaalla, koska käytettyyn hakkausmäärään sisältyy myöskin kehnokasvuilta metsämaalta hakattu puumäärä. Näitä nim. ei ole tilastossa erotettu toisistaan. Sarakkeessa 4 olevat luvut ovat ainoastaan vertailua varten. Ne eivät osoita varsinaista keskimääristä hakkausmäärää, koska pinta-alan sisältyy tässä tapauksessa myöskin metsätön maa. — Eräiden hoitoalueiden kehnokasvuisten metsämaiden pinta-aloista ei ole vielä tarkkoja tietoja, josta syystä se näihin nähden on määrätty arvioimalla. Niitten avulla on v:ltä 1920 laskettu hakkausmäärä keskim. ha kohti myöskin koko metsäalalla (= kasvullinen + kehnokasvuinen metsämaa) (sarake 5).

3. Avverkningsbeloppet.

Storleken av det årliga avverkningsbeloppet från statsskögarna framgår något så när av den årligen utlevererade virkesmängden, vartill ännu kommer såsom ett obetydligt tillskott de virkesbelopp, som förkommit genom skogsåverkan. De under ett visst kalenderår huggna och utlevererade virkesmängderna äro visserligen icke alldeles desamma, enär de virkesbelopp, som i början och slutet av året äro huggna men ännu icke utlevererade, i någon mån inverka härpå. Man kan likväl antaga, att detta icke åstadkommer en störande inverkan.

I det följande uppräknas inspektionsdistriktsvis för varje år av den tidsperiod, som denna berättelse omfattar, hela avverkningsbeloppet i m³ f. m. Till summan av utlevererat virke har härvid lagts även de åverkade virkesbelopp, som icke återfåts. — Hela avverkningsbeloppet är fördelat inom varje inspektionsdistrikt på 1) växtlig skogsmark, 2) hela arealen skogsmark och impediment gemensamt samt 3) växtlig och mindre växtlig skogsmark gemensamt. Talen i kolumnen 3 utvisa sålunda icke avverkningsbeloppet per hektar å växtlig skogsmark, enär i det använda avverkningsbeloppet även ingår det å mindre växtlig skogsmark huggna virkesbeloppet. Dessa äro nämligen icke avskiljda från varandra i statistiken. Talen i kolumnen 4 äro införda endast i och för jämförelse. De utvisa icke något egentligt medeltal för avverkningsbeloppet enär i arealen i detta fall även ingår skoglös mark. — Angående arealen för mindre växtliga skogsmarker föreligga i några revir ännu icke tillförlitliga uppgifter, varför desamma här äro approximativt angivna. Med tillhjälp av dessa är även för hela skogsarealen (= växtlig + mindre växtlig skogsmark) uträknat medeltalet för år 1920 för avverkningsbeloppet per hektar (kolumn 5).

Hakkausmäärä. — Arverkningsbelopp.

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	Hakkausmäärä, k.-m. ³ Arverkningsbelopp, m ³ f m.			
	yhteensä summa	ha kohti — per hektar		
		kasvullista metsä- maata växtlig skogs- mark	kasvullista + kehnok. metsäm. + joutu- maata växtlig + mindre växtlig skogsmark samt im- pediment	kasvullista + kehnok. metsä- maata växtlig + mindre växtlig skogs- mark
1	2	3	4	5
V. 1917				
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns	310 058.0	2.86	1.50	
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns	490 819.9	2.97	1.75	
Kuopion l. — Kuopio läns	212 636.0	0.92	0.42	
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	357 636.2	2.95	1.65	
Pohjan — Bottniska	293 199.4	1.09	0.53	
Oulujärven — Uleåträsk	303 012.0	0.53	0.28	
Iin — Ijo	319 739.6	0.40	0.19	
Kemin — Kemi	409 817.4	0.32	0.18	
Lapin — Lappmarkens	153 520.7	0.08	0.03	
Yhteensä ja keskimäärin — Summa och medeltal	2 850 439.2	0.53	0.24	
V. 1918				
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns	173 484.4	1.61	0.84	
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns	132 319.3	0.80	0.47	
Kuopion l. — Kuopio läns	179 033.5	0.76	0.36	
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	178 821.8	1.46	0.82	
Pohjan — Bottniska	142 850.6	0.53	0.26	
Oulujärven — Uleåträsk	221 512.1	0.39	0.20	
Iin — Ijo	213 403.4	0.27	0.13	
Kemin — Kemi	200 118.1	0.15	0.09	
Lapin — Lappmarkens	67 469.8	0.04	0.01	
Yhteensä ja keskimäärin — Summa och medeltal	1 509 013.0	0.28	0.13	
V. 1919				
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns	214 457.7	1.99	1.04	
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns	283 587.3	1.04	0.58	
Kuopion l. — Kuopio läns	229 986.0	0.98	0.46	
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	290 517.8	2.38	1.34	
Pohjan — Bottniska	168 960.1	0.67	0.31	
Oulujärven — Uleåträsk	241 315.5	0.42	0.22	
Iin — Ijo	368 547.8	0.47	0.22	
Kemin — Kemi	425 653.6	0.33	0.19	
Lapin — Lappmarkens	153 066.9	0.08	0.03	
Yhteensä ja keskimäärin — Summa och medeltal	2 376 092.7	0.43	0.20	
V. 1920				
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns	329 476.5	3.05	1.59	2.15
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns	236 422.3	0.87	0.48	0.58
Kuopion l. — Kuopio läns	256 712.6	1.09	0.51	0.70
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	273 955.6	2.24	1.27	1.56
Pohjan — Bottniska	212 834.0	0.82	0.38	0.60
Oulujärven — Uleåträsk	117 241.7	0.20	0.11	0.16
Iin — Ijo	150 646.0	0.19	0.09	0.14
Kemin — Kemi	239 330.9	0.18	0.11	0.15
Lapin — Lappmarkens	153 066.2	0.08	0.03	0.06
Yhteensä ja keskimäärin — Summa och medeltal	1 969 685.8	0.36	0.16	0.26

Hakkausmäärän jakautuminen eri puutavaralajien kesken selviää seuraavasta taulukosta. — Ryhmään tukkipuut on luettu sekä pystyssä myytyinä että hankinnoissa luovutetut: masto-, pelkka-, vasa-, saha-, rakennushirsi-, parru- ja piirupuut. Lehti- ja havupuut on tässä yhdistetty. Ryhmään muu puutavara kuuluu: seipäät, aisapuut, keksinvarret, vannepuut, vitsakset y. m. s.

Avverkningsbeloppens fördelning emellan olika slag av virke framgår ur följande tabell. — I gruppen timmerträd ingå såväl de på rot sålda som även vid anskaffningarna utlevererade mast-, bjälk-, vas-, såg-, byggnadsstock-, sparr- och spirträden. Löv- och barrträden äro sammanräknade. Till gruppen annat virke tillhör: störrar, fimmelmstänger, båtshakeskäft, tunnband, vidjor m. m. d.

*Eri puutavaralajien osuus valtionmetsien koko hakkausmäärässä.
Olika sortiment i statsskogarnas hela avverkningsbelopp.*

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Tukkipuut Timmerträd		Kelot ja tuulen- kaadot Skelett och vind- fällen		Päre-, kat- to-, veisto- ja aidas- puut Pärt-, tak-, slöjd- och gårdsel- virke		Paperipuut, kaivospölkky, rulla-, faneeri- y.m.s. puut sekä rata- pölkky Pappersved, gruvstolpar, rull-, faneer- m. m.d. virke samt sleepers		Poltto- ja sysipuut Bränn- och kolved		Muu puutavara Annat virke	
	k.-m ³ m ³ f. m.	%	k.-m ³ m ³ f. m.	%	k.-m ³ m ³ f. m.	%	k.-m ³ m ³ f. m.	%	k.-m ³ m ³ f. m.	%	k.-m ³ m ³ f. m.	%
V. 1917												
Turun-Hämeen l. — Åbo-Ta- vastehus läns	65 076.3	21.0	3 110.5	1.0	3 320.9	1.1	32 686.4	10.5	196 823.0	63.5	9 040.9	2.9
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs- S:t Michels läns	108 320.9	22.1	4 631.1	0.9	879.6	0.2	19 638.1	4.0	355 736.3	72.5	1 613.9	0.3
Kuopion l. — Kuopio läns....	76 286.3	35.9	4 614.4	2.2	920.4	0.4	8 575.7	4.0	121 676.3	57.2	562.9	0.3
Keski-Suomen — Mellersta Fin- lands	85 482.2	23.9	2 689.4	0.7	4 288.9	1.2	11 413.8	3.2	209 188.8	58.5	44 573.1	12.5
Pohjan — Bottniska	31 279.6	10.7	1 743.7	0.6	4 662.5	1.6	7 364.6	2.5	245 090.8	83.6	3 058.2	1.0
Oulujärven — Uleåträsk	186 064.3	61.4	8 769.6	2.9	2 730.9	0.9	10 055.2	3.3	93 006.9	30.7	2 385.1	0.8
Iin — Ijo	182 809.5	57.2	15 476.2	4.8	3 541.4	1.1	18 859.5	5.9	96 762.5	30.3	2 290.5	0.7
Kemin — Kemi	150 107.2	36.6	25 070.2	6.1	2 747.6	0.7	60 796.5	14.8	168 036.7	41.0	3 059.2	0.8
Lapin — Lappmarkens	101 351.5	66.0	17 294.1	11.3	1 654.2	1.1	—	—	29 007.9	18.9	4 213.0	2.7
Yhteensä — Summa	986 777.8	34.6	83 399.2	2.9	24 746.4	0.9	169 389.8	5.9	1 515 329.2	53.2	70 796.8	2.5
V. 1918												
Turun-Hämeen l. — Åbo-Ta- vastehus läns	37 408.1	21.6	3 787.7	2.2	3 500.8	2.0	21 853.5	12.6	105 246.0	60.6	1 688.3	1.0
Viipurin-Mikkelin — Viborgs- S:t Michels läns	28 610.3	21.6	2 511.4	1.9	912.4	0.7	3 807.5	2.9	95 267.1	72.0	1 210.6	0.9
Kuopion l. — Kuopio läns....	60 067.3	33.5	3 947.2	2.2	2 152.2	1.2	7 666.8	4.3	101 481.4	56.7	3 718.6	2.1
Keski-Suomen — Mellersta Fin- lands	37 689.4	21.1	5 547.3	3.1	4 661.4	2.6	8 914.1	5.0	87 506.4	48.9	34 503.2	19.3
Pohjan — Bottniska	28 372.0	19.9	1 369.5	0.9	4 765.1	3.3	1 227.3	0.9	99 839.1	69.9	7 277.6	5.1
Oulujärven — Uleåträsk	100 260.7	45.3	2 418.5	1.1	3 577.5	1.6	44 252.0	20.0	69 365.6	31.3	1 637.8	0.7
Iin — Ijo	74 148.5	34.7	3 989.5	1.9	3 754.1	1.8	47 448.3	22.2	79 952.7	37.5	4 110.3	1.9
Kemin — Kemi	27 522.6	13.8	3 227.3	1.6	1 837.6	0.9	54 293.0	27.1	111 334.1	55.6	1 903.5	1.0
Lapin — Lappmarkens	37 059.4	54.9	2 648.2	3.9	810.5	1.2	1.6	0.0(02)	25 221.5	37.4	1 728.6	2.6
Yhteensä — Summa	431 138.3	28.6	29 446.6	1.9	25 971.6	1.7	189 464.1	12.6	775 213.9	51.4	57 778.5	3.8
V. 1919												
Turun-Hämeen l. — Åbo-Ta- vastehus läns	45 046.0	21.0	4 879.1	2.3	5 487.6	2.6	10 190.4	4.7	146 446.1	68.3	2 408.5	1.1
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs- S:t Michels läns	160 537.6	56.6	1 400.9	0.5	1 948.0	0.7	1 799.7	0.6	116 683.4	41.2	1 217.7	0.4

Jatkoa.

Fortsättning

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Tukkipuut Timmerträd		Kelot ja tuulen- kaadot Skelett och vind fällen		Päre-, kat- to-, veisto- ja aidas- puut Pärt-, tak-, alöjd- och gårdsel- virke		Paperipuut, kaivospölkkyt, rulla-, faneri- y.m.s. puut sekä rata- pölkkyt Pappersved, gruvstolpar, rull-, fanér- m.m.d. virke samt sleepers		Poltto- ja sysipuut Bränn- och kolved		Muu puutavara Annat virke	
	k.-m ³ m ³ f. m.	o/o	k.-m ³ m ³ f. m.	o/o	k.-m ³ m ³ f. m.	o/o	k.-m ³ m ³ f. m.	o/o	k.-m ³ m ³ f. m.	o/o	k.-m ³ m ³ f. m.	o/o
Kuopion l. — Kuopio läns	158 628.2	69.0	3 854.5	1.7	1 667.9	0.7	5 158.0	2.2	53 286.4	23.2	7 391.0	3.2
Keski-Suomen — Mellersta Fin- lands	79 689.9	27.4	6 577.2	2.3	4 605.5	1.6	16 518.3	5.7	128 768.4	44.3	54 358.5	18.7
Pohjan — Bottniska	39 272.3	23.2	1 665.0	1.0	7 406.3	4.4	4 987.8	2.9	110 122.4	65.2	5 506.3	3.3
Oulujärven — Uleåträsk	112 098.7	46.5	1 104.0	0.5	3 023.5	1.2	57 761.1	23.9	64 333.7	26.7	2 994.5	1.2
Iin — Ijo	201 837.4	54.8	4 769.8	1.3	5 090.0	1.4	79 761.7	21.6	69 989.2	19.0	7 099.7	1.9
Kemin — Kemi	339 537.1	79.8	3 216.5	0.8	2 704.6	0.6	5 553.8	1.3	69 486.2	16.3	5 155.4	1.2
Lapin — Lappmarkens	127 141.2	83.1	1 466.4	1.0	845.2	0.5	—	—	22 179.3	14.5	1 434.8	0.9
Yhteensä — Summa	1 263 788.4	53.2	28 933.4	1.2	32 778.6	1.4	181 730.8	7.6	781 295.1	32.9	87 566.4	3.7
V. 1920												
Turun-Hämeen l. — Åbo-Ta- vastehus läns	124 598.4	37.8	3 731.3	1.1	5 501.2	1.7	28 925.3	8.8	165 864.3	50.3	856.0	0.3
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs- St Michels läns	68 864.6	29.1	3 378.2	1.4	1 369.4	0.6	16 370.8	6.9	145 562.5	61.6	876.8	0.4
Kuopion l. — Kuopio läns	108 551.0	42.3	3 880.6	1.5	1 249.9	0.5	59 388.6	23.1	82 826.2	32.3	816.3	0.3
Keski-Suomen — Mellersta Fin- lands	146 540.6	53.5	2 668.5	1.0	3 641.4	1.3	12 821.1	4.7	106 668.0	38.9	1 616.0	0.6
Pohjan — Bottniska	102 880.7	48.4	1 975.3	0.9	6 189.3	2.9	10 639.8	5.0	90 084.8	42.3	1 064.1	0.5
Oulujärven — Uleåträsk	38 470.1	32.8	1 898.0	1.6	2 183.1	1.9	10 279.1	8.8	64 051.0	54.6	360.4	0.3
Iin — Ijo	74 068.5	49.1	10 732.2	7.1	3 574.9	2.4	12 301.1	8.2	49 413.7	32.8	555.6	0.4
Kemin — Kemi	173 565.2	72.5	1 961.1	0.8	4 627.0	1.9	1 430.0	0.6	57 308.8	24.0	438.8	0.2
Lapin — Lappmarkens	132 979.8	86.9	1 507.7	1.0	804.0	0.5	6.0	0.0(03)	17 660.3	11.5	108.4	0.1
Yhteensä — Summa	970 518.9	49.3	31 732.9	1.6	29 140.2	1.5	152 161.8	7.7	779 439.6	39.6	6 692.4	0.3

Hakatun puumäärän raha-arvo puutava-
ralajeittain nähdään seuraavasta taulukosta,
jossa ryhmittely on sama kuin edellisessä
taulukossa. Summat osoittavat kantohin-
taa. Hankintatavaran hintaan kuitenkin
sisältyy myöskin hankintatoiminnan liike-
voitto.

Ur följande tabell framgår värdet av det
avverkade vinkesbeloppet fördelat på olika
slag av virke, varvid samma gruppering
följts som i föregående tabell. Summorna
utvisa stubboret. I priset på anskaffnings-
varan ingår dock även anskaffningsverk-
samhetens affärsvinst.

Valtionmetsistä hakatun puumäärän kantohinta. —

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	Tukkipuut Timmerträd		Kelot ja tuulen- kaadot Skelett och vind- fällan	
	Smk. — Fmk.	%	Smk. — Fmk.	%
V. 1920				
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns	5 257 116: 81	53.48	125 625: 99	1.28
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns	2 829 037: 64	52.53	43 284: 81	0.80
Kuopion l. — Kuopio läns	2 872 585: 43	64.18	42 578: 37	0.95
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	5 649 239: 67	70.01	60 799: 85	0.75
Pohjan — Bottniska	3 261 288: 02	70.63	52 801: 51	1.14
Oulujärven — Uleäträsk	706 457: 54	64.82	26 076: 15	2.39
Iin — Ijo	1 203 324: 51	69.86	101 293: 10	5.88
Kemin — Kemi	2 956 270: 11	84.36	20 360: 07	0.58
Lapin — Lappmarkens	1 717 899: 13	96.01	11 249: 85	0.63
Yhteensä — Summa	26 453 218: 86	65.33	484 069: 70	1.20
V. 1919 yhteensä — År 1919 summa	19 366 608: 21	72.47	346 147: 67	1.29
» 1918 » » 1918 »	5 908 069: 20	54.35	252 502: 19	2.32
» 1917 » » 1917 »	11 270 579: 44	56.03	305 072: 58	1.52

4. Liiketoiminta.

a. Puutavaramarkkinat.

Kertomuskauden puutavaramarkkinat ovat olleet hyvin vaihtelevat. V. 1917 oli vienti ulkomaille, lukuun ottamatta Venäjää, kokonaan pysähdyksissä. Venäjälle sen sijaan vietiin rauhanaikaista määrää huomattavasti enemmän halkoja, joita varsinkin n. s. Pietarin polttoainekomitea osti Itä-, Etelä- ja Keski-Suomesta kuljettaen ne osaksi rautateitse osaksi vesiteitse perille. Pikku erää sahatavaraakin vietiin Venäjälle, ja hinta oli 260/300 Smk. standardilta. Kotimainen polttopuun kulutus kasvoi tänä vuonna sen takia, että rautateiden oli kivihiilivarastojen ehdyttyä pakko ruveta käyttämään vain halkoja polttoaineena. Työpalkat, jotka sodan alusta alkaen olivat nousseet tasaisesti, kohosivat v. 1917 tavattomasti, johtuen pääasiassa venäläis-

4. Affärsverksamheten.

a. Trävarumarknaden.

Trävarumarknaden har varit mycket varierande under tiden för denna berättelse. År 1917 var exporten, med undantag av den på Ryssland, fullkomligt avstannad. Till Ryssland exporterades däremot avsevärt mera ved än fallet varit under fredstiden. Den s. k. petersburgska bränslekommittén köpte i östra, södra och mellersta Finland ved, som transporterades dels per järnväg dels vattenvägen till bestämmelseorten. Även sågvara exporterades i mindre partier till Ryssland för ett pris av 260/300 Fmk. per standard. Brännvedsförbrukningen i eget land ökades detta år därigenom att järnvägarna, till följd av att stenkolsförråden tagit slut, voro tvungna att börja använda såsom bränsle enbart ved. Arbetslösheterna, vilka ända från krigets början vi-

Stubböret för de i statsskogarna avvercade virkesbeloppen.

Päre-, katto-, veisto- ja aidaspuut		Paperipuu, kaivos- pölkky, rulla-, faneri- y. m. s. puut sekä ratapölkky		Poltto- ja sysipuut Bränn- och kolved		Muu puutavara Annat virke		Yhteensä Summa
Pärt-, tak-, slöjd- och gårdselvirke		Pappersaved, gruvstol- par, rull-, fanér- m. m. d. virke samt sleepers						
Smk. — Fmk.	%	Smk. — Fmk.	%	Smk. — Fmk.	%	Smk. — Fmk.	%	Smk. — Fmk.
108 159: 43	1.10	830 679: 64	8.45	3 475 724: 64	35.36	32 301: 99	0.33	9 829 608: 50
23 592: 45	0.44	441 275: 29	8.19	2 020 030: 01	37.50	28 835: 31	0.54	5 386 055: 51
19 254: —	0.43	1 158 529: 80	25.88	357 262: 13	7.98	26 087: 80	0.58	4 476 297: 53
82 670: 55	1.03	309 837: 73	3.84	1 931 874: 96	23.94	34 564: 79	0.43	8 068 987: 55
111 856: 36	2.42	151 012: 91	3.26	1 020 422: 26	22.07	26 876: 10	0.58	4 624 257: 16
23 596: 35	2.16	68 323: 15	6.27	256 866: 01	23.57	8 619: 97	0.79	1 089 945: 17
44 446: 10	2.58	34 471: 11	2.00	324 420: 17	18.83	14 656: 75	0.85	1 722 611: 74
53 350: 15	1.52	2 605: 50	0.08	459 477: 67	13.11	12 166: 43	0.35	3 504 229: 93
4 378: 20	0.25	48:	0.00(3)	51 960: 08	2.90	3 840: 90	0.21	1 789 376: 16
471 303: 59	1.16	2 996 789: 13	7.40	9 898 037: 93	24.45	187 950: 04	0.46	40 491 369: 25
312 881: 10	1.17	1 022 771: 31	3.83	4 817 456: 54	18.03	856 950: 65	3.21	26 722 815: 48
157 728: 54	1.45	1 085 374: 21	9.98	2 876 331: 41	26.46	591 229: 39	5.44	10 871 234: 94
117 569: 36	0.58	1 237 978: 29	6.16	6 403 910: 10	31.84	778 916: 16	3.87	20 114 025: 93

ten linnoitustöistä. Tämän takia myöskin halkojen hinnat nousivat vastaavasti.

V. 1918 olivat puutavaramarkkinat melkein kokonaan pysähdyksissä. Vienti Venäjälle seisahtui kokonaan ja vain Saksaan vietiin hyvin pieniä määriä sahatavaraa. Puutavaran viennin vaihtelua koko kertomuskautena kuvaavat jossain määrin seuraavat indeksit, jotka ilmaisevat koko viennin vaihtelua:

v. 1913	vienti	100.0
„ 1917	„	33.5
„ 1918	„	11.4
„ 1919	„	53.5
„ 1920	„	68.1

sat en jämn stegring, stego år 1917 ofantligt, huvudsakligen i följd av ryssarnas befästningsarbeten. En följd härav var att även vedprisen stego i motsvarande grad.

År 1918 var trävarumarknaden nästan helt och hållet avstannad. Exporten på Ryssland upphörde fullständigt och endast till Tyskland utfördes mycket små partier sågvara. Förändringarna i trävaruexporten under tiden för denna berättelse framgå i någon mån av följande indextal, vilka utvisa fluktuationen i hela exporten:

år 1913	export	100.0
„ 1917	„	33.5
„ 1918	„	11.4
„ 1919	„	53.5
„ 1920	„	68.1

V. 1918 oli sahauskin sangen pieni, joutu en suurimmaksi osaksi kapinasta, mutta osaksi myös siitä, että varastopaikat olivat ennestään jo täynnä.

År 1918 var även sågverksamheten särdeles ringa, beroende till största delen på uppnoret, men delvis även därpå, att uppslagsplatserna redan förut voro fyllda.

Seuraavana vuonna, 1919, pääsi sahataran vienti taas vauhtiin. Hinnat, jotka suureksi osaksi määrättiin Suomen rahassa, olivat kesällä noin 900/1000 Smk. standartilta, mikä tosin ei vielä vastannut hankinta- ja jalostuskustannusten silloista tasoa, mutta varastot olivatkin halvemmilla kustannuksilla ja kantorahoilla hankittuja. Lopulla vuotta hinnat nousivat jatkuvasti, ja kauppvoja seuraavan vuoden laivausta varten tehtiin huomattavasti. Laivaus, joka ennen sotaa normaalissa olosuhteissa laskettiin olevan n. 656 000 stds, nousi vuonna 1919 noin 570 000 standarttiin. Se, että maan koko vienti jäi kuitenkin olemaan vain 53.5 % normaalista, johtuu siitä, että muunlaista puutavaraa, kuten paperipuita, propseja ja parruja, jotka rauhan aikana muodostivat huomattavan osan viennistä, vietiin vain suunnilleen 1/4 rauhan aikaisista määristä. Halkojen vienti oli aivan mitättömän pieni, jota vastoin sahatukkien vienti Ruotsiin lisääntyi edelliseen vuoteen nähden, vaikkakin se rauhan aikaiseen verraten supistui vähiin.

Vuoden 1920 alussa olivat sahataravarat markkinat edelleen sangen vilkkaat ja hinnat nousivat syyskesään saakka, jolloin ostohalu loppui ja kauppa pysähtyi. Myöskin syksyllä alensivat puutavaraviejät jo osittain hintoja, mutta siitä huolimatta pysyi kauppa seisahduksissa. Kuitenkin oli vuosi sangen edullinen sahateollisuudelle; loputkin sota-ajan varastoista saatiin laivaetuiksi ja saadut hinnat olivat hyviä, tehden noin 2 500—3 000 Smk. standartilta 7" battenseista. Koko sahataran laivaus nousi n. 706 000 standarttiin, mutta pyöreän puutavarat ja parrujen kauppa oli jatkuvasti hyvin pientä, noin 1/3 rauhan aikaisesta. Halkoja vietiin pieniä määriä Ruotsiin. Kotimaassa halon hinnat hiukan laskevat, kun ei vientiä Venäjälle vielä tullut.

Följande år, 1919, utvisar åter ett uppsving inom sågvaruexporten. Prisen, vilka till stor del bestämdes i finskt mynt, voro på sommaren omkr. 900/1000 Fmk. för standard, vilket visserligen icke ännu motsvarade anskaffnings- och förädlingskostnaderna på den tiden, men förråden voro även anskaffade med mindre kostnader och stubbören. Mot slutet av året stego prisen fortfarande och betydande köp uppgjordes i och för utskeppning under följande år. Utskeppningen, som före kriget vid normala förhållanden beräknades till omkr. 656 000 stds, steg under år 1919 till omkr. 570 000 stds. Att landets hela export likväl blev endast 53.5 % av den normala, beror därpå, att andra slag av trävaror, såsom pappersved, props och sparrar, vilka under fredstid utgjort en avsevärd del av exporten, numera utgjorde endast ungefär 1/4 av det belopp, som under fredstiden exporterats. Exporten av ved var alldeles obetydlig, varemot exporten av sågstock till Sverige tilltog i jämförelse med föregående år, ehuru den i förhållande till exporten under fredstiden var ringa.

I början av år 1920 var sågvarumarknaden fortsättningsvis livlig och prisen stego ända till höstsommaren, då köplusten upphörde och handeln avstannade. På senhösten sänkte trävaruexportörerna redan delvis sina pris, men det oaktat fortfor stilleståndet i handeln. Året var dock särdeles fördelaktigt för sågindustrin; alla gamla förråd från krigstiden hade utskerpats och de erhållna prisen voro goda, uppgående till omkr. 2 500—3 000 Fmk. per standard 7" battens. Hela beloppet utskerpades sågad vara steg till omkr. 706 000 standards, men handeln med rund trävara och sparrar var fortfarande mycket oansenlig, ungefär 1/3 av den under fredstiden. Ved exporterades i små partier till Sverige. I eget land föll vedprisen i någon mån, enär exporten på Ryssland icke ännu vidtagit.

Riippuen olosuhteista ja sahauksesta, vaihtelivat kantorahat kertomuskaudella. Vuosina 1917 ja 1918 ostettiin ja hakattiin vain vähän, mutta 1919 laajennettiin jo hakkauksia ja ostettiin metsiä paremmilla hinnoilla kuin ennen. V. 1920 nousivat kantorahat entisestään hyvien konjunktuurien vaikutuksesta kovasti, ja sahapuita hakattiin suunnilleen normaaliset määrät. Halkojen hakkaus sensijaan oli jälkeen 1917 sangen vähäistä, sillä mainittuna vuonna varattuja halkoja oli jäänyt suuret määrät varastoihin. Sahapuista saatujen kantorahojen suuruuden vaihtelua esittävä seuraavat numerot, joissa 1913 saatu yksikköhinta on pantu 100:ksi ja muilta vuosilta laskettu siihen verraten.

v. 1913	100
„ 1917	137
„ 1918	175
„ 1919	363
„ 1920	750

Etteivät kantorahat kahtena viimeisenä kertomusvuonna nousseet samassa suhteessa kuin sahatavaran hinta, johtuu paitsi puunjalostusteollisuutta kohdanneesta ankarasta verotuksesta, vientimaksuista y. m. varsinkin siitä, että työpalkat, varsinkin metsä- ja uittotoissa, olivat nousseet suhteellisesti enemmän kuin sahatavaran hinta.

b. Pystymetsän myynti.

Metsän kannoltamyynti valtionmetsistä perustuu pääasiassa maaliskuun 22. päivänä 1909 annettuun Senaatin päätökseen, joka sisältää määräyksiä puutavarain myynnistä Suomen valtionmetsistä yleisillä ja paikallishuutokaupoilla. Sitäpaitsi on Senaatin päätöksessä 6/IV 1908, joka sisältää johtosäännön Metsähallitukselle, lähimitten johtosäännön 3. §:n 2. momentissa mainittu, että Metsähallituksen asiana on

Beroende av rådande förhållanden och av sågverksamheten varierade stubböret under ifrågavarande tid. Under åren 1917 och 1918 förekommo köp och avverkningar endast i ringa grad, men år 1919 utvidgades redan avverkningarna och köptes skogar till högre pris än förr. År 1920 steg stubböret i avsevärd grad i följd av de goda konjunkturerna och sågträd avverkades i något så när normal mängd. Vedhuggning verkställdes däremot efter år 1917 i särdeles ringa grad, enär stora partier av den sagda år upplagda veden låg kvar. Den vexlande storleken av det för sågträd erhållna stubböret framgår av följande tal, i vilka det år 1913 erhållna enhetspriset är betecknat med 100 och för de övriga åren beräknat i jämförelse därmed.

År 1913	100
„ 1917	137
„ 1918	175
„ 1919	363
„ 1920	750

Att stubböret under de två senaste berättelseåren icke stigit i samma förhållande som prisen för sågad vara beror, förutom av den stränga taxering, som ålagts träförädlingsindustrin, exportavgifter m. m., isynnerhet därpå, att arbetslönerna, särskilt i skogs- och flottningsarbeten, stegrats jämförelsevis mera än prisen för sågad vara.

b. Försäljning av virke på rot.

Försäljningen av virke på rot från statsskogarna grundar sig huvudsakligast på Senatens beslut av den 22. mars 1909, innehållande bestämmingar angående försäljning av virke från statsskogarna i Finland å allmänna och lokala auktioner. Dessutom stadgas i Senatens beslut 6/IV 1908, angående instruktion för Forststyrelsen, eller närmast i 2. momentet 3. § av nämnda instruktion, att Forststyrelsen äger å lokala auktioner,

paikallishuutokaupalla, välikirjakaupalla sekä käsikaupalla myydä valtionmetsistä viallisia ja kasvussa ehkäistyneitä puita ja muita vähäarvoisia metsäntuotteita sopivissa erissä sekä hiomo-, propsi- ja lehtipuita kerrallaan enintään 10 000 kuutiometriä ja terveitä saha- ynnä muita isompia puita kerrallaan enintään 1 000 kappaletta. Edellä mainittujen asetusten mukaan olisivat siis arvokkaammat puut myytävät yleishuutokaupoilla, joissa tehtävät tarjoukset Senaatti (Valtioneuvosto) ratkaisee ja vähempiarvoiset puut paikallishuutokaupoilla tai jollain muulla edellämainituista myyntitavoista, jolloin Metsähallitus on oikeutettu kaupat päättämään. Kuitenkin on arvokkaampienkin puiden myynnissä osoittautunut välttämättömäksi käyttää muitakin myyntitapoja kuin yleishuutokauppaa. Varsinkin on puueriä, joista yleishuutokaupoissa tehdyt tarjoukset ovat tulleet hylätyiksi, jäljestäpäin myyty välikirjakaupalla yleishuutokauppaehdoilla. Samanlaisilla välikirjakaupoilla on niin ikään myyty muitakin sekä leimattuja että leimaamattomia puueriä. Sitäpaitsi on varsinkin vuosina 1909—1917 suuria saha-, paperi-, faneeri- y. m. puuta käsittäviä eriä myyty pitkäaikaisilla (5—20 v.) välikirjakaupoilla, n. s. konsessiokaupoilla.

1. Yleiset huutokaupat.

Yleisiä huutokauppoja, jotka edellä mainitun Senaatin päätöksen 22/III 1909 mukaan ovat pidettävät vuosittain elokuussa, on viime aikoina pidetty tavallisesti kolmessa paikassa: Pohjois-Suomessa (tav. Oulussa), jossa on tarjottu kaupaksi Oulun läänin valtionmailta myytävät puuerät; Keski-Suomessa (Tampereella), jossa on tarjottu kaupaksi Vaasan, Turun ja Porin, Hämeen ja Uudenmaan läänien valtionmailta myytävät puut sekä Itä-Suomessa (tav. Viipurissa), jossa on tarjottu kaupaksi Viipurin, Mäkelin ja Kuopion lää-

enligt kontrakt eller för hand från stats-skogarna försälja skadade och undermåliga träd och andra mindre värdefulla skogs-alster i lämpliga partier samt släpved, props- och lövträd högst 10 000 kubikmeter, i gängen och friska, grövre sågtimmer högst 1 000 stycken i gängen. Enligt ovan-nämnda stadganden skulle således mera värdefulla träd säljas å allmänna auktioner, varvid gjorda anbud avgöras av Senaten (Statsrådet), samt mindre värdefulla träd på lokala auktioner eller på något annat förenämnt försäljningssätt, varvid å Forststyrelsen ankommer att avsluta köpen. Likväl har det befunnits nödvändigt att även vid försäljning av värdefullare träd begagna sig av andra försäljningssätt än allmänna auktioner. I synnerhet hava virkespartier, å vilka på allmän auktion gjorda anbud blivit avslagna, senare sålts enligt kontrakt på sådana villkor, som följas vid allmänna auktioner. På samma sätt hava försålts även andra både stämplade och ostämplade virkespartier. Särskilt såldes åren 1909—1917 stora mängder såg-, pappers-, fanér- m. m. d. virke enligt långvarigt (5—20 års) kontrakt, s. k. koncessionsköp.

1. Allmänna auktioner.

Allmänna auktioner, vilka enligt Senatens ovan nämnda beslut 22/III 1909 böra hållas årligen under augusti månad, hava på senare tider vanligen hållits på tre ställen: i norra Finland (vanligen i Uleåborg), varest utbjudits till salu i Uleåborgs län å statsjord befintliga, till försäljning avsedda virkespartier, i mellersta Finland (Tammerfors), varest till salu utbjudits uti Vasa-, Åbo och Björneborgs-, Tavastehus- och Nylands län å statsjord befintliga, till försäljning avsedda virkespartier samt i östra Finland (vanligen Viborg), varest till salu ut-

nien valtionmailta myytävät puut. Vuosina 1916 ja 1917 ei kuitenkaan sota-ajasta aiheutuvien matkaja asuntovaikeuksien vuoksi Pohjois-Suomessa pidetty lainkaan yleishuutokauppoja, vaan oli yleishuutokauppoja varten leimatuista puista tehtävä Metsähallitukselle suljettuja määrätulle kaavakkeelle kirjoitettuja ostotarjouksia, jotka olivat ostajaa sitovia ja kelpasivat sellaisinaan kauppakirjoiksi, mikäli Senaatti ne hyväksyi. Vuosina 1919 ja 1920, jolloin verraten vilkkaasta ostohalusta huolimatta suurin osa elokuun huutokaupoissa tehtyjä tarjouksia oli liian alhaisina hylättävä, toimitettiin myöhemmin syksyllä uudet yleishuutokaupat, vuonna 1920 ei kuitenkaan Oulun läänin valtionmaiden puille. Seuraavasta taulukosta käy selville sahapuiden yleishuutokauppojen tulokset vuosina 1917—1920 (näihin luettuina vuonna 1917 yleishuutokauppoja varten leimatuista puista tehtyjen suljettujen tarjousten tulokset).

bjudits å Viborgs-, S:t Michels- och Kuopio läns statsjord befintliga virkespartier. Under åren 1916 och 1917 höllos likväl icke allmänna auktioner i norra Finland med anledning av de under krigstiden rådande svåra kommunikations- och bostadsförhållandena, utan ägde hugade spekulanter inkomma till Forststyrelsen med förseglade, på stadfästa formulär avfattade köpeanbud på för allmänna auktioner stämplade stammar, vilka anbud för köparen voro bindande och såsom sådana voro ägnade till köpebrev, såvitt de av Senaten godkändes. Under åren 1919 och 1920, då, oaktat den stora köplustens, största delen av de under augusti månad å auktionerna inlämnade anbuden måste såsom alltför låga avslås, anställdes senare på hösten nya allmänna auktioner, år 1920 dock icke på virke i Uleåborgs läns statsskogar. Ur följande tabell framgå resultatet av anbudet för sågtimmer å allmänna auktioner under åren 1917—1920 (häri ingå även de under år 1917 inlämnade förseglade anbuden å de för allmänna auktioner stämplade stammarna).

V u o s i — Å r	Tarjotta kansaksi runkoja, kpl. Till salu utbudet virke, antal stammar	Tarjouksia ei tehty, runkoluku Inga anbud, antal stammar	Hyväksytyt tarjoukset, runkoluku Godkända anbud, antal stammar	Hyväksyttyjen tarjousten Priiset å godkända anbud	
				raha-arvo yhteensä Summa	keskihinta rungolta Medelpris per stam
				Smk. — Fmk.	
1917	2 566 994	923 399	657 058	4 117 797: 80	6: 27
1918	3 523 496	1 203 096	1 055 849	8 592 510: 11	8: 14
1919 I	3 129 318	1 276 139	556 774	7 465 988: 64	13: 41
1919 II	3 668 039	974 555	985 774	15 659 992: 46	15: 88
1920 I	3 464 126	935 016	855 795	21 894 367: 40	25: 58
1920 II	921 343	145 344	391 570	13 168 912: 30	33: 63
Vastaavat luvut olivat ennen sotaa — Motsvarande tal före kriget					
1913	2 752 747	82 889	2 122 023	9 139 525: 64	4: 31

Kun otetaan huomioon, että sahatavaran fob-hinnat tavarana laadun mukaan olivat ennen maailmansotaa v. 1913 Smk:sta 150:— Smk:aan 240:— standartilta, ja vuonna 1920 korkeimmillaan ollessaan Smk:sta 2 900:— Smk:aan 5 500:—, ei saata olla kiinnittämättä huomiota siihen

I betraktande av att fob-priset för sågvara, beroende på varans beskaffenhet, före världskriget år 1913 varierade mellan Fmk. 150:— och Fmk. 240:— per standard, och år 1920, då det stod som högst, från Fmk. 2 900:— till Fmk. 5 500:—, kan man icke undgå att fästa

seikkaan, että sahapuista saatu kantoraha ei ole noussut samassa suhteessa. Tähän on monenkinlaiset syynsä. Kantoraha on se erotus, mikä jää, kun valmiin tavaran hinnasta vähennetään sen valmistuksesta ja kuljetuksesta aiheutuvat kustannukset (kaato-, veto-, uitto-, sahaus- ja laivauskustannukset, korot, verot, tullimaksut, liikevoitto y. m. s.). Nämät kustannukset ovat osaksi moninkertaisesti kohonneet, (mainittakoon tässä vain, että jalkamiehen päivä-ansio oli vuonna 1914 Smk:sta 2: 50 Smk:aan 5: —, hevosmiehen Smk:sta 8: — Smk:aan 20: —, ja että vastaavat luvut vuonna 1920 olivat Smk:sta 30: — Smk:aan 80: — ja Smk:sta 100: — Smk:aan 600: — sekä että kustannukset sahan edestä laivan kylkeen v. 1914 olivat Smk:sta 35: — Smk:aan 50: —, v. 1920 n. Smk. 1 100: — standardilta), osaksi niitä on tullut uusia, kuten valtion tulo- ja omaisuusvero ja erittäinkin puunjalostusteollisuustuotteille ja -raakatavaroille säädetyt vientimaksut. Kun otetaan huomioon, että sahatukeille samoin kuin myöskin paperi- ja hiomopuille, kaivospölkkyille ja haloille määrätty vientimaksu oli suurempi kuin niistä suurelta osalta valtionmetsiä saatu kantoraha, oli ilmeistä, että vientimaksut tulisivat oleellisesti huonontamaan yksikköhintoja, vähentämään myyntimääriä ja niin ollen huomattavasti alentamaan myynnin kokonaistulosta. Erikoisesti oli tässä suhteessa haitallinen sahatukeille määrätty vientimaksu. Kotimainen ja pohjoisruotsalainen sahateollisuus ei ollut aikaisemminkaan voinut käyttää meljasta pohjoisesta tarkastuspiiristä, jotka muodostavat valtionmetsien pääosan, liikeneviä sahapu-määriä, ja kun nyt säädetyt vientimaksun vaikutus lähenteli vientikieltoa, oli selvää, etteivät enempää pohjoisruotsalaiset kuin -suomalaisetkaan liikkeet, jotka kummatkin olivat harjoittaneet huomattavaa sahatukkien vientiä Suomesta, enää voineet ostaa sanottavassa määrässä saha-

sig vid den omständigheten, att det för såg-timmer erhållna stubboret icke stigit i samma förhållande. Detta är en följd av många samverkande omständigheter. Stubb-öret är den skillnad, som uppstår, då från priset för färdig vara avdragas kostna-derna för dess bearbetande och transport (avverknings-, körnings-, flottnings-, såg-nings- och skeppningskostnader, räntor, ut-skylder, tullavgifter, affärsvinst m. m. d.). Dessa kostnader hava delvis mångfaldigt stigit, (här må endast omnämnas, att dag-avlöningen år 1914 var mellan Fmk. 2: 50 och Fmk. 5: — för en arbetsskarl, för en karl med häst åter Fmk. 8: — å Fmk. 20: —, samt att motsvarande tal år 1920 voro Fmk. 30: — å Fmk. 80: — och Fmk. 100: — å Fmk. 600: — ävensom att kost-naderna från sågen till fartygets sida år 1914 voro Fmk. 35: — å Fmk. 50: — och år 1920 omkring Fmk. 1000: — per stan-dard), dels åter hava nya utgifter tillkommit, såsom statens inkomst- och förmögenhets-skatt och isynnerhet de för träförädlings-industrialster och -råvaror stadgade export-avgifterna. Med beaktande av att den för sågstockar ävensom den för pappers- och slipved, gruvstolpar och brännved fastställ-da exportavgiften var större än en stor del av det för dessa i statsskogarna erhållna stubboret, är det uppenbart, att exportav-gifterna skulle verka ett väsentligt ned-gående av prisen per enhet, en minskning av försäljningspartier och således även en avsevärd minskning av försäljningens slut-resultat. Särskilt skadlig var i detta av-seende den för sågstockar fastställda ex-portavgiften. Den inhemska sågindustrin och den i norra Sverige hade icke ens hit-tills kunnat använda allt det sågtimmer, som stod till buds från de fyra nordliga inspektionsdistrikten, vilka tillsammans ut-göra huvudstommen för statsskogarna, och nu, då den stadgade exportavgiften när-made sig ett exportförbud, var härav en naturlig följd, att varken affärsfirmorna i

tukkeja maasta vientiä varten. Kun vientimaksu sitä paitsi määrättiin vain vuodeksi kerrallaan ja maksu vuosi vuodelta tuntui kohoavan eikä siis ostaja puuta ostaessaan voinut tietää, mikä se tulisi olemaan niistä tai niiden jalostustuotteita vietäessä, tuli ostajan laskuihin vaikuttava epävarma tekijä, joka ei voinut olla alentamatta puusta tarjottavia hintoja. Koska siis säädettyjen vientimaksujen vaikutus valtion metsätalouteen oli mitä haitallisinkin, teki Metsähallitus asiasta kirjelmällä toukokuun 26. päivältä 1920 n:o 1733 Maatalousministeriölle esityksen,

että ellei mainittuja vientimaksuja heti voida poistaa tai huomattavasti alentaa, puutavarain ostajille annettaisiin varmat takeet siitä, että vientimaksut ovat voimassa ainoastaan vuoden 1920 ja ettei niitä senjälkeen uudisteta.

Aivan viime vuosiin saakka on määräävä osa valtion metsätalouden tuloja saatu yleishuutokaupoissa myydyistä puueristä, jotka melkein yksinomaan ovat käsittäneet sahapuita. Kun kuten edelläolevasta taulukostakin näkee, suuresta osasta kaupaksi kuulutettuja puueriä ei ole tehty edes tarjousta ja useista puueristä, mistä tarjouksia on tehty, ei ole syntynyt kilpailua, on tietysti mitä tärkeintä, että myyjällä s. o. Metsähallituksella on selvillä myytävien puiden arvo. Varsinaiset laskelmat tässä suhteessa eivät juuri olleet ajateltavissaakaan, ennenkuin Metsähallitus 6/II 1912 ja 24/III 1914 antamallaan kiertokirjeillä määräsi että leimauksen yhteydessä tehtyjen mittauksien ja arvioimisien perusteella oli laskettava kuinka paljon erimittaista sahauskelpoista puuta leimatuista puista

norra Sverige eller i norra Finland, vilka vardera hava idkat betydande export av sågtimmer från Finland, numera i nämnvärd grad kunde uppköpa sågtimmer i och för export. Enär exportavgiften dessutom bestämdes endast för ett år i sänder och föreföll att vara i stigande år för år, så att köparen vid köpets uppgörande icke kunde beräkna, huru denna avgift skulle inverka vid export av varan eller av densamma gjorda förädlingar, ingick i köparens beräkningar en avsevärd, obestämdd faktor, vilken icke kunde förfe'la att utöva sin medtryckande inverkan på de pris, som erbjödos för virket. Enär således de fastställda exportavgifternas inverkan på statens skogshushållning var på det högsta skadlig, gjorde Forststyrelsen i skrivelse av den 26. maj 1920 n:o 1733 till Lantbruksministeriet en framställning,

att om icke ovan nämnda exportavgifter omedelbart kunde avskaffas eller i avsevärd grad sänkas, åt köparne av trävaror måtte givas säkra garantier för att dessa exportavgifter vore gällande endast under år 1920, och att de sedermera icke komma att förnyas.

Ända till senaste år har en betydande del av inkomsterna från statens skogshushållning erhållits av de å allmänna auktioner försälda virkespartierna, vilka nästan uteslutande bestått av sågtimmer. Enär såsom ur ovanstående tabell framgår, för en stor del av de till salu utbudna virkespartierna icke ens gjorts anbud, och i avseende å flere virkespartier, för vilka anbud gjorts, konkurrens icke förefunnits, är det följaktligen av största vikt att säljaren d. v. s. Forststyrelsen har klart för sig värdet av det timmer, som utbjudes till salu. Någon egentlig beräkning var i detta hänseende knappast möjlig, förrän Forststyrelsen genom cirkulär 6/II 1912 och 24/III 1914 förordnade, att på grund av i sammanhang med utställningen utförd mätning och värdering skulle beräknas, huru mycket sågdugligt

saataisiin. Määräykset puiden kantoraharvon laskemisesta sisältyvät Metsähallituksen kiertokirjeeseen 24/III 1914 n:o 3745 „myytäväksi leimattujen sahapuiden nettoarvon laskemisesta”. Sen mukaan lähettää Metsähallitus metsänhoitajille hyvissä ajoin ennen huutokauppaa yksikköhintailmoitukset puiden jalostamispaikalla, ja metsänhoitajien on tämän perusteella, vähentämällä kustannukset puiden kaadosta ja kuljetuksesta, määrätylle kaavakkeelle tehtävä laskelma puiden nettoarvosta. Osoittautui kuitenkin pian, että tämän teoreettisesta oikean menetelmän käytäntöön soveltaminen kohtasi vaikeuksia, jotka tekivät laskettujen nettoarvojen merkityksen sängen kyseenalaiseksi. Laskelmat eivät ankarasta määräyksestä huolimatta pysyneet aina salassa, vaan joutui niistä osa ostajien tietoon. Toiseksi puuttui metsänhoitajilta edellytyksiä oikein arvioida teko- ja veto- ja varsinkin uittokustannuksia, he kun useimmat eivät itse olleet tällaisia töitä teettäneet. Tämän vuoksi ei olekaan harvinaista, että laskelmia tarkastaessa huomaa toisen metsänhoitajan arvostelleen esim. uittokustannukset monin verroin pienemmiksi pittemältä matkalta kuin toisen metsänhoitajan samalta uittoväylältä lyhemmältä matkalta. Tämän vuoksi onkin ollut pakko muuttaa menettely sellaiseksi, että aluemetsänhoitajat vain ilmoittavat Metsähallitukselle arvioimansa kaato-, veto- ja uittokustannukset, jotka Metsähallituksessa sitten korjataan yhdenmukaisiksi, minkä jälkeen lopulliset nettoarvolaskelmat tehdään Metsähallituksessa. Tästä muutoksesta on useitakin etuja. Nettoarvolaskelmat voidaan siten helpommin pitää salassa eivätkä saata metsänhoitajia kiusaukseen määrätä nettoarvoja „silmämääräisesti” ja näin saadun valmiin tuloksen perusteella sovittamaan laskelmaan muita lukuja. Metsähallituksellakaan ei tietysti aina ole riittäviä edellytyksiä laskea kustannuksia

virke av olika dimensioner kunde fås av de utstämplade träden. Bestämmelserna om uträknandet av stubbötet ingå i Forststyrelsens cirkulär 24/III 1914 n:o 3745 „angående beräkning av nettovärdet å till försäljning utstämplat sågtimmer”. Enligt detta översänder Forststyrelsen till forstmästarna i god tid före auktionen uppgifter angående enhetspris på den ort, där förädling äger rum, och böra forstmästarna på grund av dessa uppgifter, med avdrag av kostnaderna för fällning och transport, på fastställda blanketter utföra beräkningar angående trädens nettovärde. Det visade sig likväl ganska snart att detta teoretiskt riktiga förfaringssätt vid den praktiska tillämpningen erbjöd svårigheter, vilka gjorde betydelsen av det uträknade nettovärdet ganska tvivelaktig. Beräkningarna kunde icke alltid, trots det strängaste förbud, hållas hemliga, utan råkade delvis komma till köpnarnes kännedom. Dessutom saknade forstmästarna betingelser att rätt beräkna avverknings-, släpnings- och isynnerhet flottningskostnaderna, enär de flesta av dem icke haft sig ombetrott utförandet av sådana arbeten. Därför var det icke ovanligt, att vid granskning av sådana beräkningar framgiok att en forstmästare beräknat t. ex. flottningskostnaderna till ett mycket mindre belopp för ett längre avstånd än en annan forstmästare för ett kortare avstånd vid samma flottningsled. I följd härav har det befunnits nödvändigt att omändra förfaringssättet såtillvida, att revirforstmästarna endast underrätta Forststyrelsen om de av dem gjorda beräkningarna angående avverknings-, släpnings- och flottningskostnaderna, varefter Forststyrelsen, med iakttagande av nödiga förändringar i och för likformighet i uppgifterna, utför de slutliga beräkningarna av nettovärdet. Denna förändring medförde många fördelar. Beräkningarna av nettovärdet kunde sålunda lättare hållas hemliga och ställde icke forstmästarna i frestelse att

oikein, mutta Metsähallitukselle on kuitenkin mahdollista suorittaa laskelmat yhte-näisen menettelytavan mukaan sekä laut-tausyhdistysten vuosikertomusten ja val-tion sahalaitoksilta ja hankinnoista saatujen tietojen perusteella tarkistaa aluemet-sänhoitajien antamat tiedot. Mitä laajem-malle alueelle valtionmetsissä valtion puunjalostustoiminta leviää, ja kuta useam-mat aluemet-sänhoitajat joutuvat toimitta-maan hankintatöitä, sitä suuremmaksi käy mahdollisuus täsmällisesti laskea pystyyn-kin myytävän metsän arvo. Tässä suh-teessa onkin valtion puunjalostus- ja han-kintatoiminnalla korvaamaton merkitys.

Useasti mainittuun Senaatin päätökseen 22/III 1909 sisältyviin myyntiehtoihin on kertomusajana tehty eräitä muutoksia. Marraskuun 19. päivänä 1918 annetulla Se-naatin päätöksellä muutettiin mainitun päätöksen 18. § sellaiseksi, että myönnettyä ottoajan pidennystä ei enää seuraa maksu-ajan pidennys (6 % korolla), vaan on mak-su, ellei Valtiovarainministeriö sille tehdyn eri anomuksen johdosta myönnä maksuajan pidennystä, suoritettava alkuperäisenä määräaikana. Muutoksen tarkoituksena oli saada tuloja myydyistä puista mahdollisim-man pian, mutta se on myöskin vaikuttanut, etteivät ostajat tarpeettomasti viivytä hak-kuita. Samanlainen tarkoitus ja vaikutus on sillä v. 1920 alusta käytäntöön otetulla menettelyllä, että ottoajan pidennyksen eh-doksi varsinkin sellaisissa tapauksissa, jol-loin puiden otto metsästä alun perin sovit-tuna määräaikana ei Metsähallituksen har-kinnan mukaan, olisi tuottanut voittamat-tomia vaikeuksia, on määrätty hinnan koroi-tus, mikäli alkuperäinen hinta on ollut al-hainen. Samanlainen tarkoitus ja vaikutus

bestämma nettovärdet efter „ögonmått” och med stöd av detta färdiga resultat anbringa de övriga talen i uträkningen. Givetvis har icke ens Forststyrelsen alltid alla betin-gelser att rätt beräkna kostnaderna, men Forststyrelsen har dock möjlighet att ut-föra beräkningarna på grund av ett enhet-ligt förfaringssätt samt med ledning av flottningssöreningarnas årsberättelser och de från statens såginrättningar och an-skaffningar meddelade upplysningarna granska de av revirforstmästarna erhållna uppgifterna. Ju vidsträcktare de om-råden av statsskogarna äro, till vilka sta-tens träförädlingsverksamhet sträcker sig, och ju flere revirforstmästare utföra an-skaffningsarbeten, desto större blir även möjligheten att rätt beräkna värdet av till försäljning avsedd ståndskog. I detta av-seende är statens träförädlings- och anskaff-ningsverksamhet av en oersättlig betydelse.

I försäljningsvillkoren, upptagna uti oftanämnda Senats beslut 22/III 1909, har under den tid berättelsen omfattar, införts vissa förändringar. Genom Senatens beslut av den 19. november 1918 förändrades 18. § i nämnda beslut såtillvida, att den för-längda tiden för virkets uttagande icke nu-mera åtföljes av förlängning av betalnings-terminen (med en ränta av 6 %), utan bör betalningen erläggas på den ursprungligen utsatta betalningsdagen, såvida icke Fi-nansministeriet, på grund av därom gjord särskild anhållan, beviljat förlängd betal-ningstid. Avsikten med denna förändring var, att så snart som möjligt få inkomster av försålt virke, men den har tillika verkat att köparne icke onödigtvis fördröja av-verkningen. Densamma var avsikten och verkan av det från början av år 1920 in-förda förfaringssättet, att såsom villkor för förlängning av tiden för virkets uttagande, särskilt i sådana fall, då virkets utta-gande från skogen på den ursprungligen utfästa tiden icke enligt Forststyrelsens prövning skulle stött på oöverbinnerliga

on vielä edelleen silläkin vuodesta 1919 käytännössä olleella määräyksellä, että puiden hinnasta, joka alkuperäisen määräyksen mukaan oli ollut suoritettava vasta kutakin luovutusta seuraavan lokakuun viimeisenä päivänä, on puolet suoritettava etukäteen.

Näitä muutoksia ja aikaisemmista poikkeavia menettelytapoja on mahdollisuuden mukaan sovellettu myöskin muissa jäljempänä puheeksi tulevissa kauppamuodoissa.

2. Paikallishuutokaupat.

Puiden myynnistä paikallishuutokaupoilla on Metsähallitus antanut määräyksiä kiertokirjeessä 5/XI 1904. Sen mukaan on paikallishuutokauppojen tarkoituksena saada myydyksi viallisia ja jättopuita, jotka metsänhoidolliselta kannalta on metsästä poistettava, samalla kun niiden myynti käsikaupalla oli saatava vähennetyksi paikkakunnan väestön tunnettua kotitarvetta varten sekä niiden myynti välikirjakaupalla mahdollisuuden mukaan lopetettava. Täten oli myöskin tarjottava tilaisuus ostaa haluamiansa puita paikkakunnan väestölle, joka erinäisillä seuduilla katsoi oikeudekseen saada ostaa valtionmetsistä „hätäapupuita”, joita se sitten wittoväylien varsiin vedettyinä myi puutavara-liikkeille. Paikallishuutokaupat menettivät piankin alkuperäisen tarkoituksensa; niissä esiintyivät ostajina samat liikkeet kuin yleishuutokaupoissakin ja niissä kaupaksi tarjotut puuerät tulivat niin hyvin määrinsä kuin laatuunsa nähden yleiskauppuerien kaltaisiksi. Tämän vuoksi alkoi Metsähallitus vuosina 1919 ja 1920 myydä paikallishuutokauppaa varten leimattuja puueriä yleishuutokaupoilla ja välikirjakaupoilla, ja jälkin paikallishuuto-

svärigheter, är fastställd en prisförhöjning, såvida det ursprungliga priset har varit lågt. Samma avsikt och verkan hade även den ifrån år 1919 gällande bestämmelsen, att av virkets pris, vilket enligt den första bestämmelsen varit fastställt att erläggas först den sista oktober efter varje skedd utleverering, numera hälften skall erläggas i förskott.

Dessa förändringar och ifrån tidigare förhållanden avvikande förfaringssätt hava, såvitt möjligt, följts även med hänsyn till övriga slag av försäljning, vilka senare komma att här omnämnas.

2. Lokala auktioner.

Angående försäljning av virke å lokala auktioner har Forststyrelsen utfärdat bestämmelser genom cirkulär 5/XI 1904. Enligt detta cirkulär är ändamålet med dessa lokala auktioner försäljning av skadade och i tillväxten avstannade träd, vilka ur forstlig synpunkt sett böra avlägsnas från skogen, och i och med detsamma ett minskande av köp under hand till ortsbefolkningens kända husbehov samt såvitt möjligt upphörandet av deras försäljning enligt kontrakt. Härvid skulle även erbjudas tillfälle till virkesköp för ortsbefolkningen, som på vissa trakter ansåg sig hava rätt att få köpa „nödhjälpsvirke” från statsskogarna, vilket den sedermera vid flottningsledningerna försälde till trävaruaffärer. De lokala auktionerna förlorade likväl snart sitt ursprungliga ändamål; vid dem infunno sig såsom köpare samma firmor som på de allmänna auktionerna, och de å dessa auktioner till salu utbjudna virkespartierna voro såväl till kvantitet som kvalitet likadana som de å de allmänna auktionerna utbjudna. I följd härav fann sig Forststyrelsen föramlåten att från år 1919 och 1920 å allmänna auktioner och medels kontrakt sälja de för lokal auktion

kauppamyynti sanottuina vuosina varsin vähäpätöiseksi.

stämplade virkespartierna, varför försäljningen å lokala auktioner under ifrågavarande år blev helt obetydlig.

Yhdistelmä vuosina 1917—1920 paikallishuutokaupoilla myydyistä puumääristä ja niiden arvoista. — Sammandrag av de under åren 1917—1920 å lokala auktioner försälda virkespartierna och deras värde.

Vuosi År	Saha- ja rakennuspuut, tuulenkaadot, peltupuut y. m. s. Såg- och byggnadstimmer, vindfällen, nödbarkträd m. m. d.			Poltto-, paperi- ja propsipuut Bränn-, pappers- och propsved			Seiväspuut Störträd			Koko hinta, Smk. Totalpris, Fmk.
	Antal Runkolu stam- mar	Keski- hinta, Smk. rungolta Medelpris, Fmk. per stam	Hinta yhteensä, Smk. Pris, summa, Fmk.	p.-m ³ m ³ l. m.	Keski- hinta, Smk. p.-m ³ :lta Medelpris, Fmk. per m ³ l. m.	Hinta yhteensä, Smk. Pris, summa, Fmk.	Antal Runkolu stam- mar	Keski- hinta, Smk. rungolta Medelpris, Fmk. per stam	Hinta yhteensä, Smk. Pris, summa, Fmk.	
1917	229 677	3: 74	859 044: 77	67 284	5: 32	357 662: 95	—	—	—	1 216 707: 72
1918	158 497	5: 54	877 763: 39	25 500	9: 51	242 475: —	—	—	—	1 120 238: 39
1919	2 351	9: 57	22 498: 50	—	—	—	2 400	0: 34	805: —	23 303: 50
1920	21 585	16: 53	356 811: 10	20 000	25: 15	503 000: —	—	—	—	859 811: 10

3. Suljetut tarjoukset ja valikirjakaupat.

Niinkuin jo on mainittu, säädetään Senaatin päätöksessä maaliskuun 22. päivältä 1909, että puiden myynti valtionmetsistä on tapahtuva pääasiallisesti huutokaupalla. Huutokauppamenettelyllä onkin epäilemättä muiden rinnalla eräitä etuja. Myyntihän on siinä julkinen ja jokaisella on tilaisuus tehdä tarjouksensa. On myöskin ajateltavissa, että ostajat, saadakseen sähä-tavaramyyntiluetteloihinsa valtionmetsien järeistä puista saatavia haluttuja leveitä lajeja, tarjoavat julkisessa kilpailussa puista niiden arvoa korkeampiakin hintoja. Toiselta puolen on huutokauppamenettelyllä eräitä ominaisuuksia, jotka tekevät sen käyttämisen yksinomaisena myyntitapanana hankalaksi, jopa mahdottomaksikin. Kuten jo on mainittu, tapahtuu joka vuosi, että useista varsinkin Pohjois- ja Itä-Suomen valtionmailta leimatuista puueristä ei tehdä ensinkään tarjousta ja useille ei ilmesty kuin yksi ostaja, joka huutokauppamenettelyn luonteesta johtuen useimmiten tekee mahdollisimman alhaisen tarjouksen.

3. Förseglade anbud och kontraktsförsäljningar.

Såsom redan tidigare omnämnts stadgas i Senatens beslut av den 22. mars 1909, att försäljning av virke från statsskogarna huvudsakligast bör ske å auktion. Auktionsförfarandet har även otvivelaktigt vissa fördelar framom andra försäljningssätt. Försäljningen är offentlig och envar har tillfälle att göra sina anbud. Man kan även tänka sig att köpare, för att i sina försäljningsförteckningar över sågvaror få in de efterfrågade breda dimensionerna, vilka kunna sägas ur statsskogarnas grova träd, vid offentlig konkurrens erbjuda för träden till och med högre pris än det de egentligen äro värda. Å andra sidan vidlåder auktionsförfarandet vissa brister, som göra detsamma såsom enbart försäljningssätt mindre lämpligt, till och med omöjligt. Såsom redan nämnts inträffar det varje år, att för flere, isynnerhet i norra och östra Finlands statsskogar stämplade virkespartier alls icke göras några anbud, eller att blott en enda köpare infinner sig, vilken i följd av auk-

Tällöin olisi tarkoituksetonta pitää sanon-
tunlaisia puueriä huutokaupasta toiseen;
jos niistä muutoin saadaan tyydyttävä
hintaa. Koska niin ikään ei ole ajateltavissa
pitää huutokauppaa aina kun saadaan
edullinen ostotarjous, menisi yksinomaan
huutokauppamenettelyä käyttäen monta
myyntitilaisuutta hukkaan. On myöskin
puueriä, joita on melkein mahdoton tarjota
huutokaupalla. Sellaisilla seuduilla, missä
paperi- ja polttopuulla on menekkiä pieniin
mittoihin saakka, on puhdistushakkauslei-
mikkoihin ottokustannusten vähentämi-
seksi ja siis parempien hintojen saamiseksi
otettava sekä saha-, paperi- ja polttopuita
että usein vielä faneeri- y. m. puita. Kun
nyt muutamat ostajat ottavat esim. kuuset
paperipuiksi aina 6 m $\times$ 20 cm mittaan
saakka, toiset taas tukeiksi jo 6 m $\times$ 15 cm
mittaisista lähtien, kun toiset hakkuuttavat
paperipuut 1 m., toiset 2 m. j. n. e. pitui-
siksi, toiset ottavat ne vielä pitkinä ran-
koina esim. parijaloille katkottuina ja kun
vielä muutamat hakkuuttavat pienet män-
nyt erimittaisiksi haloiksi, muutamat eri-
mittaisiksi propseiksi, on mahdotonta löy-
tää mitään selvää huutokauppayksikköä,
jos tahdotaan säilyttää ostajalle vapaus
teettää ostamansa puut minkälaiseksi tava-
raksi hän haluaa. Vuodesta 1919 lähtien
on tällaisten puiden myynnissä menetelty
sitte, että ostajia on sanomalehti-ilmoituk-
silla kehoitettu tekemään ostotarjouksensa
ja niiden perusteella on tehty välikirja-
kauppa. Tässä on käytetty kahtakin me-
nettelytapaa: joko on ostajien täytettäväksi
annettu lomakkeet, jotka sisältävät täydel-
liset kauppaehdot ja johon ostajien on vain
ollut merkittävä hintatarjouksensa ja ne
mitat, joihin hän haluaa puut hakkauttaa,
tahi on ostajia kehoitettu tekemään ainoas-
taan hintatarjouksensa. Mikäli paras tar-
jouksista on katsottu hyväksyttäväksi, on
sen tekijän kanssa sovittu yksityiskohtai-
sista kauppaehdoista. Mikäli tähänastinen

tionsförfaringsättet oftast gör lägsta möj-
liga anbud. I sådant fall vore det menings-
löst att spara dessa virkespartier från en
auktion till en annan, om för desamma på
annat sätt kan erhållas ett tillfredsstäl-
lande pris. Emedan det likaledes icke är
tänkbart, att man alltid kunde avhålla en
auktion just då man får ett fördelaktigt
köpeanbud, skulle i det fall, att man en-
dast kunde begagna sig av auktionsför-
faringsättet, många försäljningstillfällen
gå förlorade. Det finnes även virkespartier,
vilka äro nästan omöjliga att utbjuda på
auktion. I sådana trakter, där pappers- och
brännved har avsättning ända till små di-
mensioner är det för minskande av
uttagningskostnaderna och således för att
få högre pris, nödvändigt att vid utstäm-
plingarna för rensningshygge medtaga
såväl sågtimmer som pappers- och bränn-
ved samt även ofta fanér- o. a. virke.
När nu några köpare uttaga t. ex. granen
till pappersved ända till 6 m $\times$ 20 cm,
andra åter sågstock ända från 6 m $\times$ 15
cm, när en del köpare låta hugga pappers-
ved 1 m, andra åter 2 m lång o. s. v., medan
samliga taga densamma som långa stammar
med en längd av t. ex. ett visst antal
jämna fot, och ännu andra låta hugga små
tallar till olika lång ved eller till olika
lång props, så är det omöjligt att finna en
bestämd auktionsutbudsenshet, som skulle
göra det för köparen möjligt att upparbeta
det av honom inköpta virket till de slag
han önskar. Från år 1919 har vid försälj-
ning av detta slags virke förfarits så-
lunda, att köpare genom annonser i tid-
ningarna uppmanats att göra sina köpean-
bud och har sedan på grund av gjorda an-
bud kontraktssköp avslutats. Härvid hava
två olika förfaringsätt iakttagits: antingen
har köparen i och för ifyllande givits blan-
ketter, innehållande fullständiga köpevill-
kor, och vilka köparen endast har att ifyl-
la med sina prisbud och de mått, till vilka
han vill upparbeta virket, eller ock har

kokemus on näyttänyt, on jälkimmäinen tapa osoittautunut käytännöllisemmäksi.

Vuodesta 1919 alkaen on pidetty sääntönä, että suuria puueriä ei yleensä ole myyty, ilman että puut edeltäpäin on leimattu tai merkitty. Kuitenkin on eräissä tapauksissa, joissa metsäseudusta, hakkaustavasta y. m. s. seikoista tarkasti sopimalla on myynnin esineeksi joutuvat puut edeltäpäin voitu täsmällisesti määritellä ja arvostella, varsinkin sellaisten liikkeiden kanssa, joissa valtio on osakkeenomistajana, tehty välikirjakauppoja, joihin kuuluvat puut on leimattu tai osoitettu vasta kun kauppa on päätetty. Täten myytiin 28/VI 1920 tehdyllä välikirjalla Aktiebolaget Tornatorille Iisalmen ja Palojärven hoitoalueista 3 vuoden ottoajalla 70 000 k.-m³ paperipuuta, sekä näiden hakkuualoilta metsänhoidollisista syistä poistettavat sahapuut, kelohirret, mäntyhiomopuut sekä kuivat hiomo- ja polttopuut. Samaten myytiin Aktiebolaget W. Gutzeit & C:lle 26/VI 1920 tehdyllä välikirjalla 3 vuoden ottoajalla Jongunjoen, Pohjois- ja Etelä-Ilomantsin ja Halmejärven hoitoalueista 100 000 k.-m³ paperipuuta, sekä näiden hakkuualoilta metsänhoidollisista syistä poistettavat sahapuut, mäntyhiomopuut, kuivat hiomo- ja polttopuut sekä Jongunjoen hoitoalueesta vielä koivut, ja samalle yhtiölle vielä 23/VIII 1920 tehdyllä välikirjalla 3 vuoden ottoajalla Rajajoen hoitoalueesta 40 000 k.-m³ paperipuuta, sekä näiden hakkuualoilta metsänhoidollisesta syystä poistettavat sahapuut.

köparen uppmannats att endast göra sina prisanbud. Såvida det bästa av anbuden har ansetts kunna godkännas, har med den, som gjort detsamma, överenskommits om detaljerade köpevillkor. Enligt vad hittills gjord erfarenhet givit vid handen, har det senare förfaringssättet visat sig vara det mest praktiska.

Ifrån år 1919 har gällt såsom regel, att större virkespartier icke i allmänhet sålts, utan att träden på förhand blivit stämplade eller märkta. Likväl har i vissa fall, då man, genom att komma överens om skogs-trakt, huggningssätt m. m., noga kunnat bestämma och värdera det till försäljning avsedda virket, gjort kontraktsköp, särskilt med sådana aktiebolag, i vilka stats-verket innehar aktier, varvid det till försäljning avsedda virket först efter uppgjort köp stämplat eller utmärkts. Sålunda såldes åt Aktiebolaget Tornator enligt 28/VI 1920 uppgjort kontrakt i Iisalmi och Palojärvi revir, med 3 års uttagningstid, 70 000 m³ f. m. pappersved, ävensom allt sågtimmer, timmerskelett, tallslipved samt torr slip- och brännved, som av forstliga skäl från dessa avverkningsområden bör avlägsnas. Likaså försål-des åt Aktiebolaget W. Gutzeit & C:o enligt 26/VI 1920 uppgjort kontrakt, med 3 års uttagningstid, i Jongunjoki samt Norra och Södra Ilomants och Halmejärvi revir 100 000 m³ f. m. pappersved, ävensom från dessa avverkningsområden allt sågtimmer, tallslipved, torr slip- och brännved, som ur forstlig synpunkt sett böra avlägsnas, samt i Jongunjoki revir dessutom björkarna, ävensom åt samma bolag ännu enligt 23/VIII 1920 upprättat kontrakt, med 3 års uttagningstid, från Rajajoki revir 40 000 m³ f. m. pappersved jämte allt sågtimmer, som ur forstlig synpunkt sett bör avlägsnas från avverkningsområdena.

Yhdistelmä vuosina 1917—1920 välikirjoilla myydyistä puumääristä sekä niiden hinnoista.
Sammandrag av de under åren 1917—1920 medels kontrakt försälda virkespartierna och deras pris.

Vuosi År	Saha-, rakennus- ja muut arvopuut Såg- och byggnads- samt andra timmerträäd			Paperipuut Pappersved			Poltto- ja propsipuut Bränn- och propsved			Tervakset Tjärvved			Koko hinta, Smk. Totalpris, Fmk.
	Runkoluku Antal stammar	Keskihinta, Smk. Medelpris, Fmk. per stam	Hinta yhteensä, Smk. Pris, summa Fmk.	p-m ³ l. m.	Keskihinta, Smk. Medelpr., Fmk. per m ³ l. m.	Hinta yhteensä, Smk. Pris, summa Fmk.	p-m ³ l. m.	Keskihinta, Smk. Medelpr., Fmk. per m ³ l. m.	Hinta yhteensä, Smk. Pris, summa Fmk.	p-m ³ l. m.	Keskihinta, Smk. Medelpr., Fmk. per m ³ l. m.	Hinta yhteensä, Smk. Pris, summa Fmk.	
1917	840 859	5.16	4 342 562: 65	218 213	3.37	735 443: 45	123 441	1.86	229 042: 45	143 000	0.86	123 400: —	5 430 448: 55
1918	270 160	6.86	1 852 351: 37	35 158	6.92	243 160: —	31 660	5.48	173 411: 40	101 500	3.23	328 000: —	2 596 922: 77
1919	692 477	7.81	5 407 402: 78	108 174	9.44	1 020 916: —	150 562	5.29	796 006: 51	100 000	3.06	306 250: —	7 530 575: 29
1920	2 920 154	15.97	46 641 088: 25	539 266	20.03	10 803 527: 99	360 773	10.31	3 718 658: 86	35 000	3.68	129 000: —	61 292 275: 10

4. Pitkääaikaiset välikirja- eli
konsessiokaupat.

Vuonna 1917 solmittiin viimeiset niistä pitkäaikaisista välikirja- eli konsessiokaupoista, joista valtiovarainvaliokunta vuonna 1918 valtiopäivillä antoi tunnetun ankaran arvostelunsa ja joista usein myöhemminkin on Metsähallitusta sekä valtiopäivillä että sanomalehdissä moitittu. Mainittuna vuonna myytiin nimittäin 25/IV päivätyllä välikirjalla W. Rosenlew. & C:o Aktiebolagille 10 vuoden ottoajalla Yli- ja Alakittilän, Meltauksen, Muurolan sekä Rovaniemen metsänvartijakoulun hoitoalueista yhteensä 300 000 p-m³ kuusipaperipuuta Smk:sta 3:20 Smk:aan 4:50 hinnalla p-m³:ltä. Samaten myytiin O. Y. Rauma Wood Ltd:lle 25/III 1917 päivätyllä välikirjalla Iin ja Oulujärven tarkastuspiireistä 20 vuoden ottoajalla 400 000 k-m³ kuusipaperipuuta. Smk:sta 3:20 Smk:aan 4: — hinnalla k-m³:ltä.

Konsessiokauppojen syistä ja tarkoituksesta on Metsähallituksen aikaisemmissa vuosikertomuksissa tehty selkoa, ja toiselta puolen on niitä siksi usein sekä moitittu että asiallisestilkin arvosteltu, että on tar-

4. Försäljningar enligt lång-
tida kontrakt eller konces-
sionsköp.

År 1917 avslutades de sista' av de långtida kontrakt eller koncessionsköp, angående vilka finansutskottet vid 1918 års landdag uttalade sin kända stränga kritik, och varför Forststyrelsens klandrats både i landdagen och i tidningspressen. Nämda år såldes nämligen enligt kontrakt 25/IV åt W. Rosenlew & C:o Aktiebolag, med 10 års uttagningstid, från Yli- och Alakittilä, Meltauks, Muurola och Rovaniemi skogvaktarskolas revir inalles 300 000 m³ l.m. granpappersved till ett pris av Fmk. 3:20—4:50 per m³ l.m. Likaledes såldes åt O. Y. Rauma Wood Ltd genom kontrakt 25/III 1917 från Ijo och Uleåträsk inspektionsdistrikt, med 20 års uttagningstid, 400 000 m³ f.m. granpappersved till ett pris av Fmk. 3:20—4: — per m³ f.m.

Orsakerna till och ändamålen med koncessionsköpen hava framhållits i Forststyrelsens tidigare årsberättelser, och å andra sidan hava desamma så ofta både klandrats och sakligt bedömts, att det i detta sam-

peetonta niitä tässä yhteydessä tarkemmin selostaa tai arvostella. Mainittakoon vain lyhyesti, että konsessiokauppojen tarkoitus saada erikoisesti Pohjois-Suomen valtion-metsien puulle lisääntyvää menekkiä sekä saada syntymään uusia teollisuuslaitoksia sekä puutavaraliikkeitä kilpailijoiksi entisille, on suurin piirtein katsoen jäänyt saavuttamatta. Ainakaan eivät saavutukset vastaa valtion tekemiä uhrauksia. Eräät konsessioitten avulla syntymään saaduista uusista liikkeistä ovat siirtyneet entisten haltuun, ja täten on konsessioitten tarkoitus mennyt hukkaan. Puitten hinta, jonka jo kauppaja tehtäessä täytyi jäädä suhteellisesti alhaiseksi, koskapa konsessiopuut myyntiaikana, vähäpätöisiä poikkeuksia lukuun ottamatta, ovat olleet leimaamatta eikä niiden kokoa, laatua eikä edes hakkuupaikkoja ole voitu läheskään täsmällisesti edeltäpäin määritellä, ovat viime vuosina rahanarvon yhä aleksessa käyneet niin alhaisiksi, että eräissä tapauksissa tuskin riittävät peittämään leimauskustannuksia, puhumattakaan hakkuualain raivaus- ja viljelyskustannuksista. Kun vielä otetaan huomioon, että suuri osa konsessioihin sidotuista puumäärästä olisi jäljestäpäin voitu myydä monin kerron korkeammilla hinnoilla sekä että toiselta puolen puutavaraliikkeet, joilla on konsessioita, ovat niiden turvissa voineet polkea hintoja yleishuutokaupoissa ja muutenkin kaupaksi tarjotuista puueristä, on konsessioilla saavutetusta menekistä ollut suoranaista haittaa valtion metsätaloudelle.

Konsessiokaupoista saatujen kokemusten perusteella Metsähallitus onkin vuoden 1917 jälkeen evännyt kaikki kylläkin lukuisat konsessioanomukset, lukuun ottamatta yhtä vuonna 1918 tehtyä, jota Metsähallitus puolsi, mutta tällöinkään ei kauppaa syntynyt.

manhang icke är av behovet påkallat att granska eller närmare redogöra för dessamma. I korthet må dock omnämnas att den avsikten, att med koncessionsköpen få ökad avsättning särskilt för virket i norra Finlands statsskogar samt att få till stånd nya industriella inrättningar och nya trävarufirmor såsom konkurrenser till de förut förefintliga, har, i stort sett, icke uppnåtts. Åtminstone har det som ernåtts, icke motsvarat de uppoffringar, som staten fått vidkännas i anledning härav. Några av de på grund av koncessionerna uppkomna nya firmorna hava övergått i de förut existerandes ägo, och härigenom har avsikten och ändamålet med koncessionen gått förlorat. Virkets pris, vilket redan vid tiden för köpets uppgörande måste ställas relativt lågt, emedan koncessionsvirket på några få undantag när, vid tiden för försäljningen var ostämplat samt dess storlek, slag eller avverkningsplatserna icke ens närmelsevis kunde på förhand noga bestämmas, har under de senaste åren, med anledning av penningvärdets ständiga nedgående, blivit så obetydliga, att de i vissa fall icke ens förslå till betäckande av stämplingskostnaderna, för att icke tala om kostnaderna för rensning av hyggesytter och för kultur. När man ännu tar i betraktande, att en stor del av de vid koncessionerna bundna virkespartierna senare skulle kunnat säljas till mångdubbelt högre pris, samt att å andra sidan de trävarufirmor, som innehava koncessioner, i stöd av dessa kunnat trycka ned prisen å de allmänna auktionerna och även annars till salu utbjudna virkespartier, har av den genom koncessionerna vunna avsättningen endast varit en direkt skada för statens skogshushållning.

På grund av den genom koncessionsköpen vunna erfarenheten har Forststyrelsen efter år 1917 avslagit alla nog så talrika koncessionsansökningar med undantag av en år 1918, vilken Forststyrelsen tillstyrkte, men varav likväl icke något köp kom till stånd.

5. Vähittäismyynti eli käsi- kauppa.

Metsähallituksen kiertokirjeessä loka-kuun 4. päivästä 1906, jossa ensi kerran annetaan yhtenäisiä määräyksiä käsikaupasta, painostetaan, että käsikaupalla on valtionmetsistä myytävä etupäässä sellaisia metsäntuotteita, jotka ovat aiotut paikkakunnan väestön tunnettua kotitarvetta varten tai joita on kiireesti metsästä saatava. Koska kuitenkin oli ilmeistä, että käsikauppa tarjosi mahdollisuuksia sekä valtion tulojen lisäämiseksi että metsänhoidollisten hakkausten toimeen panemiseksi, antoi Metsähallitus toukokuun 13. päivänä 1919 käsikaupasta uuden kiertokirjeen, jolla on tarkoituksena tehdä käsikaupasta tehokas ajanmukainen myyntitapa. Tämän kiertokirjeen mukaan on käsikauppaa järjestettäessä pidettävä silmällä hoitoalueiden ja niiden eri osien menekkioloja. Alkuperäisissä oloissa, joissa menekki on satunnaista, jää myynti edelleenkin ostajien ilmaantumisesta riippuvaksi. Kehittyneemmissä oloissa, joissa menekki on vilkkaampi ja tasaisempi, leimataan ja ehkä kaadetaan puut metsähallinnon toimesta palstoittain kyläkuntahuutokaupalla tarjottaviksi ja sitten lupakirjoilla ostajille luovutettaviksi. Tästä seuraava askel eteenpäin on, että puut metsähallinnon toimesta hakataan eri puutavaralajeiksi ja kuljetetaan teollisuus- ja liikekeskuksiin myytäväksi. Viimeinen menettely on tietysti valtiolle edullisim, koska sitä käyttäen saadaan kor-

5. Försäljning i små partier eller försäljning för hand.

I Forststyrelsens cirkulär av den 4. oktober 1906, vari för första gången utfärdats enhetliga bestämmelser angående försäljning för hand, påpekas, att genom försäljning för hand från statsskogarna huvudsakligast böra försäljas sådana skogsnyttigheter, som äro avsedda att fylla ortsbefolkningens kända husbehov av virke, eller vilkas utbekommande från skogen bör ske utan tidsutdräkt. Då det likväl var uppenbart, att försäljningen för hand erbjöd möjligheter såväl till ökning av statsverkets inkomster som till utförande av i forstligt avseende nödiga avverkningar, utgav Forststyrelsen den 13. maj 1919 ett nytt cirkulär angående försäljning för hand, vilket avsåg att av försäljningen för hand göra ett effektivt, tidsenligt försäljningssätt. Enligt detta cirkulär bör vid utförandet av försäljning för hand iakttagas avsättningsmöjligheterna inom reviren och deras olika delar. Å orter där primitiva förhållanden äro rådande och där avsättningen är tillfällig, förblir försäljningen fortsättningsvis beroende av, huruvida köpare infinna sig. Å orter med mera utvecklade förhållanden åter, där avsättningen är livligare och jämnare, utföres stämplingen och eventuellt till och med fällningen på forstförvaltningens föranstaltande lottvis, för att till salu utbjudas på byauktion och sedermera överbåtas åt köparen enligt tillståndsbevis. Det följande steget är ett ge-

Yhdistelmä vuonna 1920 luovutetusta käsikaupalla pystyyn myydystä puutavarasta. —

Tarkastuspäivä ja hoito- alue Inspektionsdagar och revir	Arvopuita — Timmerträd												Paperipuita, kaivospölk- puita Pappersved, gruvstolpar,			
	Tuoreita havupuita Friska barrträd			Kuivia havupuita Torra barrträd			Tuulenkaatoja ja maaliukoja Skelett och vind- fällen			Lehtipuita Lövräd			Havupuita Barrträd			
	kpl. stämmer	k-m ³ m ³ i. m.	Hinta, Smk. Pris, Fmk.	kpl. stämmer	k-m ³ m ³ i. m.	Hinta, Smk. Pris, Fmk.	kpl. stämmer	k-m ³ m ³ i. m.	Hinta, Smk. Pris, Fmk.	kpl. stämmer	k-m ³ m ³ i. m.	Hinta, Smk. Pris, Fmk.	kpl. stämmer	p-m ³ m ³ i. m.	k-m ³ m ³ i. m.	Hinta, Smk. Pris, Fmk.
Yhteensä Summa..	226 054	1 942 717	1 470 409: 13	42 130	544 228	178 854: 32	17 040	363 005	65 222: 55	3 712	1 408 594	54 036: 45	12 481	6338.00	182 590	68 619: 13

Huom. Taulukossa eri mittoja osoittavissa sarakkeissa samaa puutavaralajia osoittavat luvut eivät vastaa.
Anm. I tabellens kolumner för olika måttslag för samma trävaruslag upptagna siffror motsvara icke

keampia nettohintoja ja hakkuut voidaan sijoittaa ja järjestää metsänhoidon vaatimuksia silmällä pitäen.

Samalla kun täten käsikaupan tarkoitus ja luonne oli muutettu, oli myöskin poistettava käsikaupan kehittymistä estäneitä haittoja. Niinpä puheen alaisella kierto-
kirjeellä onkin huomattavasti laajennettu paikallisten metsänhoitovirkamiesten oikeutta myyntimääriin nähden. Samaten on siinä ostajien mukavuudeksi säädetty, että metsänhoitajien on laajoissa ja hajanaisissa hoitoalueissa oltava ilmoitettuina aikoina sopivilla keskuspaikoilla ostajien tavattavina sekä että käsikauppapuista etukäteen maksettava hinta voidaan suorittaa metsänhoitajalle, jotta ei ostajien sen vuoksi tarvitsisi tehdä eri matkaa metsäkasöörin luokse.

Käsityksen saavuttamiseksi käsikaupan laajuudesta ja rahallisista tuloksista viimeisenä kertomusvuonna, liitetään tähän yhdistelmä v. 1920 luovutetuista lupakirjoilla pystyyn myydyistä metsäntuotteista.

nom forstförvaltningens försorg låta upphugga olika slags trävaror, vilka forslas till försäljning vid industri- och affärscentra. Det sistnämnda förfaringssättet är självfallet för staten det förmånligaste, emedan på detta sätt de högsta nettopris kunna ernås och avverkningarna kunna placeras och ordnas med iakttagande av forstliga principer.

Samtidigt, som förhandförsäljningen sålunda förändrades såväl med hänsyn till avsikten därmed, som till dess natur, blev det även nödvändigt att avlägsna de olägenheter, vilka hindrat en vidare utveckling av denna försäljning. Genom ovan nämnda cirkulär har även de lokala forsttjänstemännens rätt till försäljning med avseende å försäljningspartierna betydligt utvidgats. Likaså har även för undvikande av tidsspillan och resor för köparen stadgats, att forstmästarna i vidsträckta revir eller där skogarna ligga långt avlägsna från varandra på uppgivna tider böra vara för köparen anträffbara på lämpliga centrala orter, ävensom att det pris, som i förskott skall erläggas vid försäljning för hand, kan erläggas åt forstmästaren, på det att köparen icke därför skulle vara tvungen att företaga en skild resa till forstkassören.

Nedanstående sammandrag giver en föreställning om omfånget av försäljningarna för hand under det sista berättelseåret samt utvisar de ekonomiska resultaten av desamma. Sammandraget omfattar under år 1920 på rot försälda skogsprodukter, utlevererade på grund av tillståndsbevis.

Sammandrag av under år 1920 medels handköp på rot försälda utlevererat virke.

kyjä, rulla- ja faneeri- y. m. s. rull- och fanérvirke m. m. d.				Poltto-, tervas- ja sysipuita Bränn-, tjär- och kolved		Päre-, aitas- y. m. s. puita Pärt- och gårdselvirke m. m. d.				Seipäitä, luokki- ja aisapuita, vaajoja ja keksinvarsia Störar, lokträd och fimmelstänger, spa- kar och båtshake- skaft				Vannepuita, puomivitsuja y. m. s. puita Tannbands- bomvidjeträd m. m. d.				Luovutetun puutavaran hinta yhteensä, Smk. Det utleverade virkets totalpris, Fmk.
Lehtipuita Lövtred				P.-m. ^s m ^s l. m.	Hinta, Smk. Pris, Fmk.	P.-m. ^s m ^s l. m.	k.-m. ^s m ^s f. m.	Hinta, Smk. Pris, Fmk.	P.-m. ^s m ^s l. m.	k.-m. ^s m ^s f. m.	Hinta, Smk. Pris, Fmk.	P.-m. ^s m ^s l. m.	Hinta, Smk. Pris, Fmk.	P.-m. ^s m ^s l. m.	Hinta, Smk. Pris, Fmk.			
stämmer	kpl.	P.-m. ^s m ^s l. m.	k.-m. ^s m ^s f. m.															
147	1 640.85	2 070.642	48 619.24	271 614.26	909 677. —	24 535	16 244.68	581.574	204 492.29	219 333	2 885.91	56 494.44	809 527	75 545.41	3 131 969.96			

toisiaan, vaan ovat eri tavalla mitattuja eri luovutuseriä.

n äro. på olika sätt uppmätta utlevereringspartier av samma trävaruslag.

c. Puutavaran hankinnat.

Vuonna 1897 ryhdyttiin ensimmäisen kerran toimenpiteisiin valtion rautateiden puutavaran tarpeen tyydyttämiseksi valtionmetsistä. Silloin nimittäin Rautatiehallitus kääntyi kirjelmällä Metsähallituksen puoleen ehdottaen, että Rautatiehallitus saisi vuosittain valmistaa valtionmetsistä esim. 200 000 kpl. ratapölkkyjä sekä ne polttopuut, jotka samalla voitaisiin valmistaa latvuksista, tuulenkaadoista, lahovikaisista rungoista y.m. Kun kuitenkin Senaatti Metsähallituksen esityksestä myönsi Metsähallitukselle oikeuden myydä valtion rautateille ratapölkkyjä vesiperäisiltä mailta ja tarkoitukseen sopivia viallisia puita kangasmailta sekä näiden yhteydessä poistettavia polttopuita latvuksista y.m., siis yleensä ainoastaan semmoisia puita, jotka ovat harvassa laajoilla alueilla, ei Rautatiehallitus katsonut voivansa ryhtyä tällaiseen kauppaan, sillä se katsoi, että siten kertyvien puutavaroiden hankintakustannukset tulisivat liian suuriksi. Sitävastoin pyysi Rautatiehallitus saada hakkuu-oikeuden niihin vuosilohkoihin, jotka Pällilän hoitoalueesta myytiin huutokaupalla, ja Senaatin hyväksyttyä esityksen Rautatiehallitus alkoikin jo vuonna 1898 hakkuun, saaden lisäksi oikeuden ostaa melkoiset määrät tuulenkaatamia puita Aureen ja Oriveden hoitoalueista. Kun „rautatiehakkuita” täten oli pienessä mittakaavassa saatu alkuun, antoi Senaatti kirjeellään 20/X 1898 Metsähallitukselle tehtäväksi laatia ehdotuksen, miten voitaisiin suuremmassa määrässä ruveta käyttämään valtionmetsien puuvarastoja valtion rautateiden puutavaran tarpeiden tyydyttämiseksi. Kun Metsähallitus, tehdessään esityksen Senaattille puumääristä, mitkä tähän tarkoitukseen lähivuosina voitaisiin käyttää, ehdotti, että hakkuut ja vedot olisi toimitettu metsänhoitovirkamiesten puolesta, mutta Rautatiehallituksen sen sijaan tulisi huolehtia

c. Anskaffningen av trävaror.

År 1897 vidtogos första gången åtgärder för statsjärnvägarnas förseende med erforderligt förråd av trävaror från statsskogarna. Då vände sig nämligen Järnvägsstyrelsen till Forststyrelsen med en skrivelse innefattande ett förslag att Järnvägsstyrelsen årligen finge ur statsskogarna uttaga virke för en mängd t. ex. 200 000 st. sleepers samt tillgodogöra sig den brännved, som härvid kunde huggas av toppar, vindfällan, skadade stammar m. m. Då Senaten emellertid på Forststyrelsens framställning medgav Forststyrelsen rätt att för statsjärnvägarnas behov sälja sleepers från sankmarker samt för ändamålet lämpliga, mindervärdiga träd från momarker ävensom i sammanhang härmed brännved från toppar m. m., eller i allmänhet endast sådana träd, som stå glest på vidsträckta områden, ansåg sig Järnvägsstyrelsen icke kunna inlåta sig på ett dylikt köp, emedan den ansåg att anskaffningskostnaderna för virket skulle bliva alltför stora. Däremot anhöll Järnvägsstyrelsen om rätt att avverka de årshyggen, vilka i Pällilä revir försålles på auktion och vidtog Järnvägsstyrelsen, sedan Senaten godkänt anbudet, redan år 1898 med avverkningen, varvid den tillika fick rättighet att inköpa betydliga kvantiteter vindfällan i Aure och Orivesi revir. Sedan „järnvägsavverkningar” sålunda i liten skala påbegynts, gav Senaten genom brev 20/X 1898 Forststyrelsen i uppdrag att uppgöra ett förslag, huru man i större skala kunde begynna utnyttja virkesförrådet i statsskogarna för tillfredsställelse av statsjärnvägarnas behov av trävaror. När Forststyrelsen vid insändandet av sin framställning till Senaten angående de virkespartier, som inom de närmast följande åren skulle kunna användas för detta ändamål, föreslog, att fällningen och släpningen skulle utföras genom

lauttauksista, ei Rautatiehallitus katsonut voivansa ehdotusta hyväksyä, katsoen tällaisen toiminnan olevan Rautatiehallituksen tehtävien ulkopuolella, jotapaitsi siltä kokonaan puuttui kokemusta.

Kuitenkin piti Senaatti suotavana, että valtionmetsistä hankittaisiin valtion rautateitä varten säännöllisesti vuosittain sekä polttopuita että muuta puutavaraa, jolloin hakkuu, kuljetus ja lauttaaminen oli toimitettava metsähallinnon toimesta, ja Senaatti antoi Metsähallitukselle määräyksen laatia ehdotuksen, mistä osista valtionmetsiä polttopuiden hankinta aluksi voisi tulla kysymykseen. Vaikka täten alkuun pannut hakkuut olivat vain vaatimattomia kohteita, olivat tulokset kuitenkin siksi tyydyttäviä, että ruvettiin ajattelemaan rautatiehakkuiden laajentamista, ja Senaatti asetti tammikuun 24. p:nä 1901 komitean asiaa valmistamaan. Tämän komitean mietintöä esiteltäessä päätti Senaatti lokakuun 9. p:nä 1902, että säännöllinen vuotuinen poltto- y. m. puutavaran hakkuu rautateiden tarpeiksi on järjestettävä metsähallinnon toimesta sopivasti sijaitsevista valtionmetsistä ja antoi Metsähallitukselle asiaa koskevat määräykset. Tämän Senaatin määräyksen nojalla Metsähallitus vuonna 1903 ryhtyi hankkimaan rautateille sekä polttopuita, ratapölkkyjä y. m. että myöhemmin v. 1905 perustetulta Siuron sahalaitekselta myöskin sahattua puutavaraa. Tämän ajankohdan jälkeen on metsänhoitolaitoksen vakinaiseen menosääntöön otettu tarpeellisia määrärahoja näitä hakkuita varten. Tällä tapaa aloitettuna ovat metsähallinnon hankinnat sitten jatkuneet säännöllisesti eri suuruisina, ja on niissä kertyneitä puutavaroita, joita alkuvuosina luovutettiin ainoastaan valtion rautateille, myöhempinä

forsttjänstemännens försorg, men Järnvägsstyrelsen i stället skulle ombesörja flottningarna; ansåg sig Järnvägsstyrelsen icke kunna godkänna förslaget, enär denna verksamhet stode utanför Järnvägsstyrelsens verksamhetsområde, varförutom densamma fullständigt saknade erfarenhet härutinnan.

Emellertid ansåg Senaten önskvärt, att ur statsskogarna för statsjärnvägarnas räknings regelbundet årligen skulle anskaffas såväl brännved som andra trävaror, varvid fällning, släpning och flottning skulle utföras på föranstaltande av forstförvaltningen, och gav Senaten åt Forststyrelsen i uppdrag att uppgöra ett förslag innehållande uppgifter om, ifrån vilka delar av statsskogarna anskaffningen av brännved till en början skulle kunna komma i fråga. Ehuru de sålunda påbörjade avverkningarna endast voro anspråkslösa experiment, voro resultaten likväl så tillfredsställande, att man började tänka på en utvidgning av järnvägsavverkningarna, och Senaten utsåg den 24. januari 1901 en kommitté för att förbereda ärendet. Vid föredragning av ett av denna kommitté utarbetat betänkande, beslöt Senaten den 9. oktober 1902 att regelbunden årlig avverkning av brännved och andra trävaror för järnvägarnas behov skulle utföras på föranstaltande av forstförvaltningen i lämpligt belägna statsskogar och erhöill Forststyrelsen förordnande i saken. Med stöd av detta senatsbeslut påbörjade Forststyrelsen år 1903 anskaffandet åt järnvägarna av både brännved, sleepers m. m. och senare från den år 1905 inrättade Siuro såginrättning även sågade trävaror. Efter denna tid har även i forstförvaltningens ordinarie utgiftsstat upptagits erforderliga anslag för dessa avverkningar. Från denna begynnelse hava forstförvaltningens anskaffningar sedan fortfarit regelbundet i olika stor omfattning, och hava

vuosina myyty myöskin muille valtion laitoksille sekä yksityisille.

Alku suurempaan hankintatoimintaan muille valtionlaitoksille lähti varsinaisesti kuitenkin vasta keväällä 1915, jolloin Senaatin siviilitoimituskunta kirjeellä kesäkuun 1. päivästä asetti komitean tekemään ehdotusta keskushallotarhan perustamisesta Helsinkiin, josta halkotarhasta kaikki Helsingissä olevat valtion laitokset saisivat polttopurunsa. Komitea sai mietintönsä valmiiksi syyskuun 25. p:nä 1915, missä mietinnössään komitea totesi, että Helsingissä valtion laitoksille tarvittaisiin vuosittain 15 000 metrisyltä halkoja, sekä ehdotti, että hankinnan johto uskottaisiin jollekulle Metsähallituksen virkamiehelle, ja että tarvittavat halkomäärät oli etupäässä hankittava lähellä Helsinkiä olevilta valtionmailta, varsinkin kun sotilas- ja siviilikunnan virkatalojen metsät vuoden 1915 alusta olivat tulleet Metsähallituksen hoitoon, mutta että myöskin yksityisiltä toistaiseksi, siksi kun hankinnat oli ehditty järjestää, oli ostettava halkoja. Vielä ehdotti komitea, että sille halkoliikkeestä aiheutuvia menoja varten myönnettäisiin Smk. 150 000:— sekä että se saisi periä asianomaisilta valtion laitoksilta maksun luovutetuista haloista ja käyttää kertyneitä varoja liikkeen jatkamiseen. Senaatti hyväksyi lokakuun 20. p:nä 1915 komitean ehdotukset, mutta myöhemmin komitea ehdotti samana vuonna antamassaan mietinnössä, että halkojen hankinta vuoden 1916 alusta kokonaan siirrettäisiin Metsähallitukselle, minkä ehdotuksen Senaatti tammikuun 11. p:nä 1916 hyväksyi.

Puutavaroiden hankinta valtionmetsistä on vuosien kuluessa kehittynyt yhä suuremmaksi liikkeeksi, käsittäen myöhempinä vuosina, sen sijaan että alkuaikoina hak-

av dessa trävaror, vilka till en början endast utlevererades till statens järnvägar, under senare år försålts även till andra statsinrättningar samt åt enskilda personer.

Början till en mera betydande anskaffningsverksamhet för övriga statsinrättningars behov gjordes egentligen likväl först på våren år 1915, då Senatens civilexpedition genom brev av den 1. juni tillsatte en kommitté för uppgörande av förslag till inrättande av en centralvedgård i Helsingfors, från vilken vedgård alla i Helsingfors befintliga statsinrättningar skulle erhålla brännved. Kommittén fick sitt utlåtande färdigt den 25. september 1915, i vilket utlåtande kommittén påvisade, att för de i Helsingfors befintliga statsinrättningarna årligen skulle behövas 15 000 meterfamnar ved, samt föreslog att anskaffningen skulle ombetras någon av Forststyrelsens tjänstemän ävensom att den erforderliga vedmängden främst skulle anskaffas från nära Helsingfors befintliga statssmarker isynnerhet då militie- och civilstatens boställsskogar från och med år 1915 kommit under Forststyrelsens vård, men att även från privatpersoner tillsvidare ved skulle inköpas, till dess anskaffningen hunnit ordnas. Vidare föreslog kommittén att åt densamma för av vedanskaffningen härrörande utgifter skulle beviljas Fmk. 150 000:— samt att den av resp. statsinrättningar finge kräva betalningen för den levererade veden samt använda de sålunda hopbrakta medlen för rörelsens fortsättande. Senaten godkände den 20. oktober 1915 kommitténs förslag, men senare föreslog denna i ett samma år avgivet betänskande att vedanskaffningen fr. o. m. år 1916 helt och hållet skulle överlämnas åt Forststyrelsen, vilket förslag Senaten den 11. januari 1916 godkände.

Trävaruanskaffningen från statsskogarna har under årens lopp utvecklats till en allt större rörelse, omfattande under senare år, i stället för att under den första tiden

kuutettiin melkein pä yksinomaan halkoja ja ratapölkyjä, myöskin monenlaisia muita puutavaroita. On nimittäin osoittautunut mahdolliseksi ajan pitkään hankkia tarvittavia halkomääriä valtionmetsistä yksinomaan kasvatus- ja vikanaisten puiden hakkuilla, kuten alun pitäen oli tarkoitus, vaan on ollut pakko myöskin toimittaa uudistushakkauksia hakkuukypsissä metsissä, jolloin paljon sellaisiakin puita on tullut poistettaviksi, joita ei ole kannattanut teettää haloiksi ja ratapölkyiksi. Noudatettaessa sitä periaatetta, että kukin puu on valmistettava arvokkaimmaksi puutaralajiksi onkin hakkuutuloksien joukkoon tullut huomattavia määriä hiomopuita, propseja, faneri-, rulla- ja tulitikkupuita sekä sahatukkeja, joita valtion laitokset eivät tarvitse lainkaan, tai ainakin hyvin vähän.

Metsähallituksen eri vuosina luovuttamat halkomäärät käyvät selville seuraavasta taulukosta.

nästan enbart ved och sleepers avverkades, även mångahanda andra trävaror. Det har nämligen visat sig omöjligt att med tiden anskaffa behövliga vedmängder från statens skogar enbart genom utgallrings- och rensningshygge samt genom avverkning av skadade träd, såsom ifrån början åsyftats, utan har man varit tvungen att även föranstalta förnygringshyggen i mogna skogar, varvid även en mängd sådana träd avlägsnats, vilka det ej lönat sig att använda till ved och sleepers. Enligt grundsatsen att av varje träd bör tillverkas det värdfullaste slag av trävara, finnes även bland hyggesavkastningen ansevärda mängder slipved, props-, fanér-, rull- och tändsticksvinke ävensom sågtimmer, varav statsinrättningarna alls icke, eller åtminstone mycket litet, hava behov.

De av Forststyrelsen under olika år levererade beloppen av brännved framgå av följande tabell.

Vuosi — År	Luovutettu halkomäärä, p.-m ³ — Levererad brännved, m ³ l. m.			
	S. V. R. Åt F. S. J.	muille valtion laitt. ¹⁾ Åt övriga statsinrätt. ¹⁾	yksit. Åt enskilda	yhteensä summa
1903	41 075	—	—	41 075
1904	104 373	—	—	104 373
1905	91 850	—	—	91 850
1906	97 013	—	—	97 013
1907	102 100	—	—	102 100
1908	115 094	—	—	115 094
1909	182 786	—	—	182 786
1910	211 961	—	—	211 961
1911	271 694	—	—	271 694
1912	223 734	8 172	—	231 906
1913	271 956	8 917	—	280 873
1914	121 184	6 452	2 927	130 563
1915	133 596	33 341	11 950	178 887
1916	1 060 261	240 583	18 937	1 319 781
1917	1 351 777	266 150	10 258	1 628 185
1918	581 001	222 889	41 721	845 611
1919	285 902	324 288	217 519	827 709
1920	155 974	258 635	139 776	554 385

Metsähallinnolla on hankintatoiminnassaan ollut useitakin vaikeuksia voitettavanaan. Kun hankintoihin valtionrautateiden

Forstförvaltningen har i sitt anskaffningsarbete haft en mängd svårigheter att övervinna. När man först började med an-

¹⁾ Tähän sisältyvät myöskin ne puumäärät, jotka Metsähallituksen hankintatoimisto on luovuttanut Metsähallituksen polttopuutoimistolle (halkovarastolle) edelleen toimitettavaksi kuluttajille. — Häri ingå även de vedmängder, vilka Forststyrelsens anskaffningsbyrå utlevererat till Forststyrelsens brännvedsbyrå (vedförråd) för att vidare befordras till konsumenterna.

tarpeiksi ensin ryhdyttiin, ei niillä metsänhoitajilla, joiden tehtäväksi töiden suorittaminen tuli, ollut minkäänlaista kokemusta, sillä aikaisemmin oli valtionmetsien puuvarastojen hyväksikäyttäminen ollut yksinomaan kannoltamyönnin varassa. Tämän lisäksi tuli vielä, että hoitoalueiden metsänhoitajat hyvin västenmielisesti ryhtyivät johtamaan metsähallinnon omia hankintahakkuita, koska ne pakottivat metsänhoitajaa matkustamaan paljon enemmän kuin muut hoitoalueen työt. Koska hänelle matkustuksista tuleva korvaus sisältyi palkkaan kiinteänä summana, oli hänelle niin ollen rahallisesti sitä epäedullisempaa mitä enemmän hän joutui matkustelemaan. Tämä epäkohta, joka sota-aikana, elinkustannusten noustessa paljon nopeammin kuin mitä palkat nousivat, kävi aivan sietämättömäksi, saatiin korjatuksi, kun Senaatti marraskuun 19. p:nä 1918 hyväksyi Metsähallituksen esityksen, että hoitoalueen metsänhoitajille saataisiin maksaa matkustussäännön mukaista korvausta heidän virkamatkoistaan, mikä uudistus astui voimaan tammikuun 1. p:nä 1919 lähtien.

Hankintatöiden laajentuessa alkoi niiden hoitaminen kuitenkin vaatia hoitoalueen metsänhoitajilta enemmän aikaa, kuin hoitoalueen muut työt olisivat sallineet. Tätä seikkaa koetettiin auttaa määräämällä hoitoalueisiin, missä suurempia hankintatöitä toimitettiin, avustavia metsäkonduktöörejä, jotka viime vuosina heidän saavutettuaan kokemusta näissä töissä on määrätty, etupäässä virkatalohoitoalueisiin, yksinomaan hankintatöiden johtajiksi, jolloin he ovat olleet suoraan Metsähallituksen alaisia. Nämä hankintametsänhoitajat saivat kuitenkin pitkän aikaa ainoana palkkionaan matkustussäännön määräämän päivärahan, mikä varsinkin sota-aikana, ollen alhaisempi kuin tavallisten työmiesten päiväansio ja etenkin Keski- ja Etelä-Suomen hajanaisissa hoitoalueissa, joissa matkustaminen rautateillä ja höyrylaivoissa, käynnit kaupungeissa y. m. tekevät elinkustan-

skaffningar för statsjärnvägarnas behov, hade de forstmästare, vilka fingo sig ombetrott utförandet av dessa arbeten, icke någon erfarenhet, ty förr hade utnyttjandet av statsskogarnas virkesförråd bestått enbart i försäljning av ståndskog. Härtill kommer ännu att revirforstmästarna mycket motvilligt åtog sig ledningen av forstförvaltningens egna anskaffningsavverkningar, emedan dessa arbeten tvungo forstmästaren att företaga mycket mera resor än revirets övriga arbeten fordrade. Då ersättningen för resekostnaderna ingingo i avlöningen med en bestämd summa, var det för honom ofördelaktigare ju mera han reste. Detta sakförhållande, vilket under krigstiden, då levnadskostnaderna ökades mycket hastigare än lönerna stego, blev alldeles olidligt, ordnades, då Senaten den 19. november 1918 godkände Forststyrelsens förslag att revirforstmästarna skulle för tjänsteresor få ersättning enligt resereglementet, vilken reform trädde i kraft den 1. januari 1919.

Vid anskaffningsarbetenas vidare utveckling började emellertid dessa arbeten inkräkta på revirforstmästarnes tid mera än revirets övriga arbeten skulle tillåtit. Detta missförhållande sökte man avhjälpa genom att till de revir, där större anskaffningsarbeten utfördes, förordna biträdande forstkonduktörer, vilka på senare år, sedan de vunnit någon erfarenhet i dessa arbeten, förordnats huvudsakligast till boställsreviren i och för ledningen av dessa anskaffningsarbeten, varvid de varit direkt underlydande Forststyrelsen. Dessa anskaffningsforstmästare erhöles likväl i långa tider såsom arvode endast dagtraktamente enligt resereglementet, vilket arvode, som var mindre än vanlig ambetares dagspenning, särskilt under krigstiden isynnerhet i mellersta och södra Finlands spridda revir, där järnvägs- och ångbåtsresorna, stadsbesöken m. m. fördyra levnadsförhållandena, befanns vara

nukset kalliiksi, osoittautui aivan riittämättömäksi. Tämän johdosta olikin sangen tavallista, että hankintametsänhoitajat, sikäli kuin he saavuttivat kokemusta metsähallinnon hankintatoissa, alkoivat siirtyä yksityisliikkeiden palvelukseen, missä on ollut runsaasti hyväpalkkaisia toimia tarjona. Täten joutui metsähallinto maksamaan nuorien metsänhoitajien oppirahat saamatta nauttia opin tuloksista. Tässäkin saatiin aikaan parannus, kun Valtioneuvosto Metsähallituksen esityksestä marraskuun 19. p:nä 1919 oikeutti Metsähallituksen maksamaan hankintain johtajille, paitsi matkustussäännön mukaista matkakorvausta todellisilta matkapäiviltä, hankintansa mukaan 400—1 500 markan suuruisen kuukausipalkkion, jonka suuruus riippuu heidän taidostaan ja kokemuksestaan sekä siitä, kuinka vaativia töitä heille voidaan uskoa. Kirjelmässä joulukuun 9. päivästä 1920 esitti Metsähallitus yhä kallistuneiden elinkustannusten vuoksi palkkion ylimmän rajan korotettavaksi Smk:aan 2 500:—, mutta Valtioneuvosto myönsi päätöksellään joulukuun 20. p:ltä 1920 kuitenkin vain Smk. 2 000:—.

Hankintatoiminnan johtoa varten ei Metsähallituksessa aikaisemmin ollut erityistä virkailijaa. Vasta v. 1909 asetettiin Metsähallitukseen ensimmäinen erityinen virkailija tällaisia tarkoituksia varten, ylimääräinen esittelijä, ja v. 1911 hänen rinnalleen avustava metsänhoitaja. Vuonna 1912 muutettiin ylimääräinen esittelijän toimi vakinaiseksi ja viran haltija kolmanneksi metsäinsinööriksi. Vuonna 1915 otettiin lisäksi kasööri ja vuoden 1918 alusta on ollut sitäpaitsi toinen avustava metsänhoitaja. Huomattava kuitenkin on, että edellä mainittu virkakoneisto sai alkunsa oikeastaan metsähallinnon sahalaitoksien takia, ja että näillä virkamiehillä siis Metsähallituksessa ei suinkaan ollut huolehdittavana ainoastaan metsähallinnon puutavaran hankinnat, vaan koko Metsähallituksen liiketoi-

alldeles otillräckligt. I följd härav hände det också ofta, att anskaffningsforstmästarna, sedan de fått någon erfarenhet i forstförvaltningens anskaffningsarbeten, övergingo i tjänst till enskilda affärer, där välavlönade befattningar ofta stodo till buds. Härigenom kom forstförvaltningen att få betala de unga forstmästarnes lämpningar utan att få njuta av följderna av det de lärt sig. Även härutinnan ernåddes en förbättring, då Statsrådet, på framställning av Forststyrelsen den 19. november 1919 berättigade Forststyrelsen att erlagga åt ledarna av anskaffningarna förutom enligt resereglementet fastställd ersättning för verkliga resedagar ett månatligt arvode av 400 à 1 500 mark enligt prövning, beroende av forstmästarnes skicklighet och erfarenhet samt därav, huru fordrande arbeten åt dem kunnat anförtros. I skrivelse av den 9. december 1920 föreslog Forststyrelsen, med hänsyn till de allt fortfarande stegrade levnadskostnaderna, att arvodets övre gräns skulle höjas till Fmk. 2 500:—, men fastställde Statsrådet, genom beslut av den 20. december 1920, likväl arvodet till endast Fmk. 2 000:—.

För ledningen av anskaffningsverksamheten hade i Forststyrelsen tidigare icke funnits någon särskild tjänsteman. Först år 1909 tillsattes i Forststyrelsen för detta ändamål den första tjänstemannen, en extra föredragande och år 1911 dänjämte en biträdande forstmästare. År 1912 ombildades denna extra föredragandetjänst till ordinarie tjänst och dess innehavare blev den tredje forstingenjören. År 1915 autogs ännu en kassör och från ingången av år 1918 anställdes därjämte en annan biträdande forstmästare. Man bör likväl beakta att ovannämnda tjänstemannapersonal egentligen fick sitt upphov till följd av forstförvaltningens sagnrättningar, samt att dessa tjänstemän således i Forststyrelsen ingalunda endast hade att ombestyrja forstförvaltningens anskaffningar av trävaror,

minta, siis sahat, halkolaitokset, varsinaiset puutavarain hankintatyöt ja vieläpä halkojen jakelu kuluttajille. Kun tämän virkamiehien, pystyäkseen yksityiskohtia myöten hallitsemaan koko metsähallinnon laajan liiketoiminnan eri puolia ja ollakseen niistä alituisesti selvillä, on sitä varten täytynyt tehdä ahkeraan tarkastusmatkoja ei ainoastaan metsähallinnon kolmelle sahalaitykselle ja yhdeksälle halkolaitokselle sekä halkotarhoihin ja muille varastopaikoille vaan myöskin kautta maan hajaantuneille hakkuu- ja vedätyspaikoille, sekä ennättää valvoa lauttauksia, johtaa liikkeen kirjanpitoa, laatia kannattavaisuuslaskelmia sekä toimitetuista että uusista yrityksistä, on selvää, että tämä virkakoneisto on ollut aivan riittämätön. Asia kuitenkin parani, kun v. 1918 metsähallinnon hankintatöiden johtoa varten Metsähallitukseen saatiin erityinen hankintatoimisto, johon kuuluu johtaja ja apulaisjohtaja, mitkä toimet saatiin täytetyiksi vuoden 1918 lopulla. Nyt voitiin ruveta odottamaan, että ne tehtävät hankintatöiden johdossa, jotka kuuluvat Metsähallitukselle, voitaisiin saada tyydyttävästi suoritetuiksi. Vaikkakin hankintatoimisto näin vuoden 1918 lopussa sai lisävoimia, joilla voitiin ajatella alkaa Metsähallituksessa pitää m. m. sellaista varastokirjanpitoa, jonka avulla aina oltaisiin selvillä kunkin eri hankinnan kulusta ja tuloksista, ei vielä vuoden 1919 aikanakaan saatu tätä varastokirjanpitoa tyydyttävälle kannalle, vaan esiintyi vielä v. 1919 paljon sellaisia aikaisemmin aloitettuja hankintoja, joiden alkuvaiheista ei enää voitu saada täyttää selvyyttä, ja joiden varastokirjanpitoakin sen vuoksi jäi epätäydelliseksi. Sen takia niistä ei enää voida saada täysin tarkkaa tilastoakaan.

utan hela Forststyrelsens affärsverksamhet, således sågarna, vedinrättningarna, de egentliga vedanskaffningsarbetena samt även vedens utdelning åt förbrukarna. När denna tjänstemannapersonal, för att i detalj kunna övervaka forstförvaltningens hela affärsverksamhet och dess olika grenar samt för att alltid hava klart för sig förhållandena inom desamma, för detta ändamål varit tvungen att ofta göra inspektionsresor icke allenast till forstförvaltningens tre såginrättningar och nio vedsågar samt vedgårdar och övriga upplagsplatser, utan även till de över hela landet spridda avverkings- och utdrivningsplatserna, samt för att övervaka flottningar, leda bokföringen, uppgöra rentabilitetskalkyler för redan slutförda och nya företag, är det självklart, att denna tjänstemannapersonal varit alldeles otillräcklig. Detta sakförhållande blev även avhjälpt, då i Forststyrelsen år 1918 i och för forstförvaltningens anskaffningsarbeten inrättades en särskild anskaffningsbyrå med en chef och biträdande chef, vilka befattningar blevo besatta mot slutet av år 1918. Nu kunde man börja vänta sig att de arbeten vid ledningen av anskaffningsverksamheten, vilka ankommo å Forststyrelsen, skulle kunna fås nöjaktigt utförda. Men ehuru väl anskaffningsbyrån sålunda i slutet av år 1918 fick ökade arbetskrafter, med vilkas tillhjälp man kunde tänka sig i Forststyrelsen införd bl. a. en sådan bokföring över förråden, varigenom förloppet och resultatet av varje anskaffning alltid kunde inhämtas, var det icke ännu under år 1919 möjligt att få denna bokföring över förråden ordnad på ett tillfredsställande sätt, utan förefunnos ännu under detta år många sådana tidigare påbörjade anskaffningar, om vilkas föregående skeden man icke mera kunde få full klarhet, och vilkas bokföring därför blev ofullständig. Härav följer, att man icke heller numera kan få fullt tillförlitlig statistik angående dessa anskaffningar.

Valtion laitoksille luovutettujen puutavarain hinnoittelusta, joka kuten mainittu aikaisempina vuosina koski ainoastaan luovutuksia valtion rautateille, oli Senaatti määrännyt lokakuun 9. p:nä 1902, että metsähallinto kaikista puista, jotka valtionmetsistä hakattiin, oli oikeutettu perimään 75 % kulloinkin paikkakunnalla vallitsevasta pystypuiden hinnasta sekä sen lisäksi todelliset kustannukset puiden hakkuusta, valmistuksesta ja kuljetuksesta. Tämä määräys on Senaatin kirjeellä joulukuun 17. p:ltä 1913 muutettu sellaiseksi, että metsähallinnolla on oikeus kaikesta puutavarasta, joka valtionmetsistä metsähallinnon toimesta hakataan valtion rautateitä varten, laskea hyväkseen hankintakustannusten lisäksi täysi luovutusajana paikkakunnalla käypä pystyssä olevien puiden hinta ilman minkäänlaista alennusta. Tätä määräystä ei todellisuudessa kuitenkaan ole koskaan noudatettu, vaan on, vaikkakin tätä määräystä noudattaen kaikki riski hankintain epäonnistuksessa siten siirtyisi metsähallinnolta ostajalle, aina seurattu valmiiksi hankittu tavaran markkinahintoja. Aivan viime vuosina on käytännössä johduttu siihen, että Metsähallitus ilmoittaa Rautatiehallitukselle ne halkomäärät, jotka Metsähallituksella varastopaikoilla on luovutettavana sekä niiden hinnan. Jos ei Rautatiehallitus, joka tavallisesti tarkastuttaa puutavarat, tarjota niistä kovin paljon huokeampia hintoja kuin mitä Metsähallitus arvioi yksityisiltä voivansa saada, syntyy kauppa. Muussa tapauksessa myy Metsähallitus puunsa enimmäen tarjoavalle. Samaa menettelytapaa on noudatettu muillekin valtion laitoksille puutavaraa hankittaessa; valtion laitokset ovat, mikäli ne ovat voineet saada yksityisiltä hankkijoilta yhtä edullisesti tai edullisemmin puutavaraansa, ostaneet ne näiltä. Sekä vuoden 1910 komitea että Valtioneuvoston päätöksellä maaliskuun 9. p:ltä 1920 valtion tarveaineiden ostoja ja hankintoja järjestämään asetetun

Vad åter prisen beträffar för de åt statsinrättningarna levererade trävarorna, vilket, såsom tidigare omnämnts, till en början gällde endast leverans för statsjärnvägarnas behov, hade Senaten den 9. oktober 1902 förordnat att forstförvaltningen för allt det virke, som i statsskogarna avverkades, var berättigad att debitera 75 % av de på resp. orter gångbara prisen för ståndskog med tillägg av de verkliga kostnaderna för trädens fällning, bearbetning och försling. Denna bestämmning har genom Senatens brev av den 17. december 1913 så tillvida förändrats, att forstförvaltningen har rätt att för alla trävaror, som i statsskogarna på föranstältande av forstförvaltningen avverkas för statsjärnvägarnas behov, räkna sig till godo, förutom anskaffningskostnaderna, fullt pris enligt det på orten gångbara priset för ståndskog utan någon som helst nedsättning. Denna bestämmning har i själva verket aldrig tillämpats, utan har alltid — ehuru väl med iakttagande av densamma all risk vid anskaffningens möjliga misslyckande härigenom skulle drabba köparen — den färdigt anskaffade varans marknadspris följts. Under de senaste åren har man i praktiken kommit därhän, att Forststyrelsen underlättar Järnvägsstyrelsen om de vedpartier, som den förstnämnda på upplagsplatserna har att leverera ävensom deras pris. Om icke Järnvägsstyrelsen, vilken vanligen låter undersöka trävarorna, för desamma erbjuder mycket lägre pris än de som Forststyrelsen anser sig kunna erhålla av enskilda personer, uppstår köp. I annat fall försäljer Forststyrelsen sin vara åt den mestbjudande. Samma förfaringssätt har även följts vid anskaffning av trävaror åt andra statsinrättningar. Statsinrättningarna åter hava, då de av enskilda anskaffare kunnat få lika fördelaktigt eller fördelaktigare sina trävaror, köpt dem av dessa. Genom beslut av den 9. mars 1920 hade Statsrådet utsett en kommitté för inköp och an-

neuvottelukunnan alakomitea, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus puutavaran hankintojen järjestämisestä valtion laitosten tarpeiksi, ovat todenneet, että Metsähallituksen valtion rautateille hankkimien polttopuiden hinnat ovat suurimmaksi osaksi olleet halvempia kuin mitä Rautatiehallitus samoina vuosina ja samoilla paikoilla on maksanut yksityisille ja ainoastaan pieni osa on ollut suunnilleen saman hintaisia. Samoin mainitut komiteat ovat todenneet, että epäonnistuneita hankintoja on pidettävä harvinaisina poikkeuksina, sekä että muut valtion laitokset ovat sotavuosien polttopuupulan aikana saaneet Metsähallitukselta polttopuunsa huomattavasti markkinahintoja halvemmalla.

Hankintain v. 1902 alkaessa ei Metsähallituksella ollut mitään puiden kuljetukseen tarpeellisia apuneuvoja. Vuosien kuluessa se on kuitenkin hankkinut tarpeellista uittokalustoa sekä myöskin puutavaraan laivausta varten aluksia. Hankintatoimiston töissä on Metsähallituksella jo pitkään alkaa ollut 1 hinaaja-alus ja 10 lotjaa Näsijärven vesistössä, ja v. 1920 ostettiin 1 hinaaja-alus ja siirrettiin 8 ennen Kevätniemen sahalaiteksella ollutta lotjaa toimitamaan halkojen kuljetuksia Suomen- ja Pohjanlahdella. Sitäpaitsi tehdään vuosittain useitten kymmenien laivurien kanssa laivaussopimuksia Metsähallituksen halkojen kuljettamisesta, kulutuspaikoille eri osiin maata. Omia hevosia on Metsähallituksen myöskin ollut pakko hankkia. Niiden luku nousi v. 1917 yli 200, mutta viime vuosina, kun urakkahevosia on paremmin ollut saatavissa, on omien hevosten lukumäärä vähennetty ja omia hevosia käytetty pääasiassa valtateiden aukiajamiseen, teiden vesittämiseen, ruokatarpeiden kuljettamiseen, virkamatkoihin ja yleensä sellaisiin töihin, joihin täytyisi ottaa hevosia päiväpalkoilla, mikä etenkin viime

skaiffning av material för staten. Såväl den underavdelning av denna, vilken fått i uppdrag att uppgöra förslag till ordnandet av anskaffningen av trävaror för statens behov, som även kommittén från år 1910, hava konstaterat, att prisen på den av Forststyrelsen för statsjärnvägarnas behov anskaffade veden till största delen varit billigare, än vad Järnvägsstyrelsen under samma år och på samma orter betalat åt enskilda personer, samt att endast en ringa del erhållits för ungefär samma pris. Likaså hava förenämnda kommittéer funnit, att misslyckade anskaffningar ytterst sällan förekommit samt att övriga statsinrättningar under tiden för vedbristen under krigsåren hava fått sin ved av Forststyrelsen till betydligt lägre pris än dåvarande marknadspris.

År 1902, då anskaffningarna påbörjades, hade Forststyrelsen icke några lämpliga transportmedel för forsling av ved. Under årens lopp hava likväl anskaffats nödiga flottningstillbehör ävensom farkoster för transport av trävaror. I anskaffningsbyråns arbeten har Forststyrelsen redan länge å Näsijärvi vattendrag haft 1 bogserbåt och 10 pråmar, och år 1920 inköptes en bogserbåt samt överfördes från Kevätniemi såginrättning 8 pråmar för vedtransporter till Finska och Bottniska viken. Därjämte uppgöras årligen överenskommelser med flere tiotal skeppare angående transport av Forststyrelsens vedpartier till olika delar av landet. Forststyrelsen har även varit tvungen att anskaffa sig egna hästar. År 1917 översteg hästarnas antal 200, men under de senaste åren, då det åter varit lättare att få hästar i betingsarbete, har antalet egna hästar minskats och mest använts till uppkörande av basvägar, för övervattning av vägar, för transport av livsmedel, för tjänsteresor och i allmänhet vid sådana arbeten, till vilka man annars fått lov att taga häst per dagspenning, vilket särskilt under de senaste

vuosina on osoittautunut liian kalliiksi. Varsinaisissa urakkatöissä ei omien hevosten pitäminen olekaan näyttäytynyt edullisemmaksi, mutta mainitunlaisissa töissä ne ovat tulleet tuntuvasti halvemmiksi. Sitäpaitsi työt saadaan aina paremmin käyntiin, kun omat hevoset esim. pyryilman jälkeen ensimmäisinä ajavat tiet auki, ja saavat siten urakkahevosetkin liikkeelle. Ajopalkkojen määrittämisessäkin omilla hevosilla on merkityksensä, kun työn teettäjää voi siinä tapauksessa, että työtä on vaikea saada kohtuuhinnoilla käyntiin, aina vedota siihen, että pannaan omat hevoset ajamaan.

Metsähallituksen omilla aluksillaan toimittamista laivaustoista, jotka aikaisemmin olivat Kurun hoitoalueen metsänhoitajan johdossa varsinaisten hoitoalueiden ohessa, mutta vuodesta 1919 alkaen ovat olleet erityisen hankintatoimien johdossa toimineen metsänhoitajan huolehdittavina, esitettyköön seuraavat tiedot.

Näsijärven vesistön laivaustyyt.

V. 1919 laivattu 82 882.5 m³ halkoja ja 1 519 kpl. ratapölkkyjä (5.4 kpl. ratapölkkyjä lasketaan vastaavan 1 m³ halkoja). Haloista on 3 547 m³ lisäksi lastattu rautatievaunuun. — Koko laivattu puumäärä oli 83 164.5 m³.

V. 1920 laivattu 70 709 m³ halkoja, 2 347 kpl. ratapölkkyjä, 51 kpl. hirsiiä ja 46 kpl. parruja. Haloista on 12 152 m³ lisäksi lastattu rautatievaunuun ja 18 420 m³ sekä lastattu rautatievaunuun että pantu varastoon. — Koko laivattu puumäärä oli 71 218.5 m³.

Ären visat sig vara alltför kostsamt. I egentliga betingsarbeten har användandet av egna hästar icke befunnits vara fördelaktigt, men har däremot deras användande i de förnämnda arbetena ställt sig betydligt billigare. Dessutom är det mycket lättare att få arbetena i gång, då egna hästar t. ex. efter ett yrväder till först köra upp vägarna, och därigenom fås även betingshästarna i rörelse. Även vid bestämmandet av prisen för körskor äro de egna hästarna av stor betydelse, när arbetsgivaren i det fall att det är svårt att få ett arbete utfört till måttligt pris, alltid har den utvägen att låta verkställa arbetet med endast egna hästar.

De med Forststyrelsens egna båtar verkställda skeppningsarbetena, vilka förut ledades av forstmästaren i Kuru revir vid sidan av de egentliga revirarbetena, men ända sedan år 1919 varit ombetrodda åt en särskild för ledningen av anskaffningsarbetena anställd forstmästare, framgå ur följande framställning.

Näsijärvi vattendrags skeppningsarbeten.

År 1919 skeppats 82 882.5 m³ ved och 1 519 st. sleepers (5.4 st. sleepers beräknas motsvara 1 m³ ved). Av veden är 3 547 m³ sedermera lastad i järnvägsvagn. — Hela skeppningsmängden var 83 164.5 m³.

År 1920 skeppats 70 709 m³ ved, 2 347 st. sleepers, 51 st. timmer och 46 st. sparrar. Av veden är 12 152 m³ sedermera lastad i järnvägsvagn och 18 420 m³ både lastad i järnvägsvagn och lagd i upplag. — Hela skeppningsmängden var 71 218.5 m³.

Kustannukset. — Kostnader.

	V. 1919 — År 1919		V. 1920 — År 1920	
	Yhteensä, Smk. Summa, Fmk.	Yksiköitä, Smk. Per enhet, Fmk.	Yhteensä, Smk. Summa, Fmk.	Yksiköitä, Smk. Per enhet, Fmk.
Proomuun lastaus ja satamamaksut — Lastningen i pråm och hamnavgifter	120 514: 81	1: 50	155 933: 53	2: 19
Lastaus rautatievaunuun — Lastningen i järnvägsvagn	5 320: 50	1: 50	86 539: 05	2: 83
Varastoonpanokustannukset — Kostnader för lag- gande i upplag	—	—	52 357: 32	2: 84
Laivamiesten palkat ja laivain tarveaineet — Besätt- ningens löner och båtarnas material	81 841: 15	—: 98	131 269: 09	1: 84
Laivaston korjaus- ja kunnossapitokustannukset — Flottiljens underhålls- och remontkostnader	58 219: 87	—: 70	84 685: 68	1: 19
Kustannukset yhteensä — Summa kostnader	265 896: 33	3: 20	510 784: 67	7: 17

Puutavarat on laivattu Aureen, Kurun, Nerkoon, Virtain hoitoalueista, Siikakan-
kaan harjoitusalueesta sekä Turun ja Porin
läänin pohjoisesta, Vaasan läänin ja Hä-
meen läänin virkatalohoitoalueista Tampe-
reelle.

Suomen- ja Pohjanlahden
laivaustyöt.

Suomen- ja Pohjanlahden laivaustyöt
omilla aluksilla aloitettiin kuten jo mainittu
vasta v. 1920. Syynä oman laivaston hanki-
miseen näitä töitä varten oli se seikka,
että keväällä 1920 ei saatu syntymään lain-
kaan kohtuullisia laivaussopimuksia Turun
puoleen laivattaville puutavaroille, joitten
laivaamisesta lyhimmiltä matkoilta Tur-
kuun vaadittiin Smk. 60: — syltä, mihin
vielä olisi tullut lisäksi lastaus- ja pur-
kauskustannukset. Nyt kyseessä oleva lai-
vasto pääsi varsinaiseen työhönsä vasta
kesäkuun lopussa, jolloin hinaajan käydessä
noutamassa proomuja Lieksasta niiden mu-
kana tuotiin aluksi Helsinkiin 2 388 m³
halkoja Mikkelin läänin virkatalohoito-
alueesta Enonkoskelta. Lisäksi laivattiin
Turkuun Turun ja Porin läänin eteläises-
tä virkatalohoitoalueesta: Ahvenanmaalta,
Kustavista, Merimaskusta, Taivassalosta,
Lokalahdelta, Nauvosta, Paimiosta y. m.
30 896 m³ halkoja ja Poriin Turun ja Porin
läänin pohjoisesta virkatalohoitoalueesta:
Rauman, Pyhämaan ja Euran pitäjistä
3 444 m³ halkoja. Laivauskustannuksista
esitettävään seuraavat tiedot:

Trävarorna hava sjöledes transporterats
från Aure, Kuru, Nerkoo och Virtdois revir,
Siikakangas övningsområde samt från Åbo
och Björneborgs läns norra, Vasa läns och
Tavastehus läns boställsrevir till Tammer-
fors.

Sjötransportverksamheten i
Finska och Bottniska viken.

Sjötransporterna i Finska och Bottniska
viken med egna båtar påbegyntes, såsom
tidigare framhållits, först år 1920. Orsaken
till att för dessa arbeten anskaffats en egen
flottilj var den, att man under våren 1920
icke lyckades erhålla förmånliga skepp-
ningsavtal i och för de i Åbo trakten be-
fintliga trävarorna, som skulle transporte-
ras och för vilkas transport fordrades ända
till Fmk. 60: — per famn för en kort väg,
vartill ännu skulle kommit lastnings- och
lossningskostnaderna. Arbetena med nu
ifrågavarande flottilj kommo först i slutet
av juni riktigt i gång, varvid, då en bog-
serbåt for för att avhämta prämar från
Lieksa, i dem medtogs från Enonkoski
2 388 m³ ved från S:t Michels läns boställs-
revir. Likaså hämtades till Åbo från Åbo
och Björneborgs läns södra boställsrevir:
från Åland, Gustavs, Merimasku, Töfsala,
Lokalaks, Nagu, Pemar m. m. 30 896 m³
ved och till Björneborg från Åbo och Björne-
borgs läns norra boställsrevir: från Raumo,
Pyhämaa och Eura socknar 3 444 m³ ved.
Angående kostnaderna för dessa sjötrans-
porter må här anföras följande uppgifter:

Hoitoalue — Revir	Laivattu puumäärä, m ³ Skeppade tråvaror, m ³	Miehistön pal- kat ja laivas- ton tarve- aineet, Smk. Besättnings löner och bå- tarnas mate- rial, Fmk.	Korjaus- ja kalustomenot, Smk. Utgifter för reparationer och material, Fmk.	Sekalaiset menot, Smk. Diverse utgifter, Fmk.	Kustann. kaikkiaan yksiköltä, Smk. Summa kostna- der per enhet, Fmk.
Mikkelin l. virkatalohoitoalue — S:t Mi- chels läns boställsrevir	2 388	14 994: 87	7 208: 89	116: 02	9: 35
Turun ja Porin l. pohjoinen virkatalohoi- toalue — Åbo och Björneborgs läns norra boställsrevir	3 444	28 472: 65	14 059: 30	212: 65	12: 41
Turun ja Porin l. etel. virkatalohoitoalue — Åbo o. B.borgs läns södra boställsrevir	30 896	206 041: 11	71 348: 43	1 399: 92	9: 02
Yhteensä — Summa	36 728	249 508: 63	92 616: 62	1 728: 59	9: 36

Edellä mainittujen kuljetusvälineiden li-
säksi on Metsähallitus v. 1920 ryhtynyt
rakentamaan kapearaiteista (750 mm) met-
särautatieta Eskolan pysäkiltä lähtien, jos-
ta rautatie, kuljettuaan n. 5 km yksityis-
maita, on suunniteltu vedettäväksi yhtei-
näistä valtionmaata n. 80 km Kalajoen,
Lestin ja Kivijärven hoitoalueiden lävitse
Kivijärven päähän. Radan rakentamiseen
on v. 1920 käytetty Smk. 945 854: 59, mil-
lä summalla on saatu ratapengertä val-
miiksi n. 5 km sekä hankituksi rataakiskoja
n. 15 ratakilometriä varten ja 2 veturia
ynnä joukko työvaunuja. Sitäpaitsi on alus-
tavasti tutkittu ja valmistettu ratalinjaa
n. 12 km. Rataa on aikomus rakentaa v.
1921 valmiiksi 15 km sekä sitten vuosittain
niin, että sitä myöten voitaisiin vuodessa
ottaa n. 100 000 p.-m³ halkkoja sekä lisäksi
propseja, paperi- ja fameeri- y. m. puita.

Tarkempia tietoja hankintatöistä ja nii-
den tuloksista esitetään seuraavissa tilin-
päättösbilansseissa:

Förutom ovannämnda transportmedel har
Forststyrelsen år 1920 begynt bygga en
smalspårig (750 mm) skogsjärnväg ifrån
Eskola plattform, därifrån järnvägen, efter
en sträcka på omkring 5 km längs enskilda
personers mark, är avsedd att gå över stats-
mark omkring 80 km genom Kalajoki,
Lesti och Kivijärvi revir till ändan av
Kivijärvi. Till byggandet av denna
järnväg har år 1920 använts Fmk.
945 854: 59, för vilken summa man fått
banvallen färdig på en sträcka av omkring
5 km, anskaffat skenor för en bansträcka
av omkring 15 km ävensom 2 lokomotiv
och en mängd arbetsvagnar. Därjämte har
förberedelsevis undersökts och beretts en
bansträcka av omkring 12 km. Banan är
avsedd att under år 1921 byggas färdig på
en sträcka av 15 km och sedan årligen så
mycket, att längs denna järnväg årligen
kunde forslas omkring 100 000 m³ l.m. ved
samt därjämte props-, pappers- och fanér-
virke m.m.

Närmare uppgifter angående anskaff-
ningsarbetena och deras resultat framgå ur
följande bokslutsbilanser.

Vuoden 1917 tilinpäätös. — Bokslut för år 1917.

	Halkoja Ved	Hiomop. ja prop- seja Slipved och props	Rata- pölk- kejä tukkeja ja pylväitä Sleepers, stockar o. stolpar	Parruja, hirsia y. m. Spar- rar, timmer m. m.	Debet	Kredit
	p.-m ^a — m ^a l. m.		kpl. — st.	j.-m löp. m	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.
Varasto ¹ / _I 1917 — Förråd ¹ / _I 1917	1 569 373		65 033	—	3 751 657:—	
Hakattu v. 1917 — Hugget under år 1917.....	1 695 757	53 224	691 833	—	20 461 882:91	
Vedätetty v. 1917 — Släpat under år 1917.....	1 928 858	19 878	569 330	—		
Myyty v. 1917 — Sält under år 1917	1 713 947	14 222	463 491	—		28 097 041:09
Varasto ³¹ / _{XII} 1917 — Förråd ³¹ / _{XII} 1917	1 551 183	39 002	345 135	9 500		8 484 878:42
Kantorahoiksi jäänyt voitto — Stubböre (vinst)	—	—	—	—	12 368 379:60	
					36 581 919:51	36 581 919:51

Kantorahat tekevät 44.02 % myyntihin-
nasta.

Stubböret utgör 44.02 % av försäljnings-
priset.

Vuoden 1918 tilinpäätös. — Bokslut för år 1918.

	Hal- koja Ved	Hiomop. ja prop- seja Slipved och props	Rata- pölk- kyjä Slee- pers	Tuk- keja Stockar	Parroja, piiruja, hirsia y. m. Sparrar, spiror, tim- mer m. m.	Aitans- puita Gärd- sel- virke	Kustannus- arvo, myynti- hinta y. m. Kostnads- värde, försälj- ningspris m. m.
	p.-m ^a — m ^a l. m.		kpl. — st.		j.-m löp. m	kpl. st.	Smk. — Fmk.
Debet							
Varasto ¹ / _I 1918 — Förråd ¹ / _I 1918.....	1 551 183	39 002	192 732	100 643	9 500	51 760	8 484 878:42
Hakattu v. 1918 — Hugget under år 1918	311 559	7 172	53 429	89 630	1 991 kpl.	6 197	1 210 990:89
Vedätetty » » — Släpat » » »	529 454	8 932	70 478	64 093	337 »	2 532	3 392 957:68
Lautattu » » — Flottat » » »	88 727	—	25 007	—	—	—	1 134 533:92
Laivattu » » — Skeppat » » »	121 147	—	9 698	—	—	—	671 940:58
Lastattu » » — Lastat » » »	108 660	—	—	—	—	—	245 189:85
Leimaus- ja valvontamenot — Utgifter för stämpling och kontroll.....	—	—	—	—	—	—	455 874:62
Varastovuokrat y. m. — Hyra för förråden m. m.	—	—	—	—	—	—	217 392:49
Metsähallituksen hankintatoimiston vir- kailijain palkat — Forststyrelsens an- skaffningsbyråpersonals löner.....	—	—	—	—	—	—	25 933:—
Kantorahoiksi jäänyt voitto — Stubböre	—	—	—	—	—	—	6 175 743:64
							22 015 435:09
Kredit							
Luovutettu v. 1918 — Levererat under år 1918.....	845 611	5 638	149 720	109 682	9 592	41 077	15 713 019:35
Varasto ³¹ / _{XII} 1918 — Förråd ³¹ / _{XII} 1918	949 283	40 895	97 847	82 689	20 841	24 074	6 302 415:74
							22 015 435:09

Kantorahat tekevät siis 39.30 % myynti-
hinnasta.

Stubböret utgör således 39.30 % av för-
säljningspriset.

¹⁾ Vuoden lopussa olevan varaston pitäisi teoreettisesti katsoen olla = vuoden alussa oleva varasto + hakattu määrä vähennettynä vuoden lopussa olevalla varastolla. Käytännössä ei näin tietenkään ole laita, mikä johtuu kuljetuksen ja luovuttamisen aiheuttamasta uudestaan muuttamisesta y. m. s. — Det vid årets slut förefintliga förrådet borde, teoretiskt sett, vara = det vid årets början förefintliga förrådet + den huggna mängden — den utlevererade mängden. I praktiken är detta dock ej förhållandet, beroende av att vid förslingen och leveransen travning och mätning måste värkställas ånyo m. m. d.

Vuoden 1919 tilinpäätös. — Bokslut för år 1919.

	Hal- koja Ved	Hio- mop. ja prop- seja Slipved och props	Rata- pölk- kyjä Slee- pers	Tuk- keja Stockar	Parroja, piiruja ja hirsia Sparrar, spiror och timmer	Aitau- puita Gård- sel- virke	Kustannus- arvo, myynti- hinta y. m. Kostnads- värde, försälj- ningspris m. m.
	p.-m* — m* l. m.		kpl. — st.		j.-m löp. m.	kpl. st.	Smk. — Fmk.
<i>Debet</i>							
Varasto 1/1 1919 — Förråd 1/1 1919	949 283	40 895	97 847	82 689	20 841	24 074	6 302 415: 74
Hakattu v. 1919: — Hugget u. år 1919:							
Varsinaiset hoitoalueet — Egentl. revir	108 000	5 894	23 701	18 513	3 775 kpl.	91 475	721 245: 81
Virkatalot — Boställen	214 781	125	3 980	25 422	—	1 914	1 067 543: 52
Vedätetty v. 1919 — Släpat u. år 1919	451 097	16 418	51 034	42 247	5 002 kpl.	41 830	4 141 381: 74
Lautattu » » — Flottat » » »	251 378	—	42 107	—	—	—	1 901 577: 55
Laivattu » » — Skeppat » » »	186 072	—	5 483	—	—	—	940 292: 80
Lastattu ja maksettu rahtia — Lastat och betalt frakt.	125 309	—	—	—	—	—	301 466: 90
Leimaus, valvonta ja muut yleismenot — Stämpling, kontroll och andra allmänna utgifter.	—	—	—	—	—	—	604 138: 29
Metsähallituksen hankintatoimiston vir- kailijain palkat — Forststyrelsens an- skaffningsbyråpersonals löner.	—	—	—	—	—	—	43 200: —
Kantorahoiksi jäänyt voitto — Stubböre	—	—	—	—	—	—	10 051 689: 18
							26 074 951: 53
<i>Kredit</i>							
Luovutettu vuonna 1919. — Levererat under år 1919	827 709	14 381	99 080	95 332	38 353	53 275	21 352 493: 59
Varasto 31/XII 1919 — Förråd 31/XII 1919	469 161	19 864	30 737	34 446	13 138	44 149	4 722 457: 94
							26 074 951: 53

Kantorahat tekevät siis 47.05 % myynti-
hinnasta.

Stubböret utgör således 47.05 % av för-
säljningspriset.

Vuoden 1920 tilinpäätös. — Bokslut för år 1920.

	Hal- koja Ved	Hio- mop. ja prop- seja Slipved och props	Rata- pölk- kyjä Slee- pers	Tuk- keja Stockar	Parroja, piiruja ja hirsia Sparrar, spiror och timmer	Aitau- puita Gård- sel- virke	Kustannus- arvo, myynti- hinta y. m. Kostnads- värde, försälj- ningspris m. m.
	p.-m* — m* l. m.		kpl. — st.		j.-m löp. m.	kpl. st.	Smk. — Fmk.
<i>Debet</i>							
Varasto 1/1 1920 — Förråd 1/1 1920	469 161	19 864	30 737	34 446	13 138	44 149	4 722 457: 94
Hakattu v. 1920 — Hugget under år 1920							
Turun-Hämeen l. tkp. — Åbo-Tavaste- hus läns insp.-distr.	125 324	13 489	1 372	46 370	3 043	52 118	1 237 964: 39
Viipurin-Mikkelin l. tkp. — Viborgs-St Michels läns insp.-distr.	134 744	6 711	2 770	4 012	10 573	—	1 233 354: 92
Kuopion l. tkp. — Kuopio läns insp.- distr.	682	—	—	—	—	—	1 279: 40
Keski-Suomen tkp. — Mellersta Fin- lands insp.-distr.	141 492	9 003	—	25 142	2	2 040	1 170 124: 24
Pohjan tkp. — Bottniska insp.-distr. ..	105 807	5 540	11 051	8 024	—	—	966 283: 52
Oulujärven tkp. — Uleåträsk insp.-distr.	13 312	38	—	6 731	—	—	152 342: 90

Jatkoa.

Fortsättning.

[illegible]

Hinnat ja kustannukset yksikköä kohti. — Pris och kostnader per enhet.

	Halot Ved	Hio- mop. ja prop- sit Slipved och props	Rata- pölkkyt Slee- pers	Tukit Stockar	Parrut, piirat ja hirret Sparrar, spiror och timmer	Aitau- puut Gård- sel- virke
	Smk. / p.-m ³ Fmk. / m ³ l.m.		Smk. / kpl. Fmk. / st.		Smk. / j.-m Fmk. / löp.m	Smk. kpl. Fmk. st.
Varsinaisissa hoitoalueissa:						
I de egentliga reviren:						
Myyntihinta — Försäljningspris.....	34: 58	46: 45	16: 63	14: 65	3: 32	1: 22
Kantorahat — Stubböret	19: 24	31: 21	12: 30	9: 93	2: 40	0: 80
Hankintakustannukset — Anskaffningskostnaderna	15: 34	15: 24	4: 33	4: 72	0: 92	0: 42
Virkataloilla: — Å boställena:						
Myyntihinta — Försäljningspris.....	48: 76	63: 93	14: 01	28: 67	5: 83	0: 82
Kantorahat — Stubböret	25: 07	47: 22	9: 21	22: 31	4: 96	0: 51
Hankintakustannukset — Anskaffningskostnaderna	23: 69	16: 71	4: 80	6: 36	0: 87	0: 31

Kantorahat tekevät kaikkiaan 56.65 % myyntihinnasta.

Tässä laskelmassa ei ole kustannuksiin luettu hankintatoimiston menoja Metsähal- lituksessa.

Vuonna 1920 hankittu ja inventoitu ka- lusto sisältää:

Hinaajalaiva „Valtion- metsät I”	Smk.	102 736:—
Lotjat „Kevätmiemi I—VIII”	„	563 785:—
Eskolan metsärata ..	„	945 854: 59
Yhteensä Smk.		1 612 375: 59

Luettelon mukainen kalusto on pieni siitä syystä, että kaikki muu kalusto on kokonai- suudessaan kunakin vuonna kuoletettu mer- kitsemällä suoraan hankintakustannuksiin. Inventoidun kaluston arvoa ei tilivuotena ole lainkaan kuoletettu, syystä että Eskolan rata ei vielä ole valmis eikä sillä vielä mi- tään kuljetuksia suoritettu, ja hinaajalai- vassa ja lotjissa on vuoden kuluessa suori- tettu korjauksia Smk. 177 302: 30 arvosta, mitkä kustannukset on viety suoraan lai- vauskustannusten tilille eikä lisätty kalus- ton arvoon.

Vuoden lopussa inventoitu puutavara- varasto jakautuu laadultaan seuraavasti:

Stubböret utgör inalles 56.65 % av för- säljningspriset.

I denna uträkning äro icke medtagna ut- gifterna för Forststyrelsens anskaffnings- byrå.

År 1920 anskaffade och inventerade inven- tarier:

Bogserbåten „Valtion- metsät I”	Fmk.	102 736:—
Prämarna „Kevätmiemi I—VIII”	„	563 785:—
Eskola skogsbana	„	945 854: 59
Summa Fmk.		1 612 375: 59

Inventarierna enligt förteckningen äro därför så obetydliga att alla övriga inven- tarier varje år avskrivits genom direkt an- teckning i anskaffningskostnaderna. På värdet av den inventerade lösegendomen har under året icke gjorts någon avskriv- ning, emedan Eskolabanan icke ännu är färdig och å densamma några transporter icke ägt rum. Å bogserbåten och prämarna hava under året utförts reparationer för Fmk. 177 302: 30, vilka utgifter direkt in- förts på skeppningskostnadernas konto och icke upptagits i värdet för inventarierna.

Vid årsslutet inventerat trävaruförråd fördelas efter varans art:

Varaston hankinta-arvo kaikkiaan Smk.	Förrådets totala anskaffningsvärde Fmk.
12 377 801: 50.	12 377 801: 50.

d. Träförädlingsverksamheten.

Statens träförädlingsanstalter äro: Siuro såg invid Siuro station, Kevätniemi såg vid mynningen av Lieksa å, Sukeva såg invid Sukeva station, Uuksu vedsåg å Uuksalo udde i Salmis socken samt Uimaharju vedsåg på stranden av Rauhkeenvesi, 3 km från Uimaharju station. Vid ingången av tiden för denna berättelse började Siuro sitt 13:de, Kevätniemi sitt 10:de, Sukeva sitt 9:de och Uuksu sitt 2:dra verksamhetsår. Uimaharju vedsåg byggdes år 1917.

Under ifrågavarande tid har verksamheten vid såväl sågarna som vedsågarna varit mycket ojämn. Under åren 1917 och 1918 idkades handel på utlandet i mycket ringa grad, och under sistnämnda år inskränkte sig såväl produktionen som anskaffningarna vid sågarna och vedsågarna i anledning av upproret till ganska litet belopp. Ännu år 1919 var produktionen förutom vid Siuro såg alldeles obetydlig vid de övriga. Först år 1920 närmade man sig åter normala förhållanden. Dessutom hava utvidgnings- och reparationsarbetena i dessa inrättningar betydligt inverkat på verksamheten och produktionen.

Puunjalostuslaitosten varat olivat vuoden 1917 alussa seuraavat:

Träförädlingsanstaltarnas tillgångar voro vid ingången av år 1917:

	Siuro	Kevätniemi	Sukeva	Uuksu
	Smk. — Fmk.			
Kiinteististö — Fastighet.....	66 435: 36	412 840: 18	222 006: 16	244 500: —
Irtaimisto — Lösegendom	42 802: 48	150 651: 10	37 216: 69	181 546: 50
Jalostetun puutavaran varasto — Förråd av förädlade trävaror.....	348 330: —	1 079 176: 20	785 490: 52	313 895: 75
Raakatavaravarasto — Förråd av oförädlad råmaterial	543 950: —	454 086: 38	337 386: 63	532 500: 45
Saavatav — Utestående fordringar	181 853: 16	79 997: 11	—	—
Yhteensä — Summa	1 183 371: —	2 176 750: 97	1 382 100: —	1 272 442: 70

1. Raakatavaran hankinta.

Raakatavaraa laitoksille on hankittu pääasiallisesti valtiometsien läheisimmistä hoitoalueista. Niinpä ovat Siuron sahan hankinta-alueina olleet Parkanon, Kihniön, Nerkoon ja Aureen hoitoalueet sekä osaksi Turun ja Porin läänin pohjoinen virkatalo-hoitoalue; Kevätniemelle on saatu puita etupäässä Jongunjoen, Halmejärven ja Sotkamons hoitoalueista sekä lisäksi otettu jonkun verran Uimaharjun halkolaitokselle hankittuja puita, pääasiallisesti puomitukkeja. Huomattavan osan tämän sahan raakatavarasta ovat muodostaneet Repolasta hankitut puut, jotka on vastaan otettu sahalle kuljetettuina. Sukevan sahan hankinnat ovat tapahtuneet Iisalmen ja Paltamon hoitoalueista. Uuksun halkolaitokselle on hakattu puita Uomaan, Loimolan ja Soanlahden hoitoalueista. Soanlahden hoitoalueesta hakatut puut utettiin vain Uuksun joessa Suojärven radan varrella sijaitsevalle Roikonkoskelle, jossa ne osaksi luovutettiin rautatielle, osaksi myytiin yksityisille. Uimaharjun halkolaitokselle on hankittu puita Pohjois- ja Etelä-Ilomantsin sekä Suomusjärven hoitoalueista.

Kullekin laitokselle eri vuosina hankitut puutavaramäärät käyivät selville seuraavasta taulukosta:

1. Anskaffningen av råmaterial.

Råmaterial har anskaffats till inrättningarna huvudsakligast från närbelägna stats-skogsrevir. Sälunda hava Parkano, Kihmiö, Nerkoo och Aure revir samt delvis Åbo och Björneborgs läns norra boställsrevir utgjort anskaffningsområden för Siuro såg; till Kevätniemi såg har råmaterial anskaffats huvudsakligast från Jongunjoki, Halmejärvi och Sotkamo revir samt därjämte tagits en del av de till Uimaharju vedsåg anskaffade träden, mest stockbomträd. En betydande del av råmaterialet i denna såg har utgjorts av de från Repola anskaffade träden, vilka emottagits såsom frambefordrade till sågen. Anskaffningarna till Sukeva såg hava utförts i Iisalmi och Paltamo revir. Till Uuksu vedsåg har fällts skog i Uoma, Loimola och Soanlahti revir. De i Soanlahti revir fällda träden flötades endast längs Uuksu å till den vid Suojärvi banan belägna Roikko fors, där de delvis utlevererades till järnvägen, dels försåldes åt enskilda personer. Till Uimaharju vedsåg har anskaffats ved från Norra och Södra Ilomants samt från Suomusjärvi revir.

De till en var av dessa inrättningar under olika år anskaffade trävarubeloppen framgå ur följande tabell:

Hankinta. — Anskaffningen.

Hankintavuosi Anskaffningsår	Hankintaan sisältyi — I anskaffningen ingingo					
	tuoreita saha- pölkkyjä, kpl. friska såg- stockar, st.	kelopölkkyjä, kpl. torkade stockar, st.	saharankoja, p.-m ² sågstammar, m ² l. m.	paperi-, kimp- ja pärepuita, p.-m ² pappers-, stäv- och pärtträd, m ² l. m.	polttopuita, p.-m ² brännved, m ² l. m.	ratapölkkyjä, kpl. sleepers, st.
Siuro						
1917	56 850	3 278	—	—	59 452	—
1918	50 102	1 381	—	—	39 461	—
1919	35 148	1 420	1 500	—	20 021	—
1920	123 772	2 186	2 422	5 320	39 395	—
Kevätniemi						
1917	56 081	2 294	—	—	85 728	—
1918	27 930	765	—	—	19 525	282
1919	94 586	1 828	—	—	4 818	—
	1) 78 054	3 462	—	—	—	—
	2) 12 630	35	—	—	64	130
1920	72 888	630	—	—	581	—
	1) 99 003	8 082	—	—	—	—
	2) 6 738	—	—	—	225	—
Sukeva						
1917	56 910	198	—	—	28 151	—
1918	16 411	—	—	—	6 567	—
1919	56 029	72	—	—	17 428	—
1920	105 165	609	—	10 117	58 805	—
Uuksu						
1917	2 098	2 804	—	—	107 186	11 694
1918	1 027	—	—	—	5 912	2 226
1919	832	—	—	—	29 953	2 235
1920	1 147	—	—	—	26 951	403
Uimaharju						
1917	10 750	4 263	—	—	64 729	8 103
1918	12 397	706	—	—	86 287	49 848
1919	5 951	—	—	—	19 198	—
1920	—	—	—	—	—	—

Ei hankittu mitään. — Ingen anskaffning.

2. Voimakoneet ja laajennus-
työt.

Edellä mainitut puunjalostuslaitokset ovat toimineet seuraavilla sahaus- ja voimakoneilla:

2. Kraftmaskinerna och ut-
vidgningsverksamheten.

I ovan nämnda träförädlingsanstalter hava använts följande såg- och kraftmaskiner:

	Höyrkoneet ja moottorit Ångmaskiner och motorer			Höyr- katilat Ångpan- nor	Sähkö- generaattorit Elektriska generatorer	Sähkö- moottorit Elektriska motorer	Saamit Såg- ramat
	Kol- mas- kine- t. st.	Tu- rbi- ni- et, kpl. Mä- nt- t. kpl.	Teholl. hevos- voimaa Eff. häst- krafter	Kpl. — St.	Kilowatt Kilowatt	Kpl. — St.	Kpl. — St.
Siuro	1	1	164	2	135.87	2	49.5
Kevätniemi 1917—1919	1	1	159	2	110.00	2	67.0
” 1920	1	1	188	2	160.00	2	91.0
Sukeva	2	—	132	2	82.43	1	30.9
Uuksu	1	—	27	1	17.00	1	—
Uimaharju	1	—	—	2	—	—	—

1) Repolan hankinnalta ostettuja puutavaroita. — Av Repola anskaffning inköpta trävaror.
2) Uimaharjun halkolaitokselta ostettuja puutavaroita — Av Uimaharju vedsåg inköpta trävaror.

Siuroon hankittiin v:nä 1920 uusi 22":n Karhula Oy:n pikaraami, joka alkoi käydä huhtikuussa, sekä lisäksi voimakoneistoa: 120 hv:n puumukaasumoottori kaasutuslaitteineen ja 3 sähkömoottoria ynnä nostolaitteita. Näiden hankinta- ja asettelukustannukset tekivät kaikkiaan Smk. 777 227: 12.

Kevätmiemen saha uusittiin vuosina 1919—20 melkein täydellisesti. Entisen pannuhuoneen tilalle rakennettiin uusi suurempi ja sijoitettiin siihen uudet, entisiä suuremmat ja korkeampipaineiset kattilat; samoin rakennettiin uusi savupiippu. Sahaan lisättiin uusi Karhula Oy:n pikaraami apukoneineen, sekä toinen entisestä raameista muutettiin urteen paikkaan; saharakennusta jatkettiin, ja rakennettiin uusi nostosilta ja sulavesiallas. Uusien kattiloiden avulla saatiin höyrykoneeseen korkeampi paine, jota paitsi siihen hankittiin lauhduttaja, jolloin koneen teho saatiin kohoamaan 188:aan hevosvoimaan entisen 159 hv:n sijasta. Vielä hankittiin toinen kiramo tukkien maallenostoa varten ja sähkömoottorilla käypä vintturi tukkikasojen purkamista varten talvella. Nämä laajennukset ovat tulleet maksamaan kaikkiaan 821 565: 13 mk. Sitä paitsi on liikenteen parantamiseksi kertomuskautena rakennettu uusi laivasilta, rimamöljä, kaksi aallonmurtajaa ja laivatelakka, sekä 2 suurempaa ja 1 pienempi proomu. Näihin käytetyt kustannukset tekevät noin 190 000 mk. Asuin- ja tarverakennusten lisäämiseen on kertomuskautena käytetty varoja kaikkiaan vähän yli 300 000 mk.

Sukevalla ei ole sanottavia laajennuksia toimitettu. V. 1920 rakennettiin kuitenkin uusi pärehöylä, mikä maksoi n. 10 000 mk.

Till Siuro anskaffades år 1920 en ny 22" snällram från Karhula Ab., vilken sattes i gång i april samt därjämte följande nya kraftmaskiner: en 120 hästkrafters trä-suggasmotor med förgasare samt 3 elektriska motorer ävensom stockuppforderingsverk. Anskaffnings- och uppställningskostnaderna för dessa stego till sammanlagt Fmk. 777 227: 12.

Kevätmiemi såg blev under åren 1919—20 nästan helt och hållet försatt i nytt skick. I stället för det förra pannrummet byggdes ett nytt större, i vilket installerades nya, större ångpannor med högre tryck; likaledes byggdes en ny skorsten. Till sågen anskaffades en ny snällram från Karhula Ab. jämte hjälpmaskiner, varjämte den ena av de förra ramarna flyttades till en ny plats; sågbyggnaden förlängdes, en ny lyftbro byggdes och en isfri bassäng inrättades. Genom de nya ångpannorna erhöles ett högre tryck i ångmaskinen; därjämte anskaffades en avkylare, som bragte maskinens effektivitet upp ända till 188 hästkrafter emot de förra 159 hk. Vidare anskaffades ett nytt stockuppforderingsverk i och för upplyftande av stockarna ur vattnet samt en av en elektrisk motor driven vinsch i och för stockstaplarnas lossning vintertid. Kostnaderna för dessa utvidgningar hava stigit till inalles Fmk. 821 565: 13. Dessutom har i och för förbättrande av trafiken under ifrågavarande tid byggts en ny ångbåtsbrygga, ribbmölja, tvenne vågbrytare och en slup ävensom tvenne större och en mindre pråm. Kostnaderna för dessa belöpa sig till omkring 190 000 mk. Bostads- och ekonomiebyggnader hava under nämnda tid tillbyggts för en summa pågöt överstigande 300 000 mk.

Vid Sukeva såg hava icke nämnvärda utvidgningar verkstälts. År 1920 byggdes likväl en ny pärthyvel, vilken steg till 10 000 mk.

Uuksun halkolaitokselle rakennettiin v. 1920 proomutelakka, joka tuli maksamaan Smk. 185 231:14 sekä alettiin samana vuonna uuden proomun rakentaminen. Syksyllä 1920 paloi saharakennus ja konehuone perustuksiaan myöten. Uutta saharakennusta alettiin vuoden lopulla pystyttää, ja siihen käytettiin varoja ennen vuoden loppua 217 993:91 mk.

3. Puutavaran jalostus.

Eri laitoksissa on kertomuskautena sahattu ja valmistettu alla olevissa taulukoissa mainitut puutavaramäärät, joiden jalostuskustannukset myös näkyvät taulukoista.

Vid Uuksu vedsåg byggdes år 1920 ett varv för byggande av pråmar, vilket steg till Fmk. 185 231:14 samt vidtogs samma år med byggandet av en ny pråm. Under hösten 1920 nedbrann sågbyggnaden och maskinrummet till grunden. En ny sågbyggnad påbörjades mot slutet av året och användes därvid intill årets utgång en summa av 217 993:91 mk.

3. Trävaruförädlingen.

I de olika inrättningarna har under ifrågavarande tid sågats och bearbetats i nedanstående tabeller omnämnda trävarubelopp, vilkas förädlingskostnader här även framgå.

Sahat. — Sågarna.

Vuosi År	Tehty työvuoroja Arbets- skift		Sahauksen käytetty raakatavaraa Anvånt rå- material		Valmistettu sahatavaraa Färdigad sågvara										Valmistettu halkoja Färdigad ved		Höyläty kattopöytä, p.-m. ² Hyvälede takkatori, m ² l. m.	Jalostus- kustan- nukset yhteensä, Smk. Summa förädlings- kostnader, Fmk.																																																								
	i sägever- delningen	halko- osastolla i vedaved- delningen	Engl. i. Engl. f.s	Engl. f.s	sahan- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	sahan- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids			halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids	halko- tilos % raakatavarasta, sägeinnehåll i % av råma- teriet varsin, sahatava- raa, sids egentlig såg- vara, sids

¹⁾ Halkomääriin sisältyy myös rimahalot. — I vedbeloppet ingår även ribbveden.

Halkolaitokset. — Vedsågarna.

Vuosi — År	Saha käynyt työvuorossa Antal arbets- skift	Valm. halkoja — Förfärd. ved			Valmis- tettu rata- pölkkyjä, kpl. Förfärdi- gad slee- pers, st.	Sahattu tukkeja, kpl. Sägad stock, st.	Jalostus- kostannukset, Smk. Förädlings- kostnader, Fmk.
		sahassa — i sågen		sahattu käsini, m³ sågad för hand, m³			
		yhteensä summa	työvuorossa kohti per arbets- skift				
		m³					
Uuksu							
1917	192	47 876	249.0	37 432	—	—	200 298: 82
1918	125	16 812	134.5	5 336	8 106	4 649	144 969: 93
1919	98	17 594	167.4	—	8 000	—	66 146: 90
1920	209	31 505	150.9	4 294	—	1 400	299 685: 67
Uimaharju							
1918	—	13 955	—	—	—	—	139 369: 93
1919	230	20 690	90	15 856	10 842	—	388 351: 34
1920	192	31 361	163	3 883	12 150	—	527 703: 35

4. Luovutukset.

4. Utlevereringarna.

Sahalaitoksista luovutetut puutavarat ja niiden arvo. — Från sågarna utlevererat virke och dess värde.

Vuosi År	Sahatavaraa — Sägvara								Polttopuuta Brännved		Se- kalaisia puutavara, arvoltaan Smk. Bländad trävara, värde Fmk.	Tolokvärdet av le- verat virke, Fmk.	Luovutettujen puuta- varain arvo yhteensä, Smk.	
	Lankkuja, sotroja ja lautoja Plankor, battens och bräder		Kimpia ja kep- pejä Stäv och käppar	Sparat, bjäkar och timmer	Parruja, pölkkyjä ja hirsit	Höylätyt taavara Hyvlad vara	Hylkytaavara Utskottsavara	Yhteensä Summa	Arvo, Smk. Värde, Fmk.	p.-m ³ m ³ l. m.				arvo, Smk. värde, Fmk.
	puhdistettu rent	puoli- puhdistettu halki- rent												
Siuro														
1917	1 155.442	94.829	151.389	226.338	463.274	262.046	2 353.318	968 450	39 351.4	608 059	4 978	1 581 487		
1918	640.970	120.815	76.068	162.485	331.301	125.890	1 457.529	867 701	21 270.9	400 747	19 355	1 287 803		
1919	2 905.861	93.009	642.114	155.162	566.354	279.142	4 641.642	4 075 437	43 432.3	902 526	124 085	5 102 048		
1920	1 440.651	22.739	564.787	22.126	212.514	241.583	2 504.400	3 830 500	39 249.0	1 274 625	211 158	5 316 283		
Kevätneimi														
1917	1 470.811	—	24.241	59.358	203.966	211.287	1 969.663	610 951	48 606.0	646 034	2 492	1 259 477		
1918	1 208.309	—	0.912	67.671	302.310	193.830	1 773.032	704 932	31 558.9	526 421	4 524	1 235 877		
1919	2 007.331	—	57.371	43.406	436.393	92.226	2 636.727	3 105 445	10 758.9	301 639	4 779	3 411 863		
1920	2 531.362	18.226	373.269	43.622	45.070	59.397	3 070.946	7 163 732	10 680.9	266 761	88 152	7 518 645		
Sukeva														
1917	332.843	168.574	—	173.638	67.017	84.546	826.618	258 929	34 036.0	329 864	2 399	591 192		
1918	3 634.627	174.345	—	57.264	40.813	144.059	4 051.108	1 454 572	10 992.0	126 679	7 052	1 588 303		
1919	1 717.023	68.586	123.325	17.776	69.515	76.278	2 072.503	2 975 705	14 820.0	312 585	3 084	3 291 374		
1920	1 057.834	98.369	228.104	41.050	37.873	17.082	1 480.312	3 206 074	26 017.4	770 180	12 827	3 989 081		
Yhteensä — Summa														
1917	2 959.096	263.403	175.630	459.334	784.257	557.879	5 149.599	1 838 330	121 993.4	1 583 957	9 869	3 432 156		
1918	5 483.906	295.160	76.980	287.420	674.424	463.779	7 281.669	3 027 205	63 821.8	1 053 847	30 931	4 111 983		
1919	6 630.215	161.595	822.810	216.344	1 072.262	447.646	9 350.872	10 156 587	69 011.2	1 516 750	131 948	11 805 285		
1920	5 029.847	139.334	1 166.160	106.798	295.457	318.062	7 055.658	14 200 306	75 947.3	2 311 566	312 137	16 824 009		

*Halkolaitoksilta luovutetut puutavarat ja niiden arvo.
Från vedsågarna levererat virke och dess värde.*

Vuosi — År	Halkoja, p.-m ³ Ved, m ³ l. m.	Halko- rankoja, p.-m ³ Brännveds- stammar, m ³ l. m.	Ratapölk- kylä, kpl. Sleepers, st.	Sahatuk- keja, kpl. Sågstockar, st.	Paperi- puita, m ³ Pappers- virke, m ³	Sekalaista puutavaraa, arvoltaan Smk. Blandade trävaror, värde Fmk.	Luovutettujen puutavara arvo yhteensä, Smk. Totalvärdet av levererat virke, Fmk.
Uuksu							
1917.....	116 385	—	3 071	—	—	—	2 506 783: 31
1918.....	7 907	—	—	—	—	3 883: 60	224 474: 95
1919.....	26 850	—	12 477	—	—	1 689: 90	1 164 755: 45
1920.....	39 356	—	—	1 267	649	7 800: 35	1 260 908: 45
Uimaharju							
1918.....	13 636	1 701	282	2 358	3 265	—	419 178: 50
1919.....	31 469	64	10 558	12 665	6 406	1 040: 98	1 288 613: 48
1920.....	39 388	4 879	12 564	8 464	2 047	1 812: 50	2 184 876: 01

5. Ulkomaille vienti.

V. 1917 oli vienti vähäistä. Ainoastaan Venäjälle myytiin Kevätniemeltä 728,040 stds arvoltaan Smk. 206 273: 22 sekä Uuk-
susta halkoja 51 414 m³, arvo Smk. 481 796: 74. V. 1918 oli vienti kokonaan
seisauksissa. Sen sijaan laivattiin vuosina 1919—20 Rauman ja Kotkan kautta ulko-
maille suurin osa sahojen luovuttamista puutavaroista, nim. seuraavasti:

5. Exporten.

År 1917 var exporten obetydlig. Endast till Ryssland såldes från Kevätniemi 728,040 stds till ett värde av Fmk. 206 273: 22 samt från Uuksu 51 414 m³ ved till ett värde av Fmk. 481 796: 74. År 1918 var exporten helt och hållet avstan-
nad. Däremot utskeppades under åren 1919—20 ifrån Raumo och Kotka till ut-
landet största delen av de från sågarna le-
vererade trävarorna, på följande sätt:

Vuonna 1919 — År 1919

Siurosta — Från Siuro	2 299.532 stds, arvo — värde	Smk. — Fmk. 2 185 318: 84
Kevätniemeltä — Från Kevätniemi	1 563.615 ” ” ” ”	” ” 2 262 312: 33
Sukevalta — Från Sukeva.....	1 483.808 ” ” ” ”	” ” 2 583 547: 89
Yhteensä — Summa 5 346.955 stds, arvo — värde		Smk. — Fmk 7 031 179: 06

Vuonna 1920 — År 1920

Siurosta — Från Siuro	1 496.124 stds, arvo — värde	Smk. — Fmk. 2 189 029: 90
Kevätniemeltä — Från Kevätniemi	2 766.839 ” ” ” ”	” ” 6 683 910: 22
Sukevalta — Från Sukeva.....	1 216.898 ” ” ” ”	” ” 2 783 028: 15
Yhteensä — Summa 5 479.861 stds, arvo — värde		Smk. — Fmk. 11 655 968: 27

Ulkomaille myydyistä sahataravaroista on
saatu fob. seuraavia keskihintoja standar-
tilta:

För till utlandet såld sågad vara har er-
hållits fob. följande medelpris per stan-
dard:

Laji — Slag	Smk. — Fmk.	
	v. — År 1919	v. — År 1920
3" × 11".....	1 917: —	6 720: —
3" × 9".....	1 338: —	3 060: —
2 1/2" × 7".....	1 200: —	3 030: —
1" × 4".....	1 150: —	2 685: —
Kimmet — Stäv	1 100: —	1 825: —

Vientimaina ovat esiintyneet etupäässä Englanti, Hollanti ja Belgia sekä v. 1920 myös Tanska ja Ranska. Vähäinen määrä on v. 1919 viety Etelä-Afrikkaan.

Syksyllä v. 1920 aloitettiin rakennustyöt Metsähallituksen Kotkan kaupungilta vuokraamalla alueella Hovinsaarella, kun oli käynyt selville, että Metsähallituksen oli ryhdyttävä itse laivaamaan tavaransa. Lopulla vuotta aloitettiin jo sahatavaran lähetys omaan varastoon tälle alueelle. Kotkan lautatarhan varat ja velat 31/XII 1920 ilmenevät jäljempänä olevasta taulukosta.

Exportländer hava varit främst England, Holland och Belgien samt år 1920 även Danmark och Frankrike. Ett mindre belopp har år 1919 exporterats till Syd-Afrika.

Under hösten år 1920 vidtog byggnadsarbetena å det av Forststyrelsen utav Kotka stad förhyrda området på Hovinsaari, enär det befunnits nödigt att Forststyrelsen själv utskappar sina varor. Mot slutet av året började redan försändningen av sågvaror till eget upplag å ovannämnda område. Kotka brädgårds tillgångar och skulder 31/XII 1920 framgå ur en senare tabell.

6. Veitsiluodon saha.

Vuoden 1920 lopulla ryhdyttiin rakentamaan Veitsiluodon sahaa Kemin lähellä olevalle Veitsiluodon saarelle. Alustaviin töihin, kuten maa-alueen ja irtaimiston ostoon, käytettiin jäljempänä olevasta taulukosta näkyvät summat.

6. Veitsiluoto såg.

Mot slutet av år 1920 vidtog bygandet av Veitsiluoto såg på Veitsiluoto holme i närheten av Kemi. Till förberedande arbeten, såsom inköp av jordområdet och inventarier, användes i följande tabell ingående summor.

7. Inventaario 31/XII 1920.

Puunjalostuslaitosten varat ja velat vuoden 1920 lopussa:

7. Inventarium 31/XII 1920.

Träförädlingsanstalternas tillgångar och skulder vid utgången av år 1920:

	Siuro	Kevätniemi	Sukeva	Uuksu	Uimaharju	Veitsiluoto	Kotkan lautatarha Kotka brädgård	Yhteensä Summa
Varat — Tillgångar								
Kassasaldo	483 330: 79	1 223 081: 52	376 164: 07	575 531: 31	241 135: 59	572 047: 55	237 422: 47	3 708 713: 30
Saatavat—Fordringar	957 214: 03	50 991: 78	151 221: 26	126 368: 95	1 872 545: 58	—	—	3 158 341: 60
Kiinteististö — Fastighet	950 305: —	800 000: —	336 979: 36	525 845: 16	459 185: —	552 847: 15	290 375: 81	3 915 537: 48
Irtaimisto — Lösegendom	106 552: 50	70 410: —	154 655: 02	445 442: 27	41 500: —	336 670: 40	120 396: 72	1 275 626: 91
Raakatavaravarasto — Råmaterialförråd ..	2 221 575: —	3 195 556: 25	1 049 549: 80	280 184: 24	213 824: —	—	—	6 960 689: 29
Jalostetun tavaran varasto — Förråd av förädlad vara	2 400 825: —	2 946 755: 10	2 187 549: 75	950 364: 18	38 580: —	—	—	8 524 074: 03
Tarveaineet — Material	141 824: —	324 084: 13	170 323: 01	306 084: 68	21 601: 08	40 680: 60	—	1 004 597: 50
Yhteensä — Summa	7 261 626: 32	8 610 878: 78	4 426 442: 27	3 209 820: 79	2 888 371: 25	1 502 245: 70	648 195: —	28 547 580: 11
Velat — Skulder								
Velka Metsähall. — Skuld till Forstst.	7 261 626: 32	8 610 878: 78	4 310 404: 37	3 209 820: 79	2 888 371: 25	1 502 245: 70	648 195: —	25 431 542: 21
Muut velat — Övriga skulder	—	3 000 000: —	116 037: 90	—	—	—	—	3 116 037: 90
Yhteensä — Summa	7 261 626: 32	8 610 878: 78	4 426 442: 27	3 209 820: 79	2 888 371: 25	1 502 245: 70	648 195: —	28 547 580: 11

8. Puunjalostustoiminnan
taloudellinen tulos.

8. Det ekonomiska resultatet
av träförädlingsverksamheten.

Laitos — Inrättning	V. — År 1917	V. — År 1918		V. — År 1919	V. — År 1920	
	Voitto Vinst	Voitto Vinst	Tappio Förlust	Voitto Vinst	Voitto Vinst	Tappio Förlust
	Smk. — Fmk.					
Siuro.....	443 578: 30	596 326: 98	—	1 258 894: 37	785 472: 90	—
Kevätmiemi.....	376 923: 72	600 347: 22	—	1 810 802: 42	906 249: 04	—
Sukeva.....	170 657: 45	471 281: 47	—	1 091 565: 67	422 228: 10	—
Uuku.....	278 654: 81	—	159 441: 77	72 066: 67	—	306 26
Uimaharju.....	—	—	569 128: 79	7 349: 76	158 424: 89	—

e. Polttopuutoimisto.

(V. 1917 „halkovarasto“.)

Kuten Metsähallituksen hankintatoimintaa selostettaessa jo mainittiin, se tarkoitti aluksi etupäässä valtion rautateitten puun tarpeen tyydyttämistä. Samassa yhteydessä on jo myöskin mainittu, että sotavuosina ryhdyttiin valtion toimesta hankkimaan halkoja muillekin valtion laitoksille yhteisen keskuselimen välityksellä. Kun yhä nousevat halkojen hinnat tuottivat vaikeuksia varsinkin valtion virkailijoille, alettiin heillekin Senaatin 7/XI 1918 päivätyn päätöksen mukaisesti luovuttaa Metsähallituksen hankkimia halkoja Helsingissä, Turussa, Tampereella ja Viipurissa, joissa paikoissa polttopuukysymys oli kärjistynein. Helsingissä oli kuitenkin ennenkin jo menetelty näin.

Tämän v. 1915 alkaneen halonhankintatyön johto siirtyi v:n 1916 alusta Metsähallitukseen, johon halkojen kuluttajille toimittamista varben perustettiin mainittuna vuonna n. s. Metsähallituksen halkovarasto. Sen tehtävänä oli ottaa halot vastaan sopiville rautatieasemille ja laivausreittien varilla oleviin varastopaikkoihin sekä toimittaa ne edelleen valtion laitoksille, aluksi vain Helsinkiin. Halkovaraston työtä on v:sta 1918 jatkanut silloin perustettu Metsähallituksen polttopuutoimisto, jonka toi-

e. Brännvedsbyrån.

(År 1917 „vedförrådet“.)

Såsom i redogörelsen för Forststyrelsens anskaffningsverksamhet redan framhållits, var avsikten med densamma till en början endast tillgodoseendet av statsjärnvägarnas behov av trävaror. I detta sammanhang har även omnämnts att under krigsåren åtgärder vidtagits att genom statens förmedling anskaffa ved även för andra statsinrättningars behov genom ett gemensamt centralorgan. Enär de allt fortfarande stegrade vedprisen förorsakade svårigheter särskilt för statens tjänstemän, började man enligt Senatens beslut 7/XI 1918 även åt dessa utleverera av Forststyrelsens anskaffad ved i Helsingfors, Åbo, Tammerfors och Viborg, på vilka orter vedfrågan var mest tillspetsad. I Helsingfors hade likväl redan förut följts samma förfaringssätt.

Ledningen av denna år 1915 påbegynta vedanskaffningsverksamhet överfördes från början av år 1916 till Forststyrelsen, i vilken för vedens frambefordrande till konsumenterna sagda år inrättades det s. k. Forststyrelsens vedförråd. Till dess åligganden hörde att emottaga veden å därtill lämpade järnvägsstationer och vid sjötransportlederna belägna upplagsplatser samt att vidare frambefordra den till statsinrättningarna, till en början endast till Helsing-

¹⁾ Tappio aiheutuu halkosahan ja voimalaitoksen palamisesta. — Förlusten förorsakad av att vedsågen och kraftstationen nedbrunnit.

minta sittemmin laajeni m. m. sen Turkuun ja Tampereelle perustamien halkovarastojen kautta.

Vuosina 1917—1920 on polttopuutoimisto (halkovarasto) hankkinut ja luovuttanut halkoja valtion ja yleisille laitoksille ynnä valtion virkailijoille seuraavat määrät:

	Helsingissä i Helsingfors	Turussa i Åbo	Tampereella i Tammerfors
V. — År 1917	95 673 m ³	—	—
„ — „ 1918	71 135 „	—	—
„ — „ 1919	126 206 „	4 047 m ³	536 m ³
„ — „ 1920	102 409 „	5 006 „	9 246 „

Näistä määristä tuli valtion virkailijojen osalle v. 1919:

Helsingissä	1 839	virkailijalle	15 776 m ³
Turussa	321	„	3 559 „
Tampereella	60	„	536 „
Viipurissa	61	„	689 „

Mainitut polttopuumäärät ovat hankitut pääasiallisesti valtionmetsistä. Kun sodan jälkeen kuitenkin huomattavia määriä halkoja joutui setasaaliina valtion haltuun, on näitä halkoja käytetty lisänä valtion laitosten polttopuun tarpeita tyydyttämään.

Ainoastaan osa valtion laitoksia on voinut ottaa koko kulutuskautena tarvitsemansa halot omiin varastoihinsa. Monien niistä täytyy saada halkonsa vieläpä päivittäin paikalle ajetuksi. Tämän takia on polttopuutoimisto (halkovarasto) huolehtinut myöskin halkojen ajosta aluksista ja vaunuista kuluttajille Helsingissä. Tämä on ollut sitäkin välttämättömämpää, kun on ollut vaikea saada sellaisia varastopaikkoja, jotka sijaitsisivat edullisesti vetomatkoihin nähden ja kun tällaisen suuren halkomäärän sijoittaminen kaupunkiin ilman yhtenäistä johtoa kävisi valtiolle varsin epäedulliseksi kuorma-ajurien epävarman saan-

fors. Vedförrådets verksamhet har efter år 1918 fortsatts av den då i Forststyrelsen inrättade brännvedsbyrån, vars verksamhet sedermera utvidgats genom de i Åbo och Tammerfors inrättade vedupplagen.

Under åren 1917—1920 har brännvedsbyrån (vedförrådet) anskaffat och utlevererat ved till stats- och allmänna inrättningar samt åt statens tjänstemän till följande belopp:

	Helsingissä i Helsingfors	Turussa i Åbo	Tampereella i Tammerfors
Härav belöpte sig på statens tjänstemäns andel år 1919:			
I Helsingfors	1 839 tjänstemän	15 776 m ³	
„ Åbo	321 „	3 559 „	
„ Tammerfors	60 „	536 „	
„ Viborg	61 „	689 „	

Ovannämnda belopp ved voro anskaffade huvudsakligast från statsskogarna. Enär emellertid efter kriget betydande mängder ved såsom krigsbyte tillföllö staten, har även denna ved använts för att tillfredsställa statsinrättningarnas behov av brännved.

Endast en del av statsinrättningarna har kunnat i eget förvar emottaga hela det vedförråd, varav desamma under förbrukningstiden haft behov. Många av dem hava varit tvungna att t. o. m. varje dag få den ved hemkörd, som dagligen förbrukas. Därför har brännvedsbyrån (vedförrådet) ombesörjt även vedens hemkörning från båtar och järnvägsvagnar till konsumenterna i Helsingfors. Detta har varit så mycket mera nödvändigt, som det varit svårt att få sådana upplagsplatser, vilka skulle varit lämpligt belägna med hänsyn till väglängden för hemkörningen, och emedan placeringen av ett stort vedupplag i staden

nin ja korkeitten ajotaksojen takia. Voidakseen näissä olosuhteissa saada halkojen jakelun mahdollisimman tarkoituksenmukaiseksi ja halvalla toimitetuksi on polttopuutoimisto järjestänyt halkojen tuonnin Helsinkiin siten, että meren rantamilla olevilta hankinta-alueilta halot laivataan eri satamiin Helsinkiin, kuten Humallahteen, Taivallahteen, Ruoholahteen, Hietalahteen, Merisatamaan, Katajanokalle, Pohjois-satamaan, Pitkäsillan rantaan ja Hakaniemeen, joista ne lyhimmillä matkalla ajetaan miltei valtion laitoksille, jotka jo kesällä voivat ottaa varastoihinsa halkoja. Talven aikana tuotetaan halkoja Töölön, Ruoholahden, Hietalahden, Meritorin, Eteläsataman, Katajanokan, Hakaniemen ja Söörnäisten (Vallilam) asema-alueille aina sitä mukaa kuin laitokset halkoja kuluttavat ja ajetaan suoraan vaunusta kulutuspaikoille. Tällä tavoin on säästytty myöskin niistä huomattavista lisäkustannuksista, joita varastoon pano ja sieltä huomattavasti pitemmillä matkoilla tapahtuva halkojen siirto olisi aiheuttanut. Jotta kuitenkin yli 100 eri laitoksen päivittäinen polttopuun kulutus kaikkien mahdollisuuksien varalta olisi täysin turvattu ja varsinkin kun usein ilmoitus halkojen loppumisesta tehdään aivan viime tingassa, on Metsähallituksella Ruoholahdessa halkovarasto, jossa halkomäärän suuruus vuodenajasta riippuen on vaihdellut nousten syyspuolella aina 20 000 kuutiometriin. Tästä varastosta on ajettu halkoja kiireellisimmissä tapauksissa ja silloin kun lajittelua ei voida kyllin tehokkaasti suoraan vaunusta ajaessa toimittaa, ja kun halkojen lähetyksessä rautateitse syystä tai toisesta sattuu keskeytyksiä. Viime vuosina on varasto käynyt sitäkin välttämättömämmäksi, kun muutamille sotalaitoksen joukko-osastoille on annettava tilaisuus noutaa halkonsa omilla hevosillaan varastosta, silloin kun heille sopii.

utan gemensam ledning vore för staten synnerligen ofördelaktig i följd av formännens höga taxa och svårigheten att vid behov avskaffa sådana. För att under dessa förhållanden få vedutdelningen så ändamålsenlig som möjligt och förenad med minsta möjliga kostnader, har brännvedsbyrån ordnat vedtransporten till Helsingfors sålunda, att veden från vid kusten belägna anskaffningsområden sjöledes transporterats till olika hamnar i Helsingfors, såsom Humleviken, Edesviken, Gräsviken, Sandviken, Havshamnen, Skatudden, Norra hamnen, Långbrokajen och Hagnäs, varefter den ifrån den närmast belägna hamnen köres till de statsinrättningar, vilka redan under sommarens lopp kunna emottaga sitt vedförråd. Under vintern hemtas ved per järnväg till Tölö, Gräsvikens, Sandvikens, Havstorgets, Södra hammens, Skatuddens, Hagnäs och Sörnäs (Vallgårds) stationsområden i den mån inrättningarna förbruka ved och köres direkt från järnvägsvagnen till konsumenterna. På detta sätt hava de dryga kostnader inbesparats, som skulle uppstått av upplaggingen å förrädsplatserna och transporten därifrån till avlägset belägna platser. För att emellertid få de mera än 100 olika inrättningarnas dagliga vedförbrukning i varje möjligt fall fullt säkerställd och särskilt, när meddelandet om att veden tagit slut ofta göres i sista minuten, har Forststyrelsen vid Gräsviken ett vedupplag, där vedmängdens storlek beroende av årstiden vexlat, uppgående på höstsidan ända till 20 000 kubikmeter. Ifrån detta vedförråd har körts ved i de mest skyndsamma fall och när sortering icke nog effektivt kunnat utföras vid körning direkt från järnvägsvagn, samt ifall av en eller annan orsak avbrott ägt rum i vedtransporten per järnväg. Under de senare åren har förrådet blivit ännu mera behöfligt, efter det vissa trupper vid militären skall beredas tillfälle att ifrån förrådet med egna hästar avhämta sin ved, när det för dem faller sig lägligt.

Halkojen ajossa on polttopuutoimisto käyttänyt, paitsi omia hevosia, joitten luku on vaihdellut 8—10, myöskin kaupungin kuorma-ajureita. Näitten kanssa on sovittu ajomaksusta eri matkoilla. Valittuja, luotettavia ajureita on koetettu mahdollisuuden mukaan pitää yhtenäisessä työssä, niin että monet ajurit ovat jo useina vuosina ajaneet Metsähallituksen halkoja. Vuonna 1919 ajatti Metsähallitus halkoja valtion laitoksille Helsingissä n. 50 000 kuormaa, joista Metsähallituksen omien hevosten osalle tuli n. 15 000 kuormaa. Vuonna 1920 ajatti Metsähallitus 41 113 kuormaa, joista vuokra-ajurit ajoivat 22 237 kuormaa, keskihintana 11: 58 mk. kuormalta, ja omat hevoset 18 876 kuormaa, keskihintana 10: 27 mk. kuormalta.

Polttopuutoimiston toiminta on edistänyt valtion metsäpääomien käyttöä valtion omiksi tarpeiksi ja ennen kaikkea turvanut satoihin nousevien valtion laitosten polttopuun tarpeen suurissa kulutuskeskuksissa. Sitäpaitsi on halkojen hinta pysytellyt huomattavasti alempana yksityishankkijain halkojen hintoja ja yleisesti tasoitannut kulutuskeskuksissa hintoja, jotka, jos valtion polttopuunkin tarpeet olisi yksityisiltä ostettu, olisivat tämän tähden pakostakin nousseet huomattavasti.

Oheelliset otteet polttopuutoimiston (halkovaraston) kirjanpidosta selittävät tarkemmin liikkeen toiminnan vuosina 1917—1920.

I; och för vedens distribuering har brännvedsbyrån använt, förutom egna hästar, vilkas antal varierat emellan 8 och 10; även stadens formän, med vilka man överenskommit om forlön enligt vägens längd. Särskilt utvalda och pålitliga formän hava, såvitt möjligt, hållits i regelbundet arbete, vadan många formän redan under flere års tid kört Forststyrelsens ved. Under år 1919 utkördes genom Forststyrelsens försorg omkring 50 000 lass ved till statsinrättningarna i Helsingfors, varav ungefär 15 000 lass med Forststyrelsens egna hästar. Under år 1920 kördes 41 113 lass, varav formännen kördé 22 237 lass till ett medelpris av Fmk. 11: 58 per lass och egna hästar 18 876 lass till ett medelpris av Fmk. 10: 27 per lass.

Brännvedsbyråns verksamhet har befrämjat användandet av statens skogskapital för statens eget behov och framför allt tryggt de till hundratal stigande statsinrättningarnas behov av brännved i stora konsumtionscentra. Dessutom har vedpriset i avsevärd grad understigit priset hos enskilda vedhandlare och i allmänhet utjämnat prisen i konsumtionscentra, varest prisen, i fall även statsinrättningarna skulle köpt sin ved på orten, betydligt skulle stigit.

Närslutna utdrag ur brännvedsbyråns (vedförrådets) bokföring belysa närmare affärsverksamheten under åren 1917—1920.

*Polttopuutoimiston (halkovaraston) tilinpäätösbilanssit vv. 1917—1920.
Brännvedsbyråns (vedförrådets) bokslutsbilanser åren 1917—1920.*

Tilit — Räkenskaperna	31. XII. 1917				31. XII. 1918			
	Voitto- ja tappiotili Vinst- och förlust- konto		Bilanssitili Bilanskonto		Voitto- ja tappiotili Vinst- och förlust- konto		Bilanssitili Bilanskonto	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Kassatili — Kassakonto ..	—	—	18 066: 08	—	—	—	5 707: 07	—
Kiinteimistötili — Fastig- hetakonto	—	—	41 457: 76	—	17 793: 45	—	160 141: 05	—
Irtaimistotili — Inventarie- konto	3 899: 56	—	35 096: 03	—	5 281: 78	—	38 407: 25	—
Halkotili — Vedkonto....	—	268: 454: 76	613 680: —	—	—	61 126: 07	414 060: —	—
Siiro — Transport	3 899: 56	268 454: 76	708 299: 87	—	23 075: 23	61 126: 07	618 315: 37	—

Tilit — Räkenskaperna	31. XII. 1917				31. XII. 1918			
	Voitto- ja tappiotili Vinst- och förlust- konto		Bilanssittili Bilanskonto		Voitto- ja tappiotili Vinst- och förlust- konto		Bilanssittili Bilanskonto	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Siirto — Transport	3 899: 56	268 454: 76	708 299: 87	—	23 075: 23	61 126: 07	618 315: 37	—
Eri henkilöiden tili — Sär- kilda personers konto ..	—	—	1 623 081: 04	5 543: 12	—	—	2 504 811: 93	4 004: 04
Korkotili — Intressekonto	—	54: 89	—	—	—	67: —	—	—
Yleismentili — Allmänna utgifters konto	56 717: 74	—	—	—	23 895: 93	—	—	—
Elintarvetili — Livsmedels- konto	—	—	11 554: 50	—	—	—	6 829: 50	—
Metsähallituksen tili — Forststyrelsens konto ..	—	—	—	2 032 324: 19	—	—	—	2 806 662: 75
Pääomatili — Kapitalkonto	—	—	—	97 175: 75	—	—	—	305 068: 10
Vuosivoitto — Årsvinst ..	207 892: 35	—	—	207 892: 35	14 221: 91	—	—	14 221: 91
	268 509: 65	268 509: 65	2 342 935: 41	2 342 935: 41	61 193: 07	61 193: 07	3 129 956: 80	3 129 956: 80
	31. XII. 1919				31. XII. 1920			
Kassatili — Kassakonto ..	—	—	54 364: 60	—	—	—	165 919: 56	—
Kiinteistöttili — Fastig- hetskonto	16 061: 92	—	144 557: 32	—	14 455: 73	—	130 101: 59	—
Irtaimistotili — Inventarie- konto	3 693: 55	—	40 264: 90	—	6 031: 30	—	51 886: 30	—
Halkotili — Vedkonto	—	390 948: 83	1 161 374: 50	—	—	184 637: 02	1 905 360: 50	—
Eri henkilöiden tili — Sär- kilda personers konto ..	—	—	2 993 102: 23	—	—	—	3 225 433: 48	—
Korkotili — Intressekonto	—	48: 18	—	—	—	—	—	—
Yleismentili — Allmänna utgifters konto	51 793: 66	—	—	—	73 265: 88	—	—	—
Metsähallituksen tili — Forststyrelsens konto ..	—	—	—	3 754 925: 66	—	—	—	4 749 079: 43
Pääomatili — Kapitalkonto	—	—	—	319 290: 01	—	—	—	638 737: 89
Vuosivoitto — Årsvinst ..	319 447: 88	—	—	319 447: 88	90 884: 11	—	—	90 884: 11
	390 997: 01	390 997: 01	4 393 663: 55	4 393 663: 55	184 637: 02	184 637: 02	5 478 701: 43	5 478 701: 43

Vuosivoitto tekee siis vuoden lopussa
liikkeessä kiinni olevista pääomista:

Årsvinsten på det i affären nedlagda
kapitalet, utgör sålunda vid årsslutet:

Vuonna — År 1917: pääoma Smk. — kapital Fmk.	2 337 392: 29,	voitto Smk. — vinst Fmk.	207 892: 35	= 8.9 %
” ” 1918: ” ” ” ”	3 125 952: 76,	” ” ” ”	14 221: 91	= 0.5 %
” ” 1919: ” ” ” ”	4 393 663: 55,	” ” ” ”	319 447: 88	= 7.2 %
” ” 1920: ” ” ” ”	5 478 701: 43,	” ” ” ”	90 884: 11	= 1.7 %

Yhteensä pääoma Smk. — Summa kapital Fmk. 15 335 710: 03, voitto Smk. — vinst Fmk. 632 446: 25 = 4.1 %

f. Suomen valtion laskuun hoidettavan
Venäjän Kauppa- ja Teollisuusministeriön
polttoainekomitean toiminta vv. 1918—
1920.

Sen johdosta että halkojen, kivihiilen
y. m. polttoaineen kulutus ja tarve maail-
mansodan aikana sota-ajalle ominaisen
vilkkaamman rautatie- y. m. liikenteen ja
kaikenlaisen sotatarveteollisuuden takia
Venäjän valtakunnassa suuresti lisääntyi,

f. Den för finska statens räkning handhav-
da ryska Handels- och Industriministeriets
bränslekommittés verksamhet under åren
1918—1920.

Med anledning av att förbrukningen och
behovet av ved, stenkol m. fl. slag av bräns-
le under tiden för världskriget, på grund
av den för krigstid säregna livligare järn-
vägstrafiken och annan samfärdsel och till
följd av allehanda krigsförnödenhetsindu-

ja tarvittavan polttoaineen hankinta eri valtion laitoksille ja sotatarkoituksia varten toimiville teollisuuslaitoksille yhä kävi hankalammaksi, oltiin Venäjällä pakotettuja valtion puolelta ryhtymään järjestelmälliseen toimintaan polttoaineen säännöllisen saannin turvaamiseksi. Tätä tarkoitusta varten asetti hallitus Kauppa- ja Teollisuusministerin puheenjohtolla työskentelevän, laajoilla toimintavaltuuksilla varustetun neuvottelukunnan n. s. Kauppa- ja Teollisuusministeriön polttoainekomitean. Tällä polttoainekomitealla oli valtuutettuna laajan valtakunnan eri osissa, muun muassa myöskin Suomessa, joka muodosti yhden valtuutetun piirin. Polttoainekomitea aloitti Suomessa varsinaisen toimintansa vuoden 1916 alussa. Toiminta täällä rajoittui yksinomaan polttopuiden hankintaan. Halkojen hankintasopimuksia tehtiin yksityisten hankkijoiden kanssa, metsiä ostettiin omasta toimesta hakattaviksi ja halkoja kuljetettiin Pietariin kaikilta rataosilta Riihimäen itäpuolelta sekä Suomenlahden, Laatokan, Saimaan ja Päijänteen rannoilta. Paitsi Helsingissä olevaa pääkonttoria oli Suomen valtuutetulla piirikonttorit piiripäällikköineen Viipurissa, Sortavalassa, Savonlinnassa, Kouvolassa ja Lahdessa. Vuosina 1916 ja 1917 hankittiin polttoainekomitean toimesta Suomesta Pietariin noin $1\frac{1}{2}$ miljoonaa m^3 halkoja.

Suomen valtion hoitoon joutui polttoainekomitean omaisuus ja liike vapaussodan aikana. Sen johdosta nimittäin, että polttoainekomitean omaisuus Suomessa vallinneen sotatilan takia oli tarvittavien varojen puutteessa suurimmalta osalta jäänyt ilman hoitoa ja toiminta pysähtynyt, päätti Vaasan hallitus maaliskuun 21. päivänä 1918 polttoainekomitean valtuutetun esityksestä ottaa kaiken polttoainekomitean Suomessa löytyvän omaisuuden Suomen valtion huos-

strier, i ryska riket i avsevärd grad ökats, och anskaffningen av bränsle i och för olika statsinrättningar och för de för krigsbehov verksamma industriella inrättningarna blev allt svårare, var man i Ryssland nödsakad att å statens vägnar vidtaga systematiska åtgärder för trygghand av regelbunden anskaffning av bränsle. För detta ändamål tillsattes av regeringen en under Handels- och Industriministerns ordförandeskap stående och med vittgående verksamhetsbefogenheter ombetrad rådgivande kommitté, den s. k. Handels- och Industriministeriets bränslekommitté. Denna bränslekommitté hade sina befullmäktigade i olika delar av det vidsträckta riket, bl. a. även i Finland, vilket utgjorde distriktet för en av dessa befullmäktigade. Bränslekommittén började sin egentliga verksamhet i Finland i början av år 1916. Verksamheten inskränkte sig här uteslutande till anskaffning av brännved. Avtal om vedanskaffning gjordes med enskilda leverantörer, skogar inköptes för att på eget föranstaltande avverkas, och ved transporterades till St. Petersburg från alla bandelar österom Riihimäki samt från stränderna av Finska viken, Ladoga, Saima och Päijänne. Förutom huvudkontoret i Helsingfors hade den befullmäktigade i Finland distriktskontor med resp. chefer i Viborg, Sordavala, Nyyslott, Kouvola och Lahtis. Under åren 1916 och 1917 anskaffades genom bränslekommitténs försorg från Finland till St. Petersburg omkring $1\frac{1}{2}$ miljon m^3 ved.

Under frihetskriget övergick bränslekommitténs egendom och affärsverksamhet i Finska statens vård. Emedan bränslekommitténs egendom under det i Finland rådande krigstillståndet till följd av bristande medel till största delen blivit utan vård och verksamheten avstannat, beslöt regeringen i Vasa den 21. mars 1918, på därom gjord framställning av bränslekommitténs befullmäktigade, att Finska staten skulle taga i sin vård bränslekommitténs i Finland före-

taan ja määräsi polttoainekomitean siihenastisen valtuutetun hoitamaan polttoainekomitean asioita Suomen valtion laskuun väliaikaisen Metsähallituksen lähimmän silmäläpidon alaisena.

Toimintaohjeissa mainittiin m. m., että halot ja muu omaisuus oli myytävä ja luovutettava eri laitoksille ja henkilöille markkinoilla vallitseviin hintoihin. Näin saadusta summasta vähennetään kaikki töihin käytetyt, hankkijoille, työmiehille ja henkilökunnalle suoritettavat maksut. Jäännös on merkittävä puhtaana tulona valtion kassaan.

Samalla myönsi Senaatti valtuutetun käytettäväksi liikkeen hoitoon 250 000 markan suuruisen määrärahan. Palkkausluettelot olivat ennen maksujen suoritusta väliaikaisen Metsähallituksen tarkastettavat ja hyväksyttävät.

Koska väliaikaisen Metsähallituksen antamat määräykset osittain koskivat vain sota-aikaa eikä tarkempia ohjeita polttoainekomitean vastaisesta toiminnasta oltu annettu teki Metsähallitus myöhemmin Helsingissä Senaatille esityksen polttoainekomitean liikkeen hoidosta. Senaatti päätti kesäkuun 6. päivänä 1918 Metsähallituksen ehdotuksen mukaisesti m. m..

että komitean toimintaa hoitaa Senaatin määräämä kolmihenkinen johtokunta, jonka jäsenistä yksi on toimeenpaneva johtaja ja yksi johtokunnan puheenjohtaja;

että johtokunta, jonka tarkoin tulee valvoa Suomen valtion etua, on oikeutettu päättämään myös komitean omaisuuden myynnistä, kuitenkin sillä rajoituksella, että asia on alistettava Metsähallituksen ratkaistavaksi eriävien mielipiteiden vallitessa;

että Senaatin myöntämät ja ehkä myönnettävät ennakkomaksut ovat suoritettavat takaisin ensi tilassa ja että komitean toiminnan loputtua puhdas tulo on suoritettava valtion kassaan.

fintliga egendom, samt utsågs bränslekommitténs dåvarande befullmäktigade att omhändera bränslekommitténs angelägenheter för Finska statens räkning, under närmaste överinseende av interimistiska Forststyrelsen.

I direktiven bestämdes bl. a., att veden och den övriga egendomen skulle säljas och avyttras till särskilda inrättningar och personer för gångbart marknadspris. Med härigenom inflytna medel skulle likvideras alla av arbetena uppkomna utgifter, s. s. åt leverantörer, arbetare och personal. Överskottet skulle antecknas som ren inkomst i statskassan.

På samma gång beviljade Senaten ovannämnde befullmäktigade i och för verksamhetens fortsättande en summa av 250 000 mark. Avlöningslistorna skulle förrän utbetalningar egde rum granskas och godkännas av interimistiska Forststyrelsen.

Enär de av interimistiska Forststyrelsen utfärdade bestämmelserna delvis rörde endast förhållandena under krigstid och noggrannare instruktioner för bränslekommitténs framtida verksamhet icke utfärdats, gjorde Forststyrelsen i Helsingfors sedermera en framställning till Senaten angående vården av bränslekommitténs verksamhet. Senaten beslöt den 6. juni 1918 enligt Forststyrelsens förslag bl. a.,

att kommitténs verksamhet ombetros åt en av Senaten utsedd direktion, bestående av tre personer, av vilka en är verkställande direktör och en ordförande i direktionen;

att direktionen, vilken noggrant äger bevaka Finska statens intressen, är berättigad att besluta även om försäljning av kommitténs egendom, likväl med den begränsning, att, om olika meningar äro gällande, ärendet bör underställas Forststyrelsens avgörande;

att de av Senaten redan beviljade och de förskott, som möjligen komma att beviljas, skola återbetalas så snart som möjligt, och att kommittén efter slutad verksamhet äger inbetala den rena inkomsten till statskassan.

Antaessaan mainitut määräykset Senaatti asetti samalla johtokunnan käytettäväksi tarvittavat varat.

Jotta komitean toiminta tulisi joustavammaksi määräsi Senaatti edelleen Metsähallituksen esityksestä syyskuun 28. päivänä 1918,

että komitean johtokunta oli lakkautettava lokakuun 1. päivästä 1918 lukien ja sille kuuluneet tehtävät uskottavat silloiselle toimeenpanevalle johtajalle, joka on Metsähallitukselle velvollinen esittelemään sellaiset asiat, joita Metsähallitus ei tahdo jättää hänen yksin päätettäväkseen;

että komitean haarakonttorit ovat asetettavat Metsähallituksen suoranaiseksi alatilintekijöiksi ja että tarpeettomiksi käyvät haarakonttorit ovat aikanaan lakkautettavat; ja

että komitean asiain hoito mahdollisimman pian on kokonaisuudessaan siirrettävä Metsähallitukselle.

Polttoainekomitean omaisuuden siirtyessä Suomen valtion hoitoon oli halkovarastoja seuraavien rata-osien varsilla: Lahti—Rajajoki, Loviisa—Niemi, Kouvola—Kajaani, Elisenvaara—Pieksämäki, Hiitola—Rautu ja Viipuri—Joensuu sekä Suomenlahden, Saimaan ja Laatokan rannoilla. Paitsi valmiita halkoja rautatie-asemilla ja lastauspaikoilla oli halkoja suuret määrät tehtyinä metsissä varsinkin Karjalan kannaksella, sekä lisäksi hakkaamattomia halkometsiä.

Suomen valtion hoitoon siirtyneen halko-omaisuuden inventtausmäärä ja -arvo toukokuun 1. päivänä 1918 käy selville seuraavasta taulukosta.

Vid utfärdandet av dessa bestämmelser ställde Senaten behövliga medel till direktionens förfogande.

På det att kommitténs verksamhet skulle bliva mera elastisk, stadgade Senaten likaledes på framställning av Forststyrelsen den 28. september 1918,

att kommitténs direktion skulle indragas den 1. oktober 1918 och dess åligganden ombetros åt den dåvarande verkställande direktören, vilken vore skyldig att för Forststyrelsen föredraga sådana ärenden, som Forststyrelsen icke ville låta honom ensam avgöra;

att kommitténs filialkontor skulle omändras till direkt under Forststyrelsen stående underavdelningar med redovisningsskyldighet till denna styrelse, samt att onödiga befunna filialer småningom skulle indragas; ävensom

att kommitténs affärer så snart som möjligt i sin helhet skulle överföras till Forststyrelsen.

Då bränslekommitténs egendom övergick i Finska statens vård, funnos vedförråd vid följande bandelar: Lahti—Rajajoki, Lovisa—Niemi, Kouvola—Kajana, Elisenvaara—Pieksämäki, Hiitola—Rautus och Viborg—Joensuu samt vid stränderna av Finska viken, Saima och Ladoga. Förutom färdig ved på stationerna och lastageplatserna fanns huggen ved i stor mängd i skogarna, isynnerhet på Karelska näset, samt därjämte oavvenkade vedskogar.

Av följande tabell framgår inventeringsbeloppet och -värdet av den i Finska statens vård överförd, av ved bestående egendomen den 1. maj 1918.

	Halkoja ja halkopuuta, m ³ Huggen och ohuggen ved, m ³	Arvo, Smk. Värde, Fmk.
Valmiita halkoja: — Färdig ved:		
a) rautateiden varsilla — a) vid järnvägarna	295 258.18	6 805 450: 94
b) vesistöjen » — b) » vattendragen	318 674.84	5 146 508: 30
c) metsissä — c) i skogarna	201 647.80	2 000 222: 37
Pystymetsiä — Ståndskog	36 337.40	194 711: 70
Yhteensä — Summa	851 918.22	14 146 893: 31

Vuoden 1919 tilinpäätöksessä poistettiin kuitenkin puutavaratililtä lopputilityksissä hankkijoille takaisin siirtyneitä halkoja 58 475.87 m³ ja venäläisen hallintokauden varastoluetteloiden mukaan toimitetussa toukokuun 1. päivän 1918 inventauksessa todettu vajeus 30 689.17 m³, arvoltaan yhteensä Smk. 981 049: 22. Kun eräät hankkijat hankintasopimusten perusteella lisäksi talvella 1918—1919 toimittivat 2 130.5 m³ halkoja, joista aikaisempien suoritusten lisäksi maksettiin Smk. 7 467: 50. Jäi Suomen valtion huostaan kaikkiaan halkoja ja halkopuuta 764 883.68 m³, inventaarioarvoltaan yhteensä Smk. 13 153 523: 59. Sitäpaitsi jäi hirssiä 1 649 kappaletta, joiden arvo oli Smk. 19 788: —.

Paitsi mainittuja puutavaroita omisti polttoainekomitea huomattavat määrät kaikenlaista halkoliikkeessä tarvittavaa kalustoa, m. m. pienen hinaajan, pienen höyrypurren, lotjia, useita lokomobiliilla käyviä halkojen valmistuskoneita, rullavaunuja, raidetiekiskoja, n. 5 km pitkän kapearaiteisen rautatien sekä siihen kuuluvat veturin ja neljättäkymmentä halkovaunua, erinäisiä lastauslaitteita sekä kaikenlaista konttorikalustoa ja -tarpeita. Tämänlaisen omaisuuden inventaarioarvo oli Smk. 841 286: 87, ja Suomen valtion huostaan siirtyneiden puutavaravarastojen sekä muun irtaimiston kokonaisarvo siis Smk. 14 014 598: 46.

Edellä selostettujen Senaatin määräysten mukaisesti ja Metsähallituksen lähimmän silmälläpidon alaisena on polttoainekomitean toimintaa jatkettu ja sen omaisuutta muutettu rahaksi. Polttoainekomitean halkoja on myyty valtion laitoksille tai toimitettu varastoihin kulutuskeskuksiin valtion laitosten tulevaa tarvetta silmällä pitäen. Yksityisille on liikkeen halkoja myyty yleensä vain siinä tapauksessa, että halot ovat sijainneet kaukana metsissä ja nii-

I bokslutet för år 1919 avskrevos likväl från trävaruräkenskaperna de vid slutlikviderna till leverantörerna återgånga vedförråden 58 475.87 m³ och den balans på 30 689.17 m³, som konstaterats i inventeringen den 1. maj 1918, utförd enligt förrådsförteckningarna från den ryska förvaltningstiden till ett sammanlagt värde av Fmk. 981 049: 22. När därjämte några leverantörer på grund av uppgjorda anskaffningsavtal under vintern 1918—1919 anskaffade 2 130.5 m³ ved, för vilken utöver förut erlagd ersättning ännu utbetalades Fmk. 7 467: 50, blev i Finska statens ägo inalles huggen och ohuggen ved 764 883.68 m³, till ett inventeringsvärde av sammanlagt Fmk. 13 153 523: 59, samt därjämte 1 649 st. timmerstockar, vilkas värde var Fmk. 19 788: —.

Förutom dessa trävaror ägde bränslekommittén betydande mängder allehanda i en vedaffär behöfliga inventarier, bl. a. en mindre bogserbåt, en liten ångslup, prämar, flere med lokomobiler drivna vedsågningsmaskiner, rullvagnar, spårvägsskenor, en smalspårig järnväg på en sträcka av omkring 5 km med ett därtill hörande lokomotiv och 30 à 40 vedvagnar, särskilda lastningsinrättningar samt allehanda kontorsmöbler och -tillbehör. Enligt inventering var värdet av denna egendom Fmk. 841 286: 87, och det sammanlagda värdet av de i Finska statens vård överförda trävaruförråden jämte övrig löseegendom sålunda Fmk. 14 014 598: 46.

Enligt ovan omförmälda, av Senaten fastställda bestämmingar och närmast under Forststyrelsens överinseende har bränslekommitténs verksamhet fortsatts och dess egendom förvandlats till penningar. Bränslekommitténs ved har försålts till statsinrättningar eller lagts i upplag på konsumtionscentra för statsinrättningarnas framtida behov. Åt enskilda personer har av detta vedförråd överhuvud försålts endast ifall att veden varit förlagd långt i

den ulosotto senvuoksi olisi käynyt liian suuria kustannuksia kysyväksi, että halot — vaikkakin rautateiden ja vesistöjen var-
silla sijaiten — eivät asemansa takia ole so-
veltuneet valtion laitoksille varattaviksi tai
että halkojen vanhuuden ja laadun takia on
ollut pakko polttoarvon menettämisen vält-
tämiseksi myydä ne ja siten saattaa ne vii-
pymättä kulutukseen. Polttoainekomitean
halkojen kuluttajina ovat etupäässä olleet
sotalaitos, vankeinhoitolaitos, kouluaitos,
lääkintölaite ja rautatielaitos. Kun useim-
milla näistä valtion laitoksista, erittäinkin
suurimmalla kuluttajalla sotalaitoksella, ei
ole ollut sellaisia järjestöjä, jotka olisivat
hoitaneet halkojen lastausta ja kuljetusta
kaukana olevien vesistöjen varsilta ja ase-
milla käyttöpaikkoihin, on polttoainekomi-
tea muutamia harvoja poikkeuksia lukuun
ottamatta itse huolehtinut lastauksista ja
kuljetuksista, usein lossauksistakin. Halko-
varastot olisi kyllä kertomusvuosina, jol-
loin halkojen kysyntä on ollut varsin vil-
kas, voitu edullisesti myydä yksityisille
kuluttajille ja lyhyessä ajassa muuttaa
kaikki omaisuus rahaksi. Tätä ei kuiten-
kaan ole tehty etupäässä sen takia, että
jos valtio olisi laskenut nämä huomattavat
halkovarastot käsistään, valtion laitosten
polttopuun tarpeen tyydyttäminen olisi
käynyt varsin vaikeaksi tai erittäin kalliik-
si. On katsottu valtiolle taloudellisesti
edulliseksi jatkaa polttoainekomitean lii-
kettä ja sen toimesta tapahtuvaa halkojen
hankintaa valtion laitoksille.

Mitä miin yksityisiin valmiiden halko-
jen hankkijoihin tulee, joiden kanssa han-
kintasopimuksia oli tehty venäläisen hal-
lintokauden aikana, on heille määräysten
mukaisesti suoritettu heidän sopimusten
mukaiset saatavansa. Keväällä 1918 osaksi
tai kokonaisuudessaan täyttämättä olleet
hankintasopimukset ovat myöhemmin joko

skogarna och dess utkörning därifrån för
den skull skulle åsamkat alltför stora
kostnader, samt om veden — ehuru be-
lägen vid järnväg eller vattendrag — lik-
väl icke med hänsyn till sitt läge lämpat
sig för statsinrättningarna, eller om veden
varit alltför gammal eller i avseende å sitt
slag sådan, att man, för undvikande av att
den förlorade sitt värde såsom bränsle, va-
rit tvungen att sälja den och därigenom få
den oförtövat konsumerad. De huvudsakli-
gaste konsumenterna av bränslekommitténs
vedförråd hava varit militären, fångvårds-
inrättningen, skolverket, medicinalverket
och järnvägarna. Enär de flesta av
dessa statsinrättningar och särskilt den
största konsumenten, militären, icke
haft sådana organisationer, som skulle
ombesörjt vedens lastning och trans-
port från avlägset belägna vattendrag och
järnvägsstationer till konsumtionsorten, har
bränslekommittén, på några få undantag
när, själv ombesörjt lastning och transport,
ofta även lossning. Vedförråden skulle nog
under de år, denna berättelse omfattar, då
efterfrågan på ved varit synnerligen livlig,
fördelaktigt kunnat säljas åt enskilda av-
nämare samt på kort tid all egendom om-
sättas till penningar. Detta har emellertid
icke gjorts huvudsakligast av den orsak att,
om staten skulle avstått från dessa bety-
dande vedförråd, tillgodoseendet av stats-
inrättningarnas vedbehov avsevärt skulle
försvårats och betydligt fördyrats. Det har
ansetts för staten ekonomiskt fördelaktigt
att fortsätta bränslekommitténs verksamhet
och den genom densamma försorg skeende
anskaffningen av ved till statsinrättnin-
garna.

Vad de enskilda vedleverantörer beträffar,
med vilka leveransavtal gjorts under
den ryska förvaltningstiden, har åt dem på
grund av förordnanden utbetalats de kon-
traktsenliga beloppen. De på våren 1918
delvis eller helt och hållet icke fullföljda
anskaffningsavtalen hava senare antingen
uppfyllts eller i de flesta fall enligt ömse-

täytetyt tai useimmissa tapauksessa molemmipuolisella sopimuksella puretut, viimeksi mainitussa tapauksessa sillä ehdolla, että hankkijat ovat sitoutuneet suorittamaan takaisin heille hankintoja vastaan mahdollisesti suoritettut etumaksut. Muutamissa tapauksissa, jolloin hankkijat ovat kieltäytyneet sitoumuksiaan täyttämästä tai suorittamasta maksettuja eturahoja takaisin, on heidän kanssaan ollut pakko ryhtyä oikeudenkäyntiin.

Sellaiset halkometsät, joihin polttoainekomitealla liikkeen siirtyessä Suomen valtion hoitoon oli hakkuuoikeus, ovat polttoainekomitean toimesta, silloin kun metsä on ulosottoon nähden sijainnut eduklisesti, loppuun hakatut ja vedätetyt; osaksi taas, kun metsä on sijainnut epäedullisesti, on hakkuuoikeus joko purettu tai myyty.

Sitä myöten kuin halkovarastoja on myyty, hankkijat ja muut saamamiehet tilitetty sekä omien metsien hakkaus ja vedätys edistynyt on polttoainekomitean liikkeen toimintaa ja henkilökuntaa asteittain vähennetty. Aikaisemmin toimineista 5 piirikonttorista oli keväällä 1918 toiminnassa 3, nimittäin Viipurissa, Savonlinnassa ja Sortavalassa. Liikkeen henkilökuntaa, joka keväällä 1918 lukumäärältään oli 80, vähennettiin kesällä 1918 39:ään. Vuoden 1918 ja 1919 vaihteessa lakkautettiin Sortavalan piirikonttori, ja pääkonttorin sekä piirikonttorien ja niiden alueilla toimivien virkailijoiden lukumäärä supistui 20:een. Vuoden 1919 kuluessa voitiin yhä vähentää henkilökuntaa, ja kun vuosien 1919 ja 1920 vaihteessa Savonlinnan piirikonttori lakkautettiin, oli liikkeen palveluksessa vuoden 1920 alussa vain 9 virkailijaa, ja liikkeen yhä supistuessa vuoden 1920 ja 1921 vaihteessa vain 7. Vuoden 1919 maaliskuun alusta asti on polttoainekomitean pääkonttori ollut Metsähallitukseen yhdistettynä, ja kaksi metsänhoitomiestä on var-

sidig överenskommelse annullerats, i sistnämnda fall med det villkor att leverantörerna förbundit sig att återbetala åt dem möjligen på förhand utbetalade förskott. I vissa fall, då leverantörerna vägrat att uppfylla sina förbindelser eller att återbetala erhållna förskottsbelopp, har man varit tvungen att emot dem väcka rättegång.

Sådana vedskogar, till vilka bränslekommittén hade avverkningsrätt vid tiden för affärens överlåtelse i Finska statens ägo, hava genom bränslekommitténs försorg, i de fall att skogen med hänsyn till utdrivningen varit fördelaktigt belägen, avverkats och utdrivits; dels åter, då skogen varit ofördelaktigt belägen, har avverkningsrätten antingen försålts eller annullerats.

Allt efter det vedförråden sålts, leverantörer och andra fordringsägare tillgodosatts samt avverkning och utdrivning i egna skogar framskridit, har bränslekommitténs affärsverksamhet och personal småningom minskats. Av de tidigare verksamma 5 distriktskontoren voro endast 3 i verksamhet under våren 1918, nämligen i Vilborg, Nyslott och Sordavala. Affärspersonalen, som på våren 1918 uppgick till 80 personer, minskades på sommaren 1918 till 39. Vid årsskiftet 1918—1919 indrogs Sordavala distriktskontor, varvid antalet av huvudkontorets och distriktskontorens personal jämte under deras ledning i distrikten sysselsatta personer minskades till 20. Under förloppet av år 1919 kunde man ytterligare reducera personalen och efter indragningen av distriktskontoret i Nyslott vid årsskiftet 1919—1920 uppgick personalen i början av år 1920 till endast 9 personer samt, efter en ytterligare indragning, vid årsskiftet 1920—1921 till 7 personer. Ifrån början av mars 1919 har bränslekommitténs huvudkontor varit förenat med Forststyrelsen och tvenne forstmän hava

sinaisen virkansa ohella Metsähallituksessa johtanut ja hoitanut polttoainekomitean asioita ylimääräisenä työnään.

Halkomäärät, jotka polttoainekomitean varastoista vuosina 1918—1920 on luovutettu, sekä myyntihinta käyvät selville seuraavasta taulukosta.

V u o s i Ä r	Valtion laitoksille Till statsinrättningar		Yksityisille Till enskilda		Yhteensä — Summa	
	m ³	Arvo, Smk. Värde, Fmk.	m ³	Arvo, Smk. Värde, Fmk.	m ³	Arvo, Smk. Värde, Fmk.
1918	59 046.86	1 428 016: 87	124 842.91	1 770 386: 75	183 889.77	3 198 403: 62
1919	141 627.49	3 767 958: 37	119 566.37	2 327 722: 12	261 193.86	6 095 680: 49
1920	122 958.05	5 742 094: 10	7 700 00	157 421: 70	130 658.05	5 899 515: 80
Kaikkiaan — Summa	323 632.40	10 938 069: 34	252 109.28	4 255 530: 57	575 741.68	15 193 599: 91

Näihin määrin sisältyy myös polttoainekomitean oma polttopuun kulutus, yhteensä 8 587.3 m³, arvoltaan Smk. 132 088: 70.

Paitsi halkoja on näinä vuosina myyty hiirsiä, sahajauhoja ja pinojen pohjapuuta yhteensä Smk. 30 772: 23 arvosta.

Muun irtaimiston myyntiarvo selviää seuraavasta taulukosta.

V u o s i — Ä r	Valtionlaitoksille, arvo, Smk. Till statsinrättningar, värde, Fmk.	Yksityisille, arvo, Smk. Till enskilda, värde, Fmk.	Yhteensä, arvo, Smk. Summa, värde, Fmk.
1918.....	79 360: 10	41 480: 30	120 840: 40
1919.....	24 887: 50	75 972: 10	100 859: 60
1920.....	169 861: —	712 874: 50	882 735: 50
Yhteensä — Summa	274 108: 60	830 326: 90	1 104 435: 50

Vuonna 1920 yksityisille myytyyn irtaimistoon sisältyy Aktiebolaget Tornatorille, jossa yhtiössä valtio omistaa osake-enemmistön, myydyt 11 lotjaa ja yksi hinaaja, arvoltaan yhteensä Smk. 650 000: —.

Vuoden 1920 loppuun mennessä on polttoainekomitean omaisuutta, kuten edellä olevista taulukoista selviää, muutettu rahaksi kaikkiaan Smk. 16 328 807: 64 arvosta.

Myymättä olevien halkojen määrä sekä niiden inventaarioarvo joulukuun 31. päivänä 1920 selviää seuraavasta

vid sidan av sin egentliga tjänst såsom extra arbete i Forststyrelsen lett och skött bränslekommitténs affärer.

Av medanstående tabell framgår, vilka belopp ved under åren 1918—1920 utlevererats från bränslekommitténs förråd ävensom försäljningspriset för desamma.

I dessa belopp ingår även den ved, som förbrukats av bränslekommittén, sammanlagt 8 587.3 m³, till ett värde av Fmk. 132 088: 70.

Förutom ved hava under dessa år försålts timmer, sågspån och underlagstrån för vedtravar till ett sammanlagt värde av Fmk. 30 772: 23.

Försäljningsvärdet av övrig löseegendom framgår ur följande tabell.

I den år 1920 till enskilda försälda löseegendomen ingå de till Aktiebolaget Tornator, vari staten äger aktiemajoriteten, försälda 11 prämarna och en bogserbåt, vilka representera ett värde av Fmk. 650 000: —.

Såsom av ovanstående tabeller framgår, har till slutet av år 1920 av bränslekommitténs egendom avyttrats för ett värde av Fmk. 16 328 807: 64.

Beloppet av den osälda veden samt dess inventariavärde den 31. december 1920 framgår av följande sammanställning.

Valmiita halkoja myymättä 31. XII. 1920. — Osäld färdig ved 31. XII. 1920.

	m ³	Inventaarioarvo, Smk. Inventarievärde, Fmk.
Rautateiden varsilla — Invid järnvägarna	154 543.20	4 946 903: 69
Vesistöjen varsilla — Invid vattendragen	43 176.90	751 153: 42
Yhteensä — Summa	197 720.10	5 698 057: 11

Vuoden 1920 lopussa rautateiden varsilla myymättä olevat halot sijaitsivat kaikki, muutamia aivan pieniä määriä lukuun ottamatta, rata-osilla Viipuri—Rajajoki, Viipuri—Sortavala sekä Hiitola—Rautu. Vesistöjen varsilla myymättä olevat sijaitsivat kaikki Laatokan rannoilla. Mitä vuoden 1920 lopulla myymättä olevien halkojen esitettyyn inventaarioarvoon tulee, on se todennäköisesti todellista myyntiarvoa huomattavasti pienempi.

Joulukuun 31. päivänä 1920 myymättä olevan muun irtaimiston inventaarioarvo on Smk. 46 884: 80, jotenka mainittuna päivänä myymättä olleen polttoainekomitean omaisuuden kokonaisinventaarioarvo on Smk. 5 744 941: 91.

Polttoainekomitean liikkeen menot näkyvät seuraavasta:

Den vid slutet av år 1920 invid järnvägarna befintliga osälda veden befinner sig, på några få undantag när, på bandelarna Viborg—Rajajoki, Viborg—Sortavala samt Hiitola—Rautus. Den vid vattendrag befintliga osälda veden befinner sig på stränderna av Ladoga. Vad beträffar den vid utgången av år 1920 osälda vedens uppgivna inventarievärde är detsamma antagligen avsevärt mindre än det verkliga försäljningsvärdet.

Inventeringsvärdet av den övriga, den 31. december 1920 osälda lösegendomen utgör Fmk. 46 884: 80, vadan samma dag totalinventarievärdet av bränslekommitténs oförsälda egendom utgör Fmk. 5 744 941: 91.

Bränslekommitténs utgifter framgå av följande sammanställning:

Vuosi År	Virkailijoiden palkat, matkakustannukset, vuokrat, lämmitys ja valaistus y. m., johto-, lämitys- ja yleiset kustannukset, Smk. Personalens löner, resekostnader, hyror, värme och belysning m. m., lednings-, förvaltnings- och allmänna omkostnader, Fmk.	Halkojen hakkaus, vedäty, lastaus, kuljetus, lossaus, aluvuokrat y. m. sellaiset menot, Smk. Vedhuggning, släpning, lastning, transport, lossning, platsbyrå m. fl. sådana utgifter, Fmk.	Vanhoiden hankinta-, metsäkauppa-, lastaus- y. m. sopimusten nojalla saamiehille suoritettu, Smk. På grund av gamla anskaffnings-, skogsköps-, lastnings- m. fl. avtal utbetalats åt fordringsägare, Fmk.	Yhteensä, Smk. Summa, Fmk.
1918	554 268: 65	1 557 836: 50	1 962 850: 39	4 074 955: 54
1919	375 098: 85	2 766 815: 99	304 650: 40	3 446 565: 24
1920	215 518: 18	400 309: 50	13 698: 72	629 526: 40
Kaikkiaan — Summa....	1 144 885: 68	4 724 961: 99	2 281 199: 51	8 151 047: 18

Kuten taulukosta selviää, ovat huomattavan, suuren menoeran muodostaneet venäläisen hallintokauden aikuisille saamiehille tapahtuneet suoritukset Smk. 2 281 199: 51. Myöskin muihin menoeriin sisältyy osaksi sellaisia suorituksia, jotka olivat langenneet maksettaviksi jo venäläisen hallintokauden aikana, mutta joita sota-aikana keväällä 1918 ei oltu voitu suo-

Såsom ur ovanstående tabell framgår, utgöres en avsevärd utgift Fmk. 2 281 199: 51 av åt fordringsägare från tiden för den ryska förvaltningsperioden erlagda utbetalningar. Även i andra utgiftsposter ingå delvis sådana utgifter, vilka förfallit till betalning redan under den ryska förvaltningstiden, men vilka under krigstiden på vårvintern 1918 icke kunnat

rittua, jotenka suomalaisen hallintokauden aikana on liikkeen hoitoon käytetty vain vähän päälle 5 miljoonan markan. Tästä on suurin osa käytetty halkojen kuljetukseen sekä siihen liittyvään lastaukseen ja lossaukseen.

likvideras, vadan under den finska förvaltningstiden till affärens skötsel endast använts något öfver 5 miljoner mark. Härav har största delen använts för transport av veden samt därav härledande lastning och lossning.

g. Metsähallituksen asettama komissio venäläisten sotilasviranomaisten kaadattamien puiden talteenottoa y. m. varten.

Päätöksellään huhtikuun 11. p:ltä 1918 Suomen Senaatti oikeutti Metsähallituksen ottamaan talteen venäläisten sotilasviranomaisten kaadattamat puut yli koko Suomen, ja Metsähallituksen esityksestä kirjeessä kesäkuun 6. päivältä 1918 se jätti Metsähallituksen toimeksi paitsi näiden puiden talteenoton ja hoidon, myöskin huolehtimisen niiden valmistamisesta kaupaksi käyviksi puutavaralajeiksi sekä varastojen myynnin ja luovuttamisen valtiolle edullisimmalla tavalla, ottamalla kuitenkin huomioon, että maanomistajat olivat oikeutetut laillisena omaisuutenaan takaisin saamaan sellaista puutavaraa, jota ei oltu maksettu ja joka todisteellisesti voitiin erottaa muusta puutavarasta. Näiden töiden järjestelyä ja johtoa varten asetti Metsähallitus 15/VI 1918 itsenäisesti toimivan komission ja määräsi siihen jäsenet. Komission virallinen nimi on ollut „Metsähallituksen asettama Komisioni venäläisten sotilasviranomaisten kaadattamien puiden talteenottoa y. m. varten.”

Kuten tunnettua olivat venäläiset sotilasviranomaiset sotavuosina ryhtyneet laajoihin linnoitustöihin ympäri Suomen, jolloin suuret alat osittain erittäin hyviä ja kallisarvoisia metsiä kaadettiin. Suurimmat hakkuualat olivat Uudenmaan ja Viipurin lääneissä, joista varsinkin Helsingin ympärillä olevat seudut olivat pahoin kärsineet. Koska hakkuualat olivat

g. Den av Forststyrelsen tillsatta kommissionen för tillvaratagande m. m. av träd, som fällts av de ryska militärmyndigheterna.

Medels beslut av den 11. april 1918 beviljade Senaten Forststyrelsen rätt att tillvarataga de av de ryska militärmyndigheterna fällda träden i hela Finland, och på Forststyrelsens i brev av den 6. juni 1918 därom gjorda framställning anmodades Forststyrelsen att förutom tillvaratagandet och omvårdnaden av desamma även draga försorg om deras beredande till försäljbart virke ävensom att på för staten förmånligaste sätt ombesörja försäljningen och utlevereringen av förråden, likväl med iakttagande av att jordägarna berättigades att såsom sin lagliga egendom återfå sådana trävaror, för vilka icke erhållits ersättning och vilka bevisligen kunde särskiljas från andra trävaror. I och för ordnandet och ledningen av dessa arbeten tillsatte Forststyrelsen 15/VI 1918 en självständigt arbetande kommission och utsåg ledamöter i densamma. Kommissionens officiella namn har varit „Den av Forststyrelsen tillsatta Kommissionen för tillvaratagande m. m. av de utav ryska militärmyndigheterna fällda träden”.

Såsom känt hade de ryska militärmyndigheterna under krigsåren påbörjat vidsträckt befästningsarbeten i olika delar av Finland, varvid stora sträckor delvis särdeles goda och dyrbara skogar fälldes. De största avverkningsområdena voro i Nylands och Viborgs län och de mest skövlade trakterna voro belägna i närheten av Helsingfors. Emedan avverknings-

hyvin laajalla alueella, oli komission ryhdyttävä kiireellisiin toimenpiteisiin varastojen inventtaamiseksi ja mahdollisesti pilaantumaisillaan olevien kuorimattonien puutavaroiden talteen ottamiseksi, etenkin koska osa puutavaroista oli seu-duilla, mistä niitä oli helppo varastaa. Työn jouduttamiseksi ja varastojen selville saamiseksi lähetettiin kiertokirjeitä poliisiviranomaisille yli maan, sekä jaettiin maa 7 piiriin, johon kuhunkin määrättiin metsänhoitaja piirimieheksi, sekä oikeutettiin piirimiehet tarkintansa mukaan ottamaan palvelukseensa tarpeellisen määrän työnjohtajia. Koska kuitenkin osa venäläisten kaadattamista puista Senaatin määräysten nojalla joutui takaisin maanomistajille, oli komissiolla jo kesällä 1918 tilaisuus vähentää piirien luku 4:ään ja vuoden 1919 kuluessa 2:een — Viipurin ja Sortavalan piireihin (Helsingin ympärillä olevia varastoja hoidettiin komission suoranaisessa valvonnassa).

Jos komission tehtävänä olisi ollut ainoastaan venäläisten kaadattamien puiden talteen otto, luovutus ja myynti, olisi se saanut työnsä suoritetuksi hyvinkin lyhyessä ajassa, mutta kun eivät Sotasaalis-keskusosaston alaiset sotasaaliskonttorit ammattimiesten puutteessa kyenneet valtiolle edullisella tavalla hoitamaan, myymään ja luovuttamaan niitä suuria puutavaramääriä, joita vapaussodan päätyttyä saatiin sotasaaliiksi, jätti sota-saalis-keskuskomitea kesällä 1918 saamiensa valtuuksien nojalla kaiken irtomaisen puutavaran hoidon ja myynnin Metsä-hallitukselle. Tämä vuorostaan luovutti sen komissiolle, jonka toimintaa siten tun-tuvasti laajennettiin.

Koska varastot, kuten mainittiin, olivat hajallaan ympäri maata ja varsinkin n. s. sotasaalispuutavarat vaikeakulkuisilla pai-koilla, kuten esim. useimmilla Ahvenan-

ytorna voro spridda på mycket vidsträckta områden, måste kommissionen vidtaga skyndsamma åtgärder för inventering av förefintliga förråd och för tillvaratagande av obarkade trävaror, som möjligen kunde förfaras, isynnerhet som en del av trävarorna var på sådana trakter, att de lätt kunde bliva bortstulna. För att påskynda arbetet och för att få kännedom om förefintliga förråd utsändes cirkulärbrev till landets polismyndigheter, varjämte landet indelades i 7 distrikt med var sin forstmästare som distriktschef, vilken berättigades att enligt prövning antaga i sin tjänst ett tillräckligt antal arbetsledare. Enär emellertid en del av de av ryssarna fällda träden enligt Senatens förordnande återgick till jordägarna, var kommissionen i tillfälle att redan under sommaren 1918 minska distriktens antal till 4 och under förloppet av år 1919 till 2 — Viborgs och Sordavala distrikt (de i närheten av Helsingfors befintliga förråden stodo under kommissionens direkta vård).

Om kommissionen hade haft sig ombetrott enbart tillvaratagandet, utlevereringen och försäljningen av de utav ryssarna fällda träden, skulle densamma kunnat utföra detta arbete på en ganska kort tid, men då Krigsbytes-centralavdelningen underlydan-de krigsbyteskontor i brist på yrkeskun-nig personal icke på ett för staten för-månligt sätt kunde sköta, sälja och utle-verera de stora partier trävaror, vilka efter slutat frihetskrig erhöles såsom krigs-byte, överlät krigsbytes-centralkommittén sommaren 1918 på grund av erhållna full-makter våarden och försäljningen av alla trävaror åt Forststyrelsen. Denna åter överlät densamma åt ovannämnda kommis-sion, vars verksamhet härigenom avsevärt utvidgades.

Emedan förråden, såsom redan nämnts, voro spridda i olika delar av landet och isynnerhet de s. k. krigsbytesträvarorna voro på svårtillgängliga trakter, såsom

maan ja Viipurin välisillä ulkosaarilla, oli inventaus hidasta ja vaikeata kestäen koko vuoden 1918 ja osan vuotta 1919. Lukuisia varkauksia ja n. s. „besorgauksia” oli tapahtunut, mutta komission onnistui kuitenkin viranomaisten ja yksityisetsivien avulla selvittää suuri määrä tämän tapaisia rikoksia sekä saada valtiolle takaisin puutavaroita monen sadantuhannen markan arvosta.

Alla olevasta yhdistelmästä selviää sotasaalispuutavaran ja venäläisten kaadatamien puiden määrä ja arvo 1914 vuoden hintojen mukaan, minkä vuoden hintoja sotasaalis-keskuskomitean antamien määräysten nojalla oli inventauksissa noudatettava.

t. ex. på flere utöar emellan Åland och Viborg, fortskred den med många svårigheter förenade inventeringen långsamt under förloppet av år 1918 och en del av år 1919. Talrika stölder och s. k. „besorgningar” hade inträffat, men kommissionen lyckades likväl med tillhjälp av myndigheter och privatdetektiver utreda en stor del av dessa förbrytelser, varvid staten återfick trävaror till ett värde av många hundra tusen mark.

Ur nedanstående sammandrag framgår beloppet och värdet av krigsbytesträvarorna och de av ryssarna fälda träden enligt de under år 1914 gällande prisen, vilket års prisläge vid inventeringen tillämpats enligt krigsbytes-centralkommitténs härom utfärdade bestämmingar.

Jaloja puulajeja — Ädla träslag 27 617.293 j. ³ — f. ³	Smk.	176 891: 62
Sahatavaraa, höylättyä — Sägad vara, hyvlad 412.171 stds	»	90 101: 51
» höylämätöntä — Sägad vara, ohyvlad, 2 575.906 stds	»	454 154: 85
Parruja (veistettyjä) — Sparrar (bilade) 207 998.52 j. ³ — f. ³	»	257 263: 10
Ratapölkkyjä — Sleepers 320 962 kpl. — st.	»	740 248: 85
Bulgareja — Bulgarer 3 655 kpl. — st.	»	17 361: 25
Hirsiä — Byggnadstimmer 15 268.7 j.-m — löp. m	»	8 641: 79
Mastopuita ja lipputankoja — Mastträd och flaggstänger 23 kpl. — st.	»	2 850: —
Lennätin- ja puh.-pylväitä — Telegraf och telefonstolpar 13 356.0 j.-m — löp. m.	»	4 419: 97
Pyöreitä tukkeja — Runda stockar 469 212.62 j. ³ — f. ³	»	184 654: 82
Paaluja (piikkilanka-aitoihin) — Pälär (till taggträds-stängsel) 162 198 kpl. — st.	»	9 791: 15
Riukuja — Störrar { 64 676 kpl. — st. }	»	26 462: 29
Propseja — Props 39 201 m ³	»	142 385: 45
Polttopuita — Ved 119 525.77 m ³	»	491 596: 52
Sekalaista — Diverse	»	28 199: 02

Yhteensä Smk. — Summa Fmk. 2 635 022: 19

Kuten tunnettua perustettiin vapausodan aikana ja sen päätyttyä joukko uusia virastoja, kuten esim. Sotaministeriö, Merenkulkuhallitus, Sotavankilaitos j. n. e., jotka tarvitsivat paljon lautta, lunkkua, tukkeja, polttopuita y. m. puutavaraa. Luonnollista oli, että valtion laitosten tarve ensi sijassa tyydytettiin ja ainoastaan sellaisia varastoja, joita valtio ei voinut käyttää tahi joiden siirto kulu-

Såsom känt inrättades under tiden för frihetskriget och efter detsamma flere nya ämbetsverk, såsom t. ex. Krigsministeriet, Sjöfartsstyrelsen, Krigsfångvårdsinrättningen o. s. v., vilka voro i behov av avsevärd mängd bräder, plankor, stockar, ved o. a. trävaror. Naturligt var att statsverkets behov främst tillgodosågs, och endast sådana förråd, för vilka staten icke hade användning eller vilkas transport till för-

tuskeskuksiin tuli liian kalliiksi, myytiin mahdollisimman edullisilla hinnoilla yksityisille.

Varastojen siirto kulutuspaikalle jäi komission huoleksi ja sen ensi kädessä maksettavaksi, vaatien melkoisia rah summia valmistus-, veto-, lastaus- ja kuljetuskustannuksina.

Valtion laitoksille luovutettujen puutavaroiden hinnoitus ja laskuttaminen tuotti alussa suuria vaikeuksia. Etenkin vaativat sotilasviranomaiset, joille valtava osa puutavaroista luovutettiin, niin alhaisia hintoja, etteivät ne vastanneet edes komission hankintakustannuksia. Pitkällisten neuvottelujen ja kirjeenvaihdon jälkeen saatiin kuitenkin hinnoittelukysymys ratkaistuksi ja sovittiin, että esim. sahataroilla oli laskettava valtion omistaman Siuron sahan 1918 vuoden hinta 50 % alennuksella, haloille käypä hinta 25 % alennuksella, tulkeille käypä hinta 60 % alennuksella j. n. e. Vaikka komissio puutavaroista yksityisille myytäessä oli saanut huomattavasti korkeammat hinnat ja puutavaran hinnat varsinkin 1919 vuoden aikana nousivat (sahatarat, halot j. n. e.), noudatettiin valtion laitoksille luovutettuja puutavaroita hinnoitettaessa jatkuvasti vuosina 1918, 1919 ja 1920 kuitenkin samoja hintoja.

Koska valtavin osa näitä luovutuksia oli polttopuita, on tähän liitetty taulukko, josta selviää mitenkä paljon eri laitoksille vuosien 1918, 1919 ja 1920 kuluessa on luovutettu polttopuuta ja mitenkä kohtuullisia hintoja on velotettaessa noudatettu, huolimatta siitä että suurin osa polttopuista on komission toimesta valmistettu, vedätetty, lastattu ja kuljetettu kulutuspaikoille.

brukeningscentra skulle ställt sig alltför dyr, såldes till möjligast förmånliga pris åt enskilda personer.

Transporten av förråden till förbrukningsorten ombetrodde kommissionen liksom även de härav förorsakade utgifternas bestridande i första hand, vilka stego till betydande belopp i såväl tillverknings-, släpnings-, lastnings- som transportkostnader.

Prissättningen och debiteringen av de till statsinrättningarna levererade trävarorna medförde till en början stora svårigheter. Isynnerhet fordrade militärmyndigheterna, till vilka en avsevärd del av trävarorna överläts, desamma till så låga pris, att de icke ens motsvarade kommissionens anskaffningskostnader. Efter långvariga överläggningar och brevväxling er nåddes likväl ett resultat i prissättningsfrågan och överenskommelse träffades där om, att t. ex. för sågad vara skulle beräknas gångbart pris för år 1918 vid statens ägande Siuro såg med 50 % nedsättning, för ved gångbart pris med 25 % nedsättning, för stockar gångbart pris med 60 % nedsättning o. s. v. Ehuru kommissionen vid försäljning av trävaror åt privata personer fått betydligt högre pris och prisen på trävaror isynnerhet under år 1919 stego (sågvara, ved m. m.), iakttogos vid prissättningen av till statsinrättningarna levererade trävaror fortsättningsvis under åren 1918, 1919 och 1920 likväl samma pris.

Enär största delen av dessa leveranser utgjordes av brännved, bifogas här en tabell, utvisande beloppet ved, som under åren 1918, 1919 och 1920 utlevererats till olika inrättningar, samt de moderata pris, vilka vid debiteringen fastställts, ehuru största delen av veden blivit genom kommissionens försorg tillverkad, släpad, lastad och transporterad till förbrukningsorterna.

Polttopuun luovutukset valtion laitoksille. — Vedleveranserna till statsinrättningarna.

Viraston nimi Ämbetsverket	V. — År 1918		V. — År 1919		V. — År 1920		Yhteensä — Summa	
	p.-m ^a m ^a l. m.	Smk. Fmk.	p.-m ^a m ^a l. m.	Smk. Fmk.	p.-m ^a m ^a l. m.	Smk. Fmk.	p.-m ^a m ^a l. m.	Smk. Fmk.
Metsähallitus—Forststyrelsen	—	—	1 135.2	44 985:—	919.8	25 810:10	2 055.0	70 795:10
Tullihallitus — Tullstyrelsen	—	—	163.0	3 260:—	—	—	163.0	3 260:—
Tie- ja vesirakennusten Ylihallitus — Överstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna	556.0	12 705:—	—	—	—	—	556.0	12 705:—
Merenkulkuhallitus—Sjöfartsstyrelsen ..	2 017.3	69 454:07	308.0	3 100:—	—	—	2 325.3	72 554:07
Rautatiehallitus — Järnvägsstyrelsen ..	—	—	299.0	7 578:75	—	—	299.0	7 578:75
Lääkintähallitus—Medicinalstyrelsen....	—	—	—	—	1 842.0	55 260:—	1 842.0	55 260:—
Sotasaalikonttori — Krigsbyteskontoret	252.0	6 300:—	4 443.9	127 949:50	835.0	24 154:75	5 530.9	158 404:25
Sotavankilaitos — Krigsfångv.-inrättn.	19 021.6	391 140:12	2 652.0	78 570:—	—	—	21 673.6	469 710:12
Sotalaitos — Militär- väsendet	32 849.7	839 771:99	31 662.9	809 609:23	6 817.1	206 934:75	71 329.7	1 856 315:97
Yhteensä — Summa	54 696.6	1 319 371:18	40 664.0	1 075 052:48	10 413.9	312 159:60	105 774.6	2 706 583:26

Myynnit ja luovutukset valtion laitosten ja yksityisten kesken jakautuvat raharvoltaan alla olevan taulukon mukaisesti:

Med hänsyn till värdet fördela sig försäljningarna och leveranserna mellan statsinrättningar och enskilda personer enligt följande tabell:

	Sotasaalispuutav. arvo 1914 v. hintojen mukaan, Smk. Krigsbytesträvarornas värde enligt prisläget År 1914, Fmk.	Luovutettu sotilaviranomaisille, Smk. Levererat åt militärmyndigheterna, Fmk.	Luovutettu siviilivirastoille, Smk. Levererat åt civila ämbetsverk, Fmk.	Yksityisille myyty, Smk. Sålt åt enskilda personer, Fmk.	Yhteensä myyty ja luovutettu, Smk. Summa sålt och levererat, Fmk.
Polttopuuta — Ved	469 519:57	1 774 232:93	491 810:37	472 782:24	2 738 825:54
Propseja — Props	164 964:64	82 083:04	358 456:92	61 801:70	502 341:66
Ratapölkkyjä — Sleepers	657 825:—	820:—	556 400:—	33 507:—	590 727:—
Ulkomaan puutavaraa — Trävaror av utländskt träslag	121 729:78	109 948:64	99 682:69	379 607:48	589 238:81
Sahattua ja veistettyä puutavaraa — Sägad och bilad trävara	591 625:—	379 584:67	626 592:75	1 037 412:25	2 043 589:67
Pyöreätä puutavaraa — Rund trävara	235 317:—	151 802:72	86 624:54	419 075:49	657 502:75
Sekalaista — Diverse	20 508:17	—	1 189:—	33 824:11	34 013:11
Yhteensä — Summa	2 261 489:16	2 498 472:—	2 220 756:27	2 437 010:27	7 156 238:54

Tilityksissään oli komissio aluksi Metsähallituksen kamreerinkonttorin alainen. Sieltä nostettiin venäläisten sotilaviranomaisten kaadattamien puiden talteenottoa varten myönnettyt määrärahat, ja sinne jätettiin myös laskut vuoden 1918

I avseende å redovisningen var kommissionen till en början underlydande Forststyrelsens kamrerarekontor. Där lyftades de anslag, som beviljats för tillvaratagande av träd, som fällt av de ryska militärmyndigheterna och där inlämnades i

aikana valtion laitoksille luovutetuista puutavaroista perittäviksi. Kun komissiolle sittemmin siirrettiin myös puhtaasti sotasaalisluontoiset puutavarat ja sen toiminta täten tuntuvasti laajeni, huomattiin pian, että komission saatavien periminen tuotti Metsähallituksen kamreerinkonttorille tuntuvaan liikeyritykseen. Tämän vuoksi jätettiin saatavien periminen komission itsensä huoleksi ja alistettiin se tilityksissään keskusvirastojen ja Sotasaalis-keskusosaston tapaan suorastaan Valtiokonttorin alaiseksi. Metsähallituksen valvonta rahavarojen käyttöön nähden rajoittui tämän jälkeen vuosineljänneksittäin tapahtuvien tilintarkastuksiin, joita toimittivat Metsähallituksen määräämät henkilöt.

Komission tiliasema vuoden 1920 lopussa oli oheen liitetyn taulukon mukainen.

och för indrivning även räkningarna för de år 1918 till statsinrättningarna levererade trävarorna. Då senare till kommissionen även överlätos trävaror av ren krigsbytesnatur, och dess verksamhet härigenom avsevärt utvidgades, framgick inom kort, att indrivandet av kommissionens fordringar förorsakade Forststyrelsens kamrerarekontor en allt för dryg arbetsbörda. Av denna orsak överlätos indrivandet av fordringarna åt kommissionen att själv ombesörja, och underordnades densamma i avseende å redovisningen i likhet med de centrala ämbetsverken och Krigsbytes-centralavdelningen direkt Statskontoret. Forststyrelsens övervakande över förvaltningen av penningmedlen inskränktes herefter till kvartalsvis skeende revisioner, vilka utfördes av personer, utsedda av Forststyrelsen.

Kommissionens affärsställning vid utgången av år 1920 framgår av följande tabell.

	Saldobilanssi Saldobilans		Votto- ja tappiotili Vinst- och förlustkonto		Bilanssittili Bilanskonto	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Metsähallitus — Forststyrelsen	433 113: 33	—	—	—	433 113: 33	—
Suomen Valtiokonttori — Finlands Statskontor	4 060 138: 59	—	—	—	4 060 138: 59	—
Kassatili — Kassakonto	79 434: 59	—	—	—	79 434: 59	—
Juokseva tili — Löpande räk- ningskonto	43 000: —	—	—	—	43 000 —	—
Velallistili — Utestående fordringars konto	801 789: 94	—	—	—	801 789: 94	—
Puutavaratili — Trävaru- konto	—	7 156 238: 54	—	9 632 720: 54	2 476 482: —	—
Irtaimistotili — Inventarie- konto	7 983: 90	—	—	—	7 983: 90	—
Työkustannusten tili — Ar- betskostnadskonto	1 165 615: 33	—	1 165 615: 33	—	—	—
Valvontakustannusten tili — Övervakningskostnads- konto	357 469: 14	—	357 469: 14	—	—	—
Varastovuokratili — Upplags- hyreskonto	75 983: 87	—	75 983: 87	—	—	—
Vuokratili — Hyreskonto ..	13 606: 30	—	13 606: 30	—	—	—
Sekalaiskulujuen tili — Diverse utgifters konto	121 397: 36	—	121 397: 36	—	—	—
Korkotili — Räntekonto ..	—	3 293: 81	—	3 293: 81	—	—
Suomen valtio — Finska staten	—	—	7 901 942: 35	—	—	7 901 942: 35
Yhteensä — Summa	7 159 532: 35	7 159 532: 35	9 636 014: 35	9 636 014: 35	7 901 942: 35	7 901 942: 35

Tarkastaessa yllämainittua taulukkoa kiintyy huomio varsinkin kolmeen kohtaan. Ensinnäkin on Metsähallituksen tilillä vielä 1920 lopussa 433 113:33 markan suuruinen debet saldo, vaikka komissio jo tällöin oli ollut lähes kaksi vuotta tilitysasioissaan Valtiokonttorin alainen. Tämä johtuu siitä, että erinäiset valtion laitokset vasta vuoden 1920 kuluessa suorittivat laskujaan vuonna 1918 saamistaan tavaroista, eikä komissio tilinpäätöstä tehtäessä vielä ollut saanut ilmoitusta, että Metsähallitus olisi kyseellisillä erillä hyvittänyt Valtiokonttoria. Toiseksi kiintyy huomio perimättömien saatavien suureen määrään 801 789:94 markkaan. Tästä erästä muodostavat saatavat yksityisiltä ainoastaan 2—3 % ja ovat loput erinäisiltä valtion laitoksilta, jotka osittain määrärahojen puutteen vuoksi, osittain muista syistä suorittivat laskunsa vasta vuoden 1921 alussa. Osa laskuja on myös sellaisia, jotka jo todellisuudessa olivat suoritettut, mutta joiden suorituksesta komissio ei ollut saanut ilmoitusta. Kolmanneksi pistää silmään sekalaisten kustannusten verraten suuri summa. Näistä muodostavat kuitenkin suurimman osan rautatie- ja laivarahdit sekä ajokustannukset.

5. Kuljetussuhteiden parantaminen.

Metsähallituksen n. s. insinööriosastolla, joka tosin virallisesti muodostettiin vasta asetuksella metsähallinnosta kesäkuun 3. p:ltä 1921, on vv. 1917—1920 toiminut metsänhoidollisen tutkimuksen suorittanut metsäinsinööri sekä tie- ja vesirakennusinsinööri. Sen lisäksi oikeutti Senaatti kirjelmässä n:o 3853 19/XI 1918 Metsähallituksen ottamaan maaseudulle kaksi ylimääräisellä palkkauskannalla olevaa tie- ja vesirakennusinsinööriä sekä neljä rakennusmestaria. Rakennusmestarien toi-

Vid granskning av ovanstående tabell fästes uppmärksamheten särskilt vid trenne omständigheter. För det första är i Forststyrelsens konto ännu vid utgången av år 1920 ett debet saldo om 433 113:33 mk., ehuru kommissionen redan då varit inemot två år i avseende å redovisning underordnad Statskontoret. Detta beror därpå, att särskilda statsinrättningar först under förloppet av år 1920 betalade sina räkningar för de varor, som de erhållit år 1918, och kommissionen vid uppgörandet av bokslutet ännu icke erhållit underrättelse därom, att Forststyrelsen med ifrågavarande summor skulle gottskrivit Statskontoret. För det andra fästes uppmärksamheten vid det stora beloppet utestående fordringar 801 789:94 mk. Av detta belopp utgör endast 2—3 % fordringar hos enskilda personer, resten hos särskilda statsinrättningar, vilka dels av brist på anslag dels av andra orsaker betalade sina räkningar först i början av år 1921. En del av räkningarna äro även sådana, som i själva verket redan äro betalade, men om villkas inbetalande kommissionen ännu ej erhållit kännedom. För det tredje fäster man sig vid den relativt stora summan för diverse utgifter. Dessa utgöras till största delen av järnvägs- och fartygsfrakter samt forslingskostnader.

5. Förbättrandet av transportförhållandena.

I Forststyrelsens s. k. ingenjöravdelning, vilken visserligen officiellt inrättades först genom förordningen av den 3. juni 1921 angående forstförvaltningen, har under åren 1917—1920 varit sysselsatt en forstingenjör, som avlagt forstexamen samt en väg- och vattenbyggnadsingenjör. Dessutom berättigade Senaten genom skrivelse n:o 3853 19/XI 1918 Forststyrelsen att för landsorten antaga tvenne på extra ordinarie stat uppförda väg- och vattenbyggnadsingenjörer och fyra byggmästare. Bygg-

met ovat olleet sen jälkeen täytettyinä, mutta tie- ja vesirakennusinsinöörien toimet ovat sopivien henkilöiden puutteessa olleet täytettyinä Pohjois-Suomessa vain 1/VII 1920—1/IV 1921 ja Itä-Suomessa vain 1/VI 1919—1/II 1920.

Osaston tehtävä on kahtalainen. Sen tulee ensiksikin yleisen uittoedun kannalta katsoen tehdä aloitteita uusien lauttaussääntöjen ja väyläsuunnitelmien laatimiseksi, asiamiesten avulla huolehtia uittotujen valvomisesta lauttaus-, vesilaitos-, vesistöjärjestely- y. m. s. katselmuksissa, antaa lausuntoja viranomaisille tämänlaisista asioista sekä painattaa valmistuneita lauttaussääntöjä ja jakaa niitä viranomaisille ja maksua vastaan yksityisillekin. Näiden erilaisten tehtävien laatu ja suuruus selviää seuraavasta taulukosta.

mästarbefattningarna hava varit besatta, men väg- och vattenbyggnadsingeniörstjänsterna hava i följd av brist på lämpliga personer varit besatta i norra Finland endast 1/VII 1920—1/IV 1921 och i östra Finland endast 1/VI 1919—1/II 1920.

Avdelningens uppgift är tvåfaldig. Den bör för det första i den allmänna flottningens intresse taga initiativ till uppgörande av nya flottningsstadgar och planer för flottleder, med tillhjälp av ombudsmän ombesörja övervakandet av flottningens intressen vid syner rörande flottning, vattenverk, vattendragsreglering m. m. d., avgiva utlåtanden till vederbörande i ärenden av denna beskaffenhet, låta trycka flottningsstadgar samt utdela desamma åt vederbörande ävensom emot ersättning även åt enskilda personer. Arten och omfånget av dessa olikartade göromål framgår ur följande tabell.

Tehtävän laatu — Arten av göromålen	1917	1918	1919	1920
	kpl.	kpl.	kpl.	kpl.
Tehty aloitteita uusien lauttaussääntöjen aikaansaamiseksi — Vidtagits åtgärder för åstadkommande av nya flottningsstadgar	1	4	6	4
Määrätty asiamiehiä uittokatselmuksiin — Utsetts ombud för flottningssyner	32	23	29	22
Määrätty asiamiehiä vesilaitoskatselmuksiin — Utsetts ombud för vattenverkssyner	17	24	35	42
Määrätty asiamiehiä vesistöjärjestely- y. m. s. katselmuksiin — Utsetts ombud för vattendragsreglerings- m. m. d. syner	9	5	4	5
Annettu lausuntoja ja kirjoitettu kirjeitä lauttaussääntöehdotuksista y. m. uittoväyläjärjestelyistä — Avgivits utlåtanden och avfattats brev angående förslag till flottningsstadgar m. fl. flottledsregleringar	192	261	497	593
Annettu lausuntoja ja kirjoitettu kirjeitä anomuksista vesilaitosten perustamiseen — Avgivits utlåtanden och avfattats brev i anledning av ansökningar om inrättandet av vattenverk	46	81	68	93
Annettu lausuntoja ja kirjoitettu kirjeitä vesistöjärjestely- y. m. s. anomuksista ja asioista — Avgivits utlåtanden och avfattats brev angående ansökningar om vattendragsreglering o. a. d. ärenden	12	15	23	19
Painatettu viranomaisten antamia päätöksiä uittoväyläasioissa — I tryck utgivits av vederbörande avgivna utslag i flottledsärenden	10	7	30	17

Osaston toisena tehtävänä on valtionmaiden kuljetussuhteiden suoranainen parantaminen rakennuttamalla tätä varten tärkeitä teitä, uittoväyliä y. m. puutavaran kuljetusta ja valtion metsissä liikkumista edistäviä laitoksia.

Avdelningen har för det andra sig ombetrott det direkta förbättrandet av transportförhållandena på statens jordområden genom att låta bygga härför nödiga vägar, flottleder m. fl. sådana anläggningar, som befrämja transport av virke och annan trafik i statsskogarna.

Tienrakennuksia on hoidettu kahdella tavalla. Pieniä tienrakennuksia, polkuteiden raivausta ja porrastuksia ovat johtaneet asianomaiset aluemetsänhoitajat metsätyönjohtajien ja metsänvartijoiden avulla. Suurempien, erityisten maaherran päätösten mukaan rakennettavien maan- ja kylänteiden rakentamisesta ovat huolehtineet osaston alaiset insinöörit ja rakennusmestarit.

Valtion uittoväylätyöt jakautuvat suurin piirtein katsoen siten, että vesistöjen alajuoksujen ja yksityisten maiden kohdalla olevien väylien kunnostamisesta huolehtii Tie- ja Vesirakennusten Ylihallitus, josta syystä näitä väylärakennuksia koskevat tiedot ovat nähtävinä sanotun ylihallituksen vuosikertomuksista. Pienempien, joko kokonaan tai suurimmaksi osaksi valtion metsissä olevien latvavesistöjen kunnostaminen on taas ollut Metsähallituksen tehtävänä. Näitä ovat rakennuttaneet joko aluemetsänhoitajat tai insinööriosaston tie- ja vesirakennusinsinöörit rakennusmestareineen. Kuten jäljempänä olevista taulukoista ilmenee, on uittoväylien rakentaminen tapahtunut osittain määrärahojen niukkuuden ja osittain työnjohtajien kouluttamisen tähden suhteellisesti pienessä mittakaavassa. Sen ohessa on täytynyt tämän uuden toiminnan alkamiseksi uhrata melkoisia varoja väylätutkimuksiin sekä varastojen hankintaan ja kuljetukseen.

Varastoihin käytettyjä kustannuksia, jotka eivät sisälly myöhemmin esitettäviin eri töitten kustannuksiin, on ollut 71 732:37 mk. v. 1919.

a. Tientekotyöt.

Aluemetsänhoitajien johdolla suoritetut tientekotyöt selviävät seuraavasta taulukosta, jonka johdosta on huomautettava, että siinä mainit-

Vägbyggnadsarbetet har utförts på tvenne sätt. Smärre vägbyggnader, röjning och spångläggning av stigar hava utförts under ledning av vederbörande revirförstmästare och med tillhjälp av skogsarbetsledare och skogsvaktare. Byggandet av större, enligt särskilda utslag av landshövdingen påbjudna lands- och byvägar hava ombesörjts av avdelningens ingenjörer och byggmästare.

Statens arbeten vid flottlederna fördelas överhuvud så att vattendragens nedre lopp och de på enskilda personers mark befintliga flottledernas istandsättande ombesörjes av Överstyrelsen för Väg- och Vattenbyggnaderna, vadan uppgifter rörande dessa flottledsbyggnader stå att få i sagda överstyrelsens årsberättelser. Istandsättandet av de mindre, antingen helt och hållet eller till största delen inom statsskogarna befintliga vattendragens källflöden har åter varit ombetrott Forststyrelsen. Dessa arbeten hava utförts antingen av revirförstmästarne eller av väg- och vattenbyggnadsingenjörerna vid ingenjöravdelningen med tillhjälp av deras byggmästare. Såsom ur nedanstående tabeller framgår, har byggandet av flottlederna fortgått i relativt liten skala, beroende dels på de knappa anslagen och dels på arbetsledarnes utbildning. Härförutom har man varit tvungen att för igångsättandet av denna nya verksamhet uppoffra medel till betydande belopp i och för undersökning av flottlederna och för anskaffning och transport av förråd.

På förråden nedlagda kostnaderna, vilka icke ingå i de kostnader för olika arbeten, vilka senare komma att här upptagas, hava år 1919 varit Fmk. 71 732:37.

a. Vägbyggnadsarbetena.

De under revirförstmästarnes ledning utförda vägbyggnadsarbetena framgå ur följande tabell, i anledning av vilken bör observeras,

Aluemetsänhoitajien johdolla suoritettut tientehtyöt. — Under

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Vuosi År	A j o t i e t				
		Uutta ajotietä saatu valmiiksi Förfärdi- gad ny körväg	Valmistuneen tieosan kokonais- kustannukset — Totalkostna- der för färdig väg ¹⁾			Uusiin ajotietten te- koon kuuluvien vuo- na kätetty raham. Totaleloppet av de un- der de olika åren anv. för uppbyggnad, för upp- byggs av nya körväg.
			Varsinaiset työkustan- nukset Egentliga arbets- kostnader	Muut kus- tannukset Övriga kostnader	Yhteensä Summa	
		metriä meter	markkaa — mark			
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns	1917	12 935	11 145: 79	690: 50	11 836: 29	11 356: 64
	1918	6 500	5 275: 30	80: —	5 355: 30	11 411: 05
	1919	1 021	2 357: 50	41: 25	2 398: 75	5 063: 75
	1920	6 174	19 930: —	2 207: 50	22 137: 50	61 442: 52
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-S:t Mi- chels läns	1917	10 800	2 300: —	—	2 300: —	3 499: 50
	1918	—	—	—	—	5 352: —
	1919	350	500: —	—	500: —	2 303: 72
	1920	3 300	10 267: 25	—	10 267: 25	14 240: 25
Kuopion l. — Kuopio läns	1917	12 420	5 152: 45	—	5 152: 45	5 152: 45
	1918	5 049	8 487: —	34: —	8 521: —	8 521: —
	1919	2 525	—	—	6 996: 85	6 996: 85
	1920	1 340	5 785: —	195: —	5 980: —	6 755: —
Keski-Suomen — Mellersta Finlands ..	1917	9 945	4 559: 46	—	4 559: 46	5 145: 04
	1918	6 792	5 733: 31	—	5 733: 31	2 871: 66
	1919	7 215	—	—	7 292: 94	2 176: 05
	1920	3 657	6 490: 70	—	6 490: 70	1 065: —
Pohjan — Bottniska	1917	10 450	6 282: —	—	6 282: —	6 282: —
	1918	7 400	16 804: —	1 507: —	18 311: —	21 829: —
	1919	1 517	4 530: 20	1 010: —	5 540: 20	8 540: 20
	1920	3 560	7 511: —	—	7 511: —	12 511: —
Oulujärven — Uleåträsk	1917	1 500	1 400: —	—	1 400: —	1 400: —
	1918	320	285: —	—	285: —	285: —
	1919	1 450	650: —	—	650: —	—
	1920	3 600	1 665: —	—	1 665: —	1 365: —
Iin — Ijo.....	1917	3 590	584: 21	100: —	684: 21	1 147: 71
	1918	4 587	3 573: 44	2 006: 45	5 579: 89	8 052: 34
	1919	47	37: —	140: —	177: —	3 147: 05
	1920	3 463	8 990: 95	—	8 990: 95	10 400: 95
Kemin — Kemi	1917	1 600	10 571: 70	—	10 571: 70	3 071: 70
	1918	41 480	3 391: 50	119: 50	3 511: —	3 511: —
	1919	1 000	554: —	—	554: —	1 554: —
	1920	1 287	3 720: —	—	3 720: —	8 372: 50
Lapin — Lappmarkens	1917	5 706	1 825: —	—	1 825: —	2 875: —
	1918	27 400	5 683: 80	—	5 683: 80	4 633: 80
	1919	216 711	—	—	6 523: 60	6 523: 60
	1920	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	1917	68 946	43 820: 61	790: 50	44 611: 11	39 930: 04
	1918	99 528	49 233: 35	3 746: 95	52 980: 30	66 466: 85
	1919	231 836	—	—	30 633: 34	36 305: 22
	1920	26 381	64 359: 90	2 402: 50	66 762: 40	116 152: 22

tujen kustannusten lisäksi on tienteeseen käytetty jonkun verran päivätöinä suoritettuja torppien veroja, joitten kaikkien

att förutom där omnämnda kostnader till vägbyggnadsarbeten använts i någon mån torparrenden, erlagda i form av dagsver-

¹⁾ Tähän sisältyvät myöskin ennen tien valmistumisvuotta siihen käytetyt kustannukset — Häri

²⁾ Kustannukset kohdistuvat ainoastaan kulloinkin kyseessä olevaan vuoteen. — Kostnaderna

ledning av revirforstmästarna verkställda vägbyggnadsarbeten.

Körvägar		Porrastiet — Spånglagdastigar				Tiesillat — Vägbroar			Summan av de under de olika åren använda medlen	Kunakin vuonna käy- tetty rahamäärä ytteenä
Vanhan ajotien kor- jausset Istāndsättning av gammal körväg		Uusien teko Anläggning av nya		Vanhojen korjaus Istāndsättning av gamlā		Rakennettujen siltöjen De byggda broarnas				
Korjatus- osan pituus Den istānd- satta vägan- delens längd	Kustannuk- set Kost- nader*)	Pituus Längd	Kustannuk- set Kost- nader*)	Pituus Längd	Kustannuk- set Kost- nader*)	lukumäärä antal	pituus längd	rakennus- kustannuk- set byggnads- kostnader*)		
metriä meter	mk.	metriä meter	mk.	metriä meter	mk.	kpl. st.	metriä meter	mk.		
37 300	5 015: 15	4 800	621: 65	1 200	147: 75	—	—	—	17 141: 19	
.	10 511: 90	—	—	—	—	—	—	—	21 922: 95	
.	11 709: 49	36 400	8 893: 05	—	—	—	—	—	25 666: 29	
8 000	3 965: 30	8 300	2 616: 25	—	—	4	19	648: —	68 672: 07	
30 744	13 520: 25	—	—	—	—	1	15	62: —	17 081: 75	
.	3 988: 90	—	—	—	—	—	—	—	9 340: 90	
1 000	500: —	—	—	—	—	1	8	60: —	2 863: 72	
20 000	3 150: —	325	740: —	—	—	2	35	1 475: —	19 605: 25	
39 380	5 118: 50	1 650	325: —	—	—	1	30	50: —	10 645: 95	
20 681	6 553: 30	—	—	800	400: —	6	140	1 013: —	16 487: 30	
29 000	1 170: 01	—	—	302	75: 20	—	—	60: —	8 302: 06	
11 500	5 461: 25	—	—	—	—	1	25	400: —	12 616: 25	
16 557	6 696: 10	1 800	295: 25	—	—	2	15	143: —	12 279: 39	
13 420	4 286: 40	1 635	602: 40	—	—	1	.	50: —	7 810: 46	
1 150	975: —	50	25: —	4 000	641: —	—	—	—	3 817: 05	
—	—	—	—	—	—	1	17	450: —	1 515: —	
12 680	2 318: 40	5 581	1 393: 60	—	—	2	.	471: 40	10 465: 40	
19 620	3 375: 20	11 408	3 133: —	—	—	2	205	402: —	28 739: 20	
16 548	1 963: 80	3 592	1 501: 50	—	—	16	28	990: —	12 995: 50	
13 342	9 857: 50	1 000	590: —	500	500: —	1	1	40: —	23 498: 50	
9 500	300: —	20 476	5 811: 55	1 420	207: —	3	.	317: 25	8 035: 80	
4 200	713: 50	14 961	5 961: 50	1 800	152: 50	6	143	641: —	7 753: 50	
—	—	5 040	2 635: —	20 400	480: —	3	54	777: —	3 892: —	
1 900	1 689: —	1 866	935: —	17 000	1 100: —	6	45	1 944: —	7 033: —	
460	300: 84	31 523	4 864: 80	—	—	2	19	808: 10	7 121: 45	
150	30: —	22 384	5 926: 69	23 650	340: —	2	10	24: —	14 373: 03	
150	35: —	17 976	4 918: 67	.	415: —	—	—	—	8 515: 72	
150	90: —	8 065	7 526: 70	7 650	2 060: —	4	67	910: 25	20 987: 90	
1 600	648: 30	10 010	3 505: —	460	344: —	2	18	1 020: —	8 589: —	
10 000	2 500: —	6 593	3 724: —	200	50: —	1	18	150: —	9 935: —	
40 600	2 756: 25	1 150	4 424: 35	—	—	—	—	—	8 734: 60	
.	3 540: —	—	—	—	—	4	47	3 080: —	14 992: 50	
8 065	440: —	2 066	1 325: 90	—	—	7	59	182: —	4 822: 90	
—	—	3 395	3 985: 25	—	—	12	98	1 042: 75	9 661: 80	
54 581	12 151: —	1 702	1 857: 50	250	85: —	10	.	1 400: —	22 017: 10	
306	1 390: —	—	—	—	—	2	.	2 541: 50	3 931: 50	
156 286	34 357: 54	77 906	18 142: 75	3 080	698: 75	20	.	3 053: 75	96 182: 83	
.	31 959: 20	60 376	23 332: 84	26 450	942: 50	30	.	3 322: 75	126 024: 14	
.	31 260: 55	65 910	24 255: 07	.	1 696: 20	30	.	3 287: —	96 804: 04	
.	29 143: 05	19 556	12 407: 95	25 150	3 660: —	25	.	11 488: 75	172 851: 97	

raha-arvoa ei ole otettu lukuun hoitoalueit-
ten tontekoselostuksissa.

ken, villas penningevärde icke upptagits i
redogörelserna för revirens vägbyggnads-
arbeten.

ingå även de summor, som före det år, då vägen blivit färdig, använts för densamma.
omfatta endast här ifrågasvarande år.

Insinööriosaston alaisten insinöörien ja rakennusmestarien johdolla suoritettut työt.

Vv. 1916—1919 on rakennutettu 21 183 m pitkä kyläntie Puolangan pitäjän kirkonkylästä Auhon kylän kautta Neulikon myllylaitokselle samassa pitäjässä. Koko tie on tullut maksamaan 111 750:09 mk., siis 5:28 mk. juoksumetriä kohti.

Helmikuussa 1916 Senaatti käski Metsähallitusta rakennuttamaan maantien Pielisjärven pitäjän Hattuvaaran kylän kohdalta Venäjän rajalle. Työ valmistui v. 1920. Siihen on kaikkiaan käytetty v. 1917 35 744:69 mk., v. 1919 197 486:41 mk. ja v. 1920 50 211:33 mk. eli yhteensä 283 442:43 mk. Kun tien pituus on 24 387 m, tuli se juoksumetriä kohti maksamaan 11:62 mk. Kustannuksista Pielisjärven kunnan tientekoyevolliset ovat suorittaneet 6 087:84 mk.

V. 1917 ryhdyttiin työn puutteen poistamiseksi rakennuttamaan maantietä Pudasjärven—Ranuan tieltä Simojärven rantaan. Työhön käytettiin v. 1917 20 971:80 mk., v. 1919 49 953:70 mk., v. 1920 71 232:33 mk. eli yhteensä 142 157:83 mk. Tällä summalla on saatu kuntoon 12 800 m ajotietä ja rakennettu 8 m jännemittainen silta Luiminkajoen poikki.

Kesällä 1919 Annantehtaan alueella Suojärvellä rakennutettiin Karatjoen yli johtava 87 m pitkä patosilta uudelleen. Työ tuli maksamaan 38 840:95 mk.

b. *Uittoväylien tutkiminen ja kunnostaminen.*

Ennen kunnostamistöihin ryhtymistä toimitettut uittoväylätutkimukset käyvät selville seuraavasta taulukosta. Työn yhteydessä suoritettujen pienempien väylätutkimusten kustannukset sisältyvät asianomaisten kunnostamistöitten kustannuksiin.

Arbeten utförda under ledning av ingenjörerna och byggmästarna vid ingenjöravdelningen.

Under åren 1916—1919 har byggts en 21 183 m lång byväg från kyrkbyn i Puolanka socken genom Auhon by till Neulikko kvarninnrättning i samma socken. Denna vägbyggnad har stigit till en summa av 111 750:09 mk., eller 5:28 mk. per löpande meter.

I februari 1916 anmodade Senaten Forststyrelsen att bygga en landsväg från Hattuvaara by i Pielisjärvi socken till ryska gränsen. Arbetet slutfördes år 1920 och hade hertill år 1917 åtgått 35 744:69 mk., år 1919 197 486:41 mk. och år 1920 50 211:33 mk. eller sammanlagt 283 442:43 mk. Då vägens längd är 24 387 m, stego kostnaderna för densamma till 11:62 mk. per löpande meter. Av dessa kostnader har Pielisjärvi kommuns vägbyggnadsskyldiga medlemmar erlagt 6 087:84 mk.

År 1917 påbörjades, för avhjälpan av arbetsbristen, byggandet av en landsväg från Pudasjärvi—Ranua vägen till stranden av Simojärvi. För detta arbete användes år 1917 20 971:80 mk., år 1919 49 953:70 mk., år 1920 71 232:33 mk. eller sammanlagt 142 157:83 mk. Med detta belopp har förfärdigats 12 800 m körväg och byggts en bro med 8 m lång spannvidd över Luiminkajoki.

Under sommaren 1919 ombyggdes å S:t Annae bruks område i Suojärvi en 87 m lång dammbro över Karatjoki. Arbetskostnaderna stego till 38 840:95 mk.

b. *Undersökningen och istandsättandet av flottlederna.*

Undersökningarna, vilka föregå istandsättandet av flottlederna, framgår ur följande tabell. Omkostnaderna för de i sammanhang med arbetet utförda mindre flottledsundersökningarna ingå i kostnaderna för resp. istandsättningsarbeten.

Uittoväylätutkimukset. — Flottledsundersökningarna.

Hoitoalue — Revir	Tutkitun väylän pituus, km Den undersökta flottledens längd, km	Kustannukset, Smk. Kostnader, Fmk.	
		v. 1919 år 1919	v. 1920 år 1920
Parkano.....	15.0	—	1 232: 93
Nerkoo.....	25.0	—	2 125: 73
Aure.....	22.0	—	1 870: 65
Loimola.....	120.0	6 316: 75	—
Soanlahti.....	22.0	701: 86	—
Etelä-Ilomantsi — Södra Ilomants.....	12.0	467: 91	—
Pohjois-Ilomantsi — Norra Ilomants.....	63.0	3 626: 29	—
Suomusjärvi.....	39.0	2 573: 49	—
Pudasjärvi.....	92.0	—	8 982: 27
Ranua.....	32.7	6 303: 66	—
”.....	72.0	—	7 057: 49
Ylisimo.....	120.0	—	11 976: 36
Simo.....	166.0	—	15 184: 31
Yhteensä — Summa		800.7	19 989: 96
			48 429: 74

Insinööriosaston alaisten insinöörien ja rakennusmestarien johdolla suoritettut uittoväylien kunnostamistyöt. Istädsättningsarbetena vid flottlederna under ledning av ingenjörerna och byggmästarne vid ingenjöravdelningen.

Veistöstä ja hoitoalue Vattendrag och revir	Kustannukset, Smk. — Kostnader, Fmk.										Huomautuksia Anmärkningar	
	Ennen v. 1917 Före år 1917	1917		1918		1919		1920		Väylän pituus, km Flottledens längd, km		
		Työmanot Arbetskost- nader	Maan menot Övriga kost- nader	Työmanot Arbetskost- nader	Maan menot Övriga kost- nader	Työmanot Arbetskost- nader	Maan menot Övriga kost- nader	Työmanot Arbetskost- nader	Maan menot Övriga kost- nader			
Kyrösjärven veistö: — Kyrö- järvi vattendrag:	—	—	—	—	—	29 280: 10	—	61 702: —	—	90 982: 10	—	Rakennettu 3 uittoruuhia, yht. 568 m. 3 flottninga- ränn, byggda, samm.l. 568 m
Loimolanjoen veistö: — Loimo- lanjoki vattendrag:	13 480: 36	—	376: 13	—	—	219: 93	—	219: 07	—	14 295: 49	6	
Songerjoki	21 163: 79	8 245: 20	5 872: 65	—	—	15 665: 53	—	94 827: 49	—	140 774: 66	35	M. m. 165 m. pitkää säästö- pato Bl. a. en spar- damm av 165 meters längd
Loimolanjoki	—	—	—	—	—	—	175: 94	—	—	175: 94	7	
Oravaoja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
Jongunjoen sivujoet: — Jongun- joki bifloden:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kotvijoki	9 000: —	—	—	—	—	9 379: 60	285: 60	11 179: 80	5 192: 95	35 087: 95	20	Bl. a. en spar- damm av 165 meters längd
Valamojoki	13 900: —	—	—	—	—	—	—	1 188: —	223: 66	15 311: 66	22	
Laklajoki	7 900: —	749: —	8: 50	—	—	—	—	4 013: 50	755: 60	13 426: 60	22	4.9
Häähniäjäjoki	12 000: —	623: —	—	—	—	—	—	4 505: 50	1 489: 90	18 618: 40	30	
Lutín-Haapajoen veistö: — Lutín-Haapajoki vattendrag;	—	—	—	—	—	15 368: 10	1 574: 48	54 316: 50	17 377: 18	88 636: 24	8	8
Elimonjoki	—	—	—	—	—	—	—	39 396: 10	19 894: 75	59 290: 85	31	
Buoko-Ukon-Hietajoki	—	—	—	—	—	—	—	17 658: 95	5 070: 29	22 729: 24	—	4.9
Kivijoki	—	—	—	—	—	—	—	50 598: 65	14 523: 01	65 128: 66	—	
Petäläsjoki	—	—	—	—	—	—	—	30 460: 55	8 563: 62	39 024: 17	40	40
Lutín-Haapajoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pohjois-Taivalkosken hoitoal.: — i norra Taivalkoski revir:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
Haukijoki	—	9 684: 56	635: 70	6 038: 10	769: —	—	—	—	—	19 127: 36	—	
Kivijoki	—	6 649: 70	1 047: 69	1 334: —	—	—	—	—	—	9 031: 39	6.9	Uittoruuhit te- keillä Flottnings- rännan under arbete
Pahtajoki Alakittilän hoito- alueessa — Pahtajoki i Ala- kittilä revir:	—	—	—	—	—	—	—	8 211: 02	—	8 211: 02	—	
Yhteensä — Summa	77 444: 15	20 951: 46	9 940: 67	7 372: 10	769: —	69 893: 26	2 036: 02	378 277: 13	73 095: 94	639 779: 73	—	

Tässä samoin kuin seuraavassa taulu-
kossa sisältyy sarakkeeseen „muut menot“:
matkakustannukset, työn yhteydessä suori-
tetut pienemmät väylätutkimukset, varas-
tojen ja työkalujen osto ja kuljetukset, sai-
raanhoito y. m. s.

I ovanstående såsom även i följande ta-
bell ingå i kolumnen „övriga kostnader“:
reskostnader, ävensom kostnader för i
sammmanhang med arbetet utförda smärre
flottledsundersökningar, inköp och trans-
port av förråd och arbetsredskap, sjukvård
m. m. d.

Aluemetsänhoitajien johdolla suoritettut uittoväylien kunnostamistyöt. — Under

Hoitoalue Revir	Uittokuntoon saatavan vesijalan koko pihlun Den iständes till- flötningsleden hela längd	Uittoväylässä on Inom flottningsleden har utförts														
		perästä joko tai puolta — riksnin- gar av åar och bäcker	grävning av flottningslediken	kalveita uitto- ojaa	louhittu sprängning	rakennettu uusia uittokunnia byggnad av nya flottningskunnor	rakennettu — byggnad av									
							uusia säästöpatoja nya spardammar				uusia ohjepatoja nya styrdammar					
							kalveita av sten	puusia av trä	kalveita av sten	puusia av trä	kalveita av sten	puusia av trä	kalveita av sten	puusia av trä		
m	m	m	m ² maata m ² jord	m ²	kpl. st.	m	kpl. st.	m	kpl. st.	m	kpl. st.	m	kpl. st.	m	kpl. st.	
1917																
Evo-Vesijako —	—	—	—	—	—	7 334.5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	25
Evois-Vesijako ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyhäjoki	1 000	—	—	—	—	58.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Puhos	8 195	3 000	327	437.0	—	190.0	2	—	—	—	—	—	—	—	1	5
Kitka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Simo	30 000	2 000	—	—	—	—	—	—	—	—	1	156	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	39 195	5 000	327	437.0	—	248.0	9	—	—	—	1	156	—	—	2	30
1918																
Evo-Vesijako —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evois-Vesijako ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyhäjoki	7 000	7 000	210	262.0	—	24.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Puhos	6 000	6 000	110	132.0	—	1.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kitka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	48	—	—	—	—
Pohj.-Kemijärvi —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norra Kemijärvi	—	4 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	—	17 000	320	394.0	—	25.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1919																
Kuru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Puhos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Simo	6 000	2 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	6 000	2 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1920																
Aure	13 000	2 000	—	—	—	40.0	—	—	—	—	1	12	—	—	—	—
Kuru	23 000	400	—	—	—	12.0	1	36	—	—	—	—	—	—	—	—
Evo-Vesijako —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evois-Vesijako ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämsä	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Perho	—	—	306	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Perho	2 000	2 000	—	—	—	67.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ii	6 000	4 000	80	1 080.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Simo	18 000	18 000	111	312.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ylisimo	3 000	3 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ylikittilä	—	1 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	—	30 500	497	—	—	119.0	1	36	—	—	1	12	—	—	7	—

ledning av revirförstärkarna utförda istandsättningsarbeten vid flottlederna.

Työskustannukset — Arbetskostnader för											Muuta kustannuksia Övriga kostnader
portaanimesta rensing	kalvanimesta grävning	louhimisesta sprängning		uittoruhien raken- tamisesta byggnad av flott- ningstankit	säätöpatojen rakentamisesta byggnad av spar- dammar		ohjepatojen ra- kentamisesta byggnad av styr- dammar		patojen ja ruuhien korjauksesta reparatoin av floatingsstankit och dammar	yhteensä summa	
		kivestä av sten	kalliolta av berg		kivestä av sten	puusta av tikk	kivestä av sten	puusta av tikk			
markkaa — mark											
—	—	—	840:—	9 328: 35	—	—	—	140:—	—	9 468: 35	—
306: 20	2 420:—	—	380:—	1 822:—	—	—	—	200:—	—	840:—	90:—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 128: 20	30:—
—	—	—	—	—	—	2 196: 95	—	—	1 491: 78	1 491: 78	753: 25
1 255:—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 196: 95	331: 65
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 255:—	—
1 561: 20	2 420:—	—	1 220:—	11 150: 35	—	2 196: 95	—	340:—	1 491: 78	20 380: 28	1 04: 9
—	—	—	—	600:—	—	—	—	—	—	600:—	71: 40
—	—	—	—	—	—	50:—	—	—	—	50:—	—
1 038:—	395:—	—	360:—	—	—	100:—	—	—	—	100:—	—
505:—	196:—	—	26:—	—	—	—	—	—	—	1 793:—	114:—
—	—	—	—	—	—	1 843:—	—	—	—	727:—	16:—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 843:—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	250:—	250:—	—
775:—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	775:—	—
2 318:—	591:—	—	386:—	600:—	—	1 993:—	—	—	250:—	6 138:—	201: 40
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	320:—
2 664: 75	—	—	—	—	—	—	—	—	215:—	215:—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 664: 75	380: 20
2 664: 75	—	—	—	—	—	—	—	—	215:—	2 879: 75	700: 20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 200:—	—	—	—	—	—	1 025:—	—	—	—	2 225:—	203: 50
212: 10	—	—	—	4 050:—	—	—	—	—	—	4 262: 10	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	170:—	170:—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	50:—	50:—	—
50:—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50:—	130:—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4: 76
—	229: 50	—	—	—	—	—	—	—	—	229: 50	—
1 175:—	—	—	1 488:—	—	—	—	—	—	—	2 663:—	803: 55
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 500:—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 000:—	—
900:—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	900:—	—
600:—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600:—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47: 20
—	—	—	1 488:—	4 050:—	—	1 025:—	—	—	220:—	16 649: 60	1 189: 01

6. Metsien hoito.

a. *Luonnonsiemennystä tarkoittavat toimenpiteet.*

Valtionmetsissä voidaan keinolliseen metsän nuorentamiseen ryhtyä toistaiseksi vain poikkeustapauksissa. Yleensä on turvaututtava luonnonsiemennykseen. Sen edistämistä tarkoittavilla toimenpiteillä on siis varsin kauas kantava merkitys. Tärkeintä tässä suhteessa on saada hakkuut niin toimitetuksi, että luonnonsiemennys ja nuorennoksen menestyminen on taattu. Tässä onkin kertomusvuosina 1917—1920 johdonmukaisesti pyritty edistymään. Viime aikoihin asti on tukkipuuhakkuilla enimmäkseen ollut määrämittahakkuun luonne, ja pienemmän puutavaran hakkuutkin ovat olleet enemmän tai vähemmän epämääräisiä. Tällaisista hakkuumuodoista on pyritty mahdollisuuden mukaan luopumaan ja toimittamaan hakkuut mikäli mahdollista joko uudistushakkuina tai kasvatushakkuina. Metsähallitus on painostanut kiertokirjeissään tämän asian tärkeyttä. Erikoisesti mainittakoon kiertokirje elok. 8. p:ltä 1919. Tärkeätä on ollut huomion kiinnittäminen metsien uudistumiseen Perä-Pohjolassa ja Lapissa, missä siemenvuosia sattuu harvoin, vain joka 10:s, vieläpä metsänrajaseuduilla vain joka 100:s vuosi.

Toiseenkin metsän luontaisen uudistumisen kannalta tärkeään seikkaan, nim. hakkuualojen valmistamiseen siemennyskuntoisiksi, on kertomusvuosina kiinnitetty huomiota. Menetelmät on luonnollisesti sovitettava menekkiolojen mukaisiksi. Missä pienestäkin puusta saadaan hintaa, voidaan hakkuuala valmistaa hyvikin perinpohjaisesti, mutta muuallakin koetetaan uudistusala saada tyydyttävään siemennyskuntoon. Näistäkin seikoista on Metsähallitus viime vuosina antanut asianmukaisia ohjeita. Etenkin mainittakoon seikkaperäinen kiertokirje hultik. 26. p:ltä 1919. Käytettävissä ole-

6. Skogarnas vård.

a. *Åtgärder för självsädd.*

I statsskogarna har man hittills endast i undantagsfall kunnat vidtaga åtgärder för skogskultur. I allmänhet måste man åtnöja sig med naturlig för yngning, varför åtgärderna för dess befrämjande äro av vittbärande betydelse. Det viktigaste härvidlag är att få avverkningarna så utförda, att självsädd och för yngning säkerställles. I detta hänseende har man under åren 1917—1920 även målmedvetet sökt göra framsteg. Ända till senaste tider hava stockhyggena för det mesta haft karaktären av dimensionsavverkningar och även avverkningarna av t. o. m. klenare trävaror hava varit mera eller mindre planlösa. Eftersom man mer och mer begynt avstå från sådana avverkningssätt och utföras avverkningarna så vitt möjligt antingen såsom för yngningshyggen eller gallningshyggen. Forststyrelsen har i cirkulär yttermera framhållit vikten av dessa åtgärder. Omnämnes må cirkuläret av den 8. augusti 1919. Särskilt har det varit nödvändigt att fästa uppmärksamheten vid skogarnas för yngning i norra Finland och i Lappmarken, där fröar mycket sällan förekomma, blott vart 10:de eller vid skogsgränsen endast vart 100:de år.

En annan viktig omständighet avseende skogens naturliga för yngning är avverkningssytornas beredande för självsädd. Även detta har man vid tiden för denna berättelse uppmärksammat. Förfaringssätten böra givetvis rätta sig efter avsättningsmöjligheterna. Där man får gott pris även för klen virke, kan avverkningsområdet beredas t. o. m. mycket grundligt, men även annorstädes vinnlägger man sig om att få för yngningsområdet försatt i tillfredsställande skick i och för frösättningen. Även i detta avseende har Forststyrelsen under de senaste åren givit nödiga anvisningar. Särskilt må omnämnas det detaljerade cirku-

vien määrärahojen pienuus on kuitenkin näille toimenpiteille asettanut verrattain ahtaat rajat. — Seuraavat kokonaispinta-alat on valtionmetsissä kertomusvuosina erikoiden valmistettu siemennyskuntoon maanpintaa auki repimällä tai muuta sentaipaista keinoa käyttäen.

läret av den 26. april 1919. — Det ringa beloppet av härför anslagna medel har likväl hållit dessa åtgärder inom relativt trånga gränser. — I statsskogarna hava följande totalarealer under ifrågavarande tidsperiod särskilt beretts för självsådd genom upprivande av jordytan eller andra liknande åtgärder.

Hakkuualoja valmistettu siemennyskuntoon, ha Avverkningsområden beredda för självsådd, ha			
1917	1918	1919	1920
750	635	1 184	203

b. Metsänviljelystyöt.

Vaikka metsää uudistettaessa mahdollisuuden mukaan pyritään käyttämään luonnosiemennystä, sattuu kuitenkin tapauksia, jolloin ei taimistoa, ainakaan toivotun laatuista saada ilman kulttuurua synty-mään, tai ei hakkuuala luontaista tietä siemennä kyllin nopeasti. Enemmän käytetään tällaisissa tapauksissa kylvöä, mutta joskus on ollut pakko turvautua istutukseenkin. Koska nämä toimenpiteet tulevat verraten kalliiksi, on niiden mahdollisimman käytännölliseen suorittamiseen kiinnitetty huomiota Metsähallituksen kierto-kirjeissä. Erittäinkin suositellaan männyn kylvöä kaskeamisen ja kulottamisen ohella. Myös kunnollisen siemenen hankintaa, jos mahdollista omalta seutukunnalta, korostetaan. Yleensä ei metsänviljelystä ole voitu suorittaa läheskään siinä määrässä kuin olisi ollut toivottavaa. Syynä ovat olleet kertomusvuosina korkeat työpalkat, levottomat ja epänormaalit olot (1917, 1918) sekä kiereät raha-ajat. — Seuraavassa esitetään muutamia numeroita kysymyksessä olevista töistä.

b. Skogsodlingsverksamheten.

Ehuru man vid föryngring av skog såvitt möjligt vill begagna sig av naturlig besåning, inträffar det likväl att plantskog icke uppstår utan kulturåtgård, åtminstone icke av önskvärd beskaffenhet, eller att avverkningsområdet icke på naturlig väg besås så snart som önskligt vore. Oftast utför man i sådana fall sådd, men icke sällan blir man tvungen att vidtaga åtgärder även för plantering. Enär dessa åtgärder bliva ganska kostsamma, har Forststyrelsen uti utfärdade cirkulär fäst uppmärksamheten vid att kulturåtgärderna böra utföras så praktiskt som möjligt. Särskilt förordas sådd av tallfrö efter svedjning och ytbränning. Även fästes uppmärksamheten vid anskaffningen av dugligt frö, om möjligt ifrån samma trakter där odlingen sker. I allmänhet har icke skogsodling kunnat bedrivas ens närmelsevis i den utsträckning, som önskligt vore. Såsom orsaker härtill må nämnas de höga arbetslönerna, de oroliga och abnorma förhållandena (1917, 1918) samt de strama penningetiderna. — I följande tabell framställas några siffror angående ifrågavarande arbeten.

Kylvetty ala, ha Besädd areal, ha				Istutettu ala, ha Planterad areal, ha				Apuviljelystä suoritettu, ha:lta Hjälpkultur utförd, ha				Kylvetty siemeniä, kg Utsädd frö, kg				Istutettu taimia, kpl. Planterade plantor, st.				Kustannukset yhteensä, Smk. Summa kostnader, Fmk.			
1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920
588	388	151	346	60	48	43	16	450	125	183	99	1 053	586	173	521	468 755	224 832	220 800	134 565	61 407	76 050	68 644	59 387

c. Taimiston hoito ja kasvatushakkaukset.

Taimiston hoidon alaan kuuluvia, siis aivan nuorien metsikköjen harvennuksia on valtionmetsissä voitu toimittaa vain aivan välttämättömissä tapauksissa. Milloin esim. lupaava havupuum taimisto uhkaa turmelua arvottomien lehtipuuvesojen takia, on tällaisiin taimiston perkauksiin kuitenkin ryhdytty. Mikäli mahdollista, on nämäkin toimenpiteet koetettu saada suoritetuksi ilman kustannuksia, esim. antamalla vesat lehdeksi valtionmetsien asukkaille vesomispalkkiona. Useimmiten taimiston perkaukset kuitenkin vaativat kustannuksia ja siitä syystä onkin kertomusvuosina sekä taimiston perkaus että täydennys ollut pakko supistaa mahdollisimman vähiin. Edellisen kappaleen taulukosta selviää suurellako alalla apuviljelystä s. o. taimiston täydennystä on suoritettu. Seuraavat luvut osoittavat paljonko varoja valtionmetsissä on kertomusvuosina käytetty taimiston perkaukseen.

c. Plantskogens vård och beståndsgallringar.

Gallring i helt unga skogsbestånd har i statsskogarna endast i de mest trängande fall kunnat utföras. Då t. ex. ett lovande barrplantbestånd hotas att förkvas av värdelösa lövträdstelningar, har åtgärder vidtagits för röjning av plantbeståndet. Såvitt möjligt har man sökt få även dessa åtgärder utförda utan kostnader, t. ex. genom att låta i statsskogarna bosatta personer gratis bryta lövträdsbuskarna till löv, motsvarande detta arbetslön för utfört renningsarbete. Oftast förorsaka dock röjningarna av plantskogen utgifter, varför man under tiden för denna berättelse även fått lov att till det minsta möjliga inskränka röjningen och kompletteringen av plantskog. Ur tabellen i föregående stycke framgår på huru stora områden hjälpodling eller plantbeståndskomplettering utförts. Nedanstående tabell utvisar, vilka summor under ifrågavarande tid nedlagts på röjning av plantbestånd inom statsskogarna.

Taimiston perkaukseen käytetty varoja, Smk. — Till plantskogsröjning använda medel, Fmk.			
1917	1918	1919	1920
10 513	5 200	7 536	2 503

¹⁾ Tähän sisältyvät myös kustannukset edellisessä taulukossa mainittujen hakkuualojen siemennyskuntoon valmistamisesta. — Häri ingå även kostnaderna för de i föregående tabell omnämnda avverkningsområdenas beredande för självsädd.

Vaikkakin — hakkauksista puhuen — viime vuosina päähuomio on kiinnitetty uudistushakkuiden kunnolliseen suoritukseen, on samalla korostettu kasvatushakkuidenkin tärkeyttä. Niiden toimittamisesta on Metsähallitus antanut seikkaperäisiä neuvoja m. m. kiertokirjeessään huhtik. 26. p:ltä 1919. Nämäkin hakkaukset koetetaan saada mikäli mahdollista hyvin kannattaviksi. Niinpä ei nuoria metsikköjä valtionmetsissä yleensä apu-harvenneta, vaan päähuomio kiinnitetään keski-ikäisiin metsikköihin, joiden ikä lankeaa kiertoaajan keskimmaiselle kolmannekselle. Samoin pyritään harventamaan verraten voimakkaasti sekä mahdollisuuden mukaan keskittämään kyseessä olevat hakkuut. Edullisten menekkiolojen vallitessa saatetaan kasvatushakkuut kuitenkin aloittaa aikaisemmin ja palata samaan metsikköön useammin, mikä paremmin vastaa intensiivisen metsänhoidon vaatimuksia.

d. Vesiperäisten maiden kuivattaminen metsänkasvua varten.

Valtionmetsissä olevien vesiperäisten maiden kuivattamistyöt voidaan jakaa kahteen ryhmään, nimittäin 1) hoitoalueiden henkilökunnan johdolla suoritettut työt ja 2) suonkuivausmetsänhoitajien johtamat työt.

Hoitoalueiden henkilökunnan johdolla suoritettut työt käsittävät etupäässä luonnonpurojen perkauksia ja varsinaisia ojituksia aivan vähässä määrässä. Viimeisten vuosien aikana on eräissä hoitoalueissa, esim. 1920 Soanlahden, Suomusjärven ja Jongunjoen hoitoalueissa, myöskin suonkuivausmetsänhoitajien laatimien ojitus suunnitelmien toteuttaminen jätetty aluemetsänhoitajien tehtäväksi.

Ehuruval huvudvikten vid de under senaste år företagna avverkningarna varit fästad vid ett omsorgsfullt utförande av förnygringsavverkningen, har samtidigt inskräpts vikten av gallringshyggen. Angående dessa har Forststyrelsen utfärdat noggranna anvisningar bl. a. i cirkulär av den 26. april 1919. Även dessa avverkningar söker man göra så inbringande som möjligt. Sålunda gallras unga skogsbestånd i statsskogarna i allmänhet icke, utan fästes huvudvikten vid gallring av medelålders skogsbestånd, d. v. s. vid dem, vilkas ålder infaller under omloppstidens mellansta tredjedel. Likaledes söker man gallra jämförelsevis starkt samt strävar till att så mycket som möjligt centralisera ifrågavarande hyggen. Där fördelaktiga avsättningsmöjligheter förefinnas, kunna gallringshyggena likväl tidigare påbörjas och kan man oftare med gallring återkomma till samma skogsbestånd, vilket bättre motsvarar fordringarna på en intensiv skogsvård.

d. Torrläggning av sankmarker för skogsbruk.

Torrlägningsarbetena å de inom statsskogarna belägna sankmarkerna kunna indelas i tvenne grupper, nämligen 1) arbeten, utförda under ledning av revirens personal och 2) arbeten, som ledas av mossuttorkningsforstmästarna.

Arbetena, utförda under ledning av revirens personal innefattar huvudsakligen rensning av naturliga bäckar; egentlig dikning utföres endast i ringa grad. Under de senaste åren hava i vissa revir, t. ex. 1920 i Soanlahti, Suomusjärvi och Jongunjoki revir, även utförandet av de av mossuttorkningsforstmästarna utarbetade dikningsplanerna överlämnats till revirforstmästarnes utförande.

*Hoitoalueiden henkilökunnan johdolla suoritettut suonkuivaustyöt vv. 1917—1920.
Mossuttorkningsarbeten, utförda under ledning av revirens personal under
åren 1917—1920.*

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	Kuivattu ala, ha Uttorkad areal, ha	Kaivettu ojaa, metriä Grävt dike, meter	Perattu puroa, metriä Rensad bäck, meter	Kustannukset, Smk. Kostnader, Fmk.
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns.....	69	6 311	2 135	18 630: 05
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns	47	4 816	10 716	19 065: 30
Kuopion l. — Kuopio läns	55	2 503	33 363	27 497: 10
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	146	15 022	1 250	13 776: 80
Pohjan — Bottniska	48	4 234	540	5 246: 37
Oulujärven — Uleåträsk	—	—	14 285	10 484: 50
lin — Ijo.....	3	563	—	970: 66
Kemin — Kemi	56	4 698	4 365	11 867: —
Lapin — Lappmarkens	3	264	—	300: —
Yhteensä vv. — Summa åren 1917—1920	427	38 411	66 654	107 837: 78
vuonna — år 1917	126	15 399	8 496	12 604: 40
” — ” 1918	60	4 782	34 403	19 129: 35
” — ” 1919	48	5 235	8 610	14 724: 26
” — ” 1920	193	12 995	15 145	61 379: 77

Suonkuivausmetsänhoitajien johdolla suoritettut työt. Näiden vähäisten ojitustöiden ohella, joita hoitoaluehenkilökunnan johdolla on eri hoitoalueissa suoritettu metsänhoitolaitoksen perustamisvuosista lähtien, aloitettiin järjestelmällinen suonkuivaustoiminta vasta vuonna 1908, jolloin kaksi varsinaista suonkuivausmetsänhoitajaa alkoi toimintansa: soiden tutkimuksen, ojitussuunnitelmien laatimisen ja ojitustöiden toimeenpanon. Saavutetun kokemuksen nojalla suonkuivaustöitä vähitellen yhä laajennettiin, niin että vuonna 1914, jolloin varsinaisiin ojituksiin nähden saavutettiin toistaiseksi suurin tulos, suonkuivaustöissä työskenteli jo 5 suonkuivausmetsänhoitajaa. Vuosina 1915 ja 1916 oli työn tulos jo tuntuvasti heikompi. Siitä huolimatta, että työpalkkoja varsinkin jälkimmäisenä vuonna jo huomattavasti korotettiin, häittäsivät sodan aiheuttama (venäläiset vallityöt y. m.) työväen puute ja elintarpeiden yhä lisääntyvä niukuus ojitustöitä siinä määrässä, että kaikki suonkuivaustöihin käytettävissä oleva määräraha ei tullut läheskään loppuun käytetyksi. Luonnollisesti suonkuivaustoiminnassa myöskin vuosina 1917—1919 oli epä-

Arbetena, utförda under ledning av mossuttorkningsforstmästarna. Frånsett de fåtaliga dikningsarbeten, som i de olika reviren utförts under ledning av revirpersonalen ända sedan ordnad forstförvaltning infördes, vidtog den egentliga mossuttorkningsverksamheten först år 1908, då tvenne ordinarie mossuttorkningsforstmästare vidtogo med sin verksamhet: undersökning av sumpmarkerna, uppgörande av planer för dikning samt dikningsarbetenas utförande. På grund av vunnit erfarenhet utvidgades småningom mossuttorkningsarbetena, så att år 1914, då med hänsyn till dikningsverksamheten det hittills största resultatet uppnåddes, i mossuttorkningsarbetena voro sysselsatta 5 mossuttorkningsforstmästare. Under åren 1915 och 1916 var resultatet av arbetet redan kännbart mindre. Oberoende därav, att arbetslönerna särskilt under det senare året redan märkbart höjts, hindrade den av kriget förorsakade bristen på arbetare (de ryska vallarbetena m. m.) samt den allt mera tilltagande bristen på livsmedel dikningsarbetena till den grad, att alla till buds stående penningmedel, som disponerats för mossuttorkningsarbeten, icke ens

vakainen ja yleisesti puhuen varsin huono aika. Vuonna 1917 annettiin Metsähallituksen käytettäväksi huomattavan suuri siirtomääräraha ojitustöitä varten luullun työnpuutteen poistamiseksi. Määrärahasta tuli kuitenkin käytetyksi vain pieni osa ja vuosina 1918 ja 1919 oli työväen puute josiksi suuri, ettei edes vakinaisen menosäännön mukainen 320 000 markan määräraha tullut käytetyksi, vaikka työpalkkoja korotettiin yhä tuntuvammin (1918 200—300 %:lla ja 1919 300—400 %:lla).

Toimintavuonna¹⁾ 1916—1917 työskenteli suonkuivaustöissä viisi suonkuivausmetsänhoitajaa, seuraavan toimintavuoden alkupuolella vain neljä. Syksyllä 1917 lisättiin suonkuivausmetsänhoitajien luku kuudeksi, mutta vuoden 1919 alusta on kuudes suonkuivausmetsänhoitajan toimi ollut täyttämättä. Suonkuivausasiain esittelijänä Metsähallituksessa on kertomusvuosina toiminut yksi suonkuivausmetsänhoitaja.

närmelsevis blevo använda. Givetvis voro även åren 1917—1919 med hänsyn till mossuttorkningsverksamheten en osäker och i alla avseenden särskilt ofördelaktig tid. År 1917 beviljades Forststyrelsen ett avsevärt stort reservationsanslag att användas för dikningsarbeten i och för motarbetande av den arbetsbrist, som man trodde bliva rådande. Av anslaget blev likväl endast en del använt och under åren 1918 och 1919 var bristen på arbetare redan så stor, att icke ens hela det ordinarie anslaget 320 000 mark kom till användning, ehuru arbetslönerna betydligt stegrats (1918 med 200—300 % och 1919 med 300—400 %).

Under verksamhetsåret¹⁾ 1916—1917 voro vid mossuttorkningsarbetena sysselsatta fem mossuttorkningsforstmästare, i början av följande år endast fyra. Under hösten år 1917 ökades mossuttorkningsforstmästarnes antal till sex, men ifrån början av år 1919 har den sjätte mossuttorkningsforstmästartjänsten varit obesatt. Såsom föredragande för mossuttorkningsärendena vid Forststyrelsen har under ifrågavarande tid fungerat en mossuttorkningsforstmästare.

*Suonkuivausmetsänhoitajien työt aikana 1/V 1916—30/IV 1921.
Mossuttorkningsforstmästarnes arbeten under tiden 1/V 1916—30/IV 1921.*

Hoitoalue — Revir	Silmäm. tutkim. Okulär undersökning	Ojitusuunnitelmat Dikningsplaner			Käivutyöt Grävningensarbeten			Kustannukset, Smk. — Kostnader, Fmk.				
	Ala, Areal, ha	Ala, Areal, ha	Ala, ha	Ojan pituus, m	Dike, m	Käivetty ala, ha	Käivetty oja, m	Okulär m. tarkk. Dikningsplaner	Silmäm. tutkim. Okulär m. tarkk. Dikningsplaner	Okulär m. tarkk. Dikningsplaner	Grävningensarbeten	Yhteensä Summa
<i>Turun-Hämeen l. tkp. Åbo-Tavastehus läns insp.-d.</i>												
Loppi — Loppis	4 112	1 690	107 406	200	20 639	6 440	47 007	83 765	137 212			
Yläne	—	555	64 589	22	2 840	—	15 465	43 623	59 088			
Parkano	—	168	20 562	5	700	—	9 754	2 511	12 265			
Kihniö	19 592	352	33 813	158	15 300	10 889	9 065	27 850	47 804			

¹⁾ Suonkuivausmetsänhoitajain toimintavuosi lasketaan toukokuun 1. p:nä alkavaksi. — Mossuttorkningsforstmästarnes verksamhetsår räknas från 1. maj.

Jatkoa.

Fortsättning.

Hoitoalue — Revir	Silmäm. tutkim. Okulär undersökning	Ojitusuunnitelmat Dikningsplaner			Kaivutyöt Grävningsarbeten			Kustannukset, Smk. — Kostnader, Fmk.			
		Ala, Areal, ha	Ala, ha Areal, ha	Ojan piti- uus, m Dike, m	Kaivettu ojaa, m Dike, m	Kuivattu alaa, ha Utkorkad areal, ha	Okulär- undersökning	Silmäm. tutkim.	Ojitus- suunnit- telma- planer	Grävnings- arbeten	Kaivutyö Summa
Nerkoo	3 329	1 294	143 663	989	97 447	—	4 415	22 906	101 156	128 477	
Aure	90	705	85 453	500	41 796	—	324	17 158	44 517	61 999	
Kuru	—	949	82 639	253	19 892	—	—	11 808	47 400	59 208	
Orivesi	—	—	—	—	—	—	—	—	1 567	1 567	
Yhteensä — Summa	27 123	5 713	538 125	2 127	198 614	22 068	133 163	352 389	507 620		
Evon-Vesijaon h.-a.— Evois-Vesijako revir	1 636	380	31 769	—	—	—	3 701	11 487	—	15 188	
<i>Viipurin-Mikkelin l. tkp. Viborgs-St Michels läns insp.-d.</i>											
Soanlahti	2 876	730	53 653	177	14 130	—	1 399	4 941	8 312	14 652	
Yhteensä — Summa	2 876	730	53 653	177	14 130	1 399	4 941	8 312	14 652		
<i>Kuopion l. tkp. Kuopio läns insp.-d.</i>											
Suomusjärvi	—	170	20 921	127	22 281	—	—	2 330	14 325	16 655	
Jongunjoki	10 203	285	37 592	2	169	—	2 312	4 665	5 427	12 404	
Iisalmi	7 336	2 528	225 903	815	62 164	—	11 064	31 868	140 943	1 ¹) 183 875	
Yhteensä — Summa	17 539	2 983	284 416	944	84 614	13 376	38 863	160 695	212 934		
<i>Keski-Suomen tkp. Mellersta Finlands insp.-d.</i>											
Vilppula	—	—	—	50	6 120	—	—	—	6 333	6 333	
Toivakka	—	588	47 113	313	22 817	—	—	9 716	19 950	29 666	
Karstula	5 613	200	11 288	580	38 435	—	8 707	6 280	61 271	76 258	
Multia	—	2 000	175 425	557	49 931	—	—	31 640	51 587	83 227	
Virrat — Virdois	—	427	48 125	387	38 916	—	—	7 018	61 954	68 972	
Viitasaari	—	—	—	—	—	—	1 635	—	—	1 635	
Yhteensä — Summa	5 613	3 215	281 951	1 887	156 219	10 342	54 654	201 095	266 091		
<i>Pohjan tkp. Bottniska insp.-d.</i>											
Alajärvi	—	80	3 741	29	2 600	—	284	1 914	28 958	31 156	
Perho	—	276	28 540	225	19 657	—	182	17 330	48 995	66 507	
Lesti	—	350	25 020	—	—	—	—	11 643	—	11 643	
Kalajoki	13 114	785	63 160	45	4 635	—	9 755	36 606	16 232	62 593	
Haapajärvi	—	—	—	—	—	—	378	—	—	378	
Pyhäjoki	—	350	27 311	922	82 781	—	—	6 463	129 616	136 079	
Yhteensä — Summa	13 114	1 841	147 772	1 221	109 673	10 599	73 956	223 801	308 356		
<i>Oulujärven tkp. Uleträsk insp.-d.</i>											
Paltamo	25 072	—	—	—	—	—	8 275	—	—	8 275	
Yhteensä — Summa	25 072	—	—	—	—	8 275	—	—	8 275		

¹) Sitäpaitsi käytetty Smk. 2 795 uittoväylän tutkimiseen Laakajärvestä Raudanveteen. — Härutövat har använts Fmk. 2 795 till undersökning av flottningsleden från Laakajärvi till Raudanvesi.

Jatkoa.

Fortsättning.

Hoitoalue — Revir	Silmäm. tutkim. Okulär undersökning	Ojitusuunnitelmat Dikningsplaner			Kalkvutyöt Grävningensarbeten		Kustannukset, Smk. — Kostnader, Fmk.					
	Ala, Areal, a	Ala, ha Areal, ha	Ojan pi- tius, m Dike, m	Ojan pi- tius, m Dike, m	Kalkveten ojat, m Dike, m	Kalkveten ojat, m Dike, m	Okulär un- dersökning	Silmäm. tutkim.	Ojitus- suunnit- telma Diknings- planer	Grävning- s- arbeten	Kalkvutyöt	Yhteensä Summa
Iin tkp. — Ijo insp.-d.												
Kuivaniemi	18 935	—	—	—	—	—	13 491	—	—	—	—	13 491
Yhteensä — Summa	18 935	—	—	—	—	—	13 491	—	—	—	—	13 491
Yhteensä — Summa 1/v 1916— ³⁰ /iv 1921 ..	111 908	14 862	1 337 686	6 356	563 250	83 251	317 064	946 292	1) 1 346 607			
Toimintavuonna — Verksamhetsåret 1/v 1916— ³⁰ /iv 1917 ..	20 643	3 691	349 829	1 635	157 328	8 948	42 149	80 022	131 119			
Toimintavuonna — Verksamhetsåret 1/v 1917— ³⁰ /iv 1918 ..	6 934	3 221	293 952	2 750	226 555	3 251	62 736	384 522	450 509			
Toimintavuonna — Verksamhetsåret 1/v 1918— ³⁰ /iv 1919 ..	29 487	4 035	361 124	460	42 084	12 241	109 090	126 599	247 930			
Toimintavuonna — Verksamhetsåret 1/v 1919— ³⁰ /iv 1920 ..	17 350	2 737	210 550	998	88 194	18 067	63 232	179 780	261 079			
Toimintavuonna — Verksamhetsåret 1/v 1920— ³⁰ /iv 1921 ..	37 494	1 178	122 231	513	49 089	40 744	39 857	175 369	255 970			

Työt olivat siis keskitetyt pääasiassa Turun-Hämeen läänien, Keski-Suomen ja Pohjan tarkastuspiireihin sekä Iisalmen hoitoalueeseen. Itä-Suomessa Soanlahden, Suomusjärven ja Jongunjoen hoitoalueissa työskenteli yksi suonkuivausmetsänhoitaja ensimmäisenä kertomusvuonna.

Osoittamaan sitä tulosta, joka suonkuivausmetsänhoitajien toiminta-aikana 1908—30/IV 1921 on saavutettu, liitetään seuraava taulukko, joka samalla näyttää sen laajan työalan, mikä suonkuivaustoiminnalla on edessä.

Arbetena voro sálunda huvudsakligast koncentrerade till Åbo-Tavastehus län, Mellersta Finlands och Bottniska inspektionsdistrikten samt Iisalmi revir. I östra Finland arbetade uti Soanlahti, Suomusjärvi och Jongunjoki revir en mossuttorkningsforstmästare under första året av nu ifrågavarande tid.

Såsom ett sammandrag av det resultat, som uppnåtts under mossuttorkningsforstmästarnes verksamhetsperiod 1908—30/IV 1921, bifogas här nedanstående tabell, vilken tillika utvisar det vidsträckta arbetsfält, som mossuttorkningsverksamheten har sig förelagt.

¹) Lisäksi Smk. 93 777 käytetty yleisiin suotutkimuksiin eräissä Pohjanmaan hoitoalueissa sekä hoitosuunnitelman laatimiseen ojitetuilla soilla Vilppulan hoitoalueessa. — Här töt över har Fmk. 93 777 använts till allmänna mossundersökningar i särskilda revir i Österbotten samt till uppgörande av plan för skötseln av de dikade mossarna i Vilppula revir.

Valtionmetsien suot ja suonkuivausmetsänhoitajien työt vv. 1908—1920. — Statsskogarnas sumpmarker och mossuttorkningsforstmästarnes verksamhet under åren 1908—1920.

	Ha	% koko alasta % av hela arealen	% koko suon alasta % av hela mossarealen	% ojituskelpoisten soiden alasta % av arealen för dikningsdugliga sumpmarker
Valtionmetsien kokonaisala — Totalarealen av statsskogarna	1) 12 231 167	100.0		
Valtionmetsien soiden kokonaisala — Totalarealen av sumpmarker inom statsskogarna ..	5 490 590	44.9	100.0	
Metsänkasvua varten ojituskelpoisia soita — I och för skogsbruk dikningsdugliga sumpmarker	1 909 047		35.0	100.0
Tutkittu silmämääräisesti — Utförts okulärundersökning	245 703		4.5	12.9
Laadittu ojitussuunnitelmat — Uppgjorts dikningsprojekt	44 894		0.8	2.4
Ojitettu — Dikats	21 134		0.4	1.1

7. Metsävahingot.

a. Kulot.

Valtionmetsissä sattuvista tuhoista ovat kulovalikkeat epäilemättä tuntuvimmat. Seuraavasta taulukosta selviää kulujen pinta-ala kertomusvuosina tarkastuspiirittäin sekä kulovahinkojen rahassa arvioitu suuruus.

7. Skador i skogarna.

a. Skogseldar.

Av förödelser och härjningar, som inträffa i statsskogarna, äro skogseldarna otvivelaktigt de mest kända. Ur nedanstående tabell framgår brandytan av de i de olika inspektionsdistrikten under nu ifrågasvarande tidsperiod inträffade skogseldarna samt storleken av brandskadorna, uppskattad i penningar.

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Kulujen pinta-ala, ha Brandyta, ha								Kulovahingon arvioitu suuruus, Smk. Brandskadans uppskattade storlek, Fmk.							
	yhteensä summa				kuloa kohti per skogseld				yhteensä — summa				palaneen alan haja kohti per ha brandyta			
	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920
T.-H. l. — Å.-Th. l. 1	184	17	25	92	42	2	4	7	29 254	460	904	26 220	25	28	35	285
V.-M. l. — V.-S. t. M. l. 1	975	67	79	291	40	6	6	10	112 167	2 790	13 925	83 131	57	42	177	286
K. l.	179	55	25	97	20	5	2	9	7 716	2 845	2 920	4 345	43	51	114	45
K.-S. — Mell. F. ...	58	120	7	90	3	10	2	6	5 797	15 410	1 500	34 875	100	129	211	388
Pohjan — Bottn. ...	950	352	9	179	40	44	2	36	84 165	7 364	350	29 100	89	21	41	163
Oulu. — Uleåtr. ...	341	314	235	477	20	12	21	27	3 714	15 597	18 150	83 480	101	50	77	175
Iin — Ijo.	366	338	390	121	30	19	65	41	27 977	22 798	17 605	25 800	76	67	45	212
Kemin — Kemi. ...	441	216	376	157	44	24	75	31	7 560	11 825	30 100	4 200	17	55	80	27
Lapin — Lappm. ...	260	822	346	757	29	43	31	108	5 290	35 651	27 720	22 150	20	43	80	29
Yhteensä — Summa	5 754	2 301	1 492	2 261	33	19	20	22	283 640	114 740	113 174	313 301	49	50	76	139

Kuten taulukosta huomataan, aiheuttavat kulot valtiolle vuosittain melkoisen tappion. Kuitenkin mainittakoon, että metsä-

Såsom av tabellen framgår, drabbas statens årligen av en betydande förlust förorsakad av skogseldar. Omnämnas må lik-

¹⁾ V:n 1920 lopussa. — Vid utgången av år 1920.

talouden kehittyessä ja vartioimisen tullessa tehokkaammaksi, on paloala kuloa kohti huomattavasti pienentynyt. Tästä antavat selvän kuvan seuraavat numerot.

väl att ju intensivare skogshushållningen och ju effektivare övervakningen blivit desto mindre har brandytan per skogseld blivit. Nedanstående tal giva en tydlig bild av detta förhållande.

Vuosina Under åren	Paloala kuloa kohti, ha Brandytan per skogseld, ha
1865—74	118
1875—84	75
1885—94	70
1895—1904	38
1905—14	27
1915—19	31

Kulojen luku on sen sijaan pysynyt miltei muuttumattomana, syyt kulojen syttymiseen kun ovat pikemminkin entisestään lisääntyneet.

Seuraava taulukko esittää kulojen lukumäärän jakaantumista eri kuukausien osalle kertomusvuosina.

Skogseldarnas antal har däremot förblivit nästan oförändrat, beroende på att orsakerna till skogseldarnas uppkomst snarare tilltagit än avtagit.

Följande tabell utvisar fördelningen av skogseldarnas antal på olika månader av ifrågavarande tidsperiod.

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Kulovahinkojen luku Antal skogseldar																							
	huhti- kuussa i april				touko- kuussa i maj				kesä- kuussa i juni				heinä- kuussa i juli				elo- kuussa i augusti				syys- kuussa i sept.			
	1917				1918				1919				1920				1921				1922			
	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920
T.-H. l. — Å.-Th. l.					1	2	2		8	1	1	10	13	3	4	1	6	2		2				
V.-M. l. — V.-S:t M. l.	1				6	3	2	3	9	4	6	7	19	5	4	14	14		2	2	1			2
K. l.					1		1	1	4	2	5	1	3	6	6	9	1	3			1			
K.-S. — Mell. F.				1	6	4	1	1	3		6	7	3		6	9								
Pohjan — Bottn.					1	4	3		6	1	1	3	9	2		2	8	1						
Ouluj. — Uleåtr.			1		1	2	2	2	3	1	10	10	3	7	5	5	19		1					
Iin — Ijo					2				4	3		3	2	4	6		4	11						
Kemin — Kemi.									1	2		2	6	2	5	3	3	5						
Lapin — Lappm.					1		2	1		2	4	5	3	9	1	3	15							
Yhteensä — Summa	1	—	1	11	17	14	9	36	19	16	46	74	31	41	41	53	56	2	5	1	1	—	2	176
Yht.—Summa 1917—1920	0.8 %				10.7 %				24.4 %				39.1 %				24.4 %				0.8 %			
Vuosina — Under åren 1911—20	0.4 %				9.7 %				24.8 %				47.1 %				16.3 %				1.7 %			

On luonnollista, että kulojen jakaantuminen kesän eri kuukausille vaihtelee sääsuhteiden mukaan melkoisesti vuodesta vuoteen. Osoittamaan tämän jakautumisen keskiarvoja pitimmiltä ajanjaksoilta on tau-

Självfallet varierar skogseldarnas fördelning på de olika månaderna under sommaren beroende av väderleken år efter år i avsevärd grad. För utvisande av medeltalen av denna fördelning under

lukkoon merkitty kulojen luku prosenteissa koko kertomuskaudelta sekä vuosilta 1911—1920.

Mitä kulojen syttymisen syihin tulee, esitettäköön kertomusvuosilta seuraavat numerot sekä vertauksen vuoksi keskiarvot prosenteissa ajalta 1911—1920.

längre tidsperioder har i tabellen upptagits skogseldarnas antal i procent för hela den tid denna berättelse omfattar, ävensom för åren 1911—1920.

Utvisande orsakerna till skogseldarnas uppkomst, må följande tal anföras från tiden för denna berättelse samt i och för jämförelse medeltalen i procent för tiden 1911—1920.

Tarkastuspiiri- Inspektionsdistrikt	Syyt kulojen syttymiseen — Orsakerna till skogseldarnas uppkomst										Kuloja yhteensä Summa skogseldar					
	Gnistor från lokomotiv	Veturin kipinät	Tobaks- rökning	Tupakan poltto	Nocholi Stockeldar	Ännu öfver- sien händering av eld	Man varoma- kon tullen käyttö	Aveskilig an- tändning	Tehallan sytytety	Salama Blixten					Syy tunte- maton Okänd orsak	
	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920
T.-H.I. — Å.-Th. I.	1	—	1	2	—	2	9	3	1	—	4	2	3	8	—	—
V.-M.I. — V.-S:t M.I.	4	—	1	5	—	5	26	5	4	—	3	1	—	1	3	9
K. I.	—	1	—	1	1	7	8	4	3	1	—	1	—	3	—	—
K.-S. — Mell. F...	—	—	—	2	1	—	1	1	—	—	—	—	1	2	1	3
Pohjan — Bottn...	—	—	—	—	—	1	5	4	—	—	—	—	7	5	3	6
Ouluj. — Uleåtr...	—	—	—	—	1	2	2	3	3	—	1	1	—	—	—	—
Iin — Ijo	—	—	—	—	1	1	1	3	9	—	2	1	3	—	1	6
Kemin — Kemi...	—	—	—	—	1	2	3	4	—	1	—	—	4	3	—	—
Lapin — Lappm.	—	—	—	—	6	4	2	3	1	1	—	—	5	1	4	3
Yhteensä—Summa	5	1	1	2	12	2	1	7	4	26	21	22	61	33	9	19
Yht.—S:a 1917—20	1.9 %	—	—	4.6 %	15.3 %	—	—	—	—	25.5 %	10.4 %	10.9 %	31.4 %	—	—	100.0 %
Vuonna — Under åren 1911—20..	1.7 %	—	—	4.5 %	15.7 %	—	—	—	—	20.2 %	9.0 %	19.4 %	29.5 %	—	—	100.0 %

Kulojen kohtaamien metsikköiden iästä antaa käsityksen seuraava taulukko, jossa kulojen luku ja pinta-ala on jaettu palaneiden metsikköjen ikäluokkien mukaan.

Aldern för de skogsbestånd, vilka drabbats av skogseldar, framgår av följande tabell, vari skogseldarnas antal och areal är fördelad efter åldersklasserna för de brunna skogsbestånden.

Ikäluokat Åldersklasser	1917				1918				1919				1920				1917-20	
	Kulojen luku		Kulojen pinta-ala		Kulojen luku		Kulojen pinta-ala		Kulojen luku		Kulojen pinta-ala		Kulojen luku		Kulojen pinta-ala		Kulojen luku %:ssa Antel skogseilat i %	Kulojen ala %:ssa Brandyta i %
	Skogsel- darnas ant.		Brandyta		Skogsel- darnas ant.		Brandyta		Skogsel- darnas ant.		Brandyta		Skogsel- darnas ant.		Brandyta			
	Todellinen lukum. Verkligt antal	%:ssa i %	ha	%:ssa i %	Todellinen lukum. Verkligt antal	%:ssa i %	ha	%:ssa i %	Todellinen lukum. Verkligt antal	%:ssa i %	ha	%:ssa i %	Todellinen lukum. Verkligt antal	%:ssa i %	ha	%:ssa i %		
1-25 v. år	29	16.5	756	13.1	11	8.9	45	1.9	6	8.1	19	1.2	5	4.8	43	1.9	10.7	7.3
25-50 » »	54	30.7	1384	24.1	8	6.4	32	1.4	11	14.9	225	15.1	21	20.2	373	16.5	19.7	17.0
50-100 » »	63	35.8	2292	39.8	50	40.3	547	23.8	26	35.1	163	10.9	42	40.4	611	27.0	37.8	30.6
100-150 » »	10	5.7	193	3.4	24	19.4	717	31.1	13	17.6	327	21.9	15	14.4	289	12.8	13.0	12.9
150+ » »	2	1.1	13	0.2	11	8.9	439	19.1	14	18.9	676	45.4	18	17.3	838	37.1	9.4	16.7
1) 1+ » »	18	10.2	1116	19.4	20	16.1	521	22.7	4	5.4	82	5.5	3	2.9	107	4.7	9.4	15.6
Yhteensä																		
Summa	176	100.0	5754	100.0	124	100.0	2301	100.0	74	100.0	1492	100.0	104	100.0	2261	100.0	100.0	100.0

b. Myrskyt ja lumenmurrot.

Myrskyt kaatavat valtionmetsistä vuosittain tuhansia puita. Vahinko ei ole yksin siinä, että puut usein pirstoutuvat tai kaatuvat kesken parhaimman kasvunsa, vaan, melkoinen vahinko aiheutuu myös siitä, että metsiköt liiaksi harvenevat. Jos tällainen ankara harvennus sattuu nuorenpuoleisessa metsässä, voivat jäljelle jäävät puut saada kelvottoman runkomuodon, ja metsän tuotto jää sitäpaitsi pieneksi. Lisäksi on myrskyn kaatamia puita vaikea saada korjatuiksi, etenkin jos ne ovat hyvin hajallaan. Usein ei niiden kerääminen ensinkään kannata. Kuten edellisestä voidaan päätätä, on myrskyvahinkojen arvioiminen varsin vaikeaa. Tehdyt arviot ovat enimmäkseen puutteellisia ja häilyviä. Seuraavasta taulukosta nähdään myrskyvahinkojen luku kertomusvuosina jaettuna, eri kausien osalle sekä eri tuulensuuntien mukaan. Huomattakoon, että yhdeksi myrskyvahingoksi luetaan saman myrskyn yhdessä hoitoalueessa aikaansaama tuho.

b. Stormar och snötryck.

Stormarna fälla i statsskogarna årligen tusentals träd. Skadan består ej allenaast däri, att träden ofta splittras eller fälla mitt under sin bästa växtkraft, utan en anseelig skada förorsakas även genom att skogen blir för gles. Om en dylik stark utgallring inträffar i en yngre skog, kunna de återstående träden få en oduglig stamform, varjämte skogens avkastning blir betydligt reducerad. Det är dessutom förenat med svårighet att bortskaffa de stormfällida träden isynnerhet om de äro glest spridda på olika ställen. Ofta lönar det sig icke alls att samla dem. Såsom av ovanstående torde framgå, är uppskattningen av stormskadorna särdeles svår. De utförda uppskattningarna äro för det mesta bristfälliga och svävande. Av följande tabell framgår stormskadornas antal under ifrågavarande tidsperiod fördelad på olika månader samt vindens riktning. Beaktas bör att såsom en stormskada räknas hela den skada, som av samma storm förorsakats i ett revir.

1) Metsiköitä, joista ikäilmoitus puuttuu. — Skogsbestånd, angående ylkas ålder uppgifter saknas.

Vuodet Åren	Kaukandet — Månaderna							Yhteensä Summa Alla tunte- maton Orkand tid	Tuulensuunnat — Vindriktningen										Yhteensä Summa Suunta tunte- maton Orkand vind- riktning
	I-V	VI	VII	VIII	IX	X	XI-XII		N-S	NE-SW	E-W	SE-NW	S-N	SW-NE	W-E	NW-SE			
Myrskyvahinkojen luku — Antal stormskador																			
1917	2	10	—	—	34	5	—	2	53	1	—	—	3	8	18	14	8	1	53
1918	—	3	2	1	—	1	1	3	11	—	1	—	2	—	2	3	—	3	11
1919	1	4	3	3	3	1	—	2	17	—	—	—	1	4	3	2	2	3	17
1920	2	—	6	4	—	1	—	2	15	—	1	—	1	3	3	5	1	2	15
1917—20	5	17	11	8	37	8	1	9	96	1	2	2	7	14	26	24	11	9	96
1911—16	9	39	23	31	14	77	14	5	212	53	27	18	7	21	16	18	13	39	212

Kuten taulukosta huomataan, ovat useimmat myrskyt sattuneet syksyllä ja kesäkuussa. Myrskyn suunnista ovat kertomusvuosina etelän ja lännen puoliset olleet yleisimpiä.

Tietoja myrskyn kaatamista puumääristä ja vahingon arvosta ei ole, kuten sanottu, saatavissa kaikista hoitoalueista, missä myrskyvahinkoja on sattunut. Seuraava taulukko antaa kuitenkin vähän käsitystä siitä, minkälaisista puumääristä ja vahingon arvoista vuosittain on kysymys.

Såsom av ovanstående tabell framgår, hava de flesta stormar inträffat under hösten och i juni. Vid stormskadorna har vindriktning från syd och vest varit den förhärskande.

Uppgifter angående antalet stormfällida träd samt skadans storlek föreligga, såsom redan nämnts, icke från alla de revir, där stormskador inträffat. Följande tabell lämnar dock en antydning om, huru stort antal träd stormfällits och till huru högt belopp stormskadorna årligen kunna uppskattas.

V u o s i — Å r	Ilmoitettu määrä myrskyn kaatamia puita Uppgiven mängd stormfällda träd			Arvioidut vahingot Uppskattade skador		
	Hoito- alueiden luku Antal revir	Saha- ja rakennus- puita Såg- och byggnads- timmerträd	Pienempiä puita Klenare träd	Hoito- alueiden luku Antal revir	yhteensä tillsammans	hoitoaluetta kohti per revir
		kpl. — st.	m ³			
					Smk. — Fmk.	
1917	33	108 859	6 644	27	167 215	6 193
1918	6	2 935	567	8	8 930	1 116
1919	9	6 060	600	13	43 944	3 380
1920	11	7 521	545	13	60 108	4 624

c. *Lumituhot.*

Lumituhoja sattuu eräissä osissa maata miltei joka vuosi. Yleisin muoto näitä tuhoja on latvan murtuminen, mutta usein taipuu koko puu kaareksi säilyttäen muotonsa lumen sulettuakin. Myös voi latva lumen painosta mutkistua epäsää-

c. Skador förorsakade av snötryck.

Skador förorsakade av snötryck inträffa i vissa delar av landet nästan varje år. Den vanligaste formen för denna skada är att trädtoppen avbrytes, men ofta inträffar även att stammen krökes i båge, utan att återtaga sin form ens efter snösmältningen.

nöllisiin asentoihin, jotka jäävät pysyviksi. Huomattava on, että lumituhot esiintyvät alueittain. (Vertaa Heikinheimon tutkimusta asiasta „Metsätieteellisen Koelaitoksen julkaisuissa” n:o 3.) Pääasiassa tuhoille alttiita seutuja tavataan Sallan, Kitkan, Kuusamon, Pudasjärven, Pohjois-Taivaalkosken, Puolangan ja Hyrynsalmen hoitoalueissa. Eteläisimpiä tuhoalueita tavataan Sotkamon hoitoalueessa. Myös Tuntsaalla laajoilla kuusimailla ovat lumituhot verraten yleisiä, mutta niiden merkitys on kuitenkin paljon pienempi kuin Sallan hoitoalueessa. Viimeksi mainitun hoitoalueen laaja tuhoalue ulottuu osaksi myös Etelä- ja Pohjois-Kemijärven hoitoalueisiin. Tässä luetellut tuhoalueet sijaitsevat korkealla meren pinnasta vaara- ja tunturimailla, missä lumentulo on runsas ja olosuhteet n. s. tykyn (huurteen ja sataneen lumen sekoitus) muodostumiselle ovat suotuisat. Luonnollisesti vaikuttavat sääsuhteetkin paljon tykyn kasaantumiseen. Lumituhon alueilla on kuusi yleensä pääpuulaji ja se onkin osoittautunut kestävimmäksi lumituhon vastaan. Vuonna 1917 on lumituhon mainitun tykkyalueen ulkopuolelta ilmoitettu Pällilän, Laatokan, Ranuan ja Kuivaniemen hoitoalueista; v:nä 1918 ainostaan Rajajoen heesta; v:nä 1919 Lopen, Pällilän, Ranuan, Kolarin, Ala- ja Ylikittilän heista sekä v:nä 1920 Hyrynsalmen, Ranuan ja Kuivaniemen heista.

d. Hyönteis- ja sienituhot.

Kertomusvuosina aiheuttivat hyönteistuhon seuraavat hyönteiset: Blastophagus-l. Hylesinus-lajit, Lophyrus pini, Geometra pinivora, Noctua piniperda ja Ips-l. Tomiscus-lajit. Ilmoitettuja sienituhon aiheuttajia olivat:

Toppen kan av snöns tryck även buktas i oregelbundna former, vilka framgent förbliva sådana. Observeras bör, att skador förorsakade av snötryck ofta förekomma traktvis. (Jfr. Heikinheimos undersökning härom i „Meddelanden från Forstvetenskapliga Försöksanstalten” n:o 3.) De trakter, som mest hemsöks av snötrycksskador, äro belägna i Salla, Kitka, Kuusamo, Pudasjärvi, Norra Taivaalkoski, Puolanka och Hyrynsalmi revir. De sydligast belägna trakter, där skador av detta slag pläga förekomma, äro i Sotkamo revir. Även i de vidsträckta granskogarna i Tuntsa äro de av snötryck förorsakade skadorna ganska vanliga, men dessa äro likväl av mindre betydelse än snötrycksskadorna i Salla revir. Det i sistnämnda revir belägna vidsträckta området för snötrycksskador sträcker sig delvis ända intill Södra och Norra Kemijärvi revir. De här uppräknade, av snötrycksskador hemsökta orterna äro belägna högt över havsytan i högländs- och fjälltrakter, där snö faller i riklig mängd och klimatet är ägnat för bildande av s. k. „tykky” (blandning av rimfrost och fallen snö). Givetvis inverka även väderleksförhållandena på hopandet av „tykky”. I de trakter, som mest hemsöks av snötrycksskador, är gräset det förhärskande trädslaget och har densamma befunnits vara det träd, som bäst kan uthärda snötryck. År 1917 hava snötrycksskador utom ovannämnda „tykky”-område anmälts från Pällilä, Ladoga, Ranua och Kuivaniemi revir; år 1918 endast från Rajajoki revir; år 1919 från Loppis, Pällilä, Ranua, Kolari, Ala- och Ylikittilä revir samt år 1920 från Hyrynsalmi, Ranua och Kuivaniemi revir.

d. Skador, förorsakade av insekter och svampar.

Under tidsperioden för denna berättelse hava insektskadorna förorsakats av följande insekter: Blastophagus-l. Hylesinusarterna, Lophyrus pini, Geometra pinivora.

tuhoja on saanut aikaan ainoastaan lumikariste, *Phacidium infestans*. — Huomatavimmat hyönteisvahingot sattuivat v. 1919 Laatokan hoitoalueessa, jossa *Lophyrus*, *Geometra* ja *Noctua* useina vuosina ahdisteltuaan erästä 52 ha:n suuruista 20—130 vuotista männikköä, näyttävät saaneen sen kuivumaan ja v. 1920 Puolangan hoitoalueessa, jossa *Blastophagus* on pilannut 40 ha:n suuruisen 10—30 vuotisen männikön; vahingon on asianomainen metsänhoitaja arvioinut Smk:ksi 1 700:—. — Lumikaristeen aiheuttama vahinko Loimolan hoitoalueessa vv. 1917—1919 ei ollut varsin suuri.

Näitä paitsi on pienehköjä hyönteis- tai siemi. y.m. vahinkoja ilmoitettu ainoastaan: vuonna 1917 Pällilän, v:nä 1918—1919 Rovaniemen metsänvartijakoulun ja v:nä 1920 Kankaanpään, Pällilän ja Laatokan hoitoalueista sekä v:nä 1919 eräs salamavahinko Puhoksen hoitoalueesta, arvioitu 100 mk:ksi.

e. Metsänhaaskaukset.

Laajoissa valtionmetsissä tapahtuu luonnollisesti vuosittain metsänhaaskauksia. Metsätalouden kehittyessä luvaton metsänkäyttö on kuitenkin vähentynyt, niinkuin huomataan haaskausten lukumäärästä seuraavasta taulukosta.

Kertomusvuosina, ilmi saatujen haaskausten luku eri tarkastuspiireissä, luvatta hakattu puumäärä ja kaikkien haaskausten alaisten metsänhyödykkeiden raharvo eri vuosilta käy selville seuraavasta taulukosta. Vertauksen vuoksi on taulukoon liitetty mainitut tiedot myös vuosilta 1911—1916.

Noctua piniperda och *Ips*-l. *Tomicus*-arterna. De anmälda svampskadorna hava förorsakats endast av snöskytte, *Phacidium infestans*. — De mest anmärkningsvärda insektskadorna inträffade år 1919 i Ladoga revir, varest *Lophyrus*, *Geometra* och *Noctua*, efter att under flere års tid hava angripit ett 20—130 årigt tallbestånd på en areal av 52 ha, synbarligen åstadkommo att denna tallskog uttorkade, samt år 1920 i Puolanka revir, varest *Blastophagus* förstörde en 10—30 årig tallskog på en areal av 40 ha; skadan har av vederbörande forstmästare uppskattats till Fmk. 1 700:—. — Den i Loimola revir under åren 1917—1919 av snöskytte förorsakade skadan var obetydlig.

Förutom ovannämnda skador hava endast mindre insekt- eller svampskador m. m. anmälts: år 1917 från Pällilä, år 1918—1919 från Rovaniemi skogvaktarskola samt år 1920 från Kankaanpää, Pällilä och Ladoga revir, ävensom år 1919 från Puhos revir en av blixten förorsakad skada, vars värde uppskattats till 100 mark.

e. Skogsåverkan.

I de vidsträckta statsskogarna inträffa givetvis årligen skogsåverkningar. I och med skogshushållningens utveckling har likväl antalet skogsåverkningar avtagit, såsom av nedanstående tabell framgår.

Antalet under ifrågavarande tid uppgående åverkningar inom de olika inspektionsdistrikten, beloppet åverkat virke samt penningvärdet av alla åverkade skogsnyttigheter under de olika åren framgå ur nedanstående tabell. I och för jämförelse äro uppgifter bifogade för åren 1911—1916.

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Haaskausten luku Antal åverk- ningar				Haaskattu puutavara- määrä, k.-m ³ Beloppet åverkat virke, m ³ f. m.				Haaskausten alaisten metsänhyödykkeiden raha-arvo, Smk. De åverkade skogsnyttig- heternas penningvärde, Fmk.			
	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920
Turun-Hämeen l. — Abo- Tavastehus läns	10	12	3	6	8.6	120.2	2.9	2.2	44	704	67	133
Viipurin-Mikkelin l. — Vi- borgs-St Michels läns....	5	5	5	2	13.8	34.3	15.1	5.9	63	100	591	158
Kuopion l. — Kuopio läns	2	12	2	2	14.5	18.6	8.4	2.3	42	70	271	60
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	1	4	2	—	7.0	19.8	6.8	—	60	115	98	—
Pohjan — Bottniska	4	14	1	4	15.3	105.2	1.7	3.6	117	1 141	29	575
Oulujärven — Uleåträsk ..	10	11	12	16	103.9	78.2	36.3	58.7	540	516	516	1 205
Iin — Ijo.....	30	17	14	10	311.9	650.1	92.7	96.7	1 893	2 150	1 651	4 081
Kemin — Kemi.....	7	4	2	5	2 265.6	17.6	7.9	96.9	49 778	140	70	5 771
Lapin — Lappmarkens	8	11	3	5	26.2	67.0	18.4	19.9	427	586	84	673
Yhteensä — Summa	77	90	44	50	2 766.8	1 111.0	190.2	286.2	52 964	5 522	3 377	12 656
Vuonna — År 1916.....		115				374.4				2 566		
» » 1915.....		246				1 142.7				8 009		
» » 1914.....		213				506.6				2 862		
» » 1913.....		181				620.4				3 216		
» » 1912.....		277				1 285.9				8 985		
» » 1911.....		415				1 474.4				9 630		

Paitsi taulukossa mainittuja puutavaroita on muitakin metsänhyödykkeitä, kuten tuhta, sammalia, heinä y. m. luvatta otettu, kuitenkin enimmäkseen vähäpätöisiä määriä. Niidenkin hinta sisältyy taulukossa oleviin raha-arvoihin.

Sekä tapausten lukumäärään että luvatta hakatun puutavaran määrään nähden on Iin tarkastuspiiri kertomusvuosina useimmiten ensimmäisenä, kuten monina edellisinäkin vuosina. Mainittavia ovat Kemin tarkastuspiirissä Rovaniemen hoitoalueessa v. 1917 sattuneet suuret metsänhaaskaukset. Niiden arvo Smk. 49 637:50 nimittäin on jo yksinään noin 7 kertaa niin suuri kuin kertomuskauden muina vuosina sattuneiden haaskausten keskimääräinen kokonaisarvo.

Seuraavat luvut osoittavat monessako tapauksessa luvatta otetut metsänhyödykkeet

Förutom i ovanstående tabell upptagna virkesbelopp hava även andra skogsnyttigheter, såsom näver, mossar, hö m. m. åverkats, likväl endast i obetydlig mängd. Priserna på dessa ingår i de i tabellen upptagna penningbeloppen.

Såväl med hänsyn till antalet åverkningar, som även till beloppet åverkat virke står Ijo inspektionsdistrikt främst, vilket även under flere föregående år varit fallet. De i Rovaniemi revir av Kemi inspektionsdistrikt år 1917 inträffade stora skogsåverkningarna äro förtjänta av ett omnämmande. Det åverkades värde Fmk. 49 637:50 är ensamt ungefär 7 gånger så stort, som medeltalvärdet av alla de åverkningar, vilka ägt rum under de övriga åren av nu ifrågakommande tidsperiod.

Följande tal utvisa i huru många fall de åverkade skogsnyttigheterna helt och hål-

on saatu kokonaan, osaksi tai ei lainkaan takavarikkoon.

let, delvis eller alls icke kunnat tagas i beslag.

V u o s i Å r	Tapausten luku, jolloin luvatta otetut metsän- hyödykkeet on			Haaskausten luku yhteensä Summa åverk- ningar
	Antal fall, då de åverkade skogsnyttigheterna			
	kokonaan helt och hållet	osaksi delvis	kokonaan viety helt och hållet	
	saatu takavarikkoon — beslagtogs		bortförs	
1917	32	10	35	77
1918	50	11	29	90
1919	18	10	16	44
1920	23	4	23	50

Kuten näkyy, saadaan ilmisaaduissa tapauksissa metsänhyödykkeet useimmiten ainakin osittain takavarikkoon. Valtiolle metsänhaaskauksista aiheutunut vahinko vähenee siis takavarikoitujen tavarain myyntihinnalla.

Huomattavin osa niistä syytteistä, joita metsäviranomaisten puolesta nostetaan, koskee metsänhaaskauksia. Seuraavassa taulukossa esitetään kaikkien syytteen pantujen metsärikosjuttujen lukumäärä sekä millä tavoin eri vuosina käsitellyt metsänhaaskausjutut on ratkaistu.

Såsom härav framgår, lyckas man i de fall, då åverkan upptäckts, oftast åtminstone delvis taga skogsnyttigheterna i beslag. Den av åverkningarna åsamkade förlusten förminskas sålunda med försäljningspriset för de beslagtagna varorna.

Största delen av de åtal, som av förmyndigheterna väckas, angår skogsåverkan. Av följande tabell framgår totalantalet anhängiggjorda brottmål, vilka falla inom skogshushållningens område, samt på vilket sätt under olika år handlagda mål angående skogsåverkan avgjorts.

Vuoden kuluessa vireille pantuja juttuja Under året anhängiggjorda mål							Metsänhaaskaajuttuja Skogsåverkningensmål			
Vuosi År	metsänhaaskaudesta för skogsåverkan	kuluvallekin aiheut- tamisesta för åsamkande av skogseld	luovutusta metsä- tyksestä ja kalas- tuksesta för olovlig jakt och fiske	luovutusta metsä- tyksestä ja kalas- tuksesta då de av betesmark	luovutusta la- ntamismista för olovligt använ- dande av betesmark	muista rikoksista för andra brott	yhteensä summa	ratkaistu siten, että avgjort sålunda att den anklagade		
								syytetty tu- omittu sakittais	syytetty ei tuomittu frikläns	jätetty silleenst avskrivits
1917.....	22	2	6	1	10	41	28	8	1	
1918.....	15	6	6	1	8	36	11	1	5	
1919.....	18	4	30	2	12	66	16	4	2	
1920.....	23	1	5	2	4	40	16	5	1	

8. Laiduntaminen, metsästys ja kalastus.

a. Laiduntaminen.

Näitten henkilöitten luku, joilla kertomusvuosina on ollut laiduntamisoikeus valtionmetsissä sekä laitumella käyneitten

8. Mulbete, jakt och fiske.

a. Mulbete.

Antalet under berättelseåret i statsskogarna utgivna betesrättigheter och antalet betande kreatur ävensom inbetalta betes-

eläinten luku ja suoritettut laidunmaksut selviävät taulukosta. Maksu määrätään eläinten luvun ja lajin mukaan. Veroa maksamattomat laiduntajat ovat etupäässä valtion metsänhoitovirkailijoita ja valtion-metsätorppareita. Enontekiön, Inarin ja Utsjoen pitäjissä, missä isojakoa vielä ei ole toimitettu, on laiduntaminen valtionmailla maksutonta. Porot saavat näin ikään Pohjois-Suomessa maksutta käydä laitumella valtionmetsissä. Naavapuitten kaato on kuitenkin rajoitettu.

avgifter framgå ur tabellen. Avgiften fastställes på grund av kreaturens antal och art. Innehavare av avgiftsfria betesrättigheter äro företrädesvis statens forsttjänstemän samt statens skogstorpäre. I Enontekis, Enare och Utsjoki socknar, där skiftet ännu ej slutförts, är allt bete å statens marker fritt. Ävenså är renbetet i norra Finlands statsskogar fritt. Fällandet av lavträd är dock begränsat.

Laiduntaminen. — Mulbete.

Vuosi ja tarkastuspiiri. År och inspektionsdistrikt	Hevoset, nautakarja ja lampaat Hästar, nötboskap och får				Laitu- mella käy- neitten porojen luku- määrä Antal betande renar	Suorite- tut laidun- maksut, Smk. Influtna betesav- gifter, Fmk.
	Laidunoikeuden omistajain luku Antal innehavare av betesrättigheter		Eläinten luku Antal kreatur			
	Veroa maksavat Skatt- betalande	Veroa maksaa- mattomat Icke skatt- betalande	Verotetut Skatt- lagda	Verotta- mattomat Icke skatt- lagda		
1920						
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus l.	1 122	498	4 166	5 519	—	2 054: 40
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Mich. l.	1 271	212	4 899	1 214	—	3 667: 90
Kuopion l. — Kuopio l.	176	413	617	2 461	—	345: 20
Keski-Suomen — Mellersta Finlands ..	853	¹⁾ (653)	2 825	¹⁾ (5 149)	—	1 325: 60
Pohjan — Bottniska ..	1 528	622	6 466	6 191	—	1 961: 70
Oulujärven — Uleåträsk ..	310	524	1 183	3 478	1 532	172: 70
Iin — Ijo ..	190	977	1 056	7 531	10 755	671: 20
Kemin — Kemi.....	552	489	2 356	2 779	16 369	1 009: 70
Lapin — Lappmarkens ..	534	²⁾ (159)	1 923	³⁾ (1 549)	35 102	2 953: 50
Yhteensä — Summa	6 536	^{1a)} (4 547)	25 491	^{1b)} (35 871)	63 758	14 161: 90
1919 yhteensä — summa	6 255		23 465		70 912	11 963: 30
1918 „ — „	6 443	5 105	22 634	⁴⁾ (37 034)	82 789	11 937: 90
1917 „ — „	6 789	5 430	24 710	58 282	87 423	12 404: 60

b. Metsästys ja kalastus.

Metsähallitus voi alaisilleen vinkailijoille sekä valtionmetsätorppareille myöntää oikeuden maksutta metsästää ja kalastaa valtionmailla, tarpeellisiksi katsotut rajoitukset huomioon ottaen. Muille yksityisille henkilöille ja yhtymille vuokrataan metsäs-

b. Jakt och fiske.

Forststyrelsen äger rätt att åt densamma underlydande tjänstemän ävensom åt statens skogstorpäre under iakttagande av nödig begränsning avgiftsfritt giva rätt till jakt och fiske å statens marker. Åt andra personer och sammanslutningar utarrende-

¹⁾ Multian hoitoalueesta puuttuvat tiedot. — Från Multia revir saknas uppgifter.

²⁾ Enontekiön, Inarin ja Utsjoen hoitoalueista puuttuvat tiedot. — Från Enontekis, Enare och Utsjoki revir saknas uppgifter.

³⁾ Utsjoen hoitoalueesta puuttuvat tiedot. — Från Utsjoki revir saknas uppgifter.

⁴⁾ Jongunjoen hoitoalueesta puuttuvat tiedot. — Från Jongunjoki revir saknas uppgifter.

tys- ja kalastusoikeuksia. Näitten vuokrat-
tujen oikeuksien lukumäärä sekä niistä kan-
netut maksut näkyvät taulukoista.

ras rätten till jakt och fiske. Antalet ut-
givna rättigheter ävensom för desamma in-
flutna avgifter framgå ur tabellerna.

Metsästys. — Jakt.

Vuosi ja tarkastuspiiri År och inspektionsdistrikt	Metsästysoikeudet, joista vuoden aikana on suori- tettu maksu Jakt rättigheter, för vilka under året influtit avgifter	
	Lukumäärä Antal	Maksut yhteensä, Smk. Avgifter, summa, Fmk.
1920		
Turun-Hämeen läänien — Åbo-Tavastehus läns	2	300: —
Viipurin-Mikkelin läänien — Viborgs-St Michels läns	—	—
Kuopion läänin — Kuopio läns	—	—
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	—	—
Pohjan — Bottniaka	1	300: —
Oulujärven — Uleåträsk	—	—
Iin — Ijo	2	35: —
Kemin — Kemi	3	90: —
Lapin — Lappmarkens	—	—
Yhteensä — Summa	8	725: —
1919 yhteensä — summa	13	675: —
1918 ” — ”	14	570: —
1917 ” — ”	18	685: —

Kalastus. — Fiske.

Vuosi ja tarkastuspiiri År och inspektionsdistrikt	Kalastusoikeudet, joista vuoden aikana on suori- tettu maksu Fiskerättigheter, för vilka under året influtit avgifter	
	Lukumäärä Antal	Maksut yhteensä, Smk. Avgifter, summa, Fmk.
1920		
Turun-Hämeen läänien — Åbo-Tavastehus läns	7	141: —
Viipurin-Mikkelin läänien — Viborgs-St Michels läns	16	271: —
Kuopion läänin — Kuopio läns	5	41: —
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	3	18: —
Pohjan — Bottniaka	1	5: —
Oulujärven — Uleåträsk	19	393: —
Iin — Ijo	5	2 009: 21
Kemin — Kemi	9	220: —
Lapin — Lappmarkens	—	—
Yhteensä — Summa	65	3 098: 21
1919 yhteensä — summa	78	2 035: 14
1918 ” — ”	88	1 639: 31
1917 ” — ”	111	1 562: 76

9. Työväestö.

a. Työntekijäin ja työpäivien luku sekä työpalkat.

Metsätyöntekijöitä meillä ei yleensä voida pitää varsinaisina ammattityöläisinä siinä merkityksessä, joka tällä sanalla on esim. teollisuustyöväestöstä puhuttaessa. He ovat suurelta osalta tilapäistä työväkeä, etupäässä maata viljelevää väestöä, jolla etenkin talvisaikaan on tilaisuutta sivuansioikseen tehdä metsätöitä. Joukossa on kuitenkin varsinkin Pohjois-Suomessa sellaistaakin väkeä, joka ympäri vuoden saa pääansionsa tällaisista töistä, talvella tukinhakkuusta ja kesänaikana uitosta, ja jolle näin ollen ehkä voidaan ammattityömiehen nimitys antaa.

Useimmat metsätyöt ovat luonteeltaan urakkatöitä. Niinpä saavat esim. työntekijät hakkuutyössä toimekseen kaataa, pölkkyttää ja varastopaikalle vedättää kaikki hakattavaksi leimatut tai merkityt puut joltakin määrättyltä alueelta. Palkan he saavat työstä pölkkytulon tai pituusmittain ja vetomatkan pituuden mukaan tahikka myös, kuten tavallisesti hiomo-, propsi- ja polttopuista, valmistetun ja vedätetyn kuutiomäärän mukaan. Rajoitettu hakkuupalsta annetaan urakalle tavallisesti hevosmiehelle, vetojuhnan omistajalle, joka puolestaan palkkaa 1—2 hakkuumiestä eli pölkkyttäjää. Myös metsäojitukset teetetään urakkatöinä, sekä samoin käytetään osaksi urakkamiehiä puutavaran uitossa, vierityksessä, nostossa, uittoväyläin perkauksessa y. m.

Päiväpalkoin suoritetaan ainoastaan sellaisia töitä, joita työväki ei voi itsenäisesti toimittaa, vaan joihin tarvitaan välitöntä ammattitaitoista johtoa. Tällaisia töitä ovat esim. leimaus-, kylvö-, istutus- y. m. työt, joissa tavallisesti metsänhoitaja, työnjohtaja tai metsänvartija henkilökohtaisesti ohjaa työtä.

9. Arbetspersonalen.

a. Antal arbetare och arbetsdagar samt avlöningar.

Våra skogsarbetare kunna i allmänhet icke betraktas såsom yrkesarbetare i den bemärkelse detta ord användes beträffande t. ex. industriarbetare. Skogsarbetarne äro nämligen till största delen tillfälligt arbetsfolk, huvudsakligen jordbrukarbefolkning, vilken särskilt vintertid är i tillfälle att utföra skogsarbeten såsom biförtjänst. Bland dem förekomma likväl isynnerhet i norra Finland även sådana personer, vilkas huvudsakliga inkomst året om utgöres av dessa skogsarbeten: vintertid av stockhygge och sommartid av stockflottning. Dessa kunna sålunda möjligtvis kallas yrkesarbetare.

De flesta skogsarbeten utföras på beting. Sålunda givas t. ex. arbetarne vid hyggena i uppdrag att från ett begränsat område, en lott, fälla, aptera och utsläpa till upplagsplatsen alla till fällning stämplade eller märkta träd. Arbetslönen beräknas antingen per stock eller efter stockens längdmått och enligt släpningsavståndet eller ock, vilket är det vanligaste, då det gäller slip-, props- och brännved, enligt kubikmeter färdig huggen vara och släpningsavståndet. Arbetets utförande på en lott givas vanligen på beting åt en arbetskarl med häst, hästägaren, vilken i sin tur avlönar 1—2 virkesfällare eller apterare. Även skogsdikning utföres som betingsarbete och likaså givas på beting en del virkesflottning och -vältring samt virkets upplyftning ur vattnet, flottledsrensning m. m.

Med dagavlönade arbetare utföras endast sådana arbeten, som arbetarne icke på egen hand kunna utföra, utan vid vilkas utförande erfordras yrkeskunnig ledning. Sådana arbeten äro t. ex. stämpling, sådd, plantering m. fl. arbeten, vilka vanligen bedas av forstmästare, arbetsledare eller skogsvaktare.

*Työntekijöiden luku ja palkkaus metsähallinnon valtionmetsien hoitoalueissa toimitettavissa töissä
i statsskognarna utförda*

Työn laatu Arbetsbeskaffenhet	Vuosi År	Työntekijöiden luku palkkausluetteloiden mukaan Arbetarnes antal enligt avlöningslistorna								Päivä- Antal	
		15 vuotta nuorempia Under 15 År		15—18 vuoden ikäisiä Mellan 15—18 År		18 vuotta vanhempiä Över 18 År		Yhteensä Summa		15 vuotta nuorempien henkilöiden av personer mellan 15 År	15—18 vuoden ikäisten henkilöiden av personer mellan 15—18 År
		Miesp. Mank.	Naisp. Kvk.	Miesp. Mank.	Naisp. Kvk.	Miesp. Mank.	Naisp. Kvk.	Miesp. Mank.	Naisp. Kvk.		
Leimaaminen ja merkitseminen. — Utstämpling och märkning	1917	4	—	36	—	1 979	3	2 019	3	19	494
	1918	—	—	7	—	1 225	2	1 232	2	—	57
	1919	1	—	17	—	1 473	2	1 491	2	5	306
	1920	—	—	38	—	1 865	—	1 903	—	—	577
Hakkuu ja veto. — Avverkning och utdrivning	1917	183	44	796	7	12 662	119	13 641	170	6 294	25 921
	1918	24	2	255	14	4 006	62	4 285	78	706	7 987
	1919	3	3	102	8	2 686	63	2 791	74	52	2 348
	1920	12	—	257	6	6 355	55	6 624	61	180	6 468
Uitto. — Flottning	1917	140	—	455	4	3 806	40	4 401	44	3 276	22 744
	1918	77	1	312	20	1 842	89	2 231	110	1 471	12 768
	1919	51	2	217	26	1 630	111	1 898	139	707	4 455
	1920	49	—	61	—	615	33	725	33	209	917
Hakkuualojen raivaus. — Rensning av hygesytor	1917	19	2	100	31	444	174	563	207	180	1 691
	1918	37	6	92	11	259	88	388	105	691	5 622
	1919	18	6	45	8	272	50	335	64	91	296
	1920	—	—	32	2	86	18	118	20	—	257
Taimitarha-, metsänuudistus- ja -viljelys- työt sekä taimistojen perkaus. — Plantskole-, skogsföryngrings- och- kulturarbeten samt rensning av plant- bestånd	1917	200	110	274	247	802	482	1 276	839	1 883	3 226
	1918	136	94	199	166	608	314	943	574	1 946	2 622
	1919	90	39	138	69	413	191	641	299	694	1 511
	1920	56	35	178	122	299	226	533	383	409	1 735
Metsänhoidontarkastus, arvioiminen ja mittaus. ²⁾ — Revision, taxation och avfattning	1917	17	—	45	—	635	27	697	27	190	685
	1918	—	—	25	—	264	4	289	4	—	546
	1919	—	—	8	—	181	16	189	16	—	76
	1920	2	—	11	—	159	1	172	1	36	431
Rajankäynti ja tienteko. — Rågång och vägbyggnad	1917	2	—	24	2	899	6	925	8	16	161
	1918	—	—	23	2	725	17	748	19	—	212
	1919	1	—	8	—	672	10	681	10	21	76
	1920	2	—	8	—	452	25	462	25	10	46
Uittoväylien kuntoonsaattaminen. — Flott- ledsarbeten	1917	—	—	—	—	142	—	142	—	—	—
	1918	—	—	5	—	74	2	79	2	—	126
	1919	—	—	—	—	36	—	36	—	—	—
	1920	—	—	1	—	43	—	44	—	—	6
Vesiperäisten maiden tutkiminen. — Un- dersökning av sankmarker	1917	—	—	13	—	115	—	128	—	—	366
	1918	—	—	—	—	51	—	51	—	—	—
	1919	—	—	4	—	39	—	43	—	—	36
	1920	—	—	—	—	29	—	29	—	—	—

¹⁾ Taulukkoon eivät sisälly Metsähallituksen insinööriosaston johdolla suoritettut uittoväylien kuntoon-
vägbyggnadsarbeten. — ²⁾ Mikkelin hoitoalueessa suoritetuista metsänhoidontarkastus-, arvioimis- ja mittauksista
och avfattningar hava icke erhållits.

vuosina 1917—1920.¹⁾) — Arbetarnes antal och avlöning vid de av forstförvaltningen inom reviren arbetena åren 1917—1920.¹⁾)

töiden luku dagsverken			Päiväpalkkojen suuruus Dagspenning för					Työpalkat yhteensä Summa avlöningar för		
18 vuotta van- hempien henki- löiden av personer över 18 år		Hevospäivä- töiden hästdags- verken	15 vuotta nu- orempien hen- kilöiden personer under 15 år	15—18 vuoden ikäisten henki- löiden personer mellan 15—18 år	18 vuotta vanhempien henkilöiden personer över 18 år		Hevospäivä- töiden hästdags- verken	Työntehtä- jän hevos- työläis- töiden luku	Hevospäivä- töiden hästdags- verken	
Miesp. Mank.	Naisp. Kvk.				Miespuolisten Mankön	Naispuolisten Kvinnokön				
Markkaa — Mark										
38 667	78	—	1: 25—7:—	4:—10:—	3:—15:—	7:—10:—	—	352 503: 90	—	
16 719	42	8	—	7:—15:—	5:—20:—	10:—20:—	—	229 000: 60	327:—	
24 855	20	—	15:—	10:—22:—	10:—30:—	9:—15:—	—	482 154: 13	—	
33 974	—	3	—	20:—45:—	10:—50:—	—	90:—	1 108 168: 80	270:—	
412 636	3 682	197 892	2:—10:—	3:—15:—	4:—20:—	3:—8:—	—	3 948 735: 26	5 507 150: 42	
82 979	610	49 941	2: 50—10:—	4:—20:—	5: 90—50:—	4:—12:—	—	1 034 676: 64	1 761 380: 97	
43 809	701	34 976	3:—8: 50	8:—20:—	10:—30:—	8:—11:—	30:—100:—	1 027 049: 15	1 817 221: 19	
203 188	1 876	31 429	3: 50—14:—	7:—40:—	10:—75:—	10:—21:—	30:—200:—	6 605 214: 19	2 682 427: 95	
173 371	1 498	7 634	2:—10:—	3:—15:—	5:—20:—	3:—10:—	—	2 155 522: 80	47 340: 30	
64 253	612	621	4:—10:—	5:—14:—	8:—20:—	6:—15:—	—	1 073 623: 19	21 407: 80	
49 595	1 723	324	5: 60—10:—	6:—20:—	12:—30:—	7:—25:—	30:—80:—	1 063 387: 83	16 156: 92	
9 610	377	45	7: 50—18:—	13:—22:—	20:—40:—	12:—22:—	50:—	277 960: 87	2 692: 15	
5 239	2 423	—	2:—4:—	3:—8:—	4:—12:—	3:—8:—	—	56 586: 57	—	
4 579	3 706	12	2:—10:—	3:—12:—	6:—30:—	4:—9:—	—	45 442: 35	297:—	
2 560	382	—	4:—(14:—)6:—	6:—14:—	10:—25:—	6:—14:—	—	44 573: 75	—	
615	129	—	—	8:—25:—	15:—40:—	10:—16:—	—	24 686: 80	—	
8 212	3 521	58	1: 50—6:—	1: 75—10:—	3:—12:—	2: 50—8:—	—	106 900: 79	980: 25	
6 919	1 657	124	1:—10:—	1: 25—12:—	1: 50—20:—	4:—12:—	—	123 022: 84	4 206: 50	
3 468	1 352	86	4: 80—11:—	4: 50—20:—	10:—25:—	5:—20:—	25:—50:—	89 198: 05	3 573:—	
1 663	1 288	39	5:—15:—	6:—50:—	10:—45:—	7:—25:—	40:—110:—	98 956: 43	2 290: 20	
28 484	222	—	3:—8:—	4:—10:—	5:—15:—	4: 50—10:—	—	267 009: 86	—	
8 736	81	—	—	6:—15:—	7:—20:—	10:—16:—	—	117 687: 82	—	
6 314	117	14	—	10:—15:—	3: 50—50:—	5:—17: 50	20:—35:—	123 916: 79	425:—	
5 622	16	—	12:—	18:—30:—	18:—40:—	15:—	—	196 923: 70	—	
10 528	99	1 285	3:—3: 50	3:—6:—	4:—14:—	3:—4: 50	—	89 150: 66	28 583: 68	
8 348	98	813	—	5:—12:—	5: 50—40:—	7:—10:—	—	106 861: 29	26 013: 80	
7 339	66	1 466	8:—	6:—20:—	8:—30:—	6:—18:—	21:—70:—	140 801: 71	36 847: 53	
4 810	167	567	20:—	10:—30:—	10:—50:—	10:—20:—	40:—200:—	134 294: 25	49 702: 65	
3 209	—	148	—	—	6:—15:—	—	—	39 276: 88	3 818:—	
1 325	12	18	—	8:—10:—	10:—16:—	8:—	—	14 569: 60	467: 50	
569	—	51	—	—	15:—40:—	—	25:—65:—	16 416: 50	3 130:—	
531	—	1	—	20:—	16:—50:—	—	70:—	16 579: 60	70:—	
3 200	—	—	—	2: 75—9:—	3: 50—11:—	—	—	18 665: 39	—	
2 889	—	—	—	—	6:—20:—	—	—	32 920: 85	—	
706	—	—	—	14:—	10:—20:—	—	—	11 374: 50	—	
339	—	—	—	—	20:—50:—	—	—	10 044:—	—	

saattamis- ja tientekotyöt. — I tabellen ingå icke av Forststyrelsens ingenjöravdelning utförda flottleds- och ei ole saatu tietoja vuodelta 1918. — Uppgifter över år 1918 i St Michels revir verkställda revisioner, taxationer

Jatkoa.

Työn laatu Arbetets beskaffenhet	Vuosi År	Työntekijöiden luku palkkausluetteloiden mukaan Arbetarnes antal enligt avlöningslistorna								Päivä- Antal	
		15 vuotta nuorempia Under 15 År		15—18 vuoden ikäisiä Mellan 15—18 År		18 vuotta vanhempia Över 18 År		Yhteensä Summa		15 vuotta nuorem- pien henkilöiden av personer under 15 År	15—18 vuoden ikäisten henkilöiden av personer mellan 15—18 År
		Miesp. Mank.	Naisp. Kvk.	Miesp. Mank.	Naisp. Kvk.	Miesp. Mank.	Naisp. Kvk.	Miesp. Mank.	Naisp. Kvk.		
Vesiperäisten maiden kuivattaminen. — Torrläggning av sankmarker	1917	—	—	7	—	363	—	370	—	—	105
	1918	—	—	2	—	335	—	337	—	—	7
	1919	1	—	6	—	441	1	448	1	20	86
	1920	—	—	—	—	320	—	320	—	—	—
Rakennustyöt. — Byggnadsarbeten	1917	—	—	5	3	371	2	376	5	—	30
	1918	—	—	—	—	300	4	300	4	—	—
	1919	2	—	6	1	397	1	405	2	5	45
	1920	—	—	6	—	349	2	355	2	—	31
Muut työt. — Andra arbeten	1917	16	20	15	1	308	31	339	52	97	78
	1918	—	—	2	1	495	21	497	22	—	39
	1919	5	—	36	20	522	9	563	29	32	559
	1920	31	30	57	51	770	33	858	114	403	1 093
Yhteensä — Summa	1917									11 955	55 501
	1918									4 814	29 986
	1919									1 627	9 794
	1920									1 247	11 561

Asuntonsa saavat metsätyöläiset Etelä- ja Keski-Suomessa tavallisuuden mukaan läheisistä torpista ja taloista. Pohjoisempaan, harvaan asutuilla metsäseuduilla sitävastoin on turvauduttava tilapäisiin suojiin. Sellaisia rakennuttavat työnantajat, osaksi myös työntekijät itse työpaikalle: talvella pirttejä ja „saunoja”, kesällä kotia y. m. suojuksia, tai yövytään vaatekeltoissa — rankisissa. Monasti näitä asumuksia rakennetaan metsähallinnon puolesta, vaikkakin työn teettäjänä on puutavaran ostaja. Puut niihin luovutetaan valtionmetsästä ilmaiseksi.

Kuten jo edellä viitattiin, toimii työnteettäjänä valtionmetsissä joko metsähallinto tai yksityiset puutavaran ostajat. Kun yksityisten suorittamat työt, niin hyvin työväestöön kuin työkustannuksiinkin nähden, ovat valtion metsänhoitovirkamiesten toimintavallan ulkopuolella, ei luotetta-

I södra och mellersta Finland erhålla skogsarbetarne vanligen bostad i nära hygget belägna torp eller gårdar. Mera norrut i glest bebodda skogstrakter äro de däremot tvungna att taga sin tillflykt till tillfälliga bostäder. Sådana byggas på arbetsplatserna dels av arbetsgivarne, dels även av arbetarne själva: om vintern pörten och skogsstugor, om sommaren kåtor o. a. skjul, eller ock tillbringas natten i tält, s. k. myggtält. Ofta byggas dessa bostäder genom forstförvaltningens försorg, ehuru virkesköparen är arbetsgivare. För uppförande av dessa bostäder upplåtes virket gratis från statsskogarna.

Såsom redan tidigare nämnts uppträda som arbetsgivare i statsskogarna antingen forstförvaltningen eller privata virkesköpare. Enär de av privata personer utförda arbetena såväl med avseende å arbetsfolket, som å kostnaderna för arbetet stå utanför området för statens forsttjänstemäns tjänste-

Ien luku sverken			Päiväpalkkojen suuruus Dagspenning för					Työpalkat yhteensä Summa avlöningar för		
8 vuotta van- mpien henki- löiden av personer över 18 år		Hevospäivä- töiden häst dags- verken	15 vuotta nu- remplen hen- kilöiden personer under 15 år	15—18 vuoden ikäisten henki- löiden personer mellan 15—18 år	18 vuotta vanhempien henkilöiden personer över 18 år		Hevospäivä- töiden häst dags- verken	Työntekijäin lman hevosia arbetare utan häst	Hevospäivä- töiden häst dags- verken	
leap. ank.	Najap. Kvk.				Miespuolisten Mankön	Naispuolisten Kvinnokön				
M a r k k a a — M a r k										
3 806	—	—	—	5:—8:—	4:50—16:—	(1:50)	—	110 571: 30	—	
1 323	—	8	—	6:—10:—	5:—20:—	—	—	131 954: 68	250:—	
3 849	1	—	15:—	13:—18:—	15:—25:—	10:—	—	133 134: 90	—	
7 042	—	—	—	—	10:—50:—	—	—	183 051: 07	—	
0 660	20	502	—	6:—	4:—18:—	5:—	—	100 623: 29	11 930: 40	
3 063	46	411	—	—	4:—25:—	5:—10:—	—	117 173: 10	13 014: 90	
0 997	—	916	4:—8:—	10:—15:—	10:—25:—	15:—	30:—100:—	236 201: 31	45 304: 50	
3 342	3	360	—	10:—30:—	15:—100:—	15:—25:—	25:—200:—	292 309: 75	30 186: 47	
5 119	413	1 065	3:—5:—	2:—8:—	4:50—20:—	2:—8:—	—	52 249: 30	23 338: 50	
1 407	451	223	—	4:—8:—	5:—18:—	4:50—5:—	—	194 096: 11	8 493: —	
0 589	196	340	8:—	8:—20:—	10:—30:—	6:—14:—	30:—60:—	301 081: 77	15 824: 50	
0 026	568	139	4:—15:—	10:—30:—	10:—75:—	12:—30:—	50:—150:—	927 405: 49	11 438: —	
3 131	11 956	208 584						7 297 796: —	5 623 141: 55	
0 540	7 315	52 179						3 221 029: 07	1 835 858: 47	
7 650	4 558	38 173						3 669 290: 39	1 938 482: 64	
3 762	4 424	32 583						9 875 594: 95	2 779 077: 42	

via tilastollisia tietoja niistä voida metsä-
hallinnon puolesta antaa.

Tiedot työntekijäin luvusta ja heidän
iästään, suoritetuista työpäivistä, palkkojen
ali- ja ylärajoista sekä työkuksannuksista
erilaatuissa metsähallinnon toimitutta-
missa töissä valtionmetsäin hoitoalueissa
esitetään taulukossa ss. 119—121.

Kun kuitenkin metsätyöt ovat laadultaan
sellaisia, että ne usein kestävät vain ly-
hyen ajan, jonka jälkeen työntekijät siitä
joko osaksi siirtyvät toiseen metsätyöhön
tai osaksi palaavat kunnuilleen omiin töi-
hinsä, ottaakseen taas toisella kertaa osaa
silloin käynnissä olevaan metsätyöhön, ei
metsätyöläisten todellista lukua voida mää-
rätä. Tähän ei myöskään sovi se teollisuus-
dessa käytetty tapa, että työväestö ilmoi-
tetaan esim. neljännesvuosittain, sillä silloin
tulisi lukuun vain muutamissa töissä olleet
työntekijät, kun taas sillä välin sattuneet
— aloitetut ja lopetetut — työt jäisivät ko-

befogenhet, kunna tillförlitliga statistiska
uppgifter angående dessa genom forstför-
valtningen icke lämnas.

Uppgifter angående antalet arbetare och
deras ålder, utförda arbetsdagar, maximi-
och minimiarbetslöner samt arbetskostnader
för de olikartade arbeten, som forstförvalt-
ningen låtit utföra i statsskogsreviren,
framgå av tabellen å sid. 118—121.

Då emellertid skogsarbetena äro av så-
dan art, att ett arbete kan vara endast en
kort tid, varefter en del av arbetarne över-
går till ett annat skogsarbete och en del
återvänder hem till egna arbeten för att
åter, då det så faller sig lägligt, delta
i tillfälligt skogsarbete, kan skogsarbetar-
nes verkliga antal icke fastställas. Härvid
lämpar sig ej heller den kotym, som iakttas
vid utarbetande av industristatistiken,
att uppgiva arbetarantalet t. ex. kvartals-
vis, ty i detta fall skulle endast antalet
arbetare i vissa arbeten upptagas, medan
åter arbetarantalet i andra arbeten: de, vilka

konaan pois. On sentähden täytynyt tyytyä siihen, että työntekijäin luku ilmoitetaan palkkauslistojen mukaan kustakin työstä erikseen. Jo mainitusta syystä ei henkilölukuja kaikista töistä yhteensä voida myöskään laskea.

Vaikkakin, kuten edellä on sanottu, useimmat metsätyöt ovat urakkatöitä, on taulukkoon laskettu päivätoiden luku urakatöistäkin, asianomaiset työnteettäjät kuntien väkensä työkyvyn ovat saattaneet suunnilleen arvioida, montako työpäivää maksettu palkka vastaa. — Päiväpalkoissa on palkka hevostoista korvaus sekä hevosen että ajajan suorittamasta työstä.

b. *Tapaturmat.*

Tilastoa työväestön tapaturmista metsähallinnon töissä ei vuodelta 1917 ole koottu. Vuoden 1918 alussa alkoi toimintansa Valtion Tapaturmalautakunta, joka asetettiin Senaatin päätöksellä joulukuun 28. p:ltä 1917 ja jonka tehtävänä on työväen tapaturmavakuutuksesta elokuun 18. p:nä 1917 annettun asetuksen mukaisen vahingonkorvauksen määrääminen ja suorittaminen valtion töissä sattuneista tapaturmista. Tapaturmalautakunnan tiedonantojen mukaan liitetään tähän kaksi taulukkoa vuosina 1918—1920 käsitellyistä ja korvatuista metsähallinnon töissä sattuneista tapaturmista.

Taulukosta I käy selville lautakunnan lopullisesti käsittelemäin vahingonkorvausasiain luku ja ne summat, jotka lautakunta on tällöin päättänyt jakaa: tilapäisinä korvauksina, invaliditeettiavustuksena, leskille ja lapsille myönnettynä vuotuisena avustuksena sekä hautausapuna. samoin kuin hylättyjen korvaushakemusten luku ynnä lautakunnan päätöksistä tehdyt valitukset.

både påbörjats och avslutats inom kvartalet, alldeles skulle bortlämnas. Man har därför fått åtnöja sig med att antalet arbetare uppgives enligt avlöningslistorna särskilt för varje arbete. Av ovan sammanlagda orsak kunna icke heller antalet arbetare för alla skogsarbeten uppgivas.

Ehuru, såsom ovan nämnts, de flesta skogsarbeten utföras såsom betingsarbeten, har i tabellen upptagits antal arbetsdagar även för betingsarbetena, ty kunna vederbörande arbetsgivare, vilka känna arbetsförmågan hos sitt folk, ungefärligen uppskatta huru många arbetsdagar motsvara den utbetalade avlöningen. — I dagspennningen för hästarbeten ingår ersättning för det arbete, som utförts av såväl häst, som körkarl.

b. *Olycksfall.*

Någon statistik över de olycksfall, som träffat arbetare under utförande av forstförvaltningens arbeten under år 1917 föreligger icke. I början av år 1918 började Statens Olycksfallsnämnd sin verksamhet. Denna tillsattes genom Senatens beslut av den 28. december 1917 och dess uppgift är att enligt förordningen av den 18. augusti 1917 angående arbetares olycksfallsförsäkring fastställa och utbetala skadestånd för i statens arbeten inträffade olycksfall. Uppställda enligt uppgifter av Olycksfallsnämnden bifogas här tvenne tabeller angående de under åren 1918—1920 behandlade och ersatta olycksfallen, vilka inträffat vid utförande av forstförvaltningens arbeten.

Ur tab. I framgår antalet av nämnden slutligt behandlade olycksfallsersättningsmål jämte de belopp, vilka nämnden härvid beslutit utbetala: tillfälliga skadestånd, invaliditetsunderstöd, årliga understöd åt enklor och barn samt begravningshjälp, ävensom antalet avslagna ersättningsanspråk samt de besvär, som anförts över nämndens beslut.

Taulukosta II näkyvät m. m. ne raha-erät, jotka Tapaturmalauskunnan määrääminä on Sosialihallituksesta suoritettu korvausten saajille.

Ur tab. II framgår bl. a. de penningbe-
lopp, som enligt Olycksfallsnämndens be-
slut utbetalas av Socialstyrelsen åt de per-
soner, vilka tilldömts ersättning.

Taulukko I. — Tabell I.

Vuosi År	Tilapäistä avustusta Tillfälliga skadestånd		Invaliiditeetti- avustusta Invaliditets- understöd		Vuotuista avus- tusta leskille ja lapsille Årliga understöd åt enkör och barn		Hautausapua Begravningshjälp		Hyllytyen hakemusten luku Antal avslag	Antal besvär	Käsittelemättö- mien hakemusten luku Antal obehand- lade ansökningar	Hakemusten luku Antal ansökning- ar
	Luku Antal	Smk. Fmk.	Luku Antal	Smk. Fmk.	Luku Antal	Smk. Fmk.	Luku Antal	Smk. Fmk.				
1918	9	1 580: 20	6	364: 10	1	632: 40	1	196: 20	7	—	2	21
1919	38	8 204: 05	—	—	1	1 280: —	1	135: —	5	3	12	52
1920	96	27 891: 74	6	2 812: 66	—	—	—	—	5	1	4	113

Taulukko II. — Tabell II.

Vuosi År	Tilapäistä korvausta sekä hautausapua Tillfälliga skadestånd samt begravnings- hjälp			Invaliiditeettiavus- tusta Invaliditetsunder- stöd		Vuotuista avustusta leskille ja lapsille Årliga understöd åt enkör och barn		Yhteensä Summa			
	Antal Tapaturmien luku olycksfall	Maksunääritysten luku Antal utnord- ningar	Smk. Fmk.	Antal Tapaturmien luku olycksfall	Smk. Fmk.	Antal olycksfall	Smk. Fmk.	Antal olycksfall	Maksunääritysten luku Antal utnord- ningar	Smk. Fmk.	Smk. Fmk.
1918	8	8	1 164: 20	2	2	103: 40	—	10	10	1 267: 60	
1919	38	48	7 824: 10	4	9	2 216: 47	2	44	62	12 445: 59	
1920	96	129	28 895: 54	8	16	1 807: 49	1	105	148	31 177: 33	

10. Asutustoiminta ja maanluovutukset.

a. Uudistalot.

Uudistalojen perustamisesta ovat, niin-
kuin tunnettua, olleet edelleenkin voimassa
entiset määräykset. Nojautuen syyskuun
3. päivänä 1886 annettuun metsälakiin ja
tammikuun 25. päivänä 1892 annettuun ase-
tukseen eräiden valtion omistamien maan-
lajien luovuttamisesta yksityisille henki-
löille sekä mainittuihin lakeihin perustu-
vaan hallinnolliseen asetukseen valtionmaan-
antamisesta viljeltäväksi ja uudistalojen pe-
rustamiseksi lokakuun 13. päivästä 1892

10. Kolonisationsverksamheten och upp-
låtandet av jord.

a. Nybygghemman.

Beträffande anläggning av nybygges-
hemman gälla tillsvdare, såsom känt, de
härförrinnan utfärdade stadgandena. I en-
lighet med skogslagen av den 3. september
1886 och förordningen av den 25. januari
1892 angående upplåtande åt enskilda per-
soner av vissa slag av staten tillhörig jord
samt den på nämnda lagstadganden grun-
dade administrativa förordningen angående
statsjords upplåtande till odling och an-
läggning av nybygghemman av den 13.

ynnä toukokuun 15. päivänä 1848 annettuun maanmittausohjesääntöön, on uudistaloja perustettu eri osiin valtionmaita. Aikaisemmin on uudistaloja muodostettu myös joulukuun 27. päivänä 1877 annetun, uudistalojen ja valtionontoppain perustamista sekä viimeainittujen verottamista koskevan julistuksen perusteella.

Metsähallituksen edellisten vuosikertomusten ja Metsähallituksen arkistosta saatavissa olevien tietojen mukaan on 1848-vuoden maanmittausohjesäännön ja 1877-vuoden uudistaloasetuksen perusteella vuodesta 1868 lähtien perustettu seuraava määrä uudistaloja:

vuosina — under åren 1868—1877	74	uudistaloa — nybyggeshemman
„ „ „ 1878—1887	137	„ „
„ „ „ 1888—1890	48	„ „
„ „ „ 1891—1893	107	„ „
„ „ „ 1894—1896	100	„ „
„ „ „ 1897—1907	111	„ „

Yhteensä — Summa 577 uudistaloa — nybyggeshemman.

Miten suuria maa-alueita mainitut uudistalot ovat käsittäneet, ei kertomuksissa ole mainittu. Jos oletetaan että uudistalojen keskimääräinen pinta-ala joutomaiseen on 400 ha, olisi valtionmaata mainitulla tavalla luovutettu yksityisille n. 230 800 ha.

1892-vuoden uudistaloasetuksen edellyttämässä järjestyksessä on valtionmaita viljelystarkoituksia varten päätetty erottaa seuraavasti:

oktober 1892 ävensom lantmåterireglementet av den 15. maj 1848 hava nybyggen anlagts å sämskilda delar av statsjord. Tidigare hava nybyggen anlagts även på grund av kungörelsen av den 27. december 1877, angående anläggning av nybyggeshemman och kronotorp samt skattläggning av de sistnämnda.

Enligt Forststyrelsens tidigare årsberättelser och till buds stående uppgifter i Forststyrelsens arkiv har efter år 1868 följande antal nybyggeshemman anlagts på grund av lantmåterireglementet av år 1848: och kungörelsen angående anläggning av nybyggeshemman av år 1877:

Huru stora jordområden dessa nybyggeshemman omfattat, framgår icke ur berättelserna. Om man antager att arealen per nybyggeshemman i medeltal är ungefär 400 ha inkl. impedimenter, skulle sålunda åt enskilda personer upplåtits omkring 230 800 ha statsjord.

I enlighet med 1892 års nybyggesförordning har beslut fattats om avskiljande av statsjord i och för upplåtande till odling på sätt ur följande tabell framgår:

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Hoitoalue Revir	Aika, jolloin Senaatti tai Valtioneuvosto on päättökseen antanut Tiden för Senatens eller Statsrådets beslut	Määrätty viljelystar- koituksiin käytettä- väksi, ha Avsett att användas för odlingsändamål, ha	Yhteensä, ha Summa, ha
Keski-Suomen— Mell. F.	Toivaikka	7/5 1906	847.06	
	„	8/12 1906	1 331.87	
	Saarijärvi	8/12 1906	139.00	
	„	25/7 1916	69.12	
	„	„	60.72	
	„	15/5 1906	293.51	
	Vilppula	10/12 1906	377.34	
	Karstula	17/13 1906	534.78	
	„	28/9 1916	60.00	
	„	„	58.26	

Jatkoa.

Fortsättning.

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Hoitoalue Revir	Aika, jolloin Senaatti tai Valtioneuvosto on päättöksen antanut Tiden för Senatens eller Staterådets beslut	Määrätty viljelystar- koituksiin käytettä- väksi, ha Avsett att användas för odlingsändamål, ha	Yhteensä, ha Summa, ha
Kuopion l. — Kuopio l.	Karstula	28/8 1916	285.58	10 716.04 98.80
	»	26/11 1906	402.77	
	»	»	99.00	
	Multia	1/2 1910	422.60	
	»	10/12 1906	717.09	
	»	»	560.27	
	Virrat — Virdois	1/2 1910	2 932.71	
	»	21/2 1920	133.35	
	Kivijärvi	14/4 1920	1 391.01	
	Nurmes	12/5 1902	98.80	
Pohjan — Bottniska....	Jalasjärvi.....	7/5 1906	207.74	54 431.99
	»	10/12 1906	4 167.30	
	»	29/4 1908	3 015.66	
	Alajärvi	22/12 1902	14 989.09	
	»	26/4 1897	3 794.05	
	Perho	26/4 1897	1 173.97	
	Lesti	11/5 1907	112.33	
	»	10/2 1910	1 121.10	
	Haapajärvi	26/4 1897	1 361.72	
	Pyhäjoki	26/4 1897	1 336.05	
	Säkajoki	3/12 1906	19 949.26	
	»	1/11 1911	3 203.72	
Oulujärven — Uleåträsk	Paltamo	18/6 1910	1 283.15	8 127.91
	»	6/10 1910	2 257.00	
	Sotkamo	20/4 1915	611.26	
	»	19/6 1916	707.50	
	Hyrynsalmi	13/4 1915	810.18	
	Vuokki	19/6 1916	2 458.82	
Ii — Ijo	Ii — Ijo	18/9 1910	1 392.60	65 329.10
	»	27/10 1910	205.40	
	»	9/2 1911	566.18	
	Pudasjärvi	16/5 1910	1 173.20	
	»	10/11 1910	1 461.30	
	»	15/11 1910	2 594.15	
	»	27/10 1910	583.00	
	»	16/5 1916	5 104.78	
	Puhos	13/10 1910	355.00	
	»	27/10 1910	1 332.00	
	»	30/6 1920	5 197.22	
	Pohjois-Taivalkoski — NorraTaivalkoski	13/10 1910	4 446.00	
	»	22/2 1911	1 872.71	
	Ranua	16/6 1916	4 531.90	
	»	»	5 656.50	
	Kuivaniemi.....	9/2 1911	852.08	
	»	4/7 1916	3 883.36	
	»	30/6 1920	3 304.00	
	Simo	16/6 1916	423.98	
	»	4/7 1916	6 858.21	
	Ylisimo	4/7 1916	13 535.53	
Kemin — Kemi.....	Ylitornio-Övertorneå	4/7 1916	4 594.48	4 594.48
				143 298.32

1892-vuoden uudistaloasetuksen edellyttämässä järjestyksessä on siis valtionmaista vuoteen 1921 mennessä määrätty viljelystarkoituksiin erotettavaksi yhteensä 143 298.32 ha maata. Suurin osa mainituista, täten erotettavaksi määrättyistä maista, eli yhteensä 103 647.72 ha, on alkuaan määrätty toistaiseksi pysytettäväksi n. s. käyttämättöminä valtionmaina Metsähallituksen hoidossa, mutta Maatalousministeriö on eräissä tapauksissa v. 1918 määrännyt osan mainituista maista jaotettavaksi uudistaloiksi sekä Valtioneuvosto sittemmin kesäkuun 25. päivänä 1920 päättänyt, että kaikki mainitunlaiset maat ovat uudistaloasetuksen edellyttämässä järjestyksessä käytettävät asutukseen.

Uudistaloille on viljelystä varten erotettuja maita lopullisesti verollepantu seuraavasti:

Hoitoalue — Revir	Verollepanopäätöksen päiväys Skattläggningsutslägets datum	Uudistalojen luku Antal nybygghemman	Uudistalojen mantaali Nybygghemmanens mantal	Pinta-ala yhteensä, ha Totalareal, ha
Toivakka	4/3 1910	12	0.9110	847.06
Saarijärvi	15/5 1906	3 ¹⁾	0.2800	257.13
Kuohatti	15/3 1916	1	0.0970	101.65
Jalasjärvi	19/3 1916	2	0.1900	208.73
Haapajärvi	2/5 1919	8	0.5900	1361.72
Pyhäjoki	2/5 1919	4	0.3300	1336.05
Yhteensä — Summa		30	2.3980	4 112.34

Puheena olevan uudistaloasetuksen perusteella on siis uudistaloille lopullisesti verollepantu 4 112.34 ha maata, jakautuen 30 uudistalon osalle. Näiden lisäksi tulevat vielä ne uudistalot, joita ei ole toistaiseksi verollepantu. Näitä on suunniteltu muodostettavaksi seuraavasti:

I enlighet med 1892 års nybyggesförordning har sålunda intill år 1921 beslut fattats om avskiljande av sammanlagt 143 298.32 ha statsjord i och för upplåtande till odling. Största delen av dessa till avsöndring bestämda marker, eller sammanlagt 103 647.72 ha, har lämnats tillsvideare såsom s. k. odisponerade statsmarker i Forststyrelsens vård, men har Lantbruksministeriet i särskilda fall under år 1918 förordnat att en del av dessa jordområden skall upplåtas till nybygghemman, varjämte Statsrådet sedermera den 25. juni 1920 bestämt att alla dylika jordområden i enlighet med nybyggesförordningen skola upplåtas till kolonisation.

De skattlagda nybyggenas mantal och totalareal framgå ur följande tabell:

I enlighet med ifrågavarande nybyggesförordning har sålunda till nybygghemman definitivt skattlagts 4 112.34 ha jord, fördelad på 30 nybyggen. Härtill komma ännu de nybygghemman, vilka tillsvideare ännu icke äro skattlagda. Dessa äro avsedda att bildas på följande sätt:

¹⁾ Sitäpaitsi 1 kytöpalsta, johon asukasta ei vielä ole otettu. — Dessutom en kyttlandslott, till vilken ännu icke antagits bebrukare.

Hoitoalue Revir	Uudistalojen luku Antal nybyg- geshemman	Pinta-ala, ha — Areal, ha		Yhteensä maata, ha Total jordareal, ha
		Verollista maata Skattbar jord	Verotonta maata Icke skattbar jord	
Alajärvi	117	14 185.36	918.14	15 103.50
Perho	7	752.58	421.39	1 173.97
Yhteensä — Summa	124	14 937.94	1 339.53	16 277.47

1892-vuoden uudistaloasetuksen perusteella on näin ollen uudistaloiksi jo lopullisesti jaoitettu tai ensi tilassa suunniteltu jaoitettavaksi 20 389.81 ha valtionmaata, jakautuen 154 uudistalon osalle. Lisäksi on v. 1920 ryhdytty toimenpiteisiin erinäisten muiden viljelystä varten erotettujen maiden jaoittamiseksi uudistaloiksi edellämainitun kesäkuun 25. päivänä 1920 annetun Valtioneuvoston päätöksen perusteella.

Varsinaisten uudistalojen lisäksi on 1892-vuoden uudistaloasetuksen perusteella muodostettu Pohjois-Suomeen n. s. väliaikaisia uudistaloja. Ne, joille on annettu verollepanopäätös, selviävät seuraavasta taulukosta.

I enlighet med 1892 års nybyggesförordning hava sålunda till nybyggeshemman redan upplåtits eller komma med det snaraste att upplåtas 20 389.81 ha statsjord, fördelade på 154 nybyggeshemman. Dessutom har år 1920 vidtagits åtgärder för ombildning till nybyggeshemman av särskilda andra i och för odling avskilda områden i enlighet med Statsrådets beslut av den 25. juni 1920.

Förutom de egentliga nybyggeshemmanen hava i enlighet med 1892 års nybyggesförordning i norra Finland bildats s. k. provisionella nybyggen. De, beträffande vilka skattningsutslag utfärdats, framgå ur följande tabell.

Hoitoalue — Revir	Uudistalojen luku Antal nybyg- geshemman	Uudistalojen manttaali Nybyggeshem- manens mantal	Verollista maata, ha Skattbar jord, ha
Enontekiö — Enontekis	2	0.1250	259.00
Ylikittilä	15	1.2351	2 457.84
Alakittilä	33	2.7795	5 405.13
Kitinen	20	1.7658	3 452.96
Sodankylä	46	3.4233	6 359.07
Luiro	15	1.3382	2 530.14
Ylikemi	9	0.8708	1 667.43
Salla	2	0.1400	350.00
Yhteensä — Summa	142	11.7277	22 481.57

Kun Pohjois-Suomen verollepanoissa voidaan sanoa keskimäärin n. 50 % maista luetun joutomaiksi, on yllämainituille 142:lle uudistalolle luovutettu valtionmaata n. 45 000 ha.

Mainittujen väliaikaisten uudistalojen lisäksi on päätetty perustettavaksi seuraava määrä samantlaisia:

Enär man kan antaga att vid skattningsningarna i norra Finland i medeltal omkring 50 % av jorden utgöres av impedimenter, har till ovanstående 142 nybyggeshemman upplåtits ungefär 45 000 ha statsjord.

Förutom ovannämnda provisionella nybyggen har beslut fattats om anläggning av följande antal dylika nybyggen:

Hoitoalue — Revir	Väliaikaisten uudistalojen luku Antal provisio- nella nybyggen	Väliaikaisten uudistalojen manttaali De provisionella nybyggenas mantal
Utsjoki	9	0.7916
Inari — Enare	11	0.8957
Enontekiö — Enontekis	7	0.6458
Ylikittilä	9	0.9043
Alakittilä	13	1.2033
Kitinen	12	0.9891
Sodankylä	16	1.3254
Luiro	12	0.9680
Ylikemi	9	0.6675
Etelä-Kemijärvi — Södra Kemijärvi	2	0.1458
Pohjois-Kemijärvi — Norra Kemijärvi	2	0.2250
Salla	24	1.9160
Tuntsa	6	0.5374
Yhteensä — Summa	132	11.3049

Elleivät mainittujen uudistalojen manttaalit lopullisessa isossajaossa nouse, mikä kuitenkin on todennäköistä, tulee näille 132 luovutettavaksi n. 45 000—55 000 ha valtionmaata.

Edellämainittujen uudistalojen lisäksi on perustettu n. s. uudispieniloja. Näitä on muodostettu isonjaon yhteydessä lohkoissa olevista torpista ja muista asumuksista Senaatin antamien päätösten perusteella Sodankylän, Kemijärven ja Kuolajärven pitäjiin, ja ne ovat hallintansa puolesta samojen määräysten alaisia kuin tavalliset uudistalot eroten niistä etupäässä vain syntymätapansa puolesta. Uudispieniloja on perustettu seuraavasti:

Sävida icke nybyggeshemmanens mantal ökas vid det slutliga storskiftet, vilket likväl är sannolikt, kommer att till dessa 132 nybyggen överlätas omkring 45 000—55 000 ha statsjord.

Eörutom ovannämnda nybyggeshemman hava anlagts s. k. nybyggen för småbruk. Dessa hava i enlighet med Senatens beslut bildats i sammanhang med storskiftet av torp eller andra lägenheter, vilka förefunnits i olika skiften i Sodankylä, Kemijärvi och Kuolajärvi socknar, och äro dessa i avseende å besittningsrätten underkastade samma bestämmelser, som vanliga nybyggeshemman, men skilja sig från dem huvudsakligast endast genom sättet för sin tillkomst. Nybyggesmåbrukslägenheter hava anlagts till följande omfång:

Hoitoalue — Revir	Jakokunta — Skifteslag	Perustamis- päätöksen päiväys Anlagnings- utsläppts datum	Verollepano- päätöksen päiväys Skattläg- ningsutsläppts datum	Uudispienilo- jen lukumäärä Antal nybyg- gesmåbruks- lägenheter	Verollista maata, ha Skattbar jord, ha
Kitinen	Sattanen	15/4 1907	15/4 1907	22	434.40
"	Kirkonkylä	9/10 1909	29/1 1919	55	1 553.98
Sodankylä	Torvinen	15/4 1907	9/11 1911	4	73.00
Ylikemi	Kuosku-Nousu	24/11 1910	24/11 1910	6	246.82
"	Martti	18/1 1910	25/10 1916	4	88.85
"	Savukoski	15/4 1907	16/12 1909	9	236.95
"	Suvanto-Luiro-Pelkosen- niemi	21/4 1910	21/4 1910	35	2 235.20

Hoitoalue — Revir	Jakokunta — Skifteslag	Perusma- päästöksen päivän Anlagnings- utslags- datum	Verollapano- päästöksen päivän Skifteslag- ningens utslags- datum	Uudispientilo- jen lukumäärä Areal nybyg- gesmåbruks- lägenheter	Verollista maata, ha Skattebar jord, ha
Etelä-Kemijärvi — Södra Kemijärvi	Alakylä	18/5 1906	21/5 1919	65	1 917.00
» » — » »	Isokylä	»	»	83	2 894.40
» » — » »	Salmijärvi	25/1 1910	11/12 1920	8	815.00
» » — » »	Luusua	18/5 1906	1/11 1916	22	865.98
» » — » »	Joutsijärvi	»	25/8 1920	13	792.00
» » — » »	Räisälä	»	2/3 1920	16	594.00
Pohjois- » — Norra »	Javarna	»	14/1 1920	4	45.90
» » — » »	Ylikylä	»	25/8 1919	77	2 295.00
» » — » »	Tohmovaara	»	21/5 1919	15	597.60
» » — » »	Leväranta	»	»	15	603.00
» » — » »	Kostamusperä	»	»	22	959.40
» » — » »	Hyypiö	»	20/6 1919	1	126.00
» » — » »	Ketola	»	28/6 1919	1	90.00
» » — » »	Evilä	»	11/8 1919	1	81.54
» » — » »	Sammale	»	3/5 1919	1	72.00
» » — » »	Kuusinokka	»	15/5 1919	1	71.10
» » — » »	Marttila	»	13/2 1919	1	50.40
Salla	Märkäjärvi	25/1 1910	9/12 1920	5	467.50
Yhteensä — Summa				486	18 207.02

Uudispientilojen haltuun on siis, kun joutomaatkin otetaan lukuun, joutunut n. 36 000 ha valtionmaata. Osa niiden metsämaista on kuitenkin lohkaistu tai vastedes päätetty lohkaistavaksi yhteismetsiksi.

Asutustankoituksiin käytettäväksi suunnitelluista valtionmaiden luovutuksista on erittäin vielä mainittava ne maa-alueet, joille Valtioneuvosto on päättänyt perustettavaksi n. s. suosiirtoloita. Seuraavista numeroista käy selville mitä koskevat tiedot.

Huhtikuun 7. päivänä 1920 määräsi Maa-talousministeriö, että Virtain hoitoalueeseen kuuluvasta Äijännevasta oli asutustankoituksia varten lohkaistava 1 057.26 ha maata 33 tilalle, joiden pinta-alat vaihtelevat 24.00 ha:sta 64.00 hehtaariin. Luovutushinnaksi määrättiin Smk. 265 500. Samalla annettiin Asutushallitukselle toimeksi muodostaa puheena olevat tilat asianmukaisessa järjestyksessä itsenäisiksi maa-kirjataloiksi sekä luovuttaa tilat sopiville henkilöille. Lopullista päätöstä muiden samanlaisten alueiden luovuttamisesta asutustankoituksiin ei kertomusvuosina ole an-

Till nybyggessmåbrukslägenheterna ha-va således, impedimenter inberäknade, över-förts omkring 36 000 ha statsjord. En del av skogarna har likväl skiftats eller beslut-fattats om dessas bildande till samfärdig skog.

Bland överlåtelse av de för kolonisa-tionsändamål avsedda statsmarkerna bör vi-dare ännu nämnas de jordområden, å vilka Statsrådet beslutit anläggning av s. k. k ä r r k o l o n i s a t i o n s l ä g e n h e t e r. Följande uppgifter angående dessa må här anföras.

Den 7. april 1920 förordnade Lantbruks-ministeriet, att av Äijänneva i Virdois re-vir skulle avskiljas i och för kolonisations-ändamål 1 057.26 ha jord för 33 lägenheter, vilkas areal varierade emellan 24.00 ha och 64.00 ha. För överlåtelsen bestämdes ett pris av Fmk. 265 500 och fick Kolonisa-tionsstyrelsen samtidigt i uppdrag att av ifrågavarande lägenheter i vederbörlig ord-ning bilda självständiga jordebokshemman samt att överlåta lägenheterna åt lämpliga personer. Under berättelseåren har definiti- tivt beslut icke fattats angående överlåtelse

nettu, mutta Maatalousministeriö on huhtikuun 28. päivänä 1920 määrännyt, että työt suosiirtoloiden perustamiseksi Utajärven hoitoalueeseen kuuluvalla Pellonsuolle ovat aloitettavat. Lisäksi on Asutushallituksen toimesta asuttamistarkoituksessa tutkittu useita suoaikueita, joista Metsähallituksella kuitenkin ei ole lähempiä tietoja.

b. Torpat.

1. Valtionmetsätorpat.

Valtionmetsätorppia, joiden perustamisesta aikaisemmin on päättänyt Senaatti, on muodostettu kertomusvuosina Metsähallituksen toimesta, niinkuin v. 1908 annettu johtosääntö edellyttää. Valtionmetsätorppia on perustettu kaikenlaisille valtionmaille, paitsi niille maille, jotka on 1892-vuoden uudistaloasetuksen edellyttämässä järjestyksessä erotettu viljelystarkoituksia varten. Perustamislupia myöntäessään on Metsähallitus kiinnittänyt pääasiallisen huomion paikan viljelyskelpoisuuteen, niitymaiden runsauteen ja perustettavaksi aiotun torpan palstojen sijoitukseen sekä josakin määrin myös hakijan henkilöllisiin ominaisuuksiin. Yleensä on torpan viljelykset myönnetty korkeintaan 3 à 4 palkaan, käsittäen, metsämaakin siihen luetuna, enintään 15 à 20 ha, poikkeustapauksissa jopa 35 à 40 ha maata. Torppien perustamislupia on viime aikoina myönnetty etupäässä Pohjois-Suomeen.

Valtionmetsätorppien lukumäärä on, niihin luettuna myös veroluontoisella maalla olevat torpat, Metsähallituksen aikaisempien vuosikertomusten mukaan ollut seuraava:

v. 1864	1 699
„ 1874	1 595
„ 1884	1 961
„ 1894	2 452
„ 1904	3 500
„ 1914	4 417
„ 1915	4 482
„ 1916	4 516

av andra liknande områden för kolonisationsändamål, men har Lantbruksministeriet den 28. april 1920 förordnat, att arbetena för anläggning av kärrodlingsskolonier å Pellonsuo i Utajärvi revir böra vidtaga. Därförutom har på Kolonisationsstyrelsens initiativ i kolonisationsssyfte undersökts särskilda kärrområden, om vilka Forststyrelsen dock icke äger närmare kännedom.

b. Torp.

1. Kronoskogstorp.

Kronoskogstorp, om vilkas bildande tidigare beslut fattats av Senaten, hava under berättelseåren anlagts enligt Forststyrelsens resolutioner, såsom i instruktionen av år 1908 förutsättes. Kronoskogstorp hava bildats på alla slag av statsjord förutom på de marker, vilka i enlighet med 1892 års nybyggesförordning avskilts för odlingsändamål. Vid beviljandet av anläggnings-tillstånd har Forststyrelsen huvudsakligen beaktat områdets odlingsbarhet, tillgången på ängsmarker och läget av ägorna för det tillämnade torpet samt i någon mån även sökandens personliga egenskaper. I allmänhet har torpets odlingar givits i högst 3 à 4 skiften, omfattande, skogen inberäknad, högst 15 à 20 ha, i undantagsfall ända till 35 à 40 ha jord. Tillstånd till anläggning av torp hava på senare tider beviljats främst i norra Finland.

Antalet kronoskogstorp, de torp, som äro belägna på jord av skattenatur, inberäknade, har enligt Forststyrelsens tidigare årsberättelser varit följande:

år 1864	1 699
„ 1874	1 595
„ 1884	1 961
„ 1894	2 452
„ 1904	3 500
„ 1914	4 417
„ 1915	4 482
„ 1916	4 516

Vuosina 1917—1920 on valtionmetsätorppia eri tarkastuspiireihin myönnetty perustettavaksi seuraavasti:

Under åren 1917—1920 har inom de olika inspektionsdistrikten beviljats tillstånd till anläggning av följande antal kronoskogstorp:

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	V. — År 1917	V. — År 1918	V. — År 1919	V. — År 1920
Kuopion ^a läänin — Kuopio läns.....	—	—	1	—
Oulujärven — Uleåträsk	4	1	11	13
Iin — Ijo	15	17	4	4
Kemin — Kemi.....	8	7	7	10
Lapin — Lappmarkens	4	8	4	1
Yhteensä — Summa	31	33	27	28

Valtionmetsätorppa-anomuksia on eri tarkastuspiireissä vuosina 1917—1920 hylätty seuraavasti:

Ansökningar om anläggning av kronoskogstorp hava i de olika inspektionsdistrikten under åren 1917—1920 avslagits till följande antal:

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	V. — År 1917	V. — År 1918	V. — År 1919	V. — År 1920
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns.....	2	3	—	2
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns	5	2	1	2
Kuopion l. — Kuopio läns	4	1	—	—
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	1	5	—	1
Pohjan — Bottniska	1	1	3	4
Oulujärven — Uleåträsk	5	13	7	15
Iin — Ijo.....	5	21	10	8
Kemin — Kemi	6	11	4	15
Lapin — Lappmarkens	3	16	8	1
Yhteensä — Summa	32	73	33	48

Hylättyjä torpan anomuksia on siis ollut jonkun verran enemmän kuin mitä uusia torppia on perustettu. Syynä hylkääviin päätöksiin on etupäässä ollut paikan sopimattomuus maatalouden harjoittamista varten, varsinkin niittymaiden puute. Suuri osa anomuksista on myöskin kohdistunut sellaisiin alueisiin, jotka ovat 1892-vuoden nudistaloasetuksen edellyttämässä järjestyksessä erotetut viljelystankoituksia varten, jommoisille alueille ei ole katsottu voitavan valtionmetsätorppia perustaa.

Valtionmetsätorppien lukumäärä on lisääntynyt myös siten, että metsänvartijatileja on verotettu valtionmetsätorpiksi. niinkuin seuraava taulukko osoittaa.

Antalet avslagna ansökningar är sålunda något övervägande i jämförelse med antalet nyanlagda torp. Orsaken till avslagen har oftast varit platsens olämplighet för bedrivande av lantbruk, isynnerhet brist på ängsmarker. En stor del av ansökningarna har även avsett sådana områden, som i enlighet med 1892 års nybyggesförordning äro avskilda för odlingsändamål, och på vilka områden man icke ansett anläggning av kronoskogstorp möjlig.

Antalet kronoskogstorp har ökat även därigenom att skogvaktarlägenheter skattlagts såsom kronoskogstorp, vilket framgår ur följande tabell.

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	V. — År 1918	V. — År 1919	V. — År 1920
Turun-Hämeen läänien — Åbo-Tavastehus läns	—	—	—
Viipurin-Mikkelin läänien — Viborgs-St Michels läns	—	—	—
Kuopion läänin — Kuopio läns	—	1	4
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	2	2	6
Pohjan — Bottniska	—	—	—
Oulujärven — Uleåträsk	1	2	—
Iin — Ijo	—	1	—
Kemin — Kemi	—	1	1
Yhteensä — Summa	3	7	11

Vuosina 1917 ei mainitunlaisia muutoksia valtionmetsätorppien lukumäärässä ole lainkaan tapahtunut.

Valtionmetsätorppia on myös kertomusvuosina eri syistä lakkautettu tai muuten poistettu luetteloista. Seuraava taulukko osoittaa lakkautettujen ja luetteloista poistettujen torppien lukumäärää eri tarkastuspiireissä.

Under år 1917 hava icke några förändringar av ifrågavarande slag inträffat beträffande antalet kronoskogstorp.

Kronoskogstorp hava även under berättelseåren av särskilda orsaker indragits eller annars avförts ur förteckningarna. Följande tabell utvisar antalet indragna och ur förteckningarna avförda kronoskogstorp i de olika inspektionsdistrikten.

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	V. — År 1917	V. — År 1918	V. — År 1919	V. — År 1920
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns.....	—	—	—	—
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns	—	—	1	—
Kuopion l. — Kuopio läns	—	—	—	—
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	—	—	—	—
Pohjan — Bottniska	2	1	—	2
Oulujärven — Uleåträsk	—	—	4	1
Iin — Ijo	—	—	—	—
Kemin — Kemi.....	—	—	4	1
Lapin — Lappmarkens	5	1	2	1
Yhteensä — Summa	7	2	11	5

Luetteloista poistetuista valtionmetsätorppista on 9 sellaista, joista on tehty uudistaloja. Muut luetteloista poistetut torpat ovat lakkautetut pääasiallisesti joko autioksi jäämisen takia, tai ne ovat yhdistetyt toisiin torppiin.

Valtionmetsätorppien koko lukumäärä on vuosina 1917—1920 ollut tarkastuspiiritäin seuraava:

Av de ur förteckningarna avförda kronoskogstorpen äro 9 sådana, av vilka bildats nybyggeshemman. De övriga ur förteckningarna avförda torpen äro indragna huvudsakligen för att de lämnats öde eller ock emedan de förenats med andra torp.

Antalet kronoskogstorp har i de olika inspektionsdistrikten under åren 1917—1920 varit följande:

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	V. — År 1917	V. — År 1918	V. — År 1919	V. — År 1920
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns	366	365	363	357
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns	67	66	71	71
Kuopion l. — Kuopio läns	262	261	261	266
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	419	404	407	408
Pohjan — Bottniska	541	545	547	524
Oulujärven — Uleåträsk	959	963	963	980
Iin — Ijo	971	974	972	982
Kemin — Kemi	598	606	600	606
Lapin — Lappmarkens	250	255	255	256
Yhteensä — Summa	4 433	4 439	4 439	4 450

Näihin lukuihin ei sisälly veroluontoisella maalla olevien torppien lukumäärä, kuten aikaisemmissa kertomuksissa on ollut asianlaita.

Valtionmetsätorppista on osa vielä verotamatta ja osa sellaisia, jotka ovat verotettuja, mutta jotka kertomusvuosina ovat nauttineet verovapautta. Miten paljon torppista eri tarkastuspiireissä on kertomusvuosina ollut veroamaksavia, verovapautta nauttivia ja vielä verottamattomia, käy selville seuraavasta taulukosta:

I ovanstående tal ingår icke antalet torp, belägna å jord av skattenatur, såsom fallet varit i tidigare årsberättelser.

En del kronoskogstorp äro ännu icke skattlagda, medan andra väl äro skattlagda, men hava under nu ifrågavarande tid åtnjutit skattefrihet. Ur följande tabell framgår, huru många torp i de olika inspektionsdistrikten under dessa år varit skattbetalande, åtnjutit skattefrihet och ännu icke skattlagts.

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	V. — År 1917			V. — År 1918			V. — År 1919			V. — År 1920		
	Veroa maksavia Skattebetalande	Verovapautta nauttivia Skattefria	Verottamattomia Icke skattlagda	Veroa maksavia Skattebetalande	Verovapautta nauttivia Skattefria	Verottamattomia Icke skattlagda	Veroa maksavia Skattebetalande	Verovapautta nauttivia Skattefria	Verottamattomia Icke skattlagda	Veroa maksavia Skattebetalande	Verovapautta nauttivia Skattefria	Verottamattomia Icke skattlagda
Tur.-Häm. l. — Åbo-Tbus l.	342	5	19	343	3	19	310	34	19	338	1	18
Viip.-Mikk. l. — Vib.-St Mich. l.	47	2	18	47	3	16	48	2	21	47	3	21
Kuopion l. — Kuopio l.	254	2	6	255	1	5	256	—	5	260	3	3
Keski-Suomen — Mellersta F.	393	11	15	381	8	15	381	11	15	384	8	16
Pohjan — Bottniska	511	11	19	517	11	17	527	5	15	510	1	13
Oulujärven — Uleåträsk	748	62	149	758	71	134	765	68	130	773	56	151
Iin — Ijo	644	80	247	646	76	252	662	57	253	671	45	266
Kemin — Kemi	376	9	213	375	8	223	376	3	221	374	41	191
Lapin — Lappmarkens	129	10	111	129	11	115	132	7	116	128	14	114
Yhteensä — Summa	3 444	192	797	3 451	192	796	3 457	187	795	3 485	172	793

Valtionmetsätorppien verojen määrää osoittaa seuraava taulukko.

Kronoskogstorpens skattebelopp framgår ur följande tabell.

a) Litroissa — a) I liter

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	V. — År 1917		V. — År 1918		V. — År 1919		V. — År 1920	
	Rukiita Råg	Ohria Korn	Rukiita Råg	Ohria Korn	Rukiita Råg	Ohria Korn	Rukiita Råg	Ohria Korn
Turun-Hämeen l. — Åbo-Ta- vastehus läns	110 835.40	—	112 078.70	—	112 078.70	—	112 486.10	—
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs- St. Michels läns	9 889.35	4 967.45	9 889.35	4 967.41	9 889.35	4 967.45	9 889.35	4 967.45
Kuopion l. — Kuopio läns	27 220.35	27 220.35	27 350.35	27 350.35	27 650.75	27 650.75	28 629.25	28 629.25
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	93 201.00	34 219.00	94 168.50	34 696.50	94 624.00	35 152.00	97 141.00	35 742.00
Pohjan — Bottniska	47 363.80	47 363.80	49 376.15	49 376.15	49 376.15	49 376.15	51 659.65	51 659.65
Oulujärven — Uleåträsk	34 026.27	60 347.54	34 264.27	62 860.04	35 153.93	64 729.36	38 580.44	67 187.38
Iin — Ijo	46 400.05	46 400.05	47 129.55	47 129.55	48 616.15	48 616.15	49 628.65	49 628.65
Kemin — Kemi	—	47 912.60	—	48 842.60	—	49 388.60	—	50 114.60
Lapin — Lappmarkens	—	5 580.50	—	5 671.50	—	6 493.40	—	6 829.40
Yhteensä, litraa — Summa, liter	368 936.22	274 011.29	374 256.87	280 894.10	377 389.03	286 373.86	388 014.44	294 758.38
b) Rahassa — b) I penningar								
Turun-Hämeen l. — Åbo-Ta- vastehus läns	495: 32		495: 32		495: 32		495: 32	
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs- St. Michels läns	315: —		315: —		315: —		315: —	
Kuopion l. — Kuopio läns	95: —		95: —		95: —		95: —	
Keski-Suomen — Mellersta Fin- lands	1 585: —		650: —		650: —		650: —	
Pohjan — Bottniska	40: —		40: —		40: —		40: —	
Yhteensä, Smk. — Summa, Fmk.	2 530: 32		1 595: 32		1 595: 32		1 595: 32	

2. Veroluontoisella maalla olevat torpat.

Näiden maa-alueiden mukana, joita aina 1870-luvulta alkaen on ostettu valtiolle, on valtion omistukseen siirtynyt myös joukko vuokra-alueita. Suuri osa ostetuista maisista on myöhemmin poistettu maakirjoista ja julistettu valtionpuistoiksi, jolloin niillä olevat torppa- ja mäkitupa-alueet ovat tulleet valtiomaiden muitten torppien ja mäkitupien asemaan. Edelleen on kuitenkin valtion omistuksessa sellaisiakin alueita, jotka vielä ovat veroluontoisia ja joilla olevat torpat ja mäkituvat ovat samassa asemassa kuin yksityismaiden vuokra-alueet. Näiden vuokrauksesta ja käytöstä ovat voimassa toisenlaiset määräykset kuin muilla varsinaisilla valtionmailla olevien vuokra-alueiden käytöstä.

2. Torp, belägna på jord av skattenatur.

Med de jordområden, vilka sedan 1870-talet hava inköpts av staten, hava även en mängd arrendeområden övergått i statens ägo. En stor del av de inköpta områdena har sedermera avförts ur jordeböckerna och förklarats för kronoparker, varvid på desamma belägna torp- och backstugumråden kommit i samma ställning som andra torp och backstugor på statsjord. I statens ägo befinna sig likväldigt fortfarande även sådana områden, som ännu hava skattenatur och på vilka torp och backstugor äro i samma ställning, som arrendeområdena på privat mark. Med avseende å dessas utarrendering och disposition äro gällande andra stadganden än de, som gälla dispositionen av arrendeområden på annan egentlig statsjord.

Veroluontoisella maalla on torppia vuosina 1917—1920 ollut seuraavasti:

På jord av skattenatur hava under åren 1917—1920 torp förekommit till följande antal:

Yläneen hoitoalueessa — I Yläne revir	30
Oriveden » — » Orivesi »	1
Perhon » — » Perho »	12
Tuomarniemen hoitoalueessa — I Domarnäs revir	2
Joroisten » — » Jorois »	7
Sukevan sahan alueella — Å Sukeva sågområde	3
Heinolan kihlakunnan valtionmailla — I Heinola härads statsjordar ..	32
Yhteensä — Summa	87

Kertomuskautena ei puheena oleville maille ole perustettu yhtään uutta torppaa.

Veroluontoisella maalla olevia torppia koskee laki vuokra-alueiden lunastamisesta lokakuun 15. päivästä 1918 sekä laki vuokra-alueiden lunastamisesta 15. päivästä lokakuuta 1918 annetun lain muuttamisesta, joten ne voidaan lunastaa itsenäisiksi tiloiksi. Kertomusvuosina ei tällaisia vaatimuksia kuitenkaan vielä ole esitetty.

Veroluontoisella maalla olevat valtion torpat ovat yleensä valtionmetsätorppia suurempia. Niiden oikeudellinen asema on eri alueilla jossain määrin erilainen. Yläneen torpparien kanssa on esim. tehty samanlaiset välikirjat kuin valtionmetsätorpparienkkin kanssa, kun sitävastoin Heinolan kihlakunnan valtionmaiden torppareilla on entiset välikirjansa, joten ne ovat torppiaan asuneet taannehtivan maanvuokra-asetuksen perusteella. Eräitä torppia on myöskin käsitelty asuntotiloina, ja niistä tehdään selkoa myöhemmin. Yleensä on veroluontoisella maalla olevien torppien aikaisemmin katsottu olevan valtionmetsätorppien asemassa, mutta kertomusvuosina on ne erotettu erilleen. Tästä johtuu, että niiden vero on osittain jyvävero, osittain raha- ja päivätyövero. Torppien verot ovat puheena olevissa hoitoalueissa vuosittain olleet seuraavat:

Under berättelseperioden hava på ifrågasvarande marker icke anlagts några nya torp.

Torp belägna på jord av skattenatur beröras av lagen av den 15. oktober 1918 angående inlösande av arrendejord samt av lagen angående ändring av lagen om inlösande av arrendeområden given den 15. oktober 1918, vadan desamma kunna inlösas till självständiga lägenheter. Under tiden för denna berättelse hava sådana fordringar likväl ännu icke framställts.

Statens ägande torp, som befinna sig på jord av skattenatur, äro i allmänhet större än kronoskogstorp. Deras rättsliga ställning är på olika områden i någon mån olika. Med torparne i Yläne har t. ex. gjorts likadana kontrakt som med kronoskogstorp, medan däremot torparne på Heinola härads statsjordar hava sina förra kontrakt, vadan de innehåft sina torp på grund av den retroaktiva jordlegoförordningen. En del torp hava även betraktats som bostadslägenheter, och kommer för dessa att senare redogöras. Vanligen hava torp beläggna på jord av skattenatur tidigare ansetts vara i samma ställning som kronoskogstorp, men under berättelseåren hava de särskilts. Härav följer att deras arrenden delvis betalas i spannmål, delvis i penningar och dagsverken. Dessa arrenden hava årligen uti ifrågasvarande revir varit följande:

	hyviä, hl	rahaa, Smk.	työ- päiviä		spannmål, hl	penningar, Fmk.	dags- verken
Yläne	—	1 882:—	—	Yläne	—	1 882:—	—
Heinolan kihlak.				Heinola härads			
valtionmaat .	—	4 262: 50	273	statsjorðar ..	—	4 262: 50	273
Joroinen	4 259.70	40:—	—	Jorois	4 259.70	40:—	—
Perho	3 395.00	—	—	Perho	3 395.00	—	—
Orivesi	670.00	—	—	Orivesi	670.00	—	—
Tuomarniemi .	—	55:—	—	Domarnäs	—	55:—	—
Sukevan sahan				Sukeva sågom-			
alue	—	70:—	36	råde	—	70:—	36

Lisäksi ovat torpparit suorittaneet eri näistä muita vähäpätöisiä luontaisveroja.

Härutöver hava torparne erlagt särskilda andra mindre utskyldder in natura.

c. Asuntotilat ja muut vuokramaat.

1. Valtionpuistoissa ja valtion liikamailla olevat vuokramaat.

Aina metsänhoitolaitoksen perustamisajoista asti on valtion metsämaista vuokratu maita sekä viljelys- että muihin tarkoituksiin käytettäväksi. Metsähallituksen johtosäännössä vuodelta 1876 mainitaan Metsähallituksen yhtenä tehtävänä olevan m. m. niittyjen sekä muiden maiden vuokraaminen eri tarkoituksiin, ja Metsähallituksella oli täysi valta päättää niin hyvin vuokra-alueen suuruudesta kuin muistakin vuokraehdoista. Metsähallituksen johtosäännössä vuodelta 1908 on mainittua oikeutta supistettu siten, että Metsähallitus voi vuokrata enintään 10 ha:n suuruisia maakappaleita, sitä suurempien alueiden vuokraamisen jäädessä Valtioneuvoston ratkaistavaksi.

Vuokramaata on myönnetty useihin eri tarkoituksiin käytettäväksi: asuntotiloiksi, viljelys- ja niittymaiksi, huvila- y. m. tonteiksi, varastopaikoiksi, turpeen ottoa varten j. n. e. Vuokramaa-anomuksia ratkaistaessa ei varsinkaan aikaisemmin ole noudatettu erityistä suunnitelmaa, vaan aloite on yleensä ollut asianomaisella ano-

c. Bostadslägenheter och andra arrendemarkner.

1. Arrendemarkner i kronoparker och å statens överlopps-jorðar.

Ända sedan tiden för forstväsendets grundläggning har från statsskogarna utarrenderats jord såväl för odlings- som för andra ändamål. I Forststyrelsens instruktion av år 1876 omnämnes såsom ett av Forststyrelsens åligganden bl. a. ängars och andra markers utarrenderande för olika ändamål, och hade Forststyrelsen full befogenhet att bestämma såväl storleken av arrendområdet, som övriga arrendevillkor. I Forststyrelsens instruktion av år 1908 har denna rättighet inskränkts såtillvida, att Forststyrelsen kan utarrendera jordområden av högst 10 hektars areal, medan utarrenderandet av större områden avgöres av Statsrådet.

Jord har utarrenderats för många olika ändamål: till bostadslägenheter, till odlings- och ängsmarker, till villa- o. a. tomter, till upplagsplatser, för torvupptagning m. m. Vid avgörandet av ansökningar om arrendområdet har isynnerhet tidigare icke följts någon särskild plan, utan har initiativet i allmänhet tagits

jalla itsellään. Kuitenkin on vuokramaita myönnettäessä, etenkin asuntotila- ja viljelysmaa-anomuksia ratkaistaessa, pidetty silmällä, että ne ovat tulleet perustetuiksi sopiville paikoille niin hyvin valtion metsätalouden kuin asukkaankin edun kannalta katsoen. Asuntotiloja ja viljelysmaita ei ole yleensä vuokrattu muille kuin tilattoomaan väestöön kuuluville henkilöille. Seuduilla, mistä vuokramaa-anomuksia on tehty runsaasti, on edeltäkäs suunniteltu maata jaettavaksi sopiviin kappaleisiin, jolloin on syntynyt pieniä ryhmäasutuksia. Teollisuuslaitoksille vuokramaita myönnettäessä samoin kuin varastopaikkojakin vuokrattaessa on jätetty vuokraamatta sellaiset maa-alueet, jotka on tarvittu tai vastaisuudessa tarvitaan valtion omia tarpeita varten tai missä vuokrauksesta muuten olisi ollut vahinkoa.

Koska vuokramaat luonteeltaan eroavat paljon toisistaan, luokitellaan ne selvyyden vuoksi seuraaviin ryhmiin:

Ryhmä I: *Asuntotilat*, s. o. tilat, joihin vuokraajalla on paitsi viljelys- myös asunto-oikeus ja jotka tavallisesti vuokrataan 25 vuodeksi kerrallaan v:n 1908 Metsähallituksen johtosäännön 3. pykälän 5. momentin mukaan. Pinta-alaltaan ovat ne yleensä 1—5 ha, josta m. 3/4 tavallisesti on vesiperäistä maata. Tähän ryhmään kuuluvat lisäksi ne mäkivuoksi kutsutut pienet asuukset, jotka on perustettu ennen mainitun johtosäännön ilmestymistä ja joiden haltijoiden kanssa on tehty vuokravälikirja.

Ryhmä II: *Viljelysmaat*, s. o. maanviljelystä varten vuokratut maa-alueet, joihin vuokraajalla on vain viljelemisoikeus, mutta ei asunto-oikeutta, ja joita on vuokrattu lyhemmäksi tai pitemmäksi, harvoin kuitenkaan 25 vuotta pitemmäksi ajaksi. Pinta-alaltaan ovat ne vaihtelevia, tavallisimmin 3—5 ha. Tähän ryhmään kuuluvat siis m. m. vuokralle annetut kytö- ja niittumaat, entiset pellot y. m. s. alueet, joille ei ole rakennettu asuntoa.

Ryhmä III: *Huvila-alueet ja asuntotontit*, s. o. alueet, joita on vuokrattu vain asumuksen rakentamista varten ja jotka muuten ovat

av sökanden. Låkväl har vid upplåtandet av arrendejord, främst vid avgörandet av ansökningar om bostadslägenheter och odlingsmarker, fästs avseende vid att dessa anlagts på lämpliga platser såväl med hänsyn till statens skogshushållningsintressen som till åbons fördel. Bostadslägenheter och odlingsmarker hava i allmänhet icke utarrenderats åt andra, än åt personer hörande till den obesatta befolkningen. I sådana trakter, där ansökningar om arrendeoråden gjorts i avsevärd mängd, har på förhand uppgjorts planer för jordens indelning i lämpliga lotter, varvid uppstått små bosättningsområden gruppvis. Vid upplåtande av arrendejord åt industriella inrättningar ävensom vid utarrendering av upplagsplatser hava sådana jordområden icke utarrenderats, vilka varit eller framtiden kunna vara behöfliga för statens egna behov eller vilkas utarrendering annars hade kunnat medföra skada.

Enär arrendeoråderna äro väsentligt olikartade, indelas de för tydlighetens skull i följande grupper:

Grupp I: *Bostadslägenheter* eller lägenheter, på vilka arrendatorn förutom odlingsrätt även har bosättningsrätt, och vilka vanligen utarrenderas på 25 år i sänder enligt 5. momentet 3. § i instruktionen för Forststyrelsen av 1908. De hava i allmänhet en areal av 1—5 ha, varav omkr. 3/4 vanligen äro sankmarker. Till denna grupp höra även de små bostäder, som kallas backstugor, vilka bildats före utgivandet av nämnda instruktion och med vilkas innehavare uppgjorts arrendekontrakt.

Grupp II: *Odlingsmarker* eller jordområden, arrenderade i och för jordbruk, och vilkas innehavare har rättighet endast till odling, men icke till bosättning, samt vilka äro utarrenderade för kortare eller längre tid, sällan dock på längre tid än 25 år. Med hänsyn till arealen äro de varierande, vanligen 3—5 ha. Till denna grupp höra sålunda bl. a. utarrenderade kyttlands- och ängsmarker, forna åkrar m. fl. sådana områden, på vilka icke uppförts bostad.

Grupp III: *Villaparceller och bostadstomter*, d. v. s. områden, vilka utarrenderats endast för uppförande av bostäder, och vilka an-

asuntotilojen luontoisia vuokramaita, mutta eroavat näistä pääsääntöisesti pinta-alansa ja asemansa puolesta. Tavallisesti kuuluu niihin maata ainoastaan muutamia aareja, harvoin yli 0.50 ha. Tällaisia vuokramaita ovat m. m. huvilapalstat, kalastajamökit, erilaisille seuroille ja yhdistyksille vuokratut maa-alueet, rautateiden ja liikapaikkojen varsilla olevat asuntotontit y. m.

Ryhmä IV: Teollisuuslaitoksia y. m. samantyyppisiä tarkoituksia varten vuokratut maa-alueet, kuten mylly-, saha- ja tehdastontit sekä varastopaikat.

Ryhmä V: Heinättämisoikeudella vuokratut maa-alueet, s. o. maa-alueet, jotka vuokrataan ylimetsänhoitajan suostumuksella lyhyeksi ajaksi, tavallisesti 1—5 vuodeksi, oikeudella niittää heinä vuokra-alueelta. Tähän ryhmään kuuluvat kuitenkin vain ne niittyalueet, joiden pinta-ala on rajoitettu, ja joista vuokra maksetaan pinta-alan mukaan.

Ryhmä VI: Turvepehkun, mudan, saveen, soran, sammaleen, kiven y. m. s. aineen ottoa varten vuokratut maa-alueet. Tähän ryhmään kuuluvat vain ne alueet, joiden pinta-ala on rajoitettu ja joista vuokra maksetaan pinta-alan mukaan.

Ryhmä VII: Muut vuokramaat, s. o. maa-alueet, jotka on annettu vuokralle erikoisiin tarkoituksiin, kuten eräät sairaala- ja ravintola-alueet. Tähän ryhmään kuuluvat — jäljempänä vielä erikseen mainittuja lukuun ottamatta — kaikki muut vuokra-alueet, joita ei syystä tai toisesta voida sisällyttää muihin ryhmiin.

Edellä mainittujen vuokramaaryhmien lisäksi on vielä aikojen kuluessa eräiden valtionmetsätorppien alueille perustettu pieniä mäkkitupia, joista vuokran perivät asianomaisten torppien haltijat. Vihdoin on annettu vuokralle nautinta-oikeuksia (heinättämisoikeuksia, turvepehkun, mudan, saveen, soran, sammaleen, kiven y. m. sellaisten aineiden otto-oikeuksia), joiden haltijat maksavat vuokran otetun ainemäärän tai jonkun muun perusteen kuin pinta-alan mukaan.

Edellä mainitulla tavalla on vuokramaat ryhmitelty kuitenkin vasta heinäkuun 9. päivästä 1918 alkaen, jolloin Metsähallitus antoi asiasta kiertokirjeen. Näin ollen seuraavassa esitettävässä tilastossa ei vielä vuo-

nars äro arrendejord av bostadslägenhetsnatur, men skilja sig ifrån dessa huvudsakligast med hänsyn till areal och läge. Vanligen höra till dessa områden endast några ar jord, sällan mera än 0.50 ha. Sådana arrendeområden äro bl. a. villaparceller, fiskarstugor, jordområden, som utarrenderats åt olika sammanslutningar och föreningar, bostadstomter invid järnvägar och affärsorter m. fl.

Grupp IV: Jordområden, utarrenderade åt industriella inrättningar och för andra liknande ändamål, såsom kvarn-, såg- och fabriks-tomter samt upplagsplatser.

Grupp V: Jordområden, utarrenderade med rätt till höbärgning, d. v. s. jordlotter, som med tillstånd av överförstmästare utarrenderas på kort tid, vanligen 1—5 år med rätt till höslätter på det arrenderade området. Till denna grupp höra likväl endast de ängsmarker, vilkas areal är begränsad och för vilka arrendet erlägges enligt areal.

Grupp VI: Jordområden, som utarrenderats i och för upptagande av torv, mylla, lera, grus, mossor, sten o. a. dyl. ämnen. Till denna grupp höra endast de områden, vilkas areal är begränsad och för vilka arrendet betalas enligt areal.

Grupp VII: Övriga arrendeområden eller jordområden, vilka utarrenderats i och för särskilda ändamål, såsom vissa sjukhus- och vårdshusområden. Till denna grupp hör — förutom här nedan särskilt berörda — all annan arrendejord, vilken av en eller annan orsak icke kan innefattas i övriga grupper.

Förutom ovan nämnda grupper arrende-jord hava ännu under tidernas lopp på särskilda kronoskogstomter områden anlagts små backstugor, vilkas arrende uppbäres av resp. torpp innehavare. Slutligen har utarrenderats nyttjorätt till höslätter, torvtäkt, upptagning av mylla, lera, grus, mossor, sten o. a. dyl. ämnen, för vilken rätt arrendet erlägges enligt beloppet erhållen vara eller enligt annan grund än arealen.

På ovan anförda sätt hava arrendemarkerna likväl grupperats först efter den 9. juli 1918, då Forststyrelsen utfärdade ett cirkulär härom. Därför har i nedan framställda statistik för åren 1917—1918

silta 1917—1918 ole voitu täydellisesti nou-
dattaa uutta vuokramaiden ryhmittelyä.

Vuokramaitten luku on aikaisemmin ol-
lut seuraava:

V. — År	Asuntotiloja Bostadslägen- heter	Viljelys- ja niitty- maita y. m. sen luon- toisia maita Odlings- och ängs- marker o. a. dylika marker
V. — År 1911	430	841
„ — „ 1912	530	860
„ — „ 1913	611	828
„ — „ 1914	684	808
„ — „ 1915	770	890
„ — „ 1916	872	787

Näihin lukuihin sisältyy myös vero-
luontoisella maalla olevien vuokramaiden
lukumäärä, jotka vuosilta 1917—1920 kä-
sitellään erikseen.

Edellä mainittuina vuosina on vuokralla
ollut, kun otetaan huomioon ainoastaan
vuokraa maksavat vuokramaat, valtion-
maata seuraavasti:

den nya grupperingen av arrendejord icke
helt kunnat iakttagas.

Antalet arrendemarker har tidigare varit
följande:

I ovanstående tal ingår även antalet ar-
rendemarker på jord av skattenatur, vilka
för åren 1917—1920 behandlas skilt för sig.

Under ovannämnda år har, om man med-
tager endast sådan arrendemark, för vilken
arrende betalas, statsjord varit utarrenderad
enligt följande sammanställning:

V u o s i — Å r	Asuntotiloja Bostadslägen- heter		Viljelysmaita Odlingsmarker		Yhteensä Summa	
	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha
V. — År 1911	378	551.10	827	2 602.55	1 205	3 153.65
„ — „ 1912	460	746.80	771	2 472.02	1 231	3 218.82
„ — „ 1913	525	844.68	748	2 373.25	1 273	3 217.93
„ — „ 1914	577	1 030.25	718	2 497.09	1 295	3 527.34
„ — „ 1915	680	1 384.59	752	2 571.03	1 432	3 955.62
„ — „ 1916	791	1 463.25	787	2 631.29	1 578	4 094.54

Vuonna 1917 on vuokramaita myönnetty
seuraavasti:

År 1917 hava arrendemarker upplåtits
enligt följande sammanställning:

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Asuntotiloja Bostadslägen- heter		Viljelysmaita Odlingsmarker		Huvila-alueita y. m. s. Villaparceller m. m. d.		Muuta vuokra- maita Övriga arrende- marker	
	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha
Turun-Hämeen l. — Åbo-T:hus l	8	27.75	11	38.71	—	—	2	4.11
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs- St Michels l.	7	20.14	5	12.27	5	1.18	—	—
Kuopion l. — Kuopio l.	20	46.98	—	—	—	—	—	—
Keski-Suomen — Mell. Finlands	27	67.28	4	6.75	2	1.50	12	13.52
Pohjan — Bottniska	6	20.46	5	14.80	—	—	1	0.10
Oulujärven — Uleåträsk	20	72.60	1	2.00	—	—	1	2.00
Iin — Ijo	6	13.60	—	—	—	—	—	—
Kemin — Kemi	20	47.00	1	4.00	—	—	3	10.00
Lapin — Lappmarkens	3	8.50	5	15.00	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	117	324.21	32	93.63	7	2.68	19	29.73

Edellä mainituista „muista vuokramais-
ta” on 17 n. s. lisävuokramaita entisiin
vuokramaihin.

Vuonna 1918 on vuokramaita myönnetty
seuraavasti:

Av förenämnda „övriga arrendemarker”
äro 17 s. k. tillskottsmarker till tidigare ar-
renderade områden.

År 1918 hava arrendemarker upplåtits
enligt följande sammanställning:

Tarkustuspiiri Inspektionsdistrikt	Asuntotiloja Bostadslägenheter		Viljelysmaita Odlingsmarker		Huvila-alusita y. m. s. Villaparceller m. m. d.		Muia vuokra- maita Övriga arrende- marker	
	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavaste- hus läns	25	80.25	17	39.90	—	—	3	3.25
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs- St Michels läns	9	24.70	1	3.23	5	1.25	2	1.25
Kuopion l. — Kuopio l.	22	65.50	1	0.08	—	—	6	7.25
Keski-Suomen — Mell. Finlands	24	71.59	2	3.48	1	0.50	8	10.55
Pohjan — Bottniska	8	24.60	11	38.51	—	—	—	—
Oulujärven — Uleåträsk	12	40.00	—	—	—	—	3	4.16
Iin — Ijo	6	21.62	2	5.50	—	—	3	3.20
Kemin — Kemi	9	23.00	3	6.00	—	—	2	2.25
Lapin — Lappmarkens	1	0.50	3	5.00	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	116	351.76	40	101.70	6	1.75	27	31.91

„Muihin vuokramaihin” sisältyy 18 lisä-
vuokramaata, vastaten 21.76 ha, 5 turpeen-
ottopalstaa, vastaten 4.25 ha ja 4 teolli-
suuslaitosta varten vuokrattua palstaa, vast-
taten 5.90 ha.

Vuonna 1919 on vuokramaita myönnetty
seuraavasti:

I „övriga arrendemarker” ingå 18 till-
skottsmarker om 21.76 ha, 5 torvtäktparcel-
ler om 4.25 ha och 4 parceller, arrenderade
för industriell inrättning, om 5.90 ha.

År 1919 hava arrendemarker upplåtits
enligt följande sammanställning:

Tarkustuspiiri Inspektionsdistrikt	Asuntotiloja Bostadslägenheter		Viljelysmaita Odlingsmarker		Huvila-alusita y. m. s. Villaparceller m. m. d.		Muia vuokra- maita Övriga arrende- marker	
	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha
Turun-Hämeen l. — Åbo-T:hus l.	18	57.45	28	75.25	1	0.25	6	7.85
Viip.-Mikkelin l. — Vib.-St Mich. l.	8	42.59	2	3.90	—	—	3	2.50
Kuopion l. — Kuopio l.	9	29.50	1	4.00	1	0.12	3	3.50
Keski-Suomen — Mellersta Finl.	35	111.97	6	13.20	7	4.00	27	40.71
Pohjan — Bottniska	12	46.78	17	67.85	—	—	2	3.30
Oulujärven — Uleåträsk	27	95.00	3	6.15	—	—	3	6.00
Iin — Ijo	4	6.00	1	5.00	—	—	—	—
Kemin — Kemi	6	18.75	6	13.00	—	—	3	5.50
Lapin — Lappmarkens	1	10.00	2	9.00	1	2.00	1	0.09
Yhteensä — Summa	120	418.04	66	197.35	10	6.37	48	69.45

„Muihin vuokramaihin” sisältyy 37 lisä-
vuokramaata, vastaten 52.36 ha, 6 turpeen-
ottopalstaa, vastaten 10.75 ha, 4 teollisuus-
laitoksia varten myönnettyä palstaa, vasta-
ten 6.25 ha ja 1 varastopaikka, vastaten 0.09
ha.

I „övriga arrendemarker” ingå 37 till-
skottsmarker, omfattande 52.36 ha, 6 torv-
täktparceller om 10.75 ha, 4 parceller, upp-
låttna åt industriella inrättningar, omfat-
tande 6.25 ha samt 1 upplagsplats om
0.09 ha.

Vuonna 1920 on vuokramaita myönnetty seuraavasti:

År 1920 hava arrendemarker upplåtits enligt följande sammanställning:

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Asuntotiloja Bostadslägenheter		Viljelysmaita Odlingsmarker		Huvila-alueita y. m. s. Villaparceller m. m. d.		Muita vuokra- maita Övriga arrende- marker	
	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha	Luku Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tihus l.	21	62.22	17	47.98	3	0.92	6	7.75
Viip.-Mikkelin l. — Vib.-St Mich.l.	9	27.85	4	15.31	1	0.06	4	8.08
Kuopion l. — Kuopio l.	3	8.00	3	14.64	1	1.00	3	3.50
Keski-Suomen — Mellersta Finl.	34	106.30	8	20.16	3	2.75	13	17.00
Pohjan — Bottniska	9	35.51	9	30.66	—	—	2	3.00
Oulujärven — Uleåträsk	2	7.15	3	5.50	—	—	6	11.25
Iin — Ijo	13	30.00	1	1.00	—	—	4	8.50
Kemin — Kemi	9	31.75	3	16.00	—	—	1	0.50
Lapin — Lappmarkens	1	7.00	3	7.00	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	101	315.78	51	158.25	8	4.73	39	60.18

„Muihin vuokramaitiin” sisältyy 32 lisävuokramaata, vastaten 49.96 ha, 3 turpeenottopaistaa, vastaten 2.50 ha, 3 teollisuuslaitoksia varten myönnettyä vuokrapaistaa, vastaten 7.22 ha ja 1 varastopaikan luontoinen alue, vastaten 0.50 ha.

Hylätty on maanvuokra-anomuksia kertomusvuosina seuraavasti:

I „övriga arrendemarker” ingå 32 tillskottsmarker om 49.96 ha, 3 torvtäkt-parceller om 2.50 ha, 3 arrendeparceller, upplåttna åt industriella inrättningar, om 7.22 ha samt 1 område, lämpligt till upplagsplats, om 0.50 ha.

Följande antal ansökningar om erhållande av arrendemarker hava under berättelseåren avslagits:

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	V. — År 1917	V. — År 1918	V. — År 1919	V. — År 1920
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns.....	4	30	15	5
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St Michels läns	3	9	9	3
Kuopion l. — Kuopio läns	9	26	11	4
Keski-Suomen — Mellersta Finlanda	9	46	54	57
Pohjan — Bottniska	6	8	11	5
Oulujärven — Uleåträsk	4	7	11	3
Iin — Ijo	4	9	8	6
Kemin — Kemi	4	22	7	5
Lapin — Lappmarkens	8	5	1	2
Yhteensä — Summa	51	162	127	90

Hylkäämisen syyt ovat olleet monenlaiset. Milloin on vuokrama-anomus kohdistunut sellaiseen alueeseen, joka on erotettu viljelystarkoituksia varten, milloin taas anotun paikan sijoitus ei muutoin ole ollut tarkoituksenmukainen.

Samoin kuin valtionmetsätorppia on vuokramaitakin eri syistä poistettu luettelosta, niinkuin seuraava taulukko osoittaa.

Orsakerna till avslagen hava varit mångahanda. Än har ansökningen gällt ett sådant område, som avskilts för odlingsändamål, än åter har det ansökta området varit oändamålsenligt beläget.

Liksom kronoskogstorp hava även arrendemarker av särskilda orsaker avförts från förteckningarna, såsom ur följande tabell framgår.

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	V. — År 1917	V. — År 1918	V. — År 1919	V. — År 1920
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns.....	—	3	—	5
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St. Michels läns	—	—	1	—
Kuopion l. — Kuopio läns	1	1	2	2
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	3	1	4	2
Pohjan — Bottniska	—	—	1	1
Oulujärven — Uleåträsk	1	—	1	2
Iin — Ijo	—	—	2	—
Kemin — Kemi	—	1	9	3
Lapin — Lappmarkens	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	5	6	20	15

Vuokramaitten lukumäärä kertomusvuosina näkyy seuraavasta taulukosta.

Antalet arrendemarker har under berättelseåren varit följande:

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Asuntotilat Bostadslägenheter				Asunnottomat viljelysmaat Odlingsmarker utan åbyggnader				Munt vuokra-alueet Övriga arrendemarker			
	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920
Turun-Häm. l. — Åbo-T:hus l.	107	126	131	172	207	208	231	244	2	1	—	4
Viip.-Mikkelin l. — Vib.-St M. l.	113	126	126	132	196	200	191	223	17	10	37	47
Kuopion l. — Kuopio l.	50	70	88	90	37	46	41	45	—	3	—	—
Keski-Suomen — Mell. Finlands	275	302	328	387	106	109	120	126	5	6	13	15
Pohjan — Bottniska	84	97	113	111	195	195	235	236	1	2	5	5
Oulujärven — Uleåträsk	115	124	147	154	14	18	24	29	9	8	4	6
Iin — Ijo	55	57	63	77	11	15	16	23	2	5	4	4
Kemin — Kemi	151	155	160	176	51	47	62	68	2	2	—	4
Lapin — Lappmarkens	12	12	14	16	33	33	44	51	6	5	5	7
Yhteensä — Summa	962	1069	1170	1315	850	871	964	1045	44	42	68	92

Näitten vuokramaitten pinta-alat ja niistä valtiolle suoritettavat rahaverot kertomusvuosina selviävät seuraavista taulukoista.

Arealen av dessa arrendemarker och från desamma i penningar till staten utgående skatter under berättelseåren framgå ur följande tabeller.

Vuokramaitten pinta-alat, ha. — Arrendemarkernas areal, ha.

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Asuntotilat Bostadslägenheter				Asunnottomat viljelysmaat Odlingsmarker utan åbyggnader				Munt vuokra-alueet Övriga arrendemarker			
	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920
Tur.-Häm. l. — Åbo-T:hus l.	292.03	296.23	305.88	412.97	492.10	564.10	562.70	547.09	14.10	15.10	15.10	16.35
Viip.-Mikk.l.—Vib.-St.M.l.	71.76	82.12	90.12	138.93	119.19	135.00	141.13	166.32	98.82	102.82	250.32	250.32
Kuopion l. — Kuopio l. . .	54.37	103.29	124.67	208.15	10.74	10.74	18.24	16.49	—	—	11.25	11.25
Keski-S. — Mell. Finl.	609.89	664.43	729.91	937.18	79.24	105.49	108.77	126.72	60.03	61.53	63.27	174.32
Pohjan — Bottniska....	229.89	273.11	312.42	374.03	246.57	263.67	292.70	314.68	4.68	4.68	4.68	4.68
Oulujärven — Uleåträsk	186.39	222.04	285.84	385.81	10.34	10.84	14.48	16.84	1.35	2.35	1.50	1.50
Iin — Ijo	87.75	107.85	123.22	133.86	3.40	3.40	3.40	5.40	1.50	1.50	1.50	1.50
Kemin — Kemi	201.50	246.00	283.75	336.75	16.50	31.00	52.00	66.00	6.25	6.25	6.25	6.25
Lapin — Lappmarkens	4.12	5.20	14.20	15.65	5.50	12.50	28.74	55.74	1.00	1.00	1.00	1.49
Yhteensä — Summa	1737.70	2000.27	2270.01	2943.33	983.58	1136.74	1222.16	1315.28	187.73	195.23	354.87	467.66

Vuokramaitten rahaverot, Smk. — Arrendemarkernas skattebelopp, Fmk.

Tarkastuspiiri Inspektions- distrikt	Asuntotilat Bostadslägenheter				Asannottomat viljelysmaat Odlingsmarker utan åbyggnader				Muut vuokra-alueet Övriga arrendemarkner			
	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920
ur-Häm. l. —												
Åbo-T:hus l. —	2 078: 46	2 101: 57	2 171: 67	3 311: 21	1 412: 62	1 616: 87	2 011: 07	2 443: 12	540: 60	550: 60	550: 60	560: 60
Viip.-Mikk. l. —												
Vib.-St. M. l. —	7 445: 10	7 648: 12	7 962: 44	8 396: 59	898: 26	1 526: 56	1 751: 66	3 430: 28	3 114: —	3 154: —	4 639: —	5 889: —
Kuopion l. —												
Kuopio l.	292: 70	647: 45	803: 65	1 574: 67	55: 28	55: 28	155: 28	148: 28	—	—	125: —	125: —
Keski-Suomen												
— Mell. Finl.	3 294: 72	3 712: 62	4 177: 97	7 539: 81	349: 83	485: 38	578: 78	828: 28	1 963: —	1 993: 10	2 118: 50	2 953: 50
Pohjan — Bott-												
niska.	862: 18	992: 60	1 132: 40	1 398: 65	943: 78	1 000: 18	1 464: 31	1 625: 31	14: —	14: —	14: —	14: —
Oulujärven —												
Uleåträsk ..	587: 99	715: 54	992: 15	1 395: 17	42: 11	50: 58	69: 86	87: 42	19: 50	69: 50	54: —	54: —
Lin — Ijo	225: 90	376: 80	480: 26	549: 56	9: 60	9: 60	9: 60	19: 60	11: —	11: —	11: —	11: —
Kemin — Kemi	807: 85	975: 10	1 134: 35	1 384: 35	83: —	114: 50	159: 50	209: 50	46: —	46: —	46: —	46: —
Lapin — Lappm.	12: —	15: —	36: 50	52: 20	11: —	42: —	93: 90	181: 90	5: —	5: —	5: —	57: —
ht. — Summa	15 606: 90	17 184: 80	18 891: 39	25 602: 21	3 805: 48	4 900: 95	6 293: 96	8 973: 69	5 713: 10	5 843: 20	7 563: 10	9 710: 10

Sitäpaitsi on olemassa eräitä mäkitupia ja kalamökkejä, jotka suorittavat veronsa rahassa tai päivätöillä ja joiden pinta-alasta, varsinkin milloin ne ovat syntyneet valtionmetsätorppien maille, ei ole tarkempia tietoja. Näiden lukumäärä käy selvälle seuraavasta taulukosta.

Dessutom finnas några backstugor och fisketorp, vilka betala sin skatt i penningar eller i dagsverken, och vilkas areal, isynnerhet då de anlagts på kronoskogstorpens mark, ej är noggrannt känd. Deras antal framgår ur följande tabell:

Tarkastuspiiri — Inspektionsdistrikt	V. — År 1917	V. — År 1918	V. — År 1919	V. — År 1920
Turun-Hämeen l. — Åbo-Tavastehus läns.	9	9	9	9
Viipurin-Mikkelin l. — Viborgs-St. Michels läns	11	11	11	11
Kuopion l. — Kuopio läns	—	—	—	—
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	—	—	—	—
Pohjan — Bottniska	1	1	1	1
Oulujärven — Uleåträsk	5	5	5	5
Lin — Ijo	1	1	1	1
Kemin — Kemi	1	1	1	1
Lapin — Lappmarkens	2	2	2	2
Yhteensä — Summa	30	30	30	30

2. Veroluontoisella maalla
olevat vuokramaat.

Niinkuin edellä jo on mainittu, on valtion omistamilla veroluontoisilla mailla vuokra-alueita, joista on voimassa valtionpuistoissa ja valtion liikkamaille olevista vuokramaista poikkeavia määräyksiä. Aikaisemmin on

2. Arrendeområden på jord av
skattenatur.

Såsom redan tidigare omnämnts, finnas på statens jord av skattenatur arrendemarkner, om vilka särskilda bestämmelser gälla, avvikande från dem, vilka gälla arrendemarkner inom krono-

puheenaolevat vuokramaat käsitelty muiden vuokramaiden yhteydessä, mutta tässä kertomuksessa on katsottu asianmukaiseksi erottaa ne erikseen, kuten edellä jo on mainittu. Veroluontoisella maalla olevia vuokramaita on seuraavissa hoitoalueissa:

parkerna och statens överloppsjordar. Tidigare hava ifrågavarande arrendemarkers behandlats i sammanhang med övriga arrendemarkers, men i denna berättelse har det ansetts vara nödigt att särskilja dem från varandra, såsom redan omnämnts. Arrendemarkers, belägna på jord av skattenatur finnas i följande revir:

	Lukonliikkeen Antal	Pinta-ala, ha Areal, ha
Yläne	4	3.44
Orivesi	2	5.08
Vilppula	4	64.00
Joroinen — Jorois	1	8.81
Kevätniemen sahan alue. — Kevätniemi sågområde	2	1.09
Perho	2	7.00
Heinolan kihlakunnan valtionmaat — Heinola härads statsjordar	2	0.15
Uuksun halkolaitoksen alue. — Uuksu vedsågs område ...	1	0.25
Yhteensä — Summa	18	89.82

Mainituista vuokramaista on osa entisiä yksityistorppia, osa mäkitupa-alueita ja osa myöhemmin Metsähallituksen suostumuksella perustettuja. Niiden haltijoiden kanssa tehdyt välikirjat ovat pääasiallisesti samanlaisia kuin muidenkin valtionmaiden asuntotiloista on laadittu. — Alueiden lunastusvaatimuksia ei kertomusvuosina vielä ole esitetty.

Paitsi mainitunlaisia asuntotiloja ja tontteja on veroluontoisella maalla vielä erinäisiä metsänhoitajien ja metsätyönjohtajien virka-asuntoja sekä metsänvartijatiloja. Näistä enemmän jäljempänä.

3. Virkataloilla olevat vuokra-alueet.¹⁾

Tuomarniemen metsänvartijakoululle käytettäväksi luovutetulla Tuomarniemen virkatalolla on 12 torppaa ja 7 mäki-

Dessa arrendemarkers äro dels forna enskilda torp, dels backstuguområden, dels åter senare med tillstånd av Forststyrelsen anlagda. De kontrakt, som uppgjorts med innehavarna av dessa marker, äro i huvudsak överensstämmande med de kontrakt, vilka uppgjorts angående övriga bostadslägenheter belägna på statsjord. — Under berättelseåren hava ännu icke framställtts fordringar angående inlösen av dessa områden.

Förutom bostadslägenheter och tomter av detta slag finnas på jord av skattenatur ännu särskilda tjänstebostäder för forstmästare och skogsarbetsledare ävensom skogvaktarlägenheter, varom mera längre fram.

3. Arrendeområden på boställena.¹⁾

På det till Domarnäs skogvaktarskolas begagnande upplättna Domarnäs boställe finnas 12 torp och 7 backstugulägenheter,

¹⁾ Tähän yhteyteen on otettu Tuomarniemen virkatalo, koska se metsänvartijakoulun harjoitusalueena on Metsähallituksen toimintakertomuksissa käsitelty varsinaisten valtionmaiden eikä virkatalojen yhteydessä. — I samband härmed har tagits Domarnäs boställe, då det såsom övningsrevir för en skogvaktarskola i Forststyrelsens årsberättelser behandlats tillsammans med de egentliga statsmarkerna och icke med boställena.

tupa-aluetta, jotka hallinnollisesti ovat vähän eri asemassa kuin varsinaisten valtionmaitten torpat.

4. Sotasaaliina saaduilla valtionmailla olevat vuokramaat.

Sotasaaliina Suomen valtion haltuun joutuneilla maa-alueilla, lähimmiten Suojärvellä olevilla Annantehtaan mailla on niin ikään vuokramaita, jotka ovat olleet Metsähallituksen hallinnassa huhtikuun 11. päivästä 1918, jolloin aluetta hoitamaan määrättiin metsänhoitaja. Kyseessä olevat vuokramaat ovat osittain asuntotiloina vuokrattujen viljelysmaiden luontoisia, osittain varastopaikkoja, koskipalstoja ja tehdastontteja sekä lampuotitiloja. Suurimaksi osaksi ovat vuokrasopimukset tehdyt alueen ollessa Venäjän valtion omistuksessa, mutta kertomusvuosina on myönnetty eräitä uusia vuokraoikeuksia. Vuokramaista on 6 eräänlaisia lampuotitiloja, joiden haltijain kanssa on välikirjat tehty 1880- ja 1890-luvuilla ja 69 asuntotiloihin verrattavia vuokramaita, joilla kuitenkin on suureksi osaksi vuokralla myös metsämaata, lukuun ottamatta vuosina 1918—1920 perustettuja asuntotiloja. Viljelysmaita on 3 ja varastopaikkoja 1 sekä tehdastontteja 1. Alueen asutusolot ovat vielä järjestämättä.

vilka i administrativt hänseende intaga en annan ställning än torpen å de egentliga statsmarkerna.

4. Arrendemarkers på statsjord erhållens såsom krigsbyte.

På de jordområden, vilka såsom krigsbyte tillfallit finska staten, främst S:t Annae bruks jordområde i Suojärvi, finnas likaledes arrendemarkers, vilka varit under Forststyrelsens förvaltning sedan den 11. april 1918, då en forstmästare utsågs att förvalta sagda område. Ifrågavarande arrendemarkers äro dels odlingsmarkers, utarrenderade såsom bostadslägenheter, dels återupplagsplatser, forsparceller och fabriks-tomter samt landbondelägenheter. Till största delen hava arrendekontrakten uppgjorts medan området varit i ryska statens ägo, men under berättelseåren hava även några nya arrenderättigheter beviljats. Av arrendedområdena äro 6 ett slags landbondelägenheter, med vilkas innehavare kontrakt uppgjorts på 1880- och 1890-talen och 69 med bostadslägenheter jämförbara arrendemarkers, vilkas innehavare likväl till stor del även arrenderat skogs-mark, med undantag av de under åren 1918—1920 inrättade bostadslägenheterna. Odlingsmarkers finnas till ett antal av 3 jämte 1 upplagsplats och 1 fabriks-tomt. Bosättningsförhållandena på området äro ännu icke ordnade.

d. Valtionmaiden luovutukset muihin kuin asutustarkoituksiin.

Valtionmaita on kertomusvuosina luovutettu myös muihin kuin asutustarkoituksiin. Näinpä on Senaatin Kamaritoimituskunta marraskuun 7. päivänä 1917 päättänyt, että Ylisimon hoitoalueesta on Ranuan seurakunnan lukkarin virkataloksi annettava tontti- ja peltomaata 5 ha:n suuruinen alue ja kasvullista metsämaata 60 ha sekä muuta maata siten, ettei luovutettavan alueen kokonaispinta-ala nouse yli 150

d. Överlåtande av statsjord för andra än kolonisationsändamål.

Statsjord har under berättelseåren överlåtits även för andra ändamål än till bosättning. Senatens Kammarexpedition har den 7. november 1917 beslutit att från Ylisimo revir till klockarboställe i Ranua församling skulld överlåtas ett område om 5 ha tomt- och åkerjord samt 60 ha växtlig skogs-mark ävensom annan jord sålunda, att totalarealen av det överlåtne området icke skulld överstiga 150 ha. Likaledes har Se-

ha:n. Samaten on Senaatin Maataloustoimituskunta heinäkuun 25. päivänä 1918 päättänyt Ranuan kunnan köyhäintalona käytettäväksi myöntää Simontaipaleen verohyllynä valtionmaahan yhdistettäväksi määrätyn perintötalon pinta-alaltaan 584 ha. Joulukuun 9. päivänä 1918 on Maatalousministeriö suostunut siihen, että Kittilän pitäjässä olevasta Kinisaavasta saadaan 115.60 ha:n suuruinen alue yhdistää Kinisjärven perintötilaan samassa pitäjässä manttaalinkoroitusta vastaan. Helmikuun 21. päivänä 1920 on Maatalousministeriö päättänyt Pyhännän seurakunnalle luovuttaa Siikajoen hoitoalueesta enintään 40 ha siihen sattuvine joutomaineen lukkan virkataloa varten ja elokuun 6. päivänä 1920 Pelkosenniemen seurakunnalle kirkkotonniksi ja hautausmaaksi 2 ha:n suuruisen maa-alueen Ylikemin hoitoalueesta.

Edellä mainittujen maa-alueiden lisäksi on erinäisiä muita valtionmaita siirretty Metsähallituksen hallinnasta muiden viranomaisten hallintaan. M. m. on Vankeinhoitohallituksen käytettäväksi luovutettu osa Sukevan valtionpuistoa ja sotilasviranomaisille Utin leirialueesta osa.

e. Tilusvaihdot.

Tilusvaihtoihin nähden määrätään asetuksessa 26. päivästä lokakuuta 1916, 53.—56. §§:ssä, että tilusvaihtoja on toimitettava ympärysrajan oikomista varten isojakojen ja uusjakotoimitusten samoin kuin vanhastaan yksinäisenä olleen talon halkomisen ja kuivattua maata koskevien jakotoimitusten yhteydessä, jos se haitatta voi käydä päinsä. Mainittuja määräyksiä on sovellettava myös silloin, kun tilusvaihtoja vaaditaan toimitettavaksi muutoinkin kuin jaon yhteydessä. Nämä säädökset ovat yksityisten taholta aiheuttaneet joukon hakemuksia tilusvaihtojen toimittamisesta. Kertomusajan kuluessa on vuonna 1919 loppuun saatettu tällainen tilusvaihto

Pohjan tarkastuspiirissä Lestin hoitoalueessa sijaitsevan Lestin val-

natens Jordbruksexpedition den 25. juli 1918 beslutit överlåta åt Ranua kommun till fattiggård Simontaipale skattehemman om 584 ha, vilket såsom skattevrak förordnats att förenas med statsjorden. Den 9. december 1918 har Lantbruksministeriet samtyckt till att av Kinisaava i Kittilä socken ett område på 115.60 ha förenas med Kinisjärvi skattehemman i samma socken emot mantalsförhöjning. Den 21. februari 1920 har Lantbruksministeriet beslutit överlåta från Siikajoki revir högst 40 ha med dithörande impedimentmarker åt Pyhäntä församling till klokarboställe samt den 6. augusti 1920 åt Pelkosenniemi församling till kyrktomt och begravningsplats överlåta ett område på 2 ha från Ylikemi revir.

Förutom ovannämnda jordområden hava särskilda andra statens jordområden överförts från Forststyrelsens till andra myndigheters förvaltning. Bl. a. har till Fångvårdsstyrelsens begagnande överlåtits en del av Sukeva kronopark och till militärmyndigheterna en del av Uttis lägerplats.

e. Ägobyten.

Angående ägobyten stadgas i förordningen av den 26. oktober 1916, 53.—56. §§, att ägobyten skola verkställas i och för uträttande av gränsrå vid storskiftes- eller nyskiftesförrättning, samt även då hemman skall klyvas, vilka av ålder varit enstaka, samt vid skifte av torrlagd mark, där det utan förfång kan ske. Dessa stadganden skola tillämpas även där ägobyte mellan lägenheter påyrkas utan sammanhang med skifte. Ovan anförda bestämmelser hava föranlett en mängd ansökningar från enskilda personer angående verkställande av ägobyte. Inom den tidsperiod denna berättelse omfattar har år 1919 slutförts ett sådant ägobyte

inom Bottniska inspektionsdistriktet i Lesti revir mellan Lesti

tionpuiston ja Leskelän verotilan välillä, jolloin valtionpuiston pinta-ala lisääntyi 37.86 ha:lla, mutta Metsähallitus joutui metsään nähden toimitetussa välinsuorituksessa maksamaan Leskelän tilalle metsätilirahoina Smk. 2 853: 20.

f. Metsänhoitovirkailijain virka-asunnot.

Toukokuun 7. päivänä 1859 annetussa julistuksessa „metsänhoito-ammatin järjestämisestä Suomessa olevain kruununmetsäin hoitoa ja hallitusta varten” säädettiin, että ylimetsänhoitajat ja metsänhoitajat „varustetaan kukin heidän piirissään olevilla puustelleillä...; ja ovat nämä puustellit ainoastansa vähitellen sekä parhaastansa metsänhoito-ammatin omalla työväellä kuntoon pantavat” sekä edellytettiin, että myös metsänvartijoilla oli oltava virkatorppa asuttavanaan. Määräykset metsänvartijain virkatorppien paikasta ja laadusta, niiden kunnossapidosta ja niillä sekä ylimetsänhoitajan ja metsänhoitajan virkataloilla toimitettavista katselmuksista sisällytettiin saman kuun 13. p:nä annettuun „kruununmetsäin hallitusta Suomen Suuriruhtinaanmaassa” koskevaan ohjesääntöön. Lähemmät määräykset siitä velvollisuudesta, joka metsänhoitajan virkatalon haltijalla on virkatalon viljelysten ja rakennusten ruokkoon ja kunnossapitoon nähden, annettiin vasta Senaatin päätöksellä lokakuun 26. p:ltä 1876, mitkä määräykset edellä mainitun, vuoden 1859 ohjesäännön perusteella kohdistuvat myös ylimetsänhoitajan virkatalon haltijaan puheen ollessa virkatalon ruokossa- ja kunnossapitovelvollisuudesta. Kun myöhemmin kävi tarpeelliseksi asettaa valtionmetsiä varten metsätyönjohtajia, ja näille Senaatin päätöksellä helmikuun 18. p:ltä 1908 annettiin johtosääntö, on siinä edellytetty metsätyönjohtajillakin olevan virka-asuntoja, joihin nähden on noudatettava, mitä metsänhoitajan virkatalon kunnossapidosta ja tarkastuksista on säädetty. Sittemmin on valtionmetsien metsänvartijoille huhtikuun 20. p:nä 1909 annettu uusi joh-

kronopark och Leskelä skattehemman, varvid kronoparkens areal ökades med 37.86 ha, men åsamkades Forststyrelsen vid den verkställda skogslitviden en utgift av Fmk. 2 853: 20 såsom ersättning åt Leskelä hemman.

f. Forstfunktionärernas tjänstebostäder.

I kungörelsen av den 7. maj 1859 „angående organisation af forststaten för wården och förvaltningen af kronoskogarne i Finland” bestämdes, att överforstmästarna och forstmästarna skulld „förses en hwar inom sitt distrikt med boställen...; börande desse boställen endast smånögon med forstwerkets egen arbetspersonal iordningställas”, varvid förutsattes, att även skogvaktarne skulld hava egna tjänstetorp till beboende. Stadgandena angående platsen och arten av skogvaktarnes tjänstetorp, deras underhåll och å dem, liksom även å överforstmästarnes och forstmästarnes boställen förrättade syner, fastställdes i instruktionen av den 13. i samma månad „rörande förvaltningen af kronoskogarne i Finland”. Närmare bestämmingar om de förpliktelser, som åligga innehavaren av forstmästarboställe med hämsyn till boställets odlingar och byggnadernas underhåll utfärdades först genom Senatens beslut av den 26. oktober 1876 och berörde dessa bestämmingar även på grund av förenämnda instruktion av år 1859 innehavarens av överforstmästarboställe underhållsskyldighet av bostället. När det senare befanns vara av behovet påkallat att i och för statsskogarna tillsätta skogsarbetsledare och för dessa genom Senatens beslut av den 18. februari 1908 utfärdades instruktion, förutsattes i densamma, att även skogsarbetsledarne skulld hava tjänstebostäder, i avseende å vilka bör iakttagas, vad som om forstmästarboställes underhåll och besiktningar är fastställt. Sedermera har för statsskogarnas skogvaktare den 20. april 1909 fastställts en ny instruktion, varigenom bestämmelserna i 1859 års

tosääntö, joka kumosi vuoden 1859 ohjesäännön määräykset m. m. metsänvartiain virkatorpista. Tässä johtosäännössä olevat säännökset metsänvartiajatiloi-
sta ovat kuitenkin pääasiassa saman sisältöiset kuin mainitun vanhemman ohjesäännön vastaa-
vat määräykset. Varsin huomattava muu-
tos on kuitenkin tapahtunut siinä, että met-
sänvartiajoilla ei sanotun johtosäännön mu-
kaan enää ole oikeutta luovuttaa metsän-
vartiajatilaa toiselle henkilölle eikä saada
minkäänlaista eläkettä tai eläkemaata
(„syytinkiä”) siitä.

Näiden säännöksiin mukaisesti on met-
sänhoitolaitoksen virkamiehille ja virkaili-
joille muodostunut virka-asumuksia, joiden
määrä laatuun ja lukuun nähden oli vuoden
1920 päättyessä seuraava:

ylimetsänhoitajan virkataloja	1
aluemetsänhoitajan virkataloja	25
metsätyönjohtajan asumuksia	20
metsänvartiajatiloja	533

Ylimetsänhoitajan virka-
talo sijaitsee Kittilän kirkonkylässä. Se
on rakennettu Lapin tarkastuspiirin yli-
metsänhoitajan asunnoksi ja siihen kuuluu
ainoastaan virka-asunto pienine tontteineen.

Aluemetsänhoitajan virka-
taloja oli vuoden 1916 päättyessä 17,
joissa kuitenkin oli virka-asunto 20:n
hoitoalueen metsänhoitajalla nim. Alakit-
tilän, Ylikemin, Muonion, Sodankylän, Ina-
rin, Utsjoen, Etelä-Kemijärven, Sallan,
Tuntsan, Kolarin, Simon, Ylisimon, Ra-
nuan, Etelä-Taivalkosken, Hyrynsalmen,
Pällilän, Rajajoen, Uomaan, Soanlahden ja
Loimolan hoitoalueen. Kun kolme virka-
taloa on sellaisia, että niissä edellä luetel-
tujen hoitoalueiden metsänhoitajista asuu
kaksi samassa talossa, supistuu talojen ko-
konaisluku 17:ksi. Vuonna 1917 hankit-
tiin metsänhoitajan virkatalot Kemin ja
Pohjois-Taivalkosken hoitoalueisiin sekä
vuonna 1919 Kuusamon, Puhoksen, Sotka-
mon, Katerman, Piispajärven ja Korpiselän
hoitoalueisiin. Piispajärven hoitoalueen

instruktion annullerades bl. a. med hänsyn
till tjänstetorpen. De i denna instruk-
tion ingående bestämningarna om skogvak-
tarlägenheterna äro likväl i huvudsak av
samma innehåll som motsvarande bestäm-
melser i förenämnda äldre instruktion. En
anmärkningsvärd förändring är likväl den.
att skogvaktarne enligt denna instruktion
icke mera hava rätt att överlåta skogvaktar-
lägenhet åt annan person eller att från den-
samma få något slags sytning eller syt-
ningsjord.

Enligt dessa förordnanden har för forst-
statens tjänstemän och betjante anskaffats
tjänstebostäder, vilkas beskaffenhet och an-
tal vid utgången av år 1920 var följande:

överförstmästarboställen	1
revirförstmästarboställen	25
skogsarbetsledarbostäder	20
skogvaktarlägenheter	533

Överförstmästarbostället är
beläget i Kittilä kyrkoby. Det är uppfört
till bostad åt överförstmästaren i Lappmar-
kens inspektionsdistrikt och omfattar en-
dast en tjänstebostad med en liten tomt.

Revirförstmästarbostäl-
len funnos vid utgången av år 1916 till ett an-
tal av 17 med bostad för 20 revirförstmä-
stare nämligen i Alakittilä, Ylikemi, Muo-
nio, Sodankylä, Enare, Utsjoki, Södra Ke-
mijärvi, Salla, Tuntsa, Kolari, Simo, Yli-
simo, Ranua, Södra Taivalkoski, Hyryn-
salmi, Pällilä, Rajajoki, Uomaa, Soanlahti
och Loimola revir. Enär tre av dessa bo-
ställen äro sådana, att i dem finnes bostad
för tvenne av ovananförda revirs forstmä-
stare, är antalet boställen endast 17. År
1917 anskaffades forstmästarboställen till
Kemi och Norra Taivalkoski revir samt år
1919 till Kuusamo, Puhos, Sotkamo, Kater-
ma, Piispajärvi och Korpiselkä revir. Bo-
stället i Piispajärvi revir är avsett till ge-
mensam bostad för forstmästarna i Piispa-
järvi och Suomussalmi revir. Utan till-

virkatalo on tarkoitettu yhteiseksi asuinsijaksi Piispajärven ja Suomussalmen hoitoalueiden metsänhoitajille. Ilman lisärakennuksia se ei vielä kuitenkaan riitä kahden asuttavaksi.

Metsätöyönjohtajien virka-asumuksia oli vuoden 1916 päättyessä 8, nim. Simon, Viitasaaren, Rajajoen, Loimolan, Korpiselän ja Mikkelin hoitoalueissa yksi kussakin sekä lisäksi Siikakankaan harjoitusalueella ja Kymölän seminaarin metsässä, kummassakin yksi. Kertomusvuosien 1917—1920 aikana on metsätöyönjohtajien virka-asumusten luku lisääntynyt kahdellatoista, niitä kun on hankittu v. 1917 Etelä-Taivalkosken ja Soanlahden hoitoalueisiin, v. 1919 Pohjois-Kemijärven, Lestin, Sotkamon, Lentiiran, Kuhmon ja Halmejärven hoitoalueisiin ja v. 1920 Ylikemin, Pohjois-Taivalkosken, Jämsän ja Mikkelin hoitoalueisiin, yksi kuhunkin.

Metsänvartijatilat. Metsänvartijatilojen luku oli vuoden 1916 lopussa 532. Kertomusvuosien kuluessa on perustettu uusia 4 ja Annantehtaan alueen sekä Katarinan lehtikuusipuiston siirtyessä Metsähallituksen hallintaan tuli lisäksi 18 metsänvartijatilaa. Toisaalta on entisiä metsänvartijataloja muutettu valtionmetsätorpiksi tai uudistaloiksi vuosina 1917—1920 yhteensä 21, joten metsänvartijatilojen kokonaisluku vuoden 1920 päättyessä oli 533. Näistä tiloista on 56 varsinaisia valtionmetsätorppia, joita niiden haltijat metsänvartijaominaisuudessa asuvat verovapaasti. Nämä voitaisiinkin sen vuoksi yhtä hyvin jättää kokonaissummasta pois. Jäljellä olevat 477 ovat sitävästoin katsottavat valtion perustamiksi varsinaisiksi tointa seuraaviksi virka-asumuksiksi.

Aluksi saivat metsänvartijat pääasiallisesti omin voiminsa huolehtia metsänvartijatilojen ylläpidosta. Tämän ohella he ovat vähitellen laajentaneet viljelyksiä sekä milloin se on käynyt välttämättömäksi, raken-

byggnader låter det sig likväl ännu icke göra att här inrymma tvenne forstmästare.

Skogsarbetsledarbostäder funnos vid utgången av år 1916 till ett antal av 8, nämligen i Simo, Viitasaari, Rajajoki, Loimola, Korpiselkä och S:t Michels revir, en bostad i varje revir, samt dessutom i Siikakangas övningsområde och i Kymölä seminarieskog, en i vardera. Under tiden för berättelsen 1917—1920 har antalet skogsarbetsledarbostäder ökat med tolv. Det har nämligen anskaffats en ny bostad till varje av följande revir: år 1917 till Södra Taivalkoski och Soanlahti revir, år 1919 till Norra Kemijärvi, Lesti, Sotkamo, Lentiira, Kuhmo och Halmejärvi revir samt år 1920 till Ylikemi, Norra Taivalkoski, Jämsä och S:t Michels revir.

Skogvaktarlägenheterna. Antalet skogvaktarlägenheter var 532 vid utgången av år 1916. Under förloppet av den tid denna berättelse omfattar hava 4 nya lägenheter inrättats samt efter det S:t Annae bruks skogar och Katarina lärkträspark ställts under Forststyrelsens förvaltning därutöver 18 skogvaktarlägenheter. Å andra sidan hava under åren 1917—1920 forna skogvaktarlägenheter ombildats till kronoskogstorp eller nybyggen till ett antal av 21, vadan totalantalet skogvaktarlägenheter vid utgången av år 1920 var 533. Av dessa äro 56 egentliga kronoskogstorp, vilka innehavarne i sin egenskap av skogvaktare bebo arrendefritt. På denna grund kunde dessa likväl utelämnas ifrån slutsumman. De återstående 477 böra däremot anses såsom av staten inrättade egentliga till befattningen hörande tjänstebostäder.

Till en början fingo skogvaktarne huvudsakligen med egna krafter och på egen hand sörja för underhållet av skogvaktarlägenheterna. Härvid hava de småningom utvidgat odlingarna samt, då det befunnits

taneet myös lisärakennuksia. Ne avustukset, joita he aikaisempina vuosina valtiolta tässä ovat saaneet, ovat olleet varsin vähäiset. Vähitellen kehittyivät olot täten sellaisiksi, että metsänvartijan saatettiin katsoa tavallaan olevan osallisen metsänvartijatilaa ja että sitä ei enää kohtuuden mukaan voitu ottaa valtion vapaaseen käytäntöön, ilman että metsänvartijalle tahi hänen oikeudenomistajilleen suoritettiin siitä korvausta. Se oikeus, joka aikaisemmin mainitun 1859 vuoden ohjesäännön 10. §:n 2. mom:ssa oli myönnetty „vilpittömästi sekä tarkkuudella ja ahkeruudella virkaansa toimittaneelle ja torppaa hyvin asuneelle” metsänvartijalle, „antaa torppa, siinä tehdyistä töistä suostuttua maksua vastaan, toiselle miehelle”, jonka ylimetsänhoitaja hankitsee metsänvartijaksi kelpaavan, on myös osaltaan antanut tukea tälle kassantokannalle. Kun metsänvartijatoimien täyttäminen — toimen avoimeksi tultua — varsinkin vuonna 1909 metsänvartijoille annetun johtosäännön mukaisesti alkoi käydä mahdottomaksi, ellei virka-asunto ollut valtion vapaasti käytettävissä, alettiin metsänvartijatilajoja, mikäli viran haltijan vaihdos tapahtui, ottaa valtion haltuun suorittamalla lähtijälle lähtö- ja tulokatselmuksessa arvioitu kohtuullinen korvaus niistä työvaivoista, jotka lähtijä oli tilaan pannut ja joista hänen ei nautinnan muodossa vielä katsottu saaneen korvausta. Vuosien 1917—1920 kuluessa on täten suoritettu korvausta 49 eri metsänvartijatilasta. Siten oli vuoden 1920 lopussa niiden metsänvartijatilain luku, jotka kokonaan olivat valtion vapaassa käytännössä 308. Tähän on silloin luettu myös Annantehtaan alueen ja Raivolan tehtikuusipuiston metsänvartijatilat.

vara av behovet påkallat, även uppfört nya tillbyggnader. De bidrag, som skogvaktarne under tidigare år härvid erhållit av staten, hava varit alldeles obetydliga. På detta sätt hava förhållandena småningom utvecklats därhän, att skogvaktaren måste anses på sätt och vis vara delägare i skogvaktarlägenheten och att densamma icke med fog kunde fritt disponeras av staten med mindre än att skogvaktaren eller hans rättsinnehavare tilldelades ersättning härfor. Den rätt, som i tidigare omnämnda 1859 års instruktion i 10. § 2. mom. beviljats skogvaktare, som „redeligen samt med nit och ordentlighet sin befattning förestått samt torpet väl häfdat” att „öfverlåta torpet mot betingad ersättning för derå nedlagt arbete till annan man”, vilken överförstmästaren prövar vara lämplig till skogvaktare har även givit stöd för sagda uppfattning. Enär besättandet av skogvaktarsysslor — efter det de blivit lediga — isynnerhet efter den år 1909 för skogvaktarne utfärdade instruktionen visade sig omöjligt, i fall icke tjänstebostaden stod till statens fria förfogande, begynte man vid ombyte av skogvaktare söka ernå fri dispositionsrätt till skogvaktareboställena för staten genom att åt avträdaren erlagga vid av- och tillträdessyn uppskattad skälighets ersättning för de arbeten, vilka denna nedlagt på lägenheten, och av vilka han ännu icke kunde anses hava hunnit njuta gottgörelse. Under förloppet av åren 1917—1920 har erlagts sådan ersättning å sammanlagt 49 särskilda skogvaktarlägenheter. Sålunda var vid utgången av år 1920 antalet skogvaktarlägenheter, vilka helt och hållet stodo till statens fria förfogande, 308. Häri äro även inberäknade skogvaktarlägenheterna å S:t Annae bruks område och i Raivola lärkrädspark.

11. Metsähallituksen alaisten valtionmaitten y. m. kiinteistöjen lisääntyminen.

a. Maitten y. m. kiinteistöjen ostot valtiolle.

Kertomusvuosien kuluessa eri tarkoituksiin metsähallinnon haltuun ostamalla joutuneet maa-alueet ja muut kiinteistöt käyvät selville seuraavasta taulukosta.

11. Tillökningen av Forststyrelsen underlydande statsjord och andra fastigheter.

a. Inköp av jord o. a. fastigheter för statens räkning.

De jordområden och övriga fastigheter, som under denna berättelseperiod underlagts forstförvaltningen genom köp framgå ur följande tabell:

Vuosi År	Kunta Kommun	Kylä By	Ostetut maa-alueet Inköpta jordområden	Ala, ha Areal, ha	Lunastus- hinta, Smk. Inköpspris, Fmk.
1917	Utajärvi	Niska	Unkaran koskivila n:o 43 — Unkara forshemman n:o 43	28.38	1 700 000: —
»	»	»	Nuojuan perintötalo n:o 37 — Nuojuu skattehemman n:o 37	183.54	
»	»	»	Nuojuan palstatila n:o 162 Lohipaun- nua talosta n:o 16. — Nuojuu par- cellägenhet n:o 162 från Lohipaunua hemman n:o 16	4.10	
»	Taivalkoski	Kirkonk. — Kyrkob.	Jussilan talosta n:o 4 lohkaistu palsta maanvaihdoissa rakennuksineen Pohjois- Taivalkosken hoitoalueen metsänhoita- jan virkataloksi — Från Jussila hemman n:o 4 utbruten parcell och äbyggnader enligt ägobyte till forstnästarboställe i Norra Taivalkoski	1.22	10 000: —
»	Kemin kaupunki — Kemi stad	—	Talo n:o 94 metsänhoitajan virkataloksi — Gården n:o 94 till forstnästarboställe	0.17	40 000: —
»	Toivakka	Toivakka	Läsän talosta n:o 5 lohkaistu varastoalue — Från Läsä hemman n:o 5 utbruten upplagsplats	1.00	1 000: —
1918	Eno	Eno	Anttilan talosta n:o 29 lohkaistu Rak- keensuon palsta N:o 295 Uimaharjun halkolaitokselle — Från Anttila hemman n:o 29 utbrutna Rakkeensuo parcell n:o 295 för Uimaharju vedsäg	12.47	18 000: —
»	Salmi	Uuksalonpää	Taloista n:o 4 ja 5 Heposaari nimenen palsta Uuksun halkolaitokselle — Från hemmanen n:o 4 och 5 Heposaari parcell för Uuksu vedsäg	7.82	9 500: —
1919	Iisalmi	Sukeva	Mattila n:o 72 rakennuksineen ja irtai- mistoineen Sukevan sahalle — Mat- tila n:o 72 med äbyggnader och in- ventarier för Sukeva säg	219.26	269 000: —
»	Suistamo	Loimola	Marjasaari, liitetty Loimolan hoitoaluee- seen — Marjasaari, förenat med Loi- mola revir	5.06	3 000: —
»	Juupajoki	Lylyjärvi	Eerolan palstatila n:o 22, rakennuk- sineen varastopaikaksi Lylyn aseman lähellä — Eerola parcellägenhet n:o 22 med äbyggnader till upplagsplats invid Lyly station	2.73	8 000: —
»	Tammisaaren kaup. — Ekenäs stad	—	Talo ja tontti n:o 280 ruotsinkielistä metsäkoulua varten — Gården och tomt- ten n:o 280 för den svenskspråkiga skogvaktarskolan	0.233	95 000: —
»	Kemijärvi	Alakylä	Lampelan pientila n:o 136, virkatilaksi työnjohtajalle Pohjois-Kemijärven hoi- toalueeseen — Lampela småbrukslä- genhet n:o 136 till tjänstelägenhet för arbetsledaren i Norra Kemijärvi revir	50.00 ¹⁾	20 000: —

¹⁾ Isojako kesken, joten tiedot epävarmoja. — Storskiftet icke avslutat, varför uppgifterna äro osäkra.

Jatkoa.

Fortsättning.

Vuosi År	Kunta Kommun	Kylä By	Ostetut maa-alueet Inköpta jordområden	Ala, ha Areal, ha	Lunastus- hinta, Smk. Inköpspris, Fmk.
1919	Pudasjärvi	Kirkonk. — Kyrkob.	Takala niminen palsta rakennuksineen virkataloksi Puhoksen hoitoalueen metsänhoitajalle — Takala parcell med åbyggnader till boställe för forstmästaren i Puhos revir	2.01	20 000:—
»	»	»	Vihtakorpi, piontila, rakennuksineen virkataloksi Puhoksen hoitoalueen metsänhoitajalle — Vihtakorpi småbrukslägenhet med åbyggnader till boställe för forstmästaren i Puhos revir	9.63	5 000:—
»	Kuusamo	»	Vänrikkiniemi, talo n:o 58, virkataloksi Kuusamon hoitoalueen metsänhoitajalle — Vänrikkiniemi, hemmanet n:o 58 till bost. för forstmästaren i Kuusamo revir	250.00 ¹⁾	38 000:—
»	Sotkamo	»	Lepistö, R. n:o 392 palstatilla rakennuksineen virkataloksi Sotkamon hoitoalueen metsänhoitajalle — Lepistö, R. n:o 392 parcellägenhet med åbyggnader till boställe för forstmästaren i Sotkamo revir	0.27	35 000:—
»	Sotkamo	Alasotkamo.	Pajuniemi, palstatilla rakennuksineen, Rauramon talosta n:o 6, virkatilaksi Sotkamon hoitoalueen työnjohtajalle. — Pajuniemi, parcellägenhet med åbyggnader, från Rauramo hemman n:o 6, till tjänstelägenhet för arbetsledaren i Sotkamo revir	1.54	12 500:—
»	Korpiselkä	Kirkonk. — Kyrkob.	Peltola n:o 27, piontila rakennuksineen virkataloksi Korpiselän hoitoalueen metsänhoitajalle — Peltola n:o 27 småbrukslägenhet med åbyggnader till boställe för forstmästaren i Korpiselkä revir ..	5.00	60 000:—
»	Suomussalmi	Kirkonk. — Kyrkob.	Ahkion palstatilla n:o 315 Kanervan taloa virkataloksi Suomussalmen ja Piispajärven hoitoalueitten metsänhoitajille, rakennuksineen — Ahkio parcellägenhet n:o 315 från Kanerva hemman till boställe för forstmästarna i Suomussalmi och Piispajärvi revir, med åbyggnader	7.46	55 000:—
»	Sodankylä	Pelkosenniemi	Palsta Lakelan talosta n:o 42 virkatilan perustamiseksi Ylikemin hoitoalueen työnjohtajalle — Parcell från Lakela hemman n:o 42 för inrättande av tjänstelägenhet åt arbetsledaren i Ylikemi revir	0.60	2 000:—
»	Oulainen — Oulais	Oulainen — Oulais	Epäilyksen kotipalsta Pusan talosta n:o 341 rakennuksineen, varastoalueeksi — Epäilyksen hemskiftet av Pusa hemman n:o 341 med åbyggnader, till upplagsplats	5.87	46 500:—
»	Eno	Eno	Palsta rata-alueeksi Rannikkalan talosta n:o 40, Uimaharjun halkolaitokselle — Parcell till banområde från Rannikkala hemman n:o 40 för Uimaharju vedsäg .	2.50	8 000:—
»	»	»	Palsta Rantalan talosta n:o 18, tie- ja rata-alueeksi Uimaharjun halkolaitokselle — Parcell från Rantala hemman n:o 18 till väg- och banområde för Uimaharju vedsäg	1.125	3 685:—

¹⁾ Isojako kesken, joten tiedot epävarmoja. — Storskiftet icke avslutat, varför uppgifterna äro osäkra.

Jatkoa.

Fortsättning.

Vuosi År	Kunta Kommun	Kylä By	Ostetut maa-alueet Inköpta jordområden	Ala, ha Areal, ha	Lunastus- hintaa, Smk. Inköpspris, Fmk.
1920	Korpilahti	Muurajärvi	Palsta Tapanilan talosta virkatilaksi Jämsän hoitoalueen työnjohtajalle, rakennuksineen — Parcellägenhet från Tapanila hemman till tjänstelägenhet åt arbetsledaren i Jämsä revir, med åbyggnader	0.22	13 500:—
"	Salmi	Uuksalonpää	Juohteen talosta n:o 7 palstatila Uuksun halkolaitokselle — Parcellägenhet från Juohde hemman n:o 7 från Uuksu vedsäg	2.03	7 000:—
"	Kuhmoniemi	Korpisalmi	Palstatila Juusolan taloa n:o 284, virkatilaksi Katerman hoitoalueen metsänhoitajalle. (Kauppaan liittyy vuokratilasta Vännilä = 0.5 ha rakennuksineen kirkkoherran virkatalon maalla.) — Parcellägenhet från Juusola hemman n:o 284 till boställe åt forstmästaren i Katerma revir. (I köpet ingår arrendeparcellen Vännilä = 0.5 ha med åbyggnader på kyrkoherdeboställets mark.)...	3.50	34 000:—
"	Kemi	Lautionsaari	Vilmilän talosta n:o 32 puoli Veitsiluodon saarta valtion sahaa varten — Från Vilmilä hemman n:o 32 hälften av Veitsiluoto holme för statens säg.	36.00	230 000:—
"	"	"	Ruonansuun talosta n:o 382 Siikasaari valtion sahaa varten — Från Ruonansuu hemman n:o 382 Siikasaari för statens säg.	6.841	50 000:—
"	Viitasaari	Keitelelenpohja	Valkaman talosta n:o 3 palsta varastoalueeksi Keitelelen rantaan — Från Valkama hemman n:o 3 en parcell till upplagsplats vid Keitele	1.00	2 100:—
"	Rautu — Rautus	Nurmijärvi	Mäkrän talosta n:o 5 palsta rautatien varrella varastoalueeksi — Från Mäkrä hemman n:o 5 en parcell invid järnvägen till upplagsplats	2.40	16 800:—
"	Konginkangas	Kalaniemi	Räihän talosta n:o 3, palsta varastoalueeksi Saarijärven hoitoalueelle — Från Räihä hemman n:o 3 en parcell till upplagsplats för Saarijärvi revir ..	4.00	4 300:—
"	Toivakka	Toivakka	Pullialan valtionmetsätorpasta lunastettu 0.32 ha peltoa varastoalueeksi. Lievestuoreen pysäkillä — Från Pulliala kronoskogstorp inlöst 0.32 ha åker till upplagsplats invid Lievestuore halt-punkt	—	4 000:—
"	"	"	Luikanlahden valtionmetsätorpasta lunastettu 1.30 ha peltoa varastoalueeksi Lievestuoreen pysäkillä — Från Luikanlahti kronoskogstorp inlöst 1.30 ha åker till upplagsplats invid Lievestuore halt-punkt	—	13 000:—
1918 ¹⁾	Pielisjärvi	Lieksa	Tilasta n:o 79 ostettu alue Kevätniemen sahalle — Från hemmanet n:o 79 för Kevätniemi säg inköpt område	0.57	1 000:—

¹⁾ Kauppakirja tehty 19²²/v 13, Metsähallitus vahvistanut sen 19¹⁷/xii 18. — Köpebrev upprättats 19²²/v 13, fastställt av Forststyrelsen 19¹⁷/xii 18.

b. Metsähallituksen hoidettavien valtionmaitten lisääntyminen muulla tavoin kuin ostamalla.

Metsähallituksen hoitoon on kertomusvuosien kuluessa joutunut suuria lisäalueita muutenkin tietä kuin ostamalla. Siten on Metsähallituksen hoitoon vuonna 1917 siirretty Parolan leirialue ynnä siihen kuuluvat Renkojärvenmaan ja Kouvolausta valtionmaat alaltaan yhteensä 532.89 ha.¹⁾ Samana vuonna siirrettiin Metsähallituksen hoitoon myös Utin leirialue, mutta tämä on sittemmin palautettu taas kokonaan sotalaitoksen haltuun.

Vuonna 1918 joutui Metsähallituksen hallintaan ja hoitoon, ensin väliaikaisesti, Suojärven pitäjässä oleva Annantehtaan alue, joka kokonaisalalleen on 223 043.36 ha. Kun sanottu alue myöhemmin Tarton rauhansopimuksessa jäi Suomen valtiolle, yhdistettiin se v. 1920 lopullisesti Metsähallituksen alaisiin valtionmetsiin.

Samana vuonna tuli Metsähallituksen hallintaan ja hoitoon myös Uudenkirkon pitäjässä Vp. I. oleva Raivolan lehtikuusimetsä ynnä samaan yhteyteen kuuluva muu alue yhteensä 103.98 ha.

Lisäksi mainittakoon, että Suomen valtakuntaan on myös liitetty Petsamon alue. Siellä olevat metsät eivät kuitenkaan vielä kertomusvuoden 1920 kuluessa ole tulleet Metsähallituksen hallintaan.

b. De under Forststyrelsens förvaltning stående jordområdenas tillökning på annat sätt än genom inköp.

Under Forststyrelsens förvaltning hava under förloppet av de år, denna berättelse omfattar, ställts stora tillskottsområden även på annat sätt än genom köp. Sålunda har år 1917 under Forststyrelsens förvaltning ställts Parola lägerområde med därtill hörande Renkojärvenmaa och Kouvolausta statsjordar, omfattande sammanlagt en areal av 532.89 ha.¹⁾ Samma år ställdes under Forststyrelsens förvaltning ännu Utis lägerområde, men detta har sedermera helt och hållet återlämnats till militären.

År 1918 fördes under Forststyrelsens förvaltning och vård, först interimistiskt, det i Suojärvi socken belägna St Annae bruks område, vilket omfattar en totalareal av 223 043.36 ha. När detta område sedermera genom fredsslutet i Dorpat tillföll finska staten, förenades detsamma definitivt år 1920 med Forststyrelsen underlydande statsskogar.

Samma år kom under Forststyrelsens förvaltning och vård även den i Nykyrka socken av Viborgs län belägna Raivola lärkträdspark jämte därtill hörande område, sammanlagt 103.98 ha.

Vidare må omnämnas att med finska riket förenats Petsamo område. Därvarande skogar hava likväl icke ännu under förloppet av år 1920 ställts under Forststyrelsens förvaltning.

12. Valtionpuistoksi julistaminen ja valtionpuistojen manttaaliin pano.

Vuosina 1917—1920 on valtionpuistoksi julistettu seuraavat maa-alueet:

12. Förklaring för kronopark och kronoparkernas mantalsättning.

Under åren 1917—1920 hava följande jordområden förklarats för kronoparker:

¹⁾ Alue kuuluu virkatalohoitoalueisiin, vaikka se yhtenäisyyden vuoksi on tässä käsitelty varsinaisten valtionmetsien yhteydessä. — Området hör till boställsreviren, ehuru det här av konformella skäl behandlats i samband med de egentliga statsskogarna.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue Inspektionsdistrikt och revir	Kunta Kommun	Valtionmaan nimi Statsjordens namn	Valtionpuiston nimi Kronoparkens namn	Valtion- puiston pinta-ala, ha Krono- parkens areal, ha	Valtion- puistoksi julistami- sen päiväs Krono- parksför- klaringens datum
<i>Kuopion läänin tkp.</i> <i>Kuopio läns insp.-distr.</i> Etelä-Ilomantsi — Södra Ilomantsi	Ilomantsi	Liusvaara	Liusvaara	60 227.49	19/v 20
<i>Keski-Suomen tkp.</i> <i>Mellersta Finl. insp.-d.</i> Kivijärvi	Kivijärvi	Kinnulan eteläinen vm. — Kinnulasödra stj.	Kinnulan eteläinen vp. — Kinnulasödra kr. p.	11 056.27	14/iv 20
»	»	Kinnulan pohjoinen vm. — Kinnula norra stj.	Kinnulan pohjoinen vp. — Kinnula norra kr. p.	5 739.12	»
»	»	Saari	Saari	3 085.24	»
»	»	Heinolahti	Heinolahti	7 657.62	»
<i>Iin tkp.</i> <i>Ijo insp.-distr.</i> Puhos..... Kuivaniemi	Pudasjärvi Ii — Ijo		Puhosjärvi Kuivaniemi	59 180.45 ¹⁾ 29 500.00	30/iv 20 »

Kaikkien v:n 1920 loppuun mennessä valtionpuistoiksi julistettujen alueitten pinta-ala nähdään ss. 8—17 olevasta taulukosta.

Osanottoa varten yleisten teitten ja siltain kunnossapitokustannuksiin 15/I 1883 annetun asetuksen mukaan on vv. 1917—1920 vahvistettu manttaali seuraaville valtionpuistoille:

Arealen av alla före utgången av år 1920 för kronoparker förklarade jordområden framgår ur tabellen å sid. 8—17.

För deltagande i underhållskostnaderna för allmänna vägar och broar, enligt förordningen av den 15/I 1883, har under åren 1917—1920 åsatts mantal för följande kronoparker:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue Inspektionsdistrikt och revir	Kunta Kommun	Valtionpuisto Kronopark	Valtionpuistoksi julistam. päiväs Kronoparksför- klaringens datum	Mant- taali Mantel
<i>Turun-Hämeen l. tkp.</i> <i>Åbo-Tavastehus läns insp.-distr.</i> Loppi — Loppis..... Aure	Tammela Ikaalinen — Ikaalis	Tammela Ikaalinen (Vahojärvi) ²⁾ — Ikaalis (Vahojärvi) ²⁾ Ikaalinen (Vahojärvi) ²⁾ — Ikaalis (Vahojärvi) ²⁾	7/iv 10 5/xi 78	24/iii 20 24/ix 19
»	Parkano		»	»
<i>Viipurin-Mikkelin l. tkp.</i> <i>Viborgs-St. Michels läns insp.-distr.</i> Mikkeli — St Michels	Heinävesi Pieksämäki	Vaajasalo Pusa	20/v 09 10/ii 10	12/xi 19 22/i 20
Joroinen — Jorois				0.4583 0.16

¹⁾ Valtionpuiston nimi vahvistettu 30/x 20. — Kronoparkens namn stadfäst 30/x 20.

²⁾ Osa Ikaalisten pitäjistä on siirretty Parkanon pitäjään aiheuttaen aikaisemmin vahvistetun manttaalin määrän jaotuksen. — En del av Ikaalis socken har överförts till Parkano socken, vilket för-
anlett en delning av tidigare åsatt mantal.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue Inspektionsdistrikt och revir	Kunta Kommun	Valtionpuisto Kronopark	Valtionpuiston kronoparkför- ordnans datum	Mantalin vaih- tamispäivä Dagen för man- tals- växling	Mantali Mantali
<i>Keski-Suomen tkp. Mellersta Finlands insp.-distr.</i>					
Vilppula	Vilppula	Rajala	10/xii 06	28/i 20	0.24
»	Ruovesi	Nimettömänmaa	7/iv 10	»	0.09
Multia	Ätsäri	Lylylampi	1/ii 10	18/iii 17	1.62
»	Keuru	Hirvilampi	10/xii 06	12/v 17	0.62
»	»	Suojärvi	»	»	0.15
»	»	Aittolampi	»	»	1.02
»	Multia	Tuhkio	»	»	0.76
»	»	Kangasoja	»	»	0.60
»	»	Palojärvi	»	»	0.29
»	»	Kekäläinen	»	»	0.72
»	»	Rajala	»	»	0.28
<i>Pohjan tkp. Bottniska insp.-distr.</i>					
Alajärvi	Perho	Perhon läntinen vp. —	28/iv 97	28/i 20	3.04
Perho	»	Perho vestra kronopark	»	16/i 19	5.33
Kalajoki	Sievi	Perhon itäinen vp. —	»	»	»
»	»	Perho östra kronopark	»	»	»
»	»	Alakangas	13/v 10	8/x 19	0.008
»	»	Jouhten	»	»	0.07
»	»	Salmela	»	»	0.07
»	»	Pyysalo	15/iv 10	»	0.10
»	Ylivieska	Teerilahti	13/v 10	12/v 17	0.12
»	»	Kilpola	»	»	0.06
Pyhäjoki	Kiuruvesi	Hevosaho	14/vi 82	23/i 19	0.125
»	Haapavesi	Latva	7/iv 10	8/x 19	0.06
»	»	Teeri	»	»	0.08
»	»	Haukila	»	»	0.06
»	»	Perkkio	13/v 10	»	0.06
Haapajärvi	Haapajärvi	Etelä-Sydänmaa	4/v 75	3/xii 19	1.89
»	»	Iso-Sydänmaa	4/v 75	»	2.17
<i>Oulujärven tkp. Uleträsk insp.-distr.</i>					
Paltamo	Säräisniemi	Jaalanka—Oterma	8/x 10	3/xii 19	5.00
»	»	Manamansalo—Vuolijoki	»	»	0.46
»	»	Kukkola—Säräisniemi	»	»	»
»	»	—Veneheitto	»	»	1.83
»	Kajaanin maaseurak. —	Murtomäki—Malnua—	»	»	»
»	Kajana landsförs.	Vuottolahti	16/ix 10	24/ix 19	3.37
»	»	Lahnasjärvi	»	»	3.05
Sotkamo	Sotkamo	Laakajärvi	20/iv 15	24/iii 20	4.77
Hyrnsalmi	Ristijärvi	Ristijärvi	13/iv 15	8/x 19	4.0
»	Hyrnsalmi	Hyrnsalmi—Moisio- vaara	20/x 10	28/x 17	7.0
<i>Iin tkp. Ijo insp.-distr.</i>					
Ii — Ijo	Pudasjärvi	Livo	15/xi 10	28/x 17	0.13
»	»	Kollaja	16/ix 10	»	3.32
»	Ii — Ijo	Karjala—Tannila	8/ii 11	3/x 20	1.15
Pudasjärvi	Pudasjärvi	Inattijärvi	27/x 10	28/x 17	3.20
»	»	Pudasjärvi	10/xi 10	»	1.60
»	»	Livo	15/xi 10	»	6.90
»	»	Kollaja	16/ix 10	»	3.61
Puhos	»	Sotkajärvi	17/iii 10	»	»
»	»	Inattijärvi	27/x 10	»	6.25
»	»	Kurki	13/x 10	»	»
Pohj.-Taivalkoski — Norra Taival- koski	Taivalkoski	Kynsiperä	»	»	20.44
»	»	Jurmo	»	»	»
»	»	Jokijärvi	28/ii 11	»	4.20
Kuivaniemi	Ii — Ijo	Tannila	8/ii 11	12/x 20	2.1

Suuriko v:n 1920 loppuun mennessä vahvistettujen manttaalien määrä yhteensä on kussakin, selviää ss. 8—17 olevasta taulukosta. Läheskään kaikille valtionpuistoille ei ole vielä manttaalia määrätty, mikä selviää seuraavasta.

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Manttaaliin pantujen valtionpuistojen pinta-ala, ha	Manttaaliin panemat- tomien valtionpuisto- jen pinta-ala, ha
	Arealen av de mantal- satta kronoparkerna, ha	Arealen av de krono- parker, som icke äsatts mantal, ha
Turun-Hämeen läänien — Åbo-Tavastehus läns	203 356.33	2 676.84
Viipurin-Mikkelin läänien — Viborgs-St Michels läns	262 022.28	8 203.96
Kuopion läänin — Kuopio läns	372 956.77	117 074.01
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	117 307.97	43 763.49
Pohjan — Bottniska	431 561.41	12 820.23
Oulujärven — Uleåträsk	184 037.91	103 164.24
lin — Ijo	375 668.69	555 638.45
Kemin — Kemi	272.36	78 056.56
Lapin — Lappmarkens	—	—
Yhteensä — Summa	1 947 183.72	921 397.78

13. Luonnon- ja kansallispuistot sekä säästö- metsät.

Kun varsinaista luonnonsuojelulainsäädäntöä meillä Suomessa ei v. 1920 vielä ollut olemassa — luonnonsuojelulaki hyväksyttiin vasta v. 1922 — ei vaki-tuisia luonnon- tai kansallispuistoja voitu perustaa. Näihin tähtäävinä toimenpi-teinä on kuitenkin pidettävä ne eläin- ja kasvikunnan rauhoitukset, joita Metsä-hallitus sen oikeuden nojalla, mikä sillä tässä suhteessa on valtion metsämaiden käyttöön, toistaiseksi on pannut toimeen erikoista huomiota ansaitsevien alueiden entisellään säilyttämiseksi ja suojelemi-seksi.

Tällaisiksi *luonnonpuistoiksi* tarkoitet-tuina on Metsähallituksen toimesta joko hoitoalueiden metsätalouden tarkastusten yhteydessä tai muutoin varsinaisen metsä-talouden piiristä erotettu ja aina 10 vuo-deksi kerrallaan määrätty eri tarkoituksia varten hoidettavaksi kertomuskauden lop-puun mennessä kaikkiaan seuraavat alueet.

Mallatunturi Enontekiön hoitoalueessa, Kilpisjärven luoteis-

Storleken av de äsatta mantalsbeloppen i varje revir vid utgången av år 1920 fram-går ur tabellen å sid. 8—17. Alla kronopar-ker hava icke ännu äsatts mantal, vilket framgår av följande sammanställning.

13. Natur- och nationalparker samt „sparskogar“.

Då år 1920 någon egentlig naturskydds-lagstiftning hos oss ännu icke förefanns — naturskyddslagen godkändes först år 1922 — kunde man egentligen icke förklara några områden för natur- eller nationalpar-ker. Såsom förberedande åtgärder i denna riktning kunna likväl de fridlysningar inom djur- och växtvärlden betraktas, vilka Forststyrelsen, på grund av dess befogenhet att förvalta statens skogsmarker, tillsevidare företagit med hänsyn till bibehållande och fredande av särskild uppmärksamhet för-tjänta områden.

Såsom avsedda för sådana *naturparker* hava intill slutet av tiden för denna berät-telse genom Forststyrelsens försorg antin-gen i förening med skogshushållningsrevi-sionerna i reviren eller annars följande om-råden avskilts, och har det för 10 års tid i sänder förordnats att dessa för särskilda än-damål skola fredas.

Mallafjäll i Enontekis re-vir, vid nordvestliga ändan av Kilpisjärvi,

päässä, alaltaan n. 1 300 ha. Harvinaisen rehevän ja ainoalaatuisen tunturikasvillisuutensa vuoksi on paikka erotettu luonnonsuojelualueena säilytettäväksi.

Kuolajärven pitäjässä on luonnonpuistoksi tarkoitettuna määrätty rauhoitettavaksi kaikkiaan 21 500 ha käsittävä alue Sallan ja Tuntsan hoitoalueessa. Tuntsan hoitoalueeseen ulottuu alueen koillisosa Kutsajoen ja Vuorijärven lohkon väliin ja rajoittuu siellä Aapajärven kaakkoispäähän, Potkulammin eteläpäähän, edelleen Matkalammin pohjoispäähän ja sieltä Vuorikylän kylänrajaan, kylätien leikkaukseen. Muulta osaltaan sijaitsee alue Sallan hoitoalueessa, jossa raja kulkee seuraavasti: etelässä Niluttijärven eteläpäästä Painotunturin eteläjuurelle, sieltä pohjoiseen jättäen Painotunturin ja Julmoivan alueen sisäpuolelle Julmoivan lammille, Syväjärvelle, Ylimmäisen Kursujärven länsipäähän ja täältä luoteissuunnassa Tuorusjoen mutkaukseen noin 2 km:n päähän joen suusta. Sieltä kääntyy raja itään, kulkien n. 2 km Tuorusjoen pohjoispuolelle Aapajärven länsirantaan, Aapajärven kaakkoispäästä Potkulammin eteläpäähän ja Matkalammin pohjoispäähän sekä sieltä Vuorikylän kylänrajan ja kylätien leikkaukseen. Etelässä kulkee raja Kutsan ja Siemingin tien leikkauksesta Saarilammin eteläpäähän ja täältä Auhtijärven pohjoispäähän ja Niluttijärven eteläpäähän.

Samantlaisessa tarkoituksessa ovat myös rauhoitetut Pyhäntunturi Sodankylän hoitoalueen eteläosassa ja Pallastunturi Ylikittilän hoitoalueessa, yhteensä vesineen 11 361 ha, sekä Pamilonkosken ja Kuusamokosken seudut Suomensjärven hoitoalueessa, yhteensä 318 ha.

Metsähallituksen päätöksellä helmikuun 17. p:ltä 1914 on osa Pyhähäkin val-

med en areal av omkring 1 300 ha. För sin ovanligt frodiga och enastående fjällflora är trakten avskild och avsedd att bibehållas såsom ett naturskyddsområde.

I Kuolajärvi socken är ett område omfattande 21 500 ha av Salla och Tuntsa revir avsett att fredas såsom naturpark. I Tuntsa revir sträcker sig sagda områdes nordöstra del emellan Kutsajoki och Vuorijärvi skifte och gränisar där till sydöstra ändan av Aapajärvi och södra ändan av Potkulampi samt norra ändan av Matkalampi och sträcker sig vidare till gränsen av Vuorikylä by vid korsningen av denna gräns och byvägen. Den övriga delen av området ligger inom Salla revir, varest gränsen sträcker sig på följande sätt: i söder från södra ändan av Niluttijärvi till södra sluttningen av Painotunturi, därifrån norrut, lämnande Painotunturi och Julmoiva inom området, till Julmoiva träsk och Syväjärvi och vidare till vestra ändan av Övre Kursujärvi och härifrån åt nordvest till krökningen av Tuorusjoki ungefär 2 km från åmynningen. Därifrån vänder sig gränsen mot öster till vestra stranden av Aapajärvi omkr. 2 km norrom Tuorusjoki, vidare från sydöstra hörnet av Aapajärvi till södra ändan av Potkulampi och norra ändan av Matkalampi samt därifrån till skärningspunkten av Vuorikylä bygräns och byvägen. Södra gränsen går från skärningen av Kutsa elv och Sieminki väg till södra ändan av Saarilampi och härifrån till norra ändan av Auhtijärvi och södra ändan av Niluttijärvi.

För samma ändamål hava även det i södra delen av Sodankylä revir belägna Pyhäntunturi och Pallastunturi i Ylikittilä revir fredats, vilka sammanlagt omfattar ett område av 11 361 ha, vattendragen inberäknade, ävensom trakterna vid Pamilonkoski och Kuusamokoski i Suomensjärvi revir, sammanlagt 318 ha.

Genom Forststyrelsens beslut av den 17. februari 1914 har en del av Pyhähäkki

tionpuistoa, 1 000 ha:n ala, Saarijärven hoitoalueessa rauhoitettu toistaiseksi „kaikelta maan ja metsän käytöltä”. Samoin on Metsähallituksen päätöksellä huhtikuun 18. p:ltä 1916 Uomaa hoitoalueessa Taikkunalammin, Sjoigulammmin ja Loimolanjoen lohkon eräistä osista muodostettu „luonnonsuojelualue”, alaltaan 429.50 ha.

Jotta voitaisiin säilyttää kansallispuistoina sellaisia luonnonkauniita metsiä, jotka sopivat matkailupaikoiksi, on erityisesti esteettisiä näkökohtia silmällä pitäen hoidettu seuraavia paikkoja:

Oulankajoen kansallispuisto Sallan ja Kitkan hoitoalueessa. Jälkimmäisessä sen raja kulkee Kuusamon ja Kuolajärven pitäjän rajalta Kiekeröjan leikkauskohdalta Saviaavanlammin länsirannalle ja sieltä Viksijärven länsirannalle Niittyojan suulle, edelleen Viksijärven länsipäästä Venojärven länsipäähän, pitkin järven etelärantaa Venojän suulle, täältä suoraan etelään pitäjän rajalle ja pitkin rajaa Kuikkajärven pohjoispäähän. Kitkan hoitoalueen puolella ei puiston rajoja vielä ole määritelty.

Metsähallituksen kirjeen mukaan huhtikuun 11. p:ltä 1913 ovat myös Tolvajärven särkät ja Kassunmyllyn särkät Korpiselän hoitoalueessa, alaltaan 1 185 ha, „toistaiseksi rauhoitetut kaikelta hakkaukselta”.

Kolin valtionpuistoa Suomensjärven hoitoalueessa, alaltaan n. 1 130 ha, on jo sen ostamisesta vuodesta 1906 lähtien hoidettu „kansallispuistona”. Samalla tavoin on hoidettu Punkaharjun valtionpuistoa ja Imatran kosken luona Vuoksen varrella olevaa valtionmetsää, joista edellinen kuuluu Mikkelin hoitoalueeseen ja jälkimmäinen on ollut Viipurin—Mikkelin läänien tk:n ylimetsänhoitajan hoidettavana.

kronopark, med en areal av 1 000 ha i Saarijärvi revir tillsvidare fridlysts „för varjehandat utnyttjande av jord och skog”. Likaså har genom Forststyrelsens beslut av den 18. april 1916 av några delar av Taikkunalampi, Sjoigulampi och Loimolanjoki skiften i Uomaa revir bildats ett „naturskyddsområde” med en areal av 429.50 ha.

För att kunna såsom *nationalparker* bevara sådana natursköna skogar, som äro ägnade till turistplatser, hava följande orter vårdats med särskilt beaktande av estetiska synpunkter:

Oulankajoki nationalpark i Salla och Kitka revir. I sistnämnda revir sträcker sig parkens gräns från gränsen av Kuusamo och Kuolajärvi socknar där denna skäres av Kiekeröja till vestra stranden av Saviaavanlampi och därifrån till mynningen av Niittyoja på vestra stranden av Viksijärvi, vidare från vestra ändan av Viksijärvi till vestra ändan av Venojärvi, längs södra stranden av denna sjö till mynningen av Venojä, härifrån rakt åt söder till socknegränsen och längs denna gräns till norra ändan av Kuikkajärvi. Inom Kitka revir äro parkens gränser ännu icke fastställda.

Enligt Forststyrelsens brev av den 11. april 1913 äro även Tolvajärvi sandåsar och Kassunmylly sandåsar i Korpiselkä revir på en areal av 1 185 ha „tillsvidare fredade för all avverkning”.

Koli kronopark i Suomensjärvi revir, ett område av ungefär 1 130 ha, har, alltsedan det år 1906 inköptes, vårdats såsom „nationalpark”. På samma sätt har Punkaharju kronopark och den invid Imatra, fall på Vuoksens strand belägna statsskogen fredats. Den förstnämnda hör till S:t Michels revir och den senare har stått under överforstmästarens i Viborgs—S:t Michels läns inspektionsdistrikt vård.

Säästömetsät. Kirjeessään heinäkuun 17. p:ltä 1908 on Metsähallitus kehoittanut metsänhoidontarkastajia tarkastusten yhteydessä ehdottamaan varsinaisilta hakkuilta rauhoitettavaksi sellaisia parhaimpia, n. s. koskemattomia metsiä tai metsiköitä, joita olisi syytä säästää muistoksi tuleville sukupolville ja tieteellisiä tutkimuksia varten. Tällaisia n. s. säästömetsiä on eri hoitoalueissa erotettu seuraavat alat:

Sparskogarna. I brev av den 17. juli 1908 har Forststyrelsen uppmanat forstrevisorerna att i förening med revisionerna föreslå till fredande för egentlig avverkning skogar av bästa slag, s. k. orörda skogar eller skogsbestånd, vilka vore ägnade att förvaras som ett minne åt kommande släkten samt i och för vetenskapliga forskningar. Sådana s. k. sparskogar äro i olika revir avskilda och omfatta följande områden:

Tarkastuspiiri ja hoito- alue Inspektionsdistrikt och revir	Säästömetsäin ala, ha Sparskogarnas areal, ha	Tarkastuspiiri ja hoito- alue Inspektionsdistrikt och revir	Säästömetsäin ala, ha Sparskogarnas areal, ha
Turun-Hämeen l. tkp. Abo-Tavastehus l. insp.-d.		Siirto — Transport	2 713.45
Loppi — Loppis	22.58	Keski-Suomen tkp.	
Yläne	63.10	Mellersta Finlands insp.-d.	
Parkano	229.22	Vilppula	64.45
Nerkoo	51.36	Toivakka	²⁾ 115.37
Aure	180.68	Saarijärvi	32.54
Kuru	70.00	Multia	79.71
Orivesi	109.35	Kivijärvi	450.78
		Viitasaari	²⁾ 162.23
	726.29		905.08
Viipurin-Mikkelin l. tkp. Vib.-S:t Michels l. insp.-d.		Pohjan tkp. Bottniska insp.-d.	
Miehikkälä	79.50	Alajärvi	17.51
Pällilä	¹⁾ 37.13	Kalajoki	207.42
Rajajoki	124.41	Pyhäjoki	167.78
Laatokka — Ladoga	94.83	Siikajoki	57.38
Uomaa	232.39		450.09
Loimola	²⁾ 268.91	Oulujärven tkp. Uleträsk insp.-d.	
	837.17	Paltamo	438.98
Kuopion l. tkp. Kuopio l. insp.-d.		Sotkamo	n. 750.00
Etelä-Ilomantsi — Södra		Kuhmo	72.97
Ilomants	³⁾ 79.12	Suomussalmi	²⁾ 495.38
Pohjois-Ilomantsi—Norra		Puolanka	²⁾ n. 350.00
Ilomants	16.61		2 107.33
Suomusjärvi	92.00	Iin tkp. — Ijo insp.-d.	
Jongunjoki	n. 140.00	Ii — Ijo	9.61
Kuohatti	242.62	Pudasjärvi	688.17
Halmejärvi	⁴⁾ 157.84	Kuusamo	346.05
Palojärvi	368.31	Kitka	141.14
Iisalmi	53.49	Ranua	196.00
	1 149.99	Simo	465.26
			1 846.23
Siirto — Transport	2 713.45	Siirto — Transport	8 022.18

¹⁾ Sitäpaitsi suojametsänä tuulia vastaan 5.75 ha — Dessutom 5.75 ha skyddsskog mot vindar.
— ²⁾ Lisäksi ympärillä ja sisällä olevat vesiperäiset maat. — Dessutom kringliggande och inneliggande sankmarker. — ³⁾ Lisäksi ympärillä olevat vesiperäiset maat. — Dessutom kringliggande sankmarker. — ⁴⁾ Kasvullista metsämaata. — Växtlig skogsmark.

Tarkastuspiiri ja hoito- alue Inspektionsdistrikt och revir	Säästömetsein ala, ha Sparskogarnas areal, ha	Tarkastuspiiri ja hoito- alue Inspektionsdistrikt och revir	Säästömetsein ala, ha Sparskogarnas areal, ha
Siirto — Transport	8 022.18	Siirto — Transport	13 347.24
<i>Kemin tkp. — Kemi insp.-d.</i>			
Kemi	1 150.00		
Murola	668.23		
Ylitornio — Övertorneå	133.42		
Turtola	65.16		
Kolari	¹⁾ 141.75	<i>Lapin tkp.</i>	
Meltaus	266.75	<i>Lappmarkens insp.-d.</i>	
Rovaniemi	698.00	Ylikemi	²⁾ 4 905.78
Pohjois-Kemijärvi —		Luiro	553.50
Norra Kemijärvi	709.75	Kitinen	¹⁾ n 640.00
Tuntsa	1 492.00	Sodankylä	¹⁾ 4 097.88
	5 325.06	Alakittilä	¹⁾ 3 574.61
Siirto — Transport	13 347.24	Yhteensä — Summa	27 119.01

Suojelualueisiin voidaan vielä lukea Pohjois-Suomen n. s. *suojametsäalue*, josta ehdotuksen on tehnyt n. s. suojametsäkomissio mietinnössään vuodelta 1910. Tätä kysymystä on myös käsitelty Valtionmetsäkomitean mietinnöissä, joista osa kuitenkin on vielä julkaisematta. Tarkempi selostus ehdotuksesta on annettu Metsähallituksen vuosikertomuksessa vuosilta 1915—1916. Kertomuskautena ei suojametsäkysymyksen vaiheissa ole tapahtunut mitään ratkaisevaa.

Till skyddsområdena kan vidare räknas det s. k. *skyddsskogsområdet* i norra Finland, angående vilket förslag uppgjorts av den s. k. skyddsskogscommissionen i betänkande av år 1910. Denna fråga har även behandlats i Kronoskogskommitténs betänkanden, av vilka en del likväl ännu icke publicerats. En noggrannare redogörelse för detta förslag är avgiven i Forststyrelsens årsberättelse för åren 1915—1916. Under tiden för denna berättelse har i avseende å skyddsskogsfrågan icke något avgörande fattats.

¹⁾ Lisäksi ympäröivät vesiperäiset maat. — Dessutom kringliggande sankmarker. — ²⁾ Kasvullista ja kehnokasvuista metsämaata. — Växtlig och mindre växtlig skogsmark

III. Sotilas- ja siviilivirkakunnan virkatalot.

Valtion virkatalot, vuoden 1920 lopussa luvultaan 919, käsittävät valtion pää- ja karjataloja, sotilasvirkataloja ja niistä muodostettuja uudistaloja, virkatalopuitoja, siviilikunnan virka- ja asuintaloja, entisiä palkka-, hospitaali- ja postitaloja, lahjoitusmaakantatiloja y. m.

Virkatalojen käyttöön sekä niiden hallintoon ja hoitoon nähden on nykyään voimassa asetus valtion virkatalojen käyttämisestä tammikuun 15. päivästä 1915. Huhtikuun 26. päivänä 1871 annettua asetusta kuninkaankartanoista sekä sotilas- ja siviilikunnan virkataloista noudatetaan kuitenkin edelleen niihin virkataloihin nähden, jotka on annettu vuokralle ennen 1915:n asetuksen voimaan astumista.

Viimeksi mainittuja virkataloja oli kertomuskauden lopussa vielä yli puolet vuokralle olevien virkatalojen lukumäärästä, kun sen sijaan vanha vuokra oli maaliskuun 14. päivään 1920 päättynyt lähes puolella eli 434 virkatalolla. Viimeisimmät tämän järjestelmän vuokrakaudet loppuvat vasta v. 1944. Vuoden 1915 asetus koskee kaikkia pää- ja karjataloja, sotilas- ja siviilikunnan virkataloja, entisiä palkka-, hospitaali- ja asuintaloja sekä lahjoitusmaakantatiloja. Asetuksen mukaan tulee virkatalot vastedes antaa vuokralle joko kokonaisina tai selvästi rajoitettuina määraalueina pidättämällä tarpeellisiksi katsottu alueet valtion välittömään hallintaan tai antamalla ne vuokralle erinäisillä ehdoilla. Virkatalojen metsiä ei missään ta-

III. Militie- och civilstatens boställen.

Antalet av statens boställen uppgick vid utgången av år 1920 till 919, omfattande kungsgårdar och kungsladugårdar, militieboställen och av dem utbrutna nybygghemman, boställsparker, civilstatens boställen och bohemman, forna prebende-, hospitals- och posthemman, donationsstomlagenheter m. m.

Angående användningen, förvaltningen och skötseln av boställena gäller numera förordningen av den 15. januari 1915 angående användningen av statens boställen. Förordningen av den 26. april 1871 angående kungsgårdar samt militie- och civilstatens boställen gäller likväl ännu med hänsyn till de boställen, vilka utarrenderats förrän förordningen av år 1915 trätt i kraft.

Boställena av sistnämnda slag utgjorde vid utgången av tiden för denna berättelse mera än hälften av alla utarrenderade boställen, medan däremot den gamla arrendetiden var tilländalupen den 14. mars 1920 för nära hälften eller för 434 boställen. De sista av de gamla arrendekontrakten utgå först år 1944. Förordningen av år 1915 berör alla kungsgårdar och kungsladugårdar, militie- och civilstatens boställen, forna prebende-, hospitals- och bohemman samt donationsstomlagenheter. Enligt förordningen böra boställena framdeles utarrenderas antingen i sin helhet eller i mindre områden med bestämda gränser, medan vissa områden, såsom behövliga för staten, bibehållas under statens omedelbara förvalt-

pauksessa anneta vuokralle. Erotetut vuokra-alueet tulee kanta-, viljelys- ja asuntotiloina antaa välittömästi vuokralle. Vuokra-aika on 25 vuotta, ellei erikoisista syistä toisin määrätä.

Tätä asetusta sovellettiin käytäntöön vuosina 1915—1917, jolloin sen toimeenpanosta toukokuun 4. päivänä 1915 annetun johtosäännön mukaan eri lääneihin asetetut virkatalokomissiot erityisen keskuskomission valvonnalla ja johdolla laativat ehdotuksia silloin vanhoista vuokrasopimuksista vapautuneiden virkatalojen vastaisesta käyttämisestä. Näitä ehdotuksia tuli vahvistetuksi kaikkiaan 145 virkatalolle, joista muodostettiin 344 viljelystilaa — kantatilat niihin luettuina — ja 860 asuntotilaa sekä Metsähallituksen välittömään hoitoon erotettiin 129 virkatalosta yhteensä 17 478.03 ha metsämaata. Asutushallituksesta lokakuun 24. päivästä 1917 annetulla asetuksella kumottiin kuitenkin edellä mainittu johtosääntö keskuskomissioon nähden, ja virkatalokomissioiden työ keskeytettiin siten. Tällöin jäi toista sataa tekeillä olevaa ositus- ja vuokraehdotusta keskeneräiseksi. Viljelys- ja asuntotilat on sittemmin annettu väliaikaisesti vuokralle 2—5 vuoden ajaksi odottamaan virkatalojen käytön uutta järjestelyä, josta asutuskomitean mietintöön vuodelta 1919 perustuva lakiehdotus v. 1920 ei vielä ollut saanut vahvistusta.

Virkatalojen käytön ylin valvonta kuuluu Valtioneuvostolle. Varsinainen huolenpito on aikaisemmin ollut maaherrojen asiana ja lähintä valvontaa varten ollut asetettuna 10 virkatalojen tarkastajaa, kullakin oma piirinsä, sekä näiden apuna toiminut 10 metsänistuttajaa. Helmikuun 1. päivästä v. 1919 lähtien ovat maaherrojen

ning eller utarrenderas på särskilda villkor. Boställenas skogar utarrenderas icke i något fall. De avskilda områdena böra direkt utarrenderas såsom stom-, odlings- och bostadslägenheter. Arrendetiden är 25 år, såvida icke av särskilda orsaker annorlunda bestämmes.

Denna förordning tillämpades under åren 1915—1917, då, på grund av instruktionen av den 4. maj 1915 angående verkställigheten av densamma, de i de olika länen tillsatta boställskommissionerna under övervakande och ledning av en särskild centralkommission utarbetade förslag till framtida utnyttjande av de boställen, å vilka de gamla arrendekontrakten tillämdalupit. Dyläka förslag fastställdes inalles för 145 boställen, av vilka bildades 344 odlingslägenheter — stomlägenheterna inberäknade — och 860 bostadslägenheter, varjämte från 129 boställen avskildes sammanlagt 17 478.03 ha skogsmark för att ställas under Forststyrelsens omödelbara förvaltning. Genom förordningen av den 24. oktober 1917 angående Kolonisationsstyrelsens upphävdas likväl ovannämnda instruktion med hänsyn till centralkommissionen och boställskommissionernas verksamhet inställdes. På detta sätt blevo över hundra under utarbetande varande delnings- och arrendeförslag oavslutade. Odlings- och bostadslägenheterna hava sedermera interimistiskt utarrenderats på 2—5 års tid under väntan på den nya lagen angående boställenas användning. Det på kolonisationskommitténs betänkande av år 1919 baserade lagförslaget har år 1920 ännu ej stadfäst.

Överinseendet över användningen av boställena tillkommer Statsrådet. Den egentliga vården har tidigare varit landshövdingarna ombetrodd och det närmaste övervakandet har handhafts av 10 boställsinspektörer, envar i sitt distrikt, jämte såsom biträde åt dessa förordnade 10 skogsplantörer. Från och med den 1. februari 1919 hava

tehtävät virkatalojen hoitoon nähden siirtyneet Asutushallitukselle. Vuoden 1915 asetus määräsi virkatalojen metsätalouden Metsähallituksen hoitoon. Viljelystilojen vuokraajat saavat vuokrasopimuksissa myönnettyt kotitarvepuut asianomaisen metsänhoitajan osoituksen mukaan etupäässä vuokratilan hakamaalta, mutta tarvittaessa myös valtion välittömään hallintaan erotetusta metsästä. Puiden myyntiin ei vuokraajalla ole oikeutta. Tammi-kuun 26. päivänä 1918 annettiin asetus virkatalojen metsänhoitajista. Virkatalojen metsät jaettiin sen perusteella Metsähallituksen määrittämien rajojen mukaan 7 hoitoalueeseen, nim: Uudenmaan läänin, Turun ja Porin läänin eteläiseen, Turun ja Porin läänin pohjoiseen, Hämeen läänin, Mikkelin läänin, Kuopion läänin ja Vaasan läänin virkatalohoitoalueisiin. Uusien hoitoalueiden metsänhoitajat astuivat virkaansa heinäkuun 1. päivänä 1918. Samalla kertaan kuin metsänhoitajista annettiin myös asetus virkatalometsien metsätyönjohtajista. Metsähallitus oikeutettiin ottamaan 40 kaksivuotisen metsäkoulukurssin suorittanutta metsätyönjohtajaa virkatalojen metsiä varten. Näitä asetuksia vahvistaessaan määräsi Senaatti, että virkatalojen tarkastajille ja metsänistuttajille kuuluneet metsätaloudelliset virkatehtävät tulevat helmikuun 1. päivästä 1918 siirtymään virkatalojen metsänhoitajille ja että metsänistuttajan toimet lakkautetaan sekä että paikallisia metsänvartijoita on otettava entisten lisäksi. Metsänistuttajain toimet poistettiin vuoden 1918 kuluessa sitä mukaa kuin metsätyönjohtajatoimet saatiin järjestetyiksi. Kertomuskauden lopussa oli eri virkatalohoitoalueissa kaikkiaan 14 metsätyönjohtajaa sekä 64 metsänvartijaa tai tilapäistä metsänvartiomiestä. Virkatalohoitoalueita varten perustettiin elokuun 30. päivänä 1918 ylimetsänhoitajan toimi, jota on hoitanut sivutoimena eräs Metsähallituksen virkatalo-osaston virka-

landshövdingarnas åligganden beträffande boställesnas vård överförs till Kolonisationsstyrelsen. Förordningen av år 1915 stipulerade att boställesnas skogshushållning skulle omhändervhas av Forststyrelsen. Arrendatorerna av odlingslägenheter erhålla enligt arrendekontraktens husbehovsvirke enligt anvisning av vederbörande forstmästare företrädesvis ur arrendelägenhetens hagsmark, men vid behov även från den under statens omedelbara förvaltning ställda skogen. Arrendator har icke rätt att sälja virke. Den 26. januari 1918 utfärdades en förordning ängående boställsforstmästarna. Boställesnas skogar indelades enligt denna förordning i 7 revir med av Forststyrelsen fastställda gränser, nämligen: Nylands läns, Åbo och Björneborgs läns södra, Åbo och Björneborgs läns norra, Tavastehus läns, S:t Michels läns, Kuopio läns och Vasa läns boställsrevir. De nya revirens forstmästare tillträdde sina befattningar den 1. juli 1918. Samtidigt som förordningen angående forstmästarna utgavs, emenerade även en förordning angående boställsskogarnas skogsarbetsledare. Forststyrelsen bemyndigades att antaga för boställsskogarna 40 skogsarbetsledare, som genomgått två-årig skogsvaktarskolekurs. Vid fastställandet av dessa förordningar bestämde Senaten, att de åt boställsinspektörerna och skogsplantörerna ombetrodda tjänstegöromålen med hänsyn till skogshushållningen skulle från den 1. februari 1918 övergå till boställsforstmästarna och att skogsplantörbefattningarna skulle indragas, ävensom att lokala skogsvaktare skulle anställas till ökat antal. Under förloppet av år 1918 indrogos skogsplantörbefattningarna alltefter som skogsarbetsledarebefattningar inrättades. Vid utgången av den tid denna berättelse omfattar funnos i de olika boställsreviren sammanlagt 14 skogsarbetsledare och 64 ordinarie eller tillfälliga skogsvaktare. Den 30.

mies. Katsoen virkatalohoitalueiden hajanaisuuteen on Metsähallitus kuitenkin ryhtynyt suunnittelemaan niiden yhdistämistä muihin hoitoalueisiin ja niihin tarkastuspiireihin, joiden sisällä virkatalot sijaitsevat, jolloin myös virkatalometsien ylimetsänhoitajan toimi tulisi lakkaamaan.

Virkatalojen lukumäärä eriteltynä niitten laadun mukaan läänittäin on seuraava:

augusti 1918 inrättades i och för boställsreviren en överforstmästarebefattning, vilken handhafts av en tjänsteman å Forststyrelsens boställsavdelning jämte egen tjänst. Enär skogarna uti boställsreviren äro spridda har Forststyrelsen utarbetat förslag om dessa revirs förenande med närliggande revir och de inspektionsdistrikt, inom vars områden boställsskogarna äro belägna, varvid även omnämnda överforstmästarebefattning blir överflödig.

Boställes antal, fördelat enligt deras natur och de län, i vilka de äro belägna, framgår ur följande tabell:

Län — Län	Sotilasvirka- ja uudistaloja Militärboställen och nyhemmen	Virkatalopuittoja Boskällparker	Sivilikunnan virkataloja Civilstatens boställen		Pää- ja karjalaloja Kungärdar och karjaladugårdar	Palkkataloja Prebendehemman	Hospitaalitiloja Hospitalshemman	Postitaloja Posthemman	Befästingsområden	Linnoussalutit Donationsom- längheter	Lahjoitusmaksantiloja Donationsom- längheter	Rekognitiometsiä Rekognitions-skogar	Yhteensä Summa
			entisiä forma	nykyisiä nyhemmen									
Uudenmaan l. —													
Nylands l.	152	—	8	—	—	14	—	—	—	—	—	—	174
Turun ja Porin l. —													
Åbo o. Bborgs l. —	252	4	2	4	4	15	12	—	2	—	—	1	296
Hämeen l. — Ta-													
vastehus l.	160	4	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	172
Mikkelin l. — St													
Michels l.	92	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	95
Viipurin l. — Vi-													
borgs l.	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	1	—	5
Kuopion l. — Kuo-													
pion l.	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
Vaasan l. — Vasa l.													
Oulun l. — Uleå-	84	7	2	—	—	5	2	1	—	—	—	—	101
borgs l.	36	1	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	49
Yhteensä—Summa	803	18	18	18	7	34	16	1	2	1	1	1	919

Virkatalojen pinta-alat hoitoalueitain nähdään seuraavasta taulukosta.

Boställes areal fördelat enligt revir framgår av bifogade tabell.

1) Virkataloja, joita hallitaan viran perusteella. — Boställen, som disponeras på grund av ämbete.

Virkatalohoitoalue Boställsrevir	Virkatalo- jen lukum. Antal boställen			Vilje- lyksiä Odlad mark	Kasvul- lista metsä- maata Växtlig skogsmark	Kehnokasvuista metsämaata Mindre växtlig skogsmark				Hylky- maita Impe- dimen- ter	Vesiä Vatten- drag	Koko ala, ha Total areal, ha
	Militie- boställen	Sotilas- virkatalo- ja Militieboställen	Vt-puistoja Hos-parker Siviliivirkat. y.m. Ovrikt bost. m.m. Sotilasvirkatalo- ja Militieboställen			Korpiä Kär	Rämeik Myrar	Mets. Skogbevu- na berg	Yhteensä Summa			
Uudenmaan läänin — Nylands läns	152	22	—	10 104.52	21 885.32	1 536.44	716.61	2 498.00	4 751.05	2 112.89	131.70	38 985.48
Turun ja Porin l. etel. — Åbo o. Björne- borgs läns södra ..	136	36	—	10 603.16	16 821.75	565.14	532.98	3 172.20	4 270.32	3 189.31	157.85	35 042.39
Turun ja Porin l. pohj. — Åbo o. Björne- borgs läns norra ..	116	3	4	8 471.33	17 615.91	1 444.55	852.48	366.38	2 663.41	2 003.44	241.31	30 995.40
Hämeen läänin — Ta- vastehus läns	160	8	4	10 234.01	40 314.25	4 705.42	1 145.59	1 698.10	7 549.11	3 411.87	1 659.29	63 168.53
Mikkelin läänin — St Michels läns	82	4	1	5 229.11	20 357.42	3 847.71	1 199.69	643.12	5 690.52	2 257.88	797.56	34 332.49
Kuopion läänin — Kuopio läns	68	1	3	5 033.44	27 599.07	4 258.43	2 099.52	581.65	6 939.60	2 249.77	2 387.38	44 209.26
Vaasan läänin — Vasa läns	89	14	6	7 083.40	21 261.78	2 776.06	4 137.89	446.78	7 360.73	8 166.50	246.54	44 118.95
Yhteensä — Summa	803	88	18	56 758.97	165 855.50	19 133.75	10 684.76	9 406.23	39 224.74	23 391.66	5 621.63	290 852.50

Taulukkoon sisältyvät myös ne valtion saaret Snappertunan, Tammisaaren, Inkoon ja Sipoon pitäjien edustalla, mitkä Senaatin päätöksellä syyskuun 19. päivästä 1917 määrättiin Metsähallituksen suoranaisen valvonnan alaisiksi ja vastaisiin virkatalohoitoalueisiin yhdistettäväksi. Saaria on luvultaan 53 lähikarineen ja -luotoineen sekä alaltaan 322.45 ha, käsittäen 7.88 ha viljelyksiä y. m., 164.30 ha varsinaista metsämaata ja 150.27 ha hylkymaita. Sitäpaitsi sisältyy pinta-aloihin Nikkarilan sotilasvirkatalon puisto Pieksämäellä, nykyään Nikkarilan metsäkoulun harjoitusalue, alaltaan 1 783.24 ha, josta 704.56 ha kasvullista jakometsää. Alatietoja puuttuu 1 tilalta Turun ja Porin läänissä, 2 tilalta Viipurin ja 7 tilalta Oulun läänissä. Virkatalopuistoja on kertomuskautena tulut lisäksi 2, nim.: Lohtajan pitäjän Marina-kaisten-Kipon virkatalosta erotettu Tömi-sevän puisto Himangalla vuodesta 1917 al-

I tabellen ingå även de staten tillhöriga holmar i Snappertuna, Ekenäs, Ingå och Sibbo socknar, vilka genom Senatens beslut av den 19. september 1917 ställts under Forststyrelsens omedelbara vård för att framdeles förenas med boställsreviren. Antalet dylika holmar uppgår till 53, jämte närbelägna klippor och skär, omfattande en areal av 322.45 ha, med 7.88 ha odlade egor m. m., 164.30 ha egentlig skogsmark och 150.27 ha impedimentmarker. Vidare ingår i arealuppgifterna Nikkarila militieboställspark i Pieksämäki, numera övningsområde för Nikkarila skogvaktarskola, omfattande en areal av 1 783.24 ha, varav 704.56 ha växtlig indelad skogsmark. Uppgifter saknas angående arealen för 1 boställe i Åbo och Björneborgs län, 2 boställen i Viborgs län och 7 boställen i Uleåborgs län. 2 nya boställsparkar hava under ifrågavarande tid tillkommit, nämligen: från Maringais-Kippo boställe i

kaen sekä Valkealan-Väikkärän puisto Kuhmoisissa vuodesta 1918.

Puutavaran myyntejä virkatalojen metsistä on viime vuosina toimitettu melko runsaasti. Suurimman osan niistä ovat käsittäneet myynnit Metsähallituksen hankintahakkuiden muodossa, joista on tehty selkoa toisessa yhteydessä.

Virkatalohoitoalueiden tuloista ja menoista, puiden luovutuksesta y. m. voidaan antaa täydellisiä tietoja vasta vv. 1919—1920, sillä virkatalohoitoalueiden metsänhoitajat astuivat toimiinsa keskellä vuotta 1918 ja tätä ennen tilitettiin virkatalojen metsien tulot lääninkonttorien laskuun. Toisekseen ovat virkatalojen tarkastajain kertomukset virkatalojen metsätaloudesta aikaisemmilta vuosilta vuoden 1918 kapinan takia siksi epätäydelliset, ettei niistä voida saada mitään kokonaiskuvaa, enemminkin tuloihin kuin metsänkäyttöön tai metsätöihinkään nähden.

Metsänuudistus- ja -viljelystöitä on virkatalohoitoalueiden tarkastuspiirissä vuosina 1919—1920 toimitettu seuraavasti.

Lohtea socken avskilda Tömisevä park i Himanka från och med år 1917 samt Valkeala-Väikkärä park i Kuhmois från år 1918.

Virke från boställsskogarna har under de senaste åren försålts i avsevärd grad. Till största delen hava dessa försäljningar omfattat av Forststyrelsen avverkat och framskaffat virke, för vilka hyggen i annat sammanhang redogjorts.

Angående utgifter och inkomster för boställsreviren, utleverering av virke m. m. föreligga noggranna uppgifter först för åren 1919—1920, emedan boställsrevirens forstmästare först under förloppet av år 1918 vidtogo med sin verksamhet och för boställsskogarnas inkomster därförinnan redovisades i landskontorens räkenskaper. Dessutom äro boställsinspektörernas berättelser angående boställenas skogshushållning från tidigare år i följd av upproret år 1918 och andra omständigheter så ofullständiga, att ur dem icke kan erhållas en helhetsbild vare sig beträffande inkomster, användningen av skogen eller skogsarbetena.

Skogsföryngrings- och kulturarbeten hava i boställsrevirens inspektionsdistrikt under åren 1919—1920 utförts enligt följande tabell.

Vuosi År	Maapinnan valmis- tetun Jordytan bered	Apuviljelystä Hjälpkultur	Täyskylvök Fullständigt säd	Täyskylvösten Fullständigt plan- tering	Kylvetty siemenin Sätt frö	Laitetun taimien Planterat plantor	Työkustannukset Arbetskostnader						Muuta kustan- nuksia Övriga kost- nader		
							Maan- pinnan valmistus Jordytans beredning	Apuviljelys Hjälpkultur	Täyskylvö Fullständigt säd	Täyskylvösten Fullständigt plantering	Täyskylvösten Fullständigt plantering	Yhteensä Summa			
							markkaa — mark								
							kg	kpl. st.							
hehtaaria hektar															
1919	96.00	2.00	75.50	12.34	431.20	56 290	21 337: 40	141: —	2 828: —	5 829: 10	30 135: 50	11 512: 35			
1920	51.50	17.60	87.50	13.75	141.25	59 700	3 160: —	1 642: —	9 231: 55	9 422: 70	23 456: 25	2 924: 50			

Vesiperäisten maiden kuiva-
tusta hoitoalueen metsänhoitajan johdolla
on toimitettu ainoastaan kahdessa hoito-
alueessa, nim.: Turun ja Porin läänin poh-
joisessa, jossa vuonna 1919 kaivettiin ojaa
900 m, kustannukset Smk. 2 260:80, ja
vuonna 1920 samoin ojaa 3 124 m, kustan-
nukset Smk. 1 818:80, sekä Kuopion läänin
virkatalohoitoalueessa, jossa vuonna
1919 perattiin puroa 305 m, kustannukset
Smk. 640:— — Suonkuivausmetsänhoita-
jien johdolla on Vaasan läänin virkatalo-
hoitoalueessa kaivettu 7 050 m ojaa, josta
kustannukset ovat olleet 5 696 mk.

Metsävahingot virkatalohoitoalu-
eissa vuosina 1919—1920 käyvät selville
alla olevasta taulukosta.

Dikning av sankmarker under
ledning av revirforstmästare har utförts
endast uti tvenne revir, nämligen i Åbo
och Björneborgs läns norra revir, varest
under år 1919 grävdes dike på en sträcka
av 900 m utgörande kostnaderna Fmk.
2 260:80 och år 1920 på en sträcka
av 3 124 m, kostnader Fmk. 1 818:80,
ävensom i Kuopio läns boställsrevir, varest
under år 1919 upprepades 305 m bäck,
kostnader Fmk. 640:—. — Under ledning
av mossuttorkningsforstmästare har uti
Vasa läns boställsrevir grävts 7 050 m dike;
kostnaderna stego till 5 696 mk.

Skadorna i boställsrevirens skogar
under åren 1919—1920 framgå ur efterföl-
jande tabell.

Hoitoalue Revir	Kulot Skogseldar		Myrskyt Stormskador		Insektskador, Fmk.	Hyönteisvahingot, Smk.		Haaskaukset Åverkan		Vahinkojen arvo yhteensä, Smk. Skadonnan storlek tillammans, Fmk.
	Lukumäärä Antal	Skadans stor- lek, Fmk.	Vahinko, Smk.	Skadans stor- lek, Fmk.		Antal	Vahinko, Smk.	Skadans stor- lek, Fmk.	Vahinko, Smk.	
Vuonna 1919 År 1919										
Uudenmaan l:n — Nylands l...	1	17.03	25 000:—	—	—	—	—	—	—	25 000:—
Turun ja Porin l:n etel. — Åbo och Björneborgs l. södra	—	—	—	100	2 236:—	—	—	2	5.50	370:—
Turun ja Porin l:n pohj. — Åbo och Björneborgs l. norra	—	—	—	—	—	3 000:—	—	3	39.55	1 573:—
Hämeen l:n — Tavastehus l...	—	—	—	—	—	—	—	9	108.20	3 936:35
Mikkelin l:n — S:t Michels l.	—	—	—	70	7 242:—	—	—	—	—	7 242:—
Vaasan l:n — Vasa l.	1	1.00	—	—	—	—	—	3	21.02	620:—
Yhteensä — Summa	2	18.03	25 000:—	170	9 478:—	3 000:—	17	174.27	6 499:35	43 977:35
Vuonna 1920 År 1920										
Turun ja Porin l:n etel. — Åbo och Björneborgs l. södra	—	—	—	55	3 609:60	—	—	1	1.06	30:—
Turun ja Porin l:n pohj. — Åbo och Björneborgs l. norra	2	15.08	12 495:—	8	—	2 300:—	—	9	68.59	2 660:10
Hämeen l:n — Tavastehus l...	1	1.00	585:—	—	—	—	—	—	—	585:—
Mikkelin l:n — S:t Michels l.	—	—	—	—	—	—	—	1	0.60	150:—
Vaasan l:n — Vasa l.	1	3.00	—	—	—	—	—	7	6.75	250:—
Yhteensä — Summa	4	19.08	13 080:—	63	3 609:60	2 300:—	18	77.00	3 090:10	22 079:70

Metsäntuotteiden luovutuk-
sista esitetään seuraavat kaksi tauluk-
koa.

De utlevererade skogsnyt-
tigheternas mängd, pris m. m. fram-
gå ur efterföljande två tabeller.

*Kanta- ja viljelystiloille vuokrasopimusten mukaan debitoimatta luovutetut kotitarvepuut
vv. 1919—1920.*

*At stom- och odlingslägenheter enligt arrendekontrakt gratis utlevererat husbehovsvirke
åren 1919—1920.*

Hoitoalue — Revir	Vuosi År	Säga- ja rakennus- puita Säga- ja byge- näkennukset	Kato- ja päre- puita Part- och tak- spénströk	Poltopuita Brännved	Hägnadsvirke	Aitaspuita Stöjdvirke	Yhteensä Summa	Luovutettujen puiden arvo Det utlevererade virkets värde
		kpl. — st.		p.-m ³ — m ³ l. m.			k.-m ³ m ³ f. m.	Smk. Fmk.
Uudenmaan l:n — Nylands l.	{ 1919	2 258	954	6 306	1 273	257	6 398.62	147 168
	{ 1920	7 613	3 581	6 743	948	97	8 651.70	275 936
Turun ja Porin l. etel. — Åbo och	{ 1919	3 831	1 455	6 093	987	267	6 292.20	188 766
Björneborgs l. södra	{ 1920	1 547	1 436	8 942	1 061	459	8 174.70	295 723
Turun ja Porin l. pohj. — Åbo och	{ 1919	1 659	890	4 785	959	93	4 762.70	104 764
Björneborgs l. norra	{ 1920	3 990	2 472	9 133	1 395	238	9 427.60	338 450
Hämeen l. — Tavastehus l.	{ 1919	10 681	5 889	11 332	1 312	306	13 447.10	221 170
	{ 1920	3 653	2 535	11 774	762	173	10 919.10	347 035
Mikkelin l. — S:t Michels l.	{ 1919	2 129	682	10 379	1 275	128	8 992.50	143 870
	{ 1920	4 226	1 178	9 943	1 155	33	9 695.10	330 700
Kuopion l. — Kuopio l.	{ 1919	3 472	1 656	4 753	374	18	5 321.50	58 526
	{ 1920	1 917	1 195	3 699	309	21	3 684.30	53 794
Vaasan l. — Vasa l.	{ 1919	1 789	1 034	3 180	512	169	3 484.50	38 860
	{ 1920	3 045	1 079	3 666	394	133	4 366.65	91 917
Yhteensä — Summa	{ 1919	25 819	12 560	46 828	6 692	1 238	48 699.12	903 124
	{ 1920	25 991	13 476	53 900	6 024	1 154	54 919.15	1 733 555

Virkatalohoitoalueitten tuloja ja menoja on käsitelty VIII osassa.

Boställsrevirens inkomster och utgifter ses ur avd. VIII.

IV. Kirkollisvirkatalot.

Voimassa olevan metsälain nojalla on papiston ja lukkarien virkatalojen metsiä hoidettava ja käytettävä asianomaisesti vahvistettujen metsätaloussuunnitelmien mukaan. Tämä metsien hoito ja käyttö on lähinnä virkatalon haltijan — papin, lukkarin — käsissä. Metsähallituksen asiana on laadituttaa metsätaloussuunnitelmia, toimituttaa metsätaloudentarkastuksia ja tarpeen ollen muita satunnaisia tarkastuksia, leimuuttaa tarkastusten johdosta tahi muuten myytäväksi myönnettyjä tukkipuita ja muuta puutavaraa, toimituttaa vahvistettujen metsänjakojen linjoitusta ja paalutusta sekä täytöntömpänpä, leimuuttaa eri tarkoituksiin myönnettyjä erilaatuisia tarvepuita y. m. s., joihin toimituksiin Metsähallituksella on käytettävänä kolme vakinaista ja kuusi ylimääräisellä palkkauskannalla olevaa metsänhoitajaa. Kuten jäljempänä olevista taulukoista näkyy, on erilaisia toimituksia kyseessä olevan neljän kertomusvuoden aikana ollut vuosittain keskimäärin 175, tahi jos kapinavuosi, jolloin metsänhoitajien enemmistö oli kuukausia asevelvollisina ja vapaaehtoisina rintamalla, jätetään pois, kolmena vuonna keskimäärin 185. Kunkin toimitusmiehen osalle tulee siten vuosittain keskimäärin 20—21 toimitusta metsässä, niistä aiheutuvia sisätöitä talvikautena lukematta. Kun toimitukset laatunsa mukaan vaativat hyvin eri pitkiä aikoja — jakotoimitukset esim. 7—15 päivää, leimuut 3—10. tarkastukset taas 4—12 päivää — niin on ilmeistä, että nuo 20 toimitusta mieheltään vievät tarkoin sen ajan vuotta, jona on mahdollista toimittaa töitä metsässä. Toimituksia, jotka toukokuulla aloitetaan, jatkuu harvoin poikkeuksin marraskuuhun asti, usein vielä joulukuullakin maan etelä-

IV. Ecklesiastikstatens boställen.

På grund av gällande skogslag skola präst- och klockarboställenas skogar skötas och utnyttjas enligt vederbörligen fastställda skogshushållningsplaner. Denna skogarnas vård och deras utnyttjande tillkommer närmast boställsinnehavaren — prästen, klockaren. Forststyrelsen äger upprätta skogshushållningsplaner, verkställa skogshushållningsrevisioner och efter behov andra billfälliga revisioner, låta utstämpla på grund av revisionerna eller annars till försäljning avsedda stockträd och annat virke, utföra utstakning av linjenätet för de stadfästa skogsindelningarna samt ombesörja deras praktiska utförande, låta utstämpla för olika ändamål beviljat gagnvirke m. m. dyl., för vilka göromål Forststyrelsen har att förfoga över trenne ordinarie och sex på extra-ordinarie stat anställda forstmästare. Såsom av efterföljande tabeller framgår, har under de fyra nu ifrågavarande åren årligen utförts i medeltal 175 olika förrättningar, eller om man borträknar upprorsåret, då flertalet forstmästare under månadstal var vid fronten som frivilliga eller värnpliktiga, under tre års tid i medeltal 185. På varje förrättningsman belöper sig sålunda i medeltal 20—21 förrättningar i skogen förutom de av desamma förorsakade hemarbetena under vintern. Enär den tid, som åtgår till förrättningarna, är mycket varierande, beroende på förrättningarnas art — indelningsförrättningarna vara t. ex. 7—15 dagar, utstämplingarna 3—10, revisionerna åter 4—12 dagar — så är det uppenbart, att sagda 20 förrättningar för forstmästaren upptaga all den tid av året, då det är möjligt att utföra arbeten i skogen. Förrättningarna, som påbörjas i maj, fortfara på några få undantag när ända till

osissa. Näin ollen, kun tämän tapaiset työt lisäksi vaativat työntekoa aamusta iltaan, ovatkin puheenalaiset toimet rasittavia. Tämän lisäksi on otettava huomioon, että metsänhoidon aikaa myöten käytyä voimaperäisemmäksi, leimuutoimitusten lukumäärä huomattavasti on enennyt ja leimuut alkaneet käsittää yhä suurempia aloja suurempine leimuumäärineen, joten leimuutoimitukset vievät yhä pitemmän ajan. Tästä johtuen onkin joka vuonna jäänyt huomattava määrä erilaisia toimituksia riittävän työvoiman puutteessa suorittamatta, kuten seuraavasta taulukosta selviää.

november i södra Finland, ofta t. o. m. ända in i december. Vid sådant förhållande och då arbeten av detta slag dessutom fordra, att arbetet pågår från morgon till kväll, äro ifrågavarande förrättningar mycket ansträngande. Härjämte bör tagas i betraktande att, sedan skogsvården under tidernas lopp blivit alltmera effektiv, antalet stämplingsförrättningar betydligt tilltagit och utstämplingarna börjat omfatta allt större områden med ständigt stigande stämplingsbelopp, varför stämplingsförrättningarna fordra alltmera tid. På grund härav har även varje år en avsevärd mängd olika förrättningar till följd av bristande arbetskrafter blivit utförda, vilket framgår av följande tabell.

Suorittamatta jääneet toimitukset. — Icke utförda arbeten.

	1917	1918	1919	1920
Metsänjakotoimituksia — Skogsindelningsförrättningar	5	1	5	4
Metsätaloudentarkastuksia — Skogshushållningsrevisioner ..	10	26	8	15
Metsänjaonlinjoituksia — Utstakning av indelningslinjer ..	8	4	1	3
Leimuutoimituksia — Stämplingsförrättningar	12	9	15	7
Ylimääräisiä tarkastuksia — Extra revisioner	13	2	1	2
Yhteensä — Inalles	48	42	30	31

Näin työvoiman puutteessa vuodesta toiseen siirrettyjen toimitusten suorittamiseen olisi tarvittu kaksi toimitusmiestä lisää kunakin kertomusvuonna. Lisätyövoimia ei kuitenkaan ole saatu. — Töiden jatkuva lykkäys on aiheuttanut huomattavaa tyytymättömyyttä seurakunnissa, jotka toimitusten viipyessä eivät ole ajoissa päässeet nauttimaan odottamiensa myyntien taloudellista tukea ja etua, jota ne useinkin kipeästi ovat kaivanneet. Erittäin alhaisten palkkaetujen tähden ovat myös palkkiolla työskentelevät toimitusmiehet usein vaihtuneet, mikä puolestaan ikävästi on tuntunut siinä, etteivät vasta tulleet, asioihin vähän perehtyneet ole voineet toimituksia suorittaa sillä asiantuntemuksella, kuin olisi ollut suotavaa. On vakavasti toivottavaa, että tästä tilanteesta voitaisiin päästä va-

I och för utförande av dessa till följd av brist på arbetskrafter år efter år uppskjutna förrättningar skulle för varje år ytterligare behövs tvenne förrättningsmän. Extra arbetskrafter har dåväl icke stått till buds. — Det ständiga uppskjutandet av förrättningarna har åstadkommit stort missnöje hos församlingarna, vilka på grund av dröjsmålet icke i tid fått njuta inkomsterna av de väntade försäljningarna, av vilka inkomster de ofta nog i avsevärd grad haft behov. Till följd av de särdeles låga löneförmånerna hava även de mot arvode arbetande förrättningsmännen ofta vexlat, vilket åter verkat ofördelaktigt då de nysskomna, med förhållandena föga förtrogna, icke kunnat utföra förrättningarna med önskvärd sakkänedom. Det vore mycket önskvärt att detta ledsamma

kiintuneisiin oloihin toimitusmiesten vaikiinnuttamisen ja riittäväksi lisätyn lukumäärän avulla.

Vuosien 1917—1920 aikana suoritettujen toimitusten ja töiden lukumäärä ja laatu ilmenee seuraavasta taulukosta.

förhållande snart måtte upphöra och ett ökat, tillräckligt stort antal ordinarie förrättningsmän kunde anställas.

Antalet och beskaffenheten av de under åren 1917—1920 utförda förrättningarna och arbetena framgår ur följande tabell.

Toimituksien — Förrättningarnas lukumäärä — antal													
V u o s i Å r	Papiston virkatalojen lukumäärä Antal prästboställen	Yhteensä Summa		Töitä metsässä — Skogsarbeten						Asiakirjoja jätetty Metsähallitukseen Till Forststyrelsen inl. handlingar			
				Metsänsien tähtäntönn- pöytäkirjoja Utförande av skogs- indelning	Valmistavia mittaus- ja arvioimistöiden förberedande mättnings- och taxationsarbeten	Revisioita Revisioner	Sakunnaisia tarkastuksia Tillfälliga revisioner	Leimamistöimintöitä Utställningsförrätt- ningar	Ehdotuksia skogsindelnings- förslag	Metsänsien tähtäntönn- pöytäkirjoja Ang. utförande av skogsindelning	Revisioproto- koll	Revisiö- pöytäkirjoja	Muita tarkastuskirjoja Andra revisionshand- lingar
		Ulkotoita Utarbeten	Sisätoita Inarbeten										
		1917.....	703	201	143	16	28	48	41	68	3	23	48
1918.....	715	138	168	8	16	24	28	62	6	13	40	41	68
1919.....	716	159	123	6	20	61	5	67	16	20	23	8	56
1920.....	716	193	155	17	19	56	17	84	7	16	57	11	64

Taulukkoon sisältyy vuodelta 1917 myös metsänjakotoimitukset Suomussalmen, Alavuden ja Pudasjärven lukkarin virkataloilla; linjoitustoimitukset Haapajärven, Siipyn, Pukkilan, Oulaisten ja Pihlajaveden lukkarin virkataloilla; revisio Nurmijärven lukkarin virkatalolla; leimaukset Suomussalmen, Haapajärven, Impilahden, Oulaisten ja Pihlajaveden lukkarin virkataloilla sekä Käyrän turvakodin metsässä; samoin venäläisten sotilasviranomaisien aiheuttamien vahinkojen tarkastus- ja arvioimistyöt 19:llä eri virkatalolla.

Samoin sisältyvät taulukon lukuihin vuodelta 1918 myös revisiot Käyrän turvakodin, Räckhalsin kirkontilan ja Koivikon kasvatuslaitoksen metsässä.

Vuosina 1917—1920 on metsänjakoehtoja ja metsätaloudentarkastuskirjoja vahvistettu seuraavat määrät:

I tabellen ingå från år 1917 även skogsindelningsförrättningarna å klockarboställena i Suomussalmi, Alavo och Pudasjärvi; utställningsförrättningarna av indelningsnätet å klockarboställena i Haapajärvi, Sideby, Pukkila, Oulais och Pihlajavesi; revisionen å klockarbostället i Nurmijärvi; utställningarna å klockarboställena i Suomussalmi, Haapajärvi, Impilahti, Oulais och Pihlajavesi samt i skogen å Käyrä skyddshem; ävensom revisions- och taxationsarbetena å 19 olika boställen förämlade av skador, som de ryska militärmyndigheterna förorsakat.

I tabellerna ingå även de under år 1918 utförda revisionerna i skogarna å Käyrä skyddshem, Räckhals kyrkolägenhet och Koivikko uppföstringsanstalt.

Under åren 1917—1920 har följande antal skogsindelningsförslag och skogshushållningsrevisionshandlingar stadfäst:

Vuonna År	Metsänjakoehdotuksia Skogsindelningsförslag för					Metsätaloudentarkastuskirjoja Skogshushållningsrevisionshandlingar för				
	Turun Åbo	Porvoon Borgå	Savonlinnan Nyslott	Kuopion Kuopio	Yh- teensä	Turun Åbo	Porvoon Borgå	Savonlinnan Nyslott	Kuopion Kuopio	Yh- teensä
					Summa					Summa
					hiippakunnan virkataloille stifts boställen					hiippakunnan virkataloille stifts boställen
1917	5	2	4	14	¹⁾ 25	11	14	20	5	50
1918	1	—	—	—	²⁾ 1	8	15	7	3	33
1919	6	3	1	6	³⁾ 16	14	24	13	2	³⁾ 53
1920	3	4	1	6	⁴⁾ 14	13	9	23	8	53

Seuraavaan taulukkoon on merkitty niiden papiston virkatalojen luku ja pinta-alat, joille kertomusvuosina on vahvistettu metsätaloussuunnitelma.

Följande tabell utvisar antalet och arealen av de ecklesiastiska boställen, för vilka under ifrågavarande tid skogshushållningsplan blivit fastställd.

Vuosi År	Virkatalojen luku Antal boställen	Viljeltyä maata ja kar- tanpuikkoja. Odlad mark och gårds- tomter	Metsää kasvavaa maata Skogbevuxen mark					Vesä Vattendrag	Koko pinta-ala Total- areal	Siitä jako- metsää Därav indelad skogsmark	Torppien luku Antal torp
			Kasvullista metsä- maata Växtlig skogsmark	Kehnok. metsämaata Mindre växtlig skogsmark			Metsätönnis nevoja, kallioita y. m. Skogliga mossar, berg m. m.				
				Korpi Kärr	Rä- meitä Myrar	Met- säisiä vuoria Skogbe- vuxna berg					
hehtaaria — hektar											
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län											
1917.....	2	202.98	99.89	1.91	0.20	23.02	9.74	0.73	338.47	58.63	—
1919.....	2	64.51	53.51	4.97	0.96	0.49	11.72	0.46	136.62	40.11	—
	4	267.49	153.40	6.88	1.16	23.51	21.46	1.19	475.09	98.74	—
Hämeen lääni — Tavastehus län											
1917.....	2	129.14	551.99	78.74	22.32	28.45	6.60	53.59	870.83	439.98	3
1919.....	1	95.40	256.92	20.25	18.01	5.83	2.94	38.83	438.18	205.44	1
1920.....	1	6.19	28.38	0.52	—	4.86	0.23	—	40.18	24.77	—
	4	230.73	837.29	99.51	40.33	39.14	9.77	92.42	1 349.19	670.19	4
Viipurin lääni — Viborgs län											
1917.....	1	65.50	312.99	8.69	0.89	6.92	9.88	2.37	407.24	217.85	3
1919.....	1	11.68	50.35	0.33	0.42	5.65	0.68	0.24	69.35	45.66	—
	2	77.18	363.34	9.02	1.31	12.57	10.56	2.61	476.59	263.51	3
Mikkelin lääni — St Michels län											
1917.....	1	24.59	109.33	2.22	—	4.68	7.44	0.16	148.42	76.23	1
Kuopion lääni — Kuopio län											
1917.....	3	74.20	343.13	28.11	6.88	5.07	29.97	8.71	496.07	255.06	—

1) Näistä 3 lukkarin virkataloa. — Av dessa äro 3 klockarboställen.

2) Lukkarin virkatalo. — Klockarboställe.

3) Näistä 5 lukkarin virkataloa, 1 kirkontila, 1 turvakoti ja 1 pedagogiotila. — Av dessa äro 5 klockarboställen, 1 kyrkolägenhet, 1 skyddshem och 1 pedagogilägenhet.

4) Näistä 4 lukkarin virkataloa. — Av dessa äro 4 klockarboställen.

Vuosi År	Virkatalojen luku Antal boställen	Olad mark och gårds- konter	Metsää kasvavaa maata Skogbevuxen mark					Vettä Vattendrag	Koko pinta-ala Total- areal	Siitä jako- metsää Därför indelad skogsmark	Toppien luku Antal topp
			Kasvullista metsä- maata Växtlig skogsmark	Kehnok. metsämaata Mindre växtlig skogsmark			Metsäalun nevoja, kalloita y. m. Skoglös mossar, berg m. m.				
				Korpia Kärr	Rä- meitä Myrar	Met- säisiä vuoria Skogbe- vuxna berg					
hehtaaria — hektar											
Vaasan lääni — Vasa län											
1917.....	2	191.75	270.80	23.73	61.00	18.07	8.87	0.08	574.30	201.26	2
1919.....	2	281.22	818.42	125.39	340.47	7.03	175.11	22.18	1 769.82	503.69	13
1920.....	3	200.00	880.83	117.68	416.94	28.82	137.27	3.66	1 785.20	694.79	14
	7	672.97	1 970.05	266.80	818.41	53.92	321.25	25.92	4 129.32	1 399.74	29
Oulun lääni — Uleåborgs län											
1917.....	11	666.48	3 912.96	471.25	1 439.33	19.34	798.78	64.63	7 372.77	3 898.04	4
1919.....	9	599.00	3 403.24	115.57	1 447.48	178.20	1 524.34	39.89	7 307.72	2 935.23	—
1920.....	6	512.07	2 112.53	247.09	1 198.01	1.20	741.12	3.30	4 815.32	1 911.39	7
	26	1 777.55	9 428.73	833.91	4 084.82	198.74	3 064.24	107.82	19 495.81	8 744.66	11
Yhteensä vuosittain — Summa årligen											
1917.....	22	1 354.64	5 601.09	614.66	1 530.62	105.55	871.28	130.27	10 208.10	5 147.05	13
1919.....	15	1 051.81	4 582.44	266.51	1 807.34	197.20	1 714.79	101.60	9 721.69	3 730.13	14
1920.....	10	718.26	3 021.74	365.29	1 614.95	34.88	878.62	6.96	6 640.70	2 630.95	21
	47	3 124.71	13 205.27	1 246.45	4 952.91	337.63	3 464.69	238.83	26 570.49	11 508.13	48

Kertomuskauden eri vuosina leimattiin papiston ja lukkarin virkatalojen metsistä virkatalojen rakennusrahastojen hyväksi myytäväksi seuraavat puumäärät:

Under ifrågavarande tid har följande mängd virke från präst- och klockarbostäl- lenas skogar utstämplat för att till förmån för bostäl- lenas byggnadskassar försäljas:

Vuosi År	Virkatalot — Boställen	Tukkipuita, kpl. — Timmerträd, st.			Polttopuita y. m. pienempiä puita, m ³ Ved och annat klenvirke, m ³
		Mäntyjä Tall	Kuusia Gran	Lehtipuita Lövtred	
1917	Papiston virkataloilla — Å prästboställen	157 247	38 955	30 424	12 928
	Lukkarin " — Å klockarboställen	6 780	2 538	—	3 000
	Yhteensä — Summa	164 027	41 493	30 424	15 928
		235 944			
1918	Papiston virkataloilla — Å prästboställen	99 355	46 925	16 104	27 189
	Lukkarin " — Å klockarboställen	1 082	51	—	913
	Yhteensä — Summa	100 437	46 976	16 104	28 102
		163 517			
1919	Papiston virkataloilla — Å prästboställen	183 937	62 945	22 967	40 874
	Lukkarin " — Å klockarboställen	4 072	249	—	1 200
	Yhteensä — Summa	188 009	63 194	22 967	42 074
		274 170			
1920	Papiston virkataloilla — Å prästboställen	124 110	85 131	43 867	17 588
	Lukkarin " — Å klockarboställen	4 276	3 872	—	750
	Yhteensä — Summa	128 386	89 003	43 867	18 338
		261 256			

Näihin määriin ei sisälly vuosihakkuun ylijäämänä ehkä myydyt erät, joista Metsähallituksella tähän mennessä ei ole tietoja.

Seuraava taulukko osoittaa läänittäin niiden papiston virkatalojen lukumäärän, eri tiluslajit ja torppien luvun, joille v:n 1920 loppuun mennessä on metsätaloussuunnitelma vahvistettu, sekä vastaavat tiedot kaikista lääneistä yhteensä kertomuskauden aikaisempien vuosien lopussa, sellaisina kuin tiedot metsänjakotoimituksen aikana on todettu.

I dessa belopp ingå icke de virkespartier, vilka såsom överskott å årshyggesytorna måhända försålts, varöver Forststyrelsens tillsvidare saknar uppgifter.

Följande tabell utvisar länsvis antalet ecklesiastika boställen jämte olika ägoslag samt torpens antal, för vilka boställen intill utgången av år 1920 fastställts skogshushållningsplaner, samt motsvarande uppgifter från alla län sammanlagt intill utgången av de tidigare åren för denna berättelse, sådana uppgifterna konstaterats vid tiden för skogsindekningsförrättningen.

L ä ä n i L ä n	Virkatalot, joilla on vahvistettu metsätaloussuunnitelma Boställen, vilka hava stadfäst skogshushållningsplan									
	Lukumäärä Antal	Viljelyk- siä, tont- teja y. m. Odlingar, tomter m. m.	Metsää kasvavaa maata		Metsättö- miä ne- voja, kal- liloita y. m. Skoglösa mossar, berg m. m.	Vesiä Vatten- drag	Koko pinta-ala Total- areal	Siitä jako- metsää Därav indelad skogs- mark	Torppien luku Antal köp	
			Skogbevuxen mark							
			Kasvullista metsä- maata skogsmark	Kehnok- metsä- maata Mindre växtlig skogsmark						
hehtaaria — hektar										
Uudenmaan l. — Nylands l.	52	3 825.74	7 051.88	1 515.30	661.07	145.88	13 199.87	3 972.37	108	
Turun ja Porin l. sekä Ah- venanmaa — Åbo och Björ- neborgs l. jämte Åland ..	134	10 223.27	19 089.28	6 165.63	2 492.66	205.23	38 176.07	13 017.41	323	
Hämeen l. — Tavastehus l.	73	4 872.17	12 862.84	2 379.90	791.45	989.35	21 895.71	9 123.15	151	
Viipurin l. — Viborgs l. ..	80	5 812.01	23 453.22	5 398.08	2 415.04	2 746.34	39 824.69	16 360.37	220	
Mikkelin l. — St Michels l.	47	4 892.54	19 288.58	5 665.84	1 908.44	1 074.29	32 829.69	11 738.52	272	
Kuopion l. — Kuopio l. ..	59	4 981.87	23 396.58	8 014.57	2 349.47	1 835.94	40 578.43	15 253.35	241	
Vaasan l. — Vasa l.	112	11 838.02	42 697.05	16 524.83	8 338.43	905.84	80 304.17	31 901.00	469	
Oulun l. — Uleåborgs l. ..	57	4 370.43	22 027.99	13 120.21	6 315.64	214.84	46 049.11	20 013.14	27	
Yhteensä — Summa	614	50 816.05	169 867.42	58 784.36	25 272.20	8 117.71	312 857.74	121 379.31	1 811	
V:n 1919 lopussa — Vid ut- gången av år 1919	604	50 097.79	166 845.68	56 769.24	24 393.58	8 110.75	306 217.04	118 748.36	1 790	
V:sien 1918 ja 1917 lop. — Vid utg. av åren 1918 o. 1917 ..	589	49 045.98	162 263.24	54 498.19	22 678.79	8 009.15	296 495.35	115 018.23	1 776	

Vuonna 1918 ei metsätaloussuunnitelmaa vahvistettu yhdellekään pappisvirkatalolle, jotenka siis vuosien 1917 ja 1918 lopussa on samat tiedot.

År 1918 stadfästes icke skogshushållningsplan för något prästboställe, varför uppgifterna äro desamma vid utgången av åren 1917 och 1918.

V. Yksityismetsäin valvonta.

Suomen Senaatin päätöksen mukaan marraskuun 8. p:ltä 1917, joka päätös sisältää tarkempia määräyksiä toimenpiteistä metsän hävittämisen ehkäisemiseksi 2. p:nä marraskuuta 1917 annetun asetuksen voimaan panemisesta, on Metsähallituksen sopivasti yhdisteltävä lääninmetsälautakuntien vuosikertomuksissa olevat tiedot sekä sitten julkaistava ne. Samana päivänä tehdyn, lääninmetsälautakuntien johtosääntöä koskevan Senaatin päätöksen mukaan tulee mainittujen vuosikertomusten, jotka on vuosittain ennen maaliskuun loppua lähetettävä Metsähallitukselle m. m. sisältää tietoja seuraavista asioista:

„1) saapuneiden hakkausilmoitusten luku sekä yhteenvedo niiden mukaan hakattaviksi aiottuista puumääristä, kuin myös hakkauksia valaisevia muita tietoja;

2) toimitettujen tarkastusten luku sekä ilmoitus siitä, onko tarkastuksen pitänyt läänin metsäntarkastaja, metsänvartija tai kunnanmetsälautakunnan jäsen, kuin myös ne toimenpiteet, joihin lääninmetsälautakunta on tarkastusten johdosta ryhtynyt;

3) rikkomusten laatu, sekä paljonko ja minkälaista metsää on hävitetty;

4) rauhoitussopimuksiin tai tuomioistuinten päätöksiin perustuvien rauhoitusten luku, laatu ja laajuus kuin myös niihin liittyvät uuden kasvun aikaansaamista ja turvaamista tarkoittavat määräykset sekä ilmoitus siitä, onko viime mainituista johtuvat työt jätetty maanomistajan suoritettaviksi;

5) muut lääninmetsälautakunnan aloteesta tuomioistuimissa vireillä olleet asiat sekä ne määräykset ja päätökset, joita oikeus niissä on antanut;

V. Övervakandet av privatskogarna.

Enligt Senatens beslut av den 8. november 1917, innefattande närmare föreskrifter om tillämpningen av förordningen av den 2. november 1917 angående åtgärder till förekommande av skogsskövling, skola i länsskogs nämndernas årsberättelser ingående uppgifter av Forststyrelsen lämpligen sammanställas och publiceras. Enligt Senatens samma dag fattade beslut, innefattande instruktion för skogsnämnderna, böra ovannämnda årsberättelser, vilka årligen före utgången av mars månad skola insändas till Forststyrelsen, innehålla uppgifter om följande omständigheter:

„1) antalet inkomna avverkningsanmälningar ävensom sammandrag över de virkesbelopp, som enligt desamma skola avverkas, så ock andra avverkningarna belysande uppgifter;

2) antalet förrättade syner samt uppgift därom, huruvida synen verkställes av länsskogsinspektör, skogvaktare eller medlem i kommunal skogsnämnd, så ock de åtgärder länsskogs nämnden med anledning av synerna vidtagit;

3) överträdelsernas art, samt huru mycket och vad slags skog skövles;

4) antalet, arten och omfattningen av på fredningsavtal eller domstols utslag grundade fredningar, så ock med desamma förbundna föreskrifter om åstadkommande av återväxt och dess betryggande, ävensom anmälan därom, huruvida av sistberörda föreskrifter betingade arbeten överlämnats till utförande av jordägaren;

5) övriga på initiativ av länsskogs nämnden vid domstol anhängiggjorda mål samt de förfoganden och beslut domstol i desamma avgivit;

6) lyhyt selostus kertomusvuonna hyväksytyistä suunnitelmista;

7) selostus niistä metsän uudistamista tarkoittavista töistä, joihin tuomioistuimen tai lääninmetsälautakunnan määräyksestä on ryhdytty tai joita lautakunnan tietien sen alueella kertomusvuonna muuten on suoritettu, kuin myös miten aikaisemmin toimitetut uudistukset ovat menestyneet;

8) selostus läänin metsäntarkastajan sekä metsänvartijain virkatoiminnasta;

9) selostus lääninmetsälautakunnan alueella olevien kunnan metsälautakuntien toiminnasta;

10) ne toimenpiteet, joihin lääninmetsälautakunta on ryhtynyt yksityismetsätalouden edistämiseksi; sekä

11) yleiskatsaus yksityismetsätalouden tilaan lääninmetsälautakunnan alueella".

Mainittujen määräysten mukaisesti ovat lääninmetsälautakunnat Metsähallitukselle lähettäneet vuosikertomuksia vuosilta 1918, 1919 ja 1920. Ensimmäisenä kertomusvuonna ei kuitenkaan vielä sanottavasti ehditty ryhtyä varsinaiseen asetuksen säätämään valvontaan. Toiminta oli etupäässä järjestelevää laatua, koko valvontatyö kun oli mainittuna vuonna alusta alkaen pantava käyntiin.

Asetuksen 18. §:n mukaan on kuhunkin kuntaan asetettava kunnanmetsälautakunta, jossa on vähintään 3 jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Erinäisissä tapauksissa voidaan kuitenkin kunta vapauttaa mainitunlaisen lautakunnan asettamisesta. Kunnanmetsälautakuntia on kuluneen 3-vuotiskauden eri vuosina kussakin läänissä ollut toiminnassa seuraavasti:

6) kort utredning angående planer, godkända under redogörelseåret;

7) redogörelse för de arbeten till åstadkommande av skogens återväxt, vilka på domstols eller länskogsnämndens förfogande vidtagits eller med nämndens vetskap eljest inom området under redogörelseåret verkställts; samt huru tidigare föryngringsåtgärder utfallit;

8) redogörelse över länskogsinpektörens och skogvaktarens tjänsteverksamhet;

9) redogörelse över kommunala skogsnämndernas verksamhet inom länskogsnämndens område;

10) de åtgärder länskogsnämnden vidtagit för befrämjande av enskild skogshushållning; samt

11) allmän översikt av den privata skogshushållningens tillstånd inom länskogsnämndens område".

Enligt ovan berörda bestämmelser hava länskogsnämnderna till Förststyrelsen insänt årsberättelser för åren 1918, 1919 och 1920. Under det första berättelseåret hade man dock icke ännu hunnit i nämnvärd grad skrida till någon egentlig författningsenlig övervakning. Verksamheten var huvudsakligast av organiserande art, då hela övervakningsverksamheten under sådana år skulle igångsättas.

Enligt § 18 i förordningen skall i varje kommun tillsättas en kommunal skogsnämnd med minst 3 medlemmar och lika många suppleanter. I särskilda fall kan likväl kommun befrias från tillsättandet av skogsnämnd. Kommunala skogsnämnder hava under den förflutna 3-årsperioden under resp. år i de olika länen varit i verksamhet till följande antal:

	V. — År 1918	V. — År 1919	V. — År 1920
Uudenmaan lääni — Nylands län	31	39	40
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	102	114	114
Hämeen lääni — Tavastehus län	48	50	50
Viipurin lääni — Viborgs län	.	57	57
Mikkelin lääni — S:t Michels län	27	27	27
Kuopion lääni — Kuopio län	36	36	37
Vaasan lääni — Vasa län	82	88	88
Oulun lääni — Uleåborgs län	67	67	67
Yhteensä. — Summa .		478	480

Kunnanmetsälautakuntien asettaminen edistyi aluksi hitaasti, riippuen osittain vallinneista epäsäännöllisistä oloista, osittain asian uutuudesta. Sitten kuin asianomaiset lääninmetsälautakunnat olivat pyytäneet maaherroja ryhtymään toimenpiteisiin mainittujen lautakuntien muodostamiseksi, on niitä asetettu melkein kaikkiin maalaiskuntiin, niinkuin edellä olevat numerot osoittavat. Ainoastaan eräät pienet maalaiskunnat on vapautettu kunnanmetsälautakuntien asettamisesta.

Lääninmetsälautakuntien palveluksessa on kuluneen 3-vuotiskauden eri vuosina ja eri lääneissä ollut paitsi edellä mainittuja 8 lääninmetsäntarkastajaa seuraava lukumäärä asetuksen edellyttämiä lääninmetsänvartijoita:

	V. — År 1918	V. — År 1919	V. — År 1920
Uudenmaan lääni — Nylands län	2	2	3
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	5	5	5
Hämeen lääni — Tavastehus län	4	4	4
Viipurin lääni — Viborgs län	2	4	5
Mikkelin lääni — S:t Michels län	4	5	5
Kuopion lääni — Kuopio län	4	6	6
Vaasan lääni — Vasa län	8	8	8
Oulun lääni — Uleåborgs län	6	6	9
Yhteensä — Summa	35	40	45

Lääninmetsänvartijoilla on kullakin ollut oma toimintapiirinsä. Lääninmetsälautakuntien menosäännön sisältävän asetuksen mukaan marraskuun 2. p:ltä 1917 on lääninmetsänvartijoita suunniteltu palkattavaksi 48, mutta kuluneena 3-vuotiskautena ei vielä kaikkia metsänvartijapiirejä ole useista eri syistä muodostettu eikä niin ollen myöskään otettu mainitun asetuksen edellyttämää lukumäärää metsänvartijoita.

Edellä mainittujen metsän hävittämisen ehkäisemistä tarkoittavan asetuksen noudattamisen valvonnasta huolehtivien virkailijain ja lautakuntien toiminnasta antavat seuraavat taulukot tietoja.

Tillsättandet av kommunala skogsnämnder framskred till en början långsamt beroende dels på då rådande abnorma förhållanden, dels på att frågan var alldeles ny. Sedermera, då vederbörande länsskogsnämnder anhöllit om att landshövdingarna skulld vidtaga åtgärder för tillsättande av sådaga nämnder, hava sådana inrättats i nästan alla landskommuner, vilket framgår av ovananförda tal. Endast några få smärre landskommuner hava befriats från tillsättandet av kommunala skogsnämnder.

I länsskogsnämndernas tjänst har under den gångna 3-årsperioden under olika år i de särskilda länen varit anställda, förutom ovannämnda 8 länsskogsinspektörer, följande antal författningsenliga länsskogvaktare:

Envar länsskogvaktare har sitt eget verksamhetsdistrikt. Enligt förordningen av den 2. november 1917, innehållande utgiftsstat för länsskogsnämnderna, har förutsatts att 48 länsskogvaktare avlönas, men under den gångna 3-årsperioden hava icke ännu alla skogvaktardistrikt på grund av särskilda önsaker bildats, vadan icke heller i förenämnda förordning förutsatta antal skogvaktare tillsatts.

Följande tabeller innehålla uppgifter över den verksamhet, som utövas av ovan nämnda tjänstepersonal och nämnder, å vilka ankommer att övervaka efterlevnaden av förordningen angående åtgärder till förekommande av skogsskövling.

Lääninmetsälautakuntain toiminta. — Länsskogsnämndernas verksamhet.

Lääninmetsälautakunta Länsskogsnämnd	Kokouksien lukumäärä Antal sammanträden			Kokouksissa käsiteltyjen asioiden lukumäärä Antal på sammanträdena handlagda ärenden			Lähetettyjen kirjeiden lukumäärä Antal avsända brev		
	v. — år			v. — år			v. — år		
	1918	1919	1920	1918	1919	1920	1918	1919	1920
Uudenmaan l. — Nylands l.	6	5	5	32	30	41	246	713	1 017
Turun ja Porin l. — Åbo o. B:borgs l.	3	7	4	34	107	79	315	1 535	1 666
Hämeen l. — Tavastehus l.	6	9	9	89	191	272	1 297	2 579	2 608
Viipurin l. — Viborgs l.	4	12	17	49	187	334	239	830	782
Mikkelin l. — S:t Michels l.	7	10	12	35	100	122	86	1 123	1 702
Kuopion l. — Kuopio l.	5	5	14	38	45	114	278	1 232	1 618
Vaasan l. — Vasa l.	8	11	8	87	1 856	263	328	1 946	1 961
Oulun l. — Uleåborgs l.	12	11	16	96	118	153	650	961	1 131
Yhteensä — Summa	51	70	85	460	2 634	1 378	3 439	10 919	12 485

Niinkuin taulukosta havaitaan, on lääninmetsälautakuntien käsittelemien asiain lukumäärä vuosi vuodelta kasvanut, samalla kun lähetettyjen kirjeiden luku on noussut.

Såsom ur tabellen framgår, har antalet ärenden, som av länsskogsnämnderna handlagts, år för år tilltagit, liksom även antalet avsända brev ökats.

Lääninmetsäntarkastajain toiminta. — Länsskogsinspektörernas verksamhet.

Lääninmetsälautakunta — Länsskogsnämnd	Matka- ja toimituspäivien lukumäärä Antal rese- och förrättningsdagar		
	v. — år 1918	v. — år 1919	v. — år 1920
Uudenmaan l. — Nylands l.	14	47	91
Turun ja Porin l. — Åbo och Björneborgs l.	9	88	72
Hämeen l. — Tavastehus l.	36	98	111
Viipurin l. — Viborgs l.	25	101	76
Mikkelin l. — S:t Michels l.	3	86	95
Kuopion l. — Kuopio l.	20	73	76
Vaasan l. — Vasa l.	8	87	118
Oulun l. — Uleåborgs l.	12	61	135
Yhteensä — Summa	127	641	774

Sitä mukaa kuin metsän hävittämisen ehkäisemistä tarkoittava valvontatyö on päässyt vakiintumaan, on lääninmetsäntarkastajien mainittuun työhön käyttämien matka- ja toimituspäivien lukumäärä kasvanut. Muun osan työajastaan lääninmetsäntarkastajat ovat käyttäneet kansliatöihin.

Efter det övervakningsarbetet till förekommande av skogsskövling vunnit stadgade former, har antalet rese- och förrättningsdagar, som länsskogsinspektörerna använt till nämnda verksamhet, ökats. Den övriga delen av arbetstiden hava länsskogsinspektörerna använt för kansliarbeten.

Lääninmetsänvartijoiden toiminta. — Länsskogvaktarnes verksamhet.

Lääninmetsälautakunta — Länsskogsnämnd	Matka- ja toimituspäivien lukumäärä Antal rese- och förrättningsdagar		
	v. — år 1918	v. — år 1919	v. — år 1920
Uudenmaan l. — Nylands l.	82	243	542
Turun ja Porin l. — Åbo och Björneborgs l.	50	517	733
Hämeen l. — Tavastehus l.	161	619	608
Viipurin l. — Viborgs l.	44	632	800
Mikkelin l. — St Michels l.	64	587	1 030
Kuopion l. — Kuopio l.	41	415	919
Vaasan l. — Vasa l.	228	897	926
Oulun l. — Uleåborgs l.	215	636	791
Yhteensä — Summa	885	4 546	6 349

Mainitut luvut osoittavat samaa toiminnan vilkastumista kuin edellä olevat luvutkin.

Mitä kunnanmetsälautakuntien toimintaan tulee, niin ei siitä kuluneelta 3-vuotiskaudelta voida täydellisten tietojen puutteessa esittää tilastollisia yhdistelmiä. Ensimmäisenä toimintavuonna pantiin alkuun, niinkuin edellä jo on mainittu, kunnanmetsälautakuntien asettamistyö, ja sitä jatkui v. 1919, osittain vielä v. 1920:kin. Niin ikään laadittiin niille johtosääntöjä, jotka asianomaiset maaherrat ovat vahvistaneet. Vielä v. 1920 sääntöjä puuttui useilta kunnilta siitä huolimatta, että Metsähallituksen toimesta oli valmistettu erityiset mallisäännöt kunnanmetsälautakuntia varten. Kunnanmetsälautakuntien toiminta on siis, varsinkin vuosina 1918 ja 1919, ollut etupäässä järjestävää laatua. Kuitenkin ovat kunnanmetsälautakunnat välittäneet, niinkuin asetus edellyttää, lääninmetsälautakunnille hakkausilmoituksia ja ottaneet osaa katselmuksiin, joita hävitetyillä metsäalueilla on pidetty. Varsinkin kuluneen 3-vuotiskauden viimeisenä vuonna, jolloin puheena olevat lautakunnat jo ovat ehtineet perehtyä metsän hävittämisen ehkäisemistä tarkoittavaan asetukseen ja jolloin lääninmetsälautakuntien taholta tehty valistus- ja ohjaustyö jo on kantanut hedelmiä, on kunnanmetsälautakuntien toiminta vilkastunut. Onpa tapauksia, missä kunnanmetsälautakunnat ovat asianharrastuksesta suorittaneet sel-

Ovanstående tal utvisa samma utveckling av verksamheten i fråga som motsvarande tal i föregående tabell.

Vad de kommunala skogsnämndernas verksamhet vidkommer, så kunna för den gångna 3-årsperioden, på grund av bristande uppgifter, statistiska sammanställningar icke avgivas. Under det första verksamhetsåret igångsattes, såsom redan tidigare anförts, arbetet med inrättandet av kommunala skogsnämnder, vilket arbete fortsattes under år 1919 och dels ännu år 1920. Likaledes utarbetades för desamma instruktioner, vilka sedermera stadfästs av vederbörande landshövdingar. Ännu år 1920 saknades dock instruktioner för flere kommuner, ehuru genom Forststyrelsens försorg utarbetats särskilda modellstadgar för kommunala skogsnämnder. De kommunala skogsnämndernas verksamhet har sålunda, särskilt under åren 1918 och 1919 varit huvudsakligast av organiserande art. Likväl hava de kommunala skogsnämnderna, såsom i förordningen förutsattes, meddelat länsskogsnämnderna avverkningsanmälningar och deltagit i de synner, som utförts på skövlade skogsområden. Isynnerhet under det sista året av den gångna 3-årsperioden, då ifrågavarande nämnder redan hunnit bliva förtrogna med förordningen angående åtgärder till förekommande av skogsskövling, och då länsskogsnämndens rådgivande och ledande verksamhet redan burit frukt, har de kommunala skogsnämndernas verksamhet bli-

laisiakin, asetuksen valvonnan kannalta tärkeitä tehtäviä, jotka eivät nimenomaan kuulu mainittujen lautakuntien velvollisuuksiin. Kunnanmetsälautakuntien toimintaa on suuressa määrin kuitenkin laimentanut se seikka, että lautakunnan jäsenet, katselmuksiin käytettyjä matka- ja toimituspäiviä lukuun ottamatta, eivät ole oikeutettuja saamaan korvausta toiminnastaan.

Seuraavasta taulukosta käy selville lääninmetsälautakunnille saapuneiden hakkausilmoitusten lukumäärä ja niiden käsittämät puumäärät sekä hakkausalat.

Hakkuuilmoitusten luku, hakattaviksi ilmoitetut puumäärät ja alat.
Antal avverkningsanmälningar, till avverkning uppgivna virkesbelopp och arealer.

Lääninmetsälautakunta Länsskogsnämnd	V. — År 1918				Antal Hakkuilmoitusten luku avverkningsanmälningar	V. — År 1919				Antal Hakkuilmoitusten luku avverkningsanmälningar	V. — År 1920			
	Antal Hakkuilmoitusten luku avverkningsanmälningar	Hakattavaksi ilmoitettu Till avverkning anmält				Antal Hakkuilmoitusten luku avverkningsanmälningar	Hakattavaksi ilmoitettu Till avverkning anmält				Antal Hakkuilmoitusten luku avverkningsanmälningar	Hakattavaksi ilmoitettu Till avverkning anmält		
		ala, ha — areal, ha	muuta puitavaraa, k.-m ³ annat virke, m ³ f. m.	salapuita (tai niihin ver- rattavia puita), kpl. timmeriä (eller därmed jämförliga stammar), st.			ala, ha — areal, ha	muuta puitavaraa, k.-m ³ annat virke, m ³ f. m.	salapuita (tai niihin ver- rattavia puita), kpl. timmeriä (eller därmed jämförliga stammar), st.			ala, ha — areal, ha	muuta puitavaraa, k.-m ³ annat virke, m ³ f. m.	salapuita (tai niihin ver- rattavia puita), kpl. timmeriä (eller därmed jämförliga stammar), st.
Uudenmaan l. — Ny- lands l.	3	7 185	—	150	203	662 661	131 310	21 200	603	931 381	339 370	43 500		
Turun ja Porin l. — Åbo och Björneborgs l.	35	34 291	16 550	1 783	502	814 747	110 000	12 861	1 000	1 692 178	250 000	34 626		
Hämeen l. — Tavaste- hus l.	131	41 387	122 546	10 380	778	1 000 000	475 984	44 205	1 346	1 898 661	743 950	97 972		
Viipurin l. — Viborgs l.	22	28 796	124 025	5 688	321	876 345	248 342	26 492	3 162	2 466 451	2 003 018	71 477		
Mikkelin l. — St. Mic- hels l.	12	20 672	7 112	1 209	646	865 605	18 602	54 910	1 739	1 928 113	1 164 870	146 076		
Kuopion l. — Kuopio l.	61	140 000	15 000	8 000	948	1 890 000	720 000	125 000	2 014	3 840 000	1 580 000	264 000		
Vaasan l. — Vasa l.	28	32 236	26 810	3 200	1 002	831 547	432 534	59 984	1 796	2 902 110	1 013 389	124 534		
Oulun l. — Uleåborgs l.	108	67 024	174 610	11 200	754	1 258 367	749 750	69 400	893	1 246 756	822 156	82 151		
Yhteensä — Summa	400	371 591	486 653	41 610	5 654	8 199 272	2 886 522	414 052	12 553	16 905 650	7 966 753	864 336		

Taulukosta käy selville, että niin hyvin hakkuuilmoitusten lukumäärä kuin hakkausalueitten pinta-ala ja hakkausmäärätkin ovat vuosi vuodelta tuntuvasti nousseet. Mitä vuoteen 1918 tulee, niin saatiin silloin lääninmetsälautakuntien toiminta, niinkuin edellä jo on mainittu, vasta vuo-

vit livligare. Det har till och med inträffat, att de kommunala skogs nämnderna av intresse för saken hava utfört till och med sådana, med hänsyn till övervakande av förordningens efterlevnad viktiga värv, vilka icke egentligen hört till sagda nämners åligganden. De kommunala skogs nämndernas verksamhet har likväl i avsevärd grad inskränkts därigenom, att nämndens medlemmar, med undantag av ersättningen för de till besiktningar använda rese- och förrättningsdagarna, icke äro berättigade till ersättning för sin verksamhet.

Ur följande tabell framgår antalet till länsskogs nämnderna ankomna avverkningsanmälningar samt de virkesbelopp och den avverkningsareal som anmälningarna omfattat.

Ur tabellen framgår, att såväl antalet avverkningsanmälningar som avverkningsytornas areal samt avverkningsbeloppet är för år avsevärt ökats. År 1918 kunde länsskogs nämndernas verksamhet, såsom redan tidigare framhållits, först mot slutet av året igångsättas, varför de statistiska

len lopulla alkun, joten kyseessä olevan vuoden tilastotiedot eivät ole verrattavissa kokonaisten toimintavuosien 1919 ja 1920 tietoihin. Sitävastoin voidaan taulukon tietoja viimeksi mainituilta vuosilta verrata toisiinsa. Vertailu osoittaa, että v. 1920 metsänhakkuita toimitettiin huomattavasti enemmän kuin v. 1919, joka johtui luonnollisesti puutavaramarkkinoiden vilkastumisesta v. 1920 aikana. — Sen johdosta, että osa lääninmetsälautakunnille saapuneista hakkuilmoituksista on ollut vaillinaisesti tehtyjä — toisista on puuttunut hakattava puumäärä tai hakkuualan suuruus kokonaan — on edellä olevassa hakkuilmoitusten yhdistelmässä täytynyt osaksi käyttää laskettujen keskiarvojen perusteella saatuja likiarvolukuja.

Kun ei kaikista kertomusvuosien aikana hakatuista metsistä ole lääninmetsälautakunnille tehty säädettyä ilmoitusta, eivät luonnollisestikaan taulukon luvut anna tarkkaa kuvaa kertomusvuosien aikana koko maassa kaikkiaan hakatuista puumääristä ja hakkuualoista. Näitä osoittavat luvut ovat taulukon määriä tuntuvasti isommat.

Asetuksen 8. §:n edellyttämiä katselmuksia on kolmena kertomusvuotena toimitettu seuraavasti:

uppgifterna för ifrågavarande år icke äro jämförbara med uppgifterna för de hela verksamhetsåren 1919 och 1920. Därmedot kunna uppgifterna från de två sistnämnda åren jämföras med varandra. Jämförelsen ger vid handen att under år 1920 betydligt mera skogsavverkningar utfördes än under år 1919, vilket självfallet berodde på trävarumarknadens uppsving under år 1920. — På grund av att en del av de till länsskogsnämnderna anlända avverkningsanmälningarna varit bristfälligt uppgjorda — en del hava helt och hållet saknat uppgifter angående avverkningsbeloppet eller avverkningsytans areal — har man i ovanstående sammanställning av avverkningsanmälningarna varit tvungen att delvis använda på grund av uträknade medeltal beräknade approximativa värden.

Enär icke från alla under ifrågavarande tidsperiod avverkade skogar insänts stadgade anmälningar till länsskogsnämnderna, kunna sifferuppgifterna i tabellen självfallet icke giva en tillförlitlig bild av de under ifrågavarande tid i hela landet avverkade virkesbeloppen och avverkningsarealen. De tal, som utvisa dessa omständigheter, äro i själva verket betydligt större än de i tabellen upptagna.

De i 8. § av förordningen avsedda besiktningarna hava under ifrågavarande 3-årsperiod utförts på följande sätt:

Katselmukset. — Besiktningar.

Lääninmetsälautakunta Länsskogsnämnd	V. — År 1918			V. — År 1919			V. — År 1920		
	Katselmuksia pitänyt — Besiktningar utförda av								
	länsskogsnämnd	länsskogsnämnd	länsskogsnämnd	länsskogsnämnd	länsskogsnämnd	länsskogsnämnd	länsskogsnämnd	länsskogsnämnd	länsskogsnämnd
Uudenmaan l. — Nylands l.	5	—	—	14	1	—	20	4	—
Turun ja Porin l. — Åbo o. B:borgs l.	—	1	—	19	31	—	9	31	—
Hämeen l. — Tavastehus l.	1	8	—	16	42	—	28	41	1
Viipurin l. — Viborgs l.	—	—	—	14	38	—	21	205	—
Mikkelin l. — St Michels l.	—	1	—	20	45	1	11	77	1
Kuopion l. — Kuopio l.	—	1	—	8	—	—	14	39	—
Vaasan l. — Vasa l.	1	1	—	26	74	—	34	41	—
Oulun l. — Uleåborgs l.	—	—	—	—	17	—	17	34	—
Yhteensä — Summa	7	12	—	117	248	1	154	472	2

Mainittujen katselmusten johdosta on väliaikaisia rauhoituksia (asetuksen 3. §) määrätty seuraavasti:

Antalet på grund av verkställda besiktingar föreskrivna fredningar för viss tid (3. § i förordningen) ses ur följande tabell:

Väliaikaisesti rauhoitettujen metsien luku. — Antalet för viss tid fredade skogar.

Lääninmetsälautakunta Länsskogsnämnd	Metsien luku Antal skogar		
	v. — år 1918	v. — år 1919	v. — år 1920
Uudenmaan l. — Nylands l.	—	3	12
Turun ja Porin l. — Åbo och Björneborgs l.	—	7	10
Hämeen l. — Tavastehus l.	3	49	45
Viipurin l. — Viborgs l.	—	14	70
Mikkelin l. — S:t Michels l.	—	7	55
Kuopion l. — Kuopio l.	—	—	20
Vaasan l. — Vasa l.	—	27	48
Oulun l. — Uleåborgs l.	—	5	23
Yhteensä — Summa	3	112	283

Metsän hävittämisen ehkäisemistä tarkoittavan asetuksen 10. §:ssä säädetään, että lääninmetsälautakunnan on katselmuksessa havaittuaan, että metsää on hävitetty, koetettava saada asia sovinnollista tietä järjestetyksi. Lääninmetsälautakunnat jättävät asian tuomioistuimen ratkaistavaksi säännöllisesti vasta sitten kuin asianomainen vastapuoli on hylännyt lääninmetsälautakunnan sille tekemän sovittelutarjouksen. Sopimustietä ovatkin asetuksen voimassaoloajan 3:nä ensi vuonna verrattomasti useimmat lopulliset metsän rauhoitukset syntyneet. Kuten jäljempänä olevasta taulukosta selviää, on esim. v. 1919 kirjallisella rauhoitus sopimuksella rauhoitettu kaikkiaan 175 metsää, mutta tuomioistuimen päätöksellä vain 10 metsää. Vastaavat luvut vuodelta 1920 ovat 311 ja 25. — Lääninmetsälautakunnat ovat siis sovitteluissaan päässeet asetuksen edellyttämiin tuloksiin.

I 10. § av förordningen angående åtgärder till förekommande av skogsskövling stadgas, att länsskogsnämnd bör, i fall på grund av verkställd besiktning befunnits att skog skövlasts, försöka få saken ordnad genom förlikning. Länsskogsnämnderna överlämna saken till domstols behandling i regeln först i det fall, att vederbörande motpart lämnat utan avseende av länsskogsnämnden framställt förlikningsförslag. På grund av ömsesidig överenskomelse hava även de flesta slutligt avgjorda skogsfredningar under de 3 första åren av den tid förordningen varit i kraft kommit till stånd. Såsom av nedanstående tabell framgår, har t. ex. under år 1919 medels skriftliga fredningsavtal inalles 175 skogar fredats, men genom domstolsutslag endast 10 skogar. Motsvarande tal från år 1920 äro 311 och 25. — Länsskogsnämnderna hava således genom sin förlikningsverksamhet uppnått det som i förordningen avsetts.

Rauhoitusten luku ja rauhoitettujen alojen suuruus. — Antal fredningar och storleken av de fredade arealerna.

Lääninmetsälautakunta Länsskogsnämnd	V. — År 1918			V. — År 1919			V. — År 1920		
	Rauhoitusten luku	Rauhoitettu alue, ha	Rauhoituslainen pöytäkirjan perusteella	Rauhoitusten luku	Rauhoitettu alue, ha	Rauhoituslainen pöytäkirjan perusteella	Rauhoitusten luku	Rauhoitettu alue, ha	Rauhoituslainen pöytäkirjan perusteella
	Antal fredningar på grund av			Antal fredningar på grund av			Antal fredningar på grund av		
	Rauhoitusopinuk- sen perusteella			Rauhoitusopinuk- sen perusteella			Rauhoitusopinuk- sen perusteella		
Uudenmaan l. — Nylands l.	—	—	—	7	2	650.0	17	—	3 070.0
Turun ja Porin l. — Åbo och Björne- borgs l.	—	—	—	23	—	472.0	37	3	1 166.8
Hämeen l. — Tavastehus l.	5	60.0	—	41	—	1 597.0	62	3	3 360.0
Viipurin l. — Viborgs l.	—	—	—	25	—	875.0	75	2	2 625.0
Mikkelin l. — St Michels l.	1	1.0	—	30	7	1 486.3	45	6	2 748.0
Kuopion l. — Kuopio l.	—	—	—	1	—	4.0	—	1	53.0
Vaasan l. — Vasa l.	—	—	—	44	1	497.9	55	10	738.5
Oulun l. — Uleåborgs l.	—	—	—	4	—	337.0	20	—	1 238.0
Yhteensä — Summa	6	61.0	—	175	10	5 919.2	311	25	14 999.3

Rikkomusten laatu. — Brottens art.

Lääninmetsälautakunta Länsskogsnämnd	V. — År 1918					V. — År 1919					V. — År 1920				
	Asetuksen 1. §:n — Emot förordn. 1. §:n	Rauhoituslainen pöytäkirjan perusteella	Emot fredningsförord- nande eller -avtal	Rauhoituslainen pöytäkirjan perusteella	Hävitetty ala yhteensä Skövad areal	Asetuksen 1. §:n — Emot förordn. 1. §:n	Rauhoituslainen pöytäkirjan perusteella	Emot fredningsförord- nande eller -avtal	Rauhoituslainen pöytäkirjan perusteella	Hävitetty ala yhteensä Skövad areal	Asetuksen 1. §:n — Emot förordn. 1. §:n	Rauhoituslainen pöytäkirjan perusteella	Emot fredningsförord- nande eller -avtal	Rauhoituslainen pöytäkirjan perusteella	Hävitetty ala yhteensä Skövad areal
	1. mom. vastaan					1. mom. vastaan					1. mom. vastaan				
	2. mom. vastaan					2. mom. vastaan					2. mom. vastaan				
Uudenmaan l. — Nylands l.	—	—	3	—	33.5	6	—	1	—	64.6	4	3	16	1	501.50
Turun ja Porin l. — Åbo och Björne- borgs l.	—	—	—	—	—	24	8	6	—	104.0	14	15	11	—	117.28
Hämeen l. — Tavastehus l.	1	6	—	1	144.3	2	45	—	—	253.8	14	43	16	4	427.90
Viipurin l. — Viborgs l.	—	—	—	—	—	14	20	13	1	443.0	35	33	130	2	1 730.00
Mikkelin l. — St Michels l.	—	1	—	—	1.0	12	24	15	2	643.0	15	22	20	5	763.70
Kuopion l. — Kuopio l.	—	—	—	—	—	2	2	1	—	25.0	21	17	10	—	257.10
Vaasan l. — Vasa l.	—	—	—	—	—	25	49	—	—	488.0	13	37	—	—	208.49
Oulun l. — Uleåborgs l.	—	—	—	—	—	17	—	—	—	130.5	35	6	10	—	369.00
Yhteensä — Summa	1	7	3	1	178.8	102	148	36	3	2 151.9	151	176	213	12	4 374.97

Edellä olevasta hävitäviä hakkuita osoittavasta taulukosta näkyy, että sekä näiden luku että hävitetyn alan suuruus on vuonna 1920 edelliseen vuoteen verraten kasvanut jotenkin kaksinkertaiseksi. Verrattaessa toisiinsa näiden kahden vuoden vastaavia lukuja on kuitenkin otettava

Av ovanstående tabell över skogssköv- lingar framgår, att såväl antalet avverk- ningar som även storleken av den sköv- lade arealen under år 1920 nästan fördubbl- ats i jämförelse med föregående år. Vid en jämförelse emellan motsvarande tal un- der dessa tvenne år bör likväl observeras,

huomioon, että v. 1920 tehtiin lääninmetsälautakunnille asetuksen edellyttämiä hakkuilmoituksia kaikkiaan 12 553, kun sen sijaan v. 1919 ilmoitettiin vain 5 654 hakkausta. Hakkausten luvun lisääntyminen on siis suhteellisesti suurempi kuin hävitysten lisääntyminen.

Rauhoitus sopimuksissa tai tuomioistuinten antamissa rauhoituspäätöksissä määrätty uuden kasvun aikaan saamista ja turvaamista tarkoittavat toimenpiteet sekä näistä aiheutuvat arvioidut kustannukset näkyvät jäljempänä olevista taulukoista. Samoin selviävät lääninmetsälautakuntien toimesta v. 1920 suoritettut metsänuudistustyöt sivulla 193 olevasta taulukosta. Johdun siitä että lääninmetsälautakunnat vasta v:n 1918 lopulla pääsivät säännölliseen toimintaan, supistuivat v:ksi 1919 määrätty metsänuudistustyöt vähiin. Niitä suoritettiin lääninmetsälautakuntien toimesta silloin vain seuraavasti: Hämeen läänissä kylvettiin 4 ha:n ala, Mikkelin läänissä raivattiin 115.50 ha hakkuualaa ja samoin Vaasan läänissä 2.35 ha. V. 1918 ei vastaavia töitä lainkaan tehty.

att år 1920 till länsskogsnämnderna inlämnades författningsenliga anmälningar inalles 12 553, under det att år 1919 anmäldes endast 5 654 avverkningar. Ökningen av avverkningarnas antal är således större än ökningen av skövlingarna.

De genom fredningsavtal eller domstolsutslag fastställda föreskrifterna för åstadkommande av återväxt och dennas betryggande samt härav förorsakade kostnader framgå ur nedanstående tabell. De genom länsskogsnämndernas försorg år 1920 vidtagna åtgärderna för skogsföryngring framgår ur tabellen å sid. 193. Enär länsskogs-nämnderna först mot slutet av år 1918 kommo i regelbunden verksamhet, inskränkte sig skogsföryngringsåtgärderna år 1919 till helt få. På länsskogs-nämndernas föranstaltande verkställdes endast följande skogsföryngringsarbeten: i Tavastehus län besåddes en areal av 4 ha, i S:t Michels län rödjades en avverkningsareal omfattande 115.50 ha och i Vasa län en om 2.35 ha. År 1918 utfördes icke några arbeten av detta slag.

V:n 1919 rauhoitus sopimuksissa ja -päätöksissä määrätty toimenpiteet. — I fredningsavtal och -utslag från år 1919 föreskrivna åtgärder.

Lääninmetsälautakunta Länsskogs-nämnd	Hakkaus- alaa Avverkningsareal			Uppförande av gärdesgränd, m	Kylvettävä sie- menmäärä, kg		Isenlettävä talonmäärä, kpl. Antal plantor, st.	Arvioidut kustan- nukset Beräknade kost- nader	Tilojen lukn, joilla työt teetää	
	peräkkäin, Raennin, ha	kylvettävä, Sääd, ha	istutettava, Plantering, ha		Till sädd avsett belopp frö, kg	Kruusen Gran Männyn Tall			Antal lägenheter, där arbetet ut- föres av	Antal lägenheter, där arbetet ut- föres av
								Smk. Fmk.	länsskogs-nämnden	länsskogs-nämnden
Uudenmaan l. — Nylands l.	9.6	9.6	—	—	9.0	—	—	5 065:—	3	—
Turun ja Porin l. — Åbo o. B:borgs l.	44.7	44.8	3.0	—	40.0	4.8	10 500	24 000:—	5	10
Hämeen l. — Tavastehus l.	51.5	62.5	—	—	62.5	—	—	18 750:—	12	—
Viiipurin l. — Viborgs l.	147.2	110.3	6.0	—	57.3	53.0	26 664	81 751:—	29	—
Mikkelin l. — S:t Michels l.	495.0	277.0	3.0	—	279.5	10.5	6 000	207 587:—	25	10
Kuopion l. — Kuopio l.	25.0	20.0	—	—	20.0	—	—	6 980:—	1	4
Vaasan l. — Vasa l.	283.1	181.4	—	31 368	142.2	40.3	—	90 524: 75	10	56
Oulun l. — Uleåborgs l.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	1 056.1	705.6	12.0	31 368	610.5	108.6	43 164	434 657: 75	85	80

V:n 1920 rauhoitussopimuksissa ja -pääöksissä määrätty toimenpiteet. — I fredningsavtal och -utslag från år 1920 föreskrivna åtgärder.

Lääninmetsälautakunta Länsskogsnämnd	Hakkausala Avverkningsareal			Alttas teiltävä, m Uppförande av sädesgård, m	Kyivettävä sie- menmäärä, kg Till sädd avsett belopp frö, kg		Isotettava taimimäärä, kpl. Antal planter, st.	Arvioidut kustan- nukset Beräknade kost- nader	Tilojen luku, joilla työt teetettiin Antal lägenheter, där arbetet ut- föres av	
	perettävä, ha Rensning, ha	kyivettävä, ha Sädd, ha	Isotettava, ha Plantering, ha		Männyn Tall	Kuusen Gran			Smk. Fmk.	Lääninmetsälau- ta- kunta Länsskogsnämnden
Uudenmaan l. — Nylands l.	50.0	21.0	2.8	—	20.0	10.0	12 000	18 737: 50	6	—
Turun ja Porin l. — Åbo o. Bborgs l.	110.0	80.4	7.8	—	77.0	3.8	30 000	54 400: —	18	19
Hämeen l. — Tavastehus l.	134.5	137.8	—	—	135.0	—	—	54 000: —	22	—
Viipurin l. — Viborgs l.	686.0	651.0	51.0	—	650.0	1.0	253 308	705 662: 50	113	—
Mikkelin l. — S:t Michels l.	102.0	672.0	—	—	602.5	78.5	—	340 870: —	15	29
Kuopion l. — Kuopio l.	257.1	133.2	—	1 200	120.0	15.0	—	181 985: —	33	12
Vaasan l. — Vasa l.	150.9	132.1	—	5 201	92.4	49.3	—	94 627: 60	18	24
Oulun l. — Uleåborgs l.	36.5	156.7	—	—	242.0	6.0	—	56 850: —	11	9
Yhteensä — Summa	1 527.0	1 984.2	61.6	6 401	1 938.9	163.6	295 308	1 507 132: 60	236	93

Lääninmetsälautakuntien toimesta v. 1920 tehty metsänuudistustyöt. — Genom länsskogsnämndernas förfogande år 1920 vidtagna arbeten till åstadskommande av skogsåterväxt.

Lääninmetsälautakunta Länsskogs-nämnd	Suoritetujen töiden laatu Arten av verk- ställda arbeten			Altaas tehty, m Uppförd grändsgård, m	Kylvetty siemen- määrä, kg Utsädd frö, kg		Isotettu taimia, kpl. Antal planterade planter, st.	Kustan- nukset Kostnader	Tilojen luku, joilla työt on teetätty Antal lägen- heter, där ar- betet utförts av	
	Hakkuualan per- kausa, ha Rensad avver- ningsareal, ha	Kylvetty, ha Sädd, ha	Isotettu, ha Planterat, ha		Kuusen Gran	Männyn Tall			maanomistaja Jordägaren	länsskogs-nämnden
Uudenmaan l. — Nylands l.	9.6	9.6	—	—	9.0	—	—	5 065: —	3	—
Turun ja Porin l. — Åbo o. Bborgs l.	48.5	43.5	5.0	—	43.0	1.0	22 500	26 700: —	8	13
Hämeen l. — Tavastehus l.	10.0	19.0	2.0	—	14.5	—	6 000	4 880: —	16	1
Viipurin l. — Viborgs l.	62.0	35.0	5.0	—	26.0	—	10 500	3 915: 55	13	—
Mikkelin l. — S:t Michels l.	78.5	84.0	—	—	66.1	5.6	—	23 540: 46	20	2
Kuopion l. — Kuopio l.	—	12.0	—	—	7.0	—	—	1 977: —	1	1
Vaasan l. — Vasa l.	684.8	202.9	16.3	10 204	188.5	38.7	71 500	115 808: 61	5	72
Oulun l. — Uleåborgs l.	15.0	62.5	—	—	81.0	—	—	15 600: —	5	—
Yhteensä — Summa	908.4	468.5	28.3	10 204	435.1	45.2	110 500	197 486: 62	71	89

Lääninmetsälautakuntien hyväksyttäviksi on jätetty vain harvoja hakkaus- ja uudistussuunnitelmia, joista v. 1919 on Mikkelin läänissä hyväksytty yksi sekä v. 1920 Hämeen läänissä kaksi ja Viipurin läänissä yksi.

Täll länsskogsnämndernas godkännande hava inlämnats endast några få avverknings- och skogsföryngringsplaner, av vilka år 1919 i S:t Michels län godkänts en och år 1920 i Tavastehus län två samt i Viborgs län en.

Lääninmetsälautakuntien toiminta on ollut pääasiallisesti hakkuiden valvontaa, mutta niiden virkailijat, lääninmetsäntarkastaja ja -metsänvartijat, ovat valvontatyön ohella tehneet neuvontatyötä, sikäli kuin on aikaa riittänyt. Niinpä ovat virkailijat mieskohtaisen neuvonnan, esitelmien ja osaksi sanomalehtikirjoitusten muodossa levittäneet tietoa metsän hävittämisen ehkäisemistä tarkoittavasta asetuksesta sekä selostaneet metsänhoidollisia hakkauksia. Lisäksi ovat lääninmetsänvartijat — toisissa lääneissä runsaastikin — toimittaneet yksityisille ohjauksen anojille metsänleimauksia sekä myynti- että kotitarvehakkuita varten. — Lääninmetsälautakuntien toimesta on karistettu männyn ja kuusen siementä sekä myyty tarvitseville. Yksityismetsätalouden edistämiseksi ovat lääninmetsälautakunnat vielä virkailijoittensa välityksellä jakaneet metsänomistajille ilmaiseksi Metsänhoitoyhdistys Tapion julkaisemia metsänhoidollisia kysymyksiä käsitteleviä kirjasia sekä levittäneet aikakauskirja Tapiota.

Kokemus, mikä metsän hävittämisen ehkäisemiseksi annetusta asetuksesta sen voimaoloaikana on saatu, on, että asetus yleensä vastaa siihen pantuja toiveita, ja että se oikein tulkittuna estää metsän hävitykset, ilman että se silti liiaksi vaikeuttaa metsänhakkuita. Sekä metsänomistajat että puutavaraliikkeen harjoittajat suhtautuvatkin yleensä ymmärtämyksellä siihen ja tunnustavat sen tarpeellisuuden. On selvästi havaittavissa, ettei metsän hävityksiä räikeimmässä muodossaan ole enää viimeisenä kertomusvuonna sattunut, vaikkakin metsiä silloin, konjunktuurit kun olivat metsänomistajille sangen edulliset, hakattiin runsaasti. Nyt jo voidaan varmuudella sanoa, että metsän hävitykset yleensäkin seuraavina vuosina tulevat vuosi vuodelta vähenemään. Rikkomukset ase-

Länsskogsnämndernas verksamhet har huvudsakligen bestått i övervakande av avverkningarna, men deras personal, länsskogsinspektören och -skogvaktarne hava jämsides med övervakningsverksamheten utövat rådgivareverksamhet i den mån tiden det medgivit. Sålunda hava de dels genom personliga råd, föredrag och dels genom tidningsartiklar spritt kunskap om förordningen angående vidtagande av åtgärder till förekommande av skogsskövling samt redogjort för huru avverkningarna i forstligt hänseende böra bedrivas. Därför hava länsskogvaktarne — i en del län i stor utsträckning — utfört hos privata personer, som anhallit om anvisningar, skogsutstämpling såväl för försäljning som för husbehov. — Genom länsskogsnämndernas försorg har tall- och granfrö klängts för att föryttras åt personer, som varit i behov därav. För befrämjande av den privata skogshushållningen hava länsskogs-nämnderna även genom sin personal gratis utdelat åt skogsägare av Skogsvårds-föreningen Tapio utgivna broschyrer i frågor angående skogsvård samt spritt tidskriften Tapio.

Den erfarenhet, som vunnits under den tid, som förordningen angående vidtagande av åtgärder till förekommande av skogsskövling varit gällande, ger vid handen, att förordningen i allmänhet motsvarar de förhoppningar, som ställts på densamma, samt att den, rätt tolkad, hindrar skogsskövlingar utan att dock för mycket försvåra skogsavverkningarna. Både skogsägare och idkare av trävarurörelse ställa sig även i allmänhet förståelsefullt till densamma och erkänna dess behövlighet. Det är tydligt märkbart, att skogsskövlingar av värsta slag under det sista av de år denna berättelse omfattar icke mera inträffat, ehuru under denna tid skogar i stor mängd avverkats, då konjunkturerna för skogsägarne voro särdeles fördelaktiga. Man kan redan med säkerhet förutse, att

tuksen määräyksiä vastaan ovatkin, poikkeuksia lukuun ottamatta, aiheutuneet siitä, että maan- ja hakkuuoikeudenomistajat eivät ole olleet selvillä metsänhoidon peruskysymyksistä, tai eivät ole tunteneet asetuksen määräyksiä, siis tietämättömyydestä enemmän kuin halusta rikkoa asetuksen määräyksiä vastaan. Asetus on lyhyenä voimassaoloaikanaan edistänyt metsänhoidon asiaa enemmän kuin aikaisempi neuvontatyö ehkä vuosikymmenen kuluessa. Metsiensä hoidosta välinpitämättömmimpienkin maanomistajien on nimittäin asetuksen voimaan astuttua, jos mieli metsiä hakata, täytynyt ryhtyä joko itse ottamaan selkoa metsänhoidon perusteista tai palkata ammattitaitoinen työnjohtaja tai sitten liittyä jäseneksi hoitoyhdistykseen, jolla on metsäammattimies palveluksessaan. Että sellaiset puutavarayhtiöt, joilla ei aikaisemmin ole ollut ammattitaitoisia metsänhoitomiehiä palveluksessaan, ovat viime vuosina näitä palkanneet ja että toiset puutavarayhtiöt ovat palveluksessaan olevien metsäammattimiesten lukua lisänneet, lienee sekin osaltaan luettava uuden metsäasetuksen ansioksi.

skogsskövlingarna i allmänhet år efter år komma att avtaga. Förbrytelseerna emot förordningens bestämmelser hava även, på några få undantag när, föranletts därav, att jordägare och innehavare av avverkningsrätt icke haft klart för sig grundprinciperna för skogsvård eller ock icke känt till bestämmelserna i ifrågavarande förordning, och sålunda mera av okunnighet än av lust brutit emot förordningens bestämmelser. Förordningen har under den korta tid den varit gällande, befordrat skogsvårdsintressena måhända mera än den tidigare skogsinstruktionsverksamheten under årtionden. Till och med för skogens omvårdnad likgiltiga jordägare hava nämligen, sedan förordningen trätt i kraft, varit tvungna att då de önska avverka skog, antingen själva sätta sig in i grundprinciperna för skogsvården eller avlöna en yrkeskunnig arbetsledare, eller ock inträda såsom medlem i en förening, som i sin tjänst anställt en forstman. Att trävarubolag, vilka icke tidigare haft yrkeskunniga forstmän anställda i sin tjänst, under de senaste åren anställt sådana, och att andra trävarubolag hava ökat antalet i sin tjänst anställda forstmän, bör väl även till en del anses härleda sig av den nya skogsförordningen.

VI. Metsäopetus.

Alempi metsäopetus, jonka tarkoituksena on valmistaa metsätyönjohtajia, on kertomuskautena jatkunut edelleen valtion viidessä metsänvartijakoulussa, nim. Evon, Tuomarniemen, Nikkarilan ja Rovaniemen, oppiajaltaan 2-vuotisissa ja Söderkullan (Tammisaaren) ruotsinkielisessä 1-vuotisessa koulussa.

Näiden ohella järjestettiin vuonna 1917 Tuomarniemen koululle kolme kuukautta kestävä metsänhoitokurssit yksityismetsänomistajia varten Senaatin tähän tarkoitukseen helmikuun 6. p:nä samana vuonna myöntämällä 4 500 mk:n määrärahalta. Kurseille ilmoittautui ainoastaan 20 pyrkijää, joka vähäinen osanotto nähtävästi johtui kireistä elintarveoloista. Kurssit kestivät syyskuun 16. p:stä joulukuun 15. p:ään. Niillä toimivat opettajina koulun vakinaiset opettajat sekä lisäksi yksi ylimääräinen opettaja. Tietopuolista opetusta annettiin yhteensä 282 tuntia, ja käytännöllisiä töitä tehtiin kaikkiaan 832 työpäivää. Kurssin suoritti loppuun 17 osanottajaa. Myönnetty määräraha tuli kokonaan käytetyksi.

Vuonna 1917 jatkui opetus metsänvartijakouluissa edellisten vuosien ohjelman mukaisesti. Oppilasmäärää kuitenkin lisättiin uuden lukuvuoden alkaessa marraskuun 1. p:nä Senaatin päätöksen mukaan lokakuun 17. p:ltä 1917, mikä toimenpide osoittautui tarpeelliseksi, kun metsätyönjohtajien puute, m. m. vuoden 1918 alusta voimaan astuvan uuden metsälain johdosta, oli tullut tuntuvaksi. Siten otettiin Evon kouluun entisen, säännönmukaisen oppilas-

VI. Forstundervisningen.

Den lägre forstundervisningen, vars uppgift är att utbilda skogsarbetsledare, har under den tid denna berättelse omfattar, fortsättningsvis meddelats uti statens fem skogvaktarskolor, nämligen Evois, Domarnäs, Nikkarila och Rovaniemi skolor med 2-års undervisningstid samt Söderkulla (Ekenäs) svenskspråkiga, 1-åriga skola.

Förutom denna undervisning gavs år 1917 vid Domarnäs skola en tre månaders kurs i skogsvård för privata skogsägare. Kostnaderna härför bestriddes ur ett av Senaten genom beslut av den 6. februari samma år för ändamålet beviljat anslag om 4 500 mark. Till kursen anmälde sig endast 20 deltagare, vilket ringa antal synbarligen berodde på de rådande svåra livsmedelsförhållandena. Kursen varade från den 16. september till den 15. december. Såsom lärare vid kursen funktionerade förutom den ordinarie lärarpersonalen en extra lärare. Teoretisk undervisning meddelades inalles 282 timmar, och praktiska arbeten utfördes sammanlagt 832 arbetsdagar. Kursen genomgicks fullständigt av 17 deltagare. Det beviljade anslaget åtgick helt och hållet.

År 1917 fortgick undervisningen i skogvaktarskolorna enligt samma program, som de föregående åren. Elevantalet ökades likväl vid början av det nya läsåret den 1. november i enlighet med Senatens beslut av den 17. oktober 1917, vilket befanns vara av behovet påkallat, enär bristen på skogsarbetsledare bl. a. till följd av den nya skogslagens trädande i kraft vid ingången av år 1918, var kännbar. Sålunda intogs i

määrän 20:n asemesta 30 uutta oppilasta, Tuomarniemelle 15:n asemesta 25, Rovaniemen kouluun 15:n asemesta 20 ja Nikkarilaan samoin 15:n asemesta 20 oppilasta koulun ensimmäiselle vuosikurssille. Samalla sai Metsähallitus oikeuden käyttää enintään 16 000 mk. lisäkaluston hankkimiseksi mainittuihin kouluihin.

Vuonna 1918 sai punakapina aikaan melkoisia häiriöitä metsänvartijakoulujen toiminnassa. Niinpä oppilasluku, joka vuoden alussa oli kouluilla yhteensä 174, väheni kapinan jälkeen 139:ään. Vähenys jakautui eri kouluja kohti seuraavasti: Evolta 12, Tuomarniemeltä 4, Nikkarilasta 8, Rovaniemen koululta 6 ja Söderkullan 5 oppilasta. Näistä osa kaatui sodassa, osa joutui sotapalvelukseen ja muutamat jollain muulla tavoin joutuivat keskeyttämään opintonsa. Opetus kokonaisuudessaan oli keskeytyneenä tammikuun lopusta kesä- tai heinäkuuhun asti, siis noin 4—5 kuukautta. Lisäksi aiheutti kapina erinäisiä muutoksia koulujen järjestelmään. Valtioneuvoston päätöksen mukaan heinäkuun 4. p:ltä 1918 siirrettiin nim. luku vuoden lopussa Tuomarniemeltä, Nikkarilasta ja Rovaniemeltä ensimmäisen vuosikurssin oppilaat Evon kouluun, jotta keskeytyksestä johtuneet opetuksen vajavaisuudet yhtenäisen ohjauksen avulla helpoimmin tulisivat korjatuiksi. Järjestelmä näissä 2-vuotisissa kouluissa tällöin muutettiin siten, että entisten kahden yhtäaikaisen vuosikurssin asemesta kuhunkin kouluun tuli kerrallaan vain yksi vuosikurssi, jolla oppilaita on kaksinkertainen määrä. Oppilaita kouluihin otetaan ja niistä pois päästetään siis vain joka toinen vuosi.

Vielä mainittakoon, että vuoden 1918 ankara elintarvepula häytti opiskelua pakottaen oppilaat ajoittain hankkimaan elintarpeita lähiseuduilta. Myös paloöljyn puute vaikeutti opintoja suuresti talvis-aikaan.

Evos skola 30 nya elever, i stället för det förra författningsenliga antalet 20, i Domarnäs 25 i stället för 15, i Rovaniemi 20 i stället för 15 och i Nikkarila likaså 20 i stället för 15 elever på skolans första årskurs. På samma gång beviljades Forststyrelsen rätt att använda högst 16 000 mark för anskaffande av erforderliga inventarier till sagda skolor.

År 1918 förorsakade upproret betydande störningar i skogvaktarskolornas verksamhet. Sålunda minskades elevantalet, som vid årets början i skolorna var sammanlagt 174, efter upproret till 139. Minskningen fördelade sig på de olika skolorna på följande sätt: Evois 12, Domarnäs 4, Nikkarila 8, Rovaniemi skola 6 och Söderkulla 5 elever. En del av dessa elever stupade i kriget, andra inträdde i krigstjänst och några sågo sig av annan orsak tvungna att avbryta studierna. Undervisningen var helt och hållet avbruten från slutet av januari till juni—juli, eller omkring 4—5 månader. Upproret åstadkom dessutom särskilda förändringar i skolornas organisation. Enligt Statsrådets beslut av den 4. juli 1918 överfördes nämligen vid läsårets slut från Domarnäs, Nikkarila och Rovaniemi första årskursens elever till Evois skola, för att de av avbrottet förorsakade bristfälligheterna i undervisningen genom enhetlig ledning lättare skulle kunna avhjälpas. Dessa två-åriga skolor omorganiserades härvid sålunda, att i stället för den förra undervisningen med två skilda kurser jämsides nu i varje skola pågick endast en årskurs med dubbelt antal elever. Elever intagas i skolan och utdimitteras sålunda endast vart annat år.

Tillika må omnämnas, att den svåra livsmedelsbristen år 1918 menligt inverkar på undervisningen, i det att eleverna voro tvungna att tid efter annan anskaffa livsmedel från närliggande trakter. Även petroleumbristen försvårade vintertiden undervisningen.

Ruotsinkielinen metsänvartijakoulu, joka on sijainnut Söderkullan tilalla Sipoon pitäjässä, siirrettiin vuoden 1918 lopulla Tammisaaren kaupunkiin. Söderkullan tilan omistajan kanssa tehty sopimus nim. päättyi lokakuun 31. p:nä 1918, ja kun uutta sopimusta ei saatu aikaan, oli koulu muutettava. Useista ehdotetuista paikoista katsottiin Tammisaari sopivimmaksi, jo kaupungin keskeisen asemankin vuoksi ja varsinkin kun kaupungin laajat, 2 000 ha käsittävät metsät tarjottiin koulun käytettäväksi. Koulu alkoi täällä toimintansa heti vuoden 1918 lopussa, aluksi väliaikaisissa huoneissa, jotka olivat sangen puutteelliset tilaan nähden. Mutta vuonna 1919 saatiin koululle hankituksi oma talo Tammisaaren kaupungista, ja koulu siirtyi siihen heinäkuun 1. p:stä. Talossa on, paitsi tarpeellisia kouluhuoneita, myös huoneisto johtajaa ja työnjohtajaa varten, jota paitsi muutamat oppilaatkin ovat saaneet asunnon koululla.

Muutoin on metsänvartijakoulujen toiminta vuonna 1919 jatkunut verraten säännöllisesti edelliseen vuoteen katsoen. Vain jonkun verran oppilasmuutoksia ovat edelleen aiheuttaneet asevelvollisuuskutsunnat, jotka tosin joka koulusta ovat vieneet useita oppilaita, mutta uusia niiden tilalle on otettu jo sotapalveluksensa suorittaneista. Elintarpeiden puutekaan ei enää tuottanut siinä määrin vaikeuksia kuin edellisenä vuotena. Tuomarniemen koululta ilmoitetaan terveydentila huonoksi. Samoin Evolla ja Rovaniemellä sattui runsaasti sairaustapauksia, kaikki pääasiassa n. s. espanjantautia.

Vuonna 1920 jatkui koulujen toiminta häiriöttä. Uudet oppilaat otettiin Tuomarniemen, Nikkarilan, Rovaniemen ja Tammisaaren kouluihin, Evon oppilaat sitä vastoin jatkavat opintojaan syksyyn 1921, jolloin taas oppilaiden vaihdos tässä koulussa tapahtuu.

Seuraavasta taulukosta saadaan kertomuskauden eri toimintavuosilta yleiskat-

Den å Söderkulla gård i Sibbo socken förut befintliga skogvaktarskolan flyttades i slutet av år 1918 till Ekenäs stad. Det med ägaren till Söderkulla uppgjorda kontraktet utgick nämligen den 31. oktober 1918 och då ny överenskommelse icke kunde fås till stånd, måste skolan flyttas. Av många olika förslag ansågs Ekenäs såsom den lämpligaste platsen, redan för stadens centrala läge och särskilt emedan stadens vidsträckta 2 000 ha omfattande skogar erbjöd os till undervisningsfält för skolan. Skolan begynte här genast sin verksamhet vid slutet av år 1918, till en början i en tillfällig lokal, vilken var särdeles bristfällig i anseende till utrymmet. År 1919 anskaffades åt skolan en egen gård i Ekenäs och skolan flyttades dit den 1. juli. Gården inrymmer, förutom nödiga skolorum, även lokaler för föreståndaren och arbetsledaren, varförutom några elever fått bostad i skolan.

I övrigt har skogvaktarskolornas verksamhet år 1919 fortgått relativt regelbundet i jämförelse med föregående år. Värnpliktsuppbåden hava visserligen fortsättningsvis i någon mån förorsakat elevombyten i alla skolor, men i stället för de elever, som varit tvungna att inträda i krigstjänst, hava nya elever intagits, vilka redan uttjänat sin värnplikt. Livsmedelsbristen har icke mera medfört sådana störningar, som under föregående år. I Domarnäs skola har hälsotillståndet icke varit tillfredsställande. Likaså har i Evois och Rovaniemi inträffat många sjukdomsfall, mest föränledda av den s. k. spanska sjukan. År 1920 fortgick skolornas verksamhet utan störningar. Nya elever intogos i Domarnäs, Nikkarila, Rovaniemi och Ekenäs skolor; eleverna vid Evois däremot fortsätta sina studier intill hösten 1921, då elevombyte i denna skola äger rum.

Av följande tabell fås en överblick av antalet lärare och elever i skogvaktarsko-

saus metsänvartijakoulujen opettajien ja lorna under olika år samt av skolornas år-
oppilaiden lukumäärästä sekä koulujen lga totalutgifter.
vuotuisista kokonaismenoista.

Toimintavuosi ja koulun nimi Verksamhetsår och skolans namn	Opettaja — Lärare	Oppilaita — Elever					Kokonais- menot Summa utgifter	Smk. Fmk.
		I vuosikursilla I årskursen	II vuosikursilla II årskursen	Yhteensä Summa	Koulusta päästetty Utlämnade	Intagna nya		
Vuonna 1917 — År 1917								
Evon metsänvartijakoulu — Evois skogvaktarsk.	3	20	20	40	20	30	59 873: 96	
Tuomarniemen » — Domarnäs »	2	15	15	30	15	25	61 228: 36	
Nikkarilan » — Nikkarila »	2	15	14	29	14	20	53 197: 22	
Rovaniemen » — Rovaniemi »	2	15	15	30	14	20	48 041: 79	
Söderkullan » — Söderkulla »	1 ¹⁾	14	—	14	14	14	18 700: —	
Yhteensä — Summa	10	79	64	143	77	109	241 041: 33	
Vuonna 1918 — År 1918								
Evon metsänvartijakoulu — Evois skogvaktarsk.	3	20	18	38	18	47 ²⁾	136 441: 40	
Tuomarniemen » — Domarnäs »	2	23	13	36	13	35	50 326: 31	
Nikkarilan » — Nikkarila »	2	12	15	27	15	35	63 289: 90	
Rovaniemen » — Rovaniemi »	2	14	15	29	15	26	67 454: 20	
Tammisaaren » — Ekenäs »	1	9	—	9	9	12	24 780: 77	
Yhteensä — Summa	10	78	61 ³⁾	139	70	155	342 292: 58	
Vuonna 1919 — År 1919								
Evon metsänvartijakoulu — Evois skogvaktarsk.	3	—	68	68	68	50	131 415: 60	
Tuomarniemen » — Domarnäs »	2	41	—	41	—	—	105 868: 58	
Nikkarilan » — Nikkarila »	2	31	—	31	—	—	102 709: 11	
Rovaniemen » — Rovaniemi »	2	23	—	23	—	—	87 950: 75	
Tammisaaren » — Ekenäs »	1	12	—	12	11	15 ⁴⁾	183 957: 26	
Yhteensä — Summa	10	107	68	175	79	65	611 901: 30	
Vuonna 1920 — År 1920								
Evon metsänvartijakoulu — Evois skogvaktarsk.	3	50	—	50	—	—	137 191: 60	
Tuomarniemen » — Domarnäs »	2	—	41	41	41	40	123 224: 81	
Nikkarilan » — Nikkarila »	2	—	31	31	31	30	127 895: 32	
Rovaniemen » — Rovaniemi »	2	—	23	23	23	35	115 416: 55	
Tammisaaren » — Ekenäs »	1	15	—	15	15	13	78 072: 08	
Yhteensä — Summa	10	65	95	160	110	118	581 800: 36	

Osoittamaan, miten tietopuoliseen opetukseen käytetty aika kussakin koulussa jakautuu eri aineille, liitetään taulukko ope-

En tabell bifogas här för att utvisa huru den för den teoretiska undervisningen använda tiden fördelar sig på olika ämnen

¹⁾ Osa johtajan opetusvelvollisuutta on ollut vaihdettuna Söderkullan maanviljelyskoulun opettajien kanssa. — En del av föreståndarens undervisningsskyldighet har ombänderhafts av lärare vid Söderkulla jordbruksskola.

²⁾ Siirretty muista kouluista suorittamaan II vuosikurssia. — Överförda från andra skolor för att delta i II årskursen.

³⁾ Oppilasmäärä kapinan jälkeen. — Elevantalet efter upproret.

⁴⁾ Tästä on Smk. 95 000: — uuden koulutalon hintaa ja Smk. 25 499: 56 sen kuntoonpanokustannuksia. — Härav äro Fmk. 95 000: — priset för den nya skolgården och Fmk. 25 499: 56 dess reparationskostnader.

tustunneista vuodelta 1920 sekä vertauksen vuoksi lisätään tuntimäärät yhteensä edellisiltä vuosilta.

och skolor år 1920 samt i och för jämförelse timantalet för de föregående åren.

Vuosi ja opetusaine — År och läroämne	Opetustunteja Antal lärotimmar				
	Evo Evois	Tuomarniemi Domarnäs	Nikaarla	Rovanemi	Tammisaari Ekenäs
<i>Vuonna 1920 — År 1920</i>					
Metsänhoito — Skogsskötsel	80	140	54	38	65
Metsänarvioiminen — Skogstaxation	48	80	56	30	63
Metsäteknologia — Skogsteknologi	38	34	37	24	38
Metsäpolitiikka ja lakioppi — Skogspolitik och lagkunskap	52	44	25	15	39
Yhteiskuntaoppi — Samhällslära	—	—	7	—	5
Maaperäoppi — Jordmånslära	36	29	5	8	—
Maanmittausoppi — Lantmäteri	—	—	8	8	—
Piirustus ja karttatyöt — Ritning och kartarbeten	234	328	104	120	61
Kirjanpito — Bokföring	—	34	11	19	38
Aidinkieli — Modersmålet	58	34	20	24	43
Laskento ja mittausoppi — Räkning och geometri	126	241	80	56	79
Kasvioppi — Botanik	62	40	37	31	63
Eläinoppi — Zoologi	38	45	6	16	—
Metsästysoppi — Jagtlära	12	19	7	11	24
Laulu — Sång	—	—	28	—	—
Voimistelu — Gymnastik	—	—	—	—	24
Keskustelu — Diskussion	—	—	—	—	15
Yhteensä — Summa	1 784	1 068	485	400	557
Vuonna 1919 — År 1919	544	412	465	414	464
» 1918 — » 1918	303	360	367	676	287
» 1917 — » 1917	1 010	800	750	871	578

Miten käytännölliset työt ja niihin käytetyt työpäivät kaikkiaan ja oppilasta kohti ovat jakautuneet vuonna 1920, nähdään seuraavasta taulukosta. Tauluun on myös merkitty harjoituspäivien lukumäärä yhteensä eri kouluista edellisiltä vuosilta.

Av följande tabell framgår fördelningen av de praktiska arbetena och de härtill använda arbetsdagarnas antal under år 1920 i sin helhet och per elev. I tabellen ingår även det sammanlagda antalet övningsdagar för de föregående åren i olika skolor.

¹⁾ Evon ja Tuomarniemen kouluissa on v. 1920 ollut kaksi rinnakkaista kurssia, joten yhtä kurssia kohti tulee vain puolet tässä ilmoitetusta v:n 1920 tuntimäärästä. — I skolorna på Evois och Domarnäs har undervisningen år 1920 varit fördelad på två parallellkurser, varför å vardera kurserna kommer endast hälften av det här angivna timantalet.

Käytännölliset työt Praktiska arbeten	Työpäivien luku — Antal arbetsdagar									
	Evo Evois		Tuomarniemi Domarnäs		Nikkarila		Rovanemi		Tammisaari Ekenäs	
	Summa	Opplasta kohti Per elev	Summa	Opplasta kohti Per elev	Summa	Opplasta kohti Per elev	Summa	Opplasta kohti Per elev	Summa	Opplasta kohti Per elev
<i>Vuonna 1920 — År 1920</i>										
Apuharvennus — Hjälpvallring ..	1 122	22.5	546	13.3	608	19.6	30	1.3	805	53.6
Nuorennus- ja puhdistushakkuu — Föryngrings- och rensnings- hyggen	317	6.3	145	3.5	422	13.6	504	21.9	291	19.4
Taimistojen perkaus — Röjning av plantbestånd	29	0.6	55	1.3	47	1.5	2	0.1	—	—
Metsän kylvö ja istutus — Sådd och plantering	342	6.9	264	6.4	6	0.2	76	3.3	68	4.5
Taimitarhatyöt — Plantskolear- beten	110	2.2	313	7.6	446	14.4	235	10.2	138	9.2
Uudistusalojen valmistus — Röd- ning av avverkningsytor	753	15.1	281	6.9	—	—	11	0.6	—	—
Puiden leimaus ja merkitseminen — Virkestutstämpling och mär- kning	312	6.2	150	3.7	58	1.9	404	17.6	169	11.3
Koealojen otto ja metsänarvioi- minen — Tagning av provtytor och skogstaxation	61	1.2	357	8.7	129	4.2	—	—	93	6.2
Maanmittaus-, kartoitus- ja pun- nitustyöt — Lantmäteri-, kart- läggnings- och avvagningsarb.	37	0.7	668	16.3	248	8.0	114	4.9	235	15.7
Arvopuiden lukeminen — Tim- merräkning	77	1.5	127	3.1	—	—	—	—	275	18.3
Töiden johto ja metsänvartioimi- nen — Arbetsledning och skogs- bevakning	—	—	322	7.9	21	0.7	14	0.6	—	—
Puutavaralajien valmistus — Upp- arbetning av olika virkesslag	292	5.8	233	5.7	210	6.8	503	21.9	136	9.1
Sahatyöt — Sågningsarbeten	444	8.9	3	0.1	—	—	—	—	—	—
Puutavaran lastaus, ajo y. m. — Virkestransport och lastning	25	0.5	43	1.0	202	6.5	43	1.9	29	1.9
Puutavaran uitto — Flottning av virke	750	15.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Puutavaran mittaus — Mätning av virke	87	1.7	76	1.9	16	0.5	35	1.5	—	—
Tervan valmistus — Tjärbränning	—	—	64	1.6	6	0.2	59	2.6	—	—
Käpyjen karistaminen — Kott- insamling och tröklängning ..	2	0.0(4)	221	5.4	136	4.4	316	13.7	13	0.9
Sysien poltto — Kolningsarbeten	1 022	20.5	179	4.4	157	5.1	1	0.0(4)	—	—
Turvetyöt — Torvarbeten	76	1.5	7	0.2	32	1.0	—	—	—	—
Vesiperäisten maiden tutkimus- ja punnitsemistyöt — Undersök- ning av sankmarker och avväg- ningsarbeten	432	8.7	164	4.0	114	3.7	74	3.2	153	10.2
Käsityöt — Slöjdarbeten	231	4.6	1 000	24.4	251	8.1	181	7.9	37	2.5
Rakennustyöt — Byggnadsarbeten	270	5.4	33	0.8	116	3.7	45	2.0	16	1.1
Maanviljelystyöt — Jordbruksarb.	264	5.3	344	8.4	543	17.5	191	8.3	—	—
Teiden teko — Vägbyggnad	7	0.1	55	1.3	54	1.7	16	0.7	—	—
Uittoväylien kuntoonpanotyöt — Istandsättning av flottleder ..	9	0.2	—	—	—	—	—	—	—	—
Päivystystyöt — Dejourering	788	15.8	822	20.0	589	19.0	522	22.7	108	7.2
Retkelyä — Exkursioner	—	—	79	1.9	26	0.8	14	0.6	—	—
Sekalaiset työt — Diverse arbeten	2 275	45.5	1 570	38.3	673	21.7	520	22.6	117	7.8
Yhteensä — Summa	10 134	202.7	8 121	198.1	5 110	164.8	3 910	170.0	2 683	178.9
Vuonna — År 1919	8 239	123.0	6 807	179.1	6 184	193.3	4 062	162.5	2 036	169.7
” — ” 1918	3 511	92.4	4 687	130.2	2 745	101.7	1 179	40.7	1 548	172.0
” — ” 1917	1)	..	7 012	233.7	5 417	186.8	5 523	184.1	2 976	212.6

¹⁾ Evon työpäiväkirja vuodelta 1917 on kapina-aikana hävinnyt. — Evois arbetsdagbok för år 1917 har under tiden för upproret förkommit.

VII. Metsätieteellinen Koelaitos.

Ajatus metsätieteellisen koelaitoksen perustamisesta Suomeen on ollut metsänhoitomiesten keskuudessa pohdinnan alaisena jo 1860-luvulta alkaen. V. 1906 Senaatti antoi silloiselle yliopiston kasvitieteen dosentille A. K. Cajanderille tehtäväksi tutkia ulkomaisia metsätieteellisiä koelaitoksia sekä tehdä ehdotuksen koelaitoksen perustamisesta Suomeen. Tämä ehdotus valmistui v. 1909. Samana vuonna asetettiin komitea tekemään lopullista esitystä asiasta. Tämä esitys, joka pääasiassa oli samanlainen kuin mainittu Cajanderin ehdotus, valmistui v. 1913, mutta jäi sota-ajan takia useaksi vuodeksi toteuttamatta, kunnes Senaatti 24/X 1917 vahvisti Metsätieteellisen Koelaitoksen perustamista koskevan asetuksen määräten samalla, että laitoksen oli aloitettava toimintansa tammikuun 1. p:nä 1918. Saman kuun 27. p:nä vahvistettiin tämän laitoksen johtosääntö. Vuoden alussa syntynyt kapina kuitenkin lykkäsi koelaitoksen työn alkamisen heinäkuun 1. p:ään 1918.

Suomen Metsätieteellinen Koelaitos eroaa järjestelynsä puolesta huomattavasti vastaavista ulkomaisista laitoksista sekä siihen asti perustetuista muista kotimaisista valtion tutkimuslaitoksista. Se on kokonaan erillään opetuksesta oleva tutkimuslaitos, joka toistaiseksi jakaantuu kolmeen osastoon. Näistä kukin edustaa omaa tutkimusalaansa: metsänhoitoa, metsänarvioimista ja met-

VII. Forstvetenskapliga Försöksanstalten.

Tanken att i Finland inrätta en forstvetenskaplig försöksanstalt har i forstliga kretsar varit under diskussion ända sedan 1860-talet. År 1906 gav Senaten dåvarande docenten i botanik vid universitetet A. K. Cajander i uppdrag att studera forstvetenskapliga försöksanstalter i utlandet och uppgöra förslag till inrättande av en försöksanstalt i Finland. Detta förslag blev färdigt år 1909. Samma år tillsattes en kommitté för att uppgöra definitiv framställning i ärendet. Denna framställning, vilken i huvudsak var överensstämmande med ovan nämnda förslag av Cajander, blev färdig år 1913, men med anledning av krigstiden blev densamma på många år icke förverkligad, tills Senaten 24/X 1917 fastställde en förordning angående inrättandet av en forstvetenskaplig försöksanstalt med utfästade av dagen för vidtagandet med dess verksamhet till den 1. januari 1918. Den 27. i samma månad fastställdes en instruktion för denna anstalt. Det i början av år 1918 utbrutna upproret förorsakade likväl ett uppskjutande av vidtagandet med försöksanstaltens verksamhet ända till den 1. juli 1918.

Forstvetenskapliga Försöksanstalten i Finland skiljer sig med hänsyn till sin organisation betydligt från motsvarande inrättningar i utlandet ävensom från härnäs i eget land inrättade statsinstitutioner för vetenskaplig forskning. Den är en från undervisningen fullständigt fristående forskningsanstalt, vilken tillsvidare är indelad i tre avdelningar, av vilka envar representerar sitt forskningsområde: skogs-

sämaaperäoppia. — Valtionmetsäkomitea on ehdottanut vielä neljännekin osaston nim. metsätilasto-osaston perustamista. — Kutakin osastoa edustaa professori, jonka tieteelliset pätevyysvaatimukset ovat samat kuin yliopiston professorien, sekä veraten itsenäisesti työskentelevä assistentti. Sitäpaitsi Valtioneuvosto voi määrääjäksi kutsua muitakin henkilöitä suorittamaan erikoistutkimuksia. — Paitsi tieteellistä pätevyyttä vaaditaan koelaitoksen professorilta perehtyneisyyttä varsinaiseen metsätalouteen, jotta hän voi arvostella tutkimusten taloudellista tärkeyttä sekä vetää oikeita käytännöllisiä johtopäätöksiä.

Metsätieteellisen Koelaitoksen hallituksen muodostavat laitoksen professorit sekä ne Helsingin yliopiston metsätieteen professorit, jotka Valtioneuvosto kutsuu hallitukseen määrääjäksi. Hallitus valitsee keskuudestaan johtajan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. — Koelaitos on Metsähallituksen lähimmän valvonnan alainen.

Metsätieteellinen Koelaitos on koko kertomuskauden toiminut väliaikaisilla voimilla. Professorin virkojen hakijoille nim. myönnettiin $1\frac{1}{2}$ v. täydennysaikaa pätevyyden osoittamiseksi, jota aikaa kapinan tähden pitennettiin vuodella. Se päättyi 7/VII 1920. Metsänhoidon ja metsänarvioimisen professorin virat täytettiin v. 1918 väliaikaisesti ja samoin kaikki kolme assistentin virkaa. Apuvirkailijoina on laitoksella ollut mikroskopoija ja kaksi laskuapulaista, jotapaitsi ulkotöissä on luonnollisesti käytetty apuväkeä tarpeen mukaan. Tällä henkilökunnalla koelaitos on työskennellyt koko kertomuskauden.

Koelaitoksen johtosäännön mukaan sen tarkoituksena on „tutkimuksilla ja koelaitosten

vård, skogstaxation och skogsjordmänslära. — Kronoskogskommittén har föreslagit inrättandet av ännu en fjärde avdelning, nämligen en avdelning för skogsstatistik. — Varje avdelning förestås av en professor med samma vetenskapliga kompetens som universitetsprofessorerna, samt en ganska självständigt arbetande assistent. Därjämte kan Statsrådet för viss tid till försöksanstalten inkalla även andra personer för att verkställa specialundersökningar. — Förutom vetenskaplig kompetens fordras av professorerna vid försöksanstalten praktisk erfarenhet i skogshushållning, på det dessa skola kunna uppskatta undersökningarnas ekonomiska betydelse samt draga de riktiga och praktiska slutsatserna av undersökningarna.

Forstvetenskapliga Försöksanstaltens styrelse utgöres av anstaltens professorer samt de professorer i forstvetenskap vid Helsingfors universitet, vilka av Statsrådet till denna styrelse för viss tid inkallas. Styrelsens ledamöter välja sinsemellan för tre år i sänder en föreståndare. — Försöksanstalten står under Forststyrelsens närmaste tillsyn.

Arbetet vid Forstvetenskapliga Försöksanstalten har under denna berättelseperiod handhåfts av tillfälliga arbetskrafter. Sökandene av professorstjänsterna beviljades nämligen $1\frac{1}{2}$ års respittid i och för ådagaläggande av sin kompetens, vilken tid sedermera till följd av upproret förlängdes med ett år och utgick 7/VII 1920. Professorstjänsterna i skogsvård och skogstaxation besattes interimistiskt år 1918 likasom ock alla tre assistentbefattningarna. Såsom biträden hava vid anstalten fungerat en mikroskoperare och tvenne räkneträda, varförutom vid utarbetena givetvis använts extra biträden efter behov. Verksamheten i försöksanstalten har hela berättelsetiden fortgått med ovan nämnda personal.

Enligt instruktionen för försöksanstalten är ändamålet med densamma „att me-

selvitellä järkipärisen metsätalouden perusteita sekä niitä seikkoja, joista Suomen metsätalouden tuottavaisuus riippuu”.

Suomen metsätalouden vielä kaivatessa pikaista ratkaisua useille tärkeille ja laajakantoisille kysymyksille, on luonnollista, että Metsätieteellisen Koelaitoksen työt ovat ainakin alkuaikoina rajoitettavat etupäässä vertaileviin tutkimuksiin. Vasta sitten, kun peruskysymykset ovat saadut ainakin orientoivasti selvitettyiksi, on aika ryhtyä pitempiaikaisiin eksaktisiin kokeileviin tutkimuksiin. Näin ollen tulee Suomen Metsätieteellisen Koelaitoksen tehtävä verraten pitkän aikaa olemaan enemmän tutkimus- kuin koelaitoksen tehtävää.

Viimeksi mainittua periaatetta on seurattukin laitoksen tähänastisessa toiminnassa, sitäkin suuremmalla syyllä, kun se väliaikaisesti järjestettynä ei ole voinut panna alulle pitempiaikaisia ja vastaista toimintaa sitovia töitä.

Kuten jäljempänä selostuksesta huomataan, ovat työt aluksi suurimmalta osaltaan kohdistuneet Pohjois-Suomeen. Viime aikoina on nimittäin tullut erittäin tärkeäksi kysymys sikäläisten laajojen metsien uudistamisesta ja niitten kasvusta erittäinkin siitä syystä, että nämä metsät ovat joutuneet entistä paljon runsaampien hakausten alaisiksi.

Koelaitoksen toiminta on seuraavassa selostettu yksityiskohtaisesti.

Metsänhoito-osasto.

V. t. professori on vv. 1918 ja 1919 tutkinut

Pohjois-Suomen kuusimetsien esiintymistä, laatua, uudistumista, kehitystä ja niissä tavattavia yleisimpiä tuhoja.

dels undersökningar och rön utreda grunderna för en rationell skogshushållning ävensom de omständigheter, av vilka Finlands skogshushållnings produktivitet beror”.

Enär man beträffande skogshushållningen i Finland ännu är i avsaknad av lösning på många viktiga frågor av vittgående bärvidd, så kommer verksamheten vid Forstvetenskapliga Försöksanstalten till en början tydligen att inskränka sig företrädesvis till jämförande undersökningar. Först sedan grundprinciperna fått åtminstone orienterande utreda, är tiden inne att vidtaga med exakta försöksundersökningar under längre tidsperioder. Sålunda kommer Forstvetenskapliga Försöksanstalten relativt länge att arbeta mera såsom en undersöknings- än en försöksanstalt.

Sistnämnda princip har även följts vid anstaltens hittillsvarande verksamhet; detta så mycket mera som anstalten, interimistiskt ordnad, icke kunnat påbörja långvariga och dess framtida verksamhet bindande arbeten.

(Såsom av nedanstående framgår, hava arbetena till en början till största delen gällt norra Finland. På senare tider har nämligen frågan om därvarande vidsträckt skogars föröngning och återväxt blivit särdeles brännande, emedan sagda skogar numera blivit föremål för mera omfattande avverkningar, än förr varit fallet.

I det följande redogöres närmare för försöksanstaltens verksamhet.

Avdelningen för skogsvård.

T. f. professorerna har under åren 1918 och 1919 verkställt undersökningar angående

granskogarnas utbredning i norra Finland, deras art, föröngning, utveckling samt de vanligaste i dem förekommande skadegörelser.

Tätä varten on tehty tutkimusmatkoja molempien vuosien kesinä sekä myöskin kevättalvella 1919. Tämän lisäksi on jatkettu aikaisemmin aloitettuja tutkimuksia, jotka koskevat

kuusimuotoja ja niiden metsätaloudellista arvoa, sekä Suomen vanhimpia metsäviljelyksiä ja niiden tuloksia.

Kesällä 1920 tehtiin matka Lappiin metsäraja- ja suojametsäkysymyksen selvittelyä varten.

Tutkimuksia pidettiin tarpeellisina siitä syystä, että Enontekiön, Inarin ja Utsjoen pitäjien isonjaon loppuun suorittaminen, josta erittäinkin metsävarastoista ja metsien vaaranalaisen säilymisen takia on eri mielipiteitä olemassa, tulee piakkoin lopullisen käsittelyn alaiseksi. Samoilla sekä etelämpänäkin suoritetuilla matkoilla tutkittiin myöskin

Pohjois-Suomen koivumetsien esiintymistä, laatua ja uudistumista.

Assistentti on kesällä 1918 tutkinut kuivien kangasmetsien uudistumista Suomen Lapissa

sekä kesällä 1919 samoissa seuduissa puiden juuristokilpailua.

V. 1920 on assistentin pääasiallisena tutkimusaiheena ollut

tervaleppä, sen metsätaloudellinen arvo ja menestymisen mahdollisuudet Suomessa.

Metsänarvioimisosasto.

V. t. professori on v. 1918 tutkinut kuusen ja männyn kasvusuhteita Pohjois-Suomen paksusammaltyyppin metsissä.

I och för dessa undersökningar har resor företagits under vardera sommaren samt under vårvintern år 1919. Därjämte hava tidigare påbörjade undersökningar fortsatt angående

olika granformer och deras betydelse med hänsyn till skogshushållningen, samt de äldsta skogskulturerna i Finland och resultaten av desamma.

Under sommaren 1920 företogs en resa till Lappmarken

i och för utredning av frågan om skogsgränsen och skyddsskogarna.

Undersökningarna ansågos nödvändiga, emedan vid snarligen skeende slutförande av storskiftet i Enontekis, Enare och Utsjoki socknar, olika åsikter gjort sig gällande särskilt beträffande skogstillgångarna och skogarnas fara underkastade fortbestånd. Under dessa samt under andra i något sydligare trakter företagna resor undersöktes även

förekomsten av björkskogar i norra Finland, deras art och föryngring.

Assistenten har under sommaren 1918 verkställt undersökning angående skogsföryngringen å torra momarker i finska Lappmarken

samt sommaren 1919 i samma trakter angående

trädens rotkonkurrens.

År 1920 har föremålet för assistentens huvudsakliga undersökningar varit

klibbalen, dess värde med hänsyn till skogshushållningen och möjligheterna för dess utbredning i Finland.

Avdelningen för skogstaxation.

T. f. professorn har år 1918 undersökt

återväxtförhållandena för gran och tall i norra Finlands skogar av *Hylocomium-Myrtillus* typ.

Tämä työ on ollut välttämätön, jotta voitaisiin ratkaista, kumpaaiko mainituista puulajeista on vastaisuudessa kasvatettava tällä pohjois-Suomessa yleisellä metsätuy-pillä.

Kesällä 1919 on tehty tutkimuksia männyn runkomuodosta, kuusen karsimisesta, sekä kuusen uudistumisvuosista Keski- ja Etelä-Suomessa.

Kesällä 1920 on kerätty aineistoa tutkimusta varten, joka koskee harsintahakkuiden vaikutusta havupuiden kasvuun.

Assistentti on kesällä 1918 koonnut useissa Kajaanin kihlakunnan pitäjissä aineistoa, jonka avulla on tarkoitus selvittää

metsien kasvun aikakautista jaksollisuutta.

Kesän 1919 alkupuolella assistentti on tehnyt tilastollisia laskelmia tutkimusta varten, joka koskee

metsätulojen jakautumista eri väestöpiirien kesken,

sekä saman kesän loppupuolella ja seuraavana kesänä tehnyt lounaisessa Suomessa havaintoja ja kerännyt aineistoa toiseen tutkimukseen:

kotitarvepuun kulutus maaseudulla.

Maaperäopillinen osasto.

Assistentti on vuosina 1919 ja 1920 tutkinut

Pohjois-Suomen rintoja ja niiden taloudellista arvoa, yleisimpiä soistumistapoja Keski-Pohjanmaalla sekä maan koamisen vaikutusta soistumiseen.

Koelaitoksen julkaisut.

Suurin osa koelaitoksen tutkimustulosten selostuksista, joiden valmistamiseen on käytetty melkein kaikki talvikaudet, jul-

Detta arbete har varit nödvändigt för att kunna avgöra, vilket av dessa tvenne trädslag i framtiden skall uppdragas å dessa i norra Finland så vanliga skogsmarker.

Sommaren 1919 hava undersökningar verkställt angående stamformen hos tallen, uppkvistning av granen, samt granens föryngringsår i mellersta och södra Finland.

Sommaren 1920 har insamlats material för undersökningar angående gallringshyggenas inverkan på barrträdens tillväxt.

Assistenten har under sommaren 1918 i flere socknar av Kajana härad insamlat material i och för en redogörelse angående

tillväxtens periodicitet i skogarna.

I början av sommaren 1919 har assistenten utfört statistiska beräkningar i och för undersökningar angående

fördelningen av inkomsterna från skogen mellan olika folkgrupper,

samt i slutet av samma sommar och under därpå följande sommar i sydvästra Finland gjort observationer och samlat material för en undersökning beträffande

förbrukningen av husbehovsvirke på landsorten.

Arbetsdelningen för jordmånslära.

Assistenten har under åren 1919 och 1920 undersökt

backmyrar i norra Finland och deras ekonomiska värde, de vanligaste sätten för torvmarkernas uppkomst i mellersta Östbotten samt den verkan landhöjningen har på försumpningen.

Försöksanstaltens publikationer.

Största delen av de under vintrarna utarbetade redogörelserna för försöksanstaltens undersökningsresultat publiceras i an-

kaistaan laitoksen omassa julkaisusarjassa: *Metsätieteellisen Koelaitoksen julkaisuja — Meddelanden från Forstvetenskapliga Försöksanstalten — Communicationes ex Instituto quaestionum forestalium Finlandiae editae*, josta v:n 1920 loppuun mennessä on ilmestynyt kolme nidettä.

staltens egen publikationsserie: *Metsätieteellisen Koelaitoksen julkaisuja — Meddelanden från Forstvetenskapliga Försöksanstalten — Communicationes ex Instituto quaestionum forestalium Finlandiae editae*, av vilken intill utgången av år 1920 utkommit tre häften.

Nide 1 — 1. häftet (1919):

V. T. AALTONEN, *Kangasmetsien luonnollisesta uudistumisesta Suomen Lapissa*, I. (Om momarksskogarnas naturliga förnygring i finska Lappmarken, I.) 319 s.

Referat: *Über die natürliche Verjüngung der Heidewälder im Finnischen Lappland*, I. 56 s.

Nide 2 — 2. häftet (1920):

O. J. LAKARI, *Tutkimuksia kuusen ja männyn kasvusuhteista Pohjois-Suomen paksusammaltypillä*. (Undersökningar angående återväxtförhållandena för gran och tall i norra Finlands skogar av *Hylocium-Myrtillus* typ.) 165 s.

Referat: *Untersuchungen über die Zuwachsverhältnisse der Fichte und Kiefer auf dem Dickmoostypus in Nord-Finnland*. 15 s.

OLLI HEIKINHEIMO, *Kuusimuodoista ja niiden metsätaloudellisesta arvosta*. (Om granformer och deras värde med hänsyn till skogshushållningen.) 102 s.

Referat: *Über die Fichtenformen und ihren forstwirtschaftlichen Wert*. 11 s.

OLLI HEIKINHEIMO, *Kuusen iän määrittämisestä ja kuusen myöhäisjuurista*. (Om bestämmandet av granens ålder och om dess adventivrötter.) 29 s.

Referat: *Über die Bestimmung des Alters der Fichte und ihre Adventivwurzeln*. 6 s.

O. J. LAKARI, *Tutkimuksia kuusen karimisesta*. (Undersökningar angående uppkvistning av granen.) 38 s.

Referat: *Untersuchungen über die Ästung der Fichte*. 5 s.

Nide 3 — 3. häftet (1920):

O. J. LAKARI, *Tutkimuksia männyn muodosta*. (Undersökningar angående tallens form.) 30 s.

Referat: *Untersuchungen über die Form der Kiefer*. 8 s.

OLLI HEIKINHEIMO, *Pohjois-Suomen kuusimetsien esiintyminen, laajuus ja puuvarastot*. (Förekomsten av granskogar i norra Finland, deras utsträckning och virkesförråd.) 163 s.

Referat: *Vorkommen, Umfang und Holzvorräte der Fichtenwälder in Nord-Finnland*. 6 s.

OLLI HEIKINHEIMO, *Suomen lumituhon alueet ja niiden metsät*. (Områden med snötryckskador i Finland och skogarna i dessamma.) 134 s.

Referat: *Die Schneeschadengebiete in Finnland und ihre Wälder*. 17 s.

VÄINÖ AUER, *Piirteitä Keski-Pohjanmaan soistumistavoista*. (Om försumpningsprocessen i mellersta Österbotten.) 60 s.

Referat: *Über Versumpungsprozesse in Mittel-Österbotten*. 11 s.

VIII. Metsänhoitolaitoksen tulot ja menot.

Metsänhoitolaitoksen tulot ja menot kertomusvuosilta Metsähallituksen tilinpäätösten mukaan nähdään kahdesta seuraavasta taulukosta, joista ensimmäinen sisältää tulot ja menot eriteltyinä valtion tulo- ja menoarvion mukaan ja toinen on supistelmasta siitä.

VIII. Forstförvaltningens inkomster och utgifter.

Forstförvaltningens inkomster och utgifter i enlighet med Forststyrelsens bokslut under de år, denna berättelse omfattar, framgå av efterföljande tvenne tabeller, den ena utvisande inkomster och utgifter specificerade i enlighet med statsförslaget och den andra ett sammandrag av den första.

Metsänhoitolaitoksen tulot ja menot vuosina 1917—1920. — Forstförvaltningens inkomster och utgifter under åren 1917—1920.

Osasto Aveolung	Luku Kapitel	Mora.	Tulot. — Inkomster. <i>Vakinaisia valtion tuloja: Ordinarie statsinkomster:</i>	Vuositilin mukaan — Enligt Årsräkenskaperna			
				1917	1918	1919	1920
				Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.
1	III	1	Tuloja valtionmetsistä: — Inkomster från statsskogarna:				
		1/1	Kannolta myytyjen puiden ja muiden metsäntuotteiden hintoja — På rot sålt virke och andra skogsprodukter	13 339 985:33	8 501 219:31	26 547 147:28	84 049 047:64
		1/2	Valtionmetsätorppien vuokria — Arrenden från kronoskogstorp	218 344:20	758 458:70	276 690:89	961 867:36
		1/3	Asuntotilojen vuokria — Arrenden från bostadslägenheter ..	16 213:39	17 421:24	21 383:24	28 285:92
		1/4	Muiden vuokramaiden vuokria — Arrenden från arrendemarkor	46 415:85	13 394:48	22 804:46	51 929:13
		1/5	Maksuja erinäisistä oikeuksista — Ersättningar för särskilda rättigheter	20 367:91	34 368:01	30 653:48	31 750:88
		1/6	Korvausmaksuja — Ersättningsavgifter	156 552:96	128 090:93	249 485:34	1 332 350:30
		1/7	Uittoväylämaksuja — Flottledsavgifter	50 096:28	2 345:72	10 500:—	—
		1/8	Korkotuloja — Räntor	222 738:37	206 436:13	475 080:48	73 966:37
		1/9	Sekalaisia tuloja — Diverse inkomster	78 715:30	39 087:95	64 996:66	152 267:16
				14 149 429:59	9 700 822:47	27 698 741:83	86 681 464:76
1	III	2	Tuloja metsänhoitolaitoksen hankinnoista ja liikeyrityksistä — Inkomster från forstförvaltningens anskaffningar och affärsföretag	30 639 637:43	20 176 496:25	38 056 255:66	43 575 531:84
4	II ¹⁾ (I)	1	Senttonaalia — Centonal	4 380:87	4 598:99	4 698:66	4 784:63
»	III ¹⁾ (II)	1	Karttapaperin tarkastusmaksua — Kartasigillata rekognition	106:08	73:76	100:32	69:28
»	III ¹⁾ (II)	2	Sotilashuonemaksua — Krigsmanshusavgift	48:—	68:—	60:—	52:—
»	III ¹⁾ (II)	3	Vaivais- ja työhuonemaksua — Fattig- och arbetshusavgift ..	153:52	173:44	54:08	140:32
6	XIII ¹⁾ (XV)	1	Satunn. tuloja — Tillfälliga ink.	—	20:32	538:14	2 727:04
				4 688:47	4 934:51	5 451:20	7 773:27

¹⁾ Sulkumerkkien sisässä oleva luku kohdistuu v:n 1920 talousarvioon. — Talet inom parentes avser 1920 års budget.

Osasto Avdelning	Kapitel Luku	Mom.		Vuositilin mukaan — Enligt Årsräkenskaperna			
				1917	1918	1919	1920
				Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.
—	III	1	<i>Ylimääräisiä tuloja:</i> <i>Extraordinarie inkomster:</i> Tuloja sotasaaliin myynnistä — Inkomster genom försäljning av krigsbyte	—	—	—	5 000 000:—
—	—	—	<i>Tuloarvion ulkopuolelta:</i> <i>Utom statsförslaget:</i> Vanhentuneita menoraisteja — Pre- skriberade utgiftsrester	—	715: 46	16 853: 64	37 474: 19
—	—	—	Peruutettuja varattuja siirtomäärä- rahoja — Indragna reserverade anslag	—	—	2 811 671: 83	300 020: 13
—	—	—	<i>Virkakuntain keskeisiä välityksiä:</i> <i>[Transaktioner mellan ämbetsverken:</i> Siviiliviraston leski- ja orpokassa — Civilstatens enke- och pupillkassa Lähetteidien tili — Remissers konto	—	715: 46	2 828 525: 47	337 494: 32
—	—	—		45 525: 95	63 550: 47	73 194: 85	48 051: 77
—	—	—		29 776 383: 15	17 705 012: 83	28 518 970: 79	61 198 091: 06
—	—	—		29 821 909: 10	17 768 563: 30	28 592 165: 64	61 246 142: 83

Pääluokka, luku ja mom. Huvudtitel, kapitel och mom.				Vuositilin mukaan — Enligt Årsräkenskaperna			
1917	1918	1919	1920	1917	1918	1919	1920
				Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.
—	—	—	8. VII: 1	Menot. — Utgifter. <i>Vakinaisia valtion menoja:</i> <i>Ordinarie statsutgifter:</i> Erinäisten uusien verojen maksuun- panosta ja kannosta aiheutu- neita kustannuksia — Utgifter försakade av särskilda nya skatters debitering och uppbörd			
7. II:	10. XV:	11. XV:	11. XV:	Metsähallitus: Forststyrelsen: Palkkauksia — Avlöningar Vuokra, lämmitys ja valaistus — Hyra, värme och lyse Tarverahoja — Expensmodel			
1	1	1	1	200 640: 06	226 512: 56	371 295: 40	385 901: 31
2	2	2	2	20 609: 20	41 000: —	50 000: —	69 985: 31
3	3	3	3	17 000: —	25 000: —	30 000: —	52 000: —
				238 249: 26	292 512: 56	451 295: 40	507 886: 62
4	4	4	4	Hoitoalueiden hallinto: Revirförvaltningen: Palkkauksia — Avlöningar			
				1 311 171: 80	1 106 914: 16	1 068 651: 71	1 158 842: 16
5	5	5	5	Metsänvartijakoulut: Skogvaktarskolor: Palkkauksia — Avlöningar			
6	6	6	6	58 447: 28	69 361: 62	79 752: 25	92 500: —
7	7	7	7	79 086: 55	133 698: 20	193 986: 20	188 959: —
8	8	8	8	4 010: —	3 830: —	5 045: —	4 835: 75
				43 469: 20	58 031: 60	79 685: 56	79 046: 83
				185 013: 03	264 921: 42	358 469: 01	365 341: 58

Pääluokka, luku ja mom.					Vuositilin mukaan — Enligt årsräkenskaperna			
Huvudtitel, kapitel och mom.					1917	1918	1919	1920
1917	1918	1919	1920		Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.
7. II:	10. XV:	11. XV:	11. XV:	Erinäisiä metsähallinnon menoja: Särskilda utgifter vid forstförvaltningen: Metsätaloudentarkastukset — Forstrevisionen..... Suonkuivaus — Mossuttorkningen Valtionmaiden kuljetussuhteiden parantaminen — Förbättrande av transportförhållandena å statsmarkerna..... Virka-asumusten hankkiminen y. m. rakennustyöt — Anskaffande av tjänstebostäder o. a. byggnadsarbeten..... Leimaaminen — Stämpling..... Varsin. metsänhoitotyöt — Egentliga forstliga arbeten..... Rajain avaaminen — Uppgående av rågränser..... Hakkuun valvonta — Tillsynen över skogshyggen..... Erinäiset työt — Särskilda arbeten Palkkiota ylim. metsänhoitajille — Arvode åt extra forstmästare .. Maatalousministeriön käytettäväksi — Till Lantbruksministeriets förfogande..... Matkakustannuksia — Resekostnader..... Valtiolle jaettujen tieosuuksien kunnossapito — Underhåll av staten tillskiftade väglotter.... Veroa valtiolle ostetuista metsämaista — Skatt för av staten inköpta skogsmarker..... Sekalaisia määrärahoja — Diverse anslag..... Kalliinajanlisäyksiä — Dyrtidstillägg..... Kunnille y. m. Valtioneuvoston määräyksestä luovutettuja metsäntuotteita — Till kommuner o. a. enligt Statsrådets förordnande överlättna skogsprodukter	511 737: 69 481 421: 83 153 471: 77 389 133: 76 451 636: 96 8 680: 90 167 179: 75 182 958: 29 — — 164 677: 14 105 235: 27 3 155: 77 7 802: 82 462 748: 67 1 287 205: 94 1 445 035: 67 808 395: 33 1 935 721: 48 204 963: 99 5 681 322: 41	358 199: 02 284 311: 85 188 228: 64 256 957: 71 580 636: 84 8 536: 56 135 980: 11 102 020: 79 — 70 685: 16 214 830: 63 178 644: 90 6 172: 99 15 619: 04 934 246: 78 1 108 986: 48 1 067 185: 16 598 615: 50 692 812: 04 936 246: 84 4 403 846: 02	518 515: 79 179 625: 71 616 101: — 552 510: 63 646 324: 59 10 000: 65 372 999: — 104 358: 29 55 716: — 119 602: 91 684 967: 55 269 992: 89 6 411: 33 17 915: 12 1 290 015: 27 3 269: 65 5 735 967: 62 1 669 239: 60 2 253 790: 17 1 609 306: 93 968 632: 64 803 935: 59 7 304 904: 93	534 029: 96 302 449: 42 387 290: 43 1 328 449: 06 618 306: 27 10 075: 35 1 683 831: 85 162 212: 09 45 957: 10 83 165: 11 799 772: 41 499 983: 66 9 000: — 24 243: 11 1 262 065: 18 70 000: — 8 520 831: — 5 833 179: 15 4 528 100: — 5 678 499: 90 1 918 873: 33 852 679: 56 18 811 331: 94
9	9	9	9					
»	»	10	10					
»	»	11	11					
»	»	12	12		164 394: 44	137 024: 12	287 641: 24	700 000: —
»	»	13	13					
»	»	14	14					
»	»	15	15					
»	»	17	16					
»	»	18	17					
»	»	19	18					
»	»	20	19					
10	10	21	20					
11	11	22	21					
12	12	23	22					
13	13	24	23					
15	15	25	24					
—	—	26	25					
14	14	27	26					
»	»	28	27					
»	»	29	28					
»	»	30	29					
»	»	31	30					
»	»							

Päälukko, luku ja mom.				Vuositilin mukaan — Enligt årsräkenskaperna				
Huvudtitel, kapitel och mom.								
1917	1918	1919	1920		1917	1918	1919	1920
					Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.
7. II:	10. XV:	11. XV:	11. XV:	Siirto — Transport	5 681 322: 41	4 403 846: 02	7 304 904: 93	18 811 331: 94
14	14	32	31	Metsähallituksen polttopuutoimisto — Forststyrelsens vedkontor..	712 124: 37	638 203: 50	1 329 595: 47	2 093 001: 33
»	»	33	32	Yleisiä hankintakustannuksia Met-sähallituksessa — Allmänna an-skaffningskostnader vid Forst-styrelsen.....	84 183: 72	13 430: 93	51 633: 02	55 424: 15
—	»	34	33	Kalliinajanlisäyksiä — Dyrtids-tillägg.....	—	21 694: —	38 063: 40	36 501: 64
14	»	35	34	Hankintatyöt hoitoalueissa — An-skaffningsarbeten inom reviren	13 891 884: 25	4 624 538: 25	5 018 668: 58	10 968 644: 59
»	»	36	35	Hankintatyöt virkataloilla — An-skaffningsarbeten å boställena..	6 673 910: 41	3 690 208: 63	5 330 996: 87	9 031 160: 59
—	»	37	36	Lisätarvetta varten — För oförut-sedda behov.....	—	87 292: 39	934 552: 80	920 500: —
—	—	—	37	Palkkauksia uuden ohjesäännön voimaan astuessa — Till löne-reglering vid den nya instruk-tionens trädande i kraft.....	—	—	—	185 645: 67
17. III:	10. XVI:	11. XVI:	11. XVI:	Virkatalojen hoito: Boställsvården:	27 043 425: 16	13 479 213: 72	20 008 415: 07	42 102 209: 91
1	1	1	1	Palkkauksia — Avlöningar	41 333: 27	62 861: 67	174 339: 54	216 277: 75
2	2	2	2	Metsänjakokustannuksia — Kost-nader för skogsindelningar....	15 305: 61	25 482: 20	24 305: 81	33 730: 25
3	3	3	3	Leimaaminen ja luovuttaminen — Stämpling och utleverering ..	56 361: 83	15 538: 45	18 925: 25	18 959: 65
—	10. XV: 9	11. XV: 16	4	Metsänhoitotyöt — Skogsvårdsar-beten	—	2 138: 75	61 078: —	54 991: 60
7	10. XVI: 7	11. XVI: 7	5	Matkakustannuksia — Resekostn.	7 891: 23	17 963: 88	44 990: 61	74 132: 38
—	10. XVII:	11. XVII:	11. XVII:	Lääninmetsälautakunnat Länsskogsnämnderna:	120 891: 94	123 984: 95	323 639: 21	398 091: 63
—	1	1	1	Palkkauksia — Avlöningar.....	—	77 067: 77	223 644: 47	243 748: 92
—	2	2	2	Päivä- ja matkaraajoja — Dag-traktamenten och resekostnader	—	49 425: 01	266 705: 61	441 285: 75
—	3	3	3	Sekalaisia menoja — Diverse ut-gifter	—	23 979: 82	64 362: 96	81 532: 86
—	—	4	4	Eumaksuja uuden kasvun aikaan saamiseksi — Förskott för åstad-kommande av återväxt	—	—	9 058: 12	94 843: 41
—	10. XVIII:	11. XVIII:	11. XVIII:	Metsätieteellinen Koelaitos: Forstvetenskapliga Försöksanstalten:	—	150 472: 60	563 771: 16	861 410: 94
—	1	1	1	Palkkauksia — Avlöningar.....	—	24 631: 38	62 095: 70	66 305: —
—	2	2	2	Tarverahoja — Expensmedel....	—	4 536: 83	8 500: —	7 492: 10
—	3	3	3	Sekalaisia menoja — Diverse ut-gifter	—	22 066: 85	48 717: 13	48 934: 70
—	—	—	—	Erinäisiä muita menoja: Särskilda andra utgifter:	—	51 235: 06	119 312: 83	122 731: 80
—	—	—	11. XXI: 14	Sekalaisia menoja — Diverse ut-gifter	—	—	—	280: —
7. IV: 1	—	12. VI: 2	15. V: 1	Satunnaisia yleisiä tarpeita varten hallituksen käytettäväksi — För tillfälliga allmänna behov till regeringens disposition.....	2 292: 02	—	70 000: —	26 917: 58
—	—	—	—	Siirto — Transport	2 292: 02	—	70 000: —	27 197: 58

Pääluokka, luku ja mom. Huvudtitel, kapitel och mom.				Vuositilin mukaan — Enligt årsräkenskaperna				
1917	1918	1919	1920		1917 Smk. — Fmk.	1918 Smk. — Fmk.	1919 Smk. — Fmk.	1920 Smk. — Fmk.
				Siirto — Transport	2 292: 02	—	70 000: —	27 197: 58
14. IV: 1	14. IV: 1	15. IV: 1	15. IV: 1	Asetuksiin tai hallituksen määräyk- siin perustuvia tarp. varten — Utgifter, som grunda sig på för- fattningar eller regeringens för- foganden	350: —	106 750: —	440: —	1 200: —
13	10	10	8	Lisäettyä kalliinajan avustusta — Ökat dyrtidstillägg	2 000: —	566 449: 37	1 493 760: 48	4 252 682: 22
15. I: 2	15. I: 2	16. I: 2	16. I: 2	Lakkautusluokka — Indragnings- klass	7 200: —	7 200: —	6 800: —	5 400: —
15. III: 1	—	16. IV: 1	16. IV: 1	Lahjapalkkioita kuolinpesille — Gratifikationer åt sterbhus	500: —	—	3 750: —	4 500: —
				<i>Ylimääräisiä menoja: Extraordinarie utgifter:</i>	12 342: 02	680 399: 37	1 574 750: 48	4 290 979: 80
IV: 1	IV: 1	VIII: 1	VIII: 1	Metsämaiden ostoa varten — För inköp av skogsmarker	200 000: —	200 000: —	200 000: —	30 405: —
2	—	—	—	Suonkuivaustöitä varten varattuja määrärahoja — För mossut- torkningsarbeten reserverade anslag	2 950 000: —	—	—	—
—	—	5	7	Annantehtaan metsien ja Raivo- lan lehtikuusipuiston hoitoon ja hallintoon — För vård och förvaltning av S:t Annae bruks skogar och Raivola lärkträdspark	—	—	228 408: 19	180 917: 64
—	—	4	9	Puiden ostoon ja kuljettamiseen valtionmetsien ulkopuolelta — För inköp och transport av virke utom statsskogarna	—	—	1 999 905: 32	2 577 457: 52
—	—	—	13	Puunjalostuslaitoksen perustami- seksi Pohjanlahden rannikolle — För inrättandet av en träföräd- lingsanstalt vid kusten av Bott- niska viken	—	—	—	3 000 000: —
				<i>Menoarvion ulkopuolelta: Utom statsförslaget:</i>	3 150 000: —	200 000: —	2 428 313: 51	5 788 780: 16
				Virkakuntain keskei- siä välityksiä: Transaktioner mellan ämbetsverken:				
				Sivilliviraston leski- ja orpokassa — Civilstatens enke- och pupill- kassa	12 943: 54	19 430: 26	20 020: 09	6 428: 33
				Lähetteidien tili — Remissers konto	34 881 997: 19	28 334 401: 17	61 007 638: 95	130 455 153: 55
					34 894 940: 73	28 353 831: 43	61 027 659: 04	130 461 581: 88

Yleiskatsauksen saamiseksi on ss. 208—209 esitetty lyhyt supistelma näistä tilinpäätöksistä.

För att få en översikt har å sid. 208—209 framlagts ett kort sammandrag av dessa bokslut.

Metsähallituksen tileihin merkityt tulot ja menot ja niistä valtiovaraston hyväksi jääneet säästöt ovat siis kertomusvuosina olleet:

	Tulot Inkomster	Menot Utgifter	Säästö Behållning
Vuonna — År 1917	44 793 755: 49	35 315 328: 27	9 478 427: 22
„ „ 1918	29 882 968: 69	19 821 748: 98	10 061 219: 71
„ „ 1919	68 588 974: 16	32 632 586: —	35 956 388: 16
„ „ 1920	135 602 264: 19	64 117 326: 60	71 484 937: 59

Taulukossa s. 210 esitettyt metsänhoitolaitoksen tulot, menot ja vuotuinen säästö kertomusvuosilta poikkeavat jonkun verran näistä. Ne on laskettu johdonmukaisesti samaan tapaan kuin aikaisemmilta vuosilta yleensä käytetyt luvut. Tässä tapauksessa tuloiksi luetaan kaikki debitoitunut saatavat, s. o. paitsi tilinpäätöksessä l. os. III luvun kohdalla esiintyviä metsätalouden ja liiketoiminnan tuloja myös sellaiset tileistä poistetut saatavat kuin kunnille, teiden siltoihin, poroaitoihin y. m. maksutta luovutetut puut sekä varattomuuden takia perimättä jääneet saatavat. Menoiksi otetaan kaikki Metsähallituksen tileihin merkityt menot. Vuosilta 1919—1920 niistä on kuitenkin vähennetty kunnille y. m. Maatalousministeriön määräyksestä ilmaiseksi luovutettujen metsäntuotteiden arvo, jota aikaisemmilta vuosilta ei ole merkitty Metsähallituksen menoihin. Taulukkoon liitetään myös keskiarvot vuotta kohti 5-vuosittain aina vuodesta 1861 alkaen.

De i Forststyrelsens räkenskaper upptagna inkomsterna och utgifterna samt behållningen härav statsfonden till godo utgöra sålunda:

De i tabellen å s. 210 upptagna summorna utvisande forstförvaltningens inkomster, utgifter och årliga behållning under de år, denna berättelse omfattar, avvika i någon mån från ovanstående. De äro sammanställda enligt samma principer som under de förflutna åren. I detta fall hänföras till inkomster alla uppdebiterade tillgodohavanden, d. v. s. förutom de i bokslutets 1. avd. III kap. ingående inkomsterna från skogshushållningen och affärsverksamheten, hänföras härtill även sådana ur räkenskaperna avförda värden för virke, som utlevererats till kommuner, för landsvägsbroar, rengården m. m. avgiftsfritt samt sådana fordringar, som på grund av medelöshet ej kunnat av vederbörande uttagas. Såsom utgifter upptagas alla i Forststyrelsens räkenskaper antecknade utgifter. Under åren 1919—1920 är likväl värdet för till kommuner m. m. enligt Lantbruksministeriets order avgiftsfritt utlevererade skogsprodukter avdraget, vilket värde icke under tidigare år antecknats i Forststyrelsens utgifter. I tabellen ingå även de årliga medeltalen av dessa summor fördelade i 5-årsperioder ända från år 1861.

Supistelma Metsähallituksen tilinpäätöksistä vuosilta 1917—1920. —

Tulot — Inkomster	Vuositilien mukaan — Enligt årsräkenskaperna			
	1917	1918	1919	1920
	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.
<i>Valtiovaraston saatava 1/I — Statsfondens tillgodohavande 1/I</i>	4 876 982: 14	9 282 377: 73	8 758 329: 31	12 279 224: 07
<i>Vakinainen valtion tulo- ja menoarvio.</i>				
Tuloja valtionmetsistä — Inkomster från statsskogarna	14 149 429: 59	9 700 822: 47	27 698 741: 83	86 681 464: 76
Tuloja metsänhoitolaitoksen hankinnoista ja liikeyrityksistä — Inkomster från forstförvaltningens anskaffningar och affärsföretag	30 639 637: 43	20 176 496: 25	38 056 255: 66	43 575 531: 84
Muita tuloja — Andra inkomster	4 688: 47	4 934: 51	5 451: 20	7 773: 27
<i>Ylimääräinen valtion tulo- ja menoarvio.</i>				
Tuloja sotasaaliin myynnistä — Inkomster för försält krigsbyte	—	—	—	5 000 000: —
<i>Valtion tulo- ja menoarvion ulko-</i>				
Vanhentuneita menorästejä y. m. — Preskriberade utgiftsrester m. m.	—	715: 46	2 828 525: 47	337 494: 32
Virkakuntain keskeisiä välityksiä — Transaktioner mellan ämbetsverken	29 821 909: 10	17 768 563: 30	28 592 165: 64	61 246 142: 33
	79 492 646: 73	56 933 909: 72	105 939 469: 11	209 127 631: 09

Sammandrag av Forststyrelsens bokslut för åren 1917—1920.

Menot — Utgifter	Vuositilien mukaan — Enligt Åräräkenskaperna			
	1917	1918	1919	1920
	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.	Smk. — Fmk.
<i>— Ordinarie statsförslaget.</i>				
Erinäisten uusien verojen kannosta y. m. — För uppbörd av särskilda nya skatter m. m.	—	—	—	221: —
Metsähallitus — Forststyrelsen	238 249: 26	292 512: 56	451 295: 40	507 886: 62
Hoitoalueiden hallinto — Revirförvalt- ningen	1 311 171: 80	1 106 914: 16	1 068 651: 71	1 158 842: 16
Metsänvartijakoulut — Skogvaktarskolorna Erinäisiä metsähallinnon menoja — Sär- skilda utgifter för forstförvaltningen....	185 013: 03	264 921: 42	358 469: 01	365 341: 58
Metsähallituksen bankinnat ja liikeyrityk- set — Forststyrelsens anskaffningar och affärsföretag	3 254 235: 06	3 472 095: 14	5 735 967: 62	8 520 831: —
Virkatalojen hoito — Boställsvården	27 043 425: 16	13 479 213: 72	20 008 415: 07	42 102 209: 91
Lääninmetsälautakunnat — Länsskogs- nämnderna	120 891: 94	123 984: 95	323 639: 21	398 091: 63
Metsätieteellinen Koelaitos — Forstveten- skapliga Försöksanstalten	—	150 472: 60	563 771: 16	861 410: 94
Erinäisiä muita menoja — Särskilda andra utgifter	—	51 235: 06	119 312: 83	122 731: 80
	12 342: 02	680 399: 37	1 574 750: 48	4 290 979: 80
<i>— Extraordinarie statsförslaget.</i>				
Erittelyn mukaan siv. 206. — Enligt speci- fikation på sid. 206.	3 150 000: —	200 000: —	2 428 313: 51	5 788 780: 16
<i>puolella. — Utom statsförslaget.</i>				
Virkakuntain keskeisiä välityksiä — Trans- aktioner mellan ämbetsverken	34 894 940: 73	28 353 831: 43	61 027 659: 04	130 461 581: 88
 <i>Valtiovaraston saatava ^{31/XII} — Statsfondens tillgodohavande ^{31/XII}</i>	 9 282 377: 73	 8 758 329: 31	 12 279 224: 07	 14 548 722: 61
	79 492 646: 73	56 933 909: 72	105 939 469: 11	209 127 631: 09

Vuodet — År	Debitoidut tulot Debiterade inkomster	Menot — Utgifter	Säästö — Behållning	Menot %/ tuloista Utgifter i %/ av inkomster
	S m k. — F m k.			
1917	44 956 303: 21	35 315 328: 27	+ 9 640 974: 94	78.55
1918	30 109 653: 30	19 821 748: 98	+ 10 287 904: 32	65.83
1919	66 360 072: 46	32 629 316: 35	+ 33 730 756: 11	49.17
1920	130 625 764: 61	64 047 326: 60	+ 66 578 438: 01	49.03
1861—1865	265 837: 40	395 557: —	— 129 719: 60	148.80
1866—1870	161 864: 60	425 269: 40	— 263 404: 80	262.73
1871—1875	1 096 670: —	492 763: —	+ 603 907: —	44.93
1876—1880	720 109: —	670 151: 20	+ 49 957: 80	93.06
1881—1885	1 121 777: 60	710 843: 60	+ 410 934: —	63.37
1886—1890	1 740 385: 40	750 644: 40	+ 989 741: —	43.13
1891—1895	2 264 211: 40	839 856: 20	+ 1 424 355: 20	37.09
1896—1900	2 946 319: 43	903 286: 05	+ 2 043 033: 38	30.66
1901—1905	4 944 495: 39	1 326 729: 87	+ 3 617 765: 52	26.83
1906—1910	9 639 144: 47	3 029 047: 41	+ 6 610 097: 06	31.42
1911—1915	14 089 756: 36	5 528 331: 43	+ 8 561 424: 93	39.24
1916—1920	58 709 500: 26	33 209 185: 66	+ 25 500 314: 60	56.57

Edellä olevasta ei kuitenkaan vielä käy selville valtion metsätalouden ja liikeyritysten tuottama säästö, sillä menoihin sisältyy sellaisia varsinaiseen valtion omaan metsätalouteen kuulumattomia eräiä kuin metsäopetus, Metsätieteellinen Koelaitos, yksityismetsäin valvonta ja kirkollismetsien hoito sekä vuotuisten juoksevien menojen ulkopuolelle luettavia pääoman sijoituksia, kuten maiden ostoon valtiolle ja uusien puunjalostuslaitosten perustamiseen käytetyt varat. Jättämällä tällaiset erät pois saadaan valtion varsinaisen oman metsätalouden ja liiketoiminnan säästöksi kertomusvuosilta: ¹⁾

Vuodelta — För år 1917	Smk. — Fmk.	10 067 344: 61
» » » 1918	» »	11 006 640: 15
» » » 1919	» »	35 066 989: 41
» » » 1920	» »	71 113 056: 24

Erikoisen ja mielenkiintoisen ryhmän metsänhoitolaitoksen tuloista ja menoista muodostaa hoitoalueiden talous. Hoito-

Av ovanstående sammanställning framgår likväl ännu icke den av statens skogshushållning och affärsverksamhet uppkomna behållningen, ty i utgiftsposterna ingå sådana utgifter, som egentligen icke kunna påföras statens egen skogshushållning, såsom utgifter för forstundervisningen, Forstvetenskapliga Försöksanstalten, privatskogarnas övervakande och vården av ecklesiastikstatens skogar, ävensom till de årliga löpande utgifterna icke hörande kapitalplaceringar såsom medel disponerade för inköp av jord för statens räkning och för inrättandet av nya träförädlingsanstalter. Genom utelämnande av dylika poster erhålles såsom behållning för statens egentliga, egna skogshushållning och affärsverksamhet under de år denna berättelse omfattar: ¹⁾

En säregen och intressant grupp inom forstförvaltningens inkomster och utgifter utgör revirförvaltningen. Revirens

¹⁾ Itse Metsähallituksen menoja ei kuitenkaan ole eritelty, vaan ne sisältyvät kokonaan menoihin. — De på Forststyrelsens ankommande utgifterna äro likväl icke specificerade, utan äro desamma i sin helhet avdragna från inkomsterna.

alueiden debitoitua tulot sekä hoitoalueiden hallintoon ja niissä suoritettuihin töihin käytetyt menot sekä vuotuinen säästö nähdään tarkastuspiirittain seuraavasta taulukosta, johon lisäksi on merkitty pinta-alat kahteen sarakkeeseen: toiseen kasvulisten metsämaiden ynnä viljeltyjen maiden ja toiseen ala kaikkiaan ilman vesiä, sekä laskettu vuosisäästö ha kohti näille molemmille pinta-alaryhmille. Virkataloista on kuitenkin ensimmäisessä ryhmässä viljelty ala jätetty pois, koska se yleensä ei ole Metsähallituksen hallinnassa. Hankinnoista johtuneet tulot on viety taulukkoon siten, että sarakkeeseen „Tuloja myydyistä metsäntuotteista” on otettu hankintapuiden kantorahat niihin kirjanpidossa erottamattomasti sisältyvine hankintatoiminnan liikevoittoineen ja sarakkeeseen „Muita tuloja” hankintapuiden myyntihintaan sisältyvät hankintakustannukset. Sarakkeeseen „Tuloja myydyistä metsäntuotteista” sisältyy: 1) luovutettujen metsäntuotteiden hinta, lukuun ottamatta ennen suoritettuja ennakkomaksuja, valtionmetsien asukkaiden kotitarvepuita sekä hoitoalueen omiin tarkoituksiin käytettyjä puita, joita tileissä ei ole velottu; 2) hankintapuiden hinta vähennettynä hankintakustannuksilla; 3) luovuttamattomista puista suoritettut ennakkomaksut. — Menot on yhdistetty kahteen ryhmään: 1) hoitoalueiden hallintakustannukset, valtionpuistojen tientekorasitukset ynnä verot valtiolle ostetuista metsämaista ja niiden tieosista; 2) hoitoalueissa toimitettuihin töihin käytetyt menot. Hallintakustannuksiin sisältyvät vain sellaiset hallintamenot, jotka ovat suoritettut palkkaus-, kalliinajanlisäys- ja matkakustannusten momenteilta, kun sen sijaan esim. metsänhoitomiesten sellaiset matkat ja päivärahat, jotka on maksettu työmäärärahoista, sisältyvät hoitoalueissa toimitettuihin töihin.

uppteberade inkomster samt utgifterna vid revirförvaltningen och för de i desamma verkställda arbetena samt den årliga behållningen för varje inspektionsdistrikt framgår ur följande tabell, vari arealen är upptagen i tvenne kolumner: i den ena arealen för växtlig skogsmark jämte odlad mark samt i den andra totalarealen exklusive vattendrag, ävensom den uträknade årliga behållningen per ha för dessa tvenne arealgrupper. Från statens boställen har likväl i första gruppen bortlämnats den odlade arealen, då den i allmänhet icke underlyder Forststyrelsen. De av virkesanskaffningarna uppkomna inkomsterna äro upptagna i tabellen sålunda, att i kolumnen „Inkomster för försälda skogsprodukter” upptagits stubboret för anskaffningsvirket jämte den härtill, med hänsyn till bokföringen, oskiljakligt hörande vinsten av anskaffningsverksamheten samt i kolumnen „Övriga inkomster” de i anskaffningsvirkets försäljningspris ingående anskaffningskostnaderna. I kolumnen „Inkomster för försälda skogsprodukter” ingår: 1) priset för utlevererade skogsprodukter, förutom tidigare erlagda förskott, i statsskogarna bosatta personer tilldelat husbehovsvirke samt i reviret för eget behov använt virke, vilket i räkenskaperna icke uppteberats; 2) priset för anskaffningsvirket med avdrag av anskaffningskostnaderna; 3) för ännu icke utlevererat virke erlagda förskott. — Utgifterna hava sammanförts i tvenne grupper: 1) revirförvaltningskostnader, utgifter för kronoparkernas vägunderhållsskyldighet samt skatter för till staten inköpta skogsmarker och underhållet av dessa tilldelade landsvägsdelar; 2) utgifter för i reviren utförda arbeten. I förvaltningskostnaderna ingå endast sådana förvaltningsutgifter, som utbetalats under momenten avlöningar, dyrtidstillägg och resekostnader, medan däremot t. ex. sådana kostnader för forstpersonalens resor och dagtraktamenten, som utbetalats ur arbetsanslagen, ingå i gruppen: „Utgifter för skogsarbeten”.

Tarkastuspiiri Inspektionsdistrikt	Vuosi År	Pinta-ala — Areal		Tulot — Inkomster		
		Kasvullista metsämaasta ynnä viljel- tyä maata	Kalkkiaa ilman vesii	Tuloja myy- dyistä metsän- tuotteista	Muita tuloja	Yhteensä
		Växtlig skogsmark och odlad mark	Totalareal utan vat- tendrag	Inkomster för försälda skog produkter	Övriga inkomster	Summa
		Hehtaaria	Hektar	Smk. — Fmk.		
Turun-Hämeen läänien ¹⁾ — Abo- Tavastehus läns ¹⁾	1917	113 857	212 302	3 431 706: 77	1 454 881: 77	4 886 588: 54
	1918	113 496	212 515	1 950 958: 49	513 165: 92	2 464 124: 41
	1919	113 534	212 525	3 899 895: 77	1 502 744: 98	5 402 640: 75
	1920	113 518	212 502	11 295 317: 60	3 268 578: 06	14 563 895: 66
Viipurin-Mikkelin läänien ²⁾ — Viborgs-S:t Michels läns ²⁾	1917	169 398	286 101	3 429 338: 83	2 835 363: 49	6 264 702: 32
	1918	169 404	286 109	1 160 791: 84	953 574: 64	2 114 366: 48
	1919	276 304	498 452	3 753 802: 27	1 055 061: 71	4 808 863: 98
	1920	274 794	496 951	9 033 174: 11	1 593 289: 28	10 626 463: 39
Kuopion läänin — Kuopio läns...	1917	235 134	505 920	1 495 584: 63	297 905: 88	1 793 490: 51
	1918	240 129	505 539	1 260 106: 74	1 069 739: 21	2 329 845: 95
	1919	240 279	505 643	3 247 754: 79	960 402: 23	4 208 157: 02
	1920	240 958	505 733	8 204 897: 70	336 899: 86	8 541 797: 56
Keski-Suomen ³⁾ — Mell. Finl. ³⁾	1917	128 257	224 035	3 441 218: 01	1 807 942: 41	5 249 160: 42
	1918	128 890	224 144	2 256 465: 98	778 397: 31	3 034 863: 29
	1919	128 594	223 699	5 480 136: 50	1 113 953: 67	6 594 090: 17
	1920	128 820	222 608	10 276 180: 04	1 749 599: 60	12 025 779: 64
Pohjan — Bottniska	1917	274 354	557 341	1 449 557: 04	2 378 082: 79	3 827 639: 83
	1918	274 539	557 758	1 032 308: 15	1 281 123: —	2 313 431: 15
	1919	260 780	560 724	2 047 839: 12	1 410 951: 36	3 458 790: 48
	1920	269 712	566 802	5 648 425: 02	1 089 416: 11	6 737 841: 13
Oulujärven — Uleåträsk	1917	593 457	1 122 616	1 487 503: 22	153 018: 96	1 640 522: 18
	1918	593 457	1 122 616	1 022 564: 76	281 794: 78	1 304 359: 54
	1919	600 079	1 122 671	2 067 423: 66	140 995: 79	2 208 419: 45
	1920	600 079	1 122 671	11 264 842: 78	366 954: 86	11 631 797: 64
Iin — Ijo	1917	812 242	1 679 038	1 783 188: 51	502 387: 26	2 285 575: 87
	1918	812 242	1 679 068	1 053 084: 62	730 126: 11	1 783 210: 73
	1919	805 301	1 678 517	3 090 869: 35	751 963: 12	3 842 832: 47
	1920	805 303	1 678 518	11 970 995: 31	791 023: 84	12 762 019: 15
Kemin ⁴⁾ — Kemi ⁴⁾	1917	1 305 968	2 267 590	2 429 541: 70	764 001: 46	3 193 543: 16
	1918	1 375 715	2 362 377	687 713: 25	711 754: 44	1 399 467: 69
	1919	1 329 031	2 267 505	4 512 291: 71	298 972: 01	4 811 263: 72
	1920	1 329 031	2 267 505	15 060 023: 47	846 304: 74	15 906 328: 21
Lapin — Lappmarkens	1917	1 867 585	5 154 930	1 177 006: 06	27 390: 54	1 204 396: 60
	1918	1 867 585	5 154 930	456 912: 69	34 144: 11	491 056: 80
	1919	1 869 610	5 156 995	1 877 257: 30	44 053: 36	1 921 310: 66
	1920	1 869 610	5 156 994	5 290 886: 67	161 111: 91	5 451 998: 58
Virkatalohoitalueet — Boställs- reviren	1919	⁵⁾ 165 855	285 231	8 354 776: —	5 279 376: 41	13 634 152: 41
	1920	⁵⁾ 165 855	285 231	10 101 385: 91	5 509 102: 34	15 610 488: 25
Yhteensä ja keskimäärin — Summa och medeltal	1917	5 500 252	12 009 873	20 124 644: 87	10 220 974: 56	30 345 619: 43
	1918	5 575 457	12 105 056	10 880 906: 52	6 353 819: 52	17 234 726: 04
	1919	5 789 367	12 511 967	38 332 046: 47	12 558 474: 64	50 890 521: 11
	1920	5 797 680	12 515 515	98 146 128: 61	15 712 280: 60	113 858 409: 21

¹⁾ Tähän sisältyy myös Evon-Vesijaon hoitoalue ja Siikakankaan harjoitusalue. — Häri ingå även Joroisten hoitoalue, Heinolan kihlakunnan valtionmaat, vuosilta 1919—1920 Annantehtaan metsät ja vuodelta åren 1919—1920 S:t Annae bruks skogar och för år 1920 Imatra statsjord. — ²⁾ Tähän sisältyy myös Tuomarniemen hoitoalue. — Häri ingår även Rovaniemi skogvaktarskolas revir. — ³⁾ Tässä ei ole otettu lukuun viljeltyä maata.

Menot — Utgifter			Säbstö — Behållning				Vuosi År
Hallinto- kustannukset, verot y. m. rasitukset Förvaltnings- kostnader, skatter m. fl. onera	Menot metsä- töihin Utgifter för skogsarbeten	Yhteensä Summa	Yhteensä Summa	Hehtaaria kohti — Per hektar			
				kasvullista metsämaata ynnä viljeltyä maata värtlig skogs- mark och odlad mark	pinta-alaa ilman vesäi totalareal utan vattendrag		
						Smk. — Fmk.	
284 428: 37	2 283 312: 04	2 567 740: 41	+ 2 318 848: 13	+ 20: 37	+ 10: 92	1917	
346 039: 50	714 195: 91	1 060 235: 41	+ 1 403 889: —	+ 12: 37	+ 6: 61	1918	
528 894: 09	1 399 156: 05	1 928 050: 14	+ 3 474 590: 61	+ 30: 60	+ 16: 35	1919	
712 197: 46	2 692 545: 87	3 404 743: 33	+ 11 159 152: 33	+ 98: 30	+ 52: 51	1920	
320 495: 43	3 876 342: 47	4 196 837: 90	+ 2 067 864: 42	+ 12: 21	+ 7: 23	1917	
329 601: 76	822 151: —	1 151 752: 76	+ 962 613: 72	+ 5: 68	+ 3: 36	1918	
608 437: 57	1 027 823: 47	1 636 261: 04	+ 3 172 602: 94	+ 11: 48	+ 6: 36	1919	
918 304: 13	2 821 995: 80	3 740 299: 93	+ 6 886 163: 46	+ 25: 06	+ 13: 86	1920	
221 311: 07	2 761 965: 01	2 983 276: 08	— 1 189 785: 57	— 5: 06	— 2: 35	1917	
248 849: 69	700 919: 02	949 768: 71	+ 1 380 077: 24	+ 5: 75	+ 2: 73	1918	
363 812: 37	377 231: 91	741 044: 28	+ 3 467 112: 74	+ 14: 43	+ 6: 86	1919	
548 393: 79	472 805: 42	1 021 199: 21	+ 7 520 598: 35	+ 31: 21	+ 14: 87	1920	
252 305: 89	1 809 906: 40	2 062 212: 29	+ 3 186 948: 13	+ 24: 85	+ 14: 23	1917	
317 560: 09	902 907: 55	1 220 467: 64	+ 1 814 395: 65	+ 14: 08	+ 8: 09	1918	
477 962: 93	1 176 351: 36	1 654 314: 29	+ 4 939 775: 88	+ 38: 41	+ 22: 08	1919	
664 770: 76	2 439 517: 96	3 104 288: 72	+ 8 921 490: 92	+ 69: 25	+ 40: 08	1920	
298 572: 79	3 038 185: 79	3 336 758: 58	+ 490 881: 25	+ 1: 79	+ 0: 88	1917	
387 300: 48	1 120 802: 30	1 508 102: 78	+ 805 328: 37	+ 2: 93	+ 1: 44	1918	
570 963: 05	1 643 576: 78	2 214 539: 83	+ 1 244 250: 65	+ 4: 77	+ 2: 22	1919	
859 013: 30	1 937 176: 89	2 796 190: 19	+ 3 941 650: 94	+ 14: 61	+ 6: 95	1920	
184 230: 88	256 232: 35	440 463: 23	+ 1 200 058: 95	+ 2: 02	+ 1: 07	1917	
250 366: 93	157 665: 91	408 032: 84	+ 896 326: 70	+ 1: 51	+ 0: 80	1918	
422 863: 42	198 120: 34	621 003: 76	+ 1 587 415: 69	+ 2: 65	+ 1: 41	1919	
578 178: 72	691 003: 41	1 269 182: 13	+ 10 362 615: 51	+ 17: 27	+ 9: 23	1920	
240 996: 59	621 580: 47	862 577: 06	+ 1 422 998: 81	+ 1: 75	+ 0: 85	1917	
328 314: 76	763 330: 46	1 091 645: 22	+ 691 565: 51	+ 0: 85	+ 0: 41	1918	
579 235: 08	728 905: 13	1 308 140: 21	+ 2 534 692: 26	+ 3: 15	+ 1: 51	1919	
717 813: 87	1 577 347: 97	2 295 161: 84	+ 10 466 857: 31	+ 13: —	+ 6: 24	1920	
225 492: —	1 031 687: 43	1 257 179: 43	+ 1 936 363: 73	+ 1: 48	+ 0: 85	1917	
297 422: 08	876 367: 94	1 173 790: 02	+ 225 677: 67	+ 0: 16	+ 0: 10	1918	
412 802: 02	739 203: 89	1 152 005: 91	+ 3 659 257: 81	+ 2: 75	+ 1: 61	1919	
555 953: 96	2 053 994: 45	2 609 948: 41	+ 13 296 379: 80	+ 10: —	+ 5: 86	1920	
159 307: 72	144 857: 83	304 165: 55	+ 900 231: 05	+ 0: 48	+ 0: 17	1917	
239 354: 20	126 404: 11	365 758: 31	+ 125 298: 49	+ 0: 07	+ 0: 02	1918	
330 044: 99	250 056: —	580 100: 99	+ 1 341 209: 67	+ 0: 72	+ 0: 26	1919	
459 305: 69	421 863: —	881 168: 69	+ 4 570 829: 89	+ 2: 44	+ 0: 89	1920	
286 284: —	5 199 931: —	5 486 215: —	+ 8 147 937: 41	*) + 49: 13	+ 28: 57	1919	
477 975: —	8 929 479: —	9 407 454: —	+ 6 203 034: 25	*) + 37: 40	+ 21: 75	1920	
2 187 140: 74	15 824 069: 79	18 011 210: 53	+ 12 334 408: 90	+ 2: 24	+ 1: 03	1917	
2 744 809: 49	6 184 744: 20	8 929 553: 69	+ 8 305 172: 35	+ 1: 49	+ 0: 69	1918	
4 581 319: 52	12 740 355: 93	17 321 675: 45	+ 33 568 845: 66	+ 5: 80	+ 2: 68	1919	
6 491 906: 68	24 037 729: 77	30 529 636: 45	+ 83 328 772: 76	+ 14: 37	+ 6: 66	1920	

Evois-Vesijako revir och Siikakangas övningsområde. — *) Tähän sisältyy myös Kymölän seminaarimetsä, 1920 Imatran valtionmaat. — Häri ingä även Kymölä seminarieskog, Jorois revir, Heinola härads statsjordar, för hoitoalue. — Häri ingär även Domarnäs revir. — *) Tähän sisältyy myös Rovaniemen metsänvartijakoulun. Här har icke medtagits odlad mark.

L'activité de la Direction générale forestière en 1917—1920.

Résumé.

La présente publication est un compte-rendu de l'activité de la Direction générale forestière et des institutions lui ressortissantes, en 1917—1920. Ce compte-rendu se compose des parties suivantes:

- I. Direction générale forestière.
- II. Forêts de l'Etat proprement dites.
- III. Fermes domaniales civiles et militaires.
- IV. Fermes domaniales ecclésiastiques.
- V. Surveillance des forêts des particuliers.
- VI. Enseignement forestier élémentaire.
- VII. Institut de recherches scientifiques forestières.
- VIII. Recettes et dépenses de l'administration forestière.

I. Direction générale forestière.

L'administration des forêts de la Finlande est dirigée par la Direction générale forestière, administration centrale, siégeant à Helsingfors et ressortissante directement au Conseil d'Etat. Cette Direction se composait en 1920 d'un directeur général, de deux conseillers forestiers, d'un aménagiste général, d'un inspecteur général pour les forêts appartenant à des particuliers (depuis 1918), de trois ingénieurs forestiers, de trois inspecteurs forestiers, d'un aménagiste, d'un chef du service de statistique, d'un secrétaire, d'un notaire, d'un archiviste, d'un trésorier, de deux trésoriers auxiliaires et de deux teneurs de livres; l'exploitation

commerciale des forêts a été depuis 1918 dirigée par trois services spéciaux: le service du sciage, le service des livraisons, le service du bois de chauffage et depuis 1919 par le service des ventes de forêts sur pied. A la tête de chaque service se trouve un directeur et un sous-directeur. La Direction générale des forêts a, en outre, eu à sa disposition des calculateurs, des copistes et des cartographes.

II. Forêts de l'Etat proprement dites.

1. Superficie.

Les forêts de l'Etat proprement dites, lesquelles pour la plupart, en leur qualité de terres peu aptes à la colonisations, ont été à temps attribuées à la couronne et ne comprennent que peu de terres achetées récemment, sont situées surtout dans la Finland septentrionale, dont la population est clairsemée, et dans les régions arides des lignes de partage des eaux. Cette superficie se répartissait à la fin de 1920 de la manière suivante par rapport à la nature du terrain:

terrains et terres			
cultivées	102 647 ha	0.8	%
terres forestières fertiles	5 529 995	43.6	%
terres forestières moins fertiles	2 083 733	16.4	%
terres infertiles	4 514 792	35.6	%
eaux	455 658	3.6	%
total	12 686 825 ha	100.0	%

Au point de vue administratif, les forêts de l'Etat sont divisées en 9 districts d'inspection, dont chacun est administré par un conservateur. Les districts d'inspection se divisent en cantonnements. Chaque cantonnement a un inspecteur forestier. Le nombre de ces cantonnements se montait en 1920 à 94. En vue de la surveillance des forêts, sont attachés à chaque cantonnement des gardes forestiers chacun à son triage, dont le nombre s'élevait en 1920 à 801. Les cantonnements ont en outre de nombreux inspecteurs auxiliaires et des contre-maîtres forestiers.

2. Evaluation, nombre des troncs du gros bois et volume sur pied.

Environ tous les dix ans, on fait dans chaque cantonnement une revision de l'économie forestière à fin de se rendre compte, entre autres de l'état des forêts et d'élaborer un plan d'aménagement et d'établir des calculs relatifs aux coupes à faire pendant la période suivante, c. à d. jusqu'à la revision suivante. Ces travaux ont été faits en 1920 par 8 aménagistes et 12 taxateurs.

Le nombre des troncs du gros bois (conifères dont le diamètre à 1.3 m. du sol était de 25 cm. et au-dessus) se montait à 211 162 000 arbres, dont 42.7 % avec un diamètre à 1.3 m. du sol de 30 cm. Par hectare de terre boisée, le nombre moyen des troncs du gros bois est de 28, variant dans les différents districts d'inspection de 15 à 61. Au total, les forêts de l'Etat comprennent 341.9 millions mètres cube dont 26.7 % de gros bois. La superficie totale des terres forestières comprend dans la Finlande du Sud 94 % de conifères et 6 % d'arbres feuillus.

3. Quantité totale de bois coupé.

La quantité totale de bois coupé se montait

en 1917	à 2 850.4	mille mètres cube
» 1918	» 1 509.0	» » »
» 1919	» 2 376.1	» » »
» 1920	» 1 969.7	» » »

En 1920, la quantité totale de bois coupé, par hectare, (terres forestières fertiles + terres forestières peu fertiles) s'élevait en moyenne, à 0.26 mètres cube (dans certains districts d'inspection à 0.06—2.15 mètres cube). Répartie par catégorie de bois, cette quantité donne pour 1920: de gros bois 49.3 %, bois de chauffage 39.6 % et autres bois 11.1 %.

4. L'activité commerciale.

a) Marché du bois. Les chiffres ci-dessous ayant trait à la quantité de bois exporté pendant les années en question montrent quel a été le mouvement de l'exportation

en 1913		100.0
» 1917		33.5
» 1918		11.4
» 1919		53.5
» 1920		68.1

Les années 1917 et 1918 furent très peu propices à l'exploitation industrielle des scieries, mais en 1919 et 1920, la situation s'améliora déjà sensiblement. Les nombres indices publiés ci-dessous indiquent les prix de gros bois sur pied

en 1913		100
» 1917		137
» 1918		175
» 1919		363
» 1920		750

La hausse des prix de gros bois n'est pas proportionnée à la hausse générale des

prix, occasionnée par les salaires élevés, les impôts, les taxes d'exportation, etc.

b) Vente du bois sur pied. — Le mode de vente le plus important a été la vente par adjudication. Le bois de prix a été vendu par adjudications dites géné-

rales, faites ordinairement à Oulu (Uleåbourg) pour la Finlande du Nord, à Tampere (Tammerfors) pour la Finlande du Centre et de l'Ouest et à Viipuri (Vibourg) pour la Finlande de l'Est. Les résultats de ces ventes sont donnés ci-dessous:

Année et mois	Troncs offerts en vente, nombre	Pas d'offres de prix	Offres refusées	Offres acceptées	Offres acceptées	
		% du nombre des troncs offerts en vente			Valeur totale, marks finl.	Prix moyen par tronc, marks finl.
1917	2 566 994	36.0	38.4	25.6	4 117 797: 80	6: 27
1918	3 523 496	34.1	35.9	30.0	8 592 510: 11	8: 14
1919 VIII	3 129 318	40.8	41.4	17.8	7 465 988: 64	13: 41
1919 XI	3 668 039	26.6	46.5	26.9	15 659 992: 46	15: 58
1920 VIII	3 464 126	27.0	48.3	24.7	21 894 367: 40	25: 58
1920 X	921 343	15.8	41.7	42.5	13 168 912: 30	33: 63

Dans les adjudications locales, ayant eu lieu dans différentes parties du pays, on a vendu surtout du bois de valeur secondaire. Ces ventes sont actuellement de peu d'importance; elles ont donné les résultats suivants:

en 1917	1 216 708 marks finl.
» 1918	1 120 238 »
» 1919	23 304 »
» 1920	859 811 »

Ces dernières années les ventes conclues par offres écrites ou contrats sont devenues de plus en plus importantes. En voici les sommes:

en 1917	5 430 449 marks finl.
» 1918	2 596 923 »
» 1919	7 530 575 »
» 1920	61 292 275 »

On ne fait plus de ventes par concession, vu les résultats peu avantageux qu'elles ont donnés les années précédentes. L'année 1917 est la seule où on vendit en deux ventes un total de 622 000 mètres cube de bois pour papeteries, provenant de la Finlande du Nord.

Les petites ventes locales faites par les chefs de cantonnement sont devenues ces dernières années très importantes. Ainsi on vendit de cette manière, en 1920, du bois pour la somme totale de 3 131 970 marks finl.

c) Livraison de bois. — Ces dernières années on a commencé à vendre de plus en plus grandes quantités de bois coupé. Les coupes, transports et flottages organisés par l'Etat sont devenus assez importants. La Direction générale des forêts a livré en fait de bois de chauffage fendu:

en 1917	1 628 185 stères
» 1918	845 611 »
» 1919	827 709 »
» 1920	554 385 »

On a livré, en outre, du bois pour papeteries, des poteaux de mine, des traverses de chemin de fer, des billes, du bois de construction, des poutrelles, des espars, etc. Le prix et les frais de livraison du bois livré sont indiqués dans le tableau ci-dessous:

A n n é e	Prix de vente des livraisons, marks finl.	Frais de liv- raison	Prix du bois sur pied et bénéfices net
		%, du prix de vente	
1917	28 097 041	55.98	44.02
1918	15 713 019	60.70	39.30
1919	21 352 494	52.95	47.05
1920	26 623 117	44.09	55.91

d) Scieries de l'Etat. — Les 3 scieries de l'Etat établies déjà avant cette période — les scieries de Siuro, de Kevät-niemi et de Sukeva ainsi que la scierie de bois de chauffage de Uuksu ont continué

leurs travaux, et en 1917 on commença à construire à Uimaharju (Finlande de l'Est) une nouvelle scierie de bois de chauffage. La quantité de bois ouvré livré et les prix payés se trouvent indiqués ci-dessous.

Bois livré par les scieries de l'Etat.

A n n é e	Bois de sciage		Bois de chauffage		Bois divers	Total de prix, marks finl.
	Quantité, stds	Prix, marks finl.	Quantité, stères	Prix, marks finl.	Prix, marks finl.	
1917	5 149.6	1 838 330	121 993	1 583 957	9 869	3 432 156
1918	7 281.7	3 027 205	63 822	1 053 847	30 931	4 111 983
1919	9 350.9	10 156 587	69 011	1 516 750	131 948	11 805 285
1920	7 055.7	14 200 306	75 947	2 311 566	312 137	16 824 009

En 1919 et en 1920 on vendit à l'extérieur des quantités considérables de bois de sciage, par Kotka et Raumo. Ces exportations donnent les chiffres suivants:

en 1917 728 stds 206 273 marks finl.
 » 1918 — » — »
 » 1919 5 347 » 7 031 179 »
 » 1920 5 480 » 11 655 968 »

Les bénéfices des scieries de l'Etat s'élevaient

en 1917 à 991 159 marks finl.
 » 1918 » 1 667 956 »
 » 1919 » 4 161 262 »
 » 1920 » 2 113 950 »

La valeur du bois livré par les scieries de bois de chauffage se montait

en 1917 à 2 506 783 marks finl.
 » 1918 » 643 653 »
 » 1919 » 2 453 369 »
 » 1920 » 3 445 784 »

e) Service du bois de chauffage. — Autrefois la Direction générale des forêts ne livrait du bois de chauffage qu'aux chemins de fer de l'Etat. Pendant la guerre mondiale, il fut difficile pour les institutions publiques de se fournir de bois de chauffage chez les particuliers. Voilà pourquoi l'Etat commença à livrer aux institutions publiques du bois de chauffage par l'intermédiaire d'une organisation

centrale. En 1916, la Direction générale des forêts fut chargée de ce travail et on créa à cet effet un nouveau service, le service du bois de chauffage, auquel il incombait de placer dans des entrepôts et de transporter aux centres de consommation et de répartir entre les consommateurs le bois de chauffage fabriqué par la Direction générale des forêts ainsi que le bois qui avait été cédé à l'Etat finlandais à titre de butin de guerre. Ce bois a été vendu en premier lieu aux institutions publiques mais aussi aux fonctionnaires de l'Etat. Le service du bois de chauffage a livré, au total, les quantités de bois suivantes:

en 1917 95 673 stères en 1919 130 789 stères
 » 1918 71 135 » » 1920 116 661 »

f) Commission instituée par la Direction générale des forêts pour prendre soin du bois coupé par les autorités militaires russes. Les autorités militaires russes avait fait abattre dans différentes parties du pays des quantités considérables de bois en vue de travaux de fortification. Pour pouvoir conserver, ouvrir, vendre et livrer ce bois aux consommateurs, la Direction générale des forêts institua, le printemps 1918 après la guerre d'indépendance, une Commission indépendante laquelle fut chargée de prendre soin également du bois cédé à l'Etat finlandais à titre de butin de guerre. La valeur de tous ces stocks de bois, selon les prix de 1914, se

montait à 2 635 022 marks finl. En premier lieu on livra aux institutions publiques du bois à des prix très bas, mais on en vendit aussi de grandes quantités à des particuliers au prix du jour. En 1918—1920, les institutions publiques reçurent ainsi 105 775 stères de bois de chauffage. Jusqu'à la fin de 1920 on avait livré du bois pour 7 156 239 marks finl., dont 2 437 010 marks finl. représentaient des livraisons à des particuliers.

g) A l'époque de la guerre d'indépendance de Finlande en 1918 de gros stocks de bois de chauffage procurés en Finlande pour la commission du combustible du gouvernement russe pour le transport en Russie passèrent à l'Etat finlandais. En fin de compte le soin de ces provisions et des biens meubles de la dite commission incombait à la Direction générale des forêts.

De ces provisions on a livré aux institutions publiques et aux particuliers:

en 1918 183 890 stères
 » 1919 261 194 »
 » 1920 130 658 »

5. Les travaux d'amélioration des voies de transport.

Les travaux d'amélioration des voies de transport ont été dirigés en partie par les ingénieurs et entrepreneurs de bâtiment ressortissant directement à l'administration centrale forestière en partie par les chefs de cantonnement.

a) Construction de routes.

A n n é e	Nouvelles routes carrossables ache- vées, m	Nouvelles routes non carrossables construites, m	Ponts construits, par pièces	Frais des travaux de routes, marks finl.
1917	76 773	77 906	20	152 899
1918	99 528	60 376	30	138 864
1919	258 016	65 910	31	431 288
1920	56 053	19 556	25	294 296

Un grand nombre de routes anciennes ont été mises en état. Les frais de ces travaux sont compris dans les chiffres de ce tableau.

b) Les travaux consacrés aux routes de flottage sont faits en partie par la Direction générale des ponts et chaussées, en partie par la Direction générale des forêts. La première est chargée des travaux le long des cours d'eaux inférieurs et des routes de flottage traversant les propriétés privées. La Direction générale des forêts entretient en premier lieu les cours d'eaux traversant les forêts de la couronne.

Ces travaux ont amené les frais suivants:

en 1917	52 477	marks finl.
» 1918	14 481	»
» 1919	95 499	»
» 1920	517 641	»

6. Sylviculture.

a) Le reboisement des forêts ne pouvant se faire artificiellement que dans des proportions relativement modestes, on s'en est généralement tenu à la régénération naturelle. Au cours des années en question on a, en vue des coupes, mis ce principe en évidence dans des circulaires et instructions. On a préparé des terrains de coupe ayant eu tout particulièrement en vue l'encemencement naturelle (en 1917 750 ha, en 1918 635 ha, en 1919 1 184 ha et en 1920 203 ha).

b) Le tableau publié ci-dessous indique les travaux de régénération artificielle exécutés au cours des années en question.

A n n é e	Superficie ensemencée, ha	Superficie plantée, ha	Culture supplé- mentaire, ha	Frais totaux, marks finl.
1917	538	60	450	61 407
1918	388	48	125	76 050
1919	151	43	183	68 644
1920	346	16	99	59 387

c) On a dépensé pour l'essartement des peuplements, en 1917 10 513 marks finl., en 1918 5 200 marks finl., en 1919 7 536 marks finl. et en 1920 2 503 marks finl.

d) L'assèchement des terrains marécageux s'est fait sous la direc-

tion du personnel ordinaire des cantonnements, en partie sous la direction des inspecteurs d'assèchement.

L'étendue de ces travaux ressort du tableau ci-dessous comprenant tous les travaux de ce genre.

A n n é e	Marais examinés à l'œil nu en vue de l'assèchement, ha	Des plans d'assé- chement ont été dressés pour, ha	Superficie asséchée, ha	Frais totaux, marks finl.
$\frac{1}{5}$ 1916— $\frac{30}{4}$ 1917	20 643	3 691	1 852	145 032
$\frac{1}{5}$ 1917— $\frac{30}{4}$ 1918	6 934	3 221	2 876	463 113
$\frac{1}{5}$ 1918— $\frac{30}{4}$ 1919	29 487	4 035	520	267 059
$\frac{1}{5}$ 1919— $\frac{30}{4}$ 1920	17 350	2 737	1 046	275 803
$\frac{1}{5}$ 1920— $\frac{30}{4}$ 1921	37 494	1 178	706	317 350

7. Dommages causés aux forêts de l'Etat.

a) Incendies.

A n n é e	Nombre des incendies	Superficie du terrain forestier endommagé, ha	Valeur du dommage, marks finl.
1917	176	5 754	283 640
1918	124	2 301	114 740
1919	74	1 492	113 174
1920	104	2 261	313 301

b) Tempêtes.

A n n é e	Nombre des dommages causés par les tempêtes	Arbres de haute futaie renversés par les tempêtes, nombre	Quantité de bois des petits arbres renversés par les tempêtes, m ³	Valeur du dommage, marks finl.
1917	53	108 859	6 644	167 215
1918	11	2 935	567	8 930
1919	17	6 060	600	43 944
1920	15	7 521	545	60 108

c) Le poids des neiges a causé des dommages en 1917 dans 4 cantonnements, en 1918 dans 1 cantonnement, en 1919 dans 6 cantonnements et en 1920 dans 3 cantonnements.

d) Les dommages les plus considérables

causés par les insectes étaient les suivants: en 1919 dans le cantonnement de Laatokka sur un terrain de 52 ha, une pinède en grande partie desséchée et en 1920 sur un terrain de 40 ha, une jeune pinède détériorée.

e) Coupes illicites.

A n n é e	Nombre des coupes illicites	Quantité du bois coupé illicitement, m ³	Valeur du bois coupé illicitement, marks finl.
1917	77	2 766.8	52 964
1918	90	1 111.0	5 522
1919	44	190.2	3 377
1920	50	286.2	12 656

8. Pâturage, chasse et pêche.

Les fonctionnaires au service de la Direction générale forestière ainsi que les petits fermiers („torppari”) de l'Etat jouissent dans de certaines limites du droit de

pâturage, de chasse et de pêche gratuit pour pourvoir aux propres besoins. Les autres personnes obtiennent ces droits à bail à un certain prix. Dans tout le nord de la Finlande le droit de pâturage est gratuit pour

les rennes ainsi que dans les trois communes les plus septentrionales pour toute

espèce de bétail. Les revenus du pâturage, de la chasse et de la pêche ont été:

A n n é e	Revenues des pâturages affer- més	Revenues des baux de droit de chasse	Revenues des baux de droit de pêche
1917	12 405	685	1 563
1918	11 938	570	1 639
1919	11 963	675	2 035
1920	14 162	725	3 098

9. Ouvriers forestiers.

propres de la Direction générale des forêts

Le nombre des journées de travail effectuées par les ouvriers attachés aux travaux et les salaires payés sont indiqués ci-dessous:

A n n é e	Nombre des journées de travail				Total des salaires, marks finl.
	Journées de travail sans cheval, personnes			Journées de travail avec cheval	
	au-dessous de 18 ans	au dessus de 18 ans			
		femmes	hommes		
1917	67 456	11 956	716 131	208 584	12 920 938
1918	34 800	7 315	230 540	52 179	5 056 888
1919	11 421	4 558	167 650	38 173	5 607 773
1920	12 808	4 424	306 762	32 583	12 654 672

Ces ouvriers ont été occupés surtout à des travaux de coupe, de transport et de flottage; ainsi en 1920 71,3 % de la totalité des journées de travail représentent des travaux de ce genre.

10. Colonisation et concessions de terres.

A) Fermes de colonisation. On entend par ce terme des fermes situées dans les forêts de l'Etat et destinées à l'exploitation agricole. Leur tenanciers jouissent du droit de disposition et peuvent, à certaines conditions, acheter ces fermes et les transformer en terres héréditaires. En vertu des ordonnances de 1848 et de 1877, il a été créé, depuis 1868, 577 fermes de ce genre, dont la superficie totale est de 230 800 ha, environ. En vertu d'une ordonnance parue en 1892, les terres de l'Etat sont d'abord examinées en vue de savoir si elles sont cultivables ou non et ce n'est

qu'après cet examen qu'on les donne à exploiter aux particuliers. Jusqu'à la fin de 1920, on a ainsi ordonné de réserver pour l'exploitation agricole, au total, 143 298 ha, dont on a déjà séparés 20 400 ha environ à la création de 154 fermes de colonisation. La Finlande du Nord occupe toutefois une situation à part, vu qu'il y est permis de créer des fermes de colonisation dites temporaires, sans examen préalable du terrain. Jusqu'à la fin de 1920, on en a établi 142 fermes imposées d'une superficie totale de 45 000 ha et 132 fermes non-imposées d'une superficie totale de 50 000 ha. — On a, en outre, créé à la suite de la répartition générale du sol 486 petites fermes de colonisation, d'une superficie totale de 36 000 ha environ. — Il a été ordonné en 1920 de détacher des forêts de l'Etat dans la Finlande du centre 1 057 ha, en vue de la colonisation des terres marécageuses.

B) „Torps”.

a) Les petites fermes forestières de l'Etat sont des terres affermées qui paient l'impôt à l'Etat et reçoivent des forêts de l'Etat le bois pour la consommation de la ferme et sont situées sur les terres de l'Etat non-censitaire. Le nombre de ces „torps” s'élevait en 1916 à 4 516, en 1917 à 4 433, en 1918 à 4 439, en 1919 à 4 439 et en 1920 à 4 450, dont 3 485 en 1920 payant l'impôt, 172 exempts d'impôts et 793 non-impôts.

b) Les „torps” situés sur les terres censitaires de l'Etat sont rangés dans la même catégorie que les „torps” des terres particulières. Leur nombre était en 1920 de 87. Ces „torps” peuvent en vertu de la loi de 1918 être transformés en propriétés indépendantes. La dite loi concède ce droit à tout tenancier de terres censitaires.

C) Autres terrains affermés en vue de colonisation.

a) Terrains situés sur les ter-

res non-censitaires. De petits terrains des terres de l'Etat sont affermés aux particuliers dans des buts divers. 1) Les terrains avec droit d'agriculture et d'habitation ont généralement une superficie de 1—5 ha. — 2) Les terres défrichées (3—5 ha) ne donnent droit qu'à l'exploitation agricole. — 3) Les terrains de villas et les terrains d'habitation sont de petits terrains (généralement de < 0.5 ha), n'étant destinés qu'à la construction. — 4) Les terrains de fabriques et les terrains d'entrepôts constituent un groupe à part de même que 5) les terres affermées avec droit des foin et 6) les glaisières, les sablières, les tourbières etc. Tous ces terrains affermés payent leur fermage par rapport à la superficie. En outre, on concède des droits d'exploitation dont le prix est fixé en regard de la quantité des produits du terrain (foin, sable, glaise, tourbe, etc.). Le nombre des terres affermées appartenant aux 4 premiers groupes ressort du tableau publié ci-dessous.

Groupes des terrains affermés	Nombre des terrains affermés			
	1917	1918	1919	1920
1. Terrains avec droit d'agriculture et d'habitation	962	1 069	1 170	1 315
2. Terres défrichées sans droit d'habitation	850	871	964	1 045
3 & 4. Autres terrains affermés	44	42	68	92

b) Sur les terres censitaires de l'Etat il y avait en 1920 18 terrains avec droit d'agriculture et d'habitation auxquelles se rapporte aussi la loi de 1918, mentionnée ci-dessus, relative au droit d'achat des terres affermées.

Sur le territoire de la fabrique de S:te Anne, terre échue à l'Etat finlandais à titre de butin de guerre, il existe des terres affermées dont les baux ont été faits par l'Etat russe. De nouvelles terres affermées ont déjà été données à bail.

D) Terrains détachés des terres de l'Etat dans d'autres

buts que la colonisation sont relativement petits. En 1917 il fut décidé de céder: à la paroisse de Ranua au maximum, 150 ha, en 1918 à la commune de Ranua 584 ha, et 116 ha devant être annexés à une propriété particulière et en 1920 en tout 42 ha à deux paroisses.

On a en outre, au cours de ces années, placé sous la garde d'autres administrations des terrains ressortissants à la Direction générale des forêts.

E) Les changements relatifs au nombre des fermes domaniales des

fonctionnaires forestiers qui question, ressortent des chiffres publiés ci-dessous.

Catégorie des habitations domaniales	Nombre	
	en 1916	en 1920
Habitations domaniales des inspecteurs en chef	1	1
Habitations domaniales des chefs de cantonnement	17	25
Habitations domaniales des contre-maîtres forestiers	8	20
Fermés domaniales des gardes forestiers	532	533

11. *Achat de terres et d'autres immeubles pour le compte de l'Etat et autre accroissement des terres appartenantes à l'Etat et ressortissantes à la Direction générale des forêts.*

Au cours des années en question, il n'a pas été fait d'achats de terres forestières

proprement dite. Les achats ont surtout consisté en terrains destinés à être des habitations domaniales, en petits terrains pour les besoins de l'industrie du bois de l'Etat et pour servir de dépôts de bois. Dans bien des cas, ces achats de terrains ont compris aussi les bâtiments s'y trouvant.

Année	Terres achetées		
	Nombre	Superficie, ha	Prix payés, marks finl.
1917.....	6	218.41	1 751 000
1918.....	3	20.86	28 500
1919.....	16	563.29	680 685
1920.....	8	55.99	357 700

La superficie des terres de l'Etat ressortissantes à la Direction générale des forêts s'est accrue davantage d'autre manière. En 1917 on mit à la disposition de la Direction générale des forêts 533 ha, les terrains usités comme camps militaires. En 1918 on plaça sous la garde temporaire de la Direction générale des forêts à titre de butin de guerre, le terrain de la fabrique de S:te Anne (223 043 ha), ancienne propriété de l'Etat russe, située à Suojärvi (Finlande d'Est), ainsi que la terre forestière de Rairvola avec la belle forêt de mélizes, située dans la commune de Uusikirkko, en tout 104 ha. Par le traité de paix de Dorpat de 1920, ces deux terrains furent définitivement attribués à l'Etat finlandais. En vertu de ce même traité, la Russie céda à la Finlande le territoire de Petsamo, situé sur les bords de la mer glaciaire arctique

(1 015 000 ha environ) mais ce ne fut qu'en 1922 que ce territoire fut mis sous la garde de la Direction générale des forêts.

12. *Forêts naturelles et nationales et forêts franches.*

La Direction générale des forêts a, au cours des années précédentes, réservé dans différentes parties du pays des terres destinées à l'exploitation forestière proprement dite, d'une superficie totale de 35 909 ha, pour en créer des forêts naturelles, c. à. d. des forêts protégées contre toute espèce d'exploitation à fin qu'elles puissent être maintenues dans leur état naturel ou primitif. Dans la période à laquelle se rapporte ce résumé, ces forêts n'ont pas été agrandies. Par forêt nationale on entend des forêts conservées dans un but esthétique. Il y en a

5 de ces forêts nationales. En fait de forêts franches, c. à d. des forêts ou peuplements que l'on conserve intacts en vue des générations futures ou qui doivent servir à des recherches scientifiques, désignées sur les plans d'aménagement comme ne devant pas être soumises à des coupes proprement dites, il existait à la fin de 1920 au total 27 119 ha.

III. Fermes domaniales militaires et civiles.

Les fermes domaniales militaires et civiles sont des fermes appartenant à l'Etat, dont le droit d'exploitation était autrefois concédé aux fonctionnaires en guise de traitement ou de traitement supplémentaire. Actuellement elles sont données à bail à des particuliers. En vertu de l'ordonnance de 1915, on n'affirme que les terres cultivées

mais les forêts restent sous la garde de la Direction générale des forêts et sont considérées comme étant des forêts de l'Etat proprement dite. Les forêts des fermes domaniales furent en 1918 divisées en 7 cantonnements, ayant chacun son inspecteur forestier. Le nombre de ces fermes s'élevait en 1920 à 919. Leur superficie totale comprend:

terres cultivées	56 759 ha
terres forestières fertiles	165 855 »
terres forestières peu fertiles .	39 225 »
terres infertiles	23 392 »
eaux	5 622 »
total 290 853 ha	

Il n'existe des données exactes relatives à l'économie forestière des fermes domaniales qu'à partir des années 1919 et 1920, vu qu'on n'a nommé qu'en 1918 des inspecteurs pour ces fermes.

Travaux de sylviculture et de reboisement:

	1919	1920
Terrains préparés pour la grenaissance naturelle	96 ha	52 ha
Terrains ensemencés et plantés	90 »	119 »
Frais totaux des travaux de reboisement ..	41 648 marks finl.	26 381 marks finl.
Frais d'assèchement des terres marécageuses	10 416 marks finl.	

Les dommages, causés aux forêts par les incendies, tempêtes, insectes et coupes illicites, se montaient en 1919 à 43 977 marks finl. et en 1920 à 22 080 marks finl.

Les coupes ont dans la plupart des cas été faites en vue de livraisons de bois par la Direction générale des forêts et sont mentionnées parmi les travaux exécutés par le service de livraison de bois. En fait de bois vendu sur pied on a livré, en 1919,

53 219 m³ et en 1920, 73 508 m³ et on a, en outre, vendu du foin, de la mousse, de l'argile, du gravier etc. La valeur totale de ces produits et du bois vendu sur pied se montait en 1919 à 1 241 703 marks finl. et en 1920 à 3 046 736 marks finl. On a livré aux affermateurs des fermes domaniales, gratuitement, les quantités de bois suivantes:

A n n é e	Mètres cubes	Valeur, marks finl.
1919	48 699	905 124
1920	54 919	1 733 555

IV. Fermes domaniales ecclésiastiques.

Les fermes domaniales ecclésiastiques sont des institutions dont les revenus sont employés au profit des paroisses; en premier lieu elles servent d'habitation au clergé et aux sacristains. Les forêts de ces fermes sont exploitées conformément à des plans dressés par la Direction générale des forêts et sous son contrôle. — Le nombre de ces fermes était en 1920 de 716, et leur superficie totale de 342 000 ha. En 1920, il y avait 614 fermes domaniales ecclésiastiques dont le plan d'aménagement était dressé, et auxquelles appartenaient 1 811 „torps”. La nature de terrain de ces 614 fermes est:

terres défrichées et terrains ..	50 816 ha
terres forestières fertiles	169 868 »
terres forestières peu fertiles .	58 784 »
terres infertiles	25 272 »
eaux	8 118 »
total	312 858 ha

De cette superficie totale on a détaché 121 379 ha de forêts destinées à une exploitation régulière. Le nombre et la superficie totale de ces fermes domaniales pour lesquelles des plans d'aménagement ont été approuvés au cours des années en question se montaient à:

A n n é e	Nombre des fermes	Superficie totale, ha
1917	22	10 208
1919	15	9 722
1920	10	6 641

Au cas où l'on permettrait de faire des coupes excédant les besoins des fermes domaniales, le bois restant serait vendu au

profit „des Caisses de constructions”. On a poinçonné et marqué en vue de ventes:

A n n é e	Nombre des troncs du gros bois	Mètres cubes de bois mince
1917	235 944	15 928
1918	163 517	28 102
1919	274 170	42 074
1920	261 256	18 338

V. Surveillance des forêts des particuliers.

Le 2/XI 1917 parut une ordonnance en vertu de laquelle il est interdit d'exploiter une forêt sans songer à sauvegarder la régénération naturelle. Il est également interdit d'exploiter une jeune forêt en pleine croissance autrement que par des éclaircies. La violation de cette ordonnance a pour conséquence l'interdiction de coupe dans la dite forêt. On peut également ordonner en pareil cas, qu'une régénération artificielle soit faite pour remplacer la forêt dévastée. Pour empêcher que cette ordonnance soit

violée, on a institué dans chaque province une Commission et nommé un inspecteur forestier provincial et des contre-maîtres forestiers. Aux commissions provinciales sont adjointes des commissions forestières communales. Les particuliers possédant des forêts sont tenus d'annoncer à la commission communale la date et le lieu de toute coupe devant être faite en vue de vente et d'indiquer la quantité de bois qu'on a l'intention de faire couper, sauf dans les cas où la coupe sera faite selon un plan dûment approuvé. Les tableaux suivants indiquent les données statistiques sur la surveillance des forêts privées.

Annonces des coupes remis aux Commissions forestier provincial.

A n n é e	Nombre des annonces	Coupes annoncées		
		Quantité de bois		Superficie, ha
		Bois de sciage, nombre de troncs	Autre bois, mètres cube	
1918	400	371 591	486 653	41 610
1919	5 654	8 199 272	2 886 522	414 052
1920	12 553	16 905 650	7 966 753	864 336

Contraventions à l'ordonnance.

A n n é e	Nombre des contraventions	Terrains dévastés ha
1918	12	179
1919	289	2 152
1920	552	4 375

Nombre des forêts où les coupes sont interdites et leurs superficie.

A n n é e	Nombre	Superficie, ha
1918	6	61
1919	185	5 919
1920	336	14 999

Le nombre croissant d'année en année s'explique en premier lieu par le fait que, en 1918 et en 1919, l'activité de cette administration consistait surtout en travaux d'organisation, l'année 1918 étant la première année que fonctionnaient ces commissions forestières; la révolte rouge leur créa aussi de grosses difficultés.

VI. Enseignement forestier élémentaire.

Pour l'instruction des contre-maîtres forestiers, l'Etat entretient 5 écoles de gardes forestiers, dont 4 de langue finnoise et 1 de langue suédoise. La scolarité dans les écoles finnoises était de 2 ans et dans l'école suédoise de 1 an. Le projet de transformer cette dernière en une école du même genre que les premières n'a été réalisé que plus tard. L'importance de ces écoles ressort du tableau ci-dessous:

A n n é e	Nombre des élèves	Elèves sortis après avoir ache- vé les cours	Frais totaux des écoles, marks finl.
1917	143	77	241 041
1918	139	70	342 293
1919	175	79	611 901
1920	160	110	581 800

Le printemps 1917, on organisa à l'école des particuliers propriétaires de forêts de Tuomarniemi des cours de 3 mois pour

VII. Institut de recherches scientifiques forestières.

Depuis longtemps on avait nourri le voeu de pouvoir fonder un institut de recherches scientifiques forestières. En 1917, ce voeu fut exaucé. Le Sénat publia une ordonnance relative à la création de cet institut. Mais ce ne fut que l'été 1918 que commencèrent les travaux du dit institut.

L'institut finlandais de recherches scientifiques forestières est un établissement ressortissant directement à la Direction générale des forêts et n'ayant rien de commun avec l'enseignement forestier. Il est divisé en trois sections dont la première comprend la sylviculture, la seconde l'estimation des forêts et la troisième la science des sols. Chaque section a à la tête un professeur ayant la même compétence scientifique qu'un professeur d'université et, en outre, des connaissances approfondies dans l'économie forestière pratique. Ce professeur a pour aide un assistant occupant une situation relativement indépendante, et les auxiliaires nécessaires (calculateurs etc.). En attendant, le personnel de l'institut a été nommé par intérim.

Au cours des années en question, l'institut n'a pas encore commencé de recherches expérimentales proprement dites, mais on s'est orienté dans les questions qui sont les plus importantes, en employant la mé-

thode comparative, à fin d'obtenir le plus vite possible des résultats.

Les questions suivantes ont été mises à l'étude: section de sylviculture: les forêts de *Picea excelsa* de la Finlande septentrionale, les forêts de bouleaux de la Finlande septentrionale, les limites des forêts et les forêts de protection, la régénération des forêts des landes sèches de la Laponie finlandaise, la lutte mutuelle des racines des arbres, les différents genres du *Picea excelsa* existant en Finlande, l'*Alnus glutinosa*. — Section d'estimation: les conditions de croissance du *Pinus silvestris* et du *Picea excelsa* sur le type de forêt de l'*Hylocomium-Myrtillus*, la forme du tronc du *Pinus silvestris*, l'influence de l'ébranchement sur le *Picea excelsa*, les années de renouvellement du *Picea excelsa*, l'influence du jardinage sur l'accroissement des conifères, l'accroissement périodique des forêts, l'emploi du bois pour les besoins domestiques à la campagne. — Section de science du sol: les marécages et les questions ayant rapport à leur origine. — Les résultats des travaux entrepris par l'institut sont publiés dans la série de publications de l'institut *Metsätieteellisen Koelaitoksen julkaisuja — Communicationes ex Instituto quaestionum forestalium Finlandiae editae*, dont jusqu'à la fin de 1920, il a paru 3 fascicules.

VII. Recettes et dépenses de l'administration forestière.

	1917	1918	1919	1920
<i>Recettes:</i>				
Vente de denrées forestières brutes.....	13 452 462: 63	8 614 853: 88	26 743 466: 04	84 193 127: 77
Recettes des livraisons et de l'industrie de bois	30 639 637: 43	20 176 496: 25	38 056 255: 66	43 575 531: 84
Rentes de fermage des petites fermes («torps») des forêts de l'Etat.....	272 115: 67	875 717: 86	682 586: 77	1 124 495: 24
Autres rentes de fermage.....	83 676: 53	65 203: 73	75 034: 63	111 978: 43
Indemnités pour la surveillance des coupes, etc.....	156 552: 96	128 090: 93	249 485: 34	1 332 350: 30
Intérêts	222 835: 45	206 819: 62	475 278: 74	73 966: 37
Recettes diverses.....	129 022: 64	42 471: 03	77 965: 28	214 314: 66
Total	44 956 303: 21	30 109 653: 30	66 360 072: 46	130 625 764: 61

	1917	1918	1919	1920
<i>Dépenses:</i>				
Direction générale des forêts, traitements etc.	238 249: 26	292 512: 56	451 295: 40	507 886: 62
L'administration locale des forêts de l'Etat proprement dites, traitements et salaires ..	1 311 171: 80	1 106 914: 16	1 068 651: 71	1 158 842: 16
Frais de l'administration des forêts des fermes domaniales, salaires	41 333: 27	62 861: 67	174 339: 54	216 277: 75
Commissions forestières provinciales	—	150 472: 60	563 771: 16	861 410: 94
Ecoles de gardes forestiers	185 013: 03	264 921: 42	358 469: 01	365 341: 58
Institut de recherches scientifiques forestières	—	51 235: 06	119 312: 83	122 731: 80
Indemnités de vie chère	464 748: 67	1 500 696: 15	2 783 775: 75	5 614 747: 40
Frais de voyage remboursés	172 568: 37	232 794: 51	729 958: 16	873 904: 79
Travaux exécutés dans les forêts de l'Etat				
Revision forestière	527 043: 30	383 681: 22	542 821: 60	567 760: 21
Assèchement de marais	3 431 421: 83	284 311: 85	179 625: 71	302 449: 42
Amélioration des voies de transport	164 394: 44	137 024: 12	287 641: 24	700 000: —
Travaux de construction	153 471: 77	188 228: 64	616 101: —	387 290: 43
Frais de marquage et de poinçonnage	445 495: 59	272 496: 16	571 435: 88	1 347 408: 71
Travaux de sylviculture	451 636: 96	582 775: 59	707 402: 59	673 297: 87
Surveillance des coupes	167 179: 75	135 980: 11	372 999: —	1 683 831: 85
Autres travaux exécutés par la Direction générale des forêts	191 639: 19	110 557: 35	114 358: 94	172 287: 44
Livraison de bois et entreprises commerciales de la Direction générale des forêts	27 043 425: 16	13 479 213: 72	22 008 320: 39	47 679 667: 43
Achat de terres forestières pour l'Etat	200 000: —	200 000: —	200 000: —	30 405: —
Frais divers	126 535: 88	385 072: 09	779 036: 44	881 785: 20
Total	35 315 328: 27	19 821 748: 98	32 629 316: 35	64 047 326: 60
Réserves annuelles	9 640 974: 94	10 287 904: 32	33 730 756: 11	66 578 438: 01